ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ No. ೬೨೦೦

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ರಕ್ಷಮಾಗ್ನೇಯಮುತುಗುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸದಾಂ ಪಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿತಿ ತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ಗೂಢಮಲನುಸಂಚರತ್ಪಗು ಸಾಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ
ನರಳಿಸುವರಂಜಿದರೆ? ಸುದಮನು ಮುರಿತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? ತರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೪ನೇ ಜನವರಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೪. ಸಂಚಿಕೆ ೧

ಟಿಕ್ಟ್ ಆಫ್ ಸೋಕಿಯ

ಕಾಸ್ಮ, ತೆಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆ: —ಈ ತರ
ವೈರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಒಂದು ಬಗ್ಗು ಕುಷ್ಠ, ಹುಳ ಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನ
ದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನ ಪಡೆಯಿರಿ.

ಈ ಹಣ್ಣಿಯ ಗಿಡ ಬೆರೆದಂತೆ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಘಾಸ
ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣ್ಣಿಗೆಬ್ಬಿಸುವಂತ
ಊರು ಗ್ಯಾರಗಳಿಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಯಿಕ ಸಂಘಗಳು ದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಬಗಿಸಿ
ಬಹಳ ಲಾಭಕರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರಮಾಡಿ

ಕರಣೆ' ಎಂಬ ಸೆಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಈ ಭಾಷೆ
ರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆಯಿರಿ.

ರಿಯನ್ ಸ್ಟೆಟ್ರೋಟ್ ಸ್ಪ್ರಿಂಗಾಂಟ್.

I ಟೊಯಿಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ.

hilan Nitrate Depot.
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಆಂಗ್ಲಭಾಷಾ ಪ್ರವೇಶ"

ಶಬ್ದಜ್ಞಾನ, ವ್ಯಾಕರಣ, ವಾಕ್ಯರಚನೆ,
ವಿಷಮವಾದ, ಕಠಿಣ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷಾಜ್ಞಾ
ಷ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಲೇಖನ
ಇವುಗಳ ವಾಕ್ಯಗಳು. ಗಾಧೆಗಳು, ಚಿತ್ರ ಕಲೆ
ಕ್ಕೆ ಶಕ್ತ ನೂರಾರು ಅನುವರ್ತಕ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ.

ನೂರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಪ್ರತಿ
ಇನ್ನೂ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಕೂಡಲೇ ತರಿಸಿ
—೧೧—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಉಚಿತ.

ಕಾವ್ಯಗಳು.

ಮೊದಲಿನ ನಾಲ್ಕಾಂಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶ್ಲೋಕ
ತಾತ್ಪರ್ಯ, ಶಾಕ್ಷರ್ಯ, ಗದ್ಯಾನ್ವಯ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಾರ್ಥ,
ವಿಶೇಷಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅರ್ಥ
ವಾಗಿ ಬರೆದಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದ
ಗೆಯಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅವಶ್ಯ

ತಿ, ಕೃ, ಏನೇ ಸರ್ಗಗಳು	...	೨೫ ೦
ಥಮ ಸರ್ಗ	... ...	೬ ೦
ದ್ವಿತೀಯ ಸರ್ಗ	... ...	೨೫ ೦
ಯ ಪ್ರಥಮ ಸರ್ಗ	... ...	೦ ೦
ರ್ಗ ವಿವರಣ ವಿವೇಚನೋಪಾಯಗಳ		೪\ ೦
... ...		೦ ೬
ಸರ್ಗ	... ...	೬ ೬ ೦
... ...		೨ ೫ ೦
ಯೋಧ	... ...	೪೫ ೦
ಸ್ತೋತ್ರಂ	... ...	೫ ೦
ಸ್ತೋತ್ರಂ	... ...	೫ ೦
ತ್ರಂ	... ...	೬ ೦
... ...		೦ ೮
ಯರ್ವೇದ) ಅರ್ಥವಿವರ	...	೫೫ ೮

ಎಚ್. ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆ
ಬಳ್ಳಾರಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

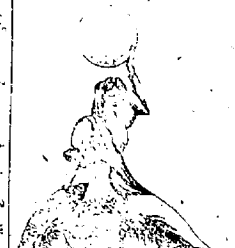

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:—ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಸೋ
ಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು ಶೀತ,
ಕಮ್ಮು, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಜೇಳು ಕಡಿತ, ಆನೆಗಾಲು, ಸುಸ್ತಿ ಭಾಯಿ
ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ
ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ 25,000 ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಸುಂದರ ಕಿಮ್ಮತು
ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—೦. ವಿ. ಪಿ. ಎಚ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1917ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ
ಕೆಲೆಂಡರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕಳ್ಳಂಗೆ ವಿ. ಪಿ. ಸ್ಟಾಂಪಿಂತರ ಬೇಕಾದ
ವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ 6 ಆಣೆ ದೀಳಿಸಿದರು. ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜಿ ಕಮ್ಮಿ ಬೇಳಿಸುವುದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:—ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು
ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರಡಿಗ ಸಮೇತ ಪಡೆಯಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉಳಿಯು ಬರುವ
ದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಸ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ನಿಃಶಂ ಡಬ್ಬಿಗಳು ನೂರಲ್ಲವ್ವಿನ್ನು. / ರಾಜಾರಾಣಿ
ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—೦. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—೦. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್-ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹುಳುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ,
ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬರೀ
ಸೋಕಿನ ಯಾ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—೦. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6. 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟೀಟ್, 109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್,
ಜೋರ್ಜ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು. ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುವನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು
ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ವಾಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅಂಜಿಕೆ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ
ನಿಶ್ಶೇತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುವಾದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಾಧಿಸುವವಿದ್ದರೆ ಅಣಿಲೆಕಾಯಿ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡಸಿ ನಿನ್ನ ಸಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು
ಬೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಸಿದ್ಧವಾದ ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—೦.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಪ್ರಬ್ಯಾಚಾರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ತುಕ್ಕಳ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಹೇಗೇಗೆ ವರ್ತಿಸು
ತ್ತಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಾನೋಪ್ಯಜಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಉಚಿತ! ಟಪ್ಪಾಲುಖರ್ಚಿಗೂ ಇಲ್ಲದೇನೇ ದೊರಕುವದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜೀ ಕೇಶವಜೀ,
ಮದನಮಂಜರೀ ದವಾಖಾನೆ,
೫೦ ಜೇನಾಬಜಾರ್, ಮುಂಬಯಿ.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital	Rs.	...	300,000—0—0
Issued Capital	...	...	225,000—0—0
Subscribed Capital	...	...	225,000—0—0
Paid up Capital	...	...	219,450—0—0
Deposits	...	...	295,214—15—1
Reserve Fund	...	...	50,003—2—5

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 53,501—7—2 have been invested in Government Paper

Dividends of not less than 6% paid during the past years and a bonus of 1% to 2% paid in addition during the last eight years.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4½, 5, 5½ and 6% respectively at the discretion of the managing committee.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

Current Deposit Account opened free of charge

Savings Bank Account opened for any sum not less than Rs. 5 and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

Loans granted on Proper securities and pledges

Canara Bank Ltd.

Mangalore, 1st. December 1917.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು ರೂಪಾಯಿ 300,000—0—0
ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಮೂಲ ಧನವು ,, 225,000—0—0
ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನವು ,, 225,000—0—0
ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು ,, 219,450—0—0
ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ಮೊಬಲಗುಗಳು
295,214—15—1
ರಕ್ಷಿತ ಧನವು ... ... 50,003—2—5

ರಕ್ಷಿತ ಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿಯುವ ಮುನಾಫೆಯು ಸೇಕಡಾ 25ಕ್ಕೆ ನಿಯಾದ ಮೊಬಲಗು ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ರಕ್ಷಿತ ಧನದ ಪೈಕಿ ರೂ. 53,501-7-2 ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಯಾಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಕಳೆದ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 6ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಲಾಭವು ಸಾ ಹುಕಾರರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಡೆ 8 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ 1ರಿಂದ 2ರ ವರೆಗಿನ 'ಬೋನಸ್' ಎಂಬ ಲಾಭೋಚಿತವು ಸಹ ಕೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಇಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 4, 4½, 5, 5½ ಮತ್ತು 6 ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಕಾರ ರೂ 50 ಯಾ 500ರ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊಬಲಗುಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

ಹ್ರಸ್ವ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಸೇಕಡಾ 2½ ದರದಲಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

"ಕರೆಂಟ್ ಅಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಚಾಲ್ತಿಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ದಾರರು ಅನ್ಯ ಖಾತೆಗಾಗಿ ದೇಂಕಿದ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚಲ್ಲದೆ ತೆಗೆಯಲಾಗುವವು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ತೆಗೆಯಲಾಗುವುದು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ ದರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಯೋಗ್ಯ ಜಮಾತ್ಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

P. Gopal Naik,
Secretary.

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಏಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

ಹೈನೂದಿಪಾನಕ. ಹೈನೂದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಕಿತ್ತರು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 6 ಡೋಸಿಗೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಖರ್ಚಿಲ್ಲ. ಅಲಾಸಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳಂ. ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಹೊಡು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹಳೇ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿ1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಬಿ.
ಪಿನ್ನಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
೨೯ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಬ್ಲಾರ್ಟನ್, ಮದರಾಸ್.

ಕಂತೀ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿಟ್" ಮದರಾಸ್.

ಮಕ್ಕಳು ಆಡುವ ಸಾಮಾನುಗಳು

ಈ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಕಂಚಿನಿಂದ ತಯಾರಾದವುಗಳು. ನಿಮ್ಮಳ ಆಟಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥಾ ೩೩ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂಕ್ಕೆ ೧—೪—೦. ಮತ್ತು ತರದೆಪ್ಪು ರೂಕ್ಕೆ ೩—೦—೦. ದೊಡ್ಡ ಸೆಟ್ಟು ಉತ್ತಮತರಕ ರೂಕ್ಕೆ ರೂ. ೪—೦—೦.

ಕಾಬುಲಿ ಇಂಗು.

ಉತ್ತಮ ತರಹ ರೂಪ್ಯಾ ರೂಕ್ಕೆ ೪ ತೊಲ, ದುಯಂ ರೂಪ್ಯಾ ಕಿಳ್ಕೆ ೮ ತೊಲ, ತೀಯಂ ರೂಪ್ಯಾ ಒಂದಕ್ಕೆಗಾಂ ತೊಲ, ಚಾರಂ ರೂಪ್ಯಾ ಗಿಳ್ಕೆ ೧೬ ತೊಲೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸಾಮಾನುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತೆಗೆಯುವವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾಮಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಪೋಸ್ಟು ಕೆರ್ಚು ಬೇರೆ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—

ಶೀರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಕಾಂಚಾ, ಕಾಶಿ.

SIROMANI NARAYANA CHARYA & CO.
Chowkhamba,
BENARES CITY.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಟೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಟಾನೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬೇವಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ.

ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಬಾಯಿಯು ಮುವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆಯು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ರಕ್ತ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹರಿಯುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ ಕಳು ತೆಗೆ, ವಸಡು ದೀಗಕೊಂಡು ಆಹಾರವನ್ನುವರೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಉಳಿಯುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉಮಿಕಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಂಡಿಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದ ಮಾತು
ಗೂ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!
ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಕರವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಂಟಾಗಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಕಳ್ಳುವರು.

ಸೋಲ್ ಏಜೆಂಟ್— ಜೆ. ಎಸ್. ನೋಕ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಶಂಕರಪಳ್ಳಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಮಾತ್ರೆಗಳು

ನಂಬ್ರ ೨.

ರಮಿಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೌಂಡ್ ಪೊಸ್ಪೇಟ್ ಕೂಡಿರುವ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳ ವಿಷಯದ ಈ ವಿವರಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದುಕಡಿದಲೆ ಗಾಯವಿಸುವ ಕಲ್ಪನೆಯುಳ್ಳವು ಮಲಬದ್ಧತೆ ಬಾಧೆ ಮುಖ, ಕಲಿಕಿಸ, ಅಜೀರ್ಣ, ಸ್ವಾಗಲ ಹೊಸನತೆ, ಸರ್ವ ವಿಧ ಜಂಗಸರ ಬಲಹೀನತೆ, ಮೂರಕಾದ ರೋಗ ಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಪ್ತವು. ಅದಲ್ಲದೆ ಪಾಕ್ಷಯೋಗ, ಭ್ಯಾಂತಿ, ಗುಂಡಿಗೆ ಬಡಿಯೋದು, ರಾತ್ರಿಮರುಮು, ಈ ರೋಗಗಳಗೂ ಗುಣಕಾರಿ. ಮುಖ: ಕೆಲವು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಅಕ್ಷರಸಾಃ ಪ್ರತಿ ಬಾಟಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತ್ರೆಗಳವೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ ೧—೧೦—೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಕೆಮ್ಮಿನ ಔಷಧ.

ಇದೂ ಒಂದು ಸೀಸಿಸಧ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಲು ಗೂರಲು, ಸ್ವಾಸ ಕಾಸ, ಸರ್ದಿಗಂಟಲುಸೊಳ್ಳೆ, ಎರಸೋವಾಗಲನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆಯಲ್ಲಿ ಇ ಈ ಮೆಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟೆಯೆ ದಿನದ ಪರಿಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒ ಸೀಸೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದಿ ಪಂಕ್ತಿ ಏನೇನೂ ಅನಂತರ ಯಾವ ಔಷಧಕ್ಕೂ ಮನ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಲಿಗೂ ರಾಮಬಾಣ ಗಿಯೂ ಬಲಕಾಶಿ ಮುಳ್ಳಂಡ ರೋಗಗಳು ತಲೆಯುಳ್ಳದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ

ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೨—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಗ್ರಿಟ್ಟೋಡಾಯಿನ್.

ಇದು ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಮೂತ್ರರೋಗಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರು ಸೇವಿಸಬಹುದಿಯಾಗಿಯೂ ಮಲಬದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಅಥವಾ ಹೊಸತಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಬಲವು ಟ್ಟಗಳ್ಳ ಉಂಟಾಗುವುದು ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಂತುಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಉರಿಯೂತ್ರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮೂತ್ರವು ಬೆಲು ಪಾಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿದ್ದರೂ ರೋಗದ ಪಟ್ಟನ್ನೇ ಅಡಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಯು ಕಾಮುಕತೆ ದುಚಿಯಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೆ.

ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ—೧೧—೦.

ವಿಳಾ—

ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ೫. ಫ್ರೈಯರ್ ರೋಡ್,
ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Katty & Co.
No. 5. Frere Road,
Near P. & O. Fort Bombay

ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧ.

ಇದ್ದಾವನ್ನು ನೋಡಿರಿ
ಹಲ್ಲು ಅಲ್ಲಾಡುವದಿಲ್ಲ
ಡೊಕ್ಕಿನ ಜೆಕ್ಕೆವ ದಂತಕ್ಷೋಣಗಳಿಗೆ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
ದಂತಕ್ಷಂದ ಹಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತೆಗಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ
ಶುಲಭ್ಧ ಔಷಧಿ
ಬಾಯಿಗೆ ವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸೆವ ಔಷಧವಲ್ಲ
ದೀರ್ಘಾವರ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ಕಿವಿಡಿ 3 ದಿವುಗಳು ಹಾಕಿದರಿಂದಲೇ ಗುಣಹೊಂದುವದು
ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ
ಸ್ವಯಂ.

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂಪ್ಯ 1—4—0.
ಉಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಈ ಕೆಳಗಣವರ

STANY BROTHERS
Sole Agents
M. C. O's, Toothache
Specific, Mangalore.

ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

೨

ಪೆಲಿಸ್ತಿನ ಹುಬ್ಬುಗಳವರೆಲ್ಲ ಅರಬ್ಬಿಯ ಪ್ರತಿಭರ ಪರವಾಗಿ ಮಿಶ್ರಾಂದಿಂದ ಅತ್ಯಾಗಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಸಹಯ ವಿ ಳವಿದು ತುರ್ಕಿಯ ಅವರಲ್ಲ ಸಮೀಪ ಲ ಸಾಕರು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮೊಲಿ ಸಿರಿವಿದ್ದಮ್ಮ ಎಳೆದರು. ಜನಪಲಾಕಾರು ತಳೆಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡುಹೋದರೂ ಅವರ ಪರಿವಾರದವರು ಸತ್ಯವಿದ್ದರು. ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಸಿವಾಯಿ. ತುರ್ಕಿಯ ಗಿಂತ ಪುಂಡಿ ಸಶ್ಚಿದ್ದರು. ಅರಬ್ಬಿಯರಲ್ಲಿ ೬ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಸತ್ತರು ಅವರಿಂಥ ಅವ್ಯಾಗಣ ಮಹಾಗ ಮಧ್ಯ ಹ್ಯಾಜ ರೈಲಾಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿಯು ಹಿಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಒಂಭತ್ತು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಒಂದು ರೈಲುಬಂಡಿಯನ್ನು ಸಿಡಿದು ೬೦ ಮಂದಿಯನ್ನು ಕೊಂಬಿಟ್ಟರು. ತುರ್ಕಿ ಸರಕಾರು ಮಾನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಈ ಅಪಚ್ಚರಿಯನ್ನು ವಿಡಿಸಿಪಿಡಿಸುವುತ್ತಿತ್ತ ಕೈಸಾಗಲ್ಲ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯವು ನಬ್ಬಸ್ ರಲ್ಲಿ ವೆಲ್ಲಿ ೩ ಮೈಲು ವರೆಗೆ ನಂಜಿ ಕಂ ಬೆರೊಕ್, ಹಿಜ್ಜಿ ಟೆಬಾ, ಬುಜ್ಜಾರಾಸಾಲ್ಲಾದಿನ್ಗೆ, ಕ್ಟುದ್ರಾವಮ್ಮ ಪ್ರವೆ ಶಿಖರವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸೈನ್ಯವು ಆರ್ಟಿಕಾ ಇಜ್ಜೆ, ಹರಿತ್, ಡೈಲ್ ಕಡ್ಡಿಸನ್ನು ಹಿಡಿದರು.

ಇವಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಜಮ್ಮು ವಿಮಾನಗಳು ಇಟಲಿಯ ಪ್ರಮ್ಯಾಣಿ ಪಟ್ಟ ಊರುಗಳಾದ ಪ್ರಿಂಸಿ, ಕೆಪಾಸಾವೆಂದರವಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಡಿದಿದ್ದನ್ನು ಬೆಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಿಡಗಳನ್ನೂ ಸಂರಚಿಸುತ್ತಿರ್ಗಳನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡಿದವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯಿಗಲಲ್ಲ.

ಪ್ಲೆನು ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಮಾನಯ ದ್ವಜಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನರ ೩ ವಿಮಾನಗಳು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟವು ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೈನ್ಯವು ಸ್ಮೂಸ್ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಫಿರಂಗಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರ ಇದೆ.

ಕೆಂಬ್ರೆಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ವಲ್ಲಾಕ್ಕ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಸೈನ್ಯವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸ್ಟೋಮಲ್ ಬಿದ್ದು ನಷ್ಟಭಾಗದ ಸೈನ್ಯ ಸೊಗಸು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದರೂ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ವಾರ್ಕೋಯಿಂಗ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಮುದರಿಸಿ ಬಂಟು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನರ ೩ ವಿಮಾನಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿದವು; ೨ ಜಖಂ ಹೊಂದಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದವು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಕಡೆಗೆ ವಿಮಾನಗಳು ನಷ್ಟವಾಲ್ಲ.

ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್‌ಟ್ಸ್‌ಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿಡಿದಿದ್ದನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಸಿಡಿದು ಸಡಿಪದ ಅನೇಕ ಬಂಡುಸಾಕರು ನಷ್ಟವಾದವಂತೆ

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಗೂಬೆಮನಾಂಬ ನಗರದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಡಗಳು ಸಾಯಿಮ್ಮು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಿವದಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಂತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಆ ಸರಕಾಯ್ತವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಗಲಭೆಗಳಿಂದ ಇಸಿಯಿಂದ ೧೯೦೪ ವರೆಗಿನ ೪೫ ಗಳು ಕೊಸ್ತುಬಿದ್ದು ಪಾಕವಾಗಿ ೧೫೪,೦೦೦ ಜನರು ವಸಿವೀರಾ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಿಡಿನಿನ ಪಕ್ಷವು ಶಿಮ್ಮ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೊಲ್‌ಶೆವಿಜರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಸೈನ್ಯವು ಕೆಲ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಲ್ಲಿವಲಿಪ್ಪ ಪಕ್ಷವಿವರು ಇರುವರೊಡನೆ ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಕುರ್ಸ್ಕೆಕೊಂಡಿತು. ಈ ಕೆಲ ಸಂಧರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್, ಕಾಬುಲ್, ಬ್ರಕ್ಷಗಳ ಚರ್ಚಿಸಕೊಡಿಗೆರುವು. ಜರ್ಮನರು ಕಳುವ ಮೇಲೆ ಇಕ್ಷ್ಟನ್ನಿನವು ತಂತೆಮುಂಚಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯುಸ್ಯ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಗಳು ಪ್ರಯೋಜ ಯುದ್ಧನಷ್ಟವನ್ನು ಕಾವೇ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಕಿಂದೂ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಯಿಗಳಿಗೆ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳಂಥ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪಸ್ತುವರು ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಳ್ಳಿ ಕೊಡಬೇಕಂತಕ್ಕೆ ವಿನೂ ಪ್ರಯೋಜನವುಂಟಾಗಲ್ಲ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೆ ಈ ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದನಂತರ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವ ಸ್ನೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನೆ— ಅಥವ ಮಹತ್ಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಸೈನ್ಯಸಾಯಂ ಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದೆಲ್ಲ ಸಂಕಟವನ್ನು ತಂದಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೆಡಿಸಿದಾರೆಂಬ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಯಿಯು ಪ್ರಬಲ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬ್ರುಸೆಲರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ಪಿ. ಪಿ. ಪಿರೆನ್ನರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖಕರು ಈ ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಯುರೋಪಿನ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಕಟವು ಬರಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯು ಪ್ರಬಲ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆಯಂತೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನೇಕರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಜರ್ಮನಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದರೂ ಅದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು

ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆ:

ಅಗ್ರಲೇಖ — ಪುಟ.
೧. ಸ್ವದೇಶಿ . . . . . ,,

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:—
೧. ಕಲಕತ್ತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ . . . . . ,,
೨. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು . . . . . ,,
೩-೪. ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕಾಲು. . . . . ,,
ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಕರ. . . . . ,,

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—
೧. ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧ ೩
೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ . . . . . ,,
೩. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣ . . . . . ,,
೪. ಬಂಟಿಕ ಮಾಸಿಕ ನಾಡವರ ಸಂಘ . . . . . ,,
೫. ಮಂಗಳೂರಿನ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ . . . . . ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೮೩ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಬ. ೭ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಸ್ವದೇಶಿ.

(೮ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದೆ.)

ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಂಡೆನೆಂದು ಅನ್ಯಹಪಟ್ಟವರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅವರ ಅನ್ಯಹವನ್ನು ಮನಿರಿಸಿಬಿಡುವರು, ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಗಡಿಸಿವರು. ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪಲ್ಲ, ನಿಷ್ಕಾಮಿತ್ವನು ಪರಿಶ್ರಮಪ್ರಭುವ ಸತ್ವವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಆ ಮನಿಷಿಯ ಅಲ್ಲದನಲ್ಲದ ಪೀಡೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಟಕ್ಕಟವಕಯನ್ನು ಮಾಸಿ, ವಂಚಿಸಿ, ನಾನಾತರದ ಭಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಸತ್ಪಿರ ರಾಜನನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದು ಒಂದೆಲೆ ಪ್ರಮೆಯೆ ಎನ್ನೋಣ. ಈ ಉಪದ್ರವದಿಂದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠತ್ವ ಎನ್ನುವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ದೃಢವಾಯಿತು. ಆಕರ ಕೆಲವು ಸ್ವದೇಶ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಜನರ ಸ್ವದೇಶಿ ವ್ರತದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಲೊತ್ತು ಎಂದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ವನ್ನು ಹೇಳಿ, ವಿದೇಶಿಯನ್ನು ಸ್ವದೇಶಿಯಂದು ಮಾರಿ ಮೋಸಮಾಡುವ ಕುಂಬಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಆ ಸಕಿ ಪ್ರಭೆಟ್ಟಿ ಮಿ. ಸಂಬು ತಮ್ಮ ವ್ರತವನ್ನು ಹಾಗು ಬಂಧ ನಡಿಸಿ? ಅವರೇನು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಗಾಳಿ ತಾಗಿದವರೆ? ಅರ್ಥಾತ್, ವಿಪರೀತಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಕ್ಷುದ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಜನರನ್ನು ಸ್ವದೇಶಿ ವ್ರತಕ್ಕಿಂಬಿಮಿಬರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಎಂದೂ ಆಗದಿರಲ್ಲ ಎಂದಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಮೂರಿನೆ ಲೇಖಾಂಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಬಂದು ಅಕ್ಷೇಪವನ್ನು ವಾಚಕ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ: 'ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸ್ವದೇಶಿಯ ಹೆಸರಿನಿಂ ವಿದೇಶಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೋಸಮಾಡದೆ ಕನ್ನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಿ೧ ಕ್ರಯವನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದಲ್ಲೂ ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೊಡನೆಯೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ಸಾಹವು ನಿಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ. ವಿದೇಶಿಗಳಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಜಾಣತನವಾಗಲಿ ಜಂದಾಗಲಿ, ಉರ್ಜಿತತೆಯಾಗಲಿ ಸ್ವದೇಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಂತೂ ನಹ ಸ್ವದೇಶಿಗಳ ನಂಬಲು ಪೀಲಿನಿದಲ್ಲ. ಎಂದನೇಲೆ ಅಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಪದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳೂ ಸ್ವದೇಶಿ ಮಾಡಿವನ್ನು ನಾಜೂಕತನ, ಅರ್ಜಕತ್ತೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಲಿ, ಬಾಳಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಅವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಲಿ, ವ್ಯತ್ತಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸ್ವದೇಶಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತು ಅಥವ ಪಾತ್ರತೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ತರಲಿ, ಆನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸೋಣ. ಈ ಅಪೂರ್ಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹತ್ತುವದು ಯಾಕೆ? ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾನವು ಯಾಕೆ?

ಈಗ ಈ ಆಕ್ಷೇಪದ್ವಾ ಗ್ರಾಹ್ಯಾಂಶವಿಲ್ಲ ಸ್ಪಿದೆ, ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸೋಣ. ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳು ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರ ಹಾಗು ಸರ್ವತೋಮುಖಿಯಿಂದಲೂ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಅವಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಜನರು ನೆನಸಹತ್ತಿದರೆ ಸ್ವದೇಶಿಯು ಊರ್ಜಿತವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬೀ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇರುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವ್ಯಾರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹು ನಾಜೂಕಾಗಿಯಾಗಿಯೆವದು ಬೇರೆ. ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸಾವಿರ ಹುಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಹಾಯ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೈಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳು ಅಷ್ಟು ನಾಜೂಕಾಗಿ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವದು ಸ್ವದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿದ ಮಾತು. ಸ್ವದೇಶಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಧಾರಾಳ ತಿಳಿದು ಬರುವದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ವದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮಯಾಸುರನ ಅಥವಾ ಭಗೀರಥನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ್ಕೆಯ ಕೊಡಿಸಿ ಇದ್ದರಿಂದ ತಜ್ಞರಂತೂ ಇಲ್ಲ; ಕಾರಣವು ಸರಕಾರಿ ಸಾಹಾಯ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತಾವಲ್ಲ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಗಳು ಬಂದು ತಟ್ಟುವವು. ಇಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳು ಮನೆಯೊಳಗಿದ್ದಂತಾಗಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅರಿ ಉಪಕಾರವೇನಿಂದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವು ಸರಕಾರವು ಅಪ್ರತಿಬಂಧ ವ್ಯಾಪಾರದ ತತ್ವವನ್ನು ತಲೆಗೆಟ್ಟಿಹುದು. ಜರ್ಮನಿ, ಬೆಲ್ಜಿಯಾ, ಜಪಾನ ಮೊದಲಾದ ಪರದೇಶ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಕಟ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅವರವ್ಯಸಾಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತದ್ವಾರವನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ವರದೇಶಿ ಒಡನೆ ನೋಡಿ ಜನರು ಮರುಳಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿದರು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಕಾರ್ಮಾನೆಯವರು ಮೊದಲನೆ ಮೆಟ್ಟಿ ನದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಮಾಡುವಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಸ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಹ್ಯಾಗಾದ್ಯೆ? ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಾವ, ಸರಕಾರಿ ಸಾಹಾಯ್ಯದ್ಯಪಕ್ಷು ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನದ ಲೋಪ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಚಾರ್ಯಂತೆ ಪರದೇಶ ವಸ್ತುಗಳ ನಟನೆ ಈ ಅನರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಉತ್ತಮ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಗಳೆ ತಯಾರಿಸುವದೆಂಥ ಹ್ಯಾಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಹಿಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಬಲವತ್ತಾದ ಬಂಡವಾಲವಿಲ್ಲದೆ ಅದು ಕೈಗೂಡದು. ಇನ್ನು ನಷಕಾರ್ಯದಿಂದ ಇಂಥದೊಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೂ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಮಾಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಬೇಕಾದರೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಸಹಾಯ್ಯದ ಅವಶ್ಯ ಇದ್ದೆ ಇರುವದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರವಾದ ಸುಂಕವನ್ನು ಹಾಕಿರುವದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಧರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆಯಹಾಕಿವದೂ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲೂ ಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನಸಂಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವವುಗಳನ್ನೆ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳುವದೂ ಈ ಮೂರು ವಿಧದಿಂದಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸ್ವದೇಶಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಮದತು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವದೇಶಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿಂದ ಅಂಥ ಯಾವ ಒಗೆಯ ಸಾಹಾಯ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮತರದ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀಸುವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೃಹಾರ್ಯವಾಗಬಹುದು? ಸ್ವದೇಶಿ ಕಾರ್ಖಾನೆದಾರರಿಗೆ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಜನನಾಯಕ ಪ್ರಜೆಗಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ನೆಲಲು ಮೇರನಂತೆ ತಪ್ಪಿಹೋದಿದ್ದು ಜರ್ಮನಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಸಾತ್ರತೆಯನ್ನು ಜನರ ಆಶ್ರಯವೊಂದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿಯುವದು. ಆ ಜನರು ನೆಗಳಿದ್ದಾವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಮಹಾಯ ಸರಕಾರದ ಆಶ್ರಯವೂ ಕೂಡಿ ಉತ್ತೇಜ

ಮಿ. ನೊಂಟಿಗ್ಯುಗಳ ಅಗಮನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಅವರ ಆಗಮನವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರವಾದ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಮೊಂಟಿಗ್ಯುಗಳಿಗೆ ಕಂಡುಬರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಟೆಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸಭೆಯು ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀಕಾಮಾಕ್ಷಮ್ಮನ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಮಿ. ಮಹಮ್ಮದ ಅಲಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಅಲಿ ಈ ಬಂಧಿಗಳನ್ನು ಗ್ಯಾಂಧಿಯಿಂದ ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿಬಂಧದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದೆ, ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ರಾಜಾನಿಷ್ಠೆಯು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಹಮ್ಮದ ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟಿರುವರು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧದಲ್ಲಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಅರ್ಥದ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದರು. ಅದು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಸಾನಾಯಿತು. ಈ ಠರಾವು ಬರುವ ದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮಿ. ಮಹಮ್ಮದ ಅಲ್ಲಿಗಳ ಮಾತೃ ಶ್ರೀಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ತಿಲಕರ ಸೂಚನೆಯು ಮೇರೆಗೆ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮನ್ನಿಸಿದರು. ಮೂರನೆ ಮಹತ್ವದ ಠರಾವು ಯಾವುದಿತ್ತೆಂದರೆ, ಬಂಗಾಲದ ಪ್ರತಿಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಬೇಗನೆ ಬಂಧಮುಕ್ತ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವದು. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತಸಂರಕ್ಷಣ ಕಾಯಿದೆಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ತರುಣರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿಟ್ಟಿರುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಯದ್ಧದ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಇದ್ದಿರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಬಳ್ ರೆಲ್ಲ ಎತ್ತಿಸಂಥ ಅಪ್ಪವು ಬೇಕಾಗಿರುವದು ನ್ಯಾಯ್ಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾಂತಿಯು ಇರುವಾಗ ಈ ಭಾರತ ಸಂರಕ್ಷಣ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವದರಲ್ಲಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೆ ಸಾವಿರಾರು ಯುವಕರನ್ನು ಪ್ರತಿ ಬಂಧಿಸುವದಾಗಲಿ ಶುದ್ಧ ಅಡೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಧಾರಣವನ್ನು ಆ ಠರಾವನ್ನು ತಂದವರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ದೀರೆ ಅನುಮೋದಕರಾದ ಕುಸವಕ್ಕುಗಳ ಪುಷ್ಟೀಕರಣದಿಂದ ಆ ಠರಾವು ಏಕಾನಾಯಿತು. ಜೊಬೆ ಕೆಮ್ಮಿಕಲ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಮಿ. ಪಿ ಬಿ. ಹೊರ್ನಿಮನರು ಪ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಟನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂಬ ಅರ್ಥದ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದೆರಡು ಸಂಗತಿಗಳು ವಿಚಾರಣೀಯವಾಗಿರುವವು. ಈ ಠರಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪರ ವರೆಗೆ ಅರೇಳು ಸಾರಿ ಸಾನಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಈ ಪ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಷೇಧವು ದೇಶದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯು ಅನುಮೋದನದಿಂದ ನೃತೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೂ ಅಮ ಕಾಯಿದೆಯು ಪುತ್ತಕದಿಂದ ಹೋಗಿದೆಯೆ? ಇಲ್ಲ. ಸೈಸರಾಯ್ರಂಥ ಮಹಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಈ ಶಾತಕ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ ನೇನೆಂದರೆ, ಧೀಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಒಂದು ತಮ್ಮ ಹಾಲಪವಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸೈಸರಾಯರು ಯಾವ ಕಠೋರೋತ್ತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ದ್ದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಠೋರ ವಚನವೆನ್ನು ನಮ್ಮ ಸೈಸರಾಯರು ಈ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕ್ಟಿನ ಸಮರ್ಥನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ದೇಶದ ಸರ್ವೂರ್ಣ ನ್ಯಾಯ್ಯ, ಹಾಗು ಉದಾತ್ತ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ವಿಶ್ನವೆಂದಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ, ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಗೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಡಕೆ ಸರಿ. ಎಂ. ಜೊರ್ನಿಮನರಂತೆ ಮಿ. ಫಡುಲ್ ಹಕ್ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಕ್ತೃಗಳು ಈ ಠರಾವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರು. ಹಿಂದಿಗಳನ್ನು ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉದಾರವಾದ ಶರ್ತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವು ಸಹ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದಲೆ ಸಾನಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ರಜನಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಲಾವನೆ, ಆರ್ಮ್ಸ್ ಎಕ್ಟಿನ ಎಂದರೆ ಹತ್ಯಾರು ಕಾಯಿದೆಯ ಉಚ್ಚಾಟನೆ, ಸ್ವಯಂಕಾಮಿತ ವಸಾಹತುಗಳೊಡನೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಮಾನತಂಗತಿ, ಆರೋಗ್ಯಭಾತೆಯ ವಿಸ್ತಾರ, ಸ್ವದೇಶಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕೃರಿಂದಲೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅವು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಸಾದವು.

೩. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕೊನೆದಿನವದ ಎಂದರೆ ೩೫ ತಾರೀ ೧ ಅಧಿವೇಶನವು ಅತಿ ಮಹತ್ವದ್ಯಾಗಿತ್ತು. ನಾಮದಾರ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಠರಾವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಠರಾವು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ವಿಷಯನಿಯಾಮಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಚರ್ಚೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಕಳದ ವರ್ಷದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನೆಹರು ಕಮಿಟಿ ಲೀಗಿನ ಸಾಹಾಯ್ಯವಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರವಾದ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯು ಗಂ ವರುಷಗಳೊಳಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ ಸಾನಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರ ವಾದವಿತ್ತು; ಆದರೆ ೧೦ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಮ್ಮತ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಚರ್ಚೆಯು ವಿಷಯನಿಯಾಮಕ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ನಡೆದು ಕೊನೆಗೆ 'ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ' ಎಂಬ ಶ್ಬುಗಳ ಬದಲಿಗೆ 'ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ' ಎಂದು ಸ್ಥೀರಿಸಿಕೊಂಡರಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಈ ಠರಾವನ್ನು ನಾಮದಾರ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಧಾತಾವಣ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವೂ, ಅವೇಶಕರವೂ ಆಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಧಾತಾವಣದಲ್ಲಿ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ಈ ಕೊನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಈ ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಸಭೆಯು ಅಖಂಡಸ್ವರಾಜ್ಯವಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಠರಾವನ್ನು ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ನಿಸಾರನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಒಂದು ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ತನ್ನ ಜನ್ಮಕಾಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಪ್ನವು ಇಂದಿಗೆ ಯಥಾರ್ಥ ಹಾಗು ದೃಶ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಮಿಂಟೊ ಮೋರ್ಲೆ ಸುಧಾರಣೆಯು ಅವತರಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಕೆಲವರು ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ತನ್ನ ಆಂಗಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಬಹುದು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರವಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಪೂರ್ಣರೀತಿಯಲ್ಲಿ (Responsible Self Government in a full measure) ಸಿಗುವ ವರೆಗೆ ಹಾಗು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ದೀರೆ ಸ್ವಾಯತ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಂತೆ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ವರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ತನ್ನ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅವೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಮ್ಮ ಪರಮಪೂಜ್ಯರಾದ ಬಾದಶಹರು ಕಳೆದ ಅಗೋಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜವಾಬದಾರ ಸರಕಾರವು ಆಗುತ್ತವೆದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ವಿಜಯವೆ ಸರಿ. ಲೋಕ ಸತ್ತಾಮಾನಿಯಾದ ಪ್ರೆಟಿಪ್ ಜನಾಂಗವು ವೃದ್ಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಜಯಘೋಷವನ್ನು ಉಜ್ಜರಿಸಿತು. ಅದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ನೈರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಜನರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಲೋರ್ಡ್. ಸಿಡನ ಹೆಮರ ಭಕ್ತರ ಕೆಳಗೆ ನೆರೆದು. ನಾನಾ ತರದ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿಡ್ತಲು ಉಕಾಂಡತಾಂಡವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನೆ ಅನುಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಮದ್ರಾಸಿನ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲವರು 'ಹಿಂದಿ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್'ಗೆ ಎದುರಾಗಿ ರಕ್ತದ ಕೊನೆಯ ವಿಂದುವು ಬೀಳುವ ವರೆಗೆ ತಾವು ಹೋರಾಡೇವೆಂದು ಘೋರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ! ಹೋಮ್‌ರೂಲಿಗೆ ಕತ್ತಗಳಾವ ಈ ಜನರು ಜರ್ಮನರ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಈ ಧೂರ್ತರ ಇಂಥ ಯುಕ್ತಿ ಕೌಶಲಗಳಿಂದ ಮಿ. ಮೊರ್ಲೆಗೆ ಗಳು ಎಂದೂ ಮರುಳಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಿದ್ಧರೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯ ತರರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಅವರಾಗಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಲಿ ಇವರೆಲ್ಲ ಒಂದೆ ಮಾತೃದೇಶದ ಮಕ್ಕಳು. ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅಧಿಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಎಂದೂ ಬಯಸುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಭಿಪ್ಪಿಗೆ ಮಹಾಪ್ರಮಾನೂ ಇದ್ದಾರೆ. (ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನೆ ತೆಕ್ಕೊಂದಿದ್ದಾರೊ ಏನೊ!) ಮುಸ್ಲಿಮರಿಟ್ಟು, ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್, ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಜಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾದ ಚುನಾವಣೆಯೆ ಉಂಟಲ್ಲದೆ ಜಾತಿತತ್ವಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಇಲ್ಲ. ಎಂದಮೇಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅಧಿಪತ್ಯವೆಂದು ವೃಥಾ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುವದು ಯಾಕೆ? ಈಗ ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ವಿರೋಧಿಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅಧಿಪತ್ಯವಾದರೂ ಪೋಗಲೀಯತು; ಪರಂತು ವಿದೇಶೀಯನಾದ ಈ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕ ವಿರೋಸ್ಯಯ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಸಹಿಸುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಇದನ್ನು ಈ ವಿರೋಧಿಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಡವೆ? ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನಾವಾದ. ಬಾನರ್ಜಿಗಳು ಸರ್ವಕವಾಗಿ ಧಾತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಠರಾವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು.

೪. ಈ ಠರಾವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಎಸಾಗ ಬೆರಿಸ್ಟರ ಚೀನಾ, ಶ್ರೀಯುತ ಬಿಪಿನ ಚಂದ್ರಪಾಲ, ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕ, ಮಿ. ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್, ಮಿ. ದಾಸ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನೀ ನಾಯ್ಡು ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯ ಮುಂತಾದವರು ವೈಶ್ವ ಪೂರ್ಣವಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವುಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಕೊಡುವಷ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ ದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೂ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರ ಒಂದೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ವಾಚಕರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಹಾಗಿದೆ. "ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಏನಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಅಧಿಕಾರಸಂಪನ್ನರಾಗಿರುವರೋ ಹಾಗೆಯೆ ಹಿಂದಿಯು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಸಂಪನ್ನರಾಗಿರಬೇಕು." ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕ ಸೊದಲಾದವರು ಕರ್ಟಸರ ದ್ವಿಮುಖನೀಯೋಜನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಂಯುಕ್ತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಇರಲಿ, ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಬರುವ ಡಿಸೆಂಬರ ಅಧಿವೇಶನವು ವಿಲ್ಲಿಂಟನ್ ಅಗಬೇಕೆಂದು ದಿಲ್ಲಿಯವರ ಆಮಂತ್ರಣದಿಂದ ನಿರ್ಣಯವಲ್ಲಟ್ಟು ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಮೊಸಲ್‌ಲೀಗಿನ ವಿಮರ್ಶನವನ್ನು ಬರುವ ಸಾರಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಸ್ಥಳೀಕ — ಮಂಗಳೂರು.

ನವವರ್ಷದ ಬಹುಮಾನಗಳು— ಬಹಳ ಸಮಯ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಎಜನಿಯರಾಗಿದ್ದು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಗೋದಾವರಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ ಎಂಜಿನಿಯರಾಗಿ ನೇಮಕ ಪಟ್ಟ ರಾಯಸಾಹೇಬ ಕೆ. ಕೃಷ್ಣನಾಯರ್‌ರವರಿಗೆ ರಾಯ ಬಹದ್ದೂರ್ ದಿಕೊಡು, ಹಂಚಕೆಯ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ತಿಳಿಪಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದ ಶ್ರಾದರ್, ಕೋರ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಪೈಸರ್-ಇ-ಹಿಂದ್ ದೆಬ್ಬಿಯ ಪದಕ, ಅಲೆ ಲುಸಲನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಿ. ರಾ. ಕೆ. ಸುಂಗಣ್ಣಾಯರ್‌ಗೆ ರಾಯ ಸಾಹೇಬ ಪಿರುದು, ಮದ್ರಾಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಎಜಿನಿಯರ್ ಮಿ. ರಾ ಮುಷ್ಟಿಗಣಪತಿ ಕುಮಟರಿಗೆ ರಾಯ ಸಾಹೇಬ ಪಿರುದು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ರಾಸ್‌ಸಾಹೇಬರಿರುದು- ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥ ಭಟೀಜ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಕನ್ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಜೋಡಪೂರ ಸಂಸ್ಥಾನ ಇವರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವೈವಸಾಯಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸುಮಾರು ೭೦೦೦ ಜನಸಾಯಾಗಿರುವರು. ಮುಂದಾಗಿ ಮಾರಿ ಹೋದ ಟಿಕೇಟುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ರೂ. ೫೫೦೦, ಪ್ರದರ್ಶನದ ವಿವಿಧ ಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದ ರೂ. ೭೦೦ ಸ್ಟೋಲುಗಳ ಬಾಡಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಲಂ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ರೂ. ೨೦೦೦ ಖರ್ಚಿಗೆ ಕಳೆದು ಬಾಕಿ ರೂ. ೫೦೦೦ ಉಳಿಯುವದೆಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. ೧೦೦೦ವನ್ನು ಯುದ್ಧಫಂಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಂತಲೂ ಬಾಕಿ ವಿವಿಧ ನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು, ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇಂಥ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಫಂಡನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಸೂಚನೆಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರ ಮುಂದಿರುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳು ೬, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪದಕಗಳು ೩೧, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ೬೦ ಈ ರೀತಿ ಕೆಮೋಷನಾಗಿರುವವು. ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ೧೭ ಜನರು ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ಇವರ ಸೈಕೆ ಒಹುಮಾನವು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡೋಣಾಗುವದೆಂಬ ವಿಷಯವು ಇನ್ನೂ ಹೊರಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಮೆ. ವ್ಯಾಲರ್ಟ್ ದೊರಿಗಳವರು, ಫ್ಲೋನೆನ್ಸ್ ಆಫೀಸರಾದ ರಾ ಸದಾಶಿವಯ್ಯರವರು, ರಾ ಸುಬೇರ ರಮಾನಾಥಯ್ಯ ಮತ್ತು ರಾ ಆಕ್ಕಿನ್ನರ ದೇವಪ್ಪ ಪೂಜ ಇವರು ಈ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಬಹುಮಾನವಯಾರಿಗೆ ಕೊಡೋಣಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ನೇಮಕಟ್ಟಿ ಕಮ್ಮಿಟಿಯೊಂದರಾಗಿರುವರು. ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳು ಸಿಕ್ಕಿರವರು. ಜಪ್ಪಿನ ಬಾಲೆಗೆ ಸಿಸ್ಟರ್ ಹಂಫಿನ ಕಾರ್ಯಾನೆಯವರು, ಬಾಲೆಗೆ ಮಿಷ್ಟನ್ ವಿಕೆಸಿಸಲ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೆ ಸೇಫ್ ಜೆಟ್ಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಶಿಲ್ಪ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಕಳ ಕೆ ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಪತ್ತೆ ರಂಗಾಯಿಸುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೆ ಸಿ. ವಿ. ನ್ಯಾಗರವರ ಕೆನರಾ ಡಾಯಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೆ ಏರಿಳಿತಯನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಿಸಸ್ ಸಾರ್ಜರವರಿಗೆ, ವಿಕ್ಟೂರಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಾದ ಸ್ಟೀವನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್‌ರವರಿಗೆ, ಬೊಕ್ ಬ್ಯಾಯಿಂಗ್ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಜೋನಸ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್‌ರಿಗೆ, ಜೂಟಿನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಟ್‌ಜೋಸೆಫ್ ಎಸ್ಟಾಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ರವರಿಗೆ. ಬೈಯ ಪದಕ ಗಳಲ್ಲಿ—ಮಲ್ಲಿಯವರ ಸೋಪ್‌ವರ್ಕ್ಸ್, ರೋಯಲ್ ಸೋಪ್‌ವರ್ಕ್ಸ್‌ರ ರಾಘಾ ಸೋಪ್ ಫೆಕ್ಟರಿ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಕಳದ ಕೆ. ಬಿ.ಗಂಪಿಸಯ್ಯರವರಿಗೆ, ಈ ರೀತಿ ನಾಲ್ಕು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪದಕಗಳು ಸಾಂಪಡೆದು ಗ್ರಾಹಿಕೆಯವರಿಗೆ, ಕೊಡೋಣಾಗಿರುವವು. ಕನಕತಿ ಕಲಸ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ—ಮಿಷಿಳಾ ಸಕ್ಕ, ಮಿಸಸ್ ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಮಿ ವೆಂಕಟಿಯಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ಕತ್ತಿ ಲೀಲಾ ಬಾಯಿ, ಮಿಸ್ ಲೋಬೆಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೂಂ ಸ್ಟ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟಿಂಗಳ ಕೈ ಮಗ್ಗಗಳಿಂದ ವಸ್ತ್ರ ತಯಾರಿಸಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪದಕಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಮಾಂ ಕಾರ್ಖಾನೆಗ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಜಯಮುದ್ರಾಯುತ ಈಚ ಸುದ್ದುಸಿದಲ್ಲಿ. ದೇಶಭಕ್ತರಾಂಧ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಯೋಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ದತ್ತಿಕೆಯುಳ್ಳವು ಪಡೆಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆಯಾಯಿತು ಕೆಟ್ಟಿಕ್ಕಿರಿಂದ ಆ ಕೃಮಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಲು ಬಂದು ಮಾಡ್ಲಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಾಂಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದರೇನು, ಅದು ಪಡೆಗೆ ಯಾಕೆ ಬೇಕು ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದು. ವರಿಷ್ಠ ಶ್ರೀ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಮೂಡಿದೆ.

ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಯಾಕೆ ಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಇದರ ಉತ್ತರವೇನೆಂದರೆ:-ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಎಂತಹ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಳಿಕೆ ಹಿತಸಂಬಂಧಗಳು ಅದರ ಸಮ್ಮತಿ ಇಲ್ಲದೆನೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಹಕ್ಕಾದ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಾನಿಯು ಸಂಭವಿಸಿದ ಇದು ಎರಡನೆ ವರ್ಷದ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಲಿ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಹಜ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಇಟಲಿಯ ದೇಶಭಕ್ತನಾದ ಮೆಝಿನಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ – ಈಕ್ಷಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಬರೆದಿರುವನು. ಅದೆ ಆ ಜಾತಿಯಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವೆಯು. ಆ ಈಕ್ಷಣ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಉಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ – ಕೋಳದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವೆಯ ಈಕ್ಷಣ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಪಡಕೊಂಡು ಬಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.' ಒಂದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ತಿಳಿದ ತೆ

K. B. RELE & Cos.,—BOMBAY

Estd. 1888 ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಕಂಪೆನಿಕೃತ ಸ್ಥಾಪನೆ 1888.

ಗಬರ್ಣರ್.

ಕದ್ದು, ಇಸಬು, ಇತ್ಯಾದಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಲಮು.

ಮಸ್ಕೋ ಹಳತ, ಕರೆ ಮತ್ತು ಇತರಾದ ಗಜಕರ್ಜವು ಈ ಮಲಮಿನ ಒಂದೆ ಡೋಸಾರಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಸ್ವಲ್ಪಾಗಿ ಗಜಕರ್ಜವಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ನಾಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗುವದು ನಿಶ್ಚಯ. ದೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬರ್ಚು ೮ ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ಬಾಲ್ಯೋ ಆಣೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ—ದೇರೆ ಜನೀಕ ಮದ್ದುಗಳ ಕಲಬಾವಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಿಶಾವ ಬರೆಯ ಕಿಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀಲಾಗಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ವಾರಜವಿಲ್ಲಾ!

ಈ ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಾ ದೋಷಗಳಷ್ಟೂ ಶಮನವಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ (Syphilis) ಉಪದಂಶ (ಗರಮಿ)ಯಿಂದ ಮೈಮೇಲೆ ಉಬ್ಬುವ ಹುಳ್ಳಿಗಳೂ, ಜುಮುಗ್ಗೆಗಳೂ, ಬಾಯಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಗಳಿಗೆ ತೊಟ್ಟು ದೀರೋಣ, ವಿನಸನೆಂಬ ಮೂಗಿನ ರೋಗ, ಗಂಟಲೊಳಗೆ ವ್ರಣ ದೀರೋಣ, ಮೈಯಸೆಂದು ನೋವೋಣ, ಕೈಕಾಲು ಒಡಿದೋಣ, ಪ್ರಮೇಹ (ಪರಮೆ) ದಿಂದ ಕೈಕಾಲುಗಳ ಸಂದುಗಳು ನೋವೋಣ, ತಲೆ ಕೈಕಾಲುಗಳುರಿದೋಣ, ಕೈಮೇಲೆ ಕರೆ ತಲೆ ದೀರೋಣ, ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. ರಕ್ತಶುದ್ಧಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕಿರುವ ಉಪಾಯ ವೆಂದರೆ ಇದೇ ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೧-೪-೦ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ೪ ಆಣೆ.

ವರ್ತಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಧರಪುರ ಕಮಿಶನ್.

ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಸನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ

ಗಿರಗಾಂವ ನಂ. ೪ ಮುಂಬಯಿ.

ಮೈಸೂರು ಊದುಬತ್ತಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯದನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಿರಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಊದುಬತ್ತಿಗಳು. 24 ರೂಪಾಯಿ ತೂಕದ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 12, 5, 3, 2-8-0, 1-0-0.

ಅರಗಜ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವೆಗಳು. ತೋಲ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1.

ಬಾಲಗ್ರಹ ಧೂಪ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಗಾಳಿಜೇಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಜೀವನನಾದ ಧೂಪ. ಇದಕ್ಕೆಂತಲೂ ದೇರೆ ನಿಧವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಇಲ್ಲ. ಟಿನ್ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ.

ಜರದ. ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅತಿ ರುಚಿಕರವಾದದು. ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ರಾಯಲ್ ಸುಗಂಧಿ. ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ಇದು ಗಂದರ ದಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಡದಂತೆ ಬಹಳ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತೆ. 1 ತೀಸೆ ಸುವಾರು 100 ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ.

ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬಹುಮಾನ ಹೊಂದ್ಲುಡುತ್ತೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ನನ್ನ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಹೋಲ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ಸಹ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್‌ರವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್,
ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಟಿ. ಎಲ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸುಗಂಧಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಪಾಳ್ಕದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷದಗಳು.

ರೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್, ಗೋವಾ, ಸೀಜಿಲೆಂಡ್, ಆಸಾಫ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಸೀಸೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ವೈದ್ಯರ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು ಮೊರೆಯಿಡುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟವಿದು.

ಶೀತ, ಶೀತವಾಯು, ಅರ್ಜೀರ್ಣ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ನುಲಬಿದ್ದ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸಬೇನೆ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಸಂರ್ಕಿಂದುಂಟಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅತ್ಯರ್ಜವಾಗುವಂತೆ ಗುಣವಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.

ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.

ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿದಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಮಾಪಾ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 260 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಿ ರಾ ತಿಳ್ಳರ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಹೆಡಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಯೂನಿವಾರ್ಸಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎಸ್. ಸಿ. ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಕೈಮ್ಸ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೇರಿಕಾ, ಪಿ. ಎಸ್. ಆಫ್ ದಿ ಸ್ಕಾಟಿಶ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಲಂಡನ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್‌ಆಂಗ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್, ಎಗಿಯರಿಂಗ್ ಸಂ. ೩, ಪೊಂಬೈ ಅವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಮ್ಮು ಕೋಕಾಮಯಹರ ಕಷ್ಕರಿ ವಾಕ್ಕಿಗಳಷ್ಟು ಅಪಮೋಗಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯರ, ಅಕಾರ್, ಮಲಬದ್ಧಕ್ಕೆ, ಪೈಲ್ಸ್‌ಗೆ ಪೀತ್ತ, ತಲೆನೋವಿಗೆ, ಜಠರಉರಿತಕ್ಕೆ ಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಸಂಬಂಧದಾರ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವಿ ಬಾಧೆಗಳಿಗೆ ಇತಿ ಸುಖಾಗಿರುವಿತ ಕಮ್ಮಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಇರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಈ ಕಷ್ಕರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು, ಸ್ವತಂತ್ರ ಔಷಧಿಯೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಡಿರಿ.

ಮಿ ಆರ್ ಕೆ ಎಸ್ ಅಯ್ಯರವರ್ ಸೀನಿಯರ್ ಸರ್ಜನ್, ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಮಿಷನರ್, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ್‌ರುಂಟ್ ಇವರು ಬರೆಸಿರುವುದು. ಕೋಕಾ ಮಯಹರ್ - ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಂಡಕವರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಅನೇಕ ಸಾರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳು ನನಗಿವೆ. ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಹೊಂದಿದ ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ತಕ್ಕವು. ನಾನು ಮಂತ್ರ ಶಾಸಿಕ್ಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅತೀ ತರದ ಅಭಿಮಾನವುಳ್ಳವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷವು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನೀಯವಾದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಗ್ಯಾರಂಟಿಗೆ ಉಂಟು.

ಪಾಲಕ— ಶ್ರೀ. ಸೀತಾರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿ, ವೈದ್ಯಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಜನಪ್ರಿಯಗ್ರಂಥಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಆಕ್ಷೇಪ್ಯ ಕರು ಕೆಟಲಾಗ್ಮನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY: POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೊಳಲಿ, ದ. ಕ.

"ವಸ್ತ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಶಾಕಾಶ್ಮರಿ ಉರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ,, 13—12—0.
ವಿ. ಪಿ. ಪಾರ್ಸಲ್ ಖರ್ಚೆ.

ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಆಕ್ಷೇಪ್ಯರು ಅರ್ಧಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪಿನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಫೈಷಜ್ಯಂಧಿರ, ಉಡುಪಿ.

ಪಂಡಿತ ಟಿ. ಪಾಟುರಾಯರ
ಲಂಗ್ ಟೋನಿಕ್.

ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳಿಷ್ಟೂ ಕೇರಿರುವದಿಲ್ಲ. ಕಸ್ತೂರಿ ವಿಶ್ಯವಾದ ಈ ವಿಷ್ಕರದ ಬರೆ 48 ದಿವಸಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತ್ಯಾಸಹಾಸ, ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು, ಛಾತಿಕ್ಕೆಯ, ಕ್ಷಯರೋಗದ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಲಾಸ ಕೆಲಕ ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಹ, ಶೀಘ್ರಾಪತ್ಯ, ಮುಷ್ಕಕ್ಷಯ, ಉರಿಮೂತ್ರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಮೂತ್ರರೋಗಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಕೃಷ್ಣಾಂಗನು ವೈದ್ಯಕಾರ್ಯಾಗವರು ಬಂಡೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿಯಿಸಬಹುದು.

ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ 14 ಆಣೆ ವಿ. ಪಿ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಿಗಳಕ ಕಾಯಿಗಳೂ ಇರುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ.

ವಿಳಾಸ:—ಪರಿಮಳಾಂಜನ ಡಿಪ್ಪೋ,
ಕದ್ರಿ, ಮಂಗಳೂರು.
ಕ್ಲಂಕಣಾ ಪೋಸ್ಟು.

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.
(ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ಈ "ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವನ್ನ ಸೇವನೆ ಯಿಂದ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಹಿರಿಯನಿಂತೆ ಇದ್ದರೂ, ಸ್ವಸ್ಥೇಂದ್ರಿಯವಾದರೂ, ಮುಖಕಳಲ್ಲಿ ಲಾವಣ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಮುಖದೊಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ಸುಸ್ತು ಸೊಂಟೆಲ್ಲ ಸೋವಿದ್ದರೂ, ಹೊಸ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಶರೀರವು ಒಳ್ಳೇ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದು.- ಈ ಮುರಬ್ಬಾವು ಸಾಲಾಬ್ ಮಿಸ್ರಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವರಿಗೆ—

1,000

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಹಾಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯಿಂದ ಬಹುಮಾನದ ಹಣವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ವಿಶಾಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಮೊಹರಿನ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—0—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು. ೩ ಡಬ್ಬಾದಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ 0—6—0. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧ ಡಬ್ಬಿಯ ಹೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ಡಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
೫೫ ಆವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ನ್ಯಾಯದರ್ಪಣ.

ಧರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆ ನಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೆಟ್ಟಲೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ, ಕೋಡು, ಶಾಸನ, ಕಾನೂನೆಂತ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳು. ಇವು ಸಿವಿಲ್, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ (ಮುಲ್ಕಿ) ಎಂದು ವಿಧಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಅರಿತಿರಬೇಕು. ಕಾನೂನು ತಿಳಿಯದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಕೂಡದುಹಾಗೆ ಹೇಳುವದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಾಯಿಸಿರ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಂದೆ ದೇಶದ ಪೆನಲ್ ಕೋಡು, ಕ್ರಿ.ಪ್ರೊ. ಕೋಡು, ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊ. ಕೋಡು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಆಕ್ಟ್, ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಗಳ ಆಕ್ಟ್, ದೊಡ್ಡಆಸ್ತಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್, ಸ್ಟಾಂಪ್, ಕೋರ್ಟ್‌ಫೀಸ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್, ಹಿಂದೂ ಲಾ, ದೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್, ಪ್ರೀಮ್ ಆಫ್‌ಕಾಪ್ಟ್ರಾಕ್ಟ್, ಮುಸ್ಲಿಂ ಕಾನೂನು ಆಕ್ಟ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್, ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊ. ಕೋಡ್, ಪೋಲೀಸ್ ಕೋರ್ಟ್ ಪ್ರೊ. ಕೋಡ್, ಸೀಪ್ರೊ ಕೋಡ್, ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟ್ಸ್, ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಕೋಡ್, ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟ್ಸ್, ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಕೋಡ್, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ನಮೂನೆಗಳು ಮತ್ತು ದಸ್ತೈವುಗಳ 40 ನಮೂನೆಗಳು ಇರುವ ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸಿವಿಲ್ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ. ಬೆಲೆ ಕೇವಲ ರೂ. 1—8—0. ಸಿ. ಪಿ. 1—12—0.

ಪೈ. ಮಾಲ್ ಸಂಬಪ್ಪಗೌಡರು
ಕಾಸ್ಟಿಲ್ ಬಾಡಾ
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೂಂಗರ್ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ

ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತಿಂಡಿಪೋತ ಹೆಚ್ಚುವದು,
ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು
ಸ್ವೀಕೃತಿಯಿಂದ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಪಿ. 4 ಆಣೆ

ಕೆ. ಪಿ. ಡೂಂಗರ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:

ಖುಲನ್ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಸ್ಟೇಷನ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ಸ್.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಿಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ

ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಚಂದ್ರಿಕಾ ಸಾಬೂನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸಾಬೂನು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಚರ್ಮವನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕಜ್ಜಿ, ಗಜಕರ್ಣ, ಗುಳ್ಳೆ, ಬೊಕ್ಕೆ, ಕಪ್ಪುಚುಕ್ಕೆ, ಬೆವರುಗಂಧ ಮೊದಲಾದ ಚರ್ಮರೋಗಗಳನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡುವುದು. ಚಂದ್ರಿಕಾ ಸೋಪಿನಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದರೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬೆವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸುಗಂಧವು ಹೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಕರ್ತಾನಿರ್ಣಯಃ — ವರ್ಷ 1 ಸಂ. 1—0—0

ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಹಣಕ್ಕು ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿತಿ ತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಧುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಳವರಂಜಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? ।ತಿರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧ಂ ಮಂಗಳೂರು, ಶಾರೀಳು ೧೧ನೇ ಜನವರಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಚಿಕೆ ೨

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಮೈನು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಬಡೆಮುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ದೇಳು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ದೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ಪಹಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1, ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕ್ಯಾಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

"ಸಚಿತ್ರ ಆಂಗ್ಲಭಾಷ ಪ್ರಕಾಶಕ"

ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನ, ಶಬ್ದಜ್ಞಾನ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಭಾಷಾಸಂಪ್ರದಾಯ, ಭಾಷಾಂತರ, ನರ್ವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು; ಕನ್ನಡ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕನ್ನಡ ಡಿಕ್ಷನರಿ; ಅರ್ಥಸಹಿತವಾದ ನೂರಾರು ನೀತಿಬೋಧಕ ವಾಕ್ಯಗಳು, ಗಾಧೆಗಳು, ಚಿತ್ರಸಚಿತ್ರ ಕಥೆಗಳು, ಭಾಷಾಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ನೂರಾರು ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆ. ನೂರಾರು ವಿಷಯಗಳು ಅಡಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ನಿಮ್ಮನೆಯೂ ಇದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಈ ವಾರವೇ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ರೂ. ೧—೧೫—೦. ವೀಪ್ಯೇಜು ಮಾಫಿ.

ಕಾವ್ಯಗಳು.

ಇದರಿಯಲ್ಲಿ ನವರಂಧ್ರಗಳ ಮೆಡಿಕಾಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೀಣ ಪದ್ಧತಿ, ಪ್ರತಿಪಾದನೆ, ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳು, ಕಬ್ಬಿಣಕ, ವಿಗ್ರಹ, ಭಾಷಾರೂಪ, ಧಾತುಕ್ಷಯ ವಿಶೇಷಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಆಧಾರಶಾಸ್ತ್ರಗಳಂತೆ ವಿಶದವಾಗಿ ಬರೆದಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅವಶ್ಯಕ.

ಶಕುಂತಲಾ, ಗ, ಪ, ಸಂಪೂರ್ಣ	...	...	೨ ೦ ೦
ಮೇಘಸಂದೇಶ ಪೂರ್ವ	...	...	೨ ೦ ೦
ಕುಮಾರಸಂಭವ ಪ್ರಥಮ ಸರ್ಗ	...	...	೦ ೧೪ ೦
ಕಿರಾತಾರ್ಜುನೀಯ ಪ್ರಥಮ ಸರ್ಗ	...	...	೦ ೧೦ ೦
ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ ವಿವೇಕಚೂಡಾಮಣಿ			೨ ೪ ೦
ಭರ್ತೃಹರಿ ...	...	...	೧ ೦ ೦
ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಸಂದೇಶಕರ	...	...	೦ ೬ ೦
ಶ್ರೀ ವಿವೇಕ	...	...	೦ ೪ ೦
ಸಂಸ್ಕೃತಸಂಭಾಷಣೆ	...	...	೦ ೨ ೦
ಮುಳುಂಡಿಪಾಠ ಸ್ತೋತ್ರ	...	...	೦ ೪ ೦
ಶ್ರೀ ವಿವೇಚೂಡಾಮಣಿ ಸ್ತೋತ್ರ	...	...	೦ ೨ ೦
ವಿಷ್ಣುಪಾದ ಸ್ತೋತ್ರ	...	...	೦ ೨ ೦
ಪಾಲಿಗೆ	...	...	೦ ೧ ೦
ಸಂಸ್ಕೃತಂಪಿಕೆ (ಪಬ್ಲಿಕ್) ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ	...	...	೦ ೧ ೦

ವರ್ಗಾ:— ಎಸ್. ಎಸ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಕನ್ನಡಿಗ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:—ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಚೇಳು ಕಡಿತ, ಆನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ 25,000 ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲೆಂಡರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕೆಲೆಂಡರ್ಗೆ ವಿ. ಪಿ ಮುಖಾಂತರ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ 5 ಆಣೆ ದೀಳುವದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೇಶಾದವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜಿ ಕಮ್ಮಿ ದೀಳುವದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:—ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರಡಿಗೆ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಉರುವದಿಲ್ಲ, ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಫ್ರೀಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಫ್ರೀಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಉರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬೇರೆ ಜೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪ್ಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ — ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು
ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮಂಪ್ರತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅರುಚಿ, ಯೌವನದರ್ಶಿಯೋ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ನಿಜೇತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವದಿದ್ದರೆ ಅಜೆಕೆಯಾಯ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಪೆಮಯ, ಜೀವ ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಸಿದ್ಧವಾದ ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ।

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ನೀವಿರುವರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಉಚಿತ! ಟ್ಯಾಕ್ಷಾಸಾಲು ಖಾದಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು.

ರಾಜಾಶ್ರಯ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital	Rs.	...	300,000—0—0	ನಿಯಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು	ರೂಪಾಯಿ 300,000—0—0
Issued Capital		...	225,000—0—0	ಹುಟ್ಟಬಂದ ಮೂಲ ಧನವು	,, 225,000—0—0
Subscribed Capital		...	225,000—0—0	ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನವು	,, 225,000—0—0
Paid up Capital		...	219,625—0—0	ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು	,, 219,625—0—0
Deposits		...	297,566—14—7	ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ನೊಲಲಗುಗಳು	297,566—14—7
Reserve Fund		...	51,394—13—6	ರಕ್ಷಿತ ಧನವು	51,394—13—6

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 48,411—4—0 have been invested in Government Paper of the face value of Rs. 50,000.

ರಕ್ಷಿತ ಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿಯುವ ಮುನಾಫೆಯ ಸೇಕಡಾ 25ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮೊಬಲಗು ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ರಕ್ಷಿತ ಧನದ ಸೈಕೆ ರೂ. 48,411-4-0 ರೂ. 50,000ದ ಬಾಬ್ತು ಧರ್ತ್ರಶಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಖಾತಿಗಿದ್ದಲ್ಲಿರುವುದು.

Dividends of not less than 5% paid during the past years and a bonus of 1% to 2% paid in addition during the last nine years.

ಕಳೆದ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 6ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಲಾಭವು ಪಾ ನೂಲಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಡೆ 9 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ 1ರಿಂದ 2ರ ವರೆಗಿನ 'ಬೋನಸ್' ಎಂಬ ಲಾಭೋಪಚಯವು ಸಹ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4, 4½, 5, 5½% and 6% respectively at the discretion of the managing committee.

ಠೇವಣಿ ಇಡಲಿಗೆ ಸಂಕರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಸೇಕಡಾ 2½ ವರುಷಕ್ಕೆ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದವು.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 4½% per annum at the discretion of the mahaging committee.

"ಕರೆಂಟ್ ಅಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ದಾರರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವವು.

Current Deposit Account opened free of charge.

Savings Bank Account opened for any sum not less than Rs. 5 and multiples thereof and interest paid @ 4%.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾಹುದು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ರ ದರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಯೋಗ್ಯ ಜಾಮೀನಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಉಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುವುವು.

Loans granted on proper securities and pledges.

Canara Bank Ltd.,

Mangalore, 1st. Jauuary 1918.

P. Gopal Naik,
Secretary

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಶುದ್ಧವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ನೆಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭದ್ರವ್ಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುನಿತ್ಯ ವ್ಯಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯ ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವದೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಉದ್ರವ್ಯವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪದ ಕೊಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದ ಮುಖ್ಯ ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಜೆಂಟರಾಗಬೇಕಲ್ಲಿಯವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಕಳ್ಳುವರು.

ಸೋಲ್ ಏಜೆಂಟ್ಸ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ

ಸಾರಸಾವರಿಲ್ಲಾ.

ಈ ಸಾರ್ವಜನೀಯ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸರಿಂತರವೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಗಿನ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಖಭೋಗಿ, ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಿಂದುಂಟಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕಾಯಿಲೆ, ಉಬ್ಬುವಿಕೆ, ನರಗಳ ಲ್ಲರುನೋವು, ಪಿತ್ತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಯಕ್ಕೆಸಾರ, ಕೆವುಳು, ಪರಂಗಿಹುಣ್ಣು, ಕಜ್ಜಿ, ತುರುಚಿಯಾದ ಗೋಳಗಳು, ವಿಷಲೆರಿತದಿಂದುಂಟಾದ ವ್ಯಾಧಿ, ಕೆಂಪಾಲಿನ್, ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ರಕ್ತದಲಿರುವ ವಿಷವಸ್ತುವನ್ನು ಎಂದರೆ ಪಾದರಸ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ಆದವ್ಯಾಧೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಯೌವನಾಲೂ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಶುದ್ಧವಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಿಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೫-೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಷ್ಚರ್.

ಇದು ಜ್ವರ, ತೀಕ್ಷ್ಣಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಬಾರಿಜ್ವರ, ಸನ್ನಿಪಾತ, ಕೆಟ್ಟ ವಾಯು ವಿನಿಂದುಂಟಾದ ರೋಗಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ಸಹ ನಾಶಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಸಹಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕೂಸುಗಳು ಸಹ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ವೈದ್ಯರಿಂದ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಸುಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಾಗಿ ಜ್ವರವನ್ನು ಈ ಎರಡೇ ಎರಡು ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹುಷಾರಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೦-೧೪-೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮುಲಾಮು.

ಮನುಷ್ಯಗೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಆದಾಗ, ಬಹಳ ಸಲ ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯುವಿಕೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ್ದರಿಂದ ಮೃತಿಪಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಔಷಧದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಕಂಠುಳ್ಳ ನೋಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತು ಎಂತಹ ತರಹದ ಹದೆ ಕಠಿಣವಾದ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಕಾಣಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಏನಿಂದೂ ನೋವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೧-೮-೦.

ವಿಳಾಸ:—

ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay.

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ
ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಏಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

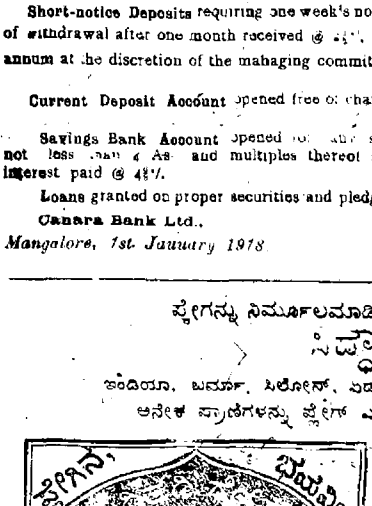

ಹೈಮಾವಿಪಾನಕ. ಹೈಮಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಗೃಹಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಗಿವ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹಕ್ಕರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 6 ಔನ್ಸಿಗೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಜಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದೆ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳು ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ, ಹುಣ್ಣು, ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ, ಹಳೆ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 12. ಜಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದೆ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಡಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
55 ಆರ್ಕಾಟ್‌ರಸ್ತ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ತಂತ್ರ ವಿಳಾಸ:—"ಪ್ಲೇಗಿಸ್" ಮದರಾಸ್.

ಮಕ್ಕಳು ಆಡುವ ಸಾಮಾನುಗಳು

ಈ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹಿತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಕಂಚಿನಿಂದ ತಯಾರಾದವುಗಳು. ಮಕ್ಕಳ ಆಟಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥಾ ಇತ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಗಿಕ್ಕೆ ೧-೪-೦. ಮಧ್ಯಮ ತರದಪೆಟ್ಟಿ ಗಿಕ್ಕೆ ೩-೦-೦. ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿ ಉತ್ತಮತರಹ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೪-೧೦-೦.

ಕಾಚುಲಿ ಇಂಗು.

ಉತ್ತಮ ತರಹ ರೂಪ್ಯಾ ಗಿಕ್ಕೆ ೪ ತೊಲೆ, ದುಯಂ ರೂಪ್ಯಾ ಗಿಕ್ಕೆ ೮ ತೊಲೆ, ತೀಯಂ ರೂಪ್ಯಾ ಒಂದಕ್ಕೆಗಂ ತೊಲೆ, ಚಾರಂ ರೂಪ್ಯಾ ಗಿಕ್ಕೆ ೧೨ ತೊಲೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸಾಮಾನುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತೆಗಿಸುವವರಿಗೆ ಇನಾಮಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಪೋಸ್ಟು ಕರ್ಚು ಬೇರೆ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—

ತೀರೋಮಲೆ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಜ್ಯೂವೆಲರ್ಸ್, ಕಾಶಿ.

SIROMANI NARAYANA CHARYA & CO.,
Chetty Chambers,
BENARES CITY.

ಹಲ್ಲು ನೋವುಗಳಿಗೆ
ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧಿ.

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ
ಹಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವದಲ್ಲ
ದೊಸ್ಸೆರಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಹುಳ್ಳುಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
ಧಂತವೈದ್ಯರಿಂದ ಹಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತೆಗಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ
ಶುಲಭವಾದ ಔಷಧಿ
ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವ ಔಷಧವಲ್ಲ
ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ 2, 3 ದಿವುಗಳು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಗುಣಹೊಂದಿಯವರು.

ಒಂದು ಶೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ.

ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂಪ್ಯಾ 1—4—0.

ಕೂಪ್ಯಾಲು ತಾಸಿಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಈ ಕೆಳಗಿನವರ

ಕೆಂಪಿನ ಗಾರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಯವರಲ್ಲಿ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

STANY BROTHERS
Sole Agents
M. C. C's, Tooth Powder
Specialists, Mangalore.

ಯೂರೋಪದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಪಡಗ್ಗುಗಳ ನಾಶ:—೧೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಬಿಸ್ಕಿದ ಪ್ರಬಲ ಇ ಹಡಗುಗಳು, ಫ್ರೆಂಚ್ ತ, ಇಟಲಿಯ ೧ ಹಡಗು, ೧೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಪ್ರಬಲ ೬, ಇಟಲಿಯ ೧ ಪ್ರಾಯುಚಿಹಡಗು ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್‌ಗೆ ಮುಕ್ತವಾದವು.

ಜೆಕ್ಕಿಂಡಿಂದ ಲಂಡನಿಗೆ ಬಂದ ಪೆರಿಸ್ಕೋಪ್ ಎಂಬ ಡಚ್ಚಹಡಗು ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು: ೫೩ ಮಂದಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕ್ಕರೂ ೬೩ ಕಲಾಸಿಗಳೂ ಮಡಿದ್ದರೆಂದು ಉಳಿದರು. ಫ್ಲೆಮಿಷ್ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇಟಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಯುದ್ಧವು ತೀವ್ರರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲಿ ಇದೆ. ಇಟಲಿಯ ಶತ್ರುಗಳು ಜೆನಿಸನ್ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಯಾವ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು.

ಪೆಕಿನ್ ಮತ್ತು ಮುಸಿಪೊಟೆಮಿಯ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ಮುಂದಕ್ಕುತ್ತಲಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಷಿಯಾ ಮತ್ತು ಪೆರುವಾ ಎಂಬ ಊರುಗಳ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನ್ ವಿಮಾನಗಳು ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಬೀಳ್ದ ಹಾವಳಿ ನಡಾಡಿವು.

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ರುಷ್ಯದ ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾವ—ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಮಟಿಗೆ ಜರ್ಮನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶರ್ತಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. 'ಉಭಯರು ಪಕ್ಕವರೂ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನೊವೆಂಬರಂತೆ ಮಿತ್ರ ಭಾವದಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸ್ಪಿನ ಕಾರಭಾರಿಗಳ ಸಹಿ ಸಿಕ್ಕಿದೊಡನೆ ರುಷ್ಯದವರು ತನ್ನ ಯುದ್ಧಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕು. ಸ್ವತಂತ್ರರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ರುಷ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿನವಾಗಿ ರಬೇಕೊ, ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರಬೇಕೊ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬದನ್ನು ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಬೇಕು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲಂಡ್, ಕೂರ್‌ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ಟೊನಿಯ ದೇಶಗಳು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕೆಲವಂಶಗಳು ತಾವು ರುಷ್ಯದ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದನ್ನು ರುಷ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದನಂತರ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜರ್ಮನ್ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸ ಲಾಗುವುದು.' ಈ ಶರ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಕಡೇ ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಡು ರುಷ್ಯದ ಈಗಿನ ಹಂಗಾಮಿ ಸರಕಾರದವರು ಅಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಈಗ ಜರ್ಮನಿಗೂ ರುಷ್ಯಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಇದ್ದು ಜರ್ಮನ ಒಳಸಂಚಿಗೆ ಸೇರಿ ಈಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದರೂ ಕ್ರಮೇಣ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಶುತ್ತಾಗುವದೆಂದು ಇರ್ಮನರು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಶರ್ತಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪದೂಡ ರೀತಾ, ಲಿಪಾಪೆ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯು ತೆಂಟ ಈ ರಾಜಿಗೆ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂತ ಜರ್ಮನ ಪಕ್ಷದವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ರುಷ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪೆಟ್ರೊಗ್ರೇಡಿಗೆ ತೆಂಬರ್ಪರು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ ಸೈನ್ಯವು ಇರುವಷ್ಟರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಇತರ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಈ ಸೈನ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೃಪ್ತಾಕಿ ಒಳಕಾಲು ನಡಿಸುವರೆಂದು ರುಷ್ಯನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಶಯವಿತ್ತು. ಒಂದುಳಿದ ಜನರಲ್ ಕೆಲಿಡಿನ್ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೆಳಿಸಿದರು. ಕೆಲಿಡಿನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕೆಲಿಡಿನನು ಡೊನ್ ನದಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ. ಕುಂದು.ಕೊಂಡಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಜರ್ಮನ ಬೆಂಬಲವು ಇದ್ದಾಗ ರುಷ್ಯನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಂಜರೆ ಈಗ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಬೊಲ್ಶೆವಿಕ ಮತ್ತು ವೆಗ್ಗಿನವರಿಗೆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಗೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಗುವರು ಆಕ್ಕ ರ್ಯವಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಫಿಲಿಲೆಂಡವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಫ್ರೆಂಚ್ ಸರಕಾರವು ಸ್ವೀಡನ್ ಸರಕಾರವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಘೋಷ್ಯಾಗುತ್ತದೆ. ರುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಫಲಪ್ರಕ್ಕಾದ ಬದಲಾವಣೆಯು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವು ತೊಲ್ಶೆವಿಯು ರುಷ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ರುಷ್ಯದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಾರಂಕಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕ ಇರುವ ಸೈಬೆರಿಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರದ ಉಕ್ರೇನಲ್ಲಿರುವ ಉಕ್ರೆಮನ್ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶವು ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೊಲ್ಶೆವಿಕರು ಅಡ್ಡಬರುವುದಾದರೆ ತಾವು ಕೆಲಿಡಿನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ನೂಡಬಹುದು ದಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ಪೆಟ್ರೊಗ್ರೇಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬೊಲಿಷೆವಿಕ ವಕ್ಷದವರು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿರ.ವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಉಕ್ರೇನಿಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಸಂಧಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಡೆಯುವ ಬ್ರೆಸ್ಟ್‌ಲಿಟೊವಸ್ಕಿಗೆ ಬಂದು ಜರ್ಮನ್ ಕಾರಭಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಅವರಿಂದ ತುಂಬಾ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೊಲ ಶೆವಿಕ ಮತ್ತು ಮಿಗ್ಗಾಮಲಿಸ್ಟ ಪಕ್ಷದವರು ಸಮ್ಮತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹಲವು ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಛಿದ್ರವಿಚ್ಛಿದ್ರವಾಗುವ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಧ್ವಜದಡಿಗಾದರೂ ತಂದು ಇರಗೆಡಿಸಿ ಕಾದಾಡುವಷ್ಟು ರಾಜಕಂಠಸ್ಫುರಿತರಾಗಲಿ ಯೋದ್ಧರಾಗಲಿ ಯಾರಷ್ಟಾ ಗಿಯೂ ರುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣದೆ ಅರಾಜಕತೆಯು ರುಷ್ಯದ ಬಿರವನ್ನೆಯು ಬಲು ತೀಕ್ಷ್ಣ ವಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿಯಿನ ಅವನಾಸದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕೈಎತ್ತಿದ ಪ್ರಂಚ ಬೆಲ್ಜಿಯಮಿನ ಅವನಾಸದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕೈಯೆತ್ತಿದ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಈಗ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷವಾಸ ಬಡಿದಂತೆ ಈ ದುರವಸ್ಥೆಯು ತಲೆದೋರಿತು. ಆದರೆ ಅಮೆರಿಕವು ಅನುಕಂಪದಾಗಿ ಬಂದು ಒದಗಿರುವುದರಿಂದ ಆವರ ಸೈನ್ಯವು ಘಾತ ತಯಾರಾಗಿ ಬಕ್ಕಿಯು ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ಶತ್ರುಪಕ್ಷವನ್ನು ಮುರಿಯುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಆವರೆಗೆ ಪ್ಯಾರಿ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಳ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವ ಇಟಲಿಯ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ನಿಂತು ಜರ್ಮನಿಯ ಒತ್ತಾಯದ ಪಡೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನು ಕಡೆಗಿಟ್ಟುವುದು ಆತೀ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೆಲಸ.

ಸಂಧಿಯ ಕಾರಭಾರಿಗಳು ಬ್ರೆಸ್ಟ್‌ಲಿಟೊವಸ್ಕಿಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಡಿಯವ ದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವೀಡನ ಮುಖ್ಯಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೊಮಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುವಂತೆ ಒಕ್ಕೋರಿಯು ರುಷ್ಯದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸೂಚನೆಪ್ಪಡಿಸಿ, ಜರ್ಮನರು ಒಪ್ಪಲ್ಲವೆಂದೂ ಮೇಲಿ ಚಕ್ಕಳಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು 'ತೀರುಪತಿಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜರ್ಮನ ಸೈನ್ಯವು ಹಿಂದೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದೂ ಜರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಯು ಜರ್ಮನ್ ರಿಕ್ಸ್‌ಟೆಗ್ (ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ) ತೀ ಸಿರುವುದು.

ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದ ಜರ್ಮನ್ ಒಬ್ಬನಾದ ಜರ್ಮನ್ ಕೆಮಿಲ ಪೊಪ್ಪ ಅವರ ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕ ಆಫೀಸರು ಗಳನ್ನು ಕೆಲಿಡಿನ ರಾಜಧಾನಿ ಸೈಪರು-ಕೊಲೆಮಾಡಿದರು.

ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಮುಖ್ಯ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕೆಲಸ (ಭೂಮಿ) ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಂತ ಕೊಲೆಮಾಡಿದರು.

ಇಶಿಲಿಟ್ಸ್ಕ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟಿರುವ ಇತೀ ಶಾಂತಿಯ ಪಕ್ಷವಾದ ಕೆಲಿಡಿನ ಕಟ್ಟಿರು.

ಸೈರಿಯದ ಫಾರ್ಟಿಫಾಗಾರಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಪಿನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಮಾಡುತ್ತಿರುವ ೨೫೦೦ ರುಷ್ಯನ್ ಸೈನಿಕರು ಕಡೆಗೆ ಜೀವದ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಬೇಕಾಯಿತು. ಇವರು ಸುಮಂಧಿಸಿಲ್ಲುಟ್ಟರು.

ಗೊಟೆನಾಲದಲ್ಲಿ ಅದ ಭೂಕಂಪದ ಹಾವಳಿಯು ಇನ್ನೂ ತೀರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ೫ ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಭೂಕಂಪದ ವೇಗವು ಬಹುತ್ವದೆ. ಈ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಿಕ್ಕಿದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿಯ ಸರಕಾರದ ವರು ಲಕ್ಷೋಲ ಆಯುಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜಾಜನಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿರುವರು.

ಸ್ಪೈನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲಿಸ್ಟಾಂಬಾ ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ರಾಜಭವನಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಹಿಡ್ಡು ತೀರಾ ನಾಶವಾದ್ದುದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಸಮೀಪದ ಹಲವು ಮನೆಗಳೂ ಬೆಂಕಿಗೆ ಆಹುತಿ ಯಾದವು.

ನೋರ್ವೆ—ಈ ಯುದ್ಧಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೪೬೫ ಹಡಗು ಗಳು ಸಾಲವಾದವೆಂತಲೂ ೬೬೦ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕತೆಗಳೆಂತಲೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಫಿನ್‌ಲೆಂಡಿನ್ನು—ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯುಳ್ಳ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಜರ್ಮನ ಸರ ಕಾರದವನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೇರಿಕ—ಗೊಟೆಮಾಲಾದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಭೂಕಂಪವಾಗಿ ಇದೇ ಪಟ್ಟಣವು ನಾಶವಾಯಿತು. ಈ ಮೊದಲು ಸತ್ತವರ ಬಿನಾ ಇನ್ನೂ ೬೦೦ ಮಂದಿ ಸತ್ತಿರಬಹುದು.

ಸ್ವಿಜರ್‌ಲೆಂಡ್—ಸ್ವಿತ್ಜರ್‌ಲೆಂಡ್ ಸರಕಾರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೈಲ್ವೆ ಟ್ರೈನ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ವಿವಿಧನ ಸಂಚಾರಿಯು ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದನು. ಸತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿನವ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಚಾರಿಯು ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂದು ಗೊತ್ತಾ ಗಲಿಲ್ಲ

ಪಾಲ್ಕಾನ್—ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಿಡಿನ ವಿದ್ಯಾಸಿರಿಗಳ ನುಚ್ಚುನೂರ ಬಾಲಿ ನಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ೮ ಮಂದಿಯ ಕಕ್ಷೀದಾರ ಯೂಸಿನೆವಿಚ್ ಕೆಮ್ಮಿಟ್ (ಸಿಂಡಿಕೇಟ್)ಯವರ ಮುಂದೆ ತನಿಖೆಯಾಗಿ ಈ ವಿದ್ಯಾಧಿಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಯಾವದೊಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಇಕಾಪ.ಕೊಳ್ಳಲು ಆರ್ಹರಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು.

ಬರ್ಮಾ—ಇಲ್ಲಿ 'ಅವ್ರರ್‌ಡೇ' ಪೇಪರಿಗೆ ಈ ವರೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವರ ಮೇರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೪೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಯಿತು.

ನವನಗರ—ನವನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕಳ್ಳುಬಿದ್ದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿ ಸದಾರದೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಮಹಾಜನರು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ದಿಲ್ಲಿ—ಟಿನ್ ಕೈಗಾರಿಕರು ಯುದ್ಧಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದ ರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯಜನರು ಟಿನ್ ಪಿಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿ ವಿಶ್ರಯಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ ಬರೀ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನೆ ಕಡಿತ್ತ ಟ್ಯಾಂಕಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ ಮಾಮೂಲಾಗಿರುವಂತೆ ಗಾಣಾಜೀನ ಕಳುಹಿಸಲ್ಲಿಯೇ ಎಣ್ಣೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಒಪ್ಪಿದ ನಂತರ ಟಿನ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಬೆಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಏರಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಏರಿಸುವ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗಿದೆ ಆ ಮೇಲಿಗೆ ೧ ಗೆಲನ್ ಎರಡು ಟಿನ್‌ಡಬ್ಬೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಿಶ್ಯೋರಿಯಾ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ರೂ. ೮—೧೦—೦ ಬರೆ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ರೂ ೨—೧೪—೦ ಬೆಲೆ ಹೇಳುವರಂತೆ.

ಬರ್ಮಾ—ಬರ್ಮಾ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೀನ್ ಎಂಬ ಜನಗಳು ದಂಗೆ ಎದ್ದಿ ದ್ದರು. ಅವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ ಶಹೀತುಗಳಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಫಲವಾಗುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಬೊಂಬೈ—ಬಾಲಘಾಟ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಸುಮಾರು ೬೫೦ ಹೊಸ ಕಾಯಿತ ಗಳು ಕಂಪೆನಿಯ ಕಾಯದಿಂದ ಭಕ್ಷ್ಯಸಿ ಕಕ್ಷಿಸಿ ಹೊರಗೆಬಂದು ಬೊಂಬೈ ಊರಿನ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕಾಟ್ಟಿ ಓಡಾಡಿ ಕಡೆಗೆ ೫ ಬಿ. ಬಿ & ಸಿ. ಇ. ರೈಲ್ವೆ ದಾಟುವಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಾದ್ದು. ಇನ್ನೂ ೬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೀರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ರೈಲು ಓಡಾಡುವುದನ್ನೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಉಳವದವುಗಳನ್ನು ಕಡೆಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹಿಡಿದು ತಂದರು.

ಮೈಸೂರು—ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಆರಸೀಕೆರೆಗೆ ಹೋಗುವ ರೈಲುರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬಂಡಿಗಳ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ ತೆರೆಯುವ ಕಾರ್ಯವು ಮೈಸೂರು ಪ್ರೀಮಿಯರ್‌ರಾಜರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತೀರ ಶಾರೀಕಿಗೆ ಜರಗಿತು.

'ಆನರ್ ಡೇ' ಫಂಡಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ರೂ. ೧೫,೧೦೦ ಕಂತಿಗೆ ಕೆಟ್ಟಿರುವರು.

ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾವಿಯಂನ ಪ್ರೈಮರಿಸರ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಇಂಡಿಯನ್ ಯೂಸ ರ್ವರ್ಸಿಟಿಗೆ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಂತಿಗೆ ಆಯಿತು.

ಬಂಗಾಳ—ಬಂಗಾಳಕ ಸಚಿವಕಾರ ಪಿತಕ್ಷನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯ ಗವರ್ನರ್ ಲೆಡ್ಜ್ ರೊನಾಲ್ಡ್‌ಸೇಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಚಿವಕಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮಾತನಾಡುತಾ ಅಧ್ಯ ಈ ಸಚಿವಕಾರವ ವಿಚಾರದು ಜಾರಿಗೆ ಗಂ ವರ್ಷ ಗಳಾಯಿತೆಂದೂ ಈಗ ಕೈಗೊಳಿಸಿರುವ ೧೦೦ಕ್ಕೂ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಿರುಪ್ಪರ ಬೇಂಡಾಗಲೆಸ್-ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ವರ್ಸಿಟಿ ಆದರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟುವರೆಗೆ ಸರಕಾರ ದವರು ಸನ್ನತಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಮದ್ರಾಸು—ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಮಹಾಜನಸಭೆಯ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಷತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಶ್ಯಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ರಾಜಕೀಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿ ಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಪುಸ್ತಕಗಳು—ತೆಮ್ಮು ಪರಿಚಿ ಕಳವ.ದಮಂಡ.ರಾಜೀ ಹಾಗೂ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಗದಗಳು ಕಾಯಿತ ಪತ್ರಮಂಡಿ ಮೊಳ್ಳಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ರಾ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯು ಎಲ್ಲಿವರ ವಿಳಂಗೆ "ಇವರೆ ಜಾ. ಪಂಡಿತ್ ಗಾಂ ವರೆಗೆ" ಎಂತ ಮುಚ್ಚಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ಗ್ಯಾಜೆಟ್ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಅಂಗಂಡಿಯಾ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ಬಂದ ಅಂಚೆಯ ಕಾಗದಗಳು ಕೆಲವು ಬಂದಿವೆ. ಅವರು ಯಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದು.

ಎಂಬವನ್ನು ಈಡಿಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಒಕ್ಕರು ಪ್ರೀಸಂಗ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿ ಕೆಲವು ಗೌಡರು ಇಲ್ಲಿಯ ಫುಲ್ಲರ್ ಸ್ಕೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟು ಫಿರಂಗಿದಿಯು ಮೇರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸೇಷನ್ ಜಡ್ ಇನ್ಸಿಪೆಕ್ಟರ್ ಮಿ. ರಾ. ರಾ. ಯು. ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಮತ್ತು ಜೆ. ಕೊಪ್ಪಿಸ್ಟಿಲ್ಲರ್ ಎಸ್. ರುತ್ತಿಕ್ಕರು ಕವಪಿ ನಡಿಸಿರುವರು. ಕಕ್ಷಿದಾರ ಪತಿಸಿವನು ದಸ್ತಿಗಿರಿಗೆ ಕಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ.

ಮಲಪಾಡ್ಕ ನುಂಡಾನವನ್ನು ಬಿಸರಂಗ ಇರಗೆಡಿಸಿದರೆ ಇವರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟದಂತೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಸೈಕಲ್ ಮೆಷಿನ್ಸ್‌ಟೂಲ್ ಕೋರ್ಟು ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಿಧವರ್ಸ್ ಆಫೀಸ ಕರ್ತೃಗಳಾದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಪಾಯಿಖಾನೆಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾವೆಯೆಷ್ಟೆ. ಪಾಯಿಖಾನೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಮಲಮೂತ್ರವನ್ನೆ ಪಾಯಿ ಖಾನೆಗೆ ಒಳಹೊಕ್ಕುವ ಇವರು ದಾಟಿಹೋಗಲೇ ಬೇಕು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ದಾಟ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ವಿಷಯ. ಪುಟ.

೧. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವೂ ... ೪

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:—

೧. ಮೊಸಲೆಮ್ ಲೀಗು ... ,,

೨. ರಿ. ದೇವರಾಜರ ಮರಣ ... ೪-೫

೩. ಸರಕಾರಿ ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿ ವಿಕಾರರು ... ,,

೪. ವಿ. ಹೈದರಂಗಿ ಬಹಿರಂಗ ... ,,

೫. ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಸೈಟಳ ... ,,

೬. ಕೊಲ್ಹಾಪುರ ಮಹಾರಾಜರ ಹೊಸ್‌ರೂಲು ... ,,

೭. ಶಂಕರ — ಮಂಗಳೂರು ... ,,

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧ ... ೬

೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ ... ,,

೩. ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತ ... ,,

೪. ಜಾತಿಮಗಳು — ಪುಕ್ಕಟ್ಟರು ... ,,

೫. ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿಯ ವಿದ್ಯಾಶಿಕ್ಷಾ ಪರಿತತ್ತು ... ೪-೬

೬. ಕೆನರಾ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನ ಕಾಲಾವರ್ಧಂತಿಯ ಜಾಹಿರ ವರ್ತಮಾನವು ... ,,

೭. ಬಂಟರ ಯಾನೆ ನಾಡವರ ಸಂಘ ... ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೪೯ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಬ. ೧೩ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವೂ.

ಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲ ತತ್ವವು ನೀತಿಯು ಅಡಗಿಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂಕುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೆಲವು ಪಾಕ್ಷತ್ಯ ತತ್ವಜ್ಞರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯಂತಹ ಅಲ್ಲ, ನೀತಿಯು ಕೂಡ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲತೆ ಈ ಎರಡು ಮೂಲಸ್ತಂಭಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪಾಕ್ಷಾತ್ಯ ತತ್ವಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಲೋಕದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರವು ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಮೇಲೆಯೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸ್ಪೆನ್‌ಸರನು ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿವಾದವನ್ನೆ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಸ್ಥಿರಚರ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಧರ್ಮಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಹೋದದ್ದು ಎಂದರೆ ಇದ್ದ ಗುಣಧರ್ಮಗಳು ಹೋದದ್ದೂ ಹೊಸ ಗುಣಧರ್ಮಗಳು ಬಂದದ್ದೂ ಹಿಂದೆ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ ಪೌರ್ವಾತ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಮಂಗನಾಗಿದ್ದವನೆ ಮುಂದೆ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಅವನ ವ್ಯವಹಾರದ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗುವಂತೆ ಅವಯವಗಳ ರಚನೆಯು ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬಾಲ ಮೊದಲಾದ್ಯ ಲೋಪವಾಗಿದೆ ಎಂಬೀ ವಿಚಿತ್ರಮತವನ್ನು ಒಪಿಗಿಟ್ಟು ನೀತಿತತ್ವವು ಮೂಲಾಧಾರದಿಂದ ವರ್ಜಿಸಿಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಮುದೆಕಾನೂನುಗಳ ವರಿವರ್ತನವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಉಪಯುಕ್ತತಾವಾದವು ಸತ್ಯತೆಗೆ ಬಾಧಕಬಾರದು. ವೇದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಘೌಡಪ್ರಾಯದಲ್ಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮದುವೆ ಆದದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಆಚಾರವು ದೂಷ್ಯವೆನಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀವಿತ್ತ ಲೋಭದಿಂದ ಯಾವಾಗ ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಯೋಧ್ಧರು ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದು ಸಮಾಜದ ಗಳಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಟ್ಟಿದರೊ ಆಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಗಳೂ, ನಿಯಮಗಳೂ, ಧರ್ಮಸೂತ್ರಗಳೂ, ಆಧಾರ್ತ್ ಬೇರೆ ಯಾದವು. ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಸೈಡೆಯಾಗುವ ವರೆಗೆ ಅವಿವಾಹಿತಳನ್ನಾಗಿ ಇಡುವದು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಇಡುವದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೆ ವಿವಾಹ ವಯಸ್ಸನ್ನು ನಂಕೋಚಿಸುವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿ ಒಂತು. ಇನ್ನೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಾಂತ. ಬಾಳೆ ಎಲೆಯ ಮೇಲ್ಕೆ ಊಟಮಾಡುವದು ಸದಾಚಾರವಾದರೂ ಬಾಳೆ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ—ನಿಕ್ಕಿ ಬಾಳೆ ಎಲೆಗಳು ದೊರಕದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ—ಈ ಪತ್ರಭೋಜನವು ಹೋಗಿ ಪತ್ರಭೋಜನವು ರೂಢವಾಯಿತು. ಇದೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತತೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಶರೀರ ರಕ್ಷಣೆ, ಶರೀರ ವೃದ್ಧಿ ಇವೆ ಧ್ಯೇಯಗಳು ಯಾವ ಜನಾಂಗದ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದವೊ ಆಂಥ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ "ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲದೆ ದೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಶರೀರವೃದ್ಧಿಯು 'ಮಾಂಸಂ ಮಾಮೇನ ವರ್ಧತೇ' ಈ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮೇಲಿನ ತತ್ವವು ಹೊರಟಿತು. ತಾತ್ಪರ್ಯ ಅನುಕೂಲತೆ ಹಾಗು ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಈ ಎರಡು ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆಯೆ ಸರ್ವ ವ್ಯವಹಾರವು ಹೆಜ್ಜಾಗಿ ನಡೆತಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಹಲವು ಅಪವಾದಗಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ನೀತಿತತ್ವವಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ ಅದರಿ ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪಕಾರಣವಾಗಿಯೆ ಕಾಣುವದು. ಅಧೂ ಇಲ್ಲ. ಮನುವಿನ ಕಾಲದಿಂದ ಕೆಡೆಗು ಅರಸರ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು—ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ತತ್ವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವನು ಯಾವ ಅವಯವದಿಂದ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವನೊ ಆ ಅವಯವವನ್ನೆ ವ್ಯಂಗವಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಸ್ಮೃತಿ ವಚನಗಳೂ (ಕಾಯದಿಗ್ಗಳೂ) ಉಜಾಂವೂ ರೂಢವಾಗಿದ್ದವು. ಉದಾ ಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೈಯಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಕಿಬ್ಬುಕೊಂಡಿದ್ದಾದರೆ ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವದು ಅಥವಾ ಅನ್ಯವಿಧದಿಂದ ವ್ಯಂಗವಡಿಸುವದು ರೂಢವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೆ ಸುಳ್ಳುಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಾದರೆ ಇಲ್ಲವೆ ಸುಳ್ಳುಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಅವನ ಜಾಯೆಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಕಠೋರ ಆಕಾರಂಗಳು ಹಿಂಸುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಂದಲ್ಲ, ಪೊದಲು ಪಶ್ಚಿಮದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಹಲವು ವಿಧದಿಂದ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಆ ಕ್ರೂರ ನೀತಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಈಗ ಮತ್ತು ಶಂಭೆ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಅವಹಾರಕನ ಕೈಯನ್ನೆ ಕಡಿದು ಅವನನ್ನು ಇತಿ ಜನ್ಮವಲ್ಲಿ ನಿರುಪಯುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವನಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಆ ಅಧಿಕೃತ್ಯ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧದಿಂದ ವಿಧಿಸಿ ಅವನ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದು ಯುಕ್ತವು ಎಂಬೀ ತತ್ವವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಕಠುರಕ್ಷವು ಕಠಿಮೆಯಾದ್ದಾಗಲಿ, ಇನ್ನೂ ಅಗತ್ಯವಿರುವದಾಗಲಿ ಅರ್ಜಿಯೆವಲ್ಲ. ಇರಲಿ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶಿಸಿಕೊಂಡುಹೋದರೆ ಅದೆ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾದೀತು. ಆದರೆ ನವಿಗೆ ಪ್ರಕೃತ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಮಾತು ಒಂದೆ. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯು ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜನಿಯಾಮಕನ ಹಟದಿಂದ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯು ಒಂದಿಷ್ಟು ನಿಜವಾಗಿ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾದ್ದಾದರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ಬಾಳುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಕಾರ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು. ತಥಾಪಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಚಾಚಿಕಾರ ಮೇಲಯೆ ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸೋಣ.

ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ವಿಚಾರಂಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಗಿದನಂತರ ಹಳಿಸಿದ ಅದೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿತ್ತು; ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಷದ್ವ್ಯಕ್ತರಾದ ಡೊ. ಏ. ಸಿ. ರೊಯರು ತಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ ವಿಚಾರಸರಣಿಯು ಕೆಲವಂಶದಿಂದ ವಿಶ ದ್ವೀಭೂತವಾಗಿಷ್ಟ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದವರಿ ಮೇಲೆ ಮೊದಲಿನ ಅದರ ವಿರೋಧ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ತಂಪಿಹೋಗಿದೆ. ಸುಧಾರಣೆಯ ಕುರುಳೆಯನ್ನು ನುಂಚಕ್ಕೆಯತ್ತವಾಗಿ ಸುಧಾರ್ಕರು ಮೊದಲಾಗಿ ನೆನಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಯಾವದೆಂದರೆ ಪುರಾಪ್ರಿಯತೆಯ ದುರಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಂಥ ಎಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನು ಪಟಿಸ್ಥಿತಿ ಪರವಶನಾಗಿ ಸ್ವನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತನ್ನವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು; ಅಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯಥಾ ನಿರ್ವಾಹವಾಗಲಾರದು, ಎಂದುಮೇಲೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಮಂಥನವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಕಹಿಮಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾಣತನವಿದೆ? 'ಬಲ್ಯಸ್ಥಾನರು ನಿಕ್ಕಸ್ವ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಹಿಡಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಗುಲಾಮರಂತೆ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ನ್ಯೂನತ್ಯೆ ಇಲ್ಲ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ತನ್ನೊಳಗಿನವರನ್ನೆ ಒತ್ತಿಬಿಡುವ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಅವನತಿಯ ಮತ್ತು ಅಡಚಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಲಾಹಲ ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಕಮ್ಮ ಕಾಲಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾಲಧಿಂದ ಕೊಳತುದಿದ್ದು ನಾರುತ್ತಿರುವ ಕಂಬಳಕಾಯಿಯು ಕಾಣಬಾರದೆ?' ಇದೆ ಮಿ. ರೊಯರ ಮತದ ಸಾತ್ಪರ್ಯವು. ಈ ಮತದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇಕಾದ ಧಾರವು ಹೆಚ್ಚಿರಲಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀದಾಸ್ಯ ವಿನೋಚನ, ನಿಕೃಷ್ಟಜಾತಿಗಳ ಉದ್ಧರಣ, ಪರದೇಶಗಮನ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ನಿಜ ಮತ್ತು ಅವು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಹಿತಾವಹವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸರಾದವರು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಾದಿಸಲೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ಮತದಲ್ಲೆ ಕೆಲವು ಅಜ್ಞಾನಮೂಲಕವಾದ ಧಾರಗಳೂ ಇವೆ. ಅವನ್ನು ಸುಧಾರಕರಿನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಕಾಂತಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೊಳಕುಗಳವೆ; ಕನಿಷ್ಠರ ಮೇಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿಕರು ಬಲಾತ್ಕಾರ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ತೋರಿಸಿ 'ಇಂಥವರು ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವದು ಹ್ಯಾಗಗ?' ಎಂದು ವಾದಿಸುವದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೆಮರ್ಪಕವಾದೀತು? ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗೂ ಯಾರಾದರೂ ಹ್ಯಾಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವದು? ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಂತೆ ನಾವು ಹೇಳುವದಾದರೆ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗಿನ ಯಾವ ಸಮಾಜವನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಂಡರೂ ಅದು ಪೂರ್ಣಾವಸ್ಥೆಯನ್ನೆ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಪ್ರಜಾ ಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಉಪಭೋಗವನ್ನು ಕೈಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ದೇಶದ ಸಮಾಜವು ಪೂರ್ಣ ಸುಧಾರಿತವಾಗಿದೆಯೆ? ನಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆಯು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆಯೆ? ಅಮೆರಿಕಾದೇಶದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟಾಗಿವೆ? ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಡೆಗಳಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಆಯಾ ದೇಶಗಳ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂಥ ಹೊಸಗನವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೋಸೆರುವ ದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೆ ಆ ದೋಷಗಳು ತುಂಬಿಹೋಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಲೆ ಸುಧಾರಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಪರಂತು 'ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಅಳಿಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯು ಇಲ್ಲಾದ್ದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ದೇಶವನ್ನು ಆಳುವದು ಹ್ಯಾಗಗ ಯುಕ್ತ?' ಹೀಗೆಂದು ಫಾಸ್ಸಿನ ಸುಧಾರಕರಾಗಲಿ, ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಸಮಾಜಧುರೀಣರಾಗಲಿ, ಅಮೆರಿಕದ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥರ್ತಾರಾಗಲಿ ವಾದಿಸಿದ್ದು ಅಥವಾ ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವದ್ದು ಎಲ್ಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ! ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತ್ರ ಮೇಲಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದು ತುಂಬಾ ವಿಚಿತ್ರ! ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯಗಳೆ ವಿಚಿತ್ರವಲ್ಲ!

ಈಗ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳು ಕೇಳುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂಮಟ್ಟಿಗೊ? ಅಥವಾ ಬರೆ ಹಿಂದುಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೊ? ಅಲ್ಲ. ಹಾಗಾದಮೇಲೆ ಬರೆ ಹಿಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಹಿಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮುಂತಾದವರು ಎಲ್ಲರು ಕೂಡಿ ನಡಿಸುವ ರಾಜ್ಯಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿಯಾವವೆ? ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವುಂಟೊ? ಈ ಎಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಸುಧಾರಕರು ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳನ್ನು ದೂಷಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಆ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು, ಸರಕಾರವು ನಾಳೆ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಜಾನೆಯ ಬೀಗವನ್ನು ತೆರೆದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ನೀವಾದರೂ ಆ ಬಜಾನೆಯನ್ನು ಲೂಟಿಹಾಕದೆ ಬಿಡುವರೆ? ಎಂದರೆ ಸರಕಾರವು ಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೀವು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆ? ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ 'ಒಕಯೋಗಿಯ ತಂತ್ರವು' ಯಾಕೆ? ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೊಳಕಿದ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಯೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವದಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೆ ಅಂಶವನ್ನು ಸಂಕಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಂದುವೇಳೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜವು—ಅದು ಎಂಥಾ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಯೆ ಆಗಿರಲಿ—ಅಂಗೀಕರಿಸುವದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ದೂರುವದೂ, ಜರಿಯುವದೂ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಯಾನುಸಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವೆವು.

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು.

೧. ಕ್ರೈಸ್ತಮಸ್ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಘೋಷವು ಪಡಿದಿರುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಂಥ ಪ್ರಚಂಡ ಸಭೆಯು ಆಗುವದಲ್ಲದೆ ಜಿಕ್ಕಜಿಕ್ಕ ಜಾತಿಗಳ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಸಭೆಗಳು ಸಹ ಕೂಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕ್ರಮವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತಮಸಿನ ವಾರವೆಂಬ ಹೆಸರು ಹೋಗಿ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ವಾರವೆಂಬ ಹೆಸರು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳನಂತರ ಬರಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಕು. ಇರಲಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಾಫ್ಯಾನ್ಯ ನೈತ್ತಾಂತವನು ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಗಿದನಂತರ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಸಲಮ್ ಲೀಗಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ಎರಡು ದಿವಸ ನಡೆಯಿತು. ಏ. ಮಹಮ್ಮದ ಅಲಿ ಇವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷತ್ವಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸರಕಾರವು ಅವರನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಬಿಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದ ಇದ್ದರಿಂದ ಸ್ವತಃ ಏ. ಮಹಮ್ಮದ ಅಲಿಗಳಿಗೆ ಮೊಸಲಮ್ ಲೀಗಿನ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಹಾಜರು ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಲೀಗಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದವರು ಆ ದೀಪಭಕ್ತ ಸಹೋದರರಿಂದ್ರನ್ನು ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟಾಕೆಯಾದ ಆಬಾದಿಬಾನು ಈ "ವೀರಮಾತೆ" ಯನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಯೋದಿಸಿ ನಾಮದಾರ ಮಹಮ್ಮದಾಬಾದಿನ ರಾಜರಿಂದ ಸಧಾರಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. ಲೀಗಿನ ಸಭೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂಗಳಿನ ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವಾಗಲಿ, ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷತ್ಯ ಭಾಷಣವಾಗಲಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಠರಾವಿನ ಸಮರ್ಥನವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಸಮರ್ಪಕ ಹಾಗು ಸತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತೀವಕ್ಕನಾಗಿ ನಡಯತಿನ್ನಲು ಅಶ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಈ ಲೀಗಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೊಡನೆಯೆ ಡಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆಗುವದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದೆ.

೨. ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಸರ್ವತ್ರ ಉಂಟಾಗಿ ಅದರ ಪ್ರತಿದ್ವನಿಯು ಉದ್ಭವಿಸದೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳವು ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜನರು ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ, ಇನ್ನುಳಿದವರು ಬೇಡೆನ್ನುವದು ಇದ್

ರೇನು, ಅಂಥದೊಂದು ಮಸ್ತುವಿದೆಯೆ, ಇದ್ದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾವ ಸಂಗತಿಯು. ತಿಳಿಯದೆ ಕೆಂಬಹುವಾ ಅಂಥದೊಂದು ಕಲ್ಪನೆಯು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದಕ್ಕಿಂತ ವಿರೋಧ ಬುದ್ಧಿ ಯಿಂದಲಾದರೂ ಆ ನಾಮೋಚ್ಚಾರ ಹಾಗು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕುತೂಹ ವಿಚಾರ ಇವು ಶಾಸ್ತ್ರೀಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವ ಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಿಜವಾಗಿ ತ್ಥಾಸ್ಪುವೆ ಸರಿ. ನಾನಾಯುಜ ನಾನುದ ಉಚ್ಚಾರವು ತಿಳಿರು, ತಿಳಿಯದೆ, ಅನುರೋಧದಿಂದ ಆಥವಾ ವಿರೋಧದಿಂದ ಯಾವನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಡುವದೊ ಅವನಿಗದ ರಿಂದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಂಟಾಗುವದೆಂದು ಭಾಗವತರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಯದೆ. ಸ್ವರಾ ಜ್ಯಭಾಗವತದಲ್ಲೂ ಹೇಳುವ ತತ್ವವಾದರೂ ಇದೆ ಸರಿ. ಈ ಹೊತ್ತು ಬೇಡನೆನ್ನುವಾಗ ಉಚ್ಚರಿಸಿವ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾಳೆ ಬೇಡು ವಾಗ ಉಚ್ಚರಿಸಲು, ಒಮ್ಮೆ ಪರಿಚಿತವಾದ್ದರಿಂದ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೦೦ರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬೇಡನೆನ್ನುವವರೆಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿ ದೆವು. ಆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದೇಶಿ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಸಮಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆ ಕ್ರೈಸ್ತಮಿಷನಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಿಕ್ರೈಸ್ತರ ಒಂದು ಪರಿ ಷತ್ತು ಸೇರಿತ್ತು. ಮದ್ರಾಸಿನ ದೇವಧಾಸರು ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ವಿಚಾರಸರಣಿಯನ್ನು ಕೊಂಚ ಕೇಳಿರಿ:—"ಸ್ವರಾ ಜ್ಯವಾದಿಗಳ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಭಾವ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ನಮಗೆ ಮಾನ್ಯವಲ್ಲ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿಗಳು ಪಾತ್ರರೆ ಅಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯವೈವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಹ ತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು.....ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿ ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲೆ ಆಗಬೇಕು." ಹಿಂದುಗಳು ಯಾವ ದಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಈ ದೇವದಾಸರೆ "ದೇಶಿ ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರಮತದಾಸ ಸಂಘವಿರಬೇಕೆಂಬ ನಾರಿಗೆ ಉತ್ತ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇಶಿ ಕ್ರೈಸ್ತರಾದರೂ ಹಿಂದಿಗಳಲ್ಲವೆ? ಅಂಥ ಹಿಂದಿಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮತದಂತೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆ ಬೇಡ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪಾತ್ರರು ಅಲ್ಲ ಎಂದಾದ ಮೇಲೆ 'ಮಕದಾರ ಸಂಘದ ಸುದ್ದಿ ನಿಮಗೆ ಯಾಕೆ? ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರುವ ಇಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿರೋಧವು ನಿಮಗೆ ಗೊಕ್ತಾಗಬಾರದೆ? ಜಂತೆ ಇಲ್ಲ; ಈ ಹೊತ್ತಿ ಲ್ಲದ್ದರೂ ನಾಳೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ನೀವೆ ವಾದಿಸುವಿರಿ. ನಮಗಂತೆ ಈ ವಿಷಯವು ದುರ್ಗಾವಿದ್ವತ್ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಕಡಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಾದಿ ಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಸೆವಿಗೊಡಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ.

೩. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಿಂದಿಗಳು ತಾಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಕಾಂಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಬಾದಶಹರೂ ಅವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುವದು ಯುಕ್ತವೆಂತಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ತಾಕಲೇಳವೆಲ್ಲ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಕಕಾನತ್ವವನ್ನು ಕೊಂಡಿ ದೆ ಎನ್ನೋಣ. ಇನ್ನು ವಿಕಾನೇರಿನ ಮಹಾರಾಜರಂಥವರು ಕೂಡ ಇವನ್ನು ದೂರಿಂದಲೆ ಆಗಲೊಲ್ಲದ್ಯಾಕೆ, ಅಂತು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಏಕರೂಪತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ವೈಕಸ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂಥ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೊಳಗಿನ ಕೊಲ್ಲಾಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರು ಈ ಚೆಗೆ ನೆರೆದ ಮರಾಠಾಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಇನ್ನು ಬೇಗನೆ ಯಾಕೆ? ಜಾತಿಭೇದಗಳು ಇರುವದ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲೊ. ಸಿಡನ್‌ಹೇಮರು ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಜಾತಿಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಮೊ ದಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಯುಕ್ತ." ಎಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಕುಚಿತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊರಚೆಲ್ಲಿದರು. ನಮ್ಮ ನಾಚಕರಿಗೆ ಈ ಮಹಾರಾ ಜರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಡುವದೆಂದರೆ, ಇವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀಶಿವಛತ್ರಪತಿಯ ವರಂಪರೆಯ ಯವರು! ಆದ್ದರಿ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು ಇಂಥವು!

೪. ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಹುಮಾನದ ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವದೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅದೊಂಯ ಧೂಪಣಾಸ್ತವನೆ. ಸರಕಾ ರವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಲೋಕಸೇವೆಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಜನರು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಅಥವಾ ಲೋಕೋದ್ಧಾರದ ಇಚ್ಛೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಹಾಯ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸರ ಕಾರವು ಬಹುಮಾನದ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಪರಂತು ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅವವಾದಗಳೂ ಇದ್ದಾವೆ. ಪದವಿಯ ಲೋಭದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆದಾರರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೊ ಜನರು ಲೋಕಮತಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವರು; ಅಥವಾ ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಯ್ಯೊ ಎಂದು ವ್ಯಸನವಡದೆ, ಮೇಲಾಗಿ ಅಂಥ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಪದವಿಗಳಿಂದ ಗೌರ ವಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟೊ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಈ ಪದವಿಗಳ ಅರ್ಥವೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾಗಹತ್ತಿದೆ! ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಕ್ಷೋಭನೀಯವು. ಇದರ ಮೂಲಕಾರಣದ ವಿಮರ್ಶಾಂಶೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಥಾಪಿ ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪದವಿಧೃತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೌರವಾಸ್ಪದವಾದ ಸರಕಾರಿ ಪದ ವಿಗಳನ್ನು ನಿಜಾಕರಿಸುವ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರೂ ತಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವು. ತಮಗೆ ಪೂರ್ವದ ಭಕುಮಾನ ಪದವಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿಯು ಹೊರದಿಟ್ಟಕೊಡರೆ ಸೇಲಮಿನ ಮಿ. ವಿಜಯ ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು ಸರಕಾರವು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದಿವಾನ ಬಹ ದ್ದೂರ ಪದವಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಮದ್ರಾಸಿನ ಹಿಂದು ಪತ್ರಿ ಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಪರಲೋಕವಾಸಿ ಗೋಖಲೆಯವರು ಸಹ ತಮಗೆ ಕೊಡಲು ಮಾಡಿದ ಪದವಿಯಕ್ಷ್ಮೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರು. ದೇರೆ ದೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೇರೆ ಅನೇಕರು ಇಂಥ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿರಾಕರಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾ ಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಪದವಿಯ ಬಹುಮಾನದ ಯುಗವು ಬದಲಾಯಿಸ ಹತ್ತಿತೊ ಎಂದು ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೫. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಮುಸಲಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಿ. ಹೈದರಿ ಎಂಬವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳು ದೇಶ ಧಾವೆಗಳ ಅಭಿಮಾನವಿರುವವರು, ಇಲ್ಲದವರು—ಎಲ್ಲರು ಮನನಿಸುವ ಹಾಗಿವೆ. ಮಿ. ಹೈದರಿಗಳು ನಿಜಾರ್ಥ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಖ್ಯಾತೆಯ ಹಾಗು ವಿದ್ಯಾ—ಪೋಲಿಸ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ನಿಜವಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರು "ಉಸ್ಮಾನಿಯಾ" ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪೊಸ್ಟರ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವು ಹಾಗು ಆಥದಿಂದ ಇತಿವರೆ ಗಿನ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಸಕ್ರಮವು ಆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಧಾಮೆಯಾದರುರ್ದು ಏನಿಂದಲೆ ನಡೆಯುದೇಕೆಂದು ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರವು ಇವರ ಪ್ರೇರಣೆ ಯಿಂದಲೆ ಯೋಜಿಸಿದೆ. ಆ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲೆ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇರಲಿ. ಮಿ. ಹೈದರಿ ಇವರು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳ ಮುಖ್ಯ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ದೇಶೀಯ ಧಾಸೆಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರತು ನಿಜವಾದ ವಸ್ತುಜ್ಞಾನವು ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

[illegible] ಬಹುಮಾನ.

ಉದ್ಯೋಗಗಳು.

ಮುಂದುವ ಆರೋಗ್ಯದನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಯಿಗಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಲು ಸೇರು 1ಕ್ಕೆರೂ. 12, 5, 3, 2-8-0, 1-0-0.

ಲು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1.

ಗಾಳೇಚ್ಚೆಗೆ ಸಂಜೀವನವಾದ ಧೂಪ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೇರೆ ವಿಧವಾದ

ನಾದರು. ತೀಪೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ಣೆ. ಇದು ಗಂಧದ ಬಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಡದಂತೆ) ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ.

ರುವಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬಹುಮಾನ ಹಂಚಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಈ ಮೇ ಲ್ಲಿ ಪೊಲೆಯುವಂತೆ ಹೋಲ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ಸಹ ಯುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್.

ಅದು ಯತ್ನಿಸಕತ್ತಿದೆ ಎನ್ನೆಬಹುದಾಗಿದೆ. ಯುದ್ಧ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯಿಂದ ಸರಕಾರಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೆಳಗಿನ ತರಗತಿಯ ವೈದ್ಯಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ-ನಂಗತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಪಮೊಜಿ ಸಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸರಕಾರವು ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತ ಇದ್ದ ವೈದ್ಯಕ ಕಾಲೇಜಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳ ಪ್ರವೇಶಸಂಖೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ; ಪೈಸೂರು ಹೈದರಾಬಾದು ಮುಂತಾದ ಲಗತಿನ ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೊಳಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆ ಸಂಸ್ಥಾನ ಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವೈದ್ಯಕ ಕಾಲೆಯ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನವರು ಅನು ಕೂಲತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವೈದ್ಯಕ ಕಾಲೆಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನವರು ಅನು ಕೂಲತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವೈದ್ಯಕ ಕಾಲೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಆದ ಫಲಿತಾಂಶವೇನೆಂದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಇರಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈ ವರ್ಷ ಮೂರಿ ಆಗಿದೆ. ಆವಥಾ ಬೇರೆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಕೆಲವು ನೂರಾಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗದೆ, ಬಂದ ಅವರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಾಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ನೋಚನೀಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಮಾಡುವ ಸಾಹಾಯ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಸ್ಥಳಿಕ — ಮಂಗಳೂರು.

ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ ಡ್ಯೂರೀಗವರ್ಯರು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೪ರಂದು ದೇಶ ರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಾ. ೨೦ರಂದು ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಇಳಿದು ತಾ. ೨೧ರಂದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗೆ ಬರುವರು.

ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕೌನ್ಸಿಲೋರ್‌ಮೆಲ್ ವಾರ್ಡಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲರರೊಬ್ಬರನ್ನು ಹುದ್ದೆಯಿಸಲು ಈಗ ವಾರದಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆ ನಿಯು ಪಡೆಯುತು. ಮಿ. ಪಿ. ಎಫ್. ಎಸ್ ಸಾಹೆನ ಮಿ ಜೆ. ಎಫ್. ಮಸ್ಕರೇಞಾಸ್‌ರವರು ಹುಮೇದ್ವಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಮಿ. ಮಸ್ಕರೇಞಾಸ್‌ರವರು ಈ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾದರೆಂದು ದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತೇವೆ.

ಕೆನರಾ ಪಲ್ಪಿಕ್ ಕನ್ವೇಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಡ್ರೈವ್ಲಿಗಳ ನೆಸ್ಸಿ ಸ್ಪತೆಯಿಂದ ಬೆಯೆಲು ತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಲ್ಪದೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಕಳದ ವಾರ ಒಂದು ಇಡೀ ದಿನ ಕಂಪೆನಿಯ ಮೊಟಾರುಬಂಡಿಗಳ ಚಲಾವ ಣೆಯೇ ಇರ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರ ಮಾರನೆ ದಿನ ಅಂದರೆ ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಬಸ್ಸು ಗಳ ಚಲಾವಣೆಯು ಎಂದಿನಂತೆ ನಡಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಕಳದ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ಕಿರಿನೇ ರವಿವಾರ ದಿನ ಸುರತ್ಕಲದ ಇಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಹಿಂದೂ ವಿದ್ಯಾದಾಯಿನೀ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದ ವರ್ಧಂತಿ ಮಹೋತ್ಸವವು ನಡದ ವೃತ್ತಾಂತವು ನಮಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪಿದುತ್ತದೆ. ಮಾಜಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರಾದ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಮಯ್ಯ ಪೂಂಜರವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಾಜಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಾದ ಮ. ರಾ. ರಾ. ಬಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ನಮಯೋಚಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಜ್ಯೋತಿಜ್ಞರಾದ ಮ. ರಾ. ಎಮ್. ಅರ್. ಭಟ್ಟರವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಅತ್ಯಕದೆ ತಮ್ಮ ಸಂಚಾರವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಹೋದಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಪಾಂಡಿತ್ಯದಿಂದ ಜ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವರು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮ. ರಾ. ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್, ಸರ್. ವಿ. ಸಿ. ದೇಶಿಕಾಚಾರ್ಯರ್ ಇವರೇ ಮೊದಲಾದಂಥವರ ಪರಿಚಿತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸ್ನೈಹ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರಲ್ಲದೆ ಸರ್ವಮಾನ್ಯರಾದಂಥಾ ಸರ್. ಎಸ್. ಸುಬ್ರ ಮಣ್ಯಯ್ಯರಿವರಿಂದ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವನ್ನು ಪಡದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿ ನಿಂದ ಇವರು ಕೊಂಗ್ರೆಸು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಾಬು ಮೋತಿಲಾಲ್ ಘೋಷ, ಬಾಬು ವಿಪಿನ ಚಂದ್ರಪಾಲ, ಸರ್. ಕೆ. ಜಿ. ಗುಪ್ತ, ಮಕ್ತು ಸರ್. ರಾಷ್‌ಬಿಹಾರಿ ಘೋಷರ ಪರಿಚಿತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮೂಲಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವರು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡುರವರು ಇವರಿಗೆ ಹೈದರಾಬಾದಿಗ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಗೋಳಿಕಟ್ಟೆ ವಾರ್ಡಿನ ಮೂರು ಜನ ಕೌನ್ಸಿಲರರ ಸೈಕಿ ಮ. ರಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಕಾಮತರವರ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುತನದ ಅವಧಿಯು ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಈ ವಾರ್ಡಿಗೆ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಕಾರ ಇಬ್ಬರೆ ಕೌನ್ಸಿಲರರ್ರಾರಿಂದ ಈ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹುನಾವಣೆ ಇರದು. ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ವಾರ್ಡಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಕೌನ್ಸಿಲರರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವರಿಂದ ಕಡಿಮೆಬಿದ್ದ ಈ ಮೂಬರುತನದ ಚುನಾವಣೆಯೂ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವದು.

ಮಂಗಳೂರು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ 4 ಪ್ಲೇಗುಮರಿ ಣಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ತಪಸೀಲ್ದಾರರನ್ನು ಅರಿಸಿತೆಗದು ನೇಮಿಸುವ ಹೊಸ ವಿಷಾಡು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವರೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಮೊದಲೆ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯಹೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಈಮೇಲ್ದ್ಯಾರರನ್ನು ಅರಿಸಿತೆಗಿ ಯಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ಪರ್ವಡಿಸೋಸಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತ ಈ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರರಾಗಿದ್ದ ಮಿ. ಎಮ್. ಇ. ಸೆಟಿಯರ್ ಬದಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿದ್ದ ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾನ್ ಹುಸೇನ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದ್ದೂರ್, ಖಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಸಿ. ವಿ. ಇ. ವಿ. ಎಸ್. ಬಿ. ರವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಜಕ್ಕಕೋಡಿ ವಿಸ್ಮುಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮಗ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಗುಂಡಿಗೆ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿರಂಕಲ್ಲು ಸುಬ್ರಾಯ ಜೋಯಿಸರು ಇವರುಗಳಿಂದ ವರಿಷೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಜಕ್ಕಕೋಡಿ ಶ್ಯಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮಗ ವೆಂಕಟರಮಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದಂಥಾ ಕಾಲಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಉದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯು ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ತಿ ಮೊದಲನೆದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಪಂಚಾಂಗವು ಇದಾ ಗಿದೆ. ಪಂಚಾಂಗಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆಯು ಬಂಧುತ್ವ ಉಪಧಾಗಗಳಿಂದ ಸಾಧಿ ಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ಪಂಚಾಂಗದ ನ

ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತೊಡನೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಈಗ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಧಿಪತ್ಯದ ಗಲೇ ಸಿಂಧೀಪಾಡುವಿಗಳೆಂದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೆತ್ತಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಾದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಕೆಲವುಬಂದಲ್ಲಿ ದಂಡನೆ ವಿಧಿಸುವುದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಉಸ್ಮಾನಿಯಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ (ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ) ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಂಬ ಸರ್ವಕಲಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕ್ಷಾಲಿಸಿ ಮೆಂಕಲ್ಲು, ತಿರುಚಿನಾಪಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವ ಪ್ರಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಬೆಗಸೆ ಕೊಲೆಜು ಮಾಡಿ ಮದರೆಸ್ಸಿಯ ಮೆಸಲ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸ ಈಗೆಂಟಲೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾತ್ರಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಿಸು ವುದು ಆವಶ್ಯಕೆಂಬಲೂ ಬಾಲ್ಯೆ ಫೀಸು ಇತ್ಯಾದಿ ತಗ್ಗಿಸಿ ಬಡವರ್ಗದಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬಲೂ, ಎಲಿಮಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಂದಂ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಿಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಈಗ ವಿಧಿಸುವ ದಂಡವೆ ಫೀಸನ್ನು ತೆತ್ತುವಾಗಿವುದು ಒಳ್ಳೆದೆಂಬಲೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನರ. ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾದ ವಿಷಯ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹತೆಗೆಂದು. ಸರಕಾರದವರು ಇಟ್ಟ ಕ್ರಮವು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ದಾಧಿಕರವಲೆಂಬಲೂ ಈ ಪದಪ್ಪಿನ ಅಭಿವ್ಯಾಮಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸರಿಯೆಂಬಲೂ ಮುಂತಾಗಿ ಹಲವು ಕರಾವುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಶಾಲಾವರ್ಧಂತಿಯ
ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹೋತ್ಸವವು.

ಮಂಗಳೂರು ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಶಾಲಾವರ್ಧಂತಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹೋತ್ಸವವು ಈ ಸಲವು ಡಿಸೆಂಬರ ೩೦ ತಾರೀಖು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶಾಲೆಯು ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಸಾಗಿ ಫಲಾಪಾಪೇಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಂತರ, ಒಂದು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಸಭೆಯು ಕೂಡಿಬಂತು. ಕೂಡಲೆ ಶಾಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಾತೆಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ನಿರತರಾಗಿರಬೇಕೆಂತ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಾವಾಗಿ ಹಳೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರ್ತೃಸ್ಥಾನಗಳಿವುದೆ ತರುವಾಯ ಒಂದು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಬೆನಿಯಮಿಸುವಿ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆ ಗಳನ್ನು ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ತಂದರು. ಆಗಲೆ ಕಚ್ಚಾಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರ್ತೃಸ್ಥಾನದ ತರುವರ ಒಂದು ಕಾಯಿತ್ವ ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಿರಾಸಾದಿಗಳು ವಿಚಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ತರುವಾಯ ಸಾಯಂ ಭೋಜನ ಕೂಟವಾಗಿ, ರಾತ್ರಿ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸ್ವಯಾಗಿ ಅದರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತ ಅಂಬ್ಯಾಕ್ಷರಲ್ಲು ಶಾಲೆಯು ಭವಿಷ್ಯದ್ದಿ ಸಭಾಸದನವಲ್ಲಿ ಸಂಭ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಂತ್ಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಭ್ಯಂತರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯು. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅ ದಿನ ಬಂಗಳೂರು ಡಿ. ಸ್ಪಿಪ್ಪರ್ಶಾನಿಂದ ಶ್ರೀಯುತ ಜಗನ್ನಾಥಾವ್ ಎಸ್. ಶಿಗಟ್ಕೆ, ಬಿ. ಎ. ಬಿ ಎಲ್‌ರವರ. ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. 'ಕೂಡಲೆ' ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾವೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಅಂದವಾಗಿ ಹಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ವಾಗ್ದೇವಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟುವು ಆ ತರುವಾಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷೆ ಚಾಚಿದವ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಅಂದವಾಗಿ ಅತ್ಯಿಕ್ಷ ಕೂಗಾಡಿ ಸಿಂಗಗೆಳೆಯ್ಕ ಸಾಲುಬ್ಬಾದ ತೀರ್ಮಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಬಹಳ ಚಮತ್ಕಾರಿಕವಾಗಿ ಕಾಣುವ 'ಭಾರತಮಾತೆಯ' ಚಿತ್ರವ ಸಭಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ ವಿಶೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರರವರ ಹಾಡುವ ವಿಷಯೋಪೋಹ್ಯ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಗರ್ಭಿತವಾಗಿರುವ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಪೂರ್ಣವಾದ ಒಂದು ಚಲೋ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದಳು. ಆ ಚಿತ್ರವ ಶ್ರೀಮತ್ಯಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ತೆರಿಯುವಾಗ ಹಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಹೋಲುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಾಡಿನ್ನು ಸಭಿಕರು ಬಹಳವಾಗಿ ಕ್ಷಾಘಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀಯುತ ಬಿ. ಅಚ್ಚುತಾಚಾರ್ಯ, ಬಿ. ಎ., ಎಲ್. ಟಿ. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷಾಲೆಯ ಸಬ್ಸಂಗಲವಾಚಿಸಿದ ನ್ನು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸಲಹಿದರು. ಕಾಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಂತೆಸ್ಸಾಗಿ ಮಾತಿ, ಮುಟ್ಟು ವಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಶಿಲಪಡಿಗಳನ್ನು ವಿಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಭಾಷಣ ಕರ್ತ ಕರ್ತವ್ಯತ್ವ ಇಲ್ಲವೆಂದು. ಅವರು ಬಹಳ ಸಂಕಾಶಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚುರವಾಗಿರುವ ಸ್ವದೇಶಾವಾಸದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಆತನಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಿದ ಭಾವವು ಹಾಡುಗರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಲಿಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಅದರ ಇರತಲ್ಲ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾಂತಿ, ಶಕ್ತಿಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಗಳ ದೊಡ್ಡ ಗಂಡಾಂತರವು ಬಂದೊದಗಿದ್ದಲ್ಲು, ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನ ತರುಣ ಅವನ್ನ ಧಕ್ಕಿಯಿಂದ ಮುಂದೊತ್ತುವಂತೆ. ಕಾಣಲವರಿಲ್ಲ ಅದಲ್ಲದೆ ಇವಂಗಿವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾಕ್ಷರ ಸ್ವಾತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತುವಾಗಿ ಉಡಿಗೆತೊಡಿಗೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ತರುತಾರಲ್ಲಿ ಇಂದ ಲವಲವಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷವನ್ನೇ ಕೊಡಬಿದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಹಿಕ್ಕದ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಷ್ಟು ಅಕ್ಕಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಇದಂ ಹೊರತು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳ ಒಡನೆ ದೇವರ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುವುದು. ಯುಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು. ಶಾಲೆಯ ನಂದಿಸಿನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಓದಿದರು. ಅದಲ್ಲದೆ ಶಾಲೆಯ ಹಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಾತೆಯ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವರೆಂದು ಸಭೆ ಅವರು ಸೃಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಶಾಲೆಯ ಎಸ್ಸೂರ ಜ. ಬಿ.ಎಲ್. ಸ್ಕಾರಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಧನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಶಾಲೆಯ ಸ್ವಾತ್ಯಸಂಧಿಯ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಅವರು ಕೆಪಿಟ್ಟಿರುವ ಆ ದ್ರವ್ಯಧಿಯ ಬಡ್ಡಿ ಈಗ ರೂ. ೨೩೦೦ಳ್ಳಿ ಪ್ರತಿವರುವ ಶಾಲೆಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಕರ್ತರ ಹುದ್ದೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದೆಂಕಲು, ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷಕರು ಗಣಿಸಲೇ ಇವನಿಯ ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ಅರ್ಯಿಕ್ಷಣೆಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯದ ವಿಷಯ ಬಹಳವಾಗಿ ಶ್ಲಾಘಿಸಿರುವ ದೆಂಕಲು, ಗಣಿಸಲೇ ಇವನಿಯ 'ಸ್ಕೂಲ ಸೈಪರ್' ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಶಾಲೆಯು ಉತ್ಸಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದೆಂಕಲು. ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದಲ್ಲದೆ ಹಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಏಳು ಜನರು ಉಗ/ಥೂಲಿಕಾರರಲ್ಲಿ ನಡುಮನ ಭೀಕರ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಸೈನಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢರಾಗಿದುದೆಂಕಲು ಸಹ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಅನಂತರ ಕಾರಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂಗಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳು ಹಂಚಿಕಾರಿದವು. ಆದರೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯದ ಇದ್ದವರು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳದೆಂತೆಯೂ, ಆ ಬಹುಮಾನಗಳಿಗೆ ಅವರು ಇನ್ನುಮುಂದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗುವಹಾಗೆಯೂ ಪ್ರಯತ್ನಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ಇರುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಪಡೆಯುವದು ಕುರಿಯಪಾರಂಭಯುಗಾಗಿ ಇರುವುದು ಬಹು ಕಾಲ ತಿಳಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ೪೨೧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಗುರುತಾರರ ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರೆ ಅವರ ಸಂತೋಷ ವಿಷಯವೆಂತಲೂ, ತಮ್ಮ ಹಳೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯು ತೋರುವ ಕಾಳಜಿ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನವು ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸವಾದ ಒಂದು ಗುಣವೆಂತಲೂ, ತಮ್ಮ ಅಲ್ಲ ಕಾಲ ಅವರು ಹಳೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುವರೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು.

ಕಡೆಗೆ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಟ್ಟಿಪಡಿ ಸಂಗೀತಗಳಿಮ್ಮು ಹುಂದುಮಾಡಿ ವರು ಮೊದಲಾದ ಅಂಗಸಾಧನೆಯ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಅನಂತರ 'ಪೀಸ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಯರ್' ಎಂಬ ಒಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿತೋರಿಸಿ ಸಭೆಗೆ ಆನಂದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರು.

ತರುವಾಯ ಸರ್ವರು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತವನ್ನು ಹಾಡಿ ಅಂದಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರು.

ಬಂಟರ ಯಾನೆ ನಾಡವರ ಸಂಘ.

ನಾಟಕದ ಟಿಕೇಟು ಪುಕ್ಕಟೆಗಳನ್ನು ಪಡಕೊಂಡವರು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಯಿಸಿ ಬಂದ ನ್ಯಾಯವನ್ನು, ನಾವಾಟವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದ ಟಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಈ ಗಳ ವರಗೆ ಬಿ. ಆರ್. ರಂಗನಾಥ ಪೈಯ್ಯ, ಪ್ಲೆಕೋರ್ಟ್ ರಸ್ತೆಲ್, ಮಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ದಯಪಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಿಮಿತ್ತಪಡಿಗೆ ಬರುವ ವರಲು ಕಾ ಗಿನೇ ಬೇಕಾಕ ಉದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ಪ್ರತಿ ಶಾಲೂಕಿನ ನಮ್ಮ ಚಿಟ್ಟಿಹುಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಘದ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಉದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಉದಯವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭವನದ ವಿಚಾರವು ಮಾಡುವುದು—ಇದೇ ನೊವಿಲಾದ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಗಳ ಕ್ರಮ: ಉಳ್ಳಿ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸ ಬೇಕಾದುದೂಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾತಿಗೃಹಸ್ಥರೇಕರು ಸಭೆಗೆ ಧಯಮಾಡಿಸುವರಾಗಿ ನಂಬಿ ಸ್ಥಾವಿ. ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ, ಕಾಸರಗೋಡು ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಗೃಹಸ್ಥರು ಮಂಗಳೂರಿಂದ ತಾ ಗಳೇ ದೆಳಗಾಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ವಾನ್ ಉಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೋಟರ್ ಯಾ ಟ್ರಾಲ್ಲಿಗೆ ಟಿಕೇಟುಗಳು ತೆಗೆದಿಡಬೇಕಾಗಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿಳಿವಾಂ ಮಾಡಿಸಿಕ್ಕದೆ.

ತಂ.ಗಳೂರು, ಶಾ. ೧೦—೧—'೧೯ } ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕೋಷಾಧಿಕಾರಿ.

ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಂಟರು ಬೇಕು! ಧರಪ್ಪರ್ ಕಮಿಷನ್!!

ಶತಮಾನಂತರ ಅಮರ ಸಂಜೀವನ ಪ್ರೋಕ್ತ, ಬಾಲಸಂಜೀವನ ಟೋನಿಕ್, ವಸಂತ ಕುಸುಮಾಕರ ಕೈಲು, ಪುದರ್ಸ ಮಾಲಿಸ್, ಗರುಡ ಪ್ರೇಮ, ಆಕಂದವಪ್ಪ ವಿಲಾಸ, ಕುಟುಂಬ ಜೀವನ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕರಸಲು ಬರೆದುಬೇಡಿರಿ.

೧. ಕಂದೀರವ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸಕ್ಕರೆಯಿಂದ, ಧೈರ್ಯದ ಕುದ್ದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಉಚ್ಚಸ್ಥಿತಿಯ, ಬಾಣಂತಿಯರಿಗಾಗಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಮ 16 ಔನ್ಸ್ ರೂ. ೨.

೨. ಸೂರ್ಯಪ್ರಭಾ. ಇದು ಸ್ಪರ್ಶೇಂದ್ರಿಯ, ನಕ್ಷೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕಮಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಶೀಶೆ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨.

೩. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗ ಗಳನ್ನು ಬಾಕಮುಖ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಮಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಔನ್ಸ್ ೧ಕ್ಕೆ ೨-೪-೦.

೪. ಗರ್ಭ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂ ರೋಗ ಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಸುಪುತ್ರಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸುಪುತ್ರನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಶೀಶೆ ೬ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨.

೫. ಮಧುಮಾಧವಿ ಪಿಲ್ಲು. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಳ್ಳ ಸಿದ್ಧೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ ೬೦ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨.

೬. ಬಾಲಶೆಂಕರಿ. ಹಾಲಳ ಬೆಳೆಯುಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಕೂರ್ಮ ಜ್ವಾಂ, ಜ್ವರಗಳ್ಳಿ, ಗ್ರಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಔನ್ಸ್ ೪೮ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೮—೦

೭. ರಬ್ಬರ್ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಪೆನ್ಸಿನ್. ಇದರ ಮುಖೇಷದಿಂದ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಸರ್ವ ಕಲೆಗಳು ಬಾತವಾಗಿ ಮುಖವು ಪೂರ್ಣಮ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ೨ಕ್ಕೆ ರೂ. ೦—೮—೦

೮. ಅಮೃತಸಾರ. ಇದು ಗಾಯು ದುಷ್ಟಾಣ ಎಂಬ ಬಕ ಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೧ ಶೀಶೆ ಬ್ಯಾತಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦

N. B —ನಮ್ಮ ವಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಸಾವಿರಾರು ರೋಗಿಗಳಿಂದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಎಮ್. ವಿ. ಶಂಕರ್, ಉಗ್ರಾಣಕಾರ್, ಮೆನೇಜರ್.

ಸುಂದರವಾದ ಕಂಚಿ ನಮೂನೆ ಕೊರ್ನಾಡು ತೀರೆಗಳು.

ಮೀನ ಅಂಚುಗಳು ಮತ್ತು ಶರಗಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚ ರೇಶ್ಮೆ ಹಾಕಿ ಇರುವದು.

ಮೊಳ 16, ಅಗಲ 42 ಇಂಚು. ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ 8—1—0.
„ 18, „ „ „ „ 8-11—0.

ಸ್ವದೇಶಿಯಂತ ಮಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಲ್ಲ. ಇದ್ದದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಯುಸ್. ಉಲ್ಲಾಲ ಕಂಪೆನಿ,
ಮದ್ರಾಸು ಇ.

1918ನೇ ಇಸವಿಯ
ಪೊಕೆಟ್ ಡೈರಿಗಳು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವು.

ದೊಡ್ಡ ಸೈಜು. 9 ಆಣೆ. ಪೆನ್ಸಿಲು ಸಹಿತ 10 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:— ಶಾರದಾ ಭಾವಮಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಜೀನಸು ಧಾರಣೆ.
(ರಮಂ).

ಹೊಸ ಮುಳ್ಕಅಕ್ಕಿ	5—8—0	ರಿಂದ	6—14—0
ಹೊಸ ರಾಶಿ	4—14—0	„	5— 6—0
ಹೊಸ ಅಮ್ಮರ್ ಬೆಲ್ಲಗೆ	5—10—0	„	5—14—0
ಹೊಸ ಗುಡ್ಡ ಬೆಲ್ಲಗೆ	5— 6—0	„	5—10—0
ರಂಗೂನು ಬೆಲ್ಲಗೆ ಗೋಣಿಗರ	10— 6—0	„	10—12—0
ಗೋದಿ ಗೋಣಿ ಗರ	14— 8—0	„	15— 0—0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಗರ	9— 0—0	„	9— 8—0
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಗರ ಟೆಂಪ್ಟೆ	10—4—0	„	11— 0—0
ಕೊಗರಿ ಗೋಣಿ ಗರ	9— 8—0	„	
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿಗರ	12—8—0	14— 8—0	„ 16— 0—0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಗರ	11— 0—0	„	14— 0—0
ಕಾಯಿಬೆಲ್ಲ ಮಂಡಿ ಗರ	32— 8—0	„	35— 0—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗರ	5—12—0	„	5—14—0
ಮೊಪ್ಪ ಮಂಡಿ ಗರ	55— 8—0	„	65— 0—0
ಬೆಲ್ಲಮಂಡಿ ಮುಂಡಿ ಗರ	19— 0—0	„	20— 0—0
ಲಂಡಿ ಮಂಡಿ ಗರ ಬೊಂಬು	30— 0—0	„	35— 0—0
ಪೊಪ್ಪ ಎಳ್ಳೆ ಮಣ ಗರ	4— 8—0	„	5— 0—0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮಣ ಗರ (ತುಮಕಸ)		„	4—10—0
ತುಪ್ಪ ಎಣ್ಣೆ ಶೆಟ್ಟಿಗೆ ಗರ	7— 2—0	„	8— 0—0
ಸೋಂಪು ಸಕ್ಕರೆ ಪುಡಿ ಗರ		„	4—13—0
ಸಾಧಿ ಮಂಡಿ ಗರ	150— 0—0	„	165— 0—0
ಖೋಪ್ರಗಟ್ಟಿ ಮಂಡಿಗರ	108— 0—0	„	110— 0—0
ಗೇರುಬೀಜ ಮುಡಿ ಗರ	1— 6—0	„	1— 7—0
ಕೆಪ್ಪಿಗ ಮಂಡಿ ಗರ	105— 0—0	„	115— 0—0
ಹಂಚು ಕಲಸುಮಣ್ಣು	38— 4—0		
ಹಂಚು ಹಾಕ್ಕಿಗಳು ಮುಡಿ ಗರ	40— 0—0		
ಹಂಚು ಪೈಪ್ಕ ಕೆಲಸ ಗರ	33— 8—0	„	35— 4—0
ಪೈಪ್ಕಕೆಲಸ ಮುಡಿ ಗರ		„	5— 4—0
ಅಂಚುಹಂಚು ಮಂಡಿಗೆ		„	370— 0—0

ನೋಟೀಸು.

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

O. P. No. 141/1917.

ಪಿ. ಕೆ. ಮೊಂತೆರೊ ಕಡಾಂಡಿ ಜನರು—ಅರ್ಜದಾರರು.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಾ. 2-6-1887ರಲ್ಲು ಮೃತಪಟ್ಟ ಮೊನಿಕ ಪಿಂಟೊ ಅವರ ಸ್ವಾಲಗಳನ್ನು ವಹಿಸಲು ಮಾಡುವರೆ 1ನೇ ಅರ್ಜದಾರರಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅರ್ಜದಾರರು ಬರಕೊಂಡ ಸದರಿ ಅರ್ಜಿಯು ತಾ. 22—1—1918ರಲ್ಲು ತನಗೆ ನ್ಯಶ್ಯಯಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. 10—1—1918. } P. D'Souza
Pleader for Petitioner.

K. B. RELE & Cos.,—BOMBAY

Estd. 1888 | ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಕಂಪೆನಿಕೃತ | ಸ್ಥಾಪನೆ 1888.

ಗಜಕರ್ಣ.

ಕಜ್ಜಿ, ಇಸಬು, ಸಿಪ್ಪುಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಲಾಮು.

ಎಷ್ಟೋ ಹಳೆಯ, ಕರೆ ಮತ್ತು ಸಪ್ಪಾರಿ ಗಜಕರ್ಣವು ಈ ಮಲ ಏನಿ ಒಂದೆ ರು ಸಾರಿ ಕಜ್ಜೋಗಾದಿಂದಲೇ ಪಥ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ೨೦-೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಳತು ಮೈತುನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಗಜಕರ್ಣವಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ನಾಶಹೊಂದುವದುನಿಶ್ಚ ಸುವೇ. ದೆಲೆ ಬಾಟ್ಲೆ ಗಿಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ ಪೈಸ್ಕಾಲು ಬರ್ಜು ೧ ರಾಟ್ಲೆಗಳ ವರೆಗೆ ತಾಕ್ಲೇ ಆಣೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ—ದೇರೆ ಅನೇಕ ಮದ್ದುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಲಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಕಾಟಲಾಗುವ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾರಜವಿಲ್ಲಾ!

ಈ ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಅದರಿಲ್ಲಾ ದೋಷ ಗಳು ಪಥ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಜಹರ ದಿವಸದಿಂದ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶೇರಿಕೊಂಡಿ ದ್ದಂಥ (Syphilis) ಉಪದಂಶ (ಗರಮಿ)ಯಿಂದ ಮೈಮೇಲೆ ಉಬ್ಬುವ ಹುಣ್ಣುಗಳೂ, ಜಖಮುಗಳೂ. ಬಾಯಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಗಳಿಗೆ ತೂಪು ದೀ ಕೋಣ, ವಿಸಸವೆಂಬ ಮೂತ್ರದ ರೋಗ, ಗಂಟಲೆತಿಗೆ ವ್ರಣ ಬೀಳೋಣ, ಮೈಯಸಂದು ನೋವೋಣ, ಕೈಕಾಲು ಒಡಯೋಣ, ಪುರುಷತ್ವ (ಪರಮೆ) ದಿಂದ ಕೈಕಾಲುಗಳ ಸಂದುಗಳು ನೋವೋಣ, ಕಲೆ ಕೈಕಾಲು ಗಳುರಿಯೋಣ, ಕೈಮೇಲೆ ಕರೆ ಕಲೆ ಬೀಳೋಣ, ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. ರಕ್ತಶುದ್ಧಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕಿಯಳಲು ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಇದೇ ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲೆ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೧-೪—೮ ಅಂಚೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೪ ಆಣೆ.

ವರ್ತಕರಿಗೆ ಕಾಗದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಕಳಿಕ್ಕಿಳುವವರಿಗೆ ಧರಪುರ ಕಮಿಷನ್.

ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಸನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ

ಗಿರಗಾಂವ ನಂ. ೪ ಮುಂಬಯಿ.

ಮೈಸೂರು ಊದುಬತ್ತಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಾನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯಜನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಿರಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಊದುಬತ್ತಿಗಳು. 24 ರೂಪಾಯಿ ತೂಕದ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 12½ 5, 3, 2-8-0, 1-0-0.

ಅರಗಜ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವೆಗಳು. ತೋಲ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1.

ಬಾಲಗ್ರಹ ಧೂಪ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಗಾಳಿಜೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಜೀವನವಾದ ಧೂಪ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೇರೆ ವಿಧವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಇಲ್ಲ. ಟಿನ್ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ.

ಜಿರದ. ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅತಿ ರುಚಿಕರವಾದದು. ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ರಾಯಲ್ ಸುಗಂಧಿ. ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ಪದು ಗಂಧದ ಬಿಲ್ವೆಯನ್ನು ತೇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆರದಂತೆ ಬಹಳ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತೆ. 1 ತೀಸೆ ಸುಮಾರು 100 ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ.

ವರ್ತನೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಂಚಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಈ ಮೇ ಲ್ಕಂಡ ಸುವಾಸನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ನಮ್ಮ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಹೋಲ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ಸಹ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್‌ರವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್,
ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಟಿ. ಎಲ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸುಗಂಧಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಪಾಳದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

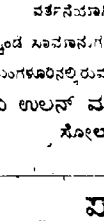

ಇಂದಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಪೀಜಿವಲೆಂಡ್, ಅಮೆರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಕೀಸೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಮಾತು ತೂಕಡಿಸಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದರ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು ಹೊರೆಯಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟವಿರದು.

ಶೀತ, ಶೀತಜ್ವರ, ಅರ್ಜಾರ್ಜ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ಮೂರ್ಛೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸಿಬೇನೆ, ಉಬ್ಬಸಿಗೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಸಂಕಿಯಿಂದಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅತ್ಯರ್ಜಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1-8-0.

ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.

ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಿಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲಿರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಮಾನಾ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 260 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಉಚ್ಚಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಿ ರಾ ರಾ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅಚ್ಚು ಕಾಶಿ ಸುಬ್ಬರಾಯ ಶರ್ಮಾ, ಮಾಜಿ ಸ್ಯಾಮಿ ಕಲಿಕರು, ಸ್ವತಂತ್ರರು ಗರ್ವರ್‌ಮೆಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು. ಹೀಗೂ ಮಂಡಲದ ಕೆಟ್ಟಿಂ ವೈದ್ಯರಿಗಳು ಸಾರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಿ. ಪಂಡಿತರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರೆಂದೆ ಹೆಸರಿ ಪಡೆದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ಸಹ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಹಾಶಯರು ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹಮ್ಮಿಣಿ ಪೈಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಅಯ್ಯರೋಪಿಯನ್ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾಪಕವಿರಲಿ.

ಇಂತಿ— ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿ ವೈದ್ಯಾಲಯ, ಪಾಳದ.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಜನಪ್ರಿಯಗ್ರಂಥಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಇತರ ವೈದ್ಯರು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅವಕ್ಕೆ ಕರು ಕೆಲವಾಗಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೊಳಲಿ, ದ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ಪಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಘಾತಶ್ಯರಿ ಉರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ವರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ರ ಕ್ರಯ . . . ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. „ 13—12—0.

ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಅಶಕ್ತರಿಗು ಅರ್ಧಾಗ್ ಸ್ಯಾಂಪಸ್ಟಿಟ್ಯು ಪತ್ರವರೆದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—
ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಅಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಮಂದಿರ, ಉಡುಪಿ.

ಪಂಡಿತ ಟಿ. ಬಾಲರಾಯರ

ಲಂಗ್ ಟೋನಿಕ್.

ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳೂ ಕೇರಿರುವದಿಲ್ಲ. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರವಾದ ಈ ಒಷ್ಟಧದ ಬರೇ 48 ದಿವಸಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಶ್ವಾಸಕಾಸ, ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು, ಧಾತುಕ್ಷೀಣ, ಕ್ಷಯರೋಗದ ಮೊದಲಾದ ಶ್ವಾಸ ಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷ, ಸಿಯಾಟಿಕಾ, ಮೂತ್ರಕೃಚ್ಛ್ರ, ಉರಿಮೂತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಮೂತ್ರರೋಗಗಳು ಸಿಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವ ಕ್ಯಾರಂಟಿಯು ವಿಧೇಯವಾಗಿದೆ. ಬಂಜೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪುತ್ರವತಿಯರಹರು.

ಶೀಸೆ 1ರ ಕ್ರಯ 14 ಆಣೆ ವಿ. ಪಿ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಿಗಳೂ ತಾಯಿಗಳೂ ಇರುವುದಾದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಿಸಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ:—ಪರಿಮಳಾಂಜನ ದಿಪೋ,
ಕಬ್ಬಿ, ಮಂಗಳೂರು.
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ.

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ಈ "ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ದಿಂದ ಸೇವನೆ ಯಿಂದ — ವಿಶ್ವವು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಇದ್ದರೂ, ಸ್ವಚ್ಛೇಂದ್ರಿಯವಾದರೂ, ಮಾಂಸ ವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಮುಖಕ್ಷೌಂದರ್ಯ ದಿಗೆ ವಿಶ್ವವಿ ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದರೂ. ಕೈಗಾಲು ತುಟ್ಟು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಹಸಿವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲಬದ್ಧತೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕರುಳಾದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಶರೀರವು ಬಲ್ಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾವು ಸಾಲಾಬ್ ಮಿಸ್ರಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ವೈದ್ಯಪಡಿಸುವವರಿಗೆ—

1,000

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಹಾಗೆ ವೈದ್ಯಪಡಿಸುವ ಬಹು ಮಾನದ ಹಣವನ್ನು ನಾನು ಕೊಡದೆ ಸರಕಾರಿಯವರಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಸಹಾಯ ನಿಸ್ಸಂಶ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—0—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೧ ಡಬ್ಬಾದಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ 0—6—0. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧ ಡಬ್ಬಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ದಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
೫ ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ನ್ಯಾಯದರ್ಪಣ.

ಧರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆ ನಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಇನೇಕ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಳ್ಳ, ಕೋರ್ಟು, ಕಾನೂನು ಕಾನೂನೂಸ್ ಅಥವಾ ಚೆಕ್ಕರುಗಳು. ಇವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮತ್ತು ರಿವಿನ್ಯೂ (ಮುಲ್ಕು) ಎಂದು ವಿಧಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಅರಿತಿರಬೇಕು. ಕಾನೂನು ತಿಳಿದುಮಿಂದು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಿಕೊಡದಿರಬಾರದೆಂದೂ ಹೇಳಿಕೊಡುವುದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಾ ವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿದ ದೇಶಾದ ಪೆನಲ್ ಕೋಡು, ಕ್ರಿ-ಪ್ರೊ ಕೋಡು, ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊ. ಕೋಡು, ಕಂಪ್ಯಾನ್ಸ್‌ಆಕ್ಟ್, ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಬಾಂಡ್ಸ್, ಪೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್, ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್, ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್, ಸ್ಟಾಂಪ್ ಕೋರ್ಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್, ಮುಂದಿನವು ಬಾ, ದೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್, ಪ್ರೈಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮೊದಲಾದ ಕಾನೂನುಗಳು ಅಳ್ಳ, ರಿವಿನ್ಯೂ ತೆಗೆದ, ಜಾ ಪೆಟ್ಟಿಲ್ಲರ ಕೋರ್ಟ್, ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಲ್ಲರ ಕೋರ್ಟ್, ಸೀನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್ಸ್, ಕೋರ್ಟ್, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇರರು, ಮುನಿಸೀಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಸ್, ಕೌನ್ಸಿಲ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್, ಮಂಡಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೋರ್ಟುಗಳು, ಆಸ್ತಿಗೆ ಅಂಟಿದ ನಮೂನೆಗಳು, ಮತ್ತು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ 40 ನಮೂನೆಗಳು, ಇವುಗಳು ಇದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳುಳ್ಳದ್ದು. ಇವಕ್ಕೆ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಅ 1—8—0, ಇ 1—12—0.

ಯೂ. ಮ್ಯಾ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ,
ಶ್ರೀ ಮಾಧವ ಪ್ರೆಸ್, ಮೈಸೂರು.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:
ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಲ್ಲಿಂಗ್ಸ್.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಜಠರಾಧಾರವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಕುದ್ದಿಮಾಡಿ ಉಚ್ಛ್ವಾಸಿಕ್ಕನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ನರಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗರಿಡಿಸಿ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಕಳೆ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ದಿನಕ್ಕೆದಿನವೆ ಮಾಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿಕ್ಕದ ಉಬ್ಬು, ಬಿಕ್ಕುಮಾತ್ರ, ಮತ್ತಿಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಪರಿ ರೆಕೆ, ಸ್ವಪ್ನಸ್ಖಲನ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೈಕಾಲುಳಿಯ ಉರಿ, ಕಜ್ಜಾವಂಡಿ, ಬಾಯಿಯಾಕೆ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಳಿನ್ಯಾಧಿ, ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅನ ಧನವಿದ್ಯಾದಿ ವನಾಪಭಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಾಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮೃತವು ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ. 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟಿಬೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದಲೆ ಕಾಸ್ತೂರ್ಯತಾಗಿ ಕುಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನರ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೀ ದೇಹದಾದ್ಯಂತ ವಹಿಸಿ ರಾಸುವ ಮತ್ತಿಕ್ಕದ ಉಬ್ಬು, ಬಿಕ್ಕುಮಾತ್ರ, ಮತ್ತಿಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಪರಿ ರೆಕೆ, ಸ್ವಪ್ನಸ್ಖಲನ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೈಕಾಲುಳಿಯ ಉರಿ, ಕಜ್ಜಾವಂಡಿ, ಬಾಯಿಯಾಕೆ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಳಿನ್ಯಾಧಿ, ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅನ ಧನವಿದ್ಯಾದಿ ವನಾಪಭಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಾಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮೃತವು ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ. 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟಿಬೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದಲೆ ಕಾಸ್ತೂರ್ಯತಾಗಿ ಕುಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನರ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೀ ದೇಹದಾದ್ಯಂತ ವಹಿಸಿ ರಾಸುವ ಮತ್ತಿಕ್ಕದ ಉಬ್ಬು, ಬಿಕ್ಕುಮಾತ್ರ, ಮತ್ತಿಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಪರಿ ರೆಕೆ, ಸ್ವಪ್ನಸ್ಖಲನ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೈಕಾಲುಳಿಯ ಉರಿ, ಕಜ್ಜಾವಂಡಿ, ಬಾಯಿಯಾಕೆ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಳಿನ್ಯಾಧಿ, ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅನ ಧನವಿದ್ಯಾದಿ ವನಾಪಭಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಾಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮೃತವು ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ. 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟಿಬೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದಲೆ ಕಾಸ್ತೂರ್ಯತಾಗಿ ಕುಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನರ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೀ ದೇಹದಾದ್ಯಂತ ವಹಿಸಿ ರಾಸುವ ಮತ್ತಿಕ್ಕದ ಉಬ್ಬು, ಬಿಕ್ಕುಮಾತ್ರ, ಮತ್ತಿಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಪರಿ ರೆಕೆ, ಸ್ವಪ್ನಸ್ಖಲನ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೈಕಾಲುಳಿಯ ಉರಿ, ಕಜ್ಜಾವಂಡಿ, ಬಾಯಿಯಾಕೆ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಳಿನ್ಯಾಧಿ, ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅನ ಧನವಿದ್ಯಾದಿ ವನಾಪಭಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಾಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮೃತವು ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ. 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ, ಬಾಲಸುಧಾ ಇವರಿಷ್ಟರೆ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೋಗಗಳಿಂದಲೂ ಹೆದರಬೇಡ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕರಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆ ಪಡೆದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪ್ರತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಕಿಸ್ಟ್ ಬಾಬ್ತು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,
ಮುಂಬಯಿ.

ಕರ್ಣಿಕ

Karnik's Ague Mixture.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮಲೇರಿಯಾ ಅಂತರಿಕ (ದಿನಬಿಟ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಿಧ) ಜ್ವರ, ಇತ್ತಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಖಂಡಿತವಾದ ಮದ್ದು! ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಪಡಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಪೆನೊ-ವಿನ್ಸ್:— ಕೊಲೆರಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಓಕರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ೧೪ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಮುಲಾಮು:— ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ಡಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಪುಕ್ಕಟೆ.

ಕರ್ಣಿಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
56 ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agents:—The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ನಾವು ಇಮಿಟೇಶಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಗೆ ಕನ್ನಡ ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂತರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ದಿನದಿನ ತಿಳಿಸಿದ್ದು ಇರುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕತವು. ಆದರೆಂದರೆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದಾ ನವಗೆ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೊತ್ತಿದಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಯಾಮವೆವು.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮುಕಶಕ್ತಿಯು ಉಳ್ಳವರು ಪ್ರಕ್ಟಿಕವನ್ನು ದಯವಾಡಿ ಓದುವದು. ಉಚಿತವು.

ಪ್ರಕ್ಟಿಕವು ಉಚಿತವು ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಮಾಫ್.

ಸ್ಪಷ್ಟನಿವಾಗಿ ಆಕಂಕಸಿಸ್ಯಾತ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅದು ಅನ್ಯತ್ರ ಗುಣವನ್ನೆಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ನಾಕ್ಷರ.

ವಿಳಾಸ. —

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,
ಆಕಂಕಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಬ್ರಾಡ್ವೇ, ಮದರಾಸು
ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: Raphael & Co.,
Britto Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಅಗ್ಗ! ನೂತನ!! ಅಗ್ಗ!!!

(ಹುಳದ ಓಮ.)

ಇದು ಯುವ್ವರ ಪೂರಗರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿದೇಹದ ಮಾಯಾಂತರ ಉದಿಕ್ಕೆ. ಇದನ್ನ ಈಗ ಇನ್ನು ಅತಿಚಿಗೆ ನೋಡಿ ಬಹಳ ಪ್ರಶ್ನವಿಂದ ಮಿಕ್ಕ ಸಂಘಗಳಿಗಿಂತ ಹೊಸಗಿನ ಒಂದು ದೇಹದಿಂದ ಕಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕ್ರಯವಿವರ:

೧ ಪೌಂಡಿಗೆ	ರೂ.	೬—೦—೦.
॥ ,,	,,	೩—೮—೦.
।। ,,	,,	೩—೦—೦.

ಇದರ ಹೊರತು ನವ್ಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಂಹಿಕರುತ್ತ "ಕಾಬುಲಿ ಹಿಂಗು" ಸ್ವಾಸಂಜೀವನೀ ಎಣ್ಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಹಿಂಗು ೧೦ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ	..	೧—೦—೦.
ಪಲ್ಲೆ ಕಪ್ಪು ಕಾಯಿ ತುತ್ತು ೧೦೦ಕ್ಕೆ	..	೧—೪—೦.

ಟಪಾಲು ಹಾಸಲು ಬೇರೆ. ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಗ್ಗ ಕವಿಕರನ್ ದೊರೆಯುವನು.

ಪತ್ರ — ತಾರೀಬಾಗಲ ಕಂಪನಿ,
ಪೋಸ್ಟ್ ಹೊಸ್ಕಾವಿ, (ಉತ್ತರಕಾನಡ).

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಅರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಇದು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಂತೆಯೇ ಅದ್ಭುತವಾದ ಗುಣ ತೋರ್ಪ ಔಷಧವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ವಿದಿತವಾಗಿ ರುವದಾಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೆ ನಾವಿ ಪ್ರಕಾಂಶಪಡಿಸುವದು ದೇವು! ಔಷಧವನ್ನು ತಕ್ಕೈಳ್ಳಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತೋಗಿಸೋ ಗುಣವಾಗಿದಾದ ದೊಡಕ್ಕಿಂತ ಬಲಿಷ್ಠ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೈಂದು ಮಾತುವದೇನು? ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ವಂತ ವಿಚ್ಛಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದಲೂ ಅನುಭವ ತಕ್ಕೈಂದಿವೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಂತೆ ನವಗೆ ಕೂಡಾ ಮನ ವಂಕೆಯಾದಂತಾ ನಾವು ಇದನ್ನ ಪುಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದಿವೆ. ರೋಗಗಳ ವಿವರ:—

ಕೈಮರೋಗ, ಹಡಪರೋಗ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮಲರೋಗ, ಮೂತ್ರಾಘಾತ (ಕಾಲಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಕೆನೂಲೆ, ಮೂಗಿನೊಳಗಿನ ವಿಸಿಕ, ಮೊದಲಾದ ರೋಗ, ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬರೋಕಾಂ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುನೋವು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಹಿಕ್ಕು, ಆಕಳಿಕೆ, ಇದ್ದಲಸಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆಕೂಲಿ, ಮೈಕೂಲಿ, ಅರಿವೆಕೂಲಿ, ಸಡಿಲುಕೂಲಿ, ವಾಕರಿಕೂಲಿ, ರಕ್ತವಾಂತಿ, ಗುಪ್ತವ್ಯಸನ ದೌನಿ, ಹುಣಕ್ಷ, ಕಜ್ಜಿ, ಗಡಗಡ್ಡಿ, ಕೃಷ್ಣ, ಇಸುಬು, ಫಿಂಗಾಯವ್ಯಸ, ನಾರುಹುಣ್ಣು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಟ್ಟುಕೂಲಿ, ಹಡದ ನಂತರ, ಸಣ್ಣ ಕೂಸುಗಳ ಬಾಲಾಸ್ಯಕ, ತೊಡೆಗೆಜ್ಜು, ಅರಿವಿ, ಮುಟ್ಟಿದೊಸಡ, ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗೋದು, ಮೈ ಯರಚುಗೋದು, ಮತ್ತು ಅಲಾಲಸ್ಯವ್ಯಧಂಗಳ್ಳುಳ್ಳುಗೂ ಸಹ ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು, ದೇಳು ಮತ್ತು ಸರದಂಕ ಇದರ ಹೊರತು ಇತ್ತೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳ. ಖಾತ್ರಿಯಾಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಮ್ಮಾ ಮಾಪ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರೋಗರಹಿತರಾಗುವರೆಂದು ನಂಬಿ ಬರವಸಿಗಾಗಿ ಧನ್ಯವಂಬಗಳು ಸಲಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು-ಕಾಲುಷಿಂಟಿಗೆ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 2 ರೂಪಾಯಿ. ನಮೂನೆ ಉಚ್ಚಿಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ. ತೂಕದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಬೀಳುವದು. ಇಂದಿನಿಂದ ೧೧ ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಇರುವದು. ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ತಕ್ಕೈಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು 5 ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅನ ಪಾವ ಪತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲಿಸುತ್ತವೆ. ಪಸಂತ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂದಕ ಸಿಗುವವು. ನಿನ್ನ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದುಕಾಲುಷಿಂಟಿಗೆ 3 ಬಾಟಲಿಗಳ: ಒಂದು ಸಾರಿ ತಕ್ಕೈಂಡರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು 5 ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಸ್. ಕೆ. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧೂಪವಾಸ್ಪೆರ (ಅಂದ ಸಂಜೀವಿನಿ ಲೇಹ) ೪ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. 3—೮—೦ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಅನುಪಾನದಕ್ಕಿಳಿ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಅರ್ಕಶಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್ ಶಹಾಪೂರ, (ಬೆಳಗಾವ).

ಕ್ಯಲೆಂಡರ್!

೧೯೧೮ನೇದು. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ರವಿವರ್ಮಾ ಪ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು!

ಮೂರು ಆಣೆಯ ತಿಕೆಟ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ವಿಳಾಸ:—

ಕರ್ಣಿಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಎನ್ಯೂಮಿಕ್ಷರ್ ಡಿಪೋ,
ಮುಂಬಯಿ 4.

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿ:—ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ 1-2 ತೀಳ ವಾತ್ಸಭೇದಿ ಮಾಡಿಸಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಶ್ಲೇಷ್ಮವನ್ನು, ಪೊಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ಳಿಲಿರುವ ಅನುನವನ್ನೂ ಕಕ್ಷಣ ನಿವೃತ್ತಿಸಿ ಹೊಪ್ಪೆಯುಬ್ಬುರ, ವಕ್ಕೆಗಳ ಶೆಳಕ, ವಿಧವಿಧವಾಯು, ಮಂಗ ಜ್ವರಗಳನ್ನು, ತಕ್ಷಣ ಗುಣಪಡಿಸುವುರು. ಬೆಲೆ: ೨೦ ಮಾತ್ರೆ, 4 ಆಣೆ.

ಯಳವಿನ ಎಣ್ಣೆ:—ಇದನ್ನು ಉಜ್ಜಿದರ 2-3 ಘಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಪಕ್ಕೆಶೆಳಕ, ಕೈಕಾಲುಶೆಳಕ, ಕೈಕಾಲು ಕಣ್ಣಾಗಿರುವಿಕೆ, ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇವುಗಳು ಯಾಕ್ಷಣಿಯಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು. ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಹೊಪ್ಪೆಗೂ ತಿ ಯನ್ನು ಬಾಹಿರ್ಲೇಪಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗುಣವನ್ನು ನಾವಿ ಹೊಗಳಿಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ: ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

~~ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ~~—ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಜಗೆಕರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ವಿಧವಿಧಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು. ಬಂದಾವರ್ತಿ ನವ್ಯ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇದರ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸುಗಾಸನೆಯನ್ನೂ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ನಮ್ಮು ಪ್ರತಿಸೀಸಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು. ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಫ್ರೀ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸೂಪಾರು 800 ಮಾತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 4 ಆಣೆ; 5ಕ್ಕೆ 1 ಇನಾಮು, 25 ಸೀಸೆ ಟಿ. ಖ. ಸೇರಿ ರೂ.

ಕರ್ಪೂರಾದಿವಟಿ:—ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡವರ ಅಜೀರ್ಣಳೀವಿ, ಆಮಶಂಕೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಆಗ್ಯತೆಗುಣಪಡಿಸಿಬಿಡುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಪೀಮು ಸೇರಿಲ್ಲ. ಕಾಲರಾದಲ್ಲಿ ಕೊಡಾ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ. ಬೆಲೆ: ೫೦ ಮಾತ್ರೆ 4 ಆ.

ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲೇಬೇಕಾದ ಔಷಧಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ದಿವಿಯಾದರೆಕೆ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಸಂಗಡಲೂ ವಿಶದ ಅನುಪಾನ ಪತ್ರವಿರುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಮಿಷನ್. ಟಸ್ಟಾರ್ಡರ್ಡು ಪ್ರೈಸ್ಲಿಸ್ಟ್.

1. ಜ್ವರದಮಾತ್ರೆ 100ಕ್ಕೆ 8 ಆ. 2. ಗಜಕರ್ಣ ಮತ್ತು ಹುಳುಕಜ್ಜಿ ಔಷಧ. (3ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಖಾತರಿ ಗುಣ) 4 ಆ. ಸುಖಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ 50ಕ್ಕೆ 4 ಆ. ದಂಡಕೂರ್ಣ (ಗುಲಾಬಿಬಣ್ಣ, ಅಮೋಘ ಗುಣ, ಮಧುರವಾಸನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು) 1-ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಪೊಟ್ಟಿಗೆ 1 ಆಣೆ. ಅಮೋದಿನಿ (ಸುಖದ ಮಾತ್ರೆ) ಬೆಲೆ: 4 ಆ. ನಾರೀಕೇಳಾಂಜನ (ಕೇಸರಿ, ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.) ಜಲನೋವು, ಕಣ್ಣುಮಂಜು ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿ ಬೆಲೆ: 4 ಆ.

ಸದ್ಭೈದ್ಯಶಾಲಾ, ನಂಜನಗೂಡು.

Printed & Published by V. S. Kamath at the Mangalore Trading Association's Shamrao Press, Mangalore.

ಪ್ರಕಾಶನ ದಿನ — ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ 1-8-0

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಸಹಿತ ಸರಿ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿಶಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ-। ಗರನ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಧೃತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಕವರಂಚಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು-। ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೧೫ನೇ ಜನವರಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೫. ಸಂಚಿಕೆ ೩.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ಎಳ್ಳು ದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ದೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಮನೆ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಬಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಿಗಳ ದೊಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದೆಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ಪಹಿಟುನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧನಿಕರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು। ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಮ್ಮಿ. ಮಾಡಲ್ಪಡುವಂಥವುಗಳು

ಬನಾರಸ, ಪೂನಾ ಮಹೇಶ್ವರ, ಬರೋದಾ, ಇಳಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಯಮುತ್ತೂರು, ಮಧುರೆ, ಬೆಳಗೂರು, ಅರಳೆಪೇಟೆ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ, ಅಮೃತಸರದ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತ್ರನೇಯುಗೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತಕಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಸಹಿತುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮದಿವೆ, ಉಪನಯನಗಳು, ಹಬ್ಬ, ಕುಕ್ಕಟಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಕ್ಕರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಸೀರೆಗಳು, ರವಕೆಕಣಗಳು, ದೋತ್ರಗಳು, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉದುಪುತೊಡುವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಸ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ರಖಂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.

ಚಿಲ್ಲರೆ ನಗದಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲೂಬಾರುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:— ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ವಿಶೇಷ ರಖಮನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿ.

1918ನೇ ಇಸವಿಯ
ಪೊಕೆಟ್ ಡೈರಿಗಳು
ಮೂರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವು.
ದೊಡ್ಡ ಸೈಜು 9 ಆಣೆ. ಪೆನ್ಸಿಲು ಸಹಿತ 10 ಆಣೆ.

ಕರಾರು:— ಶಾರದಾ ಭಾಷ್ಯಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಕ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಬ್ಬಿಣದಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ (ಸ. ಸಿಕ್ಕುವವು.)

ಅಮೃತಾಂಜನ.
ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:— ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ದಂತತೊಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಜೇಳು ಕಡಿತ, ಅನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ 25,000 ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲೆಂಡರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕೆಲೆಂಡರ್‌ಗೆ ವಿ. ಪಿ. ಮುಖಾಂತರ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ 5 ಆಣೆ ಬೀಳುವದು. ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಖಾರ್ಜಿ ಕಮ್ಮಿ ಬೀಳುವದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:— ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರಡಿಗೆ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.
(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಜರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬೇರೆ ಜೋಕಿನ ಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ — ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹೂವನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು
ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅರುಚಿ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ನಿಶೇತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವದಿದ್ದರೆ ಅನೇಕಾಯಾ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು ಜೀವವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಸಿದ್ಧವಾದ **ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು** ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! **ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!**

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವಾಗಲೂ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಂಠೀತಾಯಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಶೀಘ್ರವೂ ಸ್ಥಿರವೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಉಚಿತ! ಉಪಾಯುಹಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ದೊರಕುವದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜೀ ಕೇತವಜೀ,
ಮದನಮಂಜರೀ ದವಾಖಾನೆ,
೨೦ ಖಾರ್ಜಾಂಗ್, ಮದ್ರಾಸು.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು;

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital	Rs.	...	300,000—0—0
Issued Capital	...	...	225,000—0—0
Subscribed Capital	...	...	225,000—0—0
Paid up Capital	...	...	219,625—0—0
Deposits	...	...	297,566—14—7
Reserve Fund	...	...	51,394—13—6

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 48,411—4—0 have been invested in Government Paper of the face value of Rs. 50,000.

Dividends of not less than 6% paid during the past years and ... bonus of 1½ to 2½ paid in addition during the last nine years.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4, 4½, 5, 5½% and 6% respectively at the discretion of the managing committee.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

Current Deposit Account opened free of charge.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

Loans granted on proper securities and pledges

Canara Bank Ltd.,
Mangalore, 1st. January 1918.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು	ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಮೂಲ ಧನವು	,,	225,000—0—0
ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನವು	,,	225,000—0—0
ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು	,,	219,625—0—0
ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ಮೊಬಲಗ್ಗುಗಳು		297,566—14—7
ರಕ್ಷಿತ ಧನವು		51,394—13—6

ರಕ್ಷಿತ ಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿಯುವ ಮುನಾಫೆಯ ಸೇರಿದಾ 25% ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ರಕ್ಷಿತ ಧನದ ಪೈಕಿ ರೂ. 48,411—4—0 ರೂ. 50,000 ದ ಬಾಬ್ತು ಗವ್ರ್ನಮೆಂಟಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಕಳೆದ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 6%ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಲಾಭವು ಪಾ ... ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಡೆ 9 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ, ಸೇರಿದಾ 1½ದ 2½ ವರೆಗಿನ 'ಬೋನಸ್' ಎಂಬ ಲಾಭವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 4, 4½, 5, 5½ ಮತ್ತು 6 ರಷ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಮೊಬಲಗುಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೂ ಶೇಕಡಾ ೨½ ರಷ್ಟಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿದಾರರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ದೇಂಕಣ ಪ.ಪಾಗಿ ವಿನಾ ವಿಚಿತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವುದು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ದೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಜಮೆಯನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾದೀತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ರ ದರ ಒಪ್ಪಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಯೋಗ್ಯ ಜಾಮೀನ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುವವು.

P. Gopal Naik,
Secretary.

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಎಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

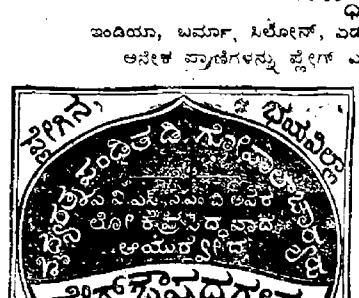

ಹೈಮಾದಿಪಾನಕ. ಹೈಮಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 6 ಔನ್ಸ್‌ಗೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದೆ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳಂಟ ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಣು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹಳೆ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿ1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದೆ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಬಿ.
ಪಿನ್ನಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
೧೬೨ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ.
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಕಂಪೂ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಮಕ್ಕಳು ಆಡುವ ಸಾಮಾನುಗಳು

ಈ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹಿತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಕಂಚಿನಿಂದ ತಯಾರಾದವುಗಳು. ಮಕ್ಕಳ ಆಟಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥಾ ಇತ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬರುವ ಪೈಸೆಗಳಿಗೆ ೧—೮—೦. ಮಧ್ಯಮ ತರದಲ್ಲಿನ ೧ಕ್ಕೆ ೨—೦—೦. ದೊಡ್ಡ ಸೈಜು ಉತ್ತಮತರದ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೪—೦—೦.

ಕಾಬುಲಿ ಇಂಗು.

ಉತ್ತಮ ತರಹ ರೂಪ್ಯಾ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ತೊಲೆ, ಪಿಯಂ ರೂಪ್ಯಾ ೧ಕ್ಕೆ ೬ ತೊಲೆ, ಶೇಯಂ ರೂಪ್ಯಾ ಒಂದಕ್ಕೆಗಂ ತೊಲೆ, ಹಾಂ ರೂಪ್ಯಾ ೧ಕ್ಕೆ ೧೫ ತೊಲೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸಾಮಾನುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ಸ್ ಕೆಲವಾಗಿ ಇನಾಮಾಗಿ ಕೆಳಹಿಸಲಾಗುವುದು; ಪೋಸ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೇಡ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—

ಶೀರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಚೌಕಾಂಬಾ, ಕಾಶಿ.

SIROMANI NARAYANA CHARYA & CO,
Chowkhamba,
BENARES CITY.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ-ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕುಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯ ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದು, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಅತಂಕವಾಗಿ ಕುಳದ್ರುವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅನ್ವದ ಕುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದ ಮುಖ

ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರವೂರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಿಂಟಾಗಲಿಲ್ಲೆಯುಳ್ಳವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆ ಕೊಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಲಪ್ತಾ ಎಗ್ಜೆ.

ಇದರ ಮಹಿಮೆಯ (ಕಾಮಳಲ್ಲಿ) ಬಹಳ ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದಲ್ಲದೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಕಣ್ಣುಗಳು ತಂಪಾಗಿಯೂ, ಕುಳ್ಳಾಗಿಯೂ, ಆಗುವದಲ್ಲದೆ, ದೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಸರುಗಳು ಮುಂಕಾದುವು ಇವುಗಳಿಂದ ತಲೆಬುರುಡೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮಿಷಿಗಳ ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಜನರು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಎಣ್ಣೆಯು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೧—೪—೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಕೆಮ್ಮಿನ ಔಷಧ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಔಷಧ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳು ಗೂರಲು, ಕ್ಷಾಸ, ಸೀಸ, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟಲುಸೊಪ್ಪು, ಎದೆಸೊಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಈ ರೋಗಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನರು ಪರಲುತ್ತಿರಬೇಕು? ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಸೇವನಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿನೋಡಿರಿ. ಅನಂತರ ಯಾವ ಬೇರೆ ಔಷಧಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳೂ ರಾತ್ರಿಯೂ ಗಿಯೂ, ಎದೆಗೆ ಬಲಕೊಟ್ಟು ನೀಲ್ಹಂದ ರೋಗಗಳು ತಲೆಯಿತ್ತದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

೬೦ ಮಾತ್ರೆಗಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಗ್ಲಿಟೋಡಾಯಿನ್.

ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ವ್ಯಾಧಿಪೀಡಿತರಿಗೆಗೆ ಎರಡು ಸೀಸೆಗಳ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಹಳೆ ರೋಗವಾದರೂ ಸರಿ ಅಥವಾ ಹೊಸತಾದರೂ ಸರಿ ಬೆಳುವ ಹೊಗೆ ವಾಸು, ಉರಿಯುವಿಯು ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಂತುಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದಾವರಿ ಸೇವಿಸಿದ ಮಾತ್ರೆಗಳ ಉರಿಮೂತ್ರವನ್ನು ಸಿಲ್ಲಿಸಿ ಮೂತ್ರವು ಬಿಳುಪಾಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗುವಿರಲ್ಲದೆ ರೋಗದ ಪಟ್ಟಿಸಿ ಅಡಗಿಸಬಿಡುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿಯು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಇರುವೆ. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೦—೦.

ವಿಳಾಸ:—

ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ರೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co Fort Bombay

ಹಲ್ಲು ನೋವುಗಳಿಗೆ
ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧಿ.

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ

ಹಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವದಿಲ್ಲ

ಡೊಕ್ಕರಗಳು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಚೂರ್ಣಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ

ದಂತವೈದ್ಯರಿಂದ ಹಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತಿಗಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ

ಶೂಲಪ್ರದವಾದ ಔಷಧಿ

ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವ ಔಷಧವಲ್ಲ

ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ತೆಗೆಯಲ್ಪಿ ೨ 3 ನಿಮಿಷಗಳ ಹಾಕಿದರೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣಹೊಂದುವದು.

ಒಂದು ಶೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಶೀಸೆ 1ಕ ಕ್ರಯ ರೂಪ್ಯಾ 1—4—0.

ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಲು ಕಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಈ ತಕ್ಕಗನವರ

ಕೆಂಪಲ್ ಸಾಹೆಬ್ ಸ್ಟಾನ್ಸ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಸೋಲ್ ಏಜೆಂಟ್ಸ್
ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. M. C. O's Toothache Specific, Mangalore.

ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಡಿರಿ.

ಯೂರೋಪದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಹಡಗುಗಳ ನಾಶ—ಫ್ರೆಂಚುದ್ದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ನಾವೆಯು ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ೧೧ ಮಂದಿ ಸತ್ತುಹೋದರು.

ರೆವಾ ಎಂಬ ಬ್ರಿಟಿಷ ಆಸ್ಟ್ರೇ ಹಡಗು. ಅದೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ಮೂರು ಈ ಹಡಗಿನ ಮೇಲೆ ೨೪೦ ಮಂದಿ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಗಾಯಪಟ್ಟವರು ಕೂಡಿ ೨೫೦ ಮಂದಿಯಿದ್ದರು. ಫ್ರಿಸ್ಟಲ್ ಟೆನ್ಸಲ್ ಎಂಬ ಸವುದ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಜರ್ಮನ್ ಡೊಯಿಡೊ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲಿ ನಾಶಮಾಡಿತು. ವಾಯಿರಲೆಸ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ನಾವೆಗಳ ಓಡಿ ಬಂದು ಕಾಪಾಡಿ ಹಡಗಿನ ಜನ ಪೈಕಿ ೧೫ ಮಂದಿ ಹೊರತು ಇತರರನ್ನು ಅಲಿಕಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ೧೫೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ೧೩ ಸ್ಟೀಮರ ಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹಡಗುಗಳು, ಇಟಲಿಯ ೩, ಫ್ರೆಂಚರಿಗೆ ಮತ್ತು ೧೫೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೩ ಹಡಗುಗಳೂ ೪ ಬೇರೆ ಹಡಗುಗಳೂ ಪೊಲಿದೊಡಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದವು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗ, ಇಟಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗ, ಮತ್ತು ಪೆಲೆಸ್ತೀನ್ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಲೆ ಇದೆ. ಈ ಮೂಕ ಮೊದಲಿನ ೩ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಾಗಲಿ ಹಿಮಚಿ ಬಾಧೆಯು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸೈನ್ಯಗಳು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದೆ, ಶತ್ರುವಿನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ.

ಸಂಧಿಸ್ಯಾಸ್ತಾಪ—ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸರಿಸಾಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ರಷ್ಯವು, ರುಶ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ದೇಶವು, ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್ ದೇಶದ ರಾಜಸಿಂಹಾಸನದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಾರ್ಯಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೂ, ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಂದೊಕಗಿದ ಈ ಯುದ್ಧದ ಮೂಲಾಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸದಿಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅಮೆರಿಕದ ಯುನೈಟೆಡ್‌ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ರಾಜ್ಯವೂ ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿಕ್ಕಿ ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಈ ಪೂರ್ವದಲೇ ಪ್ರಸಾಪಿಸಿದೆವು. ರುಶ್ಯದವರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮುಂದೊತ್ತದೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಮಹಾಸಮರ ಯುದ್ಧವು ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕೈಗೆ ಹಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರುಶ್ಯರ ೬೭,೦೦೦,೦೦೦ ಪ್ರಜಾಜನರಿಗಿಂತ ಧೃಢಂಕರವಾದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿಯೂ ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಜರ್ಮನಿಯ ಲಪ್ಪಿನ ಆಹಂಕಾರವನ್ನು ತಂದಿರಿ. ಬೊಕಕಳ್ಳೆ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ವಿಶ್ವವಂಡಲದ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಗೆ ರುಶ್ಯದ ಸರಕಾರವನ್ನು ನಂಬಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವಿಲ್ಲದೆ ಇದು ತೀರಾ ಮಹತ್ವಯಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿ ತೋರುವಿಸಿತು. ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ರುಶ್ಯದ ಸರಕಾರವರು ಕಂಬಾ ತಡಕಲ್ಲದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ರುಶ್ಯದ ಪ್ರಜಾಜನಗಳು ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಈ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ ಅದ ಅನ್ಯಾಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೈಹಾತಿದ್ದರೂ ಗಟ್ಟಿಸಿಂದಲೇ ರುಶ್ಯರ ಸೈನ್ಯ ಮತ್ತು ಆಪತ್ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷ ಸಂಧಿ ವಿರ್ವಾದುಗಳು. ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವಂದು ಈಚೆಗೆ ಬಯಲಿಗೆ ಬಂದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೈಯನ್ನು ಈ ಯುದ್ಧದ ಸಂದಿಗ್ಧಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಮಡಚಿದ ಮುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅವು ಬಿಡಲಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ, ಬಿಡದಿದ್ದರೆ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆಯಲಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಮಾಡಿ ರುಶ್ಯದವರು ಯುದ್ಧದಿಂದ ಕಾಲು ಹಿಂತೆಗೆದರು. ಸೋಡುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ, ಜರ್ಮನ ಕೆಟ್ಟ ಲೋಹಾಯ, ರುಶ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿಯಾಗಿರುವವರ ಅಸಾಧಾರಣಾದ ಬಡತನವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇವಲ್ಲ ರುಶ್ಯವನ್ನು ಈ ರೀತಿನ್ಯಾಕೆಗೆ ತಂದಿರಿಸಿದವು. ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಜನಗಳೂ ಅಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಂತಕುಟುಂಬದವರೂ ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದವರು. ಬಡಪಾರ ಮೊದಲು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೆರಡು ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಕವಿ ಕಲ್ಪಿಸಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈಗ ರುಶ್ಯದ ಬದಲಾವಣೆ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡ. ಸ್ಪೀಕರಂತ ಆಸ್ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ವಿದಾನ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಅಂಶವಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ರುಶ್ಯರಂಗ ಜರ್ಮನ್ನರಿಗೂ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ ಈ ಬಡಜನರ ಹೊಟ್ಟೆಯುಗುವ ಹೊಗೆಯು ತೋರಿಬಂದಿತ್ತು. ಅದು ಅಂತರ ಟೂರಿಯ ಒಳಗೆನೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗದಿದ್ದರೂ, ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯಂತೆ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು ರುಶ್ಯದ ಸೈನ್ಯವು ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೆ, ಧಾನ್ಯದವಸದ ತತ್ಪೆಯಾಗಲಿ ಬಲುವಿದನ್ನ ಕಂಡು ಈ ಉಯಿಯ ಭಗ್ನೆಯಾದ ಪ್ರಜೆಯಿಲ್ಲ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅನಾಯಕತ್ವದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿರಿಸಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಆನೆ ತೋರಿದ ಈ ಬಡ ದೈತ್ಯರು ಜರ್ಮನರ ಒಳ ಸಂಚಿನಂ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿನ ಚಿಂತನೆಗೂ ಬಲಬಿದ್ದು ಸಂಧಿಯನ್ನು ಅವಿಶ್ವಾಸಿಸಿ ಆಕ್ಷರ್ಯವಲ್ಲ.

ಜಾಗಾದರೆ ರುಶ್ಯದ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಾವಾಗಿ ಯೇ ಈ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮುಂದರಿಸುವುದೆಂದು ಪ್ರಯೋಜನವೇನೆಂದು ಅನೇಕರು ಕೇಳಬಹುದು. ಯಾವನರಿಗೆ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷೋ ಅಧಿಕಾರವ್ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆಯೊ ಅವರಿಗೆ ಯುದ್ಧವಿಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಅಪ್ಪೆಗೆ, ಇರೀ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂತಿಯು ಇರಲಾರದು. ಎಂಬು ನಿಶ್ಚಯ. ಈ ಲಕ್ಷಣಿದ್ದಾಲ್ಲನ್ನು ಮುಂಯನದೇ ತೂಗಿನ ಬಿಶ್ವಮಂಡಲಯ ಮಿ ಮಿಷ್ಯದ್ದೇಷ.

ಆದರೆ ಜರ್ಮನಿಯವರು ಬಿಶ್ವಮಂಡಲವನ್ನೂ ಈ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜರ್ಮನಿಯ ಮೊಕವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ರುಶ್ಯದ ಯಾಗಿಯೇ ಬಿಶ್ವಮಂಡಲಯ. ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಯಕಶ್ಚೆ, ಸಂಧಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾದ್ದು ರುಶ್ಯಕ್ಕೆ ಜರ್ಮನರು ಕೊಟ್ಟ ಶರ್ತಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಪ್ಪೋಗಾಗಿದ್ದರೂ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಮೇಲಾಗಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಅಪ್ಪಿತ್ವವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವುದಾದರೆ ಒಪ್ಪುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಂತ್ರಿ ಮಾತ್ರ ಜಾರ್ಜರಾಲ್ ಕಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಜರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜರ್ಮನಿಯನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕಾಲ ಸೇರಿದ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸರ್ವಾನುವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ವಿಶ್ವಮಂಡಲಯರ ಉದ್ದೇಶವೇ ಅಲ್ಲ. ಜರ್ಮನ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಬಲ್ಲಿಶಂತಿಗೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಮೆಲ ಕೊಯ್ದ ಜೋಡಾರು ತಕ್ಕ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಲಕ್ಷೋಗಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯನ್ನು ನಲೆಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿದಿಂದ ಸೆರೆಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದೆಂದು ಮೆಲ ಕೊಯ್ದ ಜೋಡಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಜರ್ಮನರಿಷ್ಟಕಿದೆ ಯಾವ ಶರ್ತಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಸಂಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವರು. "ನಿನಾಕಾರಣವಾಗಿ ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್‌ಗೆ ಮಾಡಿದ ಸರ್ವನಾಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಜರ್ಮನರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ ಅವರಿಷ್ಟದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧವು ಮುಂದುವರಿಯಲಿ. ಜರ್ಮನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವುದೊಂದು ಶರ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗಲು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಂತೋಷಪಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡಿಸ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ಅಗ್ರಲೇಖ: — ಪಾನು ೧

೧. "ತಂತಮ್ಮ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ". ೧

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು: —

೧. ಮುಂಬಯಿಯ ಶಾಂತ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಾಯಿದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ . ೪-೫

೨. ನಮ್ಮಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮುದಂಡಾಯಿಗಳು . . . ,,

೩. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲಣ ಆರೋಪಣೆ. . . . . ,,

೪. ಪೋಲೀಸು ಸುರಂಡಿಂಡಂಟರ ಸದ್ಗತಿ . . . . . ,,

ಸ್ಫುಟಿಪ್ಪನ್ನ ಲೇಖನ ತರೆ . . . . . ,,

ಸ್ಫುಟಕ — ಮಂಗಳೂರು . . . . . ,,

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು: —

೧. ಯುರೋಪಿನ ವಾರ್ತಾಯುದ್ಧ ೩

೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ . . . . . ,,

೩. ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತ . . . . . ,,

೪. ಜಾತಿಯರಿಗಳು — ಪತ್ರಿಕೆಯು, ಉಮೇದು . . . . . ,,

೫. ಗೊಬ್ಬರದ ಹುಟ್ಟು . . . . . ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೩೩ ಪುಷ್ಯ ಶು. ೬ ಶುಕ್ರವಾರ.

"ತಂತಮ್ಮ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ"!

ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನ ಇವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಣಗಳಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲ, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳವುಗಳು. ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೇಳುವದಾದರೆ, ಮೊದಲು ಇಚ್ಛೆಯು ಹುಟ್ಟುವದು, ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನವು ನಡೆಯುವದು. ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೊಂದು ವ್ಯಾಪ್ತಿ (ನಿಯಮ) ಇದೆ: ಪ್ರಯತ್ನವು ಇಚ್ಛಾಜನ್ಯವಾದ್ದು. ಇಚ್ಛೆಯು ಕಾರ್ಯ, ಪ್ರಯತ್ನವೆ ಸಾಧನ. ಸಕ್ಕರೆ ತಿನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆಯು ಉಂಟಾಗಲೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಯತ್ನವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಜ್ಞಾನದ ಇಚ್ಛೆಯು ಉಂಟಾದಮೇಲೆ ಓದುವಿಕೆ, ಕೇಳುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಅನುಕೂಲ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಾದ ಮೇಲೆ ಯತ್ನವೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ "ಇವನಿಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಯಾಯಿತು; ಅವನು ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದನು" ಈ ಉದಾಹರಣೆಯೆ ಸಾಕು ಕೂಡ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಎರಡು ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ-ಸಾಧನದ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ರಿವ ಇನ್ನೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ವಾಚಕರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕಿಂತ ಇಚ್ಛೆಯು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿರುವದು; ಹೀಗೆನ್ನುವದಕ್ಕಿಂತ ಇಚ್ಛಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಒಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಯು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿಯುವರು ಪ್ರಯತ್ನವಿಂದಾಗಬರುವಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಇಚ್ಛೆಗಿಂತ ಪ್ರಯತ್ನವು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವದು. ಸಹಿ. ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟಾಗಿ ಆ ಗಟ್ಟಿನ್ನ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಕೂಡಲೆ ಅದೆ ಇಚ್ಛೆಯು ೨೦೦, ೩೦೦, ೧೦೦೦ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವದು. ದ್ರವ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಕೊಂಚವೂ ಆಸೆಗೆ ಈ ಸ್ವರೂಪವು ಒಂದುದಿಷ್ಟತ್ತೆಂದಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರ, ಹಕ್ಕು ಮೊದಲಾದ ಯಾವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಂಡರೂ ಇಚ್ಛೆಯು ಮುಂದೆ, ಪ್ರಯತ್ನವೆ ಕೊಂಚ ಹಿಂದೆ. ಭಕ್ತಿವಾನನಾದಾಗ ದೇವರು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಬೇಕೆಂಬದೆ ಇಚ್ಛೆ, ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಇಚ್ಛೆ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದುತ್ತಲೆ ಮುಂದೆ ಅವನ ಲೋಕದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ಅದು ಫಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಸ್ವರೂಪಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ. ಅವರಿಂದಲೂ ಆಸೆಗೆ ಕೃತ್ರಿಯಾಗಲಲ್ಲ. ಅವನೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ! ಮುಂದೆ ಮಾತ್ರ ಆಸೆಯು ಕಾಲು-ಚಾಚುವದು. ಓಟದಲ್ಲಿ ಸೋತವರು ಹೋಗಿ ಆಸೆಯು ಕಾಲು-ಚಾಚಿದವರಲ್ಲ, ಇಚ್ಛೆಯು-ಆಸೆಯು-ಬಲದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಆಗಹೋದ ಮೇಲೆ—ಮುಂದೇನೆ ವಿಷಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಿರುಪಾಯವಾಗಿ ಆಸೆಗೆ ಕಾಲುಚಾಚಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ! ಇದು ಅದರ ಸೋಲಲ್ಲ, ಗೆಲ್ಲೆ ಸರಿ. ಹಿಬ್ಬ ಕವಿಯೂ ಕೂಡ "ಆಕಾಶವಿಂಕೋಗತಃ" ಆಸೆಯ ಕೊನೆಯನ್ನು ಯಾರು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ, ಆಸೆಯೊಡನೆ ಓಡುವದು ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಈಗ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಆತ್ಮಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಚರ್ಚೆಯು ಫಲವೇನೆಂಬುದನ್ನು ವಾಚಕರಿಗೆ ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣದೊಳಗಿನ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ ತೋರಿಸುವದು ಒಳ್ಳೆದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಉದಾರವಾದ ಶಕ್ತರ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಶಕಟವನ್ನು ನಡಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ವಿಲ್ಸನರಿಗೆ ಅಮೆರಿಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ದಿವಸಗಳು ದೇಗನೆ ಅಲ್ಲವಾದರೂ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮದಿಂದ ಬಂದೆ ಬಂದಾವು. ಈ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ವರ್ತಿಸುವದಕ್ಕೆ ಫಲಜ್ಯೋತಿಷದ ಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ, ಜೋಗುಸಾಮುದ್ರಿಕವಾಗಲಿ ಆಧಾರ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ರಾಜಕಾರಣದ ಭವಿಷ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಕರ್ತರ ಉದಾರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಾತ್ವಿಕ ಹಾಗು ಪವಿತ್ರಶೀಲದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸದ ಪುನರಾವೃತ್ತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದಲೂ ಯಾರೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು. ಅಂತು ರಾಜ್ಯಕರ್ತರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆ ದಿವಸಗಳು ಬಂದಾವೆಂಬ ಧಾವನೆಯು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಒನ್ನೆ ಮೊಹಿದೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಆ ಸರ್ವ ವೈಭವ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಸುಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಆಶಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಆಶೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಆತ್ಯರ್ಥವಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವಾಸಿಗಳೂ ಇದನ್ನೆ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. "ಮಗನೆ, ಇದು ನಿನ್ನ ಬೊಕ್ಕಸ. ನೀನೀಗ ಪ್ರಾಯ-ಧರ್ತವಾದ್ದಿ. ಇದೆ ಈ ಬೊಕ್ಕಸದ ಬೀಗದಕೈಯು. ಅವನ್ನು ಬಹು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸು." ಎಂದು ತಂದೆಯು ಹೇಗಾದಮೇಲೆ ಮಗನಿಗೆ ತನ್ನ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಹತ್ತರ ತೆಕ್ಕೊಂಡು, ಬೀಗ ತೆರೆದು ಅದರ ಉಪಭೋಗ ಪಡೆಯುವ ಇಚ್ಛೆಯು ಆಶೆಯು—ಅವಲಸಿಕೆಯು ಉಂಟಾಗಿದ್ದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃತ್ರಿಮತೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದೀತೆ? ತನ್ನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ತನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂಬ ಆತುರತೆ ಮುಂದೆ ಮಗನು ಅದರ ಬೀಗವನ್ನು ತೆರೆದಾನ, ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಆದಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನಿದೆ ಇದನ್ನು ನೋಡುವಾನು; ಅದರೊಳಗಿನ್ನ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉಪಭೋಗಿಸುವನು. ಇಚ್ಛೆಯು ಮಗನಾದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಕಾರ್ಯಭಾವವು ಇದೆ ರಿ. ಆಸೆಯು ಹುಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಯತ್ನವು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಡ್ಡಾಕೊಂಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದೇ ಹಿರಿಯರ ಮಾತಾಗಿರೂ ಇದೆ ರಿ. ತಂದೆಯ ಮಗನಲ್ಲಿ ಆಸೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿನ್ನಂತೆ ಅವನು ತನ್ನ ಆಸೆಯ ಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಸಾಧನಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿಸಲು ಹತ್ತಿದಾಗ ಮಧ್ಯಾಲ್ಲೆ ಬಿದ್ದು ದಿಡ್ಡಾಚಾರ್ಯನು "ಏನೆ ಮೂರ್ಖಾ, ನೀನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಬೀಗವನ್ನು ತೆರೆಯುವದೊ" ಎಂದು ಗದರಿಸಿದೆಗ, ಅಶ್ವತಾಮನು ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಆಸೆಯನ್ನು ಬೇಸದ ಕೆಲಸವು? ಅದರಿಂ ಆಶಾತಂತು-ನಿರೋಟ್ಟಿನಿಂದ ಅವನ ಯತ್ನವು ನಡಿಕೊಂಡು ಇರುವದು. ಕಂದಯ್ಯ ಮಗನಿಗೆ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತೆಯೆ ಸ್ವಯಂ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಬಾದಶಹರು ಕಳೆದ ಆಗೊಮ್ಮೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಜಾಹಿರನಾಮೆಯ ಮುಖಾಂತರ "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಈಗ ಕೊಡುವದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಹಿಂದಿಗರಲ್ಲಿ ಆಸೆಯು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಯತ್ನವು ಸ್ವಾರಂಭವಾಯಿತು. ಪರಂತು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲ್ಲು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದಂತೆ ಹಿಂದಿಗರಿಗೂ ಕೆಲವು ವಿಘ್ನಗಳು ತಟ್ಟಿಹತ್ತಿವೆ.

ಹಿಂದೀ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಗ್ರಂಥವೆಂದು ನೆನಸಿದರೆ ಬಾದಶಹರ ಜಾಹಿರನಾಮೆಯು, ವೈಸರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳ ಅಗ್ರಮನವು ಇವು ಆ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಪುಟಗಳು. ಒಟ್ಟಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನೆ ಓದಿದರೆ ನಮ್ಮ ಘನ ಬಾದಶಹರ ವಿಶಾಲವಾದ ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯೂ, ಹಿಂದೀ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲಣ ಅಖಂಡ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಹಾಗು ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯು ಮತ್ತು ವೈಸರಾಯರ ವೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ತತ್ವರತೆಯೂ, ನ್ಯಾಯಪ್ರಿಯತೆಯೂ, ಕಾರ್ಯಕರತೆಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಓದಿ ಕಲ್ಪನಾನಾಗರವನೂ, ಇವ್ವು ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸುವರ್ಣಯುಗವು ಬೇಗನೆ ಒದುದಿಟ್ಟಿದೆಂಬ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಬೆಗಾಗಾದವನೂ ಯಾರಾದರೂ ಇರುವರೆ? ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಅಮೂಲ್ಯ ಪುಟಗಳನ್ನು ವಾಚಕರು ಮುಂಜಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸುಧಾರಣಾಗ್ರಂಥವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದ ಪುನಃ ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೀ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಚರ್ಚೆಯು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ, ಇವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಠೆಯಬಾರದು. ಇರಲಿ. ರಾಜಕೀಯ ಚುರುವಾದ ಗ್ರಂಥವಲ್ಲಿ ನೊವಲು ಪೂರ್ವಭಾಗವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು. ಮೊಂಟೆಗ್ಯು ದೊರೆಗಳು ವೈಸರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳೊಡನೆ ದಿಲ್ಲಿ, ಕಲಕತ್ತಾ, ಮದ್ರಾಸು, ಮುಂಬಯಿ ಈ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹಿತಸಂಬಂಧದ ಜನರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೂ, ಮಾನಪತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಥೇಟಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದು ಪುನಃ ಸೊನ್ನೆ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಪೂರ್ವ ಧಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ವಿನಂತಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿವವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಹಲವು ವಿಧಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ: ನೇಶನಲ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಲೀಗ್ ಈ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಲವರು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಅರ್ಜಿಗಳ "ನೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿನೋಡಿದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವದಾದರೂ, ಕೆಲಜರು ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಹಲವರು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೇರೆ ಕೆಲವರು ಹಿಂದೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಯು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೀತರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಹಿಂದಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಜೇಬನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕಾರಭಾರದ ನಾಜೂಕುಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಲಾರದೆಂಬ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ಸಿಗದಾರದೆಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿನಂತಿ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಮತಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪತ್ವವಿಲ್ಲ, ವಿರೋಧವಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಯಾರಿಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದರ ಮುಖವು ಮೂಡುದಿಕ್ಕಿಗೆ, ಇನ್ನೊಂದರದು ಪಡುದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸುಧಾರಣಾಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಳ್ಳಪ್ಪ ಮಾಡಿ ನೀರು ಬಿಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ "ತಂತಮ್ಮ ಪೂಜಾಂಕರಿಷ್ಯೇ" ಈ ಒಂದೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ! ಎಂಗ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೂ ಕೆಲವು ಜಾತಿಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ವಿಕಲ್ಪಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾವೆ. ಎಳ್ಳು ಇದೆಲ್ಲ "ತಂತಮ್ಮ ಪೂಜೆ"ಯೆ ಸರಿ! ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರಸಭೆಯು ಸೂಚಿಸಿದ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಯೋಜನದವಾದ್ದರಿಂದ "ತಂತಮ್ಮ ಪೂಜೆ"ಗೆ ಸೇರಿದವುಗಳಾದರೂ, ವಿಲಾಯತಿಯೊಳಗಿನ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ, ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉನ್ನತಿಯು ಇಂಗ್ಲಂಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸುಸ್ಥಿತಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಅಂಶವಿರುವದೆ ಪರಾರ್ಥದ ಭಾಗವೂ ಇದೆಯೆಂದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಹಕ್ಕುಗೂ ಇರಲಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕೇಳಿಕೆಯು ಪರಾರ್ಥದ ಧಾಗವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸ್ವಹಿತದ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸುವದು ತಪ್ಪಾಗುವದು. ಎಂದುಮೇಲೆ "ತಂತಮ್ಮ ಪೂಜಾಂಕರಿಷ್ಯೇ" ಈ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಂತ್ರವು ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಒಂದುಹೋಗಿದೆ. ಇರಲಿ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಈ ಪೂರ್ವಭಾಗದೊಳಗಿನ ವಿವಿಧ ಮತಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹರ್ಷವಿಷಾದಗಳಾಗದೆ ಇವೆರಡೂ ಅವಲ್ಲಿವುಗಳ ವಿಕಲ್ಪತ್ವತೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತರುವಾಗ ಕೌತುಕವೆ ಆಗುವದು. ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳ್ಲಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದಳ್ಳು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇದರ ಪೂರ್ವಭಾಗವು ಮುಗಿಯಿತೆನ್ನೋಣ.

ಹಿಂದೀ ಸುಧಾರಣಾ ಚರ್ಚಾವಸಿಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಉತ್ತರಾರ್ಧಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾರಂಭವಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಹುಶಃ ಒರುವ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಂಭವಾದೀತೆಂಬ ವಾರ್ತೆ ಇದೆ. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಬಂಗಾಲ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಶ್ಯಾಂಕಾರಿಸತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಅವರ ಮತಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ-ವವರಿಸ್ಕಾರೆ ಅವರೆ ಈ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಶ್ರಮವು ಯಾತಕ್? ಹಿಂದುದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು? ಹಿಂದುದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುವದಾದುದರಿಂದ ಹಿಂದೀ ದೇಶದ ಮತವನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ; ಕೊಡುವವರು ನೀವಾದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಹಿತಾಹಿತಗಳನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸಿರಿ. ಈ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳ್ಲಿ ಯಾವ ಆಕ್ಷೇಪವೂ ಇಲ್ಲ. ಕೊಡುವವರೂ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಒಂದೆ ಮನಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಮೂರನೆಯವರ ಕೆಲಸ ವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಕಳಗಿನ ನೌಕರರು. ಅವರ ಮತವು ಯಾಕೆ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಈ ಉತ್ತರಾರ್ಧಾಗದ ಸ್ವಾರಂಭವು ತೀರಾ ಅನಾವಶ್ಯಕತಾಗಿಯೆ ತೋರುವದು. ಅದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಈಗ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ ಆಯಿತಲ್ಲವೆ? ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರಾಂತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ದೀರ್ಘಾಲೋಚನೆಯು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ "ತಂತಮ್ಮ ಪೂಜಾಂಕರಿಷ್ಯೇ" ಎಂಬ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಾಯಿಯಿಂದಲೂ ಬಾರದೆ ನಿಲ್ಲದು. ಎಂದುಮೇಲೆ ಮೇಲಿನ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಕ್ಕೂ ಈ ಉತ್ತರಾರ್ಧಕ್ಕೂ ಸರಿಹೋಗಿ, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಒಂದು ಗಟ್ಟು, ಉಳಿದ ಇದೀ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪತ್ವತೆಯು ಚಂದವಾಗಿ ವೈದ್ಯವಾದು! ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಇಲಾಖಾಧಿಪತಿಗಳ ಸನ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಾದಶಹರ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಮಾನಕೊಟ್ಟು, ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಇಡೀ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎಣಿಸಿ ಹಾಗು ಇಲ್ಲಿಯ ಲೋಕಮತವನ್ನು ಕನ್ನೆದುರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರವಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಬೇಕು" ಎಂದೀ ಮತವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಮೇಲಣ ಅಂದಾಜು ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಯದೆಂದು ತೋರಿಸಿಟ್ಟಾದರೆ ನಮಗದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವೆ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಆ ಅಂದಾಜು ನಿಜವಾಗಿ ಹೋದರೂ ಬಾದಶಹರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಉಸಂಹಾರದಲ್ಲಾದರೂ ಫಲಸೀತೆಂಬ ಧರಮೆ ಇದೆ. ಕಾರಣ, ಖುದ್ದು ಶಹರು ಹಿಂದೀ

ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಮಾಡಿದ್ದಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಮರೆತಿರಲಾರರು, ಕಾಯಿದೆಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ ಪಾಸಾದದ್ದೂ ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೇಲೆಯೆ ಅದರ ಲಾಭಹಾನಿಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದದ್ದು; ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಕಾಯಿದೆಯು ಕಾಯಿದೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಯಾರೂ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಹಾಜನ ಪಾಂದಾಸ್ತಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಮೇರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವಧಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ಮಾತು. ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ದಾದರೆ ನೈಪರಾಯರ ಸಮ್ಮತಿಯು ದೀಕ್ಷಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದು ಎಂದೀ ತೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣದಿಂದ ವಾಂದ್ರಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಬರುವ ಎಪ್ರಿಲಿನಿಂದ ತನ್ನ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿಯಾದೆ. ಮೇಲಿನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ ಹುಡುಗರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣದ ವರ್ಣಾಷನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕಟ್ಟೋಣಗಳ ತೆರಿಗೆಯ ಧರಣಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರ ಸಮಾವೇಷವೂ ಆಗಬಹುದೆಂಬ ಎಣಿಕೆ ಇದೆ. ವಾಂದ್ರಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಸ್ತುತ್ಯ ಉಪಕ್ರಮದ ಅನುಕರಣವನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ದೇರೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಂದರ ಹಿಂಹೊರು ಮಾಡ್ಯಾವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಎಲೆ! ಮಧ್ಯಾಸೆ! ನೀನು ಮಾತ್ರ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವದಿಲ್ಲವನ್ನೆ.

೬. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮೂಲ ಪೀಠಿಕೆಗಳೆಂದು ಅನುಭವಿಸ್ಥರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವರಂತು, ಸರಕಾರವು ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಸಿ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಸಂಗತಿಗಳ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯದ ಮಟ್ಟಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜನರ ಕೈಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಆ ದೃಷ್ಟ್ಯಾಯಿಂದ ಸ್ವಾವಲಂಬನವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕಿತ್ತು; ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂದು ಲಕ್ಷ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ತಥಾಪಿ ಈಗಿನ ಎಸ್ಸಿಲಿನ ಕಾಯಿದೆಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವಿದಾರರಾಮಚಂದ್ರರಾವ ಪಂತಲು ಇವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನುಸರಿಸಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದಾವೆಂಬದನ್ನು ಸರಕಾರವು ತಿಳಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದೆ; ಅದನ್ನು ನೋಡುವಾಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ವಿಧಾನವು ತೀರಾ ವಿರುದ್ಧ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲೆಂಬುದನ್ನು ವಾಚಕರು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ರ್ಗಾಲಿನೆಯ ಸಸ್ಪಂಬರಿನ ವರೆಗೆ ಇರುವ ಬೇರೆಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ಅನಂತಪುರ ೫೮, ಕುತ್ತರಅರ್ಕಾಟ ೬೭, ದಕ್ಷಿಣಅರ್ಕಾಟ ೪೩, ಬಳ್ಳಾರಿ ೫೦, ಚಿಂಗಲಪೇಟ ೧೩, ಚಿತ್ತೂರ ೧೫, ಕೊಯಮುತ್ತೂರ ೬೯, ಕಡಪೆ ೧೧, ಗಂಜಾಮ ೧೩, ಗೋದಾವರಿ ೯, ಗುಂಟೂರ ೩೫, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ೧೧, ಕೃಷ್ಣಾ ೧೫, ಕರ್ನೂಲ ೧೫, ಮದುರಾ ೩, ಮಲಬಾರ ೪, ನೆಲ್ಲೂರ ೧೫, ರಾಮನಾಡ ೪, ತಂಜಾವರ ೫೫, ತಿನ್ನೆವೆಲ್ಲಿ ೭೦, ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿ ೭೧, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಮ್ ೪೭. ಇಂತಿಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದಾವೆಂಬುದು ಒಂದುವೇಳೆ ವಾಚಕರಿಗೆ ಹರಟೆಯಾಗಿ ತೋರಬಹುದು; ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ೧೧ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡುವಂತೆ ಆವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಒಂದೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಇರುವದು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೆಲ್ಲ, ಕಡಪೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದ್ದಂದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾನಸ್ಥಂಧರು ಬೇರೆಯವರು ಕೂಡ ಇದ್ದಾವೆಂದು ವಾಚಕರು ಕೊಂಚ ಸಮಾಧಾನಪಡಬಹುದು!

೭. ಸರಕಾರಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸವಾಯಿತು, ತಾವಾಯಿತು; ಜನರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಕೈಹಾಕರು, ಹಾಗೆ ಕೈಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ—ಅವರ ಕೆಲಸದ ದಸೆಯಿಂದ ಸಮಯವೂ ಇಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಧಾವಣೆಗಳು ನಮ್ಮಂಥ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವದು ಸಹಜ ಆದರೆ ಕಳೆದ ವಾರ ಮದ್ರಾಸಿನ 'ಹಿಂದು' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಒಂದು ಸಂಜೆಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂಥವರ ಈ ಭಾವನೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆಯಂದಾಗಿ ಎರಡುಮೂರು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಿತ್ತಾದೆ. 'ಇಂಡಿಯನ್ ಪೆಟ್ರಿಯಟ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆಂತೆ: ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಸ್ಥಾನಿಕ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸರಕಾರಿ ಮೆಂಬರನಾಗಿದ್ದವನು ಒಂದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಎಂಗ್ಲೊ ಇಂಡಿಯನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಎಷ್ಟೊ ಲೇಖಗಳನ್ನು (ಅಂತರಂಗದಿಂದ) ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೆ, ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ವೇರೆಯಾದ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಏಟ್ ಸೆಕಂಗಿನ ಕಾರಕೂನರಿಗೆ ಒಂದುವೇಳೆ ವೇಸರದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಗ್ಯಾಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಲ್ಲದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಾದರಗೊಳಿಸುವಾಗ ಆದೆ ಕಾರಕೂನರು ಸ್ವಲ್ಪರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ." ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ಹಿಂದು ಪತ್ರಕರ್ತರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಇನ್ನೆರಡು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಹೋಮ್‌ರೂಲಿನ ಉಪಳಲವನ್ನು (1) ಸಾಮಿದ ಕೆಲವು "ಸ್ವಕಾರಿಗೆ ಮುಂಬರಿದು" ಕೃತಿದು ಅವರ ಅಭಿಮಾನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾವೆ ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಎಂದಿದ್ದಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು 'ಹಿಂದು'ಕಾರರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ! ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವರು ಯಾಕೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗದು ಇನ್ನೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗಂತೂ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಹ್ಯಾಗೊ?

೮. ನಮ್ಮ ದ. ಕನ್ನಡದ ಪೋಲಿಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ ದೊರೆಗಳು ಕೆಲವು ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ಪುತ್ತೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ ಕಂಪೆನಿಯ ಮೆಟಾರ ನಿಜಂಟನ ಮಗನಿಗೂ ದೊಡ್ಡೆಗಳಿಗೂ ಕೆಲವು ಖಾಲಿ ಕಶ್ಶಾರುಗಳಿದು ಪೋಲಿಸ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ವಿಜಂಟರ ಮಗನ ವೈಮತೇಲೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೈಹಾಕಿದ್ದರು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಾತಿವಿಧಾರನಿಂದ ಬರೆದುಬಂದದ್ದರ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆವು. ಆನಂತರ ಪೋಲಿಸ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಕಂಪೆನಿ ವಿಜಂಟರ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಬಾತಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ವಾಚಕರು ಓದಿರಬಹುದು. ಪೋಲಿಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದರೂ ಜವರ. ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಿರ್ಧಾರ್ಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಲು ದೆರೆದ ಬಳಿಗಿಂದೊಳಗೆ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಗಿಸಿದರು. ಈ ಸಕ್ಕಿಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೆ ದೂರದರ್ಶಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ ದೊರೆಗಳವರು ನಿಜವಾಗಿ ಕ್ಲಾಘನೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳಿಯೆ ಸಾಲದು.

೯. ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಎಕ್ಟಿನ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ್ಯ ತೆರಿಗೆಯು ಬರುತ್ತಲೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಈಚೆಗೊಂದು ಒಂದ ಅದರ ತೆರಿಯಲ್ಲಿ ಫೋಲಪುರದ ಕಾಂತಿನಿಕೇತನದಲ್ಲಿರ್ದ ಒಬ್ಬ ೧೬ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ. ಅನಂತಬಂಧು ಬೌರಿ ಎಂಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಕಾಂತಿನಿಕೇತನದಲ್ಲಿ ಈಗ ೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ವರ್ಷದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಪಾಸಾಗದೆ ಇದ್ದದರಿಂದ, ಸಿಟ್ಟು ಒಂದು ಬಿಡಿದನು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಎಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಸ್ಟಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗನ ತಂದೆ ಆರ್ಯಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರರು ತಂತಮೂಲಕ ಕೇಳಿದರು: "ಹುಡುಗನ ಅಪರಾಧವೇನು? ಅದರ ಡಿ. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಇವ್ವಗಳಲ್ಲೂಂದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಆ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಪರಾಧದ ಧೆಸೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸೋಣವೆಂದು ಎಂಬುವ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ ಇದೆ. ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿ ಮುಂದೆ ಸರ್. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರರು) ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: "ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಕಟ್ಟುಕಥೆಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರಲಿ ಕ್ಕಿಲೆಯೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಹು ಆತುರತೆಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಒಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಥೆಯು ಇನ್ನೆವೆಕ್ಕ ಧೀಕಾರದೆ ದೀರ್ಘ ಸಮಯವು ಬೇಕಾದೀತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ; ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕರ್ತರ ನಿರ್ಣಯವು ಇದೆ ಆಗುವುದೆಂದರೆ ನಾವು ಯಾರ ಮೇಲೂ ದೂರುಕೊಡದೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದೀತೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಕಾರ ಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ (on such dark methods) ನಮಗೆ ಕರುಡುಸಂಬಿಕೆಯನ್ನಿತ್ತಲು ಯಾವಾಗ ಉಪದೇಶಿಸುವರೊ ಆಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚ್ಯದೇಶದ ಸಮಾಧಾನ ವೃತ್ತಿಯು ಸದ್ಗಣುಣಾದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಏನೂ ಸಾಹಸ ಕೃತ್ಯಮಾಡದು!"

ಸ್ಥಳಿಕ — ಮಂಗಳೂರು.

ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರ ಸರ್ಕೀಟು ಕ್ರಮಪಟ್ಟಿಯು ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ: ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೫ಕ್ಕೆ ದೊರೆಗಳವರು ಕುಂಬಳೆಗೆ ಹೋಗಿರುವರು. ತಾ. ೫೧ ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗಿನ ಮೊಹರ್ ಪ್ರೇನಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವರು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಸಬ್ ಜಡ್ಜರವರು ನಾಳೆ ಕಡೆಶನಿವಾರದ ರಜೆಕೂಡಿ ಒಂದು ಹತ್ತೆಂಟು ರಜೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುವರಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಲೀಗಿನ ಶಾಖೆಯವರು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮೆಂಬರರ ಅವಯೋಗಾರ್ಥ ಸಾರಿ ಒಂದು ವಾಚನ ಮಂದಿರವನ್ನು ತೆರದ ವಿವರವು ವಾಚಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಈ ವಾಚನಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರರಲ್ಲ ದವರಿಗೂ ಸಹ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಲೀಗಿನವರು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿರುವದು. ಮೆಂಬರರಲ್ಲ ದವರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ೫೦ ~~ಜನ ಮೆಂಬರರು ಈ ವಾಚನಮಂದಿರಕ್ಕೆ ದೊರಕಿದರೆ~~ ಬರುವ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ಶುರುವಿನಿಂದಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಿನ ಜಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಹೀಗೆ ವಾಚನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರರಾಗಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಲೀಗಿನ ಪ್ರೆಜರರಿಗೆ ಬರಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ರಾಜಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಚಾರವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಲುವೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಲೀಗಿನವರು ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ನಿದ್ದಿವಿರುವರು. ಕನ್ನಡ ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದವರು ಇಂಥ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂಥ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ವರ್ಷದಿನವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಲೀಗಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲೀಗಿನವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಚಿವರು ಸೇವೆಯನ್ನು ತೋರಿರುವರು.

ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೨೨ ರಟೆಳ್ಳ ಆಕ್ಕವಾಗುವ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ವಿಜಯಮಾಡಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ತಿರುಮಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ೧೦೮ ಶ್ರೀಮಂತ ವಾಸಿಸುವ ೧೦ ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅವರು ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕಂಳನಾಡಿ, ಕೊಡಿಯಾಳಬೈಲ್, ಬಿಜೈ, ಉರ್ವ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಾಂಳ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಡುಬು ತಲೆದೋರಿರುವದು. ಒಂದೆರಡು ಮರಣಗಳು ಈ ರೋಗದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿರುವವೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ವಿಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿಲ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗದ ಸೋಂಕನ್ನು ಸಾಗ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವರು ಉಪಯುಕ್ತ.

ಸೆಂಟಲೆಂಡ್ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಜನರ ವಸ್ತಿ ಬಗ್ಯ ಹರಾಜುಕಾಣಿಯು ಬಾಕಿ ಇರುವೆ ಮನೆ ಸ್ಥಳಗಳು ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಲಂ ಮಾಡೋಣಾಗುವವು. ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವ ಕೆಲಸವು ಪ್ರಕೃತ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವದು.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದುಗಡೆ ಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಬಡ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಜನರ ಉತ್ತೇಜನದಿಂದ ಮತ್ತು ಸಹಾಯದಿಂದ ರಾ। ಕೋಟ್ಟಿಣ್ಣ ಒಂಟಿ ಕನಾರಾಯ್ಯನವರು, ರಾ। ನರಸಿಂಹ ಕುಶಾಲ್ಯರು ಮತ್ತು ರಾ। ರಾಮಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯಪಥಿಕ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥವೈದ್ಯಕಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರೆಂದೂ ಇದೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾ. ೧೫ನೆಯಿಂದ ಇದು ತೆರಿಯೋಣಾಗುವದೆಂದೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮಿದಾರರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ವರುಷ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೂಸ್ಮೊಪಾಲಿಟನ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ದಿನವನ್ನು ಬಹಳ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಿಸುವೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಆ ದಿನ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರರಿಗೆ ಊಟ, ಫಲಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಮೆಂಬರರು ಇಡೀ ದಿನ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಮಾಡೋಣಾಗುವವೆಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಜಮಾಬಂದಿಯ ಈ ವರುಷ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಂದಲೇ ನಡಿಸೋಣಾಗುವದು—ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೫೫ರಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದ್ದು ವ್ಯಾರಂಭವಾಗಬಹುದು. ಕಳೆದ ವರುಷದಲ್ಲಿ ದೊರೆಗಳವರು ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರೈತರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರವರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳೇನೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡು ಇಂಥಾ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ನಿವಾರಣೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿದ್ದರೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಜಮಾಬಂದಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜನರು ಮುಂದಾಗಿ ತಿಳಿಕೊಂಡು ಇಂಥಾ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅಂಜದೆ ತಂತಮ್ಮ ಲ್ಲಿಯ ಯಥಾರ್ಥ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೊರೆಗಳ ಮುಂದಿಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುವದು ಅಗತ್ಯ. ಬೆಳೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಗೋಜರಾವಿಗೆ ಅಡಚಣೆ, ಸೊಪ್ಪು ಕಟ್ಟೆಗಳಿಗಾಲ್ಲದೆ ಕುಂಟಾಗುವ ಕಷ್ಟ, ದರಕಾಸ್ತು ಕ್ರಮಗಳ ಜ್ಯಾರಿ ಹ್ಯಾಗೆ ನಡಿಯುತ್ತಿದೆ, ನೀರಾಶ್ರಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿ, ಮಾರ್ಗಗಳ ಇಕ್ಕಟ್ಟು, ಕೆಳ ನೌಕರರ ವಿಷಯ ಇಂಥಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲೆ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು.

ಈ ಸತಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯು ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೫ರಲ್ಲಿ ಕೂಡುವದು.

ಇದೇ ತಾರೀಖು ತಿಂಗಳ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಗಂಟೆ ಳಿಕ್ಕೆ ಕೆನರಾ ಬಾಲಿಕಾ ಸಾಪ್ತಶಾಲೆಯರ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಭೂವನೇಂದ್ರ ಸಭಾಸದನದಲ್ಲಿ ಇನಾಮು ಹಂಚೋಣಾಗುವದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಲ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಪುತ್ತೂರು:— ಭರತಿಗಿರು ಗ್ರಾಮದ ಮಾಣಿ ರಾಮ ಮತ್ತು ಗಾಡ ಎಂಬವರು ಕಾಡಿ ಇದೇ ಕಳದ ದಕಂಬರ ೫೦ ೭೦೯೯ ಮುಂಡರು ಗ್ರಾಮದ ಅಜಕಾಡಿ ಬೀಡಿನ ಸಾಂತಪ್ಪಗೌಡ ಕೈಟ್ಟಿಗೆ ಭತ್ತವನ್ನು ಕಳವುಮಾಡಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಎಂಬವನು ಕಿಳ್ಳಿಬಿದ್ದನು ೧೦೫ ಕೆಟ್ಟಿ ಭಿಂಯಾದಿ ಸವ್ಮಂಧ ಪೋಲೀ ಕನಕಿ ನಡೆದು ಭತ್ತವನ್ನು ಅವಾಧಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಸೈಕಿನ ಹೆಡ್‌ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ವೆ. ಎಫ್. ಸ್ಟೀರು ಹಿಡಲು ಕೈದು ಮಾಡಿಟ್ಟಿರೆನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ೧೦ಮಾಂಡಿನಲ್ಲಿರುವರು.

ಬೆಂದು: ಮಿಕಾ ಮೊಕದಮೆಯ ಆದಾರಾಧಿಯಾದ ಕಡಲು ಕಸಬಾ ಗ್ರಾಮದ ಬಿಗಾರ ಎಂಬವನು ಸಂಪಾಜೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಮಜ್ಜು ಕನ್ನಡ ಜಲ್ಲೆಯ ಬಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಭವ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಕೈದಿಸಿಂದ ಪರಾರಿ ಆದವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಬಿ ಮಿ ರಾ ರಾ ಬೈಂದೂರ ರಾವ್.ಸಾಯಿಂತರ ಗುಮಾಸ್ತ ರಾ ದಂಬಳಿ ಖಯರವರು ದಕ್ಷಿಣ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರ್ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಸವ್ಮಂಧ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೋಲಿಸು ಸಂಡೆಂಡೆಂಟ್ ಮಿ ಪರ್ಸಿವಲ ಮೊರೆಗಳವರು ಕಾ. ಕಿರಲ್ಲು ರಾ. ೧೧ ಜಾಲದ ಒಂದು ಫೋಟನ್ನ ಇವಾಂ ಕೆಟ್ಟಿಯವರನ್ನು ತೀರಲು ಸಂಕೋಷ ಕೈಗಿ. ಇಂಥ ಇವಾಂ ಹೊಂದಿದ ಇಲ್ಲಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಇವರು ಒಬ್ಬರೇ.

ಈ ಮೊದಲು ತಂಬಿಸಿಂಕೆ ಕುರಿಯು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡದ ಅಕ್ಕಮ ಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿ ಕುರಿಯ ಗ್ರಾಮದ ಕೃಷ್ಣ ಶಗ್ರಿತ್ತಾಯ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ತ್ತಾಯ ಎಂಬ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಸೈಕಿನ ಹೆಡ್‌ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ವೆ. ರುದ್ರಿಸ್ವರು ಬಹಳ ಜಾಕಸವಟ್ಟು ದಸ್ತಿಗಿ ಮಾಡಿವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಂಡಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವರು.

ಇಲ್ಲಿಯ ತೀಂದಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮಜ್ಜಿರ ರಸ್ತೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಟೀಸಿನ ಪಾಕಾ ಗಲ ವ್ಯಯಸಕರಾಗಲ ರಾತ್ರಿಕಾಲವಾಗಲ ಜಗಲಾಗಲ ಅಯಿಂದಪ್ಪಯಿ ಕುಡಿಕಂ ಗರಾಟೆಯಿಂದ ಬಾರಿ ಏಕ್ಕುವದು. ಸಂಕಸ್ಕರವಾಗಿದೆ. ತೀಂದಿ ಸಬಿಕರ ವಿನೆಗಳು ಇಂ ವಿಷಯಂ ಕುಡಿಕಂಗೆ ವಿತೆಯಿಗಳಿಗೆ ತೀಂದಿ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಕೊಡುವದು ದುಬ್ಯಾಸ ವಿವುದ್ಯಾಪಾನ ಹಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಇವಾಗಿರ ಕ್ಕದ. ತೀಂದಿ ಕರಾಬು ಗುಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಟೀಸಿನ ಕೊಂಗಿ ಇಗೆಂಡಿ ಯು ಉಕ್ತವು.

ವಿಸಂಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಂದ ಪುತ್ತೂರಿಗೆ ಬಂದಿಯ ಮೇಲೆ ಬಯಲ್ಲುಬಾಣಿಸಿದ್ದಾಲು ಕೆಲವು ದಿವಸ ವಿ ಧ್ಯಕ್ಷರಲು ಸೂಲ ಧಂತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಮ್ಮಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಹಾ ಗಸರಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯ ಮಂದಿದ್ದಂದ ಡೋಲ ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಲ್ಲೆಲ್ಲಿಟ್ಟಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಕ್ಕೆ ಬಿಡ್ಡಾಲು ದಿನಯಿಂದ ಇತಿ ಧಂಟೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಕಿಗಳ ಕಲಿಗಳಿಲೆ ಬಿಡ್ಡಾಲು ಕಲಾಪವು ಕಲ್ಪಿಯಂದಿಂದ ಕೆಟಲ್ಲಿಟ್ಟಿಟ್ಟಿರಂದಾಗ ಶಂಕಾರಿ ಆಫೀಸರುಗಳ ವಚನವು ಬೆಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೧ ಟೆವರಗೆ ಟಿಕ್ಕೂಲು ಆಫೀಸಿನ ಬಾಗಲು ಕಾಯುವ ಕೆಲಸವು ಹೆಚ್ಚಿದಂತಾಯಿತು.

ತರುಣ (ದ್ರಾವಿಡ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂಘ.

(Y. M. B. A. DIPI.)

ಈ ಸಂಘವರಿರಿ. ಈ ಜಾತ್ಯಿಗೆ ಬಂದ ಇಸಿಗೆ ಮನ್ಯೋಂತಿಸವಾಗಿ ನಿಗೆ ಕಾ. ೧೦, ೧೨, ೧೫, ಈ ವಿಷಯ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಮಹಿಮ, ಸ್ವನ ತ. ಕ್ರೈಸ್ತಜಯಂತ್ಯ ಈ ವಿಷಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರಿಂದ ಉಪಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವದು. ಇದು ಹಿಂದೆಯೆ ಜನರಂಜಕರಾದ ಬಾರ್ಯಾಸ್ಟ್ರ ಮೆ ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರ ಒಳ್ಳೆ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಇವರನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗ ಕ್ರಿಸಲು ಸಂಘದ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪೀಟ್ಟಾವರ ಶ್ರೀಮಾಂಗಳವರು ಕರ್ಯಯೋಕ್ತೃಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಿನಾಬಿಲ ಕರ್ಯಂಕ ಸಲಾಪ ಮಾಡಿ ಇದ್ದರಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥ ಶ್ರೀಮಾಂಗಳವರು ಸಾರಿದಾ. ಇವರು ಇವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಸಿ ವಿಶ್ವಂಭರಯ್ಯ ಂದ ಈ ಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧ ಮಾಡಿ ಇದೇ ಘಟವರ. ಕಡಿಯಾಲವರೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ಟಾಯುವರಿಗೆ ಸ್ಟಾಗತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿಯಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ಸಾಲಾಗಿ ಜಯಘೋಷವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಯಂತಾದ ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಉಂಟೆಬುವದು ಕೊಡಾಯಮೇ ಸರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವರೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಇತಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ.

ಗೊಬ್ಬರದ ಹುಟ್ಟು.

ನುಗದಿಗಳಲ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನೇಕ ಯುಗಗಳನ್ನು ಕಾಲ ಹಿಡಿದಿರಬಹುದು. ನಿಗದಲು ಬೆಳೆಗೆ ಇಡುವುದು, ಗಿರನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಭಲವು ಕೊಡುವುದೂ, ಲಾಂತರ ಭಿನ್ನಪೋಷಕವೂ ಇದೇ ಮೊದಲಾದ ಈಗಿನ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರಿಂದ ಪಡಾ ಹೇಳಲಾಗದ ಸಂಗತಿಗಳು ಪ್ರವಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚರಕಾಲದ ವರೆಗೆ ನುಷ್ಯನ ತಿಂದಂಳಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕು ನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚುವುದರಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಅಮ್ಮೊಂದು ತೊಡಕಾಗಲಿಲ್ಲ; ಮೆಯ್ದು ಹಿಂಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅತಿ. ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಜಂತುಗಳು ಪ್ರಾಣಿಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರುಗಳನ್ನೂ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ ತಿಂದು ತಿನ್ನುವರೆನ್ನು ದೆದೆದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಿಗೆ ಸಲಸಲವು ನೋಡುತ್ತ ಜಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಯಾ ಗಾಗ ಕಾರು ಕ್ಷಿಯುವುದೆಂದೂ, ಹುಸಿಯಾದಾಗ ಮೇವು ತಿನ್ನುವೆಂದೂ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತವೆಂದೂ ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಿದನು. ಕಾಲು ಕುಟುಕಿದ ಹಕ್ಕಿ, ಹಾಸು ಹಿಡಿಯುವ ಕಾವು, ಗಡ್ಡೆ ಅಗೆಯುವ ಹಂದಿ, ದೆಸ್ಸೆ ಎಗರುವ ಹುಲಿ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕೃತ್ಯಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವು ಅಗ್ಯವೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಅಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಂದೂ ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಿರಲ್ಲ. ಕಡದೆ ಇಂಥ ಆಹಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಇರುವಂತೆಯೇ ವೃಕ್ಷಾದಿಗಳಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಮಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಾಲದ ಮೇಲೆಯೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಟ್ಟಿತೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸಾರಾಂಶ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡಬೇಕಿತ್ತೆಷ್ಟು ಇದ್ದಿದೆಯಂದ ಕಡಲಿ ಏಂಕಲ್ಲಿಯೇ ಬಹುಕಾಲ ಕಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾದು ಕಡದ ಅವಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವು ಅತ್ಯಗ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಅವು ಹೊಸ ಹೊಸ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯರಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಕಡಾ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ; ಅವೆ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಅಯ್ಯಾವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅಲಾಯುರಿಸ್ಥೆ; ಸಾಗಲಲ್ಲಿಯು ಅಂದರೆ, ಸಾಧ್ಯ ತೀವನೆಯು ಭಂ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವಾಗುವಲ್ಲಿ. ಸಾಗಲು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸ್ಥಳ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಾಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ

K. B. RELE & Cos.,—BOMBAY.

Estd. 1888. ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಕಂಪೆನಿಕೃತ ಸ್ಥಾಪನೆ 1888.

ಗಜಕರ್ಣ.

ತದ್ದು, ಇಸಬು, ನವ್ವು ಳ ಮೇಲೆ ಮಲಮು.

ಎಸ್ಸೂ ಹಳೆತ, ಕರೆ ಮತ್ತು ಹುಮಾರಿ ಗಜಕರ್ಣವು ಈ ಮಲಮಿನ ಒಂದೆ ಸುಸಾರಿ ಹೆಚ್ಚೋಣದಿಂದಲೇ ಶಮನವಾಗುತ್ತವೆ. ೫—೬ಜನ ವರ್ಷಗಳ ಹಳತ, ಸ್ಮಿಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಗಜಕರ್ಣವಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ನಾಶಹೊಂದುವುದುನಿಶ್ಚ ಸುವೇ. ದೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಿಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ ಪೆಶ್ಚಾಲು ಖರ್ಚು ೮ ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ತಕ್ಕೋ ಆಣೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ—ದೇರೆ ಅನೇಕ ಮದ್ದುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಇದರಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಲಿ ನಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರಗಳ್ಳು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ವಾರಜವಿಲ್ಲಾ!

ಈ ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಅದರೆಲ್ಲಾ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೆಕ್ಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಕೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ (Syphilis) ಉಪದಂಶ (ಗರಮಿ)ಯಿಂದ ಮೈಮೇಲೆ ಉಣ್ಣುವ ಹಪ್ಪಿಗಳು, ಜುಮುಗುಳು, ಬಾಯಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಂಗಳಿಗೆ ಕೂಡು ಬೀಳೋಣ, ವಿಸವೆಜು ಮಾಡಿನೆ ರೋಗ, ಗಂಟಲೊಳಿಗೆ ವ್ರಣ ಬೀಳೋಣ, ಮೈಯಸೆಂದು ನೋವೋಣ, ಕೈಕಾಲು ಒಕಳೋಣ, ಪುನೇಹ (ಪರಮ) ದಿಂದ ಕೈಕಾಲುಗಳ ಸಂದುಗಳು ನೋವೋಣ, ತಲೆ ಕೈಕಾಲು ಗಳುರಿಯೋಣ, ಕೈಮೇಲೆ ಕರೆ ಕಲೆ ಬೀಳೋಣ, ಮುಂಚಿದ್ದಿಳ್ಳ ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ನವ್ವಾಗುತ್ತವೆ. ರಕ್ತಶುದ್ಧಿಯಾಗುವಪಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯಕರ ಉಪಾಯ ವೆಂದರೆ ಇದೇ ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ೪ ಆಣೆ.

ನರ್ತಕರಿಗೆ ಸಾಗು ಹೊಕ್ಕು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಹಕ್ಕೊಳ್ಳುವನರಿಗೆ ಧರಪುರ ಕಮಿಶನ್.

ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಸನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ

ಗಿರಗಾಂವ ನಂ. ೪ ಮುಂಬಯಿ.

ಮೈಸೂರು ಊದುಬತ್ತಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯಜನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಿರಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಊದುಬತ್ತಿಗಳು. 24 ರೂಪಾಯಿ ತೂಕದ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 12, 5, 3, 2-8-0, 1-0-0.

ಅರಗಜ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲೆಗಳು. ತೋಲ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1.

ಬಾಲಗ್ರಹ ಧೂಪ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಗಾಳಿಜೆಪ್ಪಿಗೆ ಸಂಜೀವನನಾದ ಧೂಪ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಇಲ್ಲ. ಟಿನ್ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ.

ಜರದ. ಹೊಗಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅತಿ ರುಚಿಕರವಾದದು. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ರಾಯಲ್ ಸುಗಂಧಿ. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ಇದು ಗಂಧದ ಬಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೇರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಡದಂತೆ ಬಹಳ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತೆ. 1 ಶೀಸೆ ಸುಮಾರು 100 ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ.

ವರ್ತನೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬಹುಮಾನ ಹಂಚಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ನನ್ನ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಹೊಸ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ಸಹ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ರಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್‌ರವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್,
ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಟಿ. ಎಲ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸುಗಂಧಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಪಾಳ್ಕದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

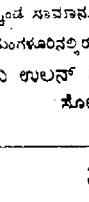

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಫೀಜಿವಲೆಂಡ್, ಉಸ್ಪಾಸ್ಟಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಶೀಸೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಾಶಕಾರಿ ಸೈದ್ಧರ ಸಮುಯವನ್ನು ಕಾರು ತೊರೆಯುಹುವುದು ಖಚಿತವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪುವುದು.

ಶೀತ, ಶೀತಜ್ವರಾಯು, ಅಜೀರ್ಣ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ಮಳಲಪ್ಪ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸೆಗಸೆ, ಉಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ನೀರಿನಿಂದುಂಟಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅಕ್ಷ ಯವಾಗುವಂತೆ ಗುಣವಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಂದವರ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.

ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.

ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಮಾನ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 280 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜ ಪ್ರಭಾಕರ ವೈದ್ಯ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎಸ್. ಮೈ. ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮೈಸೂರು, ಅಂಡರ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಮೈಸೂರು, ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ ನಂ. 2, ಮೈಸೂರು ಅವಧಾನಪ್ರಾಜು, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅಲೋಪತಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅಜೀರ್ಣ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಹರ್ನಿಯ, ತೊಡೆಸಂಧಿ, ವಿಕಲಿತಿಯು, ಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು ಮಾಡುವಂಥ ಕ್ರಿಮಿಗಳು, ಕಫ್ಪುಲಿಗೆ ಕ್ರಮಾಕ್ಷಯ ಆಯುರ್ವೇದೋಕ್ತ ಔಷಧಿಗಳಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಮುಖವಾಗಿ ಕಾಲಮೃತ್ಯುಹರ ಪ್ರಕಾಶಕ.

ಮಿ ರಾ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅಯ್ಯಶ್ವಾಮಿ ಸಾಹುಕಾರ್ ಸರ್ಜನ್, ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಫಸರ್ಜನ್ ಕೆಂಪಣ್ಣ, ಮೈಸೂರು ಸೆನೆಟ್ರಿಯಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಫೀಸರ್ ಮಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಸುಬ್ಬರಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೆಟ

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ
ಇವರ
ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:
ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಕಾಮಧಾತುವಾದ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಶುದ್ಧಿರಕ್ತವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು. ಶರೀರದ ಸರ್ವ ಅಂಗಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಿಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ, ಮಾಂಸವೃದ್ಧಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮಾಂಸವೃದ್ಧಿ ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಸವಿರವಿಲ್ಲದೆ, ಸ್ತನಗಳು ಜೋತುಬೀಳುವುದು. ಸ್ತನಗಳು ಕಳ್ಳಸವಿರವಿಲ್ಲದೆ, ಸ್ತನಗಳು ಜೋತುಬೀಳುವುದು. ಸಡುಸೊಂಟ, ಕೈಕಾಲುಉಬ್ಬು ಉಬ್ಬು, ಕೆನ್ನೆಮೂಳೆ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಲಿಗೆಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಾಡುವುದು. ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಾತೀತವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅನಭವಸಿದ್ಧವಾದ ನಮ್ಮ ಔಷಧಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆವೃತ್ತಿಯ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟಿಬೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಪ್ರೌಢ, ಸ್ತ್ರೀಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೊಡ್ಡದಾದ ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಅದುರುವಾಯು: ಮೊದಲಾದ ಕೆಟ್ಟವಾಯುವಾದ ವಾತಗಳನ್ನು, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಗುಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೀತಕಂಬುಂದಾದ ಕೆಟ್ಟ ನೆಗಡಿ, ಗಂಟಲ್ನೋವು ಮೊದಲಾದವನ್ನು, ಮಕ್ಕಳ ಕಫದಿಕ್ಕು ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಜಾಂಡಿಸಿರ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಸರ್ವಕ್ಕಾಗಿ ನಾಮೊತ್ತ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟವಾಯು ಹತಗಳಿಂದುಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಭೂಷಣವೇ!!!

ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಕಸ್ತೂರಿ ಇರಲೆಂದು ಬಯಸಿದವರಿಗಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅದುರುವಾಯು: ಇಮ ಇಪ್ಪ ಅವಾಚ್ಯವಾದು ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರವೇ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲಾವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯು ಸರಿಯಾಗಿರದೆ ರೋಗ ತಲೆದೋರಿ ಕಾಡಿ ಬಂದಿಳು! ನವ್ಯ ಬಾಲಸುಧಾ ೧-೪ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಜೀರ್ಣ ಸಹಿತವಾಗಿ ೧-೪ ವೇಳೆ ಮಾತ್ರ ಧೀರ್ಘವೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಒಂದು ದಿನ ಬಾಂತಿಯೂ ಆಗುವುದೂ ಉಂಟು. ಸಮಸ್ತ ಶೀತಜಾತ ಅಜೀರ್ಣರೋಗಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹರಿಸಿ, ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ತೆಳತ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಘಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಸುಮಾಡುವುದು.

ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1—0—0.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ, ಬಾಲಸುಧಾ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೋಗಕ್ಕಳ್ಳ ಹೆಸರಿಸಿದರೂ ಸೈ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂಸಿಸದೆಯೂ ಇರಬಹುದು.

ಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಖಾತರಿಯಾಗಿ ಪಾರ್ಸಲ್ ಶುಲ್ಕ.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,
ಮೈಸೂರು.

ಕರ್ಣಾಕ
Karnik's Ague Mixture.
ಎಗ್ಯುಮಿಕ್ಶ್ಚರ

ಚಳಿಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಆಂತರಿಕ (ದಿನದಿಟ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಖಂಡಿತವಾದ ಮದ್ದು! ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಕುಡಿದೋಗಿಸಿ ಪಾತ್ರರಡಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಪೆನೊ-ವಿನ್ಸ್:—ಕೊಲೆರಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಒಕರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ೧೫ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣಾದ ಮುಲಾಮು:—ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ಡಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಪುಕ್ಕಟೆ.

ಕರ್ಣಾಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
56 ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agent:—The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ತಾವು ಇಮಿಟೇಶನ್ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂತರ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಂದ ಇರುವುದು ಅತಿ ಆವಶ್ಯಕವಾದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ನವರಿಗೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸೊಪ್ಪವಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಳಿಸುವೆವು.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಕಾಸ್ತ್ರೀಲಾ ಉತ್ತರ ವಿತ್ತಿಕವನ್ನು ರಯಮಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ಪುಸ್ತಕವು ಉಚಿತವು ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ರಾಫ್.

ಸ್ಪಸ್ಪವಾದ ಆಂಕಣಗ್ರಾಕ ಗಂಡಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,
ಆರೋಗ್ಯನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಜ್ಯಾಕ್ಸೆ, ಮುಂಬಯಿ ಸಮಾಚಾರ.
ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: **Raphael & Co.,**
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಅಗ್ಗ! ನೂತನ!! ಆಗ್ಗ!!!

(ಹುಳದ ಓಮ.)

ಇದು ಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟದೇಶಕ್ಕೆ ಮುಖಾಂತರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇವನ್ನು ಈಗ ಇಸರ ಅಡತಿಕೆ ನೋಡಿ ಬಹಳ ಖರ್ಚಿನಿಂದಲೂ ಮತ್ತ ಸಂಪಳ ಪಡೆಯಲಿನ ಒಂದು ದೇಶದಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕ್ರಯವೆನಿತು!

೧ ಪೌಂಡಿಗೆ . . . ರೂ. ೬—೦—೦.
೫ ,, ,, ೩—೮—೦
೫ ,, ,, ೩—೦—೦.

ಇದರ ಹೊರತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ "ಕಾಮುಲಿ ಹಿಂಗು"

ಸಂಜೀವನಿ ಎಣ್ಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಹಿಂಗು ೧೫ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿಗೆ . . ೧—೦—೦.
ಸೀಲ್ ಕವರು ಕಾಯಿ ಪೂರಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ . ೧—೪—೦.

ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಿನ್ನೆ ಮೊಗ್ಗ ಕವಿಕಿನ್ ಪೂರೈಸಲಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ತಾರೀಮಾಗಲ ಕಂಪನಿ,
ಪೋಸ್ಟ್ ಹೊನ್ನಾವರ, (ಉತ್ತರಕನ್ನಡ).

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಆರ್ಕುಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಇದು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಂತೆಯೇ ಅದ್ಭುತವಾದ ಗುಣವೆಳ್ಳ ಔಷಧವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ವಿದಿತವಾಗಿರುವದೆಂದು ಅತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಡವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆವು. ಔಷಧವನ್ನು ತಕ್ಕೈರ್ಕಕ್ಕಿಂದಿಂದ ರೋಗಿಯೇ ಗುಣವಾದ ಮೂರಿಪತ್ತಿದ ಬಳಿಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೈಂದು ಮಾಡಿಪಡೆದನು. ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ವಂತ ಹೆಚ್ಚಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದಲೂ ಅನುಭವ ತಕ್ಕೈಂದೆವು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಂತೆ ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮನವಂಕೆಯಾದನಂತರ ನಾವಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದೆವು. ರೋಗಗಳ ಫಲದ:—

ಕೃಮಿರೋಗ, ಹಡದರೋಗ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮಲರೋಗ, ಮಹಾವಸಿರಿ (ಕಾಲರಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಕಿವಿಕೀಲೆ, ಮೂಗಿನೆಳಗಿನ ಪಿಸಿ, ಮೊದಲಾದ ರೋಗ, ಕೆಳ್ಳನೊಳಗೆ ಹೂವಿ ಬೀಳೋದು ಮತ್ತು ಕಜ್ಜುನೋವು, ರಮ್ಯು, ಕೆಮ್ಮು ಇವ್ವಾಸ, ಆಸ್ತಿ, ಇಜ್ಜರಿಸಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆಹೂಲಿ, ಮೈಕೊರಿ, ಅರವರಿಕೆಯಿ, ನಡಕೂಸು, ವಾತಕೂಲಿ, ರೇತ್ಯಿಡ್ಡು, ಗುದ್ದಸ್ಥನ ದೆನೆ, ಹುರಕ, ಕಜ್ಜಿ, ಗಡಗಡ್ಡಿ, ಎಲಬು, ಫ್ಲಾಯುನೈಸ್ ನಾರುಹಣ್ಣು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಚ್ಚಿಟ್ಟಿಕೊಲಿ, ಹಡದ ನಂತ್ರ ಕೊಡಗುಗಳ ಬಾಲಗ್ರಹ, ತೀಡಗೆಗನ್ನು, ಅರವಿ ಮಚ್ಚಿಟ್ಟಿರೋದು, ಬೆನ್ನಿ ಹೊಡಿತರೋಗ, ಮೈ ಹೊರಬರೋಗ, ಮತ್ತು ಅಬಾಲವೃದ್ಧರಿಗೂ ಪೈಕಿ ಸಕ ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು, ಬೇಲು ಮತ್ತು ಸರ್ವದಂಶ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳ. ಪ್ರಾಕ್ಕಯಂದ ಗಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಪವಾದ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರೋಗರಹಿತರಾಗಿರಿವೆಂದು ನಿಬರದಿಂದ ಧನವಂತರಿಗೂ ನಿರ್ಧನರಿಗೂ ಬಳಕೆ ಕರಿತೆ. ಕ್ರಯ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲುಬುಡಿಲಿ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೪ ರೂಪಾಯಿ. ನವೂನೆ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ. ತೂಕದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಬೀಳ್ತದೆ. ೧೦೦ ರಿಂದ ೧೧೧ ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಇರುವುದು. ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ತಕ್ಕೈಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೆ... ಇಂಡಿಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ೨ ಆಣೆ ಬೀಳ್ತದೆ. ಅನುಪಾನ ಪಕ್ಕಗಳು-ಕೆನ್ನ, ಮರಾಠಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಪಂಚಾಂಗ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಸಿಗುವುದು. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಸ್ಪವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಒಂದಕ್ಕಾಲುಪೈಲೆ 3 ಬಾಟಲಿಗಳು ಒಂದೆ ಸಾರಿ ತಕ್ಕೈಂದರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ೨ ಆಣೆ ಬೀಳ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಸ್. ಕೆ. ತಿಂಗಳೆಯವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾತುವರ್ಧಿಕ (ಕಾಮ ಸಂಜೀವನಿ ಲೇಹ) ೮೨ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. 3—೦—೦ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಅನುಪಾನಪತ್ರಿಕೆ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಛೇಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಆರ್ಕುಶಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್ ಶಹಾಪೂರ, (ಬೆಳಗಾವ).

ಕೆಲೆಂಡರ್!

೧೯೧೯ನೇದು. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ರವಿವರ್ಮಾ ಪ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು!

ಮೂರು ಆಣೆಯ ತಿಕೆಟ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ವಿಳಾಸ:—

ಕರ್ಣಾಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಎಗ್ಯುಮಿಕ್ಶ್ಚರ ಡಿಪೋ,
೫೬ ಮುಂಬಯಿ 4.

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿ:—ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ 1-2 ವೇಳೆ ವಾತ್ರಭೇದಿ ವಾಂತಿಸಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಶ್ಲೇಷ್ಮವನ್ನೂ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಅನುವನ್ನೂ ತಕ್ಷಣ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಸಕ್ಕೆಗಳ ಶೀತಕ, ವಿಧವಿಧವಾಯು, ಮಂದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಬೆಲೆ: 30 ಮಾತ್ರೆ, 4 ಆಣೆ.

ಯೆಳವಿನ ಎಣ್ಣೆ:—ಇದನ್ನು ಉಚ್ಚಿಪ್ಪ 2,3 ಘಂಟೆಗೆಳೆಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಪಕ್ಕೆಶೂಲೆ, ಕೈಕಾಲುಶೂಲೆ, ಕೈಕಾಲ ಕಣ್ಣಾಗಿರುವಿಕೆ, ಉಬ್ಬುಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇವುಗಳು ಯಕ್ಕಿಣ್ಣೆಯಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು. ಚಾಲಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಾಹಿರ್ಲೇಪಕಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗುಣವನ್ನು ನಾವು ಹೊಗಳಿಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ: ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ.

ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ:—ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಪ್ರಕಟಿಸುವರು. ವಿಧವಿಧಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು. ಬಂದಾವರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇದರ ಅವೆಯಿಲ್ಲವಾದ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರತಿವೆಂಸಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಔಷಧಗಳ ಕೊತ್ಯ ಇರಬೇಕಾದುದು. ಸಕ್ಕು ವಾಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿ ಫ್ರೀ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸುಮಾರು 300 ಮಾತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 4 ಆಣೆ; 5ಕ್ಕೆ 1 ಇನಾಮು, 25 ಸೀಸೆ ಟಿ. ಖ. ಸೇರಿ 5ರೂ.

ಕರ್ಪೂರಾದಿವಟಿ:—ಮಕ್ಕಳ ವಮ್ಮ ದೊಡ್ಡವರ ಆರೋಗ್ಯಧೈರ್ಯ, ಆಯುಶಂಕೆ ವಿಂತಾಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಾಗ್ಯತೆಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಪಾಯವು ಸೇರಿಲ್ಲ. ಕಾಲಾವಧಿಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ. ಬೆಲೆ: 50 ಮಾತ್ರೆ 4 ಆ.

ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೆ ವಿವೆಲಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಪೇಪ್ಲೂಂಡ ಔಷಧಗಳು ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟ. ಬೆಲೆಯಾದರೂ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಸಂಗಡಲೂ ವಿಶದ ಅನುಪಾನ. ಪತ್ರವಿರುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಿರಿಗೆ ಹೆರಿಯಾದ ಕಮಿಶನ್... ಟಪ್ಪಾಲ್ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

1. ವ್ರಣದುಮಾತ್ರೆ 100ಕ್ಕೆ 8 ಆ. 2. ಗಜಕರ್ಣ ಮತ್ತು ಹುಳುಕಡ್ಡಿ ಔಷಧ. (8ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಖಾತರಿ ಗುಣ) 4 ಆ. ಸುಖಧೀದಿ ಮಾತ್ರೆ 50ಕ್ಕೆ 4 ಆ. ದಂತಶೂಲೆ (ಸುಲಾದಿಬಣ್ಣ, ಅವೋಧ ಗುಣ, ಮಧುರವಾಸನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು) 1 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಪೌಡ್ಲಿ 1 ಆಣೆ. ಆಮೋದಿನಿ (ಸುಖದ ಮಾತ್ರೆ) ಬೆಲೆ: 4 ಆ. ನಾರಿಕೇಳಾಯಿಲೆ (ಕೆಸರಿ, ಪಚ್ಚ ಳಲ್ಲೂರಿ, ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆಚೆ. ಆಮೋದಿನಿ (ಸುಖದ ಮಾತ್ರೆ) ಬೆಲೆ: 4 ಆ. ನಾರಿಕೇಳಾಯಿಲೆ (ಕೆಸರಿ, ಪಚ್ಚ ಳಲ್ಲೂರಿ, ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆಚೆ. ಹಾಕಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಿಲ್ಲ.) ತಲೆನೋವು, ಕಣ್ಣುಮಂಜು ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಔಷಧ ಬೆಲೆ 4 ಆ.

ಹಾಕಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಿಲ್ಲ.) ತಲೆನೋವು, ಕಣ್ಣುಮಂಜು ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಔಷಧ ಬೆಲೆ 4 ಆ.

ಮಂಗಳೂರು ಬಾಂಟರು:—ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು. **ಸದ್ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ನಂಜನಗೂಡು.**

Printed & Published by V. S. Nayak at the Mangalore Trades Association's Bharathi Press, Mangalore.

Registered No. M. 1—8—6

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾದಾರರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಅಣೆ 1—8—0

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿತಿತಾರ್ಥಾದ್ಭಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ-। ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಟವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರಿತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಖು ೨೫ನೇ ಜನವರಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಚಿಕೆ ೪

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಸ್ಥಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಮೈನು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಬಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾರ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮೆಂಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒಟಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧಣಿಕರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು। ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಸ್ಥರಿಂದ ತಯ್ಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಡುವಂಥವುಗಳು.

ಬನಾರಸ, ಪೂನಾ ಮುಸ್ಕೈರಿ, ಬಡೋದಾ, ಇಳಕಲ್, ನಡಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೆಮ್ಮಣಿಯ ಎತ್ತರಗಳು, ಮಧುರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಅರಳೆಪೇಟೆ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ, ಅಮದಾಬಾದ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತ್ರಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಸನಸುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮದಿರೆ, ಉಪನಯನಗಳ, ಹೆಣ್ಣು ಉತ್ಸವಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಸೀರೆಗಳು, ರವಕೆಕಣಗಳು, ಧೋತ್ರಗಳು, ಆಂಗೀ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಡುಪತೊಡುವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,
ಧಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ರಮಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.
ಬಲ್ಲವರ ಸಗಡಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲೇಬಾಗುತ್ತದೆ.
ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ತೀರಿಗೆಗಳ ರಮಣನ್ನು ಒಂದು ನೋಡಿರಿ.

1918ನೇ ಇಸವಿಯ
ಪೊಕೆಟ್ ಡೈರಿಗಳು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವು.
ದೊಡ್ಡ ಸೈಜು 2 ಅಣೆ. ಸೈಜು ಸಣ್ಣ 10 ಅಣೆ.
ಕಾಗದ:— ಶಾರದಾ ಭಾಷಾಮನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:—ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಚೇಳು ಕಡಿತ, ಆನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ 25,000 ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕೆಲೆಂಡರು ವಿ. ಪಿ. ವ್ಯಾಂತರ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ 5 ಆಣೆ ಬೀಳುವದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಹಾರ್ಫ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಬೀಳುವದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:—ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರಡಿಗೆ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲಿನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬೇರೆ ಚೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪ್ಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು
ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿಯಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಚೈತನ್ಯಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅಶಕ್ತತೆ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ನಿಚೇತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವದಿದ್ದರೆ ಅವಲೇಹಾದಿ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಿಶಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವನಿರ್ಮಿತವಾದ **ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು** ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! **ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!**

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಹೆತ್ತವರಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಉಚಿತ! ಟಪ್ಪಾಖರ್ಚಿಗೆ ಅಣೆಯೇಳು ದೊರಕಿಸಿರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣೀ ಕೇಶವಜ್ಞ,
ಮಾಲಿಕರು, ಧನ್ವಂತರಿ ಔಷಧಾಲಯ,
ಪೋ. ಪೆರಿಯಾರ್, ಸೌತ್ ಇಂ. ರೈ.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital	Rs. ...	300,000—0—0	
Issued Capital	...	225,000—0—0	
Subscribed Capital	...	225,000—0—0	
Paid up Capital	... ...	219,625—0—0	
Deposits	... ...	297,566—14—7	
Reserve Fund	... ...	51,394—13—6	

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 48,411—4—0 have been invested in Government Paper of the face value of Rs. 50,000.

Dividends of not less than 6% paid during the past years and a bonus of 1% to 2% paid in addition during the last nine years.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4½, 5, 5½% and 6% respectively at the discretion of the managing committee.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 3½% per annum at the discretion of the managing committee.

Current Deposit Account opened free of charge.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

Loans granted on proper securities and pledges.

Canara Bank Ltd.,

Mangalore, 1st January 1918.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು	ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಮೂಲ ಧನವು	,,	225,000—0—0
ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನವು	,,	225,000—0—0
ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು	,,	219,625—0—0
ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ಸೊಲಲಗುಗಳು		297,566—14—7
ರಕ್ಷಿತ ಧನವು		51,394—13—6

ರಕ್ಷಿತ ಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿಯುವ ಮುನಾಫೆಯು ಸೇಕಡಾ 25ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸೊಬಲಗು ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ರಕ್ಷಿತ ಧನದ ಸೈಕೆ ರೂ. 48,411-4-0 ರೂ. 50,000ದ ಬಾಬ್ತು ಧಮ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿದಲ್ಲುಟ್ಟಿರುವುದು.

ಕಳೆದ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೬ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಲಾಭವು ಸಾಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಡೆ 9 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ 1ರಿಂದ 2ರ ವರೆಗಿನ 'ಬೋನಸ್' ಎಂಬ ಲಾಭೋಪಚಯವು ಸಹ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 4, 4½, 5, 5½ ಮತ್ತು 6 ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಸೊಬಲಗುಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳದೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಸೇಕಡಾ ೩½ ದರದಲ್ಲಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿದಾರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದ ಪರವಾಗಿ ವಿನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವುವು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾದೀತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ರ ದರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಯೋಗ್ಯ ಜಾಮೀನಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

P. Gopal Naik,
Secretary.

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಏಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

ಹೈಮಾದಿಪಾನಕ. ಹೈಮಾರಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಶ್ರುತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೈಕ್ಕುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 6 ಔನ್ಸ್‌ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 1. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದೆ.

ಶತಘೌತ ಘೃತಗಳಂಬ. ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಣ್ಣು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಜಳ್ಳೇ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದೆ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ಏ ಎಸ್., ಎ. ಎಮ್., ಡಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
೦೦೯ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ.
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಮಕ್ಕಳು ಆಡುವ ಸಾಮಾನುಗಳು

ಈ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹುಡ್ಗಾಲ ಮತ್ತು ಕಂಚೀಲಿಂದ ತಯಾರಾದವುಗಳು. ಮಕ್ಕಳ ಆಟಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥಾ ೭೨ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಗಕ್ಕೆ ೧೫—೮—೨. ಮಧ್ಯವು ತರಹದ್ದು ಗಕ್ಕೆ ೬—೦—೦. ದೊಡ್ಡ ಕಿಟ್ಟು ಉತ್ತಮತರಹ ಗಕ್ಕೆ ರೂ. ೪—೦—೦.

ಕಾಣುಲಿ ಇಂಗು.

ಉತ್ತಮ ತರಹ ರೂಪ್ಯಾ ಗಕ್ಕೆ ೪ ತೊಲೆ, ದುಯಂ ರೂಪ್ಯಾ ಗಕ್ಕೆ ೬ ತೊಲೆ, ತೀಯಂ ರೂಪ್ಯಾ ಒಂದಕ್ಕೆಗಂ ತೊಲೆ, ಚಾರಂ ರೂಪ್ಯಾ ಗಕ್ಕೆ ೧೫ ತೊಲೆ.

ಇದ್ದುದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸಾಮಾನುಗಳ ಲ್ಯಾಬೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೋರುವವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸ ಆದೆ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—

ತೀರೋಮಲೆ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಚಾಕಾಡಾ, ಕಾಚಿ
SIROMANI NARAYANA CHARYA & CO.
Chakkadaya,
ERNAKOM CITY.

ಪಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಅಶ್ಲೇಷ ಋತ್ಕಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ಪಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ನಾವಿ ರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾ ಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ನಂತೋಷದಿಂದ ದೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುನಿತ್ಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ದಾಯ ತೊಳೆ ಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯು ದುರ್ಗಂ ಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಕ್ಕಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ ಕಟ್ಟು ವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಕುಗರ ವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲು ಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅನ್ನದ ಖಂಡಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದ ಮಾತು

ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆ

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರದೂರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸುವಲ್ಲಿಯವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್-ವಿಕ್ರಯಿಸ್ತರು:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ

ಸಾರಸಾಪರಿಲ್ಲಾ.

ಈ ಸಾರ್ವಾಪರೀಲಾ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಾ ಏರಂಡಪ್ಪಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿ ದರಿಂದ ನೈಯೊಳಗಿನ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸುಖೋಗಿ, ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಿಂದುಂಟಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕಾಯಿಲೆ, ಉಬ್ಬುವಿದ. ನರಗಳ ಲ್ಲಿರುವ ನೋವು, ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಯಕೃತ್ತಿನಾ, ಕೆದುಬು ಶೂಲಂಗಳು, ಕಜ್ಜ, ಸುತ್ತುಚರ್ಮದ ಸೋಗಗಳು, ವಿಷಕಡಿತದಿಂದುಂಟಾದ ವ್ಯಾಧಿ, ಬೆರಾಲಿಸಿಸ್, ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನ ನಾಶಮಾಡಿ, ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷವಸ್ತುವನ್ನು ಎಂದರೆ ಸಾರರಸ ವಂಶಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಶೌಚೆಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಯಾ ಗಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಯವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಶುದ್ಧವಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧—೦—೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಷ್‌ಚರ್.

ಇದು ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಬಾಂಜ್ವರ, ಸನ್ನಿಪಾತ, ಕೆಟ್ಟ ವಾಯು ವಿನಿಂದುಂಟಾದ ರೋಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ಸಹ ನಾಶಮಾಡು ತದಲ್ಲದೆ ಇದು ಸಿಸಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಪೂನ್ ಕೂಸುಗಳು ಸಹ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ವಿದ್ವಾಂಸ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಗುಣಮಾಡುವದಕ್ಕಾದ ಜ್ವರವನ್ನು ಈ ಎರಡೇ ಎರಡು ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತುಡಾರಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಕ್ಕೆ ರೂ. ೦—೧೫—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮುಲಾಮು.

ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಆದಾಗ, ಬಹಳ ಸಲ ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ, ಮರ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವುದು, ಮೂಲವ್ಯಧ ಇವೇ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಥೆಪಡು ತ್ತಾನೆ. ಈ ಔಷಧ ಒಂದೆ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯು ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ರಕ್ತ ಸುರಿ ಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಸೋಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತು ಎಂತ ತರಹ ಹರ ಕತಿನಾದರೂ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಿದರೂ ಕೂಡಲೇ ಗುಣಮುಖಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಏನೊಂದೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದೆ ಕಂಪ್ಲಾನಿ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೮—೦.

ವಿಳಾಸ:—

ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೈಯರ್ ರೋಡ್,
ರೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay

ನೋಟೀಸು.

ಮಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ
ಕ್ರಮನಂಬ್ರ 1387

ತ್ಯಾತಿ ಶಿವರಾವ್—ವಾದಿ
ತ್ಯಾತಿ ನೆಂಬಪ್ಪಾವ ವ ಮಗಂದಿರು—ಪ್ರತಿವಾದಿರು.

ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ—ಸದರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕಳದ 1917ನೇ ಇಸವಿ ದಸಂಬರ ತಾ. 15ರಲ್ಲು ಮಂಗ ಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಸದರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇತು ಆದ ಮಂಗಳೂರು ಕಸಬಾ ಬಾಜಾರ್ ನಂಬ್ರ 376ನೇ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ ಪಟ್ಟ ಸರ್ವೆ ನಂಬ್ರ 616ನೇ ಮಂಗಳೂರು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ IIIನೇ ವಾರ್ಡ್ ಟೌನ್ ಸರ್ವೆ ನಂಬ್ರ 46ನೇ ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯರ ಹಿರಿಯರ ಬಾಬ್ತು ಬಾಗ್ಯಾತು ಮನೆ ಬಾವಿ ಬಕ್ಕೆರೆ ಸರ್ವಾದಿಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಗಳ ಪ್ರತಿವಾದಿಯರಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕುಗಳು ಯಾವ ಹಿಗೆಗು ಜಹಿರಂಗವಾದ ನಿಲಮಿನಿಂದ ಸಾಬಿತುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ, ಕೆಟ್ಟಿ ಮುಳಂ ಪೈರಿಗೆ ಇದೇ 1918ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾರೀಖು 4ರಲ್ಲು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸಂಬ್ರಿಜ್ ನಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು. ಆಗ್ಯೆಳ್ಳವರು ತಾವಾಗಿ ಬಿಲ್ಲುಬರುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ಬಾಗ್ಯಾತು ವ್ಯೈಟಾಜ್ ಸಿಟ್ಟು 31 ಸರ್ವೆ ರೂ. ೩—12—0 ಅಂದಾಜಿದೆ.

ಮಂಗಳೂರು
ತಾ. 23-1-1918. (ಸಹಿ) K. B. Vyasaraya Achar.
ಸಬ್ ಜಡ್ಜ್.

ಯೂರೋಪದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಬ್ರಿಟಿಷ ಘೋರಕಠಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯೂರಮೌತ್ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಜನರು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಏಳುವ ಮೊದಲೆ ಜರ್ಮನ್ ಆಲಂಕಾರಿಯರ್. ತೀರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಫಿರಂಗಿಗುಂಡಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿ, ಸ್ಫೋಟ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿತು.

ಇದಾದ ತರುವಾಯ ರಾತ್ರಿ ಸ್ಕೂಬರೆಂಡದ ಕಾವಲಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ೨ ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಿಸ್ಟ್ಯೂಯರ್ ಸಾರಿಗೆ. ಕ್ರೂಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇವೆ ರಡು ಸಾರಿಗೆ ಇವರ ಬೆಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನೆ ಕುರಿದನು. ಉಳಿದವು ಅಡಲಿಪಾಲಾದವು

ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾಜಮನ್ನು ಗಡಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಂದ ಸೈನ್ಯವನ್ನ ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೊಪ್ಪುಬೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತುವಲ್ಲಾಗಿ ಇಂತಿಯವರು.

ರುಕ್ಷರ ಸರಂಜಾಮಿನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಕುರಿಗಳು. ಒಂದು ಆಲಂಕಾರಿಯರ್. ಮಳಗಿಸಬಲ್ಲದು.

ಗೊಬೆನ್ ಮತ್ತು ಬ್ರೆಸ್ಲೂ ಎಂಬ ೨ ಜರ್ಮನ್ ಯುದ್ಧನೌಕೆಗಳನ್ನ ಡಾರ್ಡನೆಲ್ಲ್ಸ್ ಜಲಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಯುದ್ಧನೌಕೆಗಳು. ಕಪ್ಪಿಸಿ, ಬ್ರೆಸ್ಲೂವನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟವು. ಗೊಬೆನ್ ಬಹಳ ಕಾಲ ಆಗಿ ಓಡಿಹೋಗಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಯುದ್ಧನೌಕೆಯನ್ನು ಮಳಗಿಸಿ.

ಒಟ್ಟಿಂದ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾವಿಗಳ ಫಿರಂಗಿಯುದ್ಧಂ ಸಾರಿಸಿದವು

೧೯೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೬ ಸಾವಿಗಳು, ಫ್ರಾಬ್ಲಂ ೫ ಸಾವಿಗಳು, ಫಟಿಲಿಯ. ೨ ಹಡಗುಗಳು, ೧೯೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೨, ಫ್ರೆಂಚ್ ೧, ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರ ೨ ಬಕ್ಷರ ಹಡಗುಗಳೂ ಪೆಶಾವರಗಳಿಗೆ ಕಕ್ಕುವಿವೆ

ಸಂಧಿವಿಸ್ತಾಪ—ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಡಾ ವಿಲ್ಸನ್. ಸಂಧಿ. ವಿಷಯವಿಗೆ ಇರ್ಪಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರ ಪಕ್ಷದ ಭೂಪತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಇಳಿದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆವು ಆದರಿಸಿ. ರುಷ್ಯಾ ಕೊಟ್ಟು ಕಕ್ಕಗಳನ್ನ, ಮಿತ್ರ ಅಥಗಳ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ — ಅಸ್ಟ್ರೇಲಿ — ವಿಶ್ವಮಂಡಲಿಯ ವಿಚಾರಯುದ್ಧಗಳೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ನ್ಯಾಷ್ ಅವರೊಟ್ಟಾಗಿ ಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಜೊತೆಗೂ ಭೂಪತಿಗಳ ಸಾಗಾಟವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆವು ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆ ತಿಂದ. ಬಂದ ವಿಷಯಗಳು. ನಾಳಿಕರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಕಕ್ಕವು. ಡಾ ವಿಲ್ಸನ್ ಭೂಪತಿಯವರ "ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ನ್ಯಾಯ, ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ, ಮತ್ತು ಒಟ್ಟುಗಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವು ರಿಗೆ ಕೇಡು ಬಿಘಾತಿಂದ ವಿಶ್ವಭಾವನೆಯಿಂದ ಹುರಿದುದ ಹಳ್ಳ ಇವಿಗಳನ್ನು ಸಾವಿ ಮಂಡಿಸಿ ಮಾಡಲೆ ಬೇಕು.. ಈ ಕಕ್ಕನ್ನು ಸಂಧಿಸಿದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಗೌರವ, ನನ್ನ ಸಮಸ್ತವನ್ನು ನಾವು ಅಡಂಡಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿದ್ದೇವೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಮಾತುಗಳು ಬಂದಾ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅತ್ಯಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿಯೋ ಅವನ್ನೆ ಅವಲಂಬಿಸುವುದಾಗಿ ಕಿತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿ ಬೇಕೆಂದು. ಅವರ ಸಾಧನೆ ರುಷ್ಯವನ್ನು ಕಕ್ಕಸ್ಥೈನ್ಯವ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಬೇಕೆಂದೂ ಸಿನ್ನು ಪ್ರಿನ್ಸ್

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ಅಗ್ರಲೇಖ: — ಪುಟ.

೧. ಈ ಗೊಂದಲದ ಅರ್ಥವೇನು? ೪

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:—

೧. ಆಹಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಧಾರಣೆಯ ಏರು ,,

೨. ಪರಕೀಯರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ೪-೫

೩. "ನಿರ್ಗತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ" ,,

೪. ರೆಡ್ಡುಟೇಪುಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಹಾಕಿರಿ ,,

೫. ವಿಳಂಭಾವಧಿ ಪ್ರಚಾರಕ ಸಭೆಯ ವೃತ್ತ ,,

೬. ಮಾಮರಿಯ ಬಾತಮ್ ,,

೭. ಮಾದ್ರಶಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಕರಿಣಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ,,

ಸ್ಥಳಿಕ — ಮಂಗಳೂರು

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಯೂರೋಪದ ಮಹಾಯುದ್ಧ ೫

೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ ೫-೬

೩. ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತ ,,

೪. ಬಂಬಿರ ಯೂನಿ ಸಾಡದರ ಸಂಘದ ನಮೂನೆಗಳು ೬

೫. ಸೊಬ್ಬರಿದ ಕುಟ್ಟು ,,

೬. ಪತ್ರಸ್ಫುಟಾರ. ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೪೨ ಪ್ಲವ್ಯ ಶು. ೧೩ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಈ ಗೊಂದಲದ ಅರ್ಥವೇನು?

ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದಿರುವಷ್ಟರ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಅವರು ಪಿ. ಮತ್ತು ಓ. ಕಂಪೆನಿಯ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ವಿರಿದರು? ವೈಸರಾಯರ ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಬೆಳೆಸಿದಾಗ ಅವರ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಧ್ಯೇಯವಿತ್ತು? ಅಥವಾ ನವ್ಯ ಪುಚ್ಚ ಬಾದಶಹರು "ಸಂತ್ರಿಯೆ, ಹಿಂದಿಜನರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೇನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರಯಿಸು." ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದಾಗ ಮೊಂಟೆಗ್ಯು-ಚೆಲಿಗಳ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಧ್ಯೇಯವಿತ್ತು? ಈಗಿನ ಭಾರತಮಂತ್ರಿದ್ವೆಶದ ಪದವನ್ನು ಆಲಂಕರಿಸುವ ಕೊಂಚ ಮೊದಲು ಯಾವಾಗ ಮಿ.ಮೆಸೆಪೊಟೆಮಿಯಾ ಪ್ರಕರಣದ ಕೊಳಕು ಹೊರಗೆ ಬಂತೊ ಆಗ ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಿವಿಲಿಯನ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯ ಏಕತಂತ್ರಿ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆಯ ಆಬುಳುಗಳನ್ನೆಳೆಯುವಾಗ ಅವರ ಅಂತಃಕರಣದ ಮುಂದೆ ಹಿಂದೀದೇಶದ ಹಿತದ ಯಾವ ಧ್ಯೇಯವು ನಿಂತಿತ್ತು? ಇವುಗಳದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಥ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳದಾಗಲಿ ಉತ್ತರವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದೆ ಇದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಿಂದೀದೇಶವೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಕಾರಧಾರವು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯನಿಧಿಯನ್ನು ಗುಣಗುಟ್ಟದೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ; ದೇರ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಇದೆಲ್ಲ ಸರಿ, ಪರಂತು ಆ ಶಾಸನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ದ್ರವ್ಯನಿಧಿಯನ್ನು ತೆಕ್ಕೆಯಿಕ್ಕುವದಾದಮೇಲೆ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ತೆಕ್ಕೆಯಿಕ್ಕುವದು ರಾಜ್ಯಕರ್ತರ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಇದೆ ಈಗ ಹಿಂದೀದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ್ದು. ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಹೇಳವದಾದರೆ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಕಾಶನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ಭಾವಾಬದಾರಿಯ ಅಂತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂತಮ್ಮ ಪಹುಮಾನದಿಂದ ಇರುವ ನಿಸಾಹಕತೆಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಕಡದ ಮೇಲುತರಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮುಂದಿದ್ದ ಧ್ಯೇಯವು. ಮೆಸೆಪೊಟೆಮಿಯಾ ಪ್ರಕರಣದ ಧಾತಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಶಬ್ದಗಳು ಇವೆ ಅರ್ಥದವು. ಬಾದಶಹರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಜನಾಬದಾರ ಹಿಂದೀ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮಳಕರಂದವು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ವೈಸರಾಯರ ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರು ಹಿಂದೀ ದೇಶದ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಡುವಾಗ ಇದೆ ಅಂತರ್ಗತ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಪಾಥೇಯವನ್ನು (ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅನ್ನದ ಬುತ್ತಿಯನ್ನು) ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಾರಾಂಶ ಹಿಂದೀದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡವದೆ ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳ ಮನೋರಥವಾಗಿತ್ತು.

ಕ್ರಿಯೆಯು ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಣಾಮವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಗ್ರಾಹ್ಯ ಮಾಡುವದಾದರೆ—ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಹ್ಯಮಾಡುವದೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.—ಮೆಸೆಪೊಟೆಮಿಯಾ ಪ್ರಕರಣದ ಧಾತಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಕಳೆದ ಆಗೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತಿದ ಜಾಹೀರ ಜಾಹೀರಣೆಯಿಂದಲೂ, ಏದು ಸಾವಿರ ಮೈಲುಗಳ ಅಳತೆರದ ತ್ರಯಣಾದಿಂದಲೂ ಎಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಆ ಸ್ವಾಸವಾಸ್ಥಿಂದ ಸೋಲಾಯಮಾನವಾಗಿ ಬಾರದೆ ಸಿಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಸೆಂಗತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಸಫಲವಾಗಿಯೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದೆ ಬಿಡುವವು. ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಬಂದವರು ಹಿಂದಿಗಳೊಡಿನೆಯೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿಹೋಗಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ? ಆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಗಳು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಿ, ಬೇಡವೆಂದು ತಳ್ಳಲಿ. ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದಿ ಜನರೆ ಚರ್ಚಿಸುವದು ಯುಕ್ತವು. ಹೊರತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಂಗ್ಲೂ ಇಂಡಿಯನರ ಮತವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು? ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗುಪ್ತಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಆಗ ಕೈವೇನು? ೧೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕಾಶನದ ಯಾವ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಹಾಳೆಡ್ಡಾರೆ, ಯಾವ ಶತಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅಂಥವರು ಎಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾರೊ, ಈ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೆಸೆಪೊಟೆಮಿಯಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಧಾತಣಮಾಡಿದ ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳಿಗೆ ಅಪೂರ್ವವಿರ್? ಅಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಯೆ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ? ನಿಜವಾಗಿ ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳು ಏನೂ ಊಹಿಸಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರೆ? ಅಲ್ಲ. ೧೫೦ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಆಳಿಕೊಂಡು ಬಂದವ್ದರಿಂದ ಒಂದುವೇಳೆ ಸವಯ ತಳಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವ ಒಂದು ತರದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಕೇಳಿವರು ಅಥವಾ ಕೇಳಿದ್ದು ಕ್ಷಮ್ಯವೆನ್ನೋಣ ಪರಂತು "ಎಲ್ಲಿನೆ ಮೂಗಿಗೆ ಎಲ್ಲಿನ ಸಿಂಬಳ" ಎಂಬ ಗಾದೆಯಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಧವಿಧವ ಎಂಗ್ಲೂ ಇಂಡಿಯನರಿಗೂ ಹಿಂದೀ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವೇನು? ಉದಂದದಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬೆಳಕಿನಕೆಗೂ ಸಾಲದಷ್ಟಿರುವ ಈ ಎಂಗ್ಲೂ ಇಂಡಿಯನ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥದ ದಸಿಯಿಂದ ವೋಟ್ ಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಹಂ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಹಿತಾಹಿತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಕಲಸುವದೆಂದರೇನು? ಈ ಉಪದ್ರವ ಕಾರಿಗಳ ಚಳವಳಿವು ಎಷ್ಟಾದಷ್ಟಿಗೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆಂದರೆ, ಎಂಗ್ಲೂ ಇಂಡಿಯನ್ ಶಿಕ್ಷಾಮಣಿಯಾದ 'ಎಡಿಬ್ರಸ ಸೈಲ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ವಿಲಾಯತಿ ಡಾಕಮಿದಾರನು 'ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ತಲ್ಪಿದರೂ ಅವರ ಹಿಂದೀ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ಣಯವು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಾಗ್ಯೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯು (ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕೊಮನ್ಸಿನ) ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸಂಭವವು ಇಲ್ಲ, ಎಂಬ ಧೈರ್ಯ ತಿಳಿಸಿತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದೀ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ನೈಲೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆಯೂ ಸಾಧಕಬಾಧಕ ಟೀಕೆಯೂ ಆಗಿ ಅನಂತರ ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಬರ್ಲೇಕಾದ್ದು, ಅಷ್ಟುಸಸಂಯದ ಪುರಸತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ವಿಲಾಯತಿಯ ಟೋಕಮತದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅದೆ ಬಾತಮಿದಾರನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬಹು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವೆ? ಹಿಂದೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಆದ ಚರ್ಚೆಯು ಕದಿನಿಯೆ? ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳ ಮಂಡಲವು ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ಅವರಮುಂದೆ ಬಂದ ದಿಬ್ಬಣಗಳೆಷ್ಟು! ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ, ಮೊಸೆಲೆಮ್ ಲೀಗು ಹಾಗು ಇವುಗಳನ್ನೆ ಅನುವರ್ತಿಸಿವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಒಂದ ದಿಬ್ಬಣಗಳನ್ನು! ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ದಿಬ್ಬಣ, ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ ಕ್ಲಾಸಿನವರ ದಿಬ್ಬಣ, ಲಿಂಗಾಯತ, ನಾಮಶೂದ್ರ, ಮರಾಠಾ, ಪಂಜಾಬದ ಶಿಖಿಯವರ ಸಂಘ, ಎಂಗ್ಲೂ ಇಂಡಿಯನ್ ಹಾಗು ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಈ ಸಮಸ್ತ ದಿಬ್ಬಣಗಳು ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಲೀಗಿನ ಯೋಜನೆಯು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಒದರಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಸಾಲದೆ? ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳ ಒದಲಿಗೆ ಮಿ. ಚೆಂಬರ್‌ಲೆನರ ಗ್ರುಹವು ಇದ್ದದ್ದಾದರೆ ಅವರು ಇಪ್ಪರೊಳಗೆಯೆ—ಈ ಅದ ಚರ್ಚೆಯಂದಲೆ—ತಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. "ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಗಳಿಗೆ ಸಕವಕ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಸರವು ಬೇಡ; ಎಂಬುದಾಗಿ ಚೆಂಬರಲೇನರು ಇಪ್ಪರೊಳಗೆಯೆ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿಯಾವ್ಯದ ಸುದ್ದಿವದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯು ದೊರೆಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಎಂಗ್ಲೂ ಇಂಡಿಯನರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಹೋಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಧಾತೆಯಲ್ಲಿ ದೂರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವ ಜನರಿದ್ದರೂ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹು ಅಲ್ಪವಾದ್ದು; ಆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕೂಡ ಸ್ವಯಂ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ್ದಲ್ಲ; ಅನ್ಯರ ದುರ್ಬೋಧನೆಯಿಂದ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ್ದು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಯು ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳಿಗೆ ಕಂಡುಹೋದರೆ ತಾವು ರಚಿಸಿದ ವ್ಯೂಹವೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾದೀತೆಂಬ ಧಯದಿಂದ ಈ ಎಂಗ್ಲೂ ಇಂಡಿಯನರು 'ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಯಾಡ್ಡು ಸಾಲದು' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು?

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ದೇರೆದೇರೆ ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪತಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಇನ್ನೂ ಹೊರಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದು ದೀಗ್ರವೆ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಹಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಗತಿಯು ಬಹುಶಃ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲಿರುವ ಹೊಳ್ಳುಜಿಯ ಅಂಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವ ವಿಷಯವೆ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿ ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎಂಥ ಹಿಂದಿ ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎಂಥ ಕ

ವಾರಕ್ಕಾಗಿಯೂ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಈ ಅರ್ಥದ ಬೀಲು ಬಂಗಾಲ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದರ ಲಾಭಹಾನಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಂಥ ಬೀಲು ಬಂಗಾಲ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಬರುವದು ಅತ್ಯಂತ ಇಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲದಂಥ ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ಮತದಾರ ನುಂತಾದ್ದರ ಹಕ್ಕೆರುವದೆಂದರೆ ಈ ಪದವಿಯನ್ನಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಔದಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇರಲಿ. ಬೀಲು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮುಂದೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಬಂದು ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ ಕೆಂಬಹುನಾ ಅವಸ್ಥೆಯು ವಿಚಾರಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಬರೆಯಬೇಕಾದ ಎರಡೂ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು ಯುಕ್ತವು.

೩. ಕಳೆದ ವಾರ ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಕಾಸ್ತ್ರಪರಿಷತ್ತಿನ ವದನೆ ಅಧಿವೇಶನವು ಜರಗಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಡೊ. ಗಿಲ ಬರ್ಟ ವಾಲಕರರು ಇದ್ದರು. ಇವರ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಭಾಷಣವು ಬಹು ಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಕಲಿಸಲ್ಪಡುವ ಪದಾರ್ಥ ವಿಜ್ಞಾನ, ರಸಾಯನ, ಗಣಿತ ಮುಂತಾದವು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿರದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದ ಬದನೆಕಾಯಿಯು ಹ್ಯಾಗೆ ಪಲ್ಲೆಮಾಡಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಾರದೊ ಹಾಗೆಯೆ ಬರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಕವಾದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣದ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವವೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ನಿರ್ಜೀವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಸಾಕಾಕ್ಷ್ಯಶೋಧಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ನಿರ್ಜೀವವಾಗಿದ್ದ ಮರಮಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಧಾತುಲೋಹಗಳು ಹಿಂದೀ ಗೃಹಿಕ್ಷಣ ಶೋಧದಿಂದ ಸಜೀವತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದುವಾಗ ಅದೆ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವು 'ನಿರ್ಜೀವ' ವಾಗಿ ಹೋದದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಅದೆ ಗೃಹಿಕ್ಷರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನವು ದೊರಕಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೂಡ ಸಜೀವವಾಗಲೆಂಬು ನಾವು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

೪. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ್ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ದೆರಿಸ್ಟರ ಜೊಸೆಫ್ ಬಾಪ್ಟಿಸ್ತರು ಈಗ ಎಷ್ಟೊ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಪ ನ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲಕದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಲೇಬರ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಜ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೊನ್ನೆ ವಾಚಕರಿಗೆ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಸಿರುವೆನಷ್ಟೆ. ಅವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎರಡೂ ಹೋಮ್‌ರೂಲ ಲೀಗುಗಳಿಗೆ ಳಿಸಿರುವ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: ಲೇಬರ ಎಸೋಸಿ ವಿಷನುಗಳ ಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಹೋಮ್‌ರೂಲಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವ ಆತುರತೆಯು ಉಂಟು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಿಂದಿಹೋಮ್‌ರೂಲಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಮಿ. ಜೊಸೆಫ್ ಬಾಪ್ಟಿಸ್ತರಿಗೆ ಮಂ ತಲಗಳು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಪ್ಟಿಸ್ತರು ಬರೆಯುವ ದೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದಿಹೋಮ್‌ರೂಲಿನ ಕುರಿತು ಪದಾರ್ಥಕಾರಕವಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡುವ ಹುತ್ತುವರ್ತರನ್ನು—ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರು ಜನರ ನ್ನಾದರೂ ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಸಭೆಯು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಲಖನೌದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ವಿಲಾ ಯತಿಯ ಲೋಕಮತವನ್ನು ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಂಡಲವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಠರಾವ ಪಾಸುಮಾಡಿತು. ಪರಂತು ಇದಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ! ಈ ವರ್ಷವೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಅದೆ ಠರಾವನ್ನು ಪುನಃ ಪಾಸುಮಾ ಡಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಠರಾವಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಠರಾವ ಪಾಸಾದರೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಯೋಗವು ಒಂದು ಒದಗದಿದ್ದಾದರೆ ಉತ್ತಮವೆ ಸರಿ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ದೀರ್ಘ ಸೂತ್ರತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಮಿ ಬಾಪ್ಟಿಸ್ತರು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಹೋಮ್ ರೂಲು ಲೀಗುಗಳಾದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಲಸ್ಯಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

೫. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ವಾರದಲ್ಲಿ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ವಿಳಧಾತಾಪ್ರಜಾ ರಿನೀ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಅದರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಿಂದಿರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಬಂಧವು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿಯಂಥ ಬಹುವ್ಯಾ ಪಕ ಭಾಷೆಯು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಿಂದಿಭಾಷೆಯು ಇದಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸರ್ವ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಮತ್ತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಗೆ ಸುಬೋಧವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊ ಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ದೇಶಭಕ್ತ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಂದ ಠರಾವು ಪಂಡಿತ ಮಾಲ ವೀಯ ಪ್ರಭೃತಿಗಳಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪಾಸಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ಈ ಭಾಷೆಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಚಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಇತ್ಯಾಗ ಇತ್ಯಾಗ ಪ್ರಯತ್ನಿಸ ಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇದನ್ನೆ ಬರುವ ವರ್ಷದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ರಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇರಲಿ. ಹಿಂದಿರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಒಂದು ಭಾಷೆಯು ಇರು ವದು ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯವಾದ್ದು ಎಂದೀ ನಂಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಬೇಗನೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಾಚಕರ ಮುಂದಿಡುವ ದಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟಿಬಿಡುವದು ಒಳ್ಳೇದು.

೬. ತಾ. ೫ನೆಯ 'ಹಿಂದು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ದಾತಮಿ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮದುರೆಯದೊಂದು ಬಾತಮಿ ಪತ್ರವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮದುರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ತ್ರದ ಸಭೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವು ಕಂಡು ಬಹುತ್ತದೆ. ಮದುರೆಯಲ್ಲಿ ಸುವರ್ತಾಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಮೇರಿಕನ್ ಮಿಶನಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಡುಗರು ಮತಾಂತ ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಟ್ಟಣದ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಕೂಡಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ವಕ್ತೃಗಳನೇಕರು ಭಾಷಣಗಳಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಮೂರು ಠರಾವ್ಗಳು ಪಾಸಾದವೆಂದು ಆ ಬಾತಮಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಠರಾವ್ಗಳಾ ವವೆಂದರೆ: ೧. ಧರ್ಮಾಂತರ ಮಾಡಿರವರನ್ನು ಪುನಃ ಹಿಂದುಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರಿಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ೨. ಧರ್ಮಾಂತರ ಗೊಳಿಸಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ತಂದೆತಾಯಿಯಂದಿರೂ, ಪಾಲಕರೂ ತಂತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವದನ್ನು ಅದಮ್ಮ ಕತಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಹಿಂದೂಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ನಿಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ೩ ಮದುರಾ ಮತ್ತು ರಾಮನಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಹಿಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿ ಕಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.

೭. ನವ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಲಿಕ್ಕೂ, ಇದ್ದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಸುಗಳನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸ ಲಿಕ್ಕೂ, ಶಿಕ್ಷಣಖಾತೆಯ ದಿರೆಕ್ಟರರ ಸೂಚನೆಯ ನೀತಿಗೆ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಿದೆ. ' ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕೊಂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಸರಕಾ ರದ ನಿರ್ಧಾರವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ನಡೆಯುವ ಸರಕಾರಿ ವರ್ಷದ ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಹಾಗು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೊಸ ಶಾಲೆಯ್ಕಾ ನಾಮಾನ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನೂರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಈ ರೀತಿ ಯಿಂದ ಒಂಬು ಲಕ್ಷ ೩೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಸರಕಾರವು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ೬೭೯ ಹೊಸ ಪ್ರಾಥಮಿಕಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ದಿರೆಕ್ಟರರ ಆಲೋಚನವಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೨೯೯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೨೬ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ. ದ್ರುವ್ಯಾನುಕೂಲತೆಯು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಮನ್ನಿಸಲು ದಿರೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಅಧಿಕ್ತೋರವದಲ್ಲ. ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳ ವರ್ಗೀ ಕರಣವು ಮುಂದಿನಂತೆ ಮಾಡಿಯದೆ. ಹುಡುಗಿಯರಿಗಾಗಿ ೨೪೩ ಶಾಲೆಗಳು; ಬಾಕಿ ಉಳಿದವು ಹುಡುಗರಿಗೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲೂ ಪುನಃ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗಾಗಿ ೪೭, ಪಂಚಮರಿಗಾಗಿ ೪೨, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ದವರಿಗಾಗಿ ೬೨ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣ ಸರ್ವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ೨೮೨. ಪ್ರಕೃತ ಸರಕಾರಿ ವರ್ಷದ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಖರ್ಚು ರೂ. ೧೫೩೫೧ ಇನ್ನು ಕೂಡಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಖರ್ಚು ೨೪೬೬೮೪ ರೂ. ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಿರ್ಣೀತವಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಳಿಕ—ಮಂಗಳೂರು.

ಹೊಸ ಬೋರ್ಡ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರಿಯುವುದಕ್ಕೂ, ಈಗ ಇರು ವಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಕ್ಲಾಸು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ೪೫೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರದವರು ವಿಲೆವಾರಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ವಿಲೆವಾ ರಿಗೆ ಈ ಆಫಿಶಿಯಲ್ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಾ ೧೫೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ೫೧೩ ಮಾರ್ಚ್ ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಪಾಡರ ಮಾಡಿರುವರು. ಇದೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೬೭೯ ಹೊಸ ಸಾಲೆಗಳು ಆಗು ವುವು. ಈ ಪೈಕಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ೨೬, ಲೋಕಲ್‌ಫಂಡ ಸುಧಾ ರ್ಧಿಯೊಳಗೆ ೬೫೩ ಸಾಲೆಗಳು ಉಂಟಾಗುವುವು. ಈ ೬೭೯ ಪೈಕಿ ೨೪೬ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೂ ೪೭ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೂ, ೪೨ ಪಂಚಮರಿಗೂ ೬೨ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಮೀಸಲಾಗಿರುವುದು. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ೨೫೬೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಖರ್ಚು ಬೀಳುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯೊಳಗೆ ೮೨ ಸಾಲೆಗಳಿಗೂ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ೭೫೩ ಸಾಲೆಗಳಿಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಾ ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೫೫೯೯೮ ರೂಪಾಯಿ ಮೇರೆಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಈ ಬರು ತಿಂಗಳಿಗೊಸ್ಕರ ೨೦೬೬೩ ರೂಪಾಯಿ ನಿಂಗಡಿಸಿದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೊಳಗೆ ೩೧ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಿಗೆ ೩೩ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ವಿಚಾರವು ಆಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೬೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ [illegible]

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯದ್ರವ್ಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಬೆಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಿಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ೨ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೫೦೦೦ ಮತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸೆಸ್ಸನ್ ಆಗಿಯದೆ.

ವೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಮ. ರಾ. ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಮರಾಯರ ಮಗ ಚಿ. ಸುಂದರರಾಯರು ಉತ್ತೀರ್ಣ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರ ಜವಾಬುದಿಯ ಸರ್ಕೀಟು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವದು. ಜನವರಿ ತಾ. ೨೬ಕ್ಕೆ ಭಂಡಿಗಡೇಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಾ. ೩೦ರ ತನಕ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ತಾ. ೩೧ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವರು. ನಂತರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧ಕ್ಕೆ ಜಪ್ಪೆ, ತಾ. ೩ರ ತನಕ ಜಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ತಾ. ೩ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವರು. ತಾ. ೭ಕ್ಕೆ ಮುಲ್ಕಿ, ತಾ. ೮ರಿಂದ ೧೦ರ ವರೆಗೆ ಮುಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಇದ್ದು ತಾ. ೧೧ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವರು.

ಇಲ್ಲಿ ಸೈಂಟ್ ಅಲೋಷಿಯಸ್ ಕೊಲೇಜಿನ ಸಭಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಮಹಿಳಾ ಸಭೆಯವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ರಾವಸಾಹೇಬ ವರ್ಗಸರವರು ಕ್ಷಯರೋಗದ ಅನುಪಾನ ಮತ್ತು ಫಸ್ಟ್ ಯೈಡ್ಸ್ ವಿಷಯ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಮಂಗಳೂರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟಿ ಅಲಾಬಿ ಸಮಿತಿವರಿ ರುವ ಶರಾದನೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆಗದುಹಾಕುವಂತೆಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಬಂಟ್ವಾಳ ಸದ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ಜಕಣಂಗಿ ಬಳಪಟ್ಟು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಬಾರ್ಯ ಮತ್ತು ತೆಕ್ಕಾರು ಈ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಇದೇ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಪುತ್ತೂರು ಸ್ಟೇಶನರಿ ಮೇಜಿ ಸ್ಟ್ರೇಟರ ಡಕ್‌ಬಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಿಡುಬು ರೋಗವು ತಲೆದೋರಿರುವ ದೆಂಬುದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ದಾತ್ಮಿದಾರರು ಒರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪುತ್ತೂರ ಡಿವಿಜನಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರರ ಸರ್ಕೀಟು ಕ್ರಮವು ಪಟ್ಟಿಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ:—ತಾ. ೨೫ಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಾ. ೩೦ರ ತನಕ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವರು. ತಾ. ೩೧ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೩ರ ತನಕ ಇರು ವರು. ತಾ. ೩ಕ್ಕೆ ಪುತ್ತೂರು, ತಾ. ೭ಕ್ಕೆ ಪುತ್ತೂರಿನಿಂದ ವಿಂಗೆ ಳೂರು, ತಾ. ೭ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾಸರಗೋಡು, ತಾ. ೮-೧೦ ಕಾಸರಗೋಡು, ತಾ. ೧೧ರಿಂದ ೧೫ ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೧೬ಕ್ಕೆ ಪುತ್ತೂರು.

ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯ ದಾತ್ಮಿದಾರರೊಬ್ಬರಿಂದು:—ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೫ ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಸೋಣಂದೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅವಪ್ಪಪೂಪಣಿ ಮತ್ತು ಈತನ ಹೆಂಡತಿ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ತಾ. ೭ನೇ ರಾತ್ರಿ ಯಾರೋ ಶಾತುಕರು ಕೊಂದು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋಗಿರುವರು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ತನ ತಿಯನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಸುಮಾರು ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂಗಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಜನರು ಕೂಡಿ ದೊಂಬಿನಡಿಸಿ ಅಗಿರಿಮಾರ ಅಪ್ಪಪೂಪಾರಿ ಮತ್ತು ಈತನ ೨ ಜನರಿಗೆ ಹೊಡದು ಬಹಳ ಜಖಂ ನಡಿಸಿರುವರು.

ಕಳೆದ ವಾರ ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕೊರ್ಟುಮೆ ರ್ದಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಲೇಗು ಮರಣವಿತ್ತು.

ಮದ್ರಾಸು ಬಾತ್ಮಿದಾರರಿಂದ:—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮುಂತಾದ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದವ ರಾಗಿ ಕಳೆದ ೩೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಟರವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಡ್‌ಮುನ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಮ| ರಾ| ಕೆಲ ಪಾಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಈ ತಿಂಗಳ ೧೬ನ

ಆಮೇಲೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ಸಂಧಾನದ ಖಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಕ್ಕವರ್ಗಯನ್ನು ಅವರ ಪರಾಭವದವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಕೆಲವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕಿಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರ ಹಾಸಲೆಯಿಂದ ಬರಗಾಲದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ವೈಸಿರಾಯ್ಸ್‌ರವರಿಂದ ಹಾರ್ಡಿಜನವರಿಗೆ ಇರುವ ತಂಪಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬೇಲ ತಿಲಕರು ತಮ್ಮ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಳ್ವರವರ ಪ್ರಧಾನರನ್ನು ಕಬ್ಬುಗಳ ಕೈಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಜವಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಕೆಲವು ಹಡಗುಗಳು ಬಂದು ನಿಂತಿವೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಭೆಯು ಯಾವತ್ತೊಂದು ಇತ್ಯರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಿದಿಸಿತು. ಬೊಲಿವಿಕಿಗಳು ಬಹುಮತವಿತ್ತು ಸರ್ವದ ಕಡಗಿ ಇಟ್ಟುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾದೊಡನೆ ಫಿಂಗಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಬೆದರಿಸಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಳಿಸಿದರು. ಬೊಲಿವಿಕರೂ ಕಾಮಗಾರಿಯವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರದ ಆಧಿಕಾರವು ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭೇದಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹೊಡೆಯಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಒಸ್ಟ್ರಿಯಾ—ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ವಿಯೆನ್ನಾದಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಊರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯುದ್ಧಸಾವಧಾನಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಗೋದಿ ಹಿಟ್ಟು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ನೆವದಿಂದ ಮುಚ್ಚರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಪಾತ್ಸವೆಂಬ ರಿಪಬ್ಲಿಯಕ್ಕು ಅವರ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಬೇಗನೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮುಚ್ಚಿಗಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಚೀನ—ಲಿ ವಿ.ಲ್ಯಿಯ ಪೌಂಡು ಬೆಲೆಯ ಯುದ್ಧಸಾವಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಚೀನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಜಪಾನ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕರಾರು ಮಾಡಿಯಿದೆ.

ಲಂಡನ್—ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿ ಹೋದ ರಕ್ತದ ಚಿಳವಳಿಯನ್ನು ದಮನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಡಪಿಂಗ್ಹಮ ಪಾಕಿನವರು ಅಳವಡಿಸಿದ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿದ "ಇಂಡಿಪೆಂಡಿಟಿಕ ಎಸಿಪಿಟೇಶನ್" ಎಂಬ ಸಂಘವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಷ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರು ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಈ ಸಂಘದ ಅಧಿಪತ್ಯಾಯರ ಮೇರಿಗೆ ಈ ಹೋಮರೂಲ್ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರು ತಾವು ಏನುಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೇನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಯಿನೋಪಿಯನ್ ಎಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ದೇಶಿಯರೂ ಸಹಾ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುವರೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರಾನಿಲ್ಲ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಒಳದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಮದ್ರಾಸು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಎಲೆಮಿಂಟರಿ ಖಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಸದರಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಸ್ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೂ ಅದು ಕೆಲವು ಖಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಾರದ್ದರಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಆಸ್ಥಾನದ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಾಕ್ಷಂಗಳನ್ನು ತಂಗಿಳಿಗೆ ಬೆಳಿಗೆ ಬಂದು ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ವಸಿ ಬಾಡಿಗೆ ವಿಮಾನ ಹಬ್ಬವನ್ನಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯೋಗನ ಸರಕಾರಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಡಿಮೆದರದಲ್ಲಿ ಜವರಿಗೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಮನೆಮಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆನುಕೂಲಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಬಾಡಿಗೆಯ ದರ ವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜಾಜನಗಳ ಒಂದು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಕಾಥಿಯಾವಾರ—ಗೊಂಡಾಲಿನಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಕಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯದಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವರು.

ಬಂಟರ ಯಾನೆ ನಾಡವರ ಸಂಘದ ಮಹಾಸಭೆ.

ಈ ಸಭೆಯು ಇದೇ ಇನವರಿ ತಾ. ೧೬ಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಉಡುಪಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರಗಿತು. ತಾ. ೧೫ರಲ್ಲು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮ. ರಾ. ರಾ. ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರು ರಾಮಯ್ಯ ಹೆಂಜರು ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್. ಇವರನ್ನು ಮಂಗಳೂರು, ಕಾಸರಗೋಡು ಮತ್ತು ಉಡುಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುಗಳ ಸ್ವಜಾತಿ ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾವುಸ್ವಾಮ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭವನದ ನಿವಾಸಿಕರನ್ನು ಮ. ರಾ. ಮಾನ್ಯ ರಾವಿಸಾಹೆಬ್ ಹೆಂಜರು ಮೊಲ್ಕ ಸಮೀಪ ತಮ್ಮ ಕಾರಾಗು ಧಂಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಫಲಹಾರ ಗೆಂಡಯಿಂ ತೃಪ್ತಿಪೊಂಬಂತಾದಿಗೆಂದಲೂ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಗತಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮ. ರಾ. ಬಡಗಬೆಟ್ಟು ರಾಮಯ್ಯ ಹೆಗಡೆಯರು ಇತರ ಮಂಬರರು ಮತ್ತು ಸ್ವಜಾತಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಅವರನ್ನು ಭೇಂಟಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದರು. ಸ್ವಾಗತಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಸತ್ಕಾರ ವಹ್ಮ, ಉಟೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ತದನಿಮಿತ್ತವೇ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಾಲಯವಾದ ಪರಿಷ್ಕಾರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬಂಟರೆಲ್ಲರ ಅಮೋಘವಾದ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಇವರು ಸ್ವಜಾತಿ ಗೃಹಸ್ಥರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಸ್ವಾಗತಕಮಿಟಿ ವೆಂಬರು ಮ. ರಾ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಮಾಧವಶೆಟ್ಟಿಯವರ ಸ್ವಾಗತಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮಯ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆ, ಪಟ್ಟಿಯವರ ಕೃಪಾಪೂರ್ಣ ಸುತ್ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯರುಗಳಾದ ಕಾ. ರಾ. ಅರಾಜ ಹೆಂಜರ ಕೈಲ್ ಸ್ವಾಗತ ಹಾಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಂಭಿಸಿದರು. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪರವಾಗಿ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮ. ರಾ. ಶಿಕರ ರಘುಪಾಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಓದಿದರು. ಸಭೆಗೆ ಬಂದಾವರ ಊರುಗಳ ಬೇರೆ ಸ್ವಜಾತಿಯವರಾದ ಮಾನ್ಯರುಗಳಾದ ಮಾಜಿ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಕೆ. ಸಾಹೆಬ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕುಂಬಳೆ ಮುಕ್ತೇಸರ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಮಾಗಣೆ ಅಮೀನ್ ಪಿ. ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕಾಸರಗೋಡು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರ ಮಂಜಯ್ಯ

K. B. RELE & Cos.,—BOMBAY

Estd. 1888. ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಕಂಪೆನಿಕೃತ ಸ್ಥಾಪನೆ 1888.

ಗಜಕರ್ಣ.

ತದ್ದು, ಇಸಬು, ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಲಮು.

ಎತ್ತೋ ಹಳತ, ಕರೆ ಮತ್ತು ಹಟಮಾರಿ ಗಜಕರ್ಣವು ೩ ಮಲ ವಿನಿಂದ ಒಂದೆ ೩ ಸಾರಿ ಹಚ್ಚೋಣದಿಂದಲೇ ಭಸ್ಮವಾಗುತ್ತವೆ. ೫೦—೫೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಳತ, ಸೈಸನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಗಜಕರ್ಣವಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ನಾಶಹೊಂದುವದುನಿಶ್ಚಿ ಮಾದೇ. ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೦ ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಆಣೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ—ದೇರೆ ಅನೇಕ ಮದ್ದುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಕಮ್ಮಿ ವಿಕಾಸ ಎರಿರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಲಿ ಪಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು.

ವರ್ತಕರಿಗೆ ಕಾಗದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಭರಪೂರ ಕಮಿಷನ್.

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ವಾರಜವಿಲ್ಲಾ!

ಈ ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಆದರೆಲ್ಲಾ ದೋಷ ಗಳಿಂದ ಪಾರ್ಪವಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಕೀರಿಕೆಯಾಂದಿ ದ್ದಂಥ (Syphilis) ಉಪದಂಶ (ಗರಮಿ) ಮುಂದ ಮೈಮೇಲೆ ಉಬ್ಬುವ ಹಬ್ಬೆಗಳೂ, ಚಮುಗಳತ. ಬಾಯಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಗಳಿಗೆ ಕೂಡು ದೀ ಕೋಣ, ಪಿಪಸವೆಂಬ ಮೂತ್ರಿನ ರೋಗ, ಗಂಟಲೊಳಗೆ ವ್ರಣ ದೀರೋಣ, ಮೈಯನಂದು ನೋವೋಣ, ಕೈಕಾಲು ಒಡಯೋಣ, ಪ್ರಮೇಹ (ಪರಮೆ) ದಿಂದ ಕೈಕಾಲುಗಳ ಸಂದುಗಳು ನೋವೋಣ, ಪಲ ಕೈಕಾಲು ಗಳುರಿದೋಣ, ಕೈಮೇಲೆ ಕರೆ ಕಲೆ ದೀಕೋಣ, ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಮೈವಾಗುತ್ತವೆ ರಕ್ತಕ್ಕುದ್ಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿಯಕರ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಇದೇ ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೨—೦ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ೪ ಆಣೆ.

ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಸನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರಗಾಂವ ನಂ. ೪ ಮುಂಬಯಿ.

ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

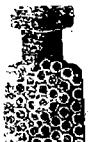

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಫೀಜಿಐಲಂಡ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ, ಒಂದೇ ಒಂದು ರೋಗಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ವಾಕ್ಕಿಯ ಸೇವನೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು ದೊರೆಯಿಡುವದು ಸಹಜವಾಗಿಯೂ ಕರ್ತವ್ಯವು.

ಶೀತ, ಶೀತವಾಯು, ಆರ್ಜಾ, ಪಾಶ್ಚವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ವಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸಿದೇಳ ಬಲಹೀನತೆ ಕೆಲ್ಲ ಕವಾ. ರುತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಸೀನಿಸಿಂದುಹಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಬೇವು, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇವೂ ಆದೇ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ೧ ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೧—೪—೦.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೨—12—೦
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೫—೦—೦

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾನ ಪಕ್ಕವಿ ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 20ಂ ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಕಾಟ್ಲಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ದಾಕ್ಷ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮೈ ರಾ ಡಾಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀಧರ ಛಿಡಿಕೆ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಎನ್. ಸೈ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಬಿ. ಎಸ್. ಸಫ ಬಿ ಸ್ಕಾಲರ್ ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಲಂಡನ್ ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ, ಎಸೋಸಿಯೇಟ್ ನಂ. ೭, ಕಿಂಗ್ಸ್ ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಲಂಡನ್ ಇವರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಕಬ್ಬಿಣ ಕೊಡಾಕಮುಖದ ಕೆಳಕ್ಕಿರುವ ಅಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಕಲ ಬೇನೆಗಳು, ಅತಿಸಾರ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಪಕ್ಕೆಯ ನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ವಿಕಲ್ಪಿತ, ಬಿಕ್ಕಳಿಸುವಿಕೆ, ಕಾಲರ, ಪಿತ್ತಶೂಲಿಂಥವರ ದೋಷ, ಮುಕ್ಕಳ ಎಳವ ಕಾಯಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಮ್ಮಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಸಮವೂ ಆದಂತ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಷಧಿ ವಾಕ್ಕಿಗಳನ್ನೆ, ಸ್ವರ್ಗ ಸ್ವಲ್ಪವು ಮುಟ್ಟುವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮೈ ರಾ ಬಿ ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತರಾವ್ ಸಾಹುಕಾರ್ ಸರ್ಜನ್, ತುಪ್ಪ ಸ್ಯಾಂಪಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯ, ಮೈಸೂರು ಗೌರವಾರ್ಹಿಂದ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ರೋಗಾ ಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ವಾಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರಶಂಸಾ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ಬಹಳ ಆನಂದಭರಿತನಾಗುತ್ತೇನೆ. ನೈಷ್ಠಿಕಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆದೇ ಕರ ಉಪಯೋಗ್ಯವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಔಷಧವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋ ರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿರಿದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ ೧೦ ಆಣೆ.

೨. ಪುಮೇಹಹರಿವು ಬಿಂದು. ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಪುಷ್ಪಜೀರಕ ಪಾಕ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವೆಯ. ದೋಷಗಳನ್ನು ಬಂಚಿತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ಬಿಕಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಆಥವಾ ನೊಳಿಕೆಯ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತವವು. ವಿಶ್ವಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

೫. ಪ್ರೀಹೋದರಾರಿಚೂರ್ಣ. ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದಾರುಣವಾದ ಜ್ವರದ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೬. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನದ್ದೇ ಸೊಗ ಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೭. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಅಮಾಸವನ್ನಂತೂ ಮಾಡದೆ ಸುಖ ವಿರೇಚಕವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೮. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ತಳಜ್ವರ, ವರಿಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕ್ಷಣದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಅದು ತೊಲೆ ೨ ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ—ಕೆ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಬುಕ್ ಏಂಜೆನ್ಸಿ, ಹೊಸ ಪೇಟೆ, ಮದ್ರಾಸ.

೯. ಪಾಸಾವ ಲೇಹ. ಕೆಮ್ಮು, ಗುರ್ಲುಬ್ಬಸ, ಕಫ, ೧೦. ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ. ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತು ಪತನ, ದುರ್ಬಸನಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾ ದುವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲೊಳಿಸಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಾಂತಿ, ಬುದ್ಧಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು. ರಾತಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

೧೧. ಮಾತ್ರಮುರಿಹರಿ ಬಾಮ್. ತಲೆ ನೋವು, ಎದೆ ನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಉಳುಕು, ಬೀಗು, ವಾತ ಬಿಡಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೬ ಆಣೆ.

೧೨. ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು. ಹುಳುಕಡ್ಡಿ ತುರಿಗಜ್ಜೆ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಲೇಪನದೊಳ ಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ನುವಾಸುಕವಾಗಿದೆ. ಕರ್ಣಾ ಟಕ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೪ ಆಣೆ.

೧೩. ಸವ್ವೀರಾಂಜನ (ಸುರುಮಾ). ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗ ಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. ತೊಲೆಗೆ ೧ ರೂ.

೧೪. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪ ಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ರಮಾತ್ಸು, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ತಕ್ತಿಯನ್ನು ವೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡು ವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೩ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

☞ ಮೇಲಿನ ವೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆಯ ಚಾರ್ಜು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಧಗಳು ಯೋಗ್ಯ ವೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯು ವವು. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ವೆಲೆಯ ಕೆಟಲಾಗು ನೋಡಿರಿ. ರೋಗ ಲಕ್ಷಣ ಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಕಳುಹಿಸುವವರು ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಯೋಗ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವೆವು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕನ್ನಡಿಯಂಥ ಜಾಗಿನ ಮೂಲಕ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರಿ.

B. M. NATH & CO. Agents for Oriental Drugs.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಪೆಸರಿಟ್ಟಗ್ರಂಥಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷ ಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅವೆಲ್ಲ ಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವರು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೊಳಲಿ, ದ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಘಾತಾಶ್ಮರಿ ಉರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು-ಸ್ಫಟಿಕ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ " 13—12—0.

ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ಬೇರೆ

ಇನ್ನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಆಶೇಕ್ಷಕರು ಅಧಾರಣೆ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ಸಿನ್ನು ರಕ್ಷುಬರೆದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗು ಕಳುಹಿಸಲಾದೀತು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಮಂದಿರ, ಉಡುಪಿ

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಬ್ ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ಈ "ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವಿನ ಸೇವನೆ ಯಿಂದ ವೀರ್ಯವು ಸೀನಿಸಿಂದ ಇದ್ದರೂ, ಸ್ತ್ರೀಲೈಂಗಿಯವಾದರೂ, ಮತ್ತು ಕವಲ್ಪ ಉಮಯುಕ್ತರಿದ್ದರೂ, ಮತ್ತಷ್ಟರೊಂ ದಿಗೆ ಬಿಸ್ತಾವ ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ನಿಷ್ಕು ಸೊಂಟಬಲ್ಲ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಹೊಟ್ಟೆ ಉಳ್ಳವರಿದ್ದರೂ, ಮಲಬದ್ಧತೆಯು ಪರಿ ಯಿಸಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕಠಿಣವಾದ ರಕ್ತವಿತ್ತ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಕಠಿಣ ರವಿಸ್ರಿ ಬಿಳ್ಳಿ ಸ್ಖಿಕಾಯುಲ್ಲವುದು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾ ಸಾಲಾಬ್ ಮಿಸ್ರಿಯಿಂದ ಕಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ಷಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸು ವವರಿಗೆ —

1,000

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಇಂಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಯೂ ಬಹು ವಾರದ ಹಣವನ್ನು ನಾನು ಕೊಡದೆ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕ ನನ್ನಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—0—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೧ ಡಬ್ಬಾದಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ 0—6—0. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧ ಡಬ್ಬಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಡಿ. ನಮ್ಮಾಲಾಲ್, ಡಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
೫ ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಯದಶಮಿ ೧೯೧೪. ಧರಪೂರ್ ಕಮಿಷನ್!!

ಕರಮಲಿಕಾ ಅಮೃತ ಸಂಜೀವನಿ ರೋಗ, ಡಾಲಶಂಖಿನಿ ರೋಗ, ವಕಂಠ ಕಸುಮಾಕರ ಕೈಲ್ಯ, ಸುದರ್ಶನ ಮಾಲಿಕಾ, ಗರುಡ ಧ್ವಜ. ಆನಂದವನ ವಿರಾಜ, ಕಟುಂಬ ಜೀವಂ ನೊವಿಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಂ ಸಲು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ.

೧. ಕರ್ಕರೀವ. ಈ ಸಿದ್ಧರಸಾಯನದಿಂದ, ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಉಷ್ಣರೋಗ, ರಾತಕೋಷಗಳು ನಿಷ್ಕಂಟಯವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ 16 ಡೂಕ್ಕ ರೂ. 1.

೨. ಸೂರ್ಯಪ್ರಭಾ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಲಂಪ್ರಿಯ, ಸತ್ಪೀಲಂಪ್ರಿಯರನ್ನು ಕ್ಷಣದೆ ಕಾಬುಕರಿಸುವದು. ಕೂಪಿ ೧೪ ರೂ. 1.

೩. ಆಶೋಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಷಧವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗ ಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ಬಾಟ್ಲಿ ೫೪, ೩-೪-೦.

೪. ಗರ್ಭ ಪುಷ್ಟಿಕರಣ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ಶರೀರ ರೋಗ ಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಸುಪ್ರಸವವನ್ನು ಸುಪುತ್ರನನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಪೂರ್ಣ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೫. ಮಧುಮಾಧವಿ ಪಿಲ್ಲು. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರಥಮ ಋತುಚಕ್ರ ಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗಿಸುವುದು. ಮಾತ್ರೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ 2.

೬. ಬಾಲಾಂತಕ. ಅಜೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಅಂಟಿಯ ಸ್ಥಾರ, ಜ್ವರಗಳ್ಳ, ಸುಲ್ಲು ಆಮ್ಲ ರೋಗಗಳ ಮೇಲೆ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಗುಣ ಪ್ರತಿ. ಮಾತ್ರೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0

೭. ರೆಡಾರ್ ಬ್ಯೂಟಿ ಪೌಡರ್. ಇದರ ಮುಂಜಾನೆ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಉಗುರು ಕೆರೆದಿರುವ ಜಾಗಲಿಗೆ ಮುಖದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಂಪಾಗುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0

೮. ಅಮೃತಧಾರೆ. ಇದು ಅಮೃತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಬೂನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. 1 ಡಬ್ಬಿ ಬೆಲೆ ರೂ. 1—0—0

N. B.—ಮೇಲಿನ ಸ್ತ್ರೀಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೋಗಗಳಿಗಾದರೂ ಸಾಲಾಹ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಕೆಟಲಾಗು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಮೆನೇ. ವಿ. ಕಾಮತ್, ಆಯುರ್ವೇದಾಚಾರ್, ಮೆನೇಜರ್.

ಸ್ಸ್ಸೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, : ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:

ಉಲನಾ ಮಾರ್ಟ್, ಮೂಢವ ಬಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಕರ್ಣಾಟಕ

ಬಗ್ಯೂಮಿಕ್ಚರ್

Earle's Ague Mixture.

ಚಳ್ಳಿಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಅಂತರಿಕ (ದಿನದಿಟ್ಟು, ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಖಂಡಿತವಾದ ಮದ್ದು! ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಖಾತ್ರಿಪಡಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಹೆನೊ-ವಿನ್ಸ್:— ಕೂಲೆರಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಒಳರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ೧೫ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು:— ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು, ಡಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಪುಕ್ಕಟೆ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,

56 ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agent:— The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಓ ಉಮ್ಮಾ!

ನಾವು ಇಮಿಟೇಶನ್ ಸಾಬೂನಿನ ಬಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ಲೈಫ್‌ಬಾಯ್ ಸೋಪಿನ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಲೈಫ್‌ಬಾಯ್ ಸೋಪಿನ ಪರಿಮಳವು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಕಜ್ಜಿ ಹುಣ್ಣು ಇವುಗಳು ಬರದಂತೆ ಮಾಡುವ ಗುಣವು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಯಿಲೆಯಾಸ್ತರೆಲ್ಲ ಉಳಿದು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ತಿನ್ನಿಕಾ ಉಚಿತವು ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಮಾಫ್.

ಸ್ವಸಿದ್ಧವಾದ ಆಕರ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಗುಣಗಳಲ್ಲ. ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಅವು ಅನ್ಯಕ ಗುಣವನ್ನೆಂಟುಮಾಡುವುದು

ಕ್ರಯ: ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವು.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮನೆಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,

ಆಕಂಸಾಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಜ್ಯಾಕ್ಸನ್, ನ. ೪ ರಾಂ ಸಿ.

ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: **Raphael & Co.,**

Britto Buildings,

Hampankatta, MANGALORE.

ಅಗ್ಗ! ನೂತನ!! ಅಗ್ಗ!!!

(ಹುಳದ ಓಮ.)

ಇದು ಯಜ್ಞದ ಪೂರ್ಣದರ್ಶಕ ಕಜ್ಜಿದೇಕರ ಮಲಾಂಡ ಬರುತ್ತಿಕ. ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸೂಪಿ ಬಹಳ ಶ್ರಾಕ್ಟಿಯಿಂದ ಮಿಕ್ಕ ಸಂಧಿ ಮೊಳಗಿನ ಒಂದು ದೇಕದಿಂದ ಕಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಸಿದ್ಧವಾಗಿ!

೧ ಪಾಂಡಿಗೆ ರೂ. ೬—೦—೦.

೫ " " ೩—೮—೦.

೧೦ " " ೫—೦—೦.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸತ್ಯಲ್ಲ ವಿಶ್ರಾಂತಿಕಾರ್ಡ "ಕಾಮಾಲಿ ಹಿಂಗ್."

ಸ್ವಯಂಪಚೇನೇ ಎಜ್ಜೆ ದೊಯಿಸುವದ

ಹಿಂಗ್, ೧೫ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ಗಳ್ಳೆ ೧—೨—೦.

ಬಲ ಕಸ್ತೂರಿ ಕಾಯಿ ಪೂರ್ತಿ ೧—೪—೦.

ಟಪಾಲು ಪಾಸಲು ಬೇರೆ. ಸ್ವಸಾತ್ಕಾರಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಿಯಲಾಗುವದು.

ಕಶ್ರ — ತಾರೀಬಾಗಲ ಕಂಪನಿ,

ಪೂಸ್ಟ ಹೊಸ್ಪೇಟ, (ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.)

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಅರ್ಕಶಫಾ ಆಷವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಇದು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅದ್ಭುತವಾದ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಔಷಧವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಔಷಧವನ್ನು ಕಕ್ಕುಳ್ಯಹಚ್ಚಿದೆಂದಿನಿಂದ ರೋಗಿಯು ಗುಣಾನುಭವ ಮಾಡತೊಡಗಿದನೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಿರುವದೂ ತಪ್ಪಿಸಿದಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಕಾಗದಗಳು ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವವು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಹಾಗೆ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವದು. ನಮ್ಮ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ನಂತರ ನಾವು ಇದನ್ನು ಸ್ವಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದವು. ರೋಗಗಳು ಏನಂದರೆ:—

ಕೈಯರೋಗ, ಹಿಡದರೋಗ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮಂಡರೋಗ, ಮಹಾವಾಸಿ (ಕಾಲರಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಚಳ್ಳಿಜ್ವರ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಕಿಸಬಾಲೆ, ಮಾಡಿಗೆಕೆಳಗಿನ ಬಿಸಿ, ಮೊದಲಾದ ರೋಗ ಕಜ್ಜಿಸೋಗಿ ಹೊಸ ಖೋಡಿ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪುಸೋಲು, ಧಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಕ್ಷಾಸ, ಅಡಗ್ಗೆ, ಇಜ್ಜಲಿನ, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು, ಪೈತಕಲಿ, ಅರವರಿಕೆ, ನಿದ್ರೆಬಾತಕೊಂ, ರೇಕ್ಕಿಹಿಡ್ಡು, ಗುದ್ದುನ ಪೀನೆ, ಹುರಳು, ಕಜ್ಜಿ, ಗಜಕರ್ಣ, ಸಿ ಇಬು, ಭಾಯಿವ್ರಣ, ನಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ದುಟ್ಟಿಕೊಲಿ, ಇಡದ ಸ್ನಾ ಕಪಿಮುಗಳ ಬಾಲ್ಯಗಡ, ತೋಡಗೆನ್ನು, ಅಲಿ, ವಟ್ಟಿಡಾಪ, ಕೊ ದೊಡ್ಡದಾಗೋಡಿ, ಮೈ ಹೊರಬಾಳೋಡಿ, ಮತ್ತು ಅಬಾಲ್ಯದ್ಧರೆಗೂ ವೃದ್ಧ ಪತ್ರ ತಿಳಿಯದೆ ಇತ್ತ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು, ಚೀಳು ಮತ್ತ ಸರ್ವದಂತ ಇ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಮ್ಮಾ ವಾದ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರೋಗಾದಿಪತ್ತಾಗುವುದರಿಂದ ನಂಬಿ ಬಡವರಿಗೂ ಧನವಂತರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಕ್ರಯ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲುಬಾಟಲಿ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೪ ರೂಪಾಯಿ. ಸಣ್ಣದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ರೂಪಾಯಿ. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ೧೧ ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ತೆಗೆಯಿಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಪರ್ಸೆಂಟು ಒಬ್ಬರು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಳಿಸುವಂಥ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುವದು ೩. ಇದಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ೬ ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಿಸಿರುತ್ತವೆ. ವರ್ಣಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಸಿಗುವವು. ನಿನ್ನ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದುಕಾಲುಬಾಟಲಿ 3 ಬಾಟಲಿಗಳು. ಒಂದು ಸಾರಿ ತೆಕ್ಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು 5 ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಸ್. ಕೆ. ಪೇಂಗಡಿಯವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾತುವರ್ಧಿನಿ (ಕಾಮ, ಸಂಜೀವಿನಿ ಲೇಹ) ಅರ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೩—೦—೦ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಅನುಪಾನಪತ್ರಿಕೆ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

ಅರ್ಕಶಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್ ಶಕಾಪೂರ, (ಬೆಳಗಾವ).

ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೆ

ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧಿ

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ

ಕಲ್ಲುಗಳ- ಅಲ್ಲಾಡುವಿಲ್ಲ

ಡೊಕ್ಕರಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಚೂರ್ಣಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ

ದಂತಪೈದ್ಯರಿಂದ ಹಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತೆಗಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ

ಕುಲಪದವಾದ ಔಷಧಿ

ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸಿದ ಔಷಧವಲ್ಲ

ವೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ತಿವಿಗಳಲ್ಲಿ 2, 3 ದಿವುಗಳು ಹಾತಿರಿಯಾದಲೇ ಗುಣಕೊಡುವದು.

ಒಂದು ಶೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತಗೊಳಿಸಿ.

ಶೀಸೆ 1ರ ಕ್ರಯ ರೂಪ್ಯಾ 1—4—0.

ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಪತ್ಯೇಕ.

ಈ ಕೆಳಗಿನವರ

ಕೆಂಡರ್ ಗಾರ್ಡನ್ STANY BROTHERS

ಮತ್ತು Sole Agents

ಕಂಪನ್ಯಕ್ಟೆ ಸ್ಟೋರ್ಸಗಳಲ್ಲಿ M. C. C's, Tottnache

ದೊರೆಯುವದು. Specific, Mangalore.

ಸಬ್‌ವಿಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!

ಜಗತ್ಪಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಚಂದ್ರಿಕಾಧಾರಣೆ ಕಕ್ಕುತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಋತುಸ್ರಾವಕ್ಕೆ ತಮಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುವದು. ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಗರ್ಭಸ್ರಾವವಾಗುವ ಭೀತಿಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಗರ್ಭವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಂಜೆತನ, ಮಕ್ಕಳಾಗದಿರುವದು, ಬಿಳಿಸೋರುವಿಕೆ, ಕೆಂಪುಸೋರುವಿಕೆ, ಮೂತ್ರಕೃಚ್ಛ್ರ, ಮೂತ್ರಾಶಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳಿದ್ದರೆ ಬಿಳಿ, ಕೃಚ್ಛ್ರಮಾಸ, ಪಿತ್ತಸೋರುವಿಕೆ, ಕೈಕಾಲುಉರಿಯು ಉರಿ, ಕೈಕಾಲಿಜಿಮು, ಬಾವುಹುಣ್ಣು, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಲಿಕಾವ್ರಣ, ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಗುಣಕಾರಿಕ ಕಂಗಳಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ, ಸ್ವಯಂಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದಾಗುವ ಮತ್ತು ಅಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಾಗುವ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳಿಂದ ತಮ್ಮಾಸಲ್ಲುವ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ 1—೦—೦ ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಬಿಡಿಬಿಡಿ ಕಕ್ಕುಸಿಯಂಬಿಲೆ: ಕಾಕ್ಕೆಸ್ಕಾಕ್ಕಾಗಿ ತಮಾರಿಸಿಯಬ್ಬುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಕ್ಷೀಣ, ಸ್ಮೃತಿನಾಶ ವೈದಲಾದ ಪ್ರಬಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಪಾಕ್ಷವಾಯು, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು ಮೊದಲಾದ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ವಾತರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಗುಣಪಡಿಸಿ ಶರೀರಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆನ್ನೆ, ನೆಗಿ, ಗಂಟ್ಟುಸೋವು ಮೊದಲಾದವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಬಾಣಂತಿಯರ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಸರ್ವಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿ ಬಾಸಮಾಡಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಾದರೂ, ಕೆಟ್ಟಜ್ವರ ಹಿಡಗಳಂ ದುಂಬಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ನಮ್ಮ ಭೂಷಣವು!!!

ಪ್ರತಿ ಮಾತ್ರೆಯಲ್ಲೂ ಕಸ್ತೂರಿ ಇರುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಇಲ್ಲ ಅಮಾಸ್ಯಾದು. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರವೇ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹಲ್ಲುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ರೋಗ ಬೆಳ್ಳಿಂದ ಜಾಸೆ ಬರಿಂಗಳು! ನಮ್ಮ ಬಾಲಸುಧಾ ೧-೨ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಷ್ಟುಸಲೀಗೆ ಸಿಹಿಯಾಗಿ ೧-೨ ತೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಛಿಂದಿಯಿಂ ತೆಲುವ ತೇಲೆ ಒಂದು ಪಥ ಪಾಂಯಿಂ ಆಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಸಮಸ್ತ ಸಿಸಾದಾಕ್ ಅಜೀರ್ಣವಾತಗಳನ್ನು ಕಕ್ಕುಳ ದಂತರಿನಿ, ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ಸೆಳೆತ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳನ್ನು ತೆಲುವ ಫೆಗೆಗಳೆಳಗೆ ನಾಸಮಾಡುವುದು.

ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1—೦—೦.

ಕೇಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ, ಬಾಲಸುಧಾ ಇವೆರಡನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಕ್ಕಳು ಮಾಸ ರೋಗಗಳಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿ ಪರ ಪರ ಹಂಸದೆಂದು ಇರುತ್ತಾರು.

ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,

ಮೈಸೂರು.

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಬಾಲಸುಜೀವಿನಿ:—ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ 1-2 ನೇಲೆ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆಧಿ ಮಾಡಿಸಿ ಎರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತ ಶ್ವೇತ್ಯವನ್ನು, ಹೊಟ್ಟೆಪ್ಪಳ್ಳಿ ಸೊರಬಿನ ಅನಂತರ ತಕ್ಷಣ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಪಕ್ಕೆಗಳ ಶೆಳೆತ, ವಿಧವಿಧವಾಯು, ಮಂಗ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕಕ್ಕಣ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಬೆಲೆ: 50 ಮಾತ್ರೆ, 4 ಆಣೆ.

ಯಳೆವಿನ ಎಣ್ಣೆ:—ಇದನ್ನು ಉಜ್ಜಿದ 2-3 ಘಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಅನಾಧ್ಯವಾದ ಪಕ್ಕೆಶೆಳೆತ, ಕೈಕಾಲುಶೆಳೆತ, ಕೈಕಾಲ ಕಣ್ಣುಗಿರುವಿಕೆ, ಉಬ್ಬುರ, ಕೆಮ್ಮು ಇವುಗಳು ಯಕ್ಕಿಣಿಯಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು. ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯೌಷಧಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗುಣವನ್ನು ನಾವಿ ಹೊಗಳಕ್ಕಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ: ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣ್ಣೆ.

ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ:—ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಸ್ವಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ ವಿಧವಿಧಗುಣಗಳನ್ನು ಅಕೆಕಿಂಡಿರುವರು. ಬಾಧಾವರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇದರ ಅಮೋಘವಾದ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಮುಖ್ಯ ಪ್ರತಿಸಂಸಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಇತಿಯೊಂದು ದೇಹವಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಅತ್ಯ ಇರಬೇಕಾದುದು. ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಯ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಫ್ರೀ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸುಮಾರು 300 ಮಾತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 4 ಆಣೆ; 5ಕ್ಕೆ 1 ಇನಾಮು, 35 ಸೀಸೆ ಟಿ. ಖ. ಸೇರಿ 5ರೂ.

ಕರ್ಪೂರಾದಿನಸ್ಯ:—ಮಕ್ಕಳ ವಿಷ್ಟ ದೊಷ್ಟವರ ಆರೋಗ್ಯಭೇದಿ, ಆಮಶಂಕೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಪಿಲಿಯು ಸೇರಿಲ್ಲ. ಕಾಲಾಚಾರಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ. ಬೆಲೆ: 50 ಮಾತ್ರೆ 4 ಆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗುವ ನಾನಿಬಿಲ್ಲಾ ಪರ್ಕಳಿಗಲ್ಲಾ ಮೀಲ್ಟುಂತ ಔಷಧಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ವಿಲಿಯಾಗುವಿಕೆ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಸಂಗಡಲೂ ವಿಶದ ಅನುಪಾನ ಪತ್ರವಿರುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಮಿಷನ್. ಪೋಸ್ಟಲ್‌ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

1. ಜ್ವರದಮಾತ್ರೆ 100ಕ್ಕೆ 8 ಆ. 2. ಗಜಕರ್ಣ ಮತ್ತು ಹುಳುಕ್ಕಡ್ಡಿ ಔಷಧ. (ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಖಾತರಿ ಗುಣ) 4 ಆ. ಸುಖಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ 50ಕ್ಕೆ 4 ಆ. ದಂತಚೂರ್ಣ (ಗುಣಾಧಿಬಿಲ್ಲಾ, ಅಮೋಘ ಗುಣಿ, ಮಧುರವಾಸನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು) 1 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಪೆಟ್ಟಿ 1 ಆಣೆ. ಅಮೋದಿನಿ (ಸುಖದ ಮಾತ್ರೆ) ಬೆಲೆ: 4 ಆ. ನಾರಿಕೇಳಾಂಜನ (ಕ್ಷೀಸಿ, ಪತ್ಯಕರ್ಪೂರ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿವಿ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಿಲ್ಲ.) ತಲೆನೋವು, ಕಣ್ಣುಮಂಜು ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಕ್ರಿಯೆ. ಬೆಲೆ: 4 ಆ.

ಮಾರಾಟವು ಆಯಿತು:— ದಿ. ಉಲನ್‌ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು. ಸಿದ್ಧೌಷಧಾಲಾ, ಸಂಜಿಗನಗೂಡು.

Printed & Published by V. S. Kamath at the Mangalore Stealing Association's Sharada Press, Mangalore.

Registered No. M. 688

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ:—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0

ಟಿಕ್ಕಾರ್ ಹಾಸಲು ಕೆಳಗೆ ರೂಪಾಯಿ 2—8—0

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿಶಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಸಮರತ್ನಗಳು ಸಾ-। ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಘುತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಕೆಹರುಂಟಿದಕೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೧೨ನೇ ಫೇಬ್ರುವರಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಚಿಕೆ ೫.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಚಿತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಬಂದು ಬಗೆಯ ಕುಳ್ಳು, ಹಲವು ಸ್ಥಾಂಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಮೀನಿನ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಒಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾರ್ಥವಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ದೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೊಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧನಿಕರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು! ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಿಂತ ತುಟ್ಟಾದ ಮಟ್ಟಾಗಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಸಂಪತ್ತಿಗಳ

ಬನಾರಸ್, ಪೂನಾ-ಮೈಸೂರು, ಬರೋಡಾ, ಶಾಲಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಯಮತ್ತೂರು, ಮಧುರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಂಗಡಿಪೇಟೆ, ಮುಂಬಯಿ, ವಿದ್ಯಾಸ, ಶೆಲಂ, ಅಹಮದಾಬಾದ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಸರಸಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮದಿರೆ, ಉಡುಪುಮಸಗಳು, ಹುಲ್ಲು, ಶುಕ್ಲವಸ್ತ್ರಗಳು ಕಾಲುವಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಸಿಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಪಟಕಿಕಾರರು, ದೊಡ್ಡಗಣ್ಣರು, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಡುಪುತೊಡುಪುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,

ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ರಫಂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.

ಚಿಲ್ಲರೆ ನಗದು ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ತೀರಗಳ ರಫಮನ್ನು ಒಂದು ನೋಡಿರಿ.

1918ನೇ ಇಸವಿಯ

ಪೊಕೆಟ್ ಡೈರಿಗಳು

ವರ್ತಕರುಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವು.

ದೊಡ್ಡ ಸೈಜು 9 ಇಂಚಿ. ಪೆನ್ಸಿಲು ಸಹಿತ 10 ಆಣೆ.

ಬೆಲೆ:— ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ವಿ. ಪಿ.ಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವುದೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡುವವರು ಅಧಿಕ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:—ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ತಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು, ಕೀಲ, ಕೆಮ್ಮು, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಜೇಳು ಕಡಿತ, ಆನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ 25,000 ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲಂಡರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕೆಲೆಂಡರು ವಿ.ಪಿ ಮುಖಾಂತರ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ 5 ಆಣೆ ಬೀಳುವದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜ ಕಮ್ಮಿ ಬೀಳುವದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:—ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರಡಿಗೆ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹುಳುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ಕ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆ ಔಷಧಗಳಿವೆ ಬೇರೆ ತೋಕಿನ ಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—7—0. ವಿ. ಪಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, 109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್,
ಜೋರ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು. ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಟಿನ್ ವಾರ್ಟ್, ಹೂವನಕವೆ ಇತರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು

ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಬಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅಂಜಿಕೆ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ವೈದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಿಷೇಧನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೀಡಿಸುವುದಾದರೆ ಆಲೆಕೆಕಾಯಿ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡಿಸಿ ನಿನ್ನ ನೆಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು ಜೀವವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಸಿದ್ಧವಾದ **ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು** ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—೦—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಪ್ರಬ್ಬಾವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಹೇಗೇಗೆ ವರ್ತಿಸಿ ತಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಉಚಿತ! ಟಪ್ಪಾಲುಖರ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇನೇ ದೊರಕುವದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಕೇತವಜೆ,
ಮದನಮಂಜರೀ ಔಷಧಾಲಯ,
೩೦ ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು;

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital Rs.	...	300,000—0—0	ನಿಯಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
Issued Capital	...	225,000—0—0	ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಮೂಲ ಧನವು ,,	225,000—0—0
Subscribed Capital	...	225,000—0—0	ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನ ,,	225,000—0—0
Paid up Capital	...	219,625—0—0	ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು ,,	219,625—0—0
Deposits	...	297,566—14—7	ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ಮೊಬಲಗುಗಳು	297,566—14—7
Reserve Fund	...	51,394—13—6	ರಕ್ಷಿತ ಧನವು ...	51,394—13—6

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 48,411—4—0 have been invested in Government Paper of the face value of Rs. 50,000.

ರಕ್ಷಿತ ಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿಯುವ ಮುನಾಫೆಯ 25% ಸೇಕಡಾ ಸರಿಯಾದ ಮೊಬಲಗು ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ರಕ್ಷಿತ ಧನದ ಪೈಕಿ ರೂ. 48,411—4—0 ರೂ. 50,000 ದ ಬಾಬ್ತು ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಜಾಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

Dividends of not less than 6% paid during the past years and a bonus of 1% to 2% paid in addition during the last nine years.

ಕಳೆದ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 6% ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಲಾಭವು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಡೆ 9 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ 1% ದ 2% ವರೆಗಿನ 'ಬೋನಸ್' ಎಂಬ ಲಾಭೋಪಚಯವು ಸಹ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4, 4½, 5, 5½% and 6% respectively at the discretion of the managing committee.

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 4, 4½, 5, 5½ ಮತ್ತು 6 ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಮೊಬಲಗುಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಶಂಕರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳದೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಸೇಕಡಾ 2½ ದರದಲ್ಲಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

Current Deposit Account opened free of charge.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಚಾಲ್ತಿಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ದಾರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬೇಂಕಿನ ಸರಿವಾಗಿ ವಿನಃ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವವು.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾವೇತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ ದರ ದಿಂ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಯೋಗ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

Loans granted on proper securities and pledges.

Canara Bank Ltd.,
Mangalore, 1st January 1918.

P. Gopal Naik,
Secretary.

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಏಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

ಕಂಪೆನಿ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಹೈಮಾದಿಪಾನಕ. ಹೈಮಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ಶಮ್ಮನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 6 ಔನ್ಸಿಗೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳೆಂಬ ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಹುಡು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹಳೇ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿ1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಡಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.

ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
55 ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಮಕ್ಕಳು ಆಡುವ ಸಾಮಾನುಗಳು

ಈ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹಿತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಕಂಚಿನಿಂದ ತಯಾರಾದವುಗಳು. ಮಕ್ಕಳ ಆಟಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥಾ ಕೃತ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಗಿಕ್ಕೆ ೧—೪—೦. ಮಧ್ಯಮ ತರದಪೆಟ್ಟಿ ಗಿಕ್ಕೆ ೩—೦—೦. ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿ ಉತ್ತಮತರಹ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೪—೦—೦.

ಕಾಬುಲಿ ಇಂಗು.

ಉತ್ತಮ ತರಹ ರೂಪ್ಯಾ ಗಿಕ್ಕೆ ೪ ತೊಲೆ, ರುಯಂ ರೂಪ್ಯಾ ಗಿಕ್ಕೆ ೮ ತೊಲೆ, ತೀಯಂ ರೂಪ್ಯಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆಗಿಂ ತೊಲೆ, ಚಾರಂ ರೂಪ್ಯಾ ಗಿಕ್ಕೆ ೧೩ ತೊಲೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸಾಮಾನುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ಕೋರುವವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು, ಕೂಸ್ಸು ಕಳುಹಿ ಬೇಕ

ಕಛೇರಿ ವಿಳಾಸ:—

SIROMANI NARAYANA CHARYA & CO.
Chenkalamby,
Kumbum City.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲು ಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುನಿತ್ಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂಥೆ ಥಳಥಳಿಸ್ಯಾಯಿಯು ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುನ್ನಿ ಕಟ್ಟುವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಉಪದ್ರವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಇಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅನ್ನದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದೇ ಮುಖ್ಯ
ಗುಣ ವಿಕೇತ! ಕ್ರಯ ೫ಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರದೂರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಂಟರಾಗಲಿಕ್ಕೆಯುಳ್ಳವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆ ಕೊಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್ ವಿಜಂಟ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮರ್ಟಿನ್ನರ ಲಫ್ತಾ ಎಣ್ಣೆ.

ಇದರ ವಾಸನೆಯು, (ಪರಿಮಳವು) ಬಹಳ ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಇರುವದಲ್ಲದೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಕಣ್ಣುಗಳು ತಂಪಾಗಿಯೂ, ಕಾಳ್ಪವಾಗಿಯೂ, ಆಗುವದಲ್ಲದೆ, ಮಿದುಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಾಗುವ ಹೇನುಗಳು, ಮುಂಕಾದವು ನಾಶವಾಗಿ ಕಲೆಬಾರದಿಹಾಗೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮೀಸೆಗಳು ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಜನರು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಎಣ್ಣೆಯು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೧—೪—೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಕೆಮ್ಮಿನ ಔಷಧ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಔಷಧ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳು, ಗೊರಲು, ಕ್ಯಾಸ, ಸೀಸ, ಸೆಗಡಿ, ಗಂಟಲುನೋವು, ಎದೆನೋವುಗಳನ್ನು ಗುಣವಡಿಸುತ್ತದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾತ ಈ ರೋಗಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನರು ಸರಳುತ್ತಿರಬೇಕು? ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಸೇವನಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿನೋಡಲಿ. ಆನಂತರ ಯಾವ ಬೇರೆ ಔಷಧಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳಿಗೂ ರಾಮಬಾಣವಾಗಿಯೂ, ಎದೆಗೆ ಬಲಕೊಟ್ಟು ಮೆಳ್ಳುಂಡ ರೋಗಗಳು ಕಲೆಯಿಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಒಂ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆಯೂ ೧—೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಡ್ಯಿಟೋಡಾಯಿನ್.

ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಮೇಹರೋಗಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸೀಸೆಗಳ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತೆ. ಎಷ್ಟು ವರುಷಗಳ ಹಳೇ ರೋಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಅಥವಾ ಹೊಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಬೆಳ್ಳುತ್ತು ಕೋಗುವುದು, ಉರಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಂತುಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದಾನವೇ ಸೇವಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಉರಿಮೂತ್ರವನ್ನು ಸಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮೂತ್ರವು ಬಿಳುಪಾಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಬರುವದಲ್ಲದೆ ರೋಗದ ಪಟ್ಟುಸೇ ಅಡಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿಯು ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೆ. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೩—೦—೦.

ವಿಳಾಸ:—

ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ರೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co Fort Bombay

ನೋಟೀಸು.

ಮಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಕ್ರಮವರಲು 235 1916

ತ್ಯಾಶಿವರಾವ್—ವಾದಿ

ಕ್ರಾಪ್ತಿ ನೆಂಕಟ್ರಾವ್ ವ ಮಗಂದಿರು—ಪ್ರತಿವಾದಿರು.

ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯವಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ—ಸದರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕಳದ 1917ನೇ ಇಸವಿ ದಶಂಬರ ತಾ. 15ರಲ್ಲು ಮಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮುನ್ಸಿಫ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಸದರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇತುವಾದ ಮಂಗಳೂರು ಕಸಬಾ ಬಾಜಾರ ನಂಬ್ರ 376ನೇ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬಳ ಪಟ್ಟಿ ಸರ್ವೆ ನಂಬ್ರ 618ನೇ ಮಂಗಳೂರು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ III‌ನೇ ವಾರ್ಡ ಟೌನ್ ಸರ್ವೆ ನಂಬ್ರ 46ನೇ ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯರ ಹಿರಿಯರ ಪಾಲು ಬಾಬ್ತಾಯ ಮನೆ ಬಾವಿ ವಗೈರೆ ಸರ್ವಾದಿಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಗೂ ಪ್ರತಿವಾದಿಯರಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕುಗಳು ಯಾವ ಹಿಸೆಗಳು ಭಾಗಿರಂಗವಾದ ವಿಲುವಿನಿಂದ ಹರಾಜುಮಾಡಲೇಕಾಗಿ ಕೆಟ್ಟು ಹುಕುಂ ಮೇರೆಗೆ ಇದೇ 1918ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾರೀಕು ಕರಿಬ್ಬು ಮಿನಿಟ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್ ಸಿಂಟುಲ್ ಪಾಪರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹರಾಜುಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯುಳ್ಳವರು ತಾರೀಗೆ ಸಲ್ಲಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ಪಾಲ್ಗಾಯ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಟ್ಟಿ 31, ತೀರ್ವೆ ರೂ. 8—12—0 ಅಂದಾಜುಪಡಿ

ಮಂಗಳೂರು, 25-1-1918. } B. R. Vyasraya Achar, Pleader for the Defendant.

ಯೂರೋಪದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಫ್ರೆಂಚು ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವರ್ತಮಾನವೇನೂ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಚಳಿಗಾಲದ ಹಿಮವು ಶಬ್ದವುಂಟಾಗದಂತೆ ಯುದ್ಧದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅದರ ಬೇಸಿಗೆ ಬರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಯಾವ್ದನ್ನಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ಥಿಭೂತವಿರು ಕಂಡಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತ ಇರಬಹುದು.

ಇಟಲಿಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಪ್ರದೇಶದ ಕೆಲ್ಲಗಳಲ್ಲಿ 'ಫಿರಂಗಿಗಳ ಶಬ್ದವು ಜೋರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ.

ಸೆಲ್ಲೊನಿಕಾ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚರ ಪಾಳ್ಮವನ್ನು ಕಿತ್ತುಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಗಣ್ಯ ಸೈನ್ಯವು ಮಹಾದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಸಿಯರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಪೆಲೆಪ್ಪೆನ್ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

೧೯೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷರ ೬, ಫ್ರೆಂಚ ೩ ಮತ್ತು ೧೯೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೩, ಇಟಲಿಗ ೧ ಫ್ರೆಂಚ ೧ ಹಡಗು ಮುಂಗಡಿಹೋದವು. ಜಲಂಕರ್ಗಾ ಮಿಗಳ ಹಾವಳಿಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಯುದ್ಧದ ಮಿಚ್ಚೆ—ಜನವರಿ ತಿಂ. ೧೫ಕ್ಕೆ ಅಂಕ್ಯವಾಗುವ ೬ ಹಪ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ದಿನಕ್ಕೆ ೭೫ ವಿಲ್ಯಂ ಪೌಂಡು ಆದರೆ ೧೧ ಸಕಂಡಿಗೆ ೧೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಹೆಬ್ ಬೊನರಲೊ ಬ್ರಿಟಿಷ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕೆನರಿ ದ್ವೀಪಗಳ ಸಮಿಪಪ್ರದೇಶ ಜನರಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳ ೨ ಜಲಂಕರ್ಗಾಮಿಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ ಯುದ್ಧಹಡಗದಿಂದ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದವು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಗವರ್ನರರು ರಿಷ್ಟಾರ್ಟ್ ಇದೆ ಪರಿಹಾರವು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಜರ್ಮನಿಂಡ್ (ಡೆನ್ಮಾರ್ಕಿನ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಒಟ್ಟು ನೌಕಾ ಅಧಿಸರನ ೧೩ ಕಲಾಸಿಗಳು ಬಂದ ಇಳಿದು. ಇವರ ಹೇಳುವ ಮೇರೆ ಜರ್ಮನರಿಗೆ ಸೌಂದ ಹೆಲಿಗೊಲೆಂಡ್ ದ್ವೀಪದಿಂದ ಜರ್ಮನ್ ೫ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಜಾತಿಗಳು ಹೊರಟುಬಂದಾಗ ೬೦ ಮೈಲು ದೂರ ಹೋಗುವವ್ಯರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಲ್ಲ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲುಕ್ಕಿದ್ದ ಸಿಡಿದು ತೂಕಿದ ಕಾರ್ ನಾಶಗಿಹೋದವು. ಉಳಿದ ೩ ಹಡಗುಗಳ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋದವಂಕೆ ಈ ಆಕ್ಸಿದಾರಾ ಕಲಾಸಿಗಳ ಆ ಮುಳಗಿದ ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಂತೆ

ಎಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಮಾನಗಳು ಶತ್ರುಗಳ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಅವಂ ಕೆಲವು ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿರುವುದೆ ಇಂದು ವಿಶೇಷ ವರ್ತಮಾನವೇನೂ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರಿ.ವುದಿಲ್ಲ

ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾಪ—ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಂತ್ರಿ ಮಿ ಲೊಯ್ಡ್‌ಜಾರ್ಜ್. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಯು.ನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಡಾ! ವಿಲ್ಸನ್ರು ಯುದ್ಧ ಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಕ್ರಿತ. ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು. ಜರ್ಮನ್ ನುಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಕೌಂಟ್ ಹರ್ಟಲಿಂಗರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜರ್ಮನ್ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳ್ದ್ದನಂದರೆ:— ರಕ್ಷಿಷಡಿಸಿದ ಸಂಧಾನದ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಸಂಧಾನದ ಶರ್ತಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಂತೆ ಕೆಷಿಪ್ರ ಸೂಚನೆಗೆ ಆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆದಿದ ಅಧಿಕಾರವು ಬಾರದ್ದಿರಂದ ಮುಂದಿನ ಸಂಧಾನವು ರಾಜ್ಯವರೊದನೆಯೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುವುದು ನಿಃ ಲೊಯ್ಡ್ ಜೋರ್ಜ್ ವಾಕ್ಯಗಳ ರಾಜಮಸ್ಥಿಟಿಕೆಲು ಮನಃಪೂರ್ವಕ ವಾದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಜರ್ಮನಿಯನ್ನು ಮುರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯು ತವ್ಮಲ್ಲಲ್ಲವೆಂದೂ, ಜರ್ಮನಿಯು ಮಾಡಿದ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವು ಆಗತ್ಯವೆಂಬಂತೆ ತೋರಿಸಿಕ್ಕಾರೆ. ಇಂಥ ಮಾತುಗಳು ಸಂಧಿಗೆ ಎಳಸುವವರ ವಿಷ್ಯವಾಗಿ" ಎಂದು ಕೌಂಟ್‌ಹೆರ್ಟಲಿಂಗರು ಹೇಳಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಂಧಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಹೀಗೆಂದು ಕೊಡಿ.ತ್ತಾರೆ:—"ಯುದ್ಧ ದುಗಿವಿಗೆ ಬಸವಂದಿ.ಹೋದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾಗಂಗಿ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಯುದ್ಧಸನ್ನಾಹದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ತೋರ್ಪಡಿಸಲಾರದು. ಡಾ! ವಿಲ್ಸನ್ ಹೇಳುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಮ್ಯುದ್ಧಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಸಂಭಗ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ನಿವಾತಂಕವಾಗಿ ಹಡಗುಗಳು ಓಡ್ಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಿಷಾಯ ಇರಬೇಕಾದುದು ಆತೀ ಅಗತ್ಯ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಲವು ಸಮುದ್ರಗಳ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಟ್ಟಿಲ್ಯಾಂಡ್, ಸಾಲ್ಸ್ಬಾ, ಎಸ್ಸೆನ್, ಹೊಂಗ್‌ಕೊಂಗ್, ಫ್ಲಾಕಲೆಂಡ್ ದ್ವೀಪಗಳು ಮುಂತಾದ ನೌಸಾಹಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಷಿಪೇಗಳು ಶತ್ರುಹಾಟಕಿಗಳು." ಈ ಶರ್ತವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಒಪ್ಪುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ಕೈಗಾಂಕಗಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಬ್ರಿಟಿಷಿಗೆ ಬಂದೇಗಳಂದ ಸರ್ವದಾ ಸಮುದ್ರಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಈ ವ್ಯಾಪಂಲ್ಲಿ ತಡೆಯಾಗದೆ ಹಾಗೆ ಉಳ್ಳ ಈ ವೆಸಾಹಡಗಳನ್ನು ಅವರು ರಕ್ಷಿಸುವುದಿಕೆಂಯು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿಸಲು ಮಾಡಿದರೆ ಶತ್ರುಹಡಗಗಳಂಕೆ ತೋಡಲುಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈಗ ಸಂಧಿಯ ಸಮಿತ್ತ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಈ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಜನಾಂಗವು ಅವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರಕಾಂತರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬಲವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬಹುದು? ಯಾವುದೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ಕೈ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ತನ್ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸತ್ತಯಮ್ಮ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಜರ್ಮನ ದೇಶದ ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಅಡಿಯಿ ಅಂಕುರಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜರ್ಮನರು ತಮ್ಮ ತಮಮಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಮವಿ ತ್ರಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವು ನೆರವೇರುಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ವರೆಗೆ ಜರ್ಮನರು ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಗಿಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಹೆರ್ಟಲಿಂಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವಿಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವ.

ಟ್ಯೂಯಿನ್ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನರ ಕೈವಶಕ್ಕೆ ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜರ್ಮನರು ಅರಿಮೆಯ ಸ್ವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನೆರಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಧಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಇಸ್ಪುಮುಂದೆ ಇವೆರಡು ದೇಶಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಡರುಬಾರದಂತೆ ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವೆವು ಎಂದು ಕೌಂಟ್ ಹೆರ್ಟಲಿಂಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಫ್ರೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ಜರ್ಮನರು ವಿದಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಬಹುಮತದಿಂದ ಅವರು ರುಹ್ಮದ ಶತ್ರುಯಿಂದ ಕಾವು ಬೇರೆಯಾಗಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಮಿಸಿ ರುಹ್ಮಕ್ಕೆ ಬಲಕೆಡವಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೆರ್ಟಲಿಂಗರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ! ವಿಲ್ಸನ್ರು ಹೇಳುವ ಇತರ ಶರ್ತಗಳನ್ನು ಹೆರ್ಟಲಿಂಗರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲರಿಯಂತೆ ಬೆಲ್ಜಿಯಂಗಿಂತ ತೋರುಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶರ್ತ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಿಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾಗಂಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಾದರೆ ಆ ರೀತಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಧಿ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲ ಜಾಗಂಗಳು ಜರ್ಮನರ ಕೈವಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಕಾರಣದ ಯುದ್ಧವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಹೆರ್ಟಲಿಂಗರು ಹೇಳಿದರು.

ಜರ್ಮನ್ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಡಾ! ಬೆತ್‌ಮನ್ ಹಾಲ್‌ವೆಗ್ ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ಜರ್ಮನ್ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ, ಆ ವಿಷಯವು ತುರ್ತಿ ನುತ್ತು ಒತ್ತಿಯು ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಂತರ್ವಿಚಾರಗಳ್ಳೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಆ ರಾಜ್ಯಗಳೇ ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ಇತ್ಥರ್ಥಿಸುವವರೆಲ್ಲ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆ ತಮ್ಮ ಸಂಧಿಯಾ ಅಮಲೋದನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಯುಕ್ತಿಗರ್ಭವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೆರ್ಟಲಿಂಗರು ಆಡುತ್ತಾರೆ.

ಕನು ಶತ್ರಿಯು ಇನ್ನೂ ನೋಡಾಗಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಜಯಶಾಲಿಗಳ ಕೆರಿಂದ ಸೂಚಿಸಿದ ಶರ್ತಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ, ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಯಜ್ಞಿಸ್ಸು, ಆಕ್ಷ್ಯ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಳಕೆಯ್ಯಲಾರೆವೆಂದು ಜರ್ಮನರು ಇನ್ನೂ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತೆ ಈ ಹೆರ್ಟಲಿಂಗರ ಮಾತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚರಿತ್ರ ಇತಿಹಾಸಗಳಿಂದ ಕೃಷಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವೆಲ್ಲರ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರು ನುಡಿದಿರುವರು ಜರ್ಮನಿಯೂ ಒಟ್ಟಿಹಂಗಿರಿ ರಾಜ್ಯವೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ಸ್ವಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾತ್ರವೇ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸ್ನೇಹದಿಂದಿರುವಾಗ, ಜರ್ಮನಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದ ಬ್ರಿಟಿಷರುಮ್ಮಲ ಸಾರ್ವಭೌಮಾದ ಗತಿಪಡಿ ಎಷ್ಟೆದ್ದರು ಜರ್ಮನಿಗೆ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ಬಹುಸ್ವಾರಸ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ಆಳ್ವಿಸಿ ಲೊಪ್ಪಿಸಿನಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಮಯ ಕಾದು ಹುಲ್ಲುನೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ದೇಶವೂ, ತನ್ನ ಸ್ವಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೆಷಿನ್ಸ್‌ಲೆಂಡೆಸೋನಲನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಕಾಹುಹುಲದಿಂದಿರುವ ರುಹ್ಮನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರೊಡನೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಬಲ ಅಕ್ಷಿಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕ್ಕಾಳ್ಳುವ ಕಾಲವು ಕೂಡಿರುವುದೆಂದೂ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಸದಾ ಜಿಂಕನೆಯೊಡುಸು; ಇದೇ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮೂಲಹೇತು ವೆಂದು ಹೆರ್ಟಲಿಂಗರು ವಾದಿಸಿಕ್ಕಾರೆ.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಸರಿಯಾದದರ. ಒತ್ತಿಯದ ಯವರಾಜನನ್ನೂ ಅವನ ಪತ್ನಿಯನ್ನೂ ಕೊಂದುಹಾಕಿದ್ದು ಈ ಯುದ್ಧಕಾರಣವಲ್ಲ. ಅದು ಭೂಮಂಡಲ ಬದ ಹಾಂತೆಯ ಅತ್ಯಾವಾದ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಿಟ್ಟ ಸುಂಗಲ್ಲಿ ಕಂಬಿಯ ಸಿಡಿ ಮದ್ದಿಗೆ ಇಟ್ಟ ಬತ್ತಿನುತ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದ ಜರ್ಮನಿಯ ಉಬ್ಬಿಯನ ಹೋನ್ಸಂಕಂತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ಹಾಕ್ಕಿ ಸಮಯ ಬಂದಿಲ್ಲವೇನೋ ಇನ್ನೂ ಯಾರು ಬಲಿಬೀಳ್ವರು? ಎಂಬ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬದಿ ಪದೇ ಪದೇ ಬರುತ್ತಿರುವುದು.

ಅದಲಿಬದಲಿ. ಜರ್ಮನ್ ಡೋಲನ ವೇಷಾನಾಪತ್ಯ ಒತ್ತಿಯದ ಮಂತಿ ಯಾದ ಕೌಂಟ್ ಬರ್ಸ್ತಾ ತಾಳ್ಮಾಕ್ಕೂ ಕಾಣಿಯಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜರ್ಮನಿಯಂಕೆಯೆ. ಕವಿಗೂ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಂಗವ ಕಾಂಕ್ಷೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವನ್ನು ಕಾಪಾಡ ತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೃಷಾಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತನ್ನ ಇತರ ವಿಶ್ವಾಬ್ಧಾಗಳ ದೆಸೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡುವುದು ತನ್ನ ಧರ್ಮವೆಂದೂ ಜರ್ಮನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ವಮಿಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶವು ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ತನ್ನ ಸೌಖ್ಯಸ್ಥಿಕ್ಕೆ ಇಟಲಿಯ ಭೀತಿಯಲ್ಲುದ ಕಡಲುತೀರವು ಬಯಿತ್ತು ಎಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಇದ್ದಿಲ್ಲ ವೆಂದೂ. ಒತ್ತಿಯ. ಈಗ ಯಾವಯೀಯ.ಯುಂದ ನುಡಿದೀತ? ಅಧಿಕ ಹಂಗಾಮು ಯಾಗಿ ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಇರಿದ ಬೊಸ್ನಿಯಾ-ಹರ್ಜಗೋವಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಮಂ ಆಗಿ ಸೇರಿದವು ಎಂದು ಒತ್ತಿಯವು ವ್ಯರಿಸಿದ್ದ ರಾಜ್ಯವಹಂಗಾ ಇವಲ್ಲವೇ? ಒಳಗುಟ್ಟನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ಈ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಲುಕುಡಿಯುವ ಮಾರ್ಜಾಲದಂತೆ ತಾವು ಸಾಕಿಗೆ ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಲೋಕವೇ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಷ್ಟಾದರು ಬೆಗೆ ಈ ಬಗೆಯ ಸೈಟ್ಟಾ ರ್ತನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಭಯಕವಾಗಿ ಆನುವರ್ತಿಸುವೆವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಒಸ್ಟ್ರಿಯ ಹಂಗೇರಿರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಯವರ ಮುಶ್ಕರವೂ, ರೈತ ಮತ್ತು ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಕುಟ್ಟಿಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಿಲವಲನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರೂ ಜರ್ಮನ್ನರಿಗೂ ಒಬ್ಬಿಯಕ್ಕೂ ಇದ್ದ ನೈತ್ರಿಕ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವಿದೆಯೆಂದು ಹಾನಿಕರವಲ್ಲರಂದೆಂದು ಪತ್ರಕಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದಲ್ಲದೆ ಒತ್ತಿಯ ಸರಕಾರದವು ಮುಶ್ಕರದವರ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆಸಿ ತಮಗೆ ವರದಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಈಗಿನ ಯುದ್ಧಸನ್ನಾಹವನ್ನು ವಿರೋಧ ಕಡಿದುಹಾಡುವ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಂಜಾಯಿಷಿಗಳ ನೂಲಿಕ ಇತ್ಥರ್ಥವಾಗುವ ಶರ್ತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸಂಧಿವಾಡುವ ಇರಾದೆಯು ತವಗೆ ಉಂಟೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇವರಿಂದ ಮುಶ್ಕರವು ಅಹಗತಿಂತ

ಲಂಡನ್—ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರೊಡನೆ ರುಷ್ಯರ (ಹೊಲ್ಶೆವಿಕ್) ಸರಕಾರ್ಕ್ಕೂ ನಡೆದ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ರುಷ್ಯ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ದೇಶದ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರು ರುಷ್ಯ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ಜಾವಾದಿಂದ ಶಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ೭ ಹಡಗುಗಳು ಆಗಾದಿಂದ ಕರಾಚಿಗೆ ಓಡ್ಯಾಡುತ್ತಿವೆ.

ರುಷ್ಯ—ಅಕ್ಟೆಸಿಯಸ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬ್ರೆಸ್ಟ್‌ಲಿಟೊವ್ಸ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಸಂಧಿಗೆ ಒಟ್ಟಿರು. ಉಕ್ರೇಸಿಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವ ಸರಕಾರದವರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಒಪ್ಪಂದದ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಇತ್ಥರ್ಸುವುದು ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ ಇದರ ಶರ್ತಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಲ್ಲ.

ರುಷ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಭೆಯು ಬೊಲಶೆವಿಕರ ಮತಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಲೆನಿನು ಈ ಸಭೆಯನ್ನೆ ಚದರಿಸಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನು. ಇವರಿಂದ ಅಂತು ಕಳಚಿಕಗಳು ಬೀಗನೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ಅಂದಾಜು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಮೇರಿಕ—ಹಾಲಿಫಾಕ್ಸ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸ್ಫೋಟನೆ ಆಯಿತಾಗಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಮೇತ್ರ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದ ಭಾಗದಿಂದ ಎತ್ತಿತಗದರು. ಸತ್ತವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಷ್ಟೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಸ್ಪೈನ್—ಬಾರ್ಸಲೋನಸದಲ್ಲಿ ಜನರ ಚಳವಳವು ಇಷ್ಟೂ ಕೆಡುಮಟ್ಟಿಗದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯೋ ಇಂಪಾನಸ್ಸು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್—ಸರ್ ಥಿಯಿಯೆಸ್ ವೆಸ್ಟ್‌ಸರು ಕಾಲದಾದರೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಕರವಾದ ರಾಜ್ಯಯಿಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕುಂಬಾ ಕ್ಷೀಣವಪಡುತ್ತಿದೆ.

ಅಮೇರಿಕ—ಯುದ್ಧಸಂಬಂಧಿಯವರಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿಗೆ ಸುಲಭ ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮಿತವ್ಯಯದ ಬಗ್ಗ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ— ಪುಟ.
೧. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಭಾಷೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ . . . ೧
ಸ್ಥಳವಿಚಾರಗಳು:—
೧. ಸರ್. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ರಿಜಿಸ್ಟೇಷನು . . . ,,
೨. ಸರ್. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಕೊಡುಗೆಯ ವೃತ್ತಿ . . ೧-೫
೩. ಕೋಳಿಕ — ಮಂಗಳೂರು . . . ,,
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಲ್ಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು . . ,,
ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—
೧. ಯುರೋಪಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧ . . . ೩
೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ . . . ,,
೩. ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತ . . . ೩-೬
೪. ಗ್ರಾಮಸಾಧಕ ಸಮಾಜ . . . ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೪೯ ವ್ಯಯ ಪು. ೫ ಶುಕ್ರವಾರ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ.

ಸದ್ಯಃ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ ಹಲವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಧಾಪ ಪ್ರಚಾರಣದ ಚಳವಳವು ಮುಖ್ಯವಾದ್ದು. ಈ ಚಳವಳವು ಅಗಲಿಕ್ಕೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನದೆ; ಆದರೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋದಹಾಗೆ ವಿಕಧಾಪೆಯ ಮಹತ್ವವೂ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬರಹತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೊಡನೆಯೆ 'ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ ಇವುಗಳಲ್ಲ ವಿವಿಧತ್ವವಿಷ್ಟ? ಅವೆಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಬೇಕು!' ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಹಾಜಬಲವತ್ತಾದ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಜೇಳ್ತಾರೆ. ಈ ಆಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಂಶದಿಂದ ಸತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೆಲವಂಶದಿಂದ ಸತ್ಯಾಭಾಸವೂ ಇದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪ್ತಿಗಾಗಲಿ ಅದರ ಜರಸ್ಥಾಯಿತ್ವಕ್ಕಾಗಲಿ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆಗಳ ವಿವಿಧತ್ವವು ಲಪ್ತವಾಗುವದು ಹಿತಾವಹವಿದ್ದರೂ ಅದು ಯಾರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದಾಗಲಿ, ಯತ್ನದಿಂದಾಗಲಿ ಲೋಪವದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂಚಂತೆ ಆಪತಾ ಬರುವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮುರಿಯಹೋದವರ ಸಾಧನೆಗಾಗುವದೆಂದೆ ಅವರದೆ ಒಂದು ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಧರ್ಮವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವದು. ಭಾಷೆಯಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ನಿಯಮವು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಧರ್ಮಗಳ ವಿಷಯವು ಅಪ್ರಕೃತವಾದ ಕಾರಣ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಪರ್ಶತ ವಿಷಯವನ್ನೆ ಆಲೋಚಿಸೋಣ.

ವಿಕಧಾಷೆಯ ಚಳವಳವೆಂದಕೂಡಲೆ ಅದರಿಂದ ನಾನಾಕಾರ ನಾನಾತರದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊರಿಡಿಸಿ ಭಯಪಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಲ್ಲ. ಧರ್ಮೈಕ್ಯ, ಜಾತ್ಯೈಕ್ಯ ಈ ಶಬ್ದಗಳಂದ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಮತ್ತು ಜಾತಿಗಳ ವಿಕ್ಯತ್ವಾಗುವದೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ವಿವಿಧತ್ವವನ್ನು ಮೂರಿಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಸಮರಸತ್ವಕ್ಕೆ ಕ್ಲೋಡುಹೋಗುವಲೊ ಅಥವಾ ಉಂಗುರ, ಬಳೆ, ಮುಂಗುಸರಿಪಾಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಆಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಒಂದೆ ದಾಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಮೊದಲಿನವುಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ನಷ್ಟವಾಗುವದೊ ಹಾಗೆ ವಿಕಧಾಪೆಯ ಚಳವಳದಿಂದ ಅನ್ಯಧಾಪೆಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಧಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಲಿ ತೊಡಕು ಬಂದೀತೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ನೆನಸಿದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧಭ್ರಮೆವೆ ಸರಿ. ವಿಕಧಾಪೆಯ ಚಳವಳವೆಂದರೆ ಇಷ್ಟೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ವಿಕರಾಷ್ಟ್ರವೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರ ವಿಚಾರಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಒಂದೆ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸಾರಣಕ್ಕೆ ತೊಡಕು ಬರುವಷ್ಟು ದೇರೆ ಯಾವದರಿಂದಲೂ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಚಾರವಂತರು ತಿಳಿಯದೆ ಇರರು. ವಿವಿಧ ಮತತ್ಕಾರವಾದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವಾಗ ಖಾನೆಸುಮಾರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ೩೫೪ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಣಿಕೆಗೆ ೩೫೪ ಭಾಷೆಗಳಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ೨೦ ಭಾಷೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಹಿಂದಿ (ಅದನ್ನು ಆಡುವ ಜನರು)	...	೮೫೦೦೦೨೫೫;
ಬಂಗಾಲಿ	...	೪೮೫೬೭೭೧;
ತೆಲುಗು	...	೨೩೫೪೮೭೬;
ಮರಾಠಾ	...	೧೯೮೦೬೬೫;
ತಮಿಳು	...	೧೬೧೨೭೦೬;
ಪಂಜಾಬಿ	...	೧೫೮೬೬೫೦;
ಕನ್ನಡ	...	೧೫೫೮೬೫೦;
ಒರಿಯಾ	...	೧೫೧೨೭೦೬;
ಪೃಷ್ಠಿ	...	೮೮೫೬೫೦;
ಮಲಿಯಾಳ	...	೮೫೫೬೫೦;
ಪರ್ಶಿಯನ್ ಪಂಜಾಬಿ	...	೪೮೫೬೫೦;
ಸಿಂಧೀ	...	೨೫೫೬೫೦;
ಪೂರ್ವಹಿಂದಿ	...	೨೪೫೬೫೦;
ಸಂಕಾಲಿ	...	೨೦೫೬೫೦;
ಪಸ್ತು	...	೧೫೫೬೫೦;
ಅಸಾಮಿ	...	೧೫೫೬೫೦;
ಗೋಂಡ	...	೧೫೫೬೫೦;

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯು ಇನ್ನು ಹಲ್ಲಿ ಕೊಂದಿದ್ದರ್ದು ದೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯೂ ಇಲ್ಲೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಡನೆಯೆ—ಹಿಂದಿಯ ಕೊಂಚ ರೂಪಾಂತರವಾದ ಅಥವಾ ಅಲ್ಪಧೀದವಳ್ಳ ಉರ್ದಿಯನ್ ಹಿಂದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆದೆ ಅದು ಐಂಬತ್ತು ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ಬರುವದು ಎಂದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ೩೦ ಕೋಟಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ೯ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೂರನೆ ಒಂದಂತೆ ವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೇರೆ ವಿಧದಿಂದ ಹೇಳುವದೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೩೩ ಜನರು ಹಿಂದಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ೨೦ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಿರುವಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಬಹುದು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ಭಾಷಾ ಜನಸಂಖ್ಯಾವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ 'ಹಿಂದಿ' ಭಾಷೆಯೆ ಸರ್ವಗಾಮಿಯಾಗಲು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಹಿಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನಾದರೂ ಹೇಳಲ್ಲನು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅನ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯೂ ಇಲ್ಲನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮೇಲಿನೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಸಾರಣಕ್ಕೆ ಬರೆ ಅದರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಗುಣಗಳೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಆಯಾ ಭಾಷೆಗಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಲಿಪಿ, ಶಬ್ದವಿನ್ಯಾಸ, ಶಬ್ದ ಸ್ವಭಾವ, ವಾಕ್ಯರಚನಾಪ್ರಕಾರ, ಉಚ್ಚಾರಪರಿಪಾಟಿ ಮುಂತಾದ ಬೇರೆ ಸಾನಾನ್ಯ ಧರ್ಮಗಳಿವರೂ ಅನ್ಯಭಾಷೆಗಳೊಡನೆ ವಿಕರೂಪತೆಯನ್ನೆ ಲ್ಲವಿದ್ದರೂ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವವುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾಷೆಯು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಕಿಂಬಹುನಾ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸರಣಶೀಲವಾಗಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರವಂತಿದರೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಈ ಧರ್ಮಗಳು ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳೊಡನೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡಿವೆ. ಬಂಗಾಲಿ, ಮರಾಠಿ, ಪಂಜಾಬಿ, ರಾಜಸ್ಥಾನಿ, ಪ. ಹಿಂದಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಒರಿಯಾ, ಪ. ಪಂಜಾಬಿ, ಸಿಂಧಿ ಮುಂತಾದ ಎಷ್ಟೊ ಭಾಷೆಗಳ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯು ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಆರ್ಯಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯಯ ಹಾಗ್ಯ ಹಲವು ಪ್ರಕೃತಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ವಿರುವದರಿಂದಲೂ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳ ನ್ನಾತ್ತವರಿಗೆ ಗರ್ಭೋಧವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಗುಜರಾತಿ ಅಥವಾ ಮರಾಠಿ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ೪ ಅ ತಿಂಗಳಿನ ಪರಶ್ರಮವು ಸಾಕಾಗುವ ಹಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳಿನ ಸಮಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಅಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿಯುವವನಿಗಲ್ಲದೆ ಅವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವನಿಗಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಉತ್ತರ ದೇಶದ ಯಾವ ವ್ಯಾಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಗೃಹಸ್ಥನಿಗಾದರೂ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿತೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವಾಗಲೆ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಿಂಚ ಹಿಂದಿಯು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಅವಿ ಅವರಿಚಿತವಾಗಿರದವರ ಎಂದರೆ ಬಂಗಾಲಿ, ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಪಂಜಾಬಿ ಮುಂತಾದವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಹೋದರೆ ಅದು ೨೦-೩೧ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥಾತ್ ಸೇಕಡಾ ೬೬—೭೭ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂದಿಯು ಸಹಜವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗದು.

ಅಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಯ ಜನರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದೆ ವಿವಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಷೆಯ ಜನರಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ವಿನೂ ಅರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲ ಹೀಗೂ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಮಳಿಯಾಳಗಳೆಂದರೆ ಒಂದು ಮಳಿಯಾಳ, ಕೊಂಚ ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಷ್ಟನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರಿಯದವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವರ ಮತದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಅಂಥ ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಿ ಸಹ ಹಿಂದಿಯಿಂದ ನುಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಲೆಯು ಕಾರಣವೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಧಾಗದಲ್ಲಿ ದೊಕೆಗಳೆಲ್ಲರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಿಂದಿಯಿಂದಲೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಧಾಷಣದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೆಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಮೂಲಕ ಕೋರ್ಟು ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಯಾವುವರಿಗೂ, ಯುರೋಪಿಯನ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಇತರರಿಗೂ ವನ್ನಿಡುವವರಿಗೂ ಹಾಗು ಬೇಟೆಯ ವರ್ತಕರಿಗೂ ಹಿಂದಿಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಂದಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಸಾರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಂತೆಯೆ ಮದ್ರಾಸಸಂಸ್ಥಾನ ಸೊದ ಲಾದ ದಕ್ಷಿಣಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ—ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡ—ಹಿಂದಿಯು ಘೋರಿಗೂ "ಗ್ರೀಕಾ"ಗುವದಿಲ್ಲ. ಸಾರಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಜಾರಣ ಈ ಜೊರಿಗಿನ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಭಾಷೆಗೆ ಹೊರಗಿನ್ನ ಅನುಕೂಲ್ಯಗಳ್ಳಿದ್ದಂತೆ ಅಂತರಂಗ ಗುಣಗಳೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೂ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ ನಾವಕರು ಮೊದಲಾಗಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಯಾವದೆಂದರೆ, ಹಿಪಿದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಓಜೋಗುಣವು ದೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾ ಪ್ರಾಣ ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಘಟಿತವಾದ ಗಂಡಸುತನದ ಆ ಶಬ್ದಗಳೆಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಸಂಗುವಾದ ದೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ? ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೆ ಸ್ಫುರಣವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಆ ವೀರಭಾಷೆಯೆಲ್ಲಿ, ಗತಿತಪ್ರಾಯವಾದ ಅನ್ಯಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲಿ? ಇಂಥ ಗುಣಗಳು ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವದರಿಂದಲೆ ಈ ವರೆಗೆ ಸಹ ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯವಹಾರವು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮರೆಯಕೂಡದಾಗಿದೆ. ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಚಾರವು ಪ್ರಾಯಶಃ ಇರುವರದಿಂದ ಇದು ನೀಲಿನಂತೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ದೇಶಮೂಲವಾದ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇರಲಿ. ನಾಧ್ಯಯದ ವಿವಿಧ ಶಾಖಾತ್ಮಕವಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ, ಇನ್ನೂ ಆಗುತ್ತಲಿವೆ. ಅಂತು ಹಿಂದಿ ದಾಸ್ಯೆಯ ಈ ಭಾಗವು ಸಹ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ್ದೆ ಸರಿ.

ವಸ್ತುತಃ ನೋಡಿದರೆ ಭಾಷೆಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಾಗ ಅದರ ಅಂತರಂಗ ಗುಣವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೆ ಬಿಟ್ಟು ವಿಕಧಾಷಾಪ್ರಚಾರಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನೋಡೋಣ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾದಲ್ಲಿರುವ ಧಾಷೆಗಳೆಷ್ಟು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು ಯಾವವು ಎಂಬದನ್ನು ನಾವು ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಘಟನೆಯ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತರು ಮುಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವದು. ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ದೇಶ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ನಂತಾನ ಗೋಸಾಲನ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಬದನಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ತುಂಬಾ ಮಕ್ಕಳಿರುವರೊ ಹಾಗೆಯೆ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಿಸ್ಥ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಗಣಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವವು. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳ ಕೊರತೆ ವನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಪಾಠಕಾಲಗಳು ಇರುವದರಿಂದಲೂ, ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯು ದೃಢಮೂಲವಾದ್ದರಿಂದಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷೆಯು ಕೊರತೆಯೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾನೆ, ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ದೇಶಿಭಾಷೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷೆ ಇವುಗಳ ನ್ಯೂನತೆಯು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯು ನ್ಯೂನತೆಯು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಎಂದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮವು ಸ್ವಾರಂಭವಾಗಿ ಈಗಲೆ ೮೦ ತವಗಳು ದಾಟಿ ಹೋದವು. ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರಮಾಣವು ಸೇಕಡಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಾಗ ಪೂರ್ಣಾಂಕವು ಸಿಗುವದೆ ಇಲ್ಲ. ಸಾವಿರಕ್ಕೆಷ್ಟಿಲ್ಲರೆಯು ಬೀಳುವದು. ಇಷ್ಟು ಕೂರ್ಮಗತಿಯಿಂದ ನಡಿಯುವ ಭಾಷೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನೆನಸಿದರೆ ಅದು ಎಂದು ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು? ೩೦೦೦ ವೈಲು ದೂರವಿರುವ ಜನಾಂಗದ ಭಾಷೆಯು ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವದೆಂದರೆ ಆದು ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಂದೆ ಸರಿ. ಮತ್ತು ಇದೆ ಕಾರಣದಿಂದ ದೇಶಭಕ್ತ ಗಾಂಧಿಗಳ ಹಾಗು ವಿಕಧಾಷಾಪ್ರಚಾರಕ ಸಂಸ್ಥೆಯವರ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಉಪದೇಶವೂ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಚಾರವೆ ಆಗಿನೆ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಭೆಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಮಹತ್ತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಗಲೊಲ್ಲದೇಕೆ, ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರವು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೆ ನಡೆಯುವದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ದುರ್ದೈವವೇನೆಂದರೆ, ತಾಲೂಕಿ ಸಭೆಗಳಂಥ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲೂ, ತಾಲಾ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವರ್ಧಂತಿಯ ಮಹೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲೂ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಒಂದೆ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳಾದರು ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲೂ ಈಗ ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಿಂದ ವ್ಯವಹಾರವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕುಟುಮ್ಬ ನಿಲ್ಲಲು; ನಡಿಯಲು ಕಾಲಿಲ್ಲದವನಕ್ಕಿದ್ದಂದ ತೋರಿನ ಸಾಹಾಯ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ, ದೇಶಭಾಷೆ ಇವುಗಳ ಧಕ್ಕೆದಲ್ಲೆ ಬೆಳೆದವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿತ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆನೆ ತಂತಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ತಂತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನು ವ್

ರದು. ಇಂದೆ ಮಾತ್ರವಿಂದ ಇದು ಸುತಿಕ್ಷೆತ್ತರ ಅಧಃಪತನವೆನಿ ಸರಿ. ಇರಲಿ. ಹಿಂದಿರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯು ಅವಶ್ಯವಾದ್ದು. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಿ ಭಾಷೆ, ರಾಜಭಾಷೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಈ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಈ ಯಾವ ಅನರ್ಥಗಳೂ ಬರುವ ವಿಹಾಗಿಲ್ಲ. ದೃಷ್ಟಾಂತಕ್ಕಾಗಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಂತಿಕ ಸಧೆಯು ಸೇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನೋಣ. ಅದಿರಲ್ಲಿ ವಕ್ತರು ಕಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಮುಂತಾದ ದೇಶಿಭಾಷೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಹರಿಸಕತ್ತಿದರೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಅದು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷು ಈ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಯುಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಎಂದಮೇಲೆ ವಕ್ತನು ಯಾವದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಯಿತು? ಅರ್ಥಾತ್ ಹಿಂದಿ. ಅದನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಕಲಿಸಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ—ಅದೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲೆ ದೇಶಿಭಾಷೆಗಳೊಟ್ಟಿಗೆನೆ ಕಲಿಸಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ—ಅದು ಸಾರಿಗೂ ಅವರಿಚಿತವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ಕಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಗೆ ತಿಮನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಪ್ರಸಾರವು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಆಗುವದೆಂಬು ಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಕಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರಕಾಭಿ ಮಾನಿಗಳು ಯತ್ನಿಸಹತ್ತಿದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯ ನ್ಯೂನತೆಯು ಇಗನೆ ಹೋಧಿತೆಂಬುದಾಗಿ ಬರವಸೆ ಪಟ್ಟು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಕೊಂಚ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸುವೆವು

ಸ್ಫುಟ ವಿಚಾರಗಳು.

೧. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಎರಡೂ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಲೀಗಿನ ಮಂಗೆ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟೇಶನ್ ಕಳುಹಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಿ. ಬಾಪ್ಟಿಸ್ಟರ ಅತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವೆವು. ಆ ಕಂಡಿತ ಈಗಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ನೆಂದರೆ ಮದ್ರಾಸ ಹಾಗು ಪೂನಾ ಲೀಗಿನವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರು. ಮದ್ರಾಸ ಲೀಗಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಿ. ನರಸಿಂಹ ಅಯ್ಯರ್, ಮಿ. ವೆಂಕಟೇಶ ಪತಿರಾಜು, ಮಿ. ಮಂಜರಿ ಅಯ್ಯರ್ (ಮಲಬಾರ), ಮಿ. ಪ್ರಧಾನ (ಮುಂಬಯಿ), ಹಾಗು ಶ್ರೀಯುತ ಜಾಮನಾದಾಸ ದ್ವಾರಕಾದಾಸ (ಮುಂಬಯಿ) ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಹೆಸರುಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಶ್ರೀಯುತ. ನರಸೋಪಂತ ಕೇಳಕರ, ನಾಮದಾರ. ಗ. ಕೃ. ಖಾಪರ್ಡೆ, ಮಿ. ಸಿ. ಆರ್. ದಾಸ (ಬಂಗಾಲ), ಶ್ರೀ ಬಿಪಿನ ಚಂದ್ರಪಾಲ (ಬಂಗಾಲ) ಇತ್ಯಾದಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಪೂನಾ ಲೀಗಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆ ಬರುವ ಮಾರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸರ್. ವೆಲಂಟಾಯಿನ ಚಿರೋಳರ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಲೋಕಮ್ಯಾನ್ಯ ತಿಲಕರು ಹಾಗು ಅವರ ವಕೀಲರಾದ ಕರಂದೀಕರರು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಬ್ಬರು ನಿಹ ಅನಾಯಾಸೇನ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಸಮರ್ಥನವನ್ನೂ ಪ್ರಸಾರಣವನ್ನೂ ಹಾಗು ಲೋಕಮತಕರ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಎಂತೂ ಇರರು. ಸಾರಾಂಶ ಮಿ. ಬಾಪ್ಟಿಸ್ಟೇ ಅಹ್ವಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹೋಮ್‌ರೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉಪಕ್ರಮಿಸುವದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಇದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದ ಮಾತು.

೨. ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕುರಿತು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟೇಶನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ನಿಶ್ಚಯವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರವು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಸಹಾಯಕನನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಿತೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಾವು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇವೆ. ರೊಯ್ಟರನ ಕಳೆದ ವಾರದ ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸ್ರ್. ವಿಲಿಯಮ್ ವೆಡರ್‌ಬರ್ನರ ಮರಣದ ದುಃಖಕಾರಕ ವಾರ್ತೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ವಿಲಿಯಮ್ ವೆಡರ್‌ಬರ್ನರು ಐ. ಸಿ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರನ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಜುಡಿಸಿಯಲ್ ಕಮಿಶನರ್, ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ ಹಾಗು ಕೌನ್ಸಿಲ ಮೆಂಬರಿಯತನಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಇವರು ಸಿವಿಲಿಯನ್ ಗೃಹಸ್ಥರಾದರೂ ಬಿರ್ಟಿಷ್ಶಾಸಿಯ ದರ್ಪದ ಲೇಪವು ಇವರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಿ. ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವಾಗ ಇವರು ಎತರ್ದೇಶಿಯರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದಲೂ ಸಮವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಕಾರಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸಿ, ರಾಜ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಳತೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನವರ ಎದುರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಸಿವಿಲಿಯನನೆಂದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸ್ವರ್ಗೀಯ ದೇವರೇ, ಅವನಿಗೆ ಮಿರಿದವನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಅವನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವವರೂ ಯಾರಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಿರುಕ್ಕಸಿಯ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವನೆಯು ವೆಡರ್‌ಬರ್ನರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದನಂತರ ಮಿ. ವಿ. ಜೆ. ಪೆಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಸರ್ ಹೆನರಿಕೊಟನ್ ಇವರಂತೆ ಸರ್ ವೆಡರ್‌ಬರ್ನರು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸೇವೆಯಲ್ಲೇ ತೊಡಗಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರ ಆ ನಿಶ್ಚಯವು ಅಮರಣಾಂತ ನಡೆಯಿತು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಲ್ಲಿರುವ ಸಹಾನುಭೂತಿಯು ಪೆಕಿಯು ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದರಾಷ್ಟ್ರವು ಎರಡನ್ನಾರಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಧೆಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿ ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಎಷ್ಟೊ ಒಳಾಯರ್ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಪರವಾಗಿ ಇವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಇವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊ ಸಾರಿ ಸ್ವದೇಶದ ವಿರೋಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಸರ್. ವೆಡರ್‌ಬರ್ನರು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾರಾಂಶ ಅವರೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ತಿಂದ ಉಳ್ಳು ಮುಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಮರೆತುಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಗುಣಾಢ್ಯ ಹಾಗು ಸಹಾನುಭೂತಿಯು ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಮುರಣ್ಣದಿಂದ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನವು ತನ್ನ ಅಕೃತ್ರಿಮವಾದ ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲಮಿತ್ರನನ್ನು—ವಿಕೀಪವಾಗಿ ಈಗಿನಂಥ ಮಹತ್ಸದ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಅರಕೊಳ್ಳಿಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಾನಿಯೆ ಸರಿ! ಆದರೂ ಧಿವಿತವ್ಯತೆಗೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್. ವೆಡರ್‌ಬರ್ನರ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಚಿರಶಾಂತಿಯು ಲಭಿಸಲೆಂದು ನಾವು ಸ್ಪಾರ್ಥಿಸುವೆವು.

ಸ್ಥಳಿಕ — ಮಂಗಳೂರು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿಯ ಲೋಕಮತವನ್ನು ಅನುಕೂಲಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರೇ ಮೊದಲಾದವರು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ತೆರಳುವರೆಂಬುದನ್ನು ವಾಚಕರು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಹವನ್ನು ಮಾಡಲು ದೇಶದ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವತ್ನಗಳು ನಡೆಯುವವು. ಇಲ್ಲಿಯ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್-ಲೀಗಿನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲೀಗಿನ ಆಫೀಸು ಕಟ್ಟಿಡದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ತಾ. ೩ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಪಟ್ಟಣದ ಮಹಾಜನರ ಸಧೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವರು. ಸರ್ವರೂ ಈ ಸಧೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿ ಲೀಗಿನವರಿಯಂದ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಿದೆ.

ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೦ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲುಮಾಲಿಕರ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಧೆಯು ದೇಂಕಿನ ಆಫೀಸಿನ ದಲ್ಲಿಯೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಘಂಟೆ ೩.೩೦ಕ್ಕೆ ಕೂಡುವದು. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡಿರೆಕ್ಟರರು ಶಾಲುಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಸೇರದಾ ೯೮ ರಂದ ಮುನಾಫೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಿರೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರಾಗಿ ಜಿನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜಿ. ಎಚ್. ಎ. ಫಿಸ್ಕರ್ಡೊಸರವರು ಜನಾಬಾಯಿಯ ಮಂಜೂರಾಗಿಬಂದಿದೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವರು. ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಉತ್ತರ ನೈತ್ಯ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದೆಂಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ಲೇಗುರೋಗದ ಹಾವಳಿಯು ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಏಂದಿರುವದು. ಈದದ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೫ರಕ್ಕೆ ಇಂಕ್ಯವಾಗುವ ವಾರದಲ್ಲಿ ೧೧ ಪ್ಲೇಗುಮರಣಗಳಿದ್ದವು. ಗೋಳಕಟ್ಟೆ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೧, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೪, ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೧, ಕೋರ್ಟು ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೩, ಕೆಂಪಿನಮೈದಾನ್ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೧, ಜಮ್ಮವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೧.

ಕೋರ್ಟುವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಬಿದ್ದ ಮೆ. ಜೆ. ಎಲ್. ಸಾಲ್ಡಾನ್ನರವರ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ಇತರ ಯಾರೂ ಉಮೇದ್ವಾರರು ಇಲ್ಲದೆಹೋದ್ದರಿಂದ ಉಮೇದ್ವಾರರಾಗಿ ನಿಂತಂಥಾ ಸಾಲ್ಡಾನರವರೇ ಕೌನ್ಸಿಲರರಾಗಿ ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂತ. ಪೋರ್ಟು ವಾರ್ಡಿನ ಇಬ್ಬರು ಕೌನ್ಸಿಲರರಲ್ಲಿ ಮಿ. ರಾ. ರಾ. ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ವೆಂಕಟ್ರಾವ್‌ರವರ ಮೊದಲಿನವರ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಿರುವದರಿಂದಲೂ ಈ ವಾರ್ಡಿಗೆ ಒಬ್ಬರೇ ಮೆಂಬರರು ಇರಬೇಕಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಈ ವಾರ್ಡಿನ ಕಡವೆಯಾದ ಮೆಂಬರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಯಾಳಬೈಲ ವೆಸ್ಟ್ ಈ ವಾರ್ಡಿಗೆ ಕೂಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡಿಯಾಳಬೈಲ್ ವಾರ್ಡಿನ ಕೌನ್ಸಿಲರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪೈನಾಂದಿಸರ ಮೆಂಬರುತ್ತನದ ಅವಧಿಯೂ ಮುಗಿದಿರುವದು. ಈ ರೀತಿ ಹೊಸತಾಗಿ ವಿಧಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಶ್ಚಿಮ ಕೊಡಿಯಾಳಬೈಲ್ ವಾರ್ಡಿಗೆ ಒಬ್ಬ, ಪೂರ್ವ ಕೊಡಿಯಾಳಬೈಲ್ ವಾರ್ಡಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಈ ರೀತಿ ೩ ಜನ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರನ್ನು ಅರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಚುನಾವಣೆಯು ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು.

ಭಂಟರ ಯಾನೆ ನಾಡವೆರ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕ ವೃತ್ತಾಂತವು ನಮಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪಿದೆ. ಈ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚವಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲಿಲ್ಲ.

ತಾ. ೨೦ನೇ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಬಂಟ್ವಾಳ, ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರು, ಧರಂಗಿಸೇಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಡೆಗಳ ರೈತರ ಸಧೆಯು ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊಡ್ಡಗೆಳವರಿಂದ ಜರಗಿಸೋಣಗಿತ್ತು. ಸಧೆಯಲ್ಲಿ ಧೊಡ್ಡರೈತರು ಸಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಸಿರಸ್ತೆದಾರರೂ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ತಹಸೀಲ್ದಾರರೂ ಬಂಟ್ವಾಳ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ದರಕಾಸ್ತು ವಿಷಯ, ಸಂಳಗಳನ್ನು ಹೇಳಾದ್ದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸುವದು, ನೋಡದಾವು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವದು ಸರಕಾರಿ ಕಾಯ್ದೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದವು. ರೈತರಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಧೊಡ್ಡರೈತರು ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು ಎಂದು ರಾತ್ರಿಯಾದರು ಬರಿದಿರಲ್ಲಿ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ದ್ರವ್ಯಾನುಕೂಲ.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವದಕ್ಕೂ, ಇದ್ದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕ್ಷಾಮುಗಳನ್ನೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವದಕ್ಕೂ ಗ್ರಾಂಟ — ಇನ್ ಏಡಿಯಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಇದೇ ಇಷ್ಟವು, ನೈಮಿತ್ತಿಕ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ೫,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರದ ವರಿಂದ ಕೊಡಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಮೊತ್ತಮೊದಲು. ಒಂದೆನೆಯುವಾದ ಕೃಷ್ಣಾಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೩೬,೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ೨ನೆಯವಾದ ಕಂಚಾವುರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೨೪,೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕಿಯಿರುವುದು, ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನು ಒಡಗಿಸಿದ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಡಿರೆಕ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೂ ಶ್ರಮ ಹುಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಹಣದಿಂದ ಸುಂಗಳಕರ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯೊಳಗೆ ಪೆಂಟೆಲೆಂಡ್ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಡುಗಿಯರ ಸಾಲೆ, ಸಣ್ಣಕೆಳ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಡುಗರ ಶಾಲೆ ಸಂಸ್ಥನ ಆಗಿಯದೆ. ಹುಡುಗಿಯರ ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ೩ ಇಷಂ (ರೂ. ೧೫) ಹುಡುಗರ ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ೩ ಇಷಂ (೧೫, ೧೧) ಮೇರೆಗೆ ಇದೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಕಂಡಕರಣ್ಣಿ, ಬೋಳಾರ, ಅಕ್ಕುತ್ತರ, ನರೇಕ್ಕಾಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ೧೧ ರೂಪಾಯಿ ಕಲಿಸಿದ ಒಟ್ಟಿಲ್ಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಿಸೋಣಾಗುವದು. ಕೆಸಾಯಗೆಳ್ಳಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸೆ ದರ್ಜೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ (ರೂ. ೨೦, ೧೫)ರ ೩ ಇಷಂ ಸೆಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿಯದೆ. ಬೊಕ್ಕಪಟ್ಟಣ ಮೊಗೆರ ಶಾಲೆಗೆ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರೂ. ೨೦, ೧೫ರ ೩ ಇಷಂ ಕೊಡಿಸೋಣಾಗವುತ್ತದೆ.

ಶಾಲಾಕಕ. ಬೋರ್ಡ ಸುಧರಣೆಗಳೊಳಗೆ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನಿಯತಿಕಾಡಿ, ಬೈಕಂಪಾಡಿ (ಮಾಪಿಳ್ಳಾ), ಪಣಂಬೂರು (ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ), ಜೆಪ್ಪು ಮಾಡಿ (ಹುಡುಗರಿಗೆ), ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಳ್ಕಿಲ (ಮಾಪಿಳ್ಳಾ), ಅಡೂರು ಕಸಬಾ, ಹೊಸದುರ್ಗ (ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ), ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜುಟ್ಟುಪ್ಪು, ವಿಂಡಂಬಾಡಿ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ (ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ), ಉಮಿಪು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯೂರ, ಕಂಚಿಕಳ್ಳ, ಪಡುಬಿದ್ರೆ (ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ), ಕಾಪು (ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ), ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೀಡರ್ತ (ಮಹಮ್ಮದಿ), ಕಾವರಾಡಿ (ಮಹಮ್ಮದಿ), ಗಂಗೊಳ್ಳಿ (ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ), ಕಾರ್ಕಳದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳ (ಮಹಮ್ಮದಿಯರಿಗೆ), ವಿಕ್ಕಿಗೆ ಸಾಲೆಗಳ. ಹೊಸಕಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೈಕಂಪಾಡಿ, ತಳ್ಕಿಲ, ಕಾರ್ಕಳ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ, ತಲಬು ರೂಪಾಯಿ ೧೧ ಉಳಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು. ತಲಬು ೧೫, ೧೧ ಸಿಕ್ಕುವದು.

ಈಗ ಇರುವ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಷಂ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೋಕೆತಾರು (ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ), ಗುರುಕಂಬಳ, ಬಜಪೆ (ಮಾಪಿಳ್ಳೆ) ಕಣ್ಣೀರುಬಾವಿ (ಮಾಪಿಳ್ಳೆ), ಎಡಪದವು, ಕಲ್ಲಡ್ಕ, ಕಣ್ಣೀರುಬಾವಿ (ಹಿಂದು), ಸಸಿಹಿತ್ಲು, ಬಡಗ ಎಕ್ಕಾರು, ಮಡಿಪಡ್ಡೆ, ಕುತ್ತೆತ್ತೂರು, ಕೊಪ್ಪಲು ಉಳ್ಳಾ, ತಲಿಂಜಮಾರ, ಪಾಣಮಂಗಳೂರು (ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ) ಬಂಟ್ವಾಳ (ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ) ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಇಷಂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚಂದಾರ, ಕೆಕಾಸ, ಬೆಳ್ಳಿಕೋಡ, ಕಾರಡ್ಕ, ತಂಕತ್ತಿಕಳಿಯ, ಮಂಜಮುಡಂಬೆಳ, ಕಡಿಪ್ಪು, ಶೇಣಿಶ್ವರ, ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ಅರಿಕಾಡಿ (ಮಾಪಿಳ್ಳೆ), ಮೊಗ್ರಾಲ್ ಪುತ್ತೂರು, ಚಟ್ಟಂಚಾಲ, ಶೇಣಿಶ್ವರ (ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ) ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಇಷಂ.

ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಂಗಡಿ, ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಪಟ್ಟು, ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ, ಹಂಟ್ಕೂರು, ಸಂಪಾಜೆ, ಸುಳ್ಯ, ಅಮಂಕಾರು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಇಷಂ.

ಉಮಿಪು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉಮಿಪು ಪೇಟೆ,

ಕಳ್ಳತನ—ಬಿಂಗಾಳದ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಈ ತಿಂಗಳ ೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಗವರ್ನರರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ಮಿ ಡೆಂಬಿಗರ ಛಳಿಗಿ ಹಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗಲಾ ಸರ್. ಸಿಂಹರು ಉಳ್ಳಿದ್ದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿದರು. ದೇಶಿಯ ಮೆಂಬರರು ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸರ್. ಸಿನ್ನಾರು ಅಯ್ಯರರು ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಿರುವರಾಗಿ ನೇಮಕಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಆಲೆಪ್ಪಿ—ಆಲೆಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿಲಿಟರಿ ಬಿರುದು ಪೆಟ್ಟುಕಗಳಲ್ಲಿ ೬ ಮಂದಿ ಸಕ್ಕರು ಕೆಲವರಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ—ಇಸ್ಪೀಟು ಅಲ್ಲೆಯ ನಂಬರ್ ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ೫ ಗಂಟೆಗಿಂದು ೪ ಕೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೦೦ ನಗದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಯಾರೂ ಕೆಲ್ಯೂಯ್ಯರಂತೆ. ಕಳ್ಳರ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಲ್ಲ.

ಮದ್ರಾಸು—ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರುಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳವು ಕಡಿಮೆ, ವಕ್ತ ಬಡ್ತಿಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರುಗಳ ಒಂದು ಮನವಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಸೆಕ್ಷಾರಿ—ಸರಕಾರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಗಡಿಯೊಳಗೆ ಕಡ್ಡಾಯದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತೆರಬಹುದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರಾನಯಿತು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರವೂ ಮಂಜೂರುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಇದೆ.

ಅಲ್ಲಹಾಬಾದು—ವಿಕ್ಟಂಬರ್ ಎಂಬವನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಟ್‌ಫುಗ್ಯಾರ್ ಬೆಳಗು ಪತಕಳಿಕ್ಕರೆ ಅಲ್ಲಹಾಬಾದು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗಲ್ಲಿ ರೈಲು ಬಂಡಿ ಬರುವಾಗ ಪ್ರತಿಕ್ಷ ಮಾಡಿದನೆಂಬ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಏರ್ಪಾರು ಮೇರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ರೈಲ್ವೆ ಆಕ್ಟಿನ ೧೮೫ನೆ ಸಿಂದಿಗಳ ಗೆಳಗೆ ಈ ಕಕ್ಷಿಗಳು ಒಳಪಡುತ್ತಿದೆಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಜುರ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಆರೋಪವು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಸೆಷನ್ ಜಡ್ಜರು ತೀರ್ಪುಮಾಡಿ ಹಣ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ಆಜ್ಞೆಯಿತ್ತರು. ಅಲ್ಲಹಾಬಾದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹುಳುವಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡನೆ ಅಪೀಲ್ ಆಯಿತು. ಸರ್ ಜೋರ್ಜ್ ನೋಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಜಡ್ಜರು ಸೆಷನ್ ಜಡ್ಜರ ತೀರ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟೆಕೆಟ್‌ಅನ್ನು ಬೇಕಾದ್ದು ಪಡಕಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಂಪೆನಿಯವರು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ್ದರಿಂದ ಆರೋಪ ಹುಳುವನ್ನು ಉಳ್ಳಂಘಿಸಿದ ವರ್ತು ಹಿಳ್ಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ನಡಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆ ವಿಕ್ಟಂಬರಿಗೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ.

ಮುಂಬಯಿ—ಖಾನೆ ಕಾರೀಕಗೆ ಮದ್ಯಾಹ್ನ ಹತ್ತಿಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಹೊರಗೆ ಊಟದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭಂಡಾರ ಅಲ್ಲ ಬೀಡಿ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಡಾ, ಬಿಸ್ಕಾಯ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಮಾರುವ ಅಂಗಡಿಯವರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತಿದ್ದರು. ಆಗ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳುವಾಗ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಹೊರಟು ಗದ್ದಲ ಮಾಡುತ್ತಾ ರಾಯಿಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನುಗ್ಗಿ ಸಾಮಾನು, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣ ಮೊದಲಾದ್ದನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಂಡ್ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಟ್ಟಿ ಮಾರವಾರಿಯ 'ಸೇಫ್'ನ್ನು ಒಡೆದು ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡುಹೋದರು. ಇದಲ್ಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸರ್ ಕಾವಸಜಿ ಜಹಾಂಗೀರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಎದುರಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಮಂದಿ ಮೊಗಸುತ್ತಾ ಪರಲು ಮುಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಚಳವಳಿಯ ಹಬ್ಬುವಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಪೋಲಿಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಪೋಲಿಸ್ ದಾರರೂ ಬಂದು ೪೦೦ ಮಂದಿಯನ್ನ ಕೈದುಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಗಲಭೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಂತವಾಯಿತು. ವಿಚಾರಣೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ಕೈದಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ಅವರಿಗೆ 'ರಿಮಾಂಡ್' ಬಿಲ್ಲು ಬರಿದರು. ಈ ಚಳವಳದ ಸುದ್ದಿಯಂಬಲಾಗಿ ಅನೇಕರು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಲಿಸಿಯಾಗಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ ಪೋಲಿಸ್ಸಿನವರೂ ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಚಲಾವಣೆ ಎಂದಿನಂತೆ ನಡೆಯಿತಾರಂಭಿಸಿತು. ಈ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ದಸ್ತು ಹಣ ಮೊದಲಾದ್ದು ನಾಶವಾಯಿತೆಂಕ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಧನಸಮೃದ್ಧಿಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ ಬಲೆಯನ್ನು ಸಾಹುಕಾರರು ಏರಿದ್ದೆ ಈ ಚಳವಳದ ಕಾರಣವೆಂದು ನಂದಿಂ ಇದೆ.

ಮದ್ರಾಸು—ಅಯನೆಗಾದ ಸೈದ್ಧರ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನವು ಕಾಡುಬಂಡೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಛೇರಿಯು ಸಭೆ ಕೂಡಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಬೇಗನೆ ಜರಗುವಂತಿದೆ.

ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜ.

ಈ ಸಮಾಜದ ಮೇಲ್ಕಾಣಿ ಸರಿಂತರ ಶ್ರೀಮಂತಿಯ ಪುಣ್ಯಕಾರುಣಾದ ಕೀರ್ತಿ ಈಗ ಅವೆಲ್ಲಿಂಬಳ ಸುಬ್ರಾಯ ಸೈಗಳವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಜಾತಿಬಾಂಧವರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಪರಿಷದ ವೆಷ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಪರಂತು ಸಂಸ್ಥೆ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಿತಳಗಡ ಅತಿಶಯ ಪ್ರೇಮ ಅಭಿಮಂಜಿಂದ ಪರಿಷದವು ಇನಸಲ್ಮ ಏಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಃ ಇಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪರಿಷದಿಂತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಮ್ಮ ಸಮಾಜವು ಸಹಾಯವು ಬೇಕೆಂಬಲ ಬಹುದು. ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾಜಾಂಗಗಳ ಅಭ್ಯ ಕೋರಿಕೆಗಳು ಅವರವರ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಸಾಂದಾಗಿ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದ ಇನರು ಕನ್ನಡೊಂದು ಉಪಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಇಂಬಿಲ್ಲದೆ ಮಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲಾರದು. ಇಂಥಿಪ್ಪ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆಬರಲು ಸಮಾಜದ ಗಣ್ಯರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿದೆ.

ಸಮಾಜದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಸುಬ್ರಾಯ ಸೈಗಳವರು ಸಮಾಜದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ

K. B. RELE & Cos.,—BOMBAY

Estd. 1888. ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಕಂಪೆನಿಕೃತ ಸ್ಥಾಪಕ 1888.

ಗಜಕರ್ಣ.

ಕದ್ದು, ಇಸಬು, ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರ.

ಎಷ್ಟೋ ಹಳೆತ, ಕರೆ ಮತ್ತು ಹಬ್ಬುಹಾರಿ ಗಜಕರ್ಣವಾಗಲಿ ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಸಾರಿ ಹೇಳ್ಕೋಡಿದಂದಿಲೇ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ೫೦—೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಳತ, ಹೈಮನ ಮಾತಿಕೆಯಿಂದಿಲ್ಲಂತ ಗಜಕರ್ಣವಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ನಾಶಹೊಂದುವದು ನಿಶ್ಚಯವೇ. ದೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ. ಪೋಸ್ಟಾಲು ಖರ್ಚು ೦ ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಲ್ಯೇ ಆಣೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ—ದೇರೆ ಅನೇಕ ಮದ್ದುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಬರೆದು ತಿಳಿಸ್ದಿಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಜವಿಲ್ಲಾ!

ಈ ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಅದರಿಲ್ಲಾ ದೋಷಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುವಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಿಫಿಲಿಸ್ (Syphilis) ಅಪಾಯಕಂತ (ಗರಮಿ)ಯಿಂದ ಮೈಮೇಲೆ ಉಬ್ಬುವ ಹುಬ್ಬಿಗಳು, ಹುಮುಗುಳು, ಬಾಯಿಗೆ ಸೊಕ್ಕು ಅಂಗಳಿಗೆ ಹೊಡು ದೀರೋಣ, ಪಿಶಸವೆಂಬ ಮೂಗಿನ ರೋಗ, ಗಂಟಲೆಯಿಗೆ ವ್ರಣ ದೀರೋಣ, ಸೈಯಸೆಂದು ನೋವೋಣ, ಕೈಕಾಲು ಒಸರೋಣ, ಪ್ರಮೇಹ (ಪರಮೆ) ದಿಂದ ಕೈಕಾಲುಗಳ ಸಂದುಗಳು ನೋವೋಣ, ಕಲೆ ಕೈಕಾಲು ಗಳುರಿಯೋಣ, ಕೈಮೇಲೆ ಕರೆ ಕರೆ ದೀರೋಣ, ಮುಂತಾದೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. ರಕ್ತಶುದ್ಧಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯಕರ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಇದೇ ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲೆಯು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ೪ ಆಣೆ.

ವರ್ತಕರಿಗೆ ಹಾಗು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಧರಪುರ ಕಮಿಷನ್.

ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಸನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರಗಾಂವ ನಂ. ೪ ಮುಂಬಯಿ.

ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

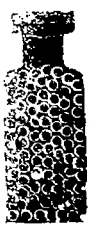

ರೋಗಾಮಯಹರ ಕಷಾಯರಿಷ್ಟತೈಲಗಳನ್ನು ಉಗುಳಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ, ಫ್ರೆಂಚ್, ಗೋವಾ, ಪಿಜಾಪಾರ್ಟಂಡ್, ಕೆಪಾಸ್ಟ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ

ಮಾತ್ರವಾಗಿ ಒಂದೆ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಷಾಯ ವಿಶ್ವಾಸ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ವಿಷಾದ ಸ್ಥಿರ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಾದು ಮೊರೆಯಿಡುವದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟವಿದು.

ಶೀತ, ಶೀತಜ್ವರ, ಆಹಾರ, ಬಾಯ್ಗಾರವಾದು, ಜ್ವರ, ಸುಂದ, ಮಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಲೆಕಟ್ಟಿ, ಬಲುನೋವ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸು ಕೆಟ್ಟಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವ, ಪ್ರಾ. ಕೆಮ್ಮು, ಬಾಯಿ, ಇನ್ನು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯು ಕಾರ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 8 ಔನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಪೋಸ್ಟಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ ರೂ. ೧—೫—೦

ಪ್ರತಿ 12 ಔನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಪೋಸ್ಟಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ ರೂ. ೨—೧೨—೦

ಪ್ರತಿ 25 ಔನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಪೋಸ್ಟಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ ರೂ. ೫—೦—೦

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ

ಅಮಾಣಿ ರಕ್ಷಿತ ಪ್ರತಿ ಔಷಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. 26ನೆ ಮಾರ್ಚಿಗಳು ಉಚಿತ ಈ ಆಣೆ ಮುದ್ರೆ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಾನ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕ ಪ್ರಥಾಕರ್ ಶ್ರೀಮತ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗಾವಾಯಿಂದ ಎಸ್ ಸೈ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಪಿ. ಎಸ್. ಸ್ಪಾ ಪಿ ಸ್ಕಾಲರ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್, ಲಂಡನ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಆಫ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ, ಎಗಿಯಿನೀರ್ ನಂ. ೫, ಪೆಕಾಡಿಲ್ಲಿ ಆದಿ ಬರೆದಿರುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡ ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಷಾಯ ವಿಷಕಾರಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಆಹಾರ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತದ ದೋಷ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ವಿಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಕಿಬ್ಬೊಂಬರವಾದ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವ ಬಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸಲ್ಲಿ ಬರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಈ ಕಷಾಯಂ ವರವೆನ್ನಬೇಕೆ, ಸ್ವದೇಶಿ ಪೈದ್ಯರು ನುಮ್ಮಾಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಪಿ. ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತಾನ್ ಸರ್ಜನ್, ಮೈಸೂ, ಸ್ಯಾಸಿರಿ ಕೆಮಿಸ್ಟರ್, ಸೈಕಲು ಸರ್ಜನ್‌ರುಗಳಂತೆ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಷಾಯ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಪಡೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಪತಿಯಂದಿ ಅನೇಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಈ ಸೀಳಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ತುಂಬಾ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಔಷಧಿಗಳ ಮೂಲಕೆಗಳಂದಲೇ ರಿಷ್ಟವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಕಾಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋ ರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗು ದಿರುವಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೪ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

೨. ಪುಷ್ಪಜೀರಕ ಪಾಕ. ಪ್ರಮೇಹರೋಗವು ಬೆಂದು ಉಂಟಾಗುವ ಕೀವನ್ನೂ ಕಜ್ಜಿಯನ್ನೂ ಪಿಡಕವನ್ನೂ ಪಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಬಂದಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಪುಷ್ಪಜೀರಕ ಪಾಕವು ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟು ಕಟ್ಟುಳಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕಪ್ಪವೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ರಾತಳಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೪. ಸೂಕ್ಷ್ಮಾವಿ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಸೊಳೆಯ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತಳಿಗೆ ೨ ರೂ.

೫. ಪ್ರೀಹೋದರಾರಿಚೂರ್ಣ. ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬೆರುಗಾದ ಜ್ವರದ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೬. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲ್ಲಿ ವಿಶಾಯಕ ಪುಣ್ಯವಾದುದ್ದೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅಕ್ಷರ ಸಾಲದೆಂಬಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸೆಯಿದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೭. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಅಮಾಶವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ಮುಖ ಏಕೀಕರಣ. ತೊಲೆಗೆ ೩ ರೂ.

೮. ಮಹಾಜ್ವರಾರಿಮಾತ್ರೆ. ಪ್ರಕಾರದ ಪರಿಮಿತ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಹಷ್ಟದಿ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಔಷಧ ತೊಲೆಗೆ ೩ ರೂ.

ಕ್ರಯ ವಿಳಾಸ—ಕೆ. ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ಸನ್ಸ್,

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ,

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಶಿರೋಧಿಷ್ಠಗೃಹಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ವೈದ್ಯರು ಗಣ್ಯರಿಂದಲೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅನೇಕ್ಷೆ ಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೊಳಲಿ, ಪ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಘಾತಾಶ್ಮರಿ ಉರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವವು. ಅತ್ಯುರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ದೀರ್ಘವು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ,, 13—12—0.

ವಿ. ಪಿ. ಪಾರ್ಸಲ್ ಬೇರೆ

ಇನ್ನೂ ಸಮೃದ್ಧಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಅಕ್ಕೆಕ್ಕಾರು ಅರ್ಜಾಗಿ ಸ್ಟಾಂಪರಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಾತ್ರ ವಿಳಾಸ— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಅಮುಗಾರು ಸ್ಟೇಷನ್ ಅಂಚೆ, ಉಡುಪಿ

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕದ ಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾ ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಸಾರಾಬ್ಬಿಯ ಮುರಬ್ಬಾವನ್ನು ತಿಂದ ಯಿಂದ – ವೀರ್ಯವು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಇರುವು, ಸ್ಮರಣೇಂದ್ರಿಯ ಶಾಂತವು, ಮುಖವು ಉಲ್ಲಾಸಗೊಳ್ಳುವುದು. ಮುಖದಲ್ಲಿ ದಿನ ದಿನವು ಹೊಳಪುಗೊಳ್ಳುವುದು. ಕೈಕಾಲು, ಮಕ್ಕು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪಿದ್ದರೂ, ಕಾವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲಬದ್ಧತೆಯು ಶಾಂಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾರಾಬ್ಬಿಯ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಪೂರ್ವದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾವು ಸಾರಾಬ್ಬಿ ಮಿಸ್ರಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಬೀತಾದಲ್ಲಿ ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು.

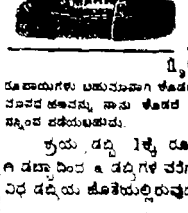

ಈ ಮುರಬ್ಬಾವು ಸಾರಾಬ್ಬಿ ಮಿಸ್ರಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ —

1,000

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಹಾಗೆ ಸಾಬೀತಾದಲ್ಲಿ ಮುರಬ್ಬಾವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಹೊಸಮನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಡದೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಯಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—0—0. ಪೋಸ್ಟಾಲು ಖರ್ಚು ೧ ಡಬ್ಬಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ 0—6—0. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧ ಡಬ್ಬಿಯ ಹೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ದಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
೫ ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಯಂ ಪುರು ದೇಕು! ಧರಪುರ ಕಮಿಷನ್!!

ತೆಕ್ಕುಮಲೆಕಾ ಅಮರ ಸಂಜೀವನಿ ಹೊತೆ, ದಾಲಾಂಜನಾದಿ ಹೊತೆ, ನವಂಜ ಕುಮಾರಿಕಾ ಕೃಷ್ಣ, ಸುಕೇಶಾ ವಾಲಂ, ಗರುಡ ಸ್ಪರ, ಆಲಂಬಿತ ವಿಂಬಾ, ಕಟುಂಬ ಕಾಂತಾ ಮಿಶ್ರಣಾದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಪುರಿಯಬಹುದು.

೧. ಕಂಚೀರಿದ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಯುರ್ವೇದೀಯ ರಕ್ತವು ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬುಹೋಗಲು, ಬಾಸಿಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧಾಂತಿಯಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ 1ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ರೂ. 1.

೨. ಸೌರ್ಯವರ್ಧಿನಿ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬುಹಾಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಕೊಡಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೩. ಅಕೋಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗ ನಾಶಕ್ಕೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಪಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ-1-4-0.

೪. ಗರ್ಭ ಪೋಷಕರಸ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಸುಪುತ್ರಸಂತಾನವನ್ನು ಸುಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೊಡಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೫. ಮಧುಮಾಷಾದಿ ಎಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕ್ರೂರ ಉಬ್ಬುಹಾಲನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೬. ದಾಲಾಂಜರಿ. ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕಜ್ಜಿ, ಇಸಬು, ಕಜ್ಜಿಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಪಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

೭. ಕೆಂಪಾರ್ ಬ್ಲಡ್ ಪಿಲ್ಸ್. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಸುಪುತ್ರಸಂತಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

೮. ಅಶ್ವಿನಿಕುಮಾರ್. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಕೆಟಲಾಗ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವೆವು. ಮಾತ್ರ ವಿಳಾಸ— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಅಮುಗಾರು ಸ್ಟೇಷನ್ ಅಂಚೆ, ಉಡುಪಿ

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ
ಇವರ
ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:
ಅಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಚಂದ್ರಿಕಾವಾಸವ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾರ ಧಾತ್ವಾಸವ ಹೊಂಗಡಲಿನಂತೆ ವಿರ್ಯ. ಸ್ನಾಯುಗಳಿಗೆ ದೇಹ. ಮನಸಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ಮಹಾ ಔಷಧ. ಮೂರ್ಛೆ, ಬಿಳಿ ಸೆರಗು, ಮಹಿಳೆಯರ ಬಿಳಿ ಹೋಗುವದು, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಹರಳು ಬಿಳಿ, ಕೃಶವಾಗುವದು, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೈಕಾಲುಉರಿ, ಉಗುರು, ಕಣ್ಣುಉರಿ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಪಿತ್ತವನ್ನು ಶಾಂತಿಪಡಿಸಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವರ್ಧಕವಾದ ವಿಶೇಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಅಮೃತ ಔಷಧವು ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ 1—11—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟಿಬೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಹೆಸರಾಂತ ಪ್ರಬಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜಿಡ್ಡುವಾತಾಯುತೇ ಮೊದಲಾದ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ವಾತಗಳನ್ನೂ, ಆರ್ಜಾರ್ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಗುಹ್ಯರೋಗ ನಿಕೃಂಬಂಧದಂತಹ ಕೆಲವು ಹೆಸರು ಗಟ್ಟಿಸೋಗೆ ಮೊದಲಾದವನ್ನು, ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಬಾಣಂತಿಯರ ರೋಗಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಾಂಗತ್ಯವಾಗಿ ಶೀಘ್ರ ರೋಗಹರವಾಗಿ, ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹೊಸಕಳೆ ಮೆರುಗನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಸಿದ್ಧೌಷಧವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಆಕ್ಷಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ನಮ್ಮ ಭೂಷಣವೇ!!!

ಪ್ರತಿ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲೂ ಕಸ್ತೂರಿ ಇರುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. 1—0—0 ಮಾತ್ರವೇ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲಪ್ರಕೃತ್ಯಯಾಗಿ ಜ್ವರಾದಿಕ್ಕೆಯು ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ರೋಗ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಹುಷಾರಾಗಿ ಆಟ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಸಿದ್ಧೌಷಧವೇ ಬಾಲಸುಧಾ. ಸಮಸ್ತ ಜ್ವರಗಳ ಆರಂಭಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಫ್ಫ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಳ್ಳಿರ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ಶೀತ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಘಳಿಗೆಯೊಳಗೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1—0—0.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ, ಬಾಲಸುಧಾ ಇವೆರಡಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೋಗಗಳು ಹೆದರದೇಸಿ ನೈದುರನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹಂಬಿಸದೇಸಿ ಇರಬಹುದು.

ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,
ಮೈಸೂರು.

ಕರ್ಣಿಕ
ಆಗ್ಯುಮಿಕ್ಚರ
Karnik's Ague Mixture.

ಚಳಿಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಆಂತರಿಕೆ (ದಿನದಿಟ್ಟಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಖಾತ್ರಿಪಡಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಯು ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಪೆನೊ-ವಿನ್ಸ್:—ಕೊಲೆಲಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಒಕರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ೧೫ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು:—ಬಾಟ್ಲಿ ಗಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ಡಜನ್ ಗಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ದೀರೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲೊಗು ಕುಕ್ಕಟ.

ಕರ್ಣಾರ್ಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
56 ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agent:—The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಮ್ಮಾ!

ತಾವು ಇದುವರಿಗೆ ಸಾಮ್ಯವಾದ ಬಗೆ ಕಣ್ಣು ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂತರ ಎಮ್ಮೆರಹಸ್ಯವಾದುದರಿಂದ ತಿಳಿಹೇಸಿ ಇರುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕರಂದು. ಆದುದರಿಂದ ಕಕ್ಕಾಜವಲ್ಲಿ ಸ್ವರೂಪ ನಮಗೆ ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೊಕ್ಕವಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವೆವು.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಶಕ್ತಿಯಲು ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ವಿಸ್ತಾರವು ಉಚಿತವು ಅಂಚೆ ಜಾರಿಯು ಮಾಫ್.

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಕಂಠಸಿಗ್ಧಿಕ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು

ಕ್ರಯ. ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,
ಆಕರ್ಷಣಗೃಹ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಬ್ರಾಡ್ವೇ, ಮದರಾಸು.
ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: **Raphael & Co.**
Brit Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಅಗ್ನ! ನೂತನ!!! ಅಗ್ನ!!!
(ಹುಳದ ಓಮ.)

ಇದು ಯಿದ್ದರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಶ್ಯಪೇಶದ ತುಬಾಕಿಂತ ಬಸುಕ್ಕಿನ ಪಾವನ್ನ ಈಗ ಇವು ಅಡಚಿಣೆ ನೋಡಿ ಬಹಳ ಶುದ್ಧವಾದಂತ ಮತ್ತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಗೆಗಿನ ಒಂದು ದೇಹದಿಂದ ತಯಾರಿಕ್ಕಿದೆ. ಕ್ರಯವಾಗಿ!

೧ ಪೌಂಡಿಗೆ . . . ರೂ. ೬—೦—೦.
೫ ,, . . . ,, ೩—೮—೦
೧ ,, . . . ,, ೧—೦—೦

ಇದರ ಹೊರತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಾಕಾರದ್ದು "ಕಾಮಾಲಿ ಹಿಂಗು." ಪ್ರಕಾರಂಬೇನೇ ಎಷ್ಟೆ ಮೊದಲು ಕ್ರಯ.

ಹಿಂಗು ಗಿತ ಕೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ಗಕ್ಕೆ . . ೧—೦—೦.
ಬೇರೆ ಕಪ್ಪು ಕಾಯ ಪ್ರತಿ ಗಿಂಂಕ್ಕೆ . . ೧—೪—೦.

ಟಿಪ್ಪಲು ಹಾಸಲು ಬೇಡ. ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿ ಕವಿಸಿದಾಗ ಮೊದಲು ಬರೆದು.

ಕರ್ಣಾರ್ಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಪೋಸ್ಟ್ ಹೊಸ್ಸೂರು, (ಉತ್ತರಕನ್ನಡ).

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಅರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

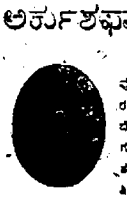

ಇದು ಕಣ್ಣ ಹೆಸರಿನಂತೆಯೇ ಅರ್ಕಶಕ್ತಿಯಾದ ಗುಣವುಳ್ಳ ಔಷಧವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂಥಾದ್ದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವಿಶೇಷ ಔಷಧವನ್ನು ಪಕ್ಷಿಶೈಕ್ಷತ್ರಿಯಂದಿಸಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಗುಣಾನುಭವ ಮಾಡಕ್ಕಿದ ಬಳಿಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಮಾತುಮಾಡೋಣ ಎಂದಿದ್ದೆವು. ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ವಂತ ಪೆಚ್ಚಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಿಂದಲೂ ಅನುಭವ ತಕ್ಕೊಂಡಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ರಯತ್ನದಿಂದ ನಮಗೆ ಧೂರ್ತ ಮನವರಿಕೆಯಾದನಂತರ ನಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದಿವು ರೋಗಗಳ ವಿವರ:—

ಕೃಮಿರೋಗ, ಹದದರೋಗ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮಲಬದ್ಧ, ವ್ಯಾನವಾಯು (ಕಾಲಾವು), ಪ್ಲೀಹ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗಂಧದೋಷ, ಕಿವಿನೋವು, ಮೂಗಿನೊಳಗಿನ ಹಿಸಿ, ಮೆದುಳಾದ ರೋಗ ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಹುಳು ಬೀಳೋದು ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುಮೋವು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಶ್ವಾಸಕೋಶ, ಇಜ್ಜಲು, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆಕೂಲಿ, ವೈಶಾಲಿ, ಅರಲೆಕೂಲಿ, ಸಪುರೋಗ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಲ್ಲ, ರಕ್ತಪಿತ್ತ, ಗುದ್ವಸ್ತನ ಬೇನೆ, ಹುರಳು, ಕಜ್ಜಿ, ಗಜಗರ್ಜ, ಕಪ್ಪ ಇಸಬು, ಭಾಯರ್ಧಿಕ್ಯ, ಸಾರುಹುಣ್ಣು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಟ್ಟುಕೂಲಿ, ಹಡಪ ಸಂಬಂಧ ಕೊಮರಿಗಳ ಬಾಲ್ಯರೋಗ, ತೊಡೆಗೆನ್ನು, ಅರಲು, ಮಟ್ಟಿಕೂಸು, ಹೊರಬ್ಬಾಗಲೇ ಬಾಟಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 2 ರೂಪಾಯಿ. ಸಮಾಜಿಕ ಉದ್ಧಿಸ್ಥಿಗೆ ಆಗಿ ತೂಕದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿಗೆ ಬೇಡಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ೧೧ ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕವಿಷನ್ ಕಳುಹಿಸ್ಥಾನೆ. ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕವಿಷನ್ ಕೊಡುವೆ. ನಿ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿಗೆ ಅಣೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುಪಾನ ಕ್ರಮಗಳು ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಸಮಂತ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಸಿಗುವುದು. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಒಮ್ಮುಕಾಲುಪೊಲೆ 3 ಬಾಟಲಿಗಳ ಒಂದು ಸಾರಿ ತೆಕ್ಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಕವಿಷನ್ ಸಿಗುವುದು. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿಗೆ ಅಣೆ ಬೀಳುತ್ತೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಸ್. ಕೆ. ತೀಂಗಡೆಯವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ (ಕಾಮ ಸಂಜೀವನ ಲೇಹ) ಆ ತೂಕದ ಡಬ್ಬಿ ಗಕ್ಕೆ ರೂ 3—೦—೦ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿಗೆ ಬೇಡಿ. ಅನುಪಾನಕ್ರಿಕೆ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೀಸೆ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಅರ್ಕಶಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್ ಶಹಾಪೂರ, (ಬೆಳಗಾವ).

ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೆ

ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧಿ

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ

ಹಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವದಿಲ್ಲ

ಹೊಕ್ಕಳಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಹುಳುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ

ದಂತನೈರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಹಲ್ಲು ರವಡಿಗಳು ತೆಗಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ

ಶುಲಭವಾದ ಔಷಧಿ

ಬಾನಿಯೊಗೆ ಪ ಸಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಔಷಧವಲ್ಲ

ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ 2, 3 ಬಿಂದುಗಳು ಹಾಕಿದರಿಂದಲೇ ಗುಣಹೊಂದುವುದು.

ಒಂದು ಸೀಸೆ ತಗಿಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿಹಿರಿಗೆ ಸ್ವಯ್ಯಾಶಗೊಳಿಸಿ.

ಸೀಸೆ 1ಕ ಕ್ರಯ ರೂಪ್ಯಾ 1—4—0.

ಚಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಕೆಂಡಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ತಂಪಾಸ್ಟಿ ಕೋವಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದು.

STANY BROTHERS
Sole Agents
M. C. C's, Toothache
Specific. Mangalore.

ಚಾಯಿಜಂಟರು ದೇಶಾದಿ.

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಬಾಲಸುಜೀವಿನಿ:—ಜಂತೆಹುಳು, ವಾತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ 1-2 ವೇಳೆ ವಾತ್ಸಭೇದಿ ವಾತಿನಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಶ್ಲೇಷ್ಮವನ್ನು, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಪಕ್ಕೆಗಳ ಶೆಕ್ತ, ವಿಪರೀತವಾಯು, ಮೂರು ಜ್ವರಗಳನ್ನು, ತಕ್ಷಣ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಬೆಲೆ: 10 ಮಾತ್ರೆ, 4 ಆಣೆ.

ಯಳಿವಿನ ಎಣ್ಣೆ:—ಇದನ್ನು ಉಪ್ಪಿರಿಗೆ 2-3 ಹೊಂಬೆಗಳೊಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಅಸಾಮ್ಯವಾದ ಪಕ್ಕೆಶೆಕ್ತ, ಕೈಕಾಲುಶೆಕ್ತ, ಕೈಕಾಲ ಕಜ್ಜಾಗಿರುವಿಕೆ, ಉಬ್ಬುಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇವುಗಳು ಯಕ್ಕಿಣಿಯಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು ಬಾಲಸುಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಯಳಿವಿನ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಾಹಿರ್ಲೇಪಕಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಕುಂಟಿಗುವ ಗುಣವನ್ನು ನಾವು ಹೊಗಳಿಕ್ಕುವುದೇ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ: ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ:—ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧವಿಧಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು. ಹಿಂದಿನವರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇದರ ಅನೊಖವಾದ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ತುಮ್ಮು ಪ್ರತಿಕೂಸಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿವೆಕಾಸ. ವೇಳೆಲ್ಲಿ ಬೇಡ ತಾ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಅಗತ್ಯ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬಿಟ್ಟುವವರೆ ಸ್ವಾಂಪ್ರ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಫ್ರಿ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ತರಿಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸುಮಾರು 300 ಮಾತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 4 ಆಣೆ, 5ಕ್ಕೆ 1 ಇನಾಮು, 25 ಸೀಸೆ ಟಿ. ಖ. ಸೇರಿ 5ರೂ.

ಕರ್ಪೂರಾದಿವಟಿ:—ಮಕ್ಕಳ ಮಲ, ಕೆಮ್ಮುವ ಅತಿಸಾರಗಳನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಕೆಲ್ಲವೂ ಅಪಾಯ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ. ಬೆಲೆ: 50 ಮಾತ್ರೆ 4 ಆ.

ಮಕ್ಕಳಿರುವ ತಂದೆಯಲ್ಲ ತಾಯಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳ್ಳುಂಡ ಔಷಧಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಬೆಕೆಯಾದರೊಂ ಬಹಳ ಉಲಭ. ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಸಂಗಡಲೂ ನಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಪತ್ರವಿರುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕವಿಶನ್. ಚಪ್ಪಾಲ್ಬರ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

1). ಜ್ವರಚತಾತ್ರೆ 100ಕ್ಕೆ 8 ಆ. 2. ಗುಣಕರ ಮತ್ತು ಹುಳುಕ್ಕು ಔಷಧ (ತಿರಿನವಲ್ಲಿ ಪಾಪರಿ ಗುಣ) 4 ಆ. ಸುಖಕರ ಮಾತ್ರೆ 50ಕ್ಕೆ 4 ಆ. ದಂತಹರ್ಣ (ಗುಲಾಬಿಬಣ್ಣ, ಅನೇಕಭ ಗುಣ, ಮಧುರವಾಸನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು) 1 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಪೌಡ್ಸ 1 ಆಣೆ. ಅವೀರಾದಿ (ಸುಖದ ಮಾತ್ರೆ) ಬೆಲೆ: 4 ಆ. ನಾರಿಕೇಳಾಂಶಿಕ (ತೇಸರಿ, ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.) ಬೆಲೆಕೆಂ: ಕಷ್ಟುಮಂಟು ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೈಲ ಬೆಲೆ: 4 ಆ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:—ದಿ. ಗ್ರೂಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು. ಸದ್ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ನಂಜನಗೂಡು.

Printed & Published by V. G. Kamat at the Modhwa Printing Association's Branch Press, Mangalore.

ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩ ರೂ. ೮ ಆಣೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಜಾಹೀರಾತುಗಳು — ಸಣ್ಣ ೪ ಸಾಲಿಗೆ ೦—೮—೦

ಜಾಹೀರಾತು ಸೇರಿ ದಪ್ಪಾಗಿ ೨ ಪುಟ ೦—೯—೦

ರತ್ಯೈರ್ಮಾಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ವ ನಿತಿ ತಾರ್ಥಾದ್ಧಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಸಮರತ್ನಗಳು ಸಾ-। ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ನಿಶ್ಚಿವ ಸುಧುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಕವರಂಜೆದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರಿತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತನೆ? । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿತ್ತಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೮ನೇ ಫೇಬ್ರುವರಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೭. ಸಂಚಿಕೆ ೬.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ನೀಳ್ಗದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹೆಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅನಹ್ಯವಲ್ಲ; ಎಣ್ಣೆ-ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಬಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹೆಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ದೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ಮಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗತಿ.

ಧೈರ್ಯಗೂಡಿ ಬಡವರಿಗೂಡಿ ಅಕ್ಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು! ಸ್ವದೇಶಕಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಾಗಿಂದ ತಯಾರಿ. ವಾಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಬಣ್ಣಗಳು, ಔಷಧ ಮಷೀನ್ಸು, ಬಟೀರಿಯಾ, ಇಳಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಚಿನುಮಟ್ಟೂರು, ಮಧುರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಂಚೆಪೆಟ್ಟಿ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಕಲಂ, ಅಮೃತಾಜನ ಮೊದಲಾದ 'ವಸ್ತೈಸ್ವದೇಶಿಯಃ ಪ್ರಶಸ್ಯಾಕರಪಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಸಜ್ಜನಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮದಿವೆ, ಉಪನಯನಗಳು, ಹಬ್ಬ, ಉತ್ಸವಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸಕ್ಕರೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಸೀರೆಗಳು, ರವಕೆಕಣಗಳು, ದೋತ್ರಗಳು, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಶಕ್ಯಾದಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ರೆಂಟ್ ಸ್ಟಾಂಪಾರ್ಕ್ಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಬೆಲೆಯ ದರಗಳು.
ಚಿಲ್ಲರೆ ನಗದಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೂಚನೆ:—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಂತಾದ ವಿಶೇಷ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿರಿ.

NOTICE.

Applications are invited for the post of Secretary to the Canara Banking Corporation Udipi (Limited). The pay of the post for the present will be Rs. 24—2—40 by annual increments. Applicants having experience in Banking work will have preference. Approved candidate will have to give necessary Security. Applications should reach this Office by the 21st Proximo.

Udipi, 27—1—1917. S. Ananda Rao, Secretary.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:—ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎಲೆಬೊಬ್ಬೆ, ನೋಂದನೋವು, ಪೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಬೇಳು ಕಡಿತ, ಆನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಗಣ್ಯರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—0 ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಂಪನಿಕಾರ್ಯನವರಾಗಿ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲಂಡರ್‌ನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕಳಂಡರು ವಿ. ಪಿ ಮುಖಾಂತರ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಬಟ್ಟಿಗೆ 6 ಆಣೆ ಬೀಳುವದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಕಮ್ಮಿ ಬೀಳುವದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:—ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರದಿಂದ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವುದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ನೀರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ವಿಲಿಯು ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನವಿನ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಲೂ ತಿಕ್ಕುತ್ತಮಿರಲು ಹಲ್ಲುನೆಪ್ಪಿತ್ತು. ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ತುಂತಾವ ಪ್ರಗಳಿಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬರೀ ಚೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪ್ಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟೀಟ್, ಜೋರ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಹೊಸನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು
ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಚಿತ್ತಭ್ರಮೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅನುಷ್ಠ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ, ನಿಶ್ಶೇತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಾಧಿಸುವದೆಂದರೆ ಅಷ್ಟೇಕಾಯ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಮಗೆ ನಿನ್ನ ನೆನಯ, ಹೀಗೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಸಿದ್ಧವಾದ ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯನಿರ್ವೈಯನ್ನು ಒದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಸ್ವೀಯಮಾತರು ಪ್ರತ್ಯೇಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗಲೂ ಹೇಗೆಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಕಾಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವು ದೊರಕಲಿಲ್ಲವಾಗಿತ್ತು.

ಉಚಿತ! ಟಪ್ಪಾಲುಕಾಸಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲದೇನೇ ಬರೆಯಿರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜೀ ಕೇತವಜ್ಜಿ,
ಮದನಮಂಜರೀ ಔಷಧಾಲಯ,
೨೦ ಜೇಮ್ಸ್‌ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸ್.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.
ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. — 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital Rs. ...	300,000—0—0	ನಿಯುಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು — ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
Issued Capital	225,000—0—0	ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಮೂಲ ಧನವು ,,	225,000—0—0
Subscribed Capital	225,000—0—0	ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನವು ,,	225,000—0—0
Paid up Capital	219,625—0—0	ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು ,,	219,625—0—0
Deposits	297,566—14—7	ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ನೊಬಲುಗಳು	297,566—14—7
Reserve Fund	51,394—13—6	ರಕ್ಷಿತ ಧನವು	51,394—13—6

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 48,411—4—0 have been invested in Government Paper of the face value of Rs. 50,000.

ರಕ್ಷಿತ ಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿಯುವ ಮುನಾಫೆಯ ಸೇಕಡಾ 25 ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮೊಬಲಗು ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ರಕ್ಷಿತ ಧನದ ಪೈಕಿ ರೂ. 48,411-4-0 ರೂ. 50,000 ದ ಬಾಬ್ತು ಧದ್ರುತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

Dividends of not less than 6% paid during the past years and a bonus of 1% to 2% paid in addition during the last nine years.

ಕಳೆದ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 6 ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಲಾಭದ ಪಾಲು ಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಡೆ 9 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ 1ರಿಂದ 2ರ ವರೆಗಿನ 'ಬೋನಸ್' ಎಂಬ ಲಾಭೋಪಚಯವು ಸಹ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4, 4½, 5, 5½% and 6% respectively at the discretion of the managing committee.

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 4, 4½, 5, 5½ ಮತ್ತು 6 ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಮೂ 5ಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಮೊಬಲ ಆಗು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal allowed @ 3½% per annum at the discretion of the managing committee.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸೂಚನೆ ಹೊಂದಿಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚನೆಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಸೇಕಡಾ ೩½ ರಂತೆ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

Current Deposit Account opened free of charge.

ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ದಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವುದು.

Savings Bank Account opened on which no interest paid @ 4%.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ ದಂ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು.

Loans granted on fixed deposit securities and pledges.

ಠೇವಣಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅಡವಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು.

Canara Bank Ltd.,
Mangalore, 1st January 1918.

P. Gopal Naik,
Secretary.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡಂಬೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡಂಬೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂಪ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಧನಿಕರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತುಟುಕಿಂದ ತುದಿ ಹುಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯಾಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದಿನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗಲಾಗಲಿ ತೆಲು ಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲು ಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯ ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ವಸಡಿಗೆ ಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದು, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಕಟ್ಟುವದು, ನೆನಪು ದೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವಕೆ ರುಚಿಯಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವದು, ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅನ್ನದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ
ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!
ಕ್ರಯ ರೂಪಿ 5 ಮತ್ತು ರೂಪಿ 9.

ಪರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ವಿಜಯಿಗಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತರು ತಕ್ಕಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರ ಕೊಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್ ವಿಜಯಿಗಳು:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂದಿಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ

ಸಾರಸಾಪರಿಲ್ಲಾ

ಈ ಸಾಸ್ಪಾರಿಲ್ಲಾ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸರಂಜಾಮು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ವೈದ್ಯನಿಲ್ಲದ ರಕ್ತವನ್ನು ತಿನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸುಖಭೋಗ, ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಿಂದುಂಟಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕಾಹಿಲೆ, ಗುಳ್ಳುಬೊಕ್ಕ, ನರಗಳ ಕ್ಷೀಣವಿಕಾರ, ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಯಕ್ಕೃತ್ತಾದ, ಕೆಮ್ಮು, ಕ್ಷಯರೋಗಜನ್ಯ ಕಫ್ಫ, ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ರೋಗಗಳು, ವಿಷಕಡಿತ-ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ, ಮಾನವರಿಂದ, ಜೇಂಕಿಯಿಂದ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ರಕ್ತವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಂದರೆ ವಾದರಕ್ತ ನಿರಂತಾದ್ದರಿಂದ ಅದವ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನು ತಿನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿಟ್ಟು ವ್ಯಸನವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕ್ಷಯವಾಜಿ ವಿಷಕ್ಕೆತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಿಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೧೩-೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಷ್ಚರ್

ಇದು ಕ್ಷೀರ, ಕ್ಷೀತಜ್ವರ, ಫ್ಲೇರಿಯಾ, ಬಾಂಧ್ಯರ, ಸನ್ನಿಪಾತ, ಕೆಟ್ಟ ವಾಯು ನಿಮಂದುಂಟಾದ ರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಾಶವಾಡುತ್ತದೆ. ಏಲಬುಗಳಲ್ಲಿ ಕರಡಿಕೆಯಂಥಾದ ವ್ಯಸನವನ್ನು ಸಹ ನಾಶಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇದು ಸುಖಕಾರಿ ತಿನ್ನಾದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಜನ ವಿದ್ವಾಂಸ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಗುಣವಾಡುವದಕ್ಕಾದ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಈ ಎರಡೇ ಎರಡು ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹುಷಾರಾಗಿಸಿ. ಬಾಟ್ಲಿ ೨ಕ್ಕೆ ರೂ. ೦—೧೩—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮುಲಾಮು

ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಆದಾಗ, ಬಹಳ ಸಲ ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯುವಕೆ, ಮರ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವದು, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಇವೇ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಔಷಧವು ಎಂದೆ ಬಾಟ್ಲಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಕಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಾಗಲಿ, ಎಂತ ತರಹ ಹವೆ ಕಾಹಿಲೆದೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಗುಣಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦.

ವಿಳಾಸ:—

ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಪ್ರೈಯರ್ ರೋಡ್,
ರೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. De Frere Road,
Near Wright & Co. Fort-Bombay.

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು

ಕಲಿಯುವ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳು.

ಅಭಿರಥಗಳು.

ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು.

ಹೇನು ಸತ್ತು ರಾಗಿ ಬಡವಾಯಿತು.

ಅಕ್ಷರಮಾಲಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ವರಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ಶಬ್ದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೆ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಬಾಲ್ಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ.

ಮಾಚನಪ್ರೀತಿಯು

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸುವವರು.

ಅಳಿಕೆ ಗಣ್ಣು ಸೆಯ ಎಳ್ಳು

ಕಾರ್ಕಳ ಮಾಲ್ಗಾ ಮಂಜಿ ಕೊಲ್ಲಾ, ಕಾರ್ಕಳ

ಸ್ವೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆಯೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಎಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಸೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

ಪ್ಲೇಗ್ ಮಾತ್ರೆಗಳು.

ಪ್ಲೇಗಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಲನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಜೀವಿಸಿರಲು ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನ್ನಿಸೀಸಿಗೆ 1 ಕ್ಕೆ ರೂ. 1, ಚಿಕ್ಕ ಸೈಜು ಡಜನ್ 10. ಸ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಪಕ್ಷಘಾತ ಪೃಥುತಗಳಿಂದು ಈ ಪೃಥುವ ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯಾಂಡೊ ಎಂಬ ಗದ್ದೆಯಸ್ಸೊ ಹುಲು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹಳೇ ಸೈಣ ಮತ್ತು ಸಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಬಿಟ್ಲಿಗೆ ರೂಪಿ 1ಕ್ಕೆ ಅಚೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸೈಜು ಅಚೆ 8. ಸ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯುಲು.
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಸ್. ಬಿ.
ಸಿದ್ಧಸಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಾತ್ಮಮು,
೨೯ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಕಂಪೆನಿ ವಿಳಾಸ:—"ಪೆಂಡಿಟ್" ಮದರಾಸ್.

ಮಕ್ಕಳು ಆಡುವ ಸಾಮಾನುಗಳು

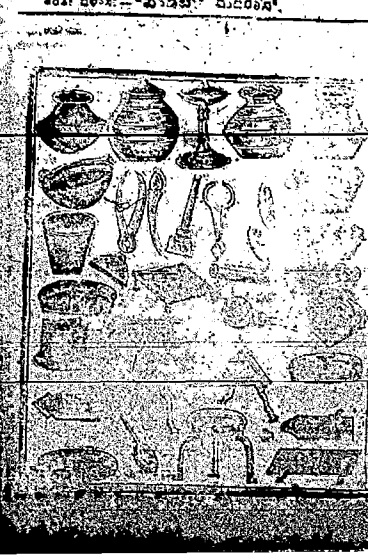

ಈ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹಿತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಕಂಚಿನಿಂದ ತಯಾರಾದವುಗಳು. ಮಕ್ಕಳ ಆಟಿಗೆಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾದಂಥಾ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳು ಅವು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೦—೦. ಪಿಸ್ತೂಲು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦. ಪಕ್ಷಿ ಹಿಡಿಯುವಕರತೆ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೪—೦—೦.

ತಾಳುಲಿ ಇಂಗು.

ಉತ್ತಮ ತರಹೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ತೊಲೆ, ಧ್ಯಂ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೮ ತೊಲೆ, ತೃತೀಯ ರೂಪಾಯಿ ಹಂದಕ್ಕೆಗಾ ತೊಲೆ, ತಾರಂ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೧೨ ತೊಲೆ.

ಅದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಾಮಾನುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ತೋರುವಂಗೆ ತಾವುಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಉತ್ತಮ ತರಹ ಬೇಕಿ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—

ವೀರೋಡುಜ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಜಾಂಬಾ, ಇಂಡಿ.

SIRODAJU NARAYANACHARYA & CO.
Chemists,
Jamboo Cross.

ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ವಿಮಾನಗಳ ಹಾವಳಿ—ಜನವರಿ ೨೮ನೇ ತಾರೀಕಿನ ರಾತ್ರಿ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಶತ್ರುಗಳ ವಿಮಾನಗಳು ೪ ತಂಡವಾಗಿ ಬಂದು, ಎಸ್ಸೆಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕೆಂಟ್ ಕೌಂಟಿಗಳನ್ನು ಹಾದು, ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಮೇಲೆ ಸುಟ್ಟಿಕೆಗಳಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದವು. ೪ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಫ್ರೆಂಚ್ ರು.ತ್ತು ಕೆಲವು ಫ್ರೆಂಚಿಗ ಮೋಲೆಯೂ ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದವು. ಅದರಲ್ಲಂತರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗುಂಡು ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಮೇಲೆ ಸಡಿಸಿದ್ದು ಬಹುಶಃ ಮೊದಲಿಗೆ. ಸುಮಾರು ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಈ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಚೆಲ್ಲಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಮುಂದಿನ ಕೆಳಗೆ ಬಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ೩ ವಿಮಾನಗಳ ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಬ್ರಿಟಿಷ ವಿಮಾನಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದವು. ೧೫ ಶತ್ರುವಿಮಾನಗಳು ಈ ಸಲ ಬಂದಿದ್ದವು.

೨ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ೧೫ ವಿಮಾನಗಳ ಗುಂಪು ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪೂರ್ವತೀರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಸಮಾಪ್ತಿ ೫ ತಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ಸುತ್ತಾಡಿತು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಮಾನ ಸಹ ಲಂಡನ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ ವಿಮಾನಘಿಗಳ ಧೈರಂಗಿಗಳ ವಿಮಾನಯಾನಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಾಗಿ ಇದ್ದ ಈ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಹಿಂತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿತು.

ಜರ್ಮನ್ ತಾರೀಕಿನ ವಿಮಾನಚಾಲಕರಿಂದ ಲಂಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ೧೫ ಜನರು, ೧೭ ಕೌಂಟಿಗಳು ೧೬ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸತ್ತುಹೋದರು. ೨೬ ಗಂಡಸರು, ೧೯ ಹೆಂಗಸರು, ೧೭ ಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೭೨ ಮಂದಿ ಮೊದಲ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದರು. ೧೯೦ ಮಂದಿ ಗಂಡು ನವ್ಯಕರೂ ಹೆಂಗಸರೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬೆಂಕಿಗಾಹುತಿಯಾದವು. ಅಲ್ಲಿಯ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋದವು. ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಗಂಡು ನವ್ಯಕರೂ ಹೆಂಗಸರೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಕ್ಕಲೆದ್ದು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೊಗೆಸರಿ ಬೆಂಕಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದವು. ಬೆಂಕಿಶಮನದಳದವರು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ನಂದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಪಾಯರೂ ಪೋಲಿಸರೂ ಇತರ ಜನರೂ ಸೇರಿದರು. ನೋಟವು ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳು ಕಾಯುವಿಂದ ಕಂಕಿಳ್ಳ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದವು. ೪೦ ಹೆಂಗಸಿನ್ನು ಈ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಬಹಃ ವ್ಯಯಿಕ್ಷನಟ್ಟು ಮೇಲೆ ತೆಗೆದರು.

೨ನೇ ತಾರೀಕಿನ ವಿಮಾನಚಾಲಕಯಿಂದ ೧೫ ಮಂದಿ ಸತ್ತರೆಂಬಲ್ಲಿ ೧೦ ನುಂದಿ ಜಖಂ ಹೊಂದಿದರೆಂಬಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಕಂಪೆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಫ್ರೆಂಚರ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಪೆರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನ್ ವಿಮಾನಗಳು ಸುತ್ತಾಡಿ ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದವು. ಇದರಲ್ಲಿ ೫೦ ಮಂದಿ ಸತ್ತುಹೋದರು, ೧೯೦ ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು. ೨ ಆಕ್ರಮಿಸಿಗಳು ಹಾಳಾದವು, ಒಂದು ಸುಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಜರ್ಮನ್ ವಿಮಾನ ೧, ಫ್ರೆಂಚ್ ವಿಮಾನ ೧ ಮುರಿದು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದವು.

ಬಾಗ್ದಾದದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ ಮೇಲೆ ಶತ್ರುವಿಮಾನಗಳು ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದವು.

ಫ್ರೆಂಚರು ಕಾದಾಡುವ ಪಕ್ಷವು ಯುದ್ಧರಂಗದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ತಿಂಗಳವಷ್ಟು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನವರಿಗೂ ವಿಮಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಎದುರು ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬೇಟ್ಟು ಜರ್ಮನ ವಶಕ್ಕೆರುವ ಕೆಮರೂನ್, ಟೊಲ್ಟ್ ಗೈಂಟ್ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮೇಲೂ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಫ್ರೆಂಚರು ಫ್ಲಾಬರ್ಸ್, ಲಿಡ್ಡರ್‌ಕೆಪೆಲ್ಲೆ ಎಂಬವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಎರಚಿದರು. ಆದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕಾರವಾಗಿ ಬೆರಿಸೊನ್, ಕೆಲ್ಲೆ, ರಂಕರ್ಕ್ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನರು ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದರು.

ಇಟಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳ ಧೈರಂಗಿಗಳ ಸಾದರಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೇಳಿಸ್ತಿದೆ. ಗಾಡಾ ಪರ್ವತರಂಗದಿಂದ ಸಮುದ್ರದವರೆಗೆ ಚಾಚಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನ ವಿಮಾನಗಳು ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಲೆ ಇವೆ.

ಹುರ್ಕಿಯ ಗೊವೆನ್ ಯುದ್ಧನಾವೆಯ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಧ್ವಜಗಳಿಗೆ. ಹಲವು ಟನ್ ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದವು ಈಗ ಆ ನೌಕೆಯು ಕಾಣಿಯಾಗಿದೆಯಂತೆ.

ಕೆಟ್ಟಾಜದ ಆಧಿಕಾರಿ ಸೈನ್ಯವು ವಿಧಿಸಾದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಹೊಗುವ ಹುರ್ಕಿಯ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆಯಿತು.

ಯುದ್ಧದ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಿ ಲೊಯ್ ಜೋರ್ಜರವರ ಇಟಲಿಯ ಮಂತ್ರಿಯು ಪೆರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಜರ್ಮನರು ಸ್ವಲ್ಪವಿರಿದ ಸಂಧಿರೇಖೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕಳಪ್ಪಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಯವರೆಡೆಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು

ಹೆಡಗುಗಳ ನಿರ್ನಾಶ—ದಕ್ಷಿಣ ಕಂಪೆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಎಸೆಗೊನ್ ಎಂಬ ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಡಗೂ ದಕ್ಷಿಣದ ಕಂಪೆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಉಷ್ಣಾಸಿಯಾ ಎಂಬ ಬ್ರಿಟಿಷ ಯುದ್ಧನಾವೆಯೂ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿನಿಸಿ ಸಿಡಿಮದ್ದು ತಗಲಿ ನುಚ್ಚುನೂರಿದವು. ಎಸೆಗೊನ್‌ದಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಸದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಲ್ಲಿ ೨೭ ಮಂದಿ ಸತ್ತರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಉಷ್ಣಾಸಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಸದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಲ್ಲಿ ೨೫ ಮಂದಿ ಸತ್ತರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಜರ್ಮನರು ಸ್ವಲ್ಪವಿರಿದ ಸಂಧಿರೇಖೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕಳಪ್ಪಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಯವರೆಡೆಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು

ಸೆಂಧಿವಿಚಾರ—ರುಷ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಜರ್ಮನ ಒಟ್ಟಿಯನ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಬ್ರೆಸ್ಟ್‌ಲಿಟೊವ್ಸ್‌ಕದಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆ, ಸಂಧಿಯು ಕರ್ತಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಜರ್ಮನ, ಒಟ್ಟಿಯನ್, ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆಘಾತಕರವು ಯುಕ್ತವೆದ್ದ ಕೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಆಡಿದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ವಿವರಿಸಿರುವೆವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿದಾಗ ರುಷ್ಯವು ತನ್ನ ಆಾಯಕಕ್ಷದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದಿರಲು ಒಂದೇ, ಒಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ, ರುಷ್ಯವನ್ನು ಮಿತ್ರಮಂಡಲಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಲು ಅಕ್ಷರವಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ರುಷ್ಯವು ಒಪ್ಪುವಿಗೆ ಜರ್ಮನರು ಕರ್ತಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪದ ಕೆಲವು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲ ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಪೋಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಲಿಥುವೇನಿಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳ ವಿಷಯ. ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಜರ್ಮನರು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಿತ್ರಮಂಡಲಯವರು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಜನರು ಜರ್ಮನರ ಮತ್ತು ಆವರ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಒಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಳವಳಿಯುಂಟುಮಾಡಿ ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಇದನ್ನು ಅಣಗಿಸಿ ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಆವಿಪ್ರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ನರ್ವಮಾನ್ಯ ತಂತ್ರಮಾಲಿಕ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಯುದ್ಧದ ಆದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಜರ್ಮನ ಹಡಗುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಹಾಗೆ ರಪರಕ್ಷಗಳಿಂದ ಅಾಾಯಾಪಾಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಇತರ ಸಂಬಾಧನಾವಾಗಲಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸಂಭವನೀಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಃ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಳ್ಳಲ್ಲ ಬಂದು ಈ ಫಸಲು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಕರ್ತುಗಳಂದ ಸಮಿಪಿಸುವಷ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ತನ್ನ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆಂದೂ ಮತ್ತು ಫಸಲು ಕಟುಮಾನದ ಸದ. ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರುಷ್ಯ, ಇಟಲಿ, ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್‌ದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ. ಅಲ್ಲಿಯ ಆಹಾರಾವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಬಂದ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ತುಗಳಂಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದಾಗಲೆ ಬಹಳ ಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಬೆಳೆದಿರುವಷ್ಟು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅಗ್ರಲೇಖ — ಪಾನು. ೪

೧. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಯಾತ ನಿರ್ಗತ . . . ೪

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:—

೧. ಶ್ರೀ. ಮೂಕಾಂಬೆ ಮಂಬಯಿಶಂಕರ ಸನ್ಮಾನ. ೪-೫

೨. ಧಾರವಾಡ ಪಾಯಿಶೀಗೂ ಮಂಗಳೂರು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ನಡೆದ ತಕರಾರು. ,,

೩. ಸರ್. ಶೇಷ್ಮೆ ಪಿ.ಸ್ಕಿನರ ಪ್ರವಾದ ,,

೪. ಹಿಂದಿ ಸ್ವಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಯ ಎರಡು ರತ್ನಗಳು ,,

೫. ಫ್ರೆಸ್ಟ್ಸ್ ಪಂಚಾಯತುಗಳು . . . ,,

೬. ಕೆಂಬಲಿಂಟ್ ಕೌಂಟಿಯ 'ಜಾಲಿಯ ಪಾರಿತಾಲಿ' ,,

ಸ್ಥಳಿಕ — ಮಂಗಳೂರು ,,

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಯುರೋಪಿನ ಮಾಹಾಯುದ್ಧ ೩

೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ ,,

೩. ಒಳದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ . . . ೪-೬

೪. ವಕ್ತಿಗಳ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣಗಳು ,,

೫. ಲಂಟಿ ಮೊದಲಾದವರ ಸಂಬಂಧದ ಹಕ್ಕಿನ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಾರಾಂಶ ,,

೬. ಪತ್ರಸಂಗ್ರಹ. ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೩೯ ಪುಷ್ಯ ಬ. ೧೨ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಯಾತ ನಿರ್ಗತ

ವ್ಯಾಪಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಒಂದು ತತ್ವವು. ಯುರೋಪ ಖಂಡದೊಳಗಿನ ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಎಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಜರ್ಮನಿ, ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ಮುಂತಾದವುಗಳು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಾಧನವಿಂದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಜರ್ಮನಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ದೇಶಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವೇನು ಹೇಳಿದೆವೆಂದು ಅದು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಂದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿ ಒಂದಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಲಿ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಯುರೋಪ, ಅಮೇರಿಕಾ ಇತ್ಯಾದಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಭೂಖಂಡದೊಳಗಿನ ದೇಶಗಳ ಸಂಗತಿ ಇರಲಿ, ಇದೆ ಆಸಿಯಾ ಖಂಡದೊಳಗಿನ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜಪಾನ ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದೇಶದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರವು ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರವೆಂದೆ ದೇಶದ ಒಳಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿಬಹುಷ್ಟಾರ್ಥವಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ, ಗಟ್ಟದ ವ್ಯಾಪಾರವು ನಮ್ಮ ಚಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲಿ; ಒಂದು ದೇಶದ ಜೀವನಸಂಗ್ರಹವೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಯಾತನಿರ್ಗತವಾಗುವದೆ ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರವು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸರಕಾರು ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಗೆ ರವ್ತಾಗುವದು, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದವುಗಳು ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವದು ಇದೆ ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರವು. ಆದರೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಾಚಕರು ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸರಕಾರು ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವದು ಸಹ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರವೆ ಎಂದಾದರೆ ಈ ತರದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಪ್ಪು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬೇಕಾಪ್ಪದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಆಗಲಾರದು. ಅರ್ಥಾತ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಾಧಕರೀತಿನ ಎಂದು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೆ ತಂತಾನಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಭ್ರಮವು. ಇಂದಿ. ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ—ನಿರ್ಗತ ವ್ಯಾಪಾರವೆ ಅದರ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸರಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಂತು ಕೊಳ್ಳುವದೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಫಲ ರೂಪವಾದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕೊಡುವದು. ಎಂದಮೇಲೆ ಈ ಆಯಾತ ವ್ಯಾಪಾರವು ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ಭ್ರಮವಲ್ಲವೆ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಬಹು ವಂಚಿತವಿಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿರ್ಗತ ವ್ಯಾಪಾರವು ವಿಷ್ಟಾರವಾಗಿ ದೊರಗು ಚೀನಸು ಜಾಗು ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ, ದೇಲೆ ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯಗಳದು. ಹಿಂದಿ ನಿರ್ಗತ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಯುರೋಪಿಯ ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ಹ್ಯಾಗಿದೆ ಎಂಬದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಿರವಾದ ಶವಾಗಿ ಅಂಕೆಗಳನ್ನೆ ನೋಡಿದರು ಸಕಾರ್ತವಾದ ವಿಧಿ ಯಾದರೂ—ಮತ್ತು ಆ ಅಂಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನೋಣ,—ಕೆಲವು ಸನುಮದ ಹಿಂದೆ ನಾವು ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಹ್ಯಾಂಗ್ಯಾಗೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರಮಾಣವು ನಿಂಬಹೋದ್ದಂತೆಲ್ಲೂ, ಅಧಿಕ್ಯ ಸಮಜಲವಾಗಿ ದೇಶದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಆಯಾತವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಯುದ್ಧಕಾಲದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಕುರಿತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಜಪಾನ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ (ಗ್ರೇಟ್‌ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಐರ್‌ಲಂಡ್) ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಆಯಾತನಿರ್ಗತಗಳ ಅಂಕೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇಂಗಾಗಿ ನಿಮ ಇನಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಯಾತವು ೧೦ ಕೋಟಿ ೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಂತಿತ್ತು; ಅದು ನಿರ್ಗಮಿಸಲ್ಲಿ ೮ ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷರ್ಥಾಯಿತು. ಅದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಪುನಃ ೧೦ ಕೋಟಿ ೩೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಿರಿತು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಖ್ಯಾಕ್ರಸಂಸ್ಥಾನ ಜಪಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಆಯಾತವು ಇವೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂತ್ತಿಲ ಇತ್ತು. ಅವರಂತೆಯೆ ನಿರ್ಗತ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮುಂದಿನಂತೆ ತೋರಿಸಬಹುದು.

ನಿರ್ಗತ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪಟ್ಟಿ.

	೧೯೧೩;	೧೯೧೪;	೧೯೧೫;
ಸಂ. ಸಂಯುಕ್ತಸಂಸ್ಥಾನಗಳು	೪೬ ಕೋ. ೧೦ ಲ.	೬೩ ಕೋ. ೭೦ ಲ.	೧೪೯ ಕೋ. ೦೦ ಲ.
ಜರ್ಮನಿ	೫೫ ಕೋ. ೧೦ ಲ.	೬೫ ಕೋ. ೧೦ ಲ.	೧೧ ಕೋ. ೪೦ ಲ.
ಫ್ರೆಂಚ್ ಸಂಸ್ಥಾನ	೨೬ ಕೋ. ೪೦ ಲ.	೩೧ ಕೋ. ೪೦ ಲ.	೨೦ ಕೋ. ೬೦ ಲ.
ಬೆಲ್ಜಿಯಂ	೧೫ ಕೋ. ೪೦ ಲ.	೧೫ ಕೋ. ೭೦ ಲ.	೨೦ ಕೋ. ೪೦ ಲ.
ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ	೧೩ ಕೋ. ೬೦ ಲ.	೧೩ ಕೋಟಿ.	೧೫ ಕೋಟಿ.

ಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿರ್ಗತವ್ಯಾಪಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಹೆಚ್ಚು ಕತಿಯೆಯಾದ್ದು ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ೧೯೧೪ರಲ್ಲಿಯ ೧೩ ಕೋಟಿ ೧೩೦ಲ್ಲಿಯ ೧೩ ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ೧೯೧೫ಲ್ಲಿಯ ೧೫ ಕೋಟಿ ಇವು ಗಳ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂ. ವರ್ಷಗಳು. ಎಂದು ಮೇಲೆ, ಈ ಯುದ್ಧದ ಮೂಲಕದಿಂದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು, ಜಪಾನ ಮೊದಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಿರ್ಗತ ವ್ಯಾಪಾರವು ಹ್ಯಾಗೆ ವಿಸ್ತಾರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆಯೊ ಹಾಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹೆಚ್ಚಿಯು ಮುಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಸಂಕೋಚವೂ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತಲಿಯ ನಿರ್ಗತ ವ್ಯಾಪಾರವು ಮೊದಲು ಎರಡು ವರ್ಷ ಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಯುದ್ಧದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಿನಿಂದ ಶತ್ರುರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ವ್ಯಾಪಾರವು ನಿಂತಿತು; ಅದು ವಿಶೇಷವಾಗಿಯೆ ವಿತ್ರ ಹಾಗು ಉಲ್ಬಣವಲ್ಲ ತಟ್ಟಸ್ಥ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರವ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಥಾಪಿ ಅದರ ಎಣಿಗಲ್ಲಿ ನೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿಯ. ಸ್ವಸಂಗತಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ವಿಸ್ಮರಿಸಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಪಂಕೀಯ ದೇಶಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರಗು. ಹಾಗು ಕೈಗಾರಿಸಿದ ಚೀನಸುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು; ಪರಂತು ಯುದ್ಧದ ಅದಿಯಿಂದ ಸ್ವತಃ ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆನೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸರಕಾರು ವಿಸ್ಮಿಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದವು. ಜರ್ಮನ್, ಬೆಸ್ಟಿಯಂಗಳೊಡನೆ ಇದ್ದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕಡಿದುಹೋದ್ದರಿಂದ ಸ್ವತಃ ಮಿತ್ರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಗಿಂತಲೂ ತಟ್ಟಸ್ಥ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಸಂಧಿ ಒದಗಿತು.

ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯು ತ್ತಿದ್ದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಗೆ ಮೊದಲನೆದಲ್ಲಾದರೂ ಎರಡನೆದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಾನವು ಎಂದೂ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಡನೆ ನಡೆಯು ತ್ತಿದ್ದ ಅದರ ಆಯಾತ ನಿರ್ಗತಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆನೆ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನದ ಸತ್ಯತ್ವವು ತಿಳಿದುಬಂದೀತು. ಯುದ್ಧದ ಮೊದಲು ಜಪಾನಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸರಕಿನ ಪ್ರವಾಣವು ಈಗ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸರಕುಗಳು ಜವಳಿ, ರೇಶ್ಮೆ ವಸ್ತ್ರ, ಕೈಕಾಲು-ಚೀಲಗಳು, ಬೆಂಕಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಕುಪ್ಪಿ, ಮತ್ತು ಹತ್ತಿನೂಲು. ಇವಲ್ಲದೆ ರಾಸಾಯನಿಕಪ್ರಯೋಗಾದ, ಕಲ್ಲೇರಿ ಸಾಮಾನು, ಔಷಧ, ಆಟದ ಸಾಮಾನು, ಸರಯಿ, ಬಟ್ಟನು ಇತ್ಯಾದಿ ದೀನಸುಗಳು ಸಹ ಜಪಾನಿನಿಂದ ಈಗ ಎಷ್ಟೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಬರಹತ್ತಿವೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇನ್ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ದೊರಗುದೀನಸ್ಸಗಳು ಈಗ ಜಪಾನಿಗೆ ಸೊದಲಿಗಿಂತ ಲಂಗಿಂ ಸಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಹೋಗಹತ್ತಿವೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ನಿರ್ಗತವಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯದ ನಿಷಯವನ್ನು ಕೊಂಚ ಅವಲೋಕಿಸೋಣ. ಯುದ್ಧದ ಮೊದಲು ಇತ್ತಿಂದ ಅಕಾರದ ಧಾನ್ಯವು ಸಾಧಾರಣ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಸರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಗತವಾಗುವ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ ಇವೆ ಮುಖ್ಯ ಧಾನ್ಯಗಳು. ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗು ಗೋಧಿಯ ಹಿಟ್ಟು ನಿರ್ಗತವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಜನೆ, ದೇಳೆ, ಬಾಜರಿ ಈ ಧಾನ್ಯಗಳು ಸಹ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಗತವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಬರೆ ಒಂದು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೊಂಡರೆ ಅದು ಈ ಕೋಟೆಯಿಂದ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಕ್ರಯದಷ್ಟು ನಿರ್ಗತವಾಗುತ್ತದೆ. ಯುದ್ಧದ ಮೊದಲು ಅಕ್ಕಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು; ಬೆಲ್ಜಿಯಾ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನ ಖಂಡಕ ಕಡಿದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸೇಕಡಾ ೩೦ರಂತೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಬಾಕಿ ಉಳಿದದ್ದು ಸಿಲೋನ, ಸ್ಟೈಟ್ಸ್‌ನವಗಳು, ಹಾಗು ಹೊಲ್ಲಂಡ ಈ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯುದ್ಧದ ಮೂಲಕದಿಂದ ಸಿಲೋನ, ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಬೆಲ್ಜಿಂಡ, ಸ್ಟೈಟ್ಸ್ ಪಸಾಹತುಗಳು, ಜಾವಾ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಅಕ್ಕಿಯು ನಿರ್ಗತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಕಿಯ ನಿರ್ಗತದ ಕುರಿತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಯು ಇಷ್ಟೆ: ಇದಿಯ ಯುರೋಪಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅಕ್ಕಿಯು ಉತ್ಪಾದನದ್ದಲ್ಲಿ ಮೂರಂಶ್ಲಿ ಎರಡು ಪಾಲು ಬರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪುರವಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಶ್ರೀಯುದ್ಧದೊಡಗಿನ ಅಕ್ಕಿವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಜರ್ಮನಿಯು ಹಸ್ತಗತಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಸಾಕಷ್ಟಿಯು ಬರುವಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದುತರದ ಬಜ್ಜೆಕಟ್ಟು (!) ಇದಿಯ ಯೂರೋಪಖಂಡಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಪೂರಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮೂತ್ರವಲ್ಲ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ್ಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಜರ್ಮನಿಯ ಅಕ್ಕಿವಿಲ್ಲಗಳು ಯುದ್ಧದ ಮೊದಲು ಧಾರಾಳವಾಗಿದ್ದವು. ಅದರೆ ಈಗ ಈ ವ್ಯಾಪಾರವು ಜರ್ಮನಿಯ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಯಾರು ಕೊರಳಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಇದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಇನ್ನೂಮಂದೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಷ್ಟೆ.

ಧಾನ್ಯಗಳ ನಿರ್ಗತದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯ ವಿಷಯವು ಸಹ ವಿಚಾರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಯುದ್ಧದ ಮೊದಲು ಗೋಧಿಯು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಹೊರಗಹೋಗುತ್ತಿತ್ತೊ ಅಷ್ಟು ಈಚೆಗೆ ಹೋಗುವು. ದೇಳೆ ಸೊಣಜುನಾರು, ಎಲಬು, ಚರ್ಮ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇಷ್ಟೆಂದು ಅಧಿಕಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿರ್ಗತವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯ ನಿರ್ಗತವು ಸಹ ವಿಶೇಷವಾದ್ದು. ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹತ್ತಿಯ ಪುರವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಮೇರಿಕಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೆ ಎಂದನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯುದ್ಧದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್, ಇಟಲಿ, ಜರ್ಮನಿ ಹಾಗು ಜಪಾನ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ಈ ದೇಶಗಳ್ಲಿ ಇದ್ದಂದ ಹತ್ತಿಯು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಜಪಾನನೆ ನುಪ್ಪಿ ನವಾಗಿ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಜಪಾನು ಇಲ್ಲಿಯ ಹತ್ತಿಯ ನಿರ್ಗತದಲ್ಲಿ ಮೂರರ್ಲ್ಲಿ ಎರಡುಪಾಲನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡಿದೆ. ಇದಲ್ಲಿ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಯಾತ ನಿರ್ಗತವ್ಯಾಪಾರದ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪಸ್ತೃತವಾಗಿ ಮಾಡುವದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಾಚಕರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಒಂದೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವದೆ ಸಾಕಾಗಿಂದು ತೋರುತ್ತದೆ: ನಾವು ಮೇಲಿಹೇಳಿದಂತೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರದ ವಂಗಾತಿಯು ಸಂಕಾದ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೊರಗು ಹಾಗು ಕೈಗಾರಿಸಿದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ—ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹ—ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಸುವಂತೆ ಯತ್ನಿಸಲು ವಿಶಾಯತಿಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಆಲೋಚಿಸಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯದ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇತಿಯಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕಿರುವ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಮಿನರಲ್ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಬ್ಯೂರೊ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರೂಪ ಕೇಳಿಸೀತೆಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತು 'ಅಮ್ಮಾದರೆ ಸರಿ' ಎಂಬ ಶ.ಧಬಂತೆಯೆನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡೀವು?

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು.

೧. ಬಂಗಾಲದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪರಾರ್ಥ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಶೋಧಕರಾದ ಸರ್. ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರಬೋಸರು ಮುಂಬಯಿಕರ ಆಮಂತ್ರಣದಿಂದ ಆಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಾತ್ಕೀಯ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಕಲ್ಬತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಶೋಧಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುದತಿಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ದೇವಿ ದೇವಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಸರ್ ದೋರಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ೨ ಲಕ್ಷರೂಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನಕ್ಕೊಟ್ಟು ಬಿನ್ನಣ್ಣಗೊರವಿಸಿದರು. ಆದುದರಿಂದಲೂ ಪೊಲೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮಹಾಶಯರು ಶಾಸ್ತ್ರಯಶೋಧದ ಮೇಲೆ ಪಶ್ಚಯೋಗವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮುಂಬಯಿಯಂತೆ ಪೊಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಅವರ ಸಂತೃಗೆ ಮತ್ತು ದೊರೆಯಿತು. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್. ದೋರ್ಜಿ ಖಾತ್ಯಾಕೆಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಲೋಕಮಾನ್ಯತಿಲಕರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉಚಿತಮಲ್ಲವೆಂದು ಗೌರವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ದೊರ್ಜಿ ವಿಶಾಗರನ್ ದೊತೆಗಳು ಕತಿಪಯ ಬಾಬು ಮಹಾಶಯರುಗಳು ಸೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮುಂಬಯಿಯ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ

ದೊಮ್ಮಸಜ ಎಂಬ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವಾಗಿದೆ.

೩. ಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ವಸ್ತ್ರಗಳ ಕ್ರಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಂಜಿಯಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ದಿಗಿಲು ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಗಿರಿ ವಿವಿಧಗಳ ಹಿಂದೆಯೆ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯು ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದನೆ. ಈ ಧಾರಣೆಯು ೨೮. ವಿ.ತಿಂಗಳಿಂದ ಹೋಗ್ಯದಿಂದ ಮಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಲೂಟಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಮಾತು ನಮ್ಮ ಕಳೆದ ವರ್ತಮಾನಸಂಗ್ರಹದಿಂದಲೆ ವಾಚಕರು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಲೂಟಿಗೆ ಸುರುವಾದದ್ದು ಧಾನ್ಯದ ಕ್ರಯವು ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ, ಹಾಗೆಯೆ ಮಂಬಯಿಯಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಯಿತು. ಮಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ಲೂಟಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪು ಮುಂತಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಜೀನಸುಗಳದಿ. ಲೂಟಿಗಾರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ "ಇತ ದಿನಗಳ್ಳುಗಳಿಸಿದ ಹಣವು ದಿನ ಆರ್ಜನೆಯ ನಿರ್ವಾಹಕ್ಕೆ ಈ ಧಾನಿಯು ವಿರಳಿಂದ ಸಾಲುವದಿಲ್ಲ; ಕೊಬ್ಬಿಗೆ ಪೂರ್ಣಸಿಗುವದಿಲ್ಲ" ಲೂಟಿಯು ಅವಾಧವಿಂದ ಸರಕಾರವು ಚೈಲಿಗೆ ಕಳೆಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಾರಂಭ ಹೊಪ್ಪೆ ತುಂಬಾ ಊಟ ಮಾಡಿಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಎಂಬ ಅವರು ಉತ್ತರಿಸಿದರಂತೆ! ಅವಶ್ಯಕ ಜೀನಸುಗಳ ಕ್ರಯವನ್ನು ವಿರಿಸುವದರಿಂದ ಒತಗುವ ಅನರ್ಥವನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸ್ವತಃ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹ ಸೌಖ್ಯವಿ ಸರಿ. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಲೂಟಿಯು ಬೋಗುವ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ದೇಶ ಕಡೆಗಳ್ಳಿ ಪಸರಿಸಿದೆ ಅಲ್ಲ ಅಂತ್ಯವಾಗಲೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹಾರೈಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರಿನ ಧಾನಿಯು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬಗ್ಗರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಹು ಖಪ್ಪಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಚೆಗೆ ನವ್ಯಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಕ್ರಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರ, ಕುಸ್ತ, ಜವಿಣಿಜ್ಜೆ. ಈ ಮೂರು ಜೀನಸುಗಳು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಬೇಕಾದವುಗಳು. "ಯುದ್ಧ! ಯುದ್ಧ" ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವಶ್ಯಕ ಜೀನಸುಗಳಿಗೆ ಬಂದಕ್ಕು ಎರಿದರಷ್ಟು ಮೂರಾರಮ್ಮು ಕ್ರಯವನ್ನು ವಿರಿಸಿದರೆ ಒಡಜನರು ವಿನುವಾಡಬೇಕಾಯಿತು! ಕಿವಿಣಿಜ್ಜೆಯ ಕ್ರಯವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತುರಗತಿಯ ಎಷ್ಟೊ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆಯಾಗುವಂಥ ವಮಂಜೆಯೆ ರಾತ್ರಿಯ ಊಟವಾಚಾರಗಳನ್ನು ಜನರು ಮನಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಚೆಗೆ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ! ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕ ಜನರು ಅನುಭವಿಸುವ ತೊಂದರೆಯು ವೇದನಾದಾಯಕ. ಹಾಗೆಯೆ ಉಪ್ಪಿನ ವಿಷಯವು ಕೂಡ. ಆಗತ್ಯದ ಜೀನಸುಗಳ ಧಾನಿಯು ವಿರಿಸಿದಂತೆ ಒಡಜನರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಎಷ್ಟು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿದೆ ಇದು ಧನಿಕವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ತಮ್ಮ ಧನ ಸಾಲಿಗಳನ್ನು ಭಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಹಕ್ಕರದ ಕೇರಿಗಳ್ಳಿ ತಿರುಗಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೆ ತಿಳಿದು ಬಂದೀತು. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಹಾಗು ಬಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ವಿನೀಂದೆಯೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ವೋದಯೋಗಿಯಾದ ಜೀನಸುಗಳ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಬಂಧಿ ವಿವಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಗ್ಗಿಸಿ ಬತಬ್ಬರ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಸಲಭ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

೪. ಸರ್. ಜೇಮ್ಸ್ ಮೆಸ್ಟನರ ಹೆಸರು ವಾಚಕರಿಗೆ ಅವರಿಚಿತವಾದ್ದಲ್ಲ. ಇವರು ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ಗವರ್ನರರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಮಾಜ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕಳಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರೊಬ್ಬರು. ವಸಾಹತಿನ ಗೃಹಸ್ಥರಾದ ಮಿ. ಕರ್ಟಿಸರ ಹಿಂದಿನ-ಧಾನಿಗಳನ್ನು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮಂಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್. ಜೇಮ್ಸ್‌ರವರೂ ಸಹ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪೂರ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಈ ದೊಡ್ಡ ಮಹಾಶಯರು ಕಳೆದ ದಿಸೆಂಬರಿನ ಒಂದು ಧಾವಣದಲ್ಲಿ 'ಆಯೋಧ್ಯೆಯ ಅನೇಕ ತಾಲೂಕ್‌ದಾರರು ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಯಾವ ಸಾಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ; ಅದ್ದರಿಂದಲೆ (ಈ ಹೊತ್ತನ) ಸಧೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಆವಂತ್ರಿಸಲಿಲ್ಲ.' ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ತಾಲೂಕಿದಾರರನ್ನು ವಕೆಪೋಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಂದಿಸಿದರು. ಸಾಮಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಒದಗಿದ ಯುದ್ಧದಂಥ ಈ ಗಂಡಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ, ಅರೋಪಿಸಿ ವೈಮನಸ್ಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವದು ರೂಢಿದೆ!ತ್ತರ. ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ, ಅದರಿ ಆದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾದವೆ (blunder) ಸರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಚಾರವಂತರು ತಿಳಿಯದೆ ಇರರು. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್. ಜೇಮ್ಸ್‌ರ ಧಾನವಾದೊಳಗಿನ ಈ ಅಪ್ರಬುದ್ಧತನದ ಅಂತಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಲಖನೌ ತಾಲೂಕದಾರರಾದ ಮಹಮ್ಮದಾಬಾದಿನ ರಾಜರು ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ "ಹಿಂದು ಪತ್ರನನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ತಾಲೂಕದಾರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಈ ಸಂಪನ್ನ ರಾಗು ಪ್ರತಿನಿಷ್ಠ ಗೃಹಸ್ಥರು. ಸರ್ಕಾರದ ಸತ್ಕರ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕದಾರರು ಬಂಧುಗಳು ಸಂಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಬಳವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೈನ್ಯಧರಿಯು ವಿಜಯಸಾಧಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಸಾಹಾಯವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಈ ರೀತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವಂಥ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಸೈನ್ಯದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸುವಂಥ ಕರ್ಚಗಳ್ಳ ಸರಕಾರವು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲನಾದರೂ, ಹಾಗೂ ಹತ್ತಾರು ಕಥಿಯಿದೆಯು ಮೂಲಕವಾಗಿ ಇನೂ ಯುದ್ಧಗುಣವು ತಗ್ಗಿಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅಯೋಧ್ಯಾ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಸ್ತಿತ್ತು. ಸೈನ್ಯದಿರತಿಯು ಹ್ಯಾಗೆ ಆಗಿದೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳುವ ಎರಡು ಮಾತ್ರುಗಳು ಅತಿ ಮನನೀಯವಾಗಿವೆ: ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬಾದಶಾಹಿ ಪಟ್ಟವು ನನಗೆ ವಂದನೀಯವಾದ್ದು ಅದನ್ನು ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ರಾಜಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೇವಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಬಾಧಪಡಿಸಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಂದೂ ತಪ್ಪಬಾರದು. 'ಇಂಥ ಎಷ್ಟೊ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಹೊತ್ತು ಬರುತ್ತಾರೆ, ನಾಳೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ' ನಮಗೆ ಅವರೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರ್ತವ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ದೂಪಿಸಲಿ, ಧೂಪಿಸಲಿ; ನಾವು ಮಾತ್ರ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಬಾದ್ಧಪಿಹರ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡೋಣ. ಮಹಮ್ಮದಾಬಾದಿನ ರಾಜರ ಈ ಉದಾರ ಶಬ್ದ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾದದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

೪. ಎರಡು ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರತ ಮಂತ್ರಿ ವಿ. ಪೊಬೆಗ್ಯ ಮತ್ತು ವೈಸರಾಯ್‌ರೊಡನೆ ನಡೆದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗುಪ್ತಮಸಲತ್ತಿ ಇವ್ವ ದೇನೆ ಹೊರಬೀಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಂ ನಿರೀಕ್ಷಣವಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಅದರ ಕಟಿಟಲೆ ಎಂಬು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕನು ಅಕ್ಷರಿತ ಬಂದಿರುವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಮಾತಿನಂತೆ ಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ರಚನೆಯಲ್ಲೂ ಕಾಯಿದೆಕೊನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲೂ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಂದರೆ ವಮೂಲಕಾರವ ಹಣವನ್ನು ಬೇಕಾದಂತೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು. ಮಾತ್ರ, ಹೊಸ ಬೇಕಾದಂತೆ ನಮೂದ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕ್ಕು. ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ವತ್ತ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸಿನ ಕೆಲವಂತಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕ್ಕು" ಈ ಎರಡು ಸಧಾರಣೆಗಳು ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರ ಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಸಿ. ಸೊಬೆಗ್ಯರಿಗೆ ಅಭಿನ ತಮಿದೆ ಎಂಬ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಂತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪಧನದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ದೊಟ್ಟಿ ವಿತ್ತಗಳು ಇವೆಯೊ ಅಥವಾ ಇವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ತೋಜೋಹೀನವಾದವು ಈ ಸದಿಂದವುದನ್ನು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಧೆಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಟಿಟಲೆ ಪತ್ರದ ಈ ಜಾತಿಯ ದೀರ್ಘಾನು ಪ್ರೀಕ್ಷಣವಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಧಾರಣೆಯು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ದೋಜನೆಯು ಇವೆಲ್ಲ ಎಂದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಭೀತಿಪಡಿಂದಲ್ಲ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯೂ ಹುಟ್ಟದೆ ಇರದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ರಚನೆ ಅಥವಾ ಕಾಯಿದೆಕೌನ್ಸಿಲು ಮಟ್ಟಿಗೂಡಿದಷ್ಟು ವಿಷಯ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಜೋಕ್ಯರ್‌ಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾಕಾಗಿ? ನಿಃಶಸ್ತ್ರ ಸ್ವದೇಶಿಯ ಹಿರಿತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವ ದಿವಸಗಳು ಈಗ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಮಿ. ಮೊಬೆಗ್ಯರಿಗೆ ಳಿಂತ ವೈಸರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಇರಲಿ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮುಖಿಂದ ಸರಕಾರಿ ಯೋಜನೆಯು ಹೊರಬೀಳುವ ವರೆಗೆ ಆ ವಿಷಯವಲ್ಲಿ ವೃಥಾ ಹೆಚ್ಚು ಬರೆಯುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

೫. ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಪಂಚಾಯತಿನ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಈಚೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ೧೯೧೩-೧೪ನೆ ಈ ವರ್ಷದ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ಶಾಂತ ಇದ್ದದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಗಣ ಇತ್ತು. ಎಂದರೆಯೆ ಈ ವರ್ಷದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ದ್ವಿಗುಣಿಕವಾದ್ದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಕರವೆ ಸರಿ. ಪಂಚಾಯತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾದ ಮಾತ್ರವಿಂದಲೆ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆಂತಲ್ಲ, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ವಾಡಿದ್ದಾನೆಂಬುದಾಗ್ಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಇದು ಕೂಡ ಸಂತೋಷಕರವೆ ಸರಿ. ಅವಶ್ಯವಿನ್ನಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಪೋಯಿಸುವದು, ಮಳೆಗಾಲ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವದು, ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯ ಗಾಡಿದಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವದು, ಕಾಡುಗಳ್ಳನ್ನು ನೊಂದಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಹಾಯ್ಯಮಾಡುವದು ಇವೆ ಮೊದಲಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಪಂಚಾಯತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೆರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಉತ್ತರ ಧಾಗದ ಕಾರ್ಕಳದ ನಡತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹ ಉತ್ತಮರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಪೊಲೀಸ್ಸಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸುದ್ದಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಸ್ರಾಯವು ನಿವ್ಯ ಚಿತ್ತಿಗೆ ಧೂಪಹಾಕ್ಕುವದಾಯ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸ್ತುತಿವಾದ್ಯ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತು ಕಾರ್ಕಳ ಧೊಪೆಸ್ಟ ಮಾಯಾಯಿಸಿದ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯತೆಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಜನತೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥಿಂಥ ದಾಗಗಳನ್ನು ಇತರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಸರಕಾರಿ ಯೋಚನೆಯಾಗಿದೆ" ಎಂಬ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕಾಣದೆ ಇರದು.

೬. ಮಂಗಳೂರು ಮಿಲೇನ್ ಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದು ಸಂಗೀತಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಿಷಯವೆ ಸರಿ. ಈ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಯು ಸಂಗೀತಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಂಗೀತವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಸ್ಯರಸವು ಮಿಶ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಸ್ಯರಸವಿಲ್ಲದ ಸಂಗೀತವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರಲಾರದ

ಮುಂಬಾಯಿ—ಇಲ್ಲಿ ಜಾನಿಸಿ ಥಾರಣೆ ಮಿಲ್ಲಿನವರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲ್ಸ ಬಜಾಯಿಸಲ್ಲು ಅವನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒನರಿಲ್ ಕೆಡ್ಡಿಲಮ್ಮು ಕೆಂಟ್ಟಿಲ್ಲರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕ್ಕಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದೆಂದು ಮುಂಬಾಯಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಸೂಚಿಸಿರುವರು.

ಗುಜರಾತು—ಕೇಡಾಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳದ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಮಳೆ ಬಿದ್ದು ಬೆಳೆ ಬಹಳ ನಾಶವಾಯಿತು. ಈ ಸಮ್ಮತಿನ ಅಂದಾಜುಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಅರ್ಜಿಯು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಂಬಾಯಿ ನ್ಯಾಯವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಮುಂಬರುಗಳಾದ ಒನರಿಲ್ ಪರೇಖ್ ಮತ್ತು ಒನರಿಲ್ ಪಟೇಲ್ ಇವರುಗಳ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗತಿಸಿದರು. ಆನಂತರ ಆ ಪ್ರಯಾಣಗಳ ಪರವಾಗಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಬಿಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೆ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಅತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿಯಾಗಬೇಕೆಂದೂ, ಇತರರಿಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಬೆಳೆಯು ಪೈಕಾಗುವ ವರೆಗೆ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ ತಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಇತ್ತು. ಇದು ಕಳದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಇವರೊಂದಿಗೆ ಗುಜರಾತು ಸಭೆಯವರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಡಿಸಿ ದುಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನಹೊಂದಿರಲು. ಕಲೆಕ್ಟರು ಕೆಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಸಿಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದರಿಂದ ಈ ಇತ್ಯರ್ಥದಿಂದ ಪ್ರಸಾದಾನ ಚಕ್ಕರಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯವರು ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇನವರಿ ೧೫ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈ ತನ್ನದ್ದೆ ಕಟ್ಟಿ ಇದ್ದ ಸುವಾರು ೬೦೦ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ ೧೦೪ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ದೂಸ್ತ ತೀರ್ಪ ಬಾಕಿ ಹುಸುಂ ಕಲೆಕ್ಟರಿಂದ ಹೊಸಬಿದ್ದನ್ನೂ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾರೀಕಿಗೆ ಬಹಳ ತಗ್ಗಾದ ನಡಿಸುವುದನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಈ ಸಭೆಯವರು ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಂತಿ ವರ್ತಮಾನ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯವರು ಆ ಡಿವಿಷನ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಕಷ್ಟ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವ ವರೆಗೆ ರೂಪಾಯಿಲ್ಲ ೪ ಆಣೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳೆ ಬಿಳ್ಳಿದವರು ಸರಕಾರದ ಹುಸುಂ ಸಿಲ್ಲಿಸ್ಪಗೆಯಿಂದ ಕಂದಾಯ ತೆರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಾಕಿ ಇಡಬಹುದೆಂದೂ ಸರ್ಕಲ್‌ರು ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಿದರಂತೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹಿಂಗೆಗೆಯಿದ್ದರೆ ಆ ಸಭೆಯ ಸಿಕ್ಕಿಪೆರಿಗಳ ಉದ್ಯೋಗಸಭೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದಾಗಲಾಗುವುದೆಂದೂ ಬೆಳೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ವಿಷಯ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಈ ಸಭೆಯ ಸಿಕ್ಕಿಪೆರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಬಿಸಾದಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಆ ಸಿಕ್ಕಿಪೆರಿಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಮನವಿ ನೂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಧದ ಪ್ರಶ್ನೆಲು ಕೆಟ್ಟುಹೋದರೂ ಅಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಪ್ರಯಾಣಗಳು ಕೆಳಗಿನ ರಿಯಾಯಿತಿ ನಿಶ್ಚಯಿಂದೆಂದೂ, ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಬೇಕಾದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಿಸಬಹುದೆಂದೂ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿ ರುವರು. ಮತ್ತು ಗುಜರಾತು ಸಭೆಯವರು ಮತ್ತು ಮೇಲೆಕಂಡ ಒನರಿಲ್ ಮೆಂಬರರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಿರುವರು. ತಾವಾವ ಅರ್ಥಾ ವಿಚಾರದ ಸರಕಾರ ಸಂಗತಿಯಂತೆ ಈ ಗುಜರಾತ ಸಭೆಯವರು ಈ ಒನರಿಲ್ ಮೆಂಬರರೂ ಇನ್ನೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವದಲ್ಲದೆ ಈ ಒನರಿಲ್ ಮೆಂಬರರು ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದ ತಿರ್ಮಾನವು ಸಂಯಮಿದ್ದಲ್ಲದೆಂದೂ ಕಾವ ಹಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಾಂತರಿಸಿ, ಅವರು ಹೊಂದಿದ ನಷ್ಟಕಷ್ಟಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಸನಾಧಾನಪಡಿಸುವುದೆಂದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು.

ಬೆಂಗಳೂರು—ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಂಟೊನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಸಭೆಯೆಳಗೆ ಊರಿನ ಜಪಸುಧಾರಣೆ ಮಸಿಗಳ ಬಾಬ್ತಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಏರಿದ ವಿಷಯವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂತು. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ ಮೂರು ಮೆಂಬರರ ಒಂದು ಕಮ್ಮಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿಚಾರಣೆಯಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಅವಶ್ಯ ಒನರಿಲ್ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಮನವಿಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಇತ್ಯರ್ಥ ವಾಯಿತು.

ಮದ್ರಾಸು—ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೇವೆ ಕಾಮುಗಾರಿಗಳ ಖರ್ಚಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೦,೦೦೦ಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಸೆಪಿರಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವುಗಳ ನಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಂತಮ್ಮ ವರೆಗೆ ತಯಾರುಮಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿವರೆಗಿನ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅಂದಾಜಿಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆಯಾಯ ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ತಯಾರಿಸಬಹುದೆಂಬ ವಿಷಯವು ಸರಕಾರದ ಹುಕುಂ ಆಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಸೆಪಿರಿ ಕಮ್ಮಿನರಿಯ ಸೆಪಿರಿ ಎಂಜಿನಿಯರು ಭಿನ್ನ ಅಧಿಕಾರ್ಯರುಳ್ಳದ್ದೆ ಒಕ್ಕಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೦,೦೦೦ ವರೆಗಿನ ಅಂದಾಜಿಕಟ್ಟಿಪ್ಪಯನ್ನು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯದೇ ಕಾವೇ ಸಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಅವರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ರೂಪಾಯಿ ೫೦,೦೦೦ ವರೆಗಿನ ಅಂದಾಜಿಕಟ್ಟಿ ಇವರಿಬ್ಬರು ಕಡಿಮೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಬಹುದಂತೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಭಿನ್ನವಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವರು ಸೆಪಿರಿ ಮೋರ್ಡಿನವರ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಆ ಅಂದಾಜಿಕಟ್ಟಿಪ್ಪಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಬೇಕಾಗಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಹುಕುಂ ಬಂದಿದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಪುರಂಗಿಪೇಟೆ:—ಇಲ್ಲಿಯ ಗೃಹಪ್ರತಿಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಕಳದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಕಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಸೇರಿ ಸದರಿ ಕಾಲೆಯ ಸ್ಕೂಲಿಲ್ಲಿ ವ. ಕಾರಾ ಫಂಡಿನ ಬಾಬ್ತು ಬಂದು ಫಂಡನ್ನು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸದರಿ ಫಂಡಿಗೆ ಪ್ರಮೆಯೇ ತಂಡಿಗೆ ಹಾವನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿ ಮಾಳ್ಕೆ ಭಕ್ತರಿಗಿ ತಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ವಂಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಊರ ಅನುಭ ಈ ರೀತಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ಈ ಶಾಲೆಯ ಹಿತಚಿಂತಕರು ಕೂಡಾ ಇದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರು ಸೇರಿದ ಮೂಲ ಸಹಾಯಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಾಗಿ ಸಹ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತಿಹಾಸ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳು ೧೮ ರೂ.ಕ ರಂತೆ ವಂಡಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯು ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ ರಾ ಸು. ಪುಟ್ಟಬೇಗ ಸಾಹುರು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಾಲಿ ಗೆಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ಸಾಹವು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಾಲಿ ಗೆಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವ ಗ್ರೆಂಟು ಮತ್ತೆ ಸಹಾಯದ ಕಮಿಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಹಣ ಈ ಶಾಲೆಯ ಇತರ ಈ ರೀತಿಯ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಕೂಡಾಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಏರಿಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಇಂಥ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿಯೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಭೆಯು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಉಂಡರ ಯಾನೆ ನಾಡವರ ಸಂಘದ ಜತ್ತನೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಸಾರಾಂಶ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭವನ ಸಂಘದವರು ಮಂಗಳೂರಿಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭವನದಲ್ಲಿ ೬೬ ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಾಸಮಾಡಿಗುತ್ತಾರೆ. ಸೆಮದಲು ಭವನದ ನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಿದ್ದವರ ಪೈಕಿ ರಾ| ಕೆ. ಜಗನ್ನಾಥ ಬಲ್ಲಾಳರು ಎಸ್. ಎಲ್. ಕಿ. ಶಾಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ರಾ| ಎಸ್. ರಾಮಣ್ಣ ರೈಗಳು ಕೊಯಂಬತ್ತೂರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಾಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಳದ ವರ್ಷ ಕೇಸರಿಪಟ್ಟಿಯನ್ನಿರಲ್ಲದೆ, ರಾ| ಕೆ. ಪಿಟ್ಟಲಕಿಟ್ಟು ನುಟ್ಟು ರಾ| ಎನ್. ಮಿತ್ತಾಲ ಇಷ್ಟಂತಾದರು ಕಳ್ಳುಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಭವನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಸಾರಾಂಶ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶಾಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈಲಿಕ್ಕೆ ಪೈನಿಕ, ವಾರ, ಮತ್ತು ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯಾಯಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾ ತರದ ಟೀಂಗಾಟಗಳನ್ನಾಡುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಯಲು, ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯ ನರ್ವಾಹಕ ಕಮಿಟಿ ವಿಂಬರರಲ್ಲಿ ೬ ಮಂದಿ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಭವನದ ಅಡಳಿತ ಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೆಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಕೈಕೆಳಗಿರುವ ಭವನದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರೇ ೬ ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಂಟಿಟಿಯಿಂದನ್ನು ವಹಿಸಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಊಟ ಮುಂತಾದ ವಿಲೆವಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆವಶ್ಯವಿರುವ ವರ್ಸಾಟನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಹೊಸ ಕಟ್ಟಿಡಗಳು—ಗತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಭಾಸದನದ ಕಟ್ಟೋಣದ ಕೆಲಸ ಸಂಪೂರ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಿಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮೇಗೆರ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ರೂ. ೩೮೮ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಸ್ತಿಯ ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ರೂ. ೬೪೯—೧೫—೦, ಅತ್ತಾವರ ಬಂಗಾಳ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ರೂ. ೪೪, ಎಕ್ಕೂರಿ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಕೆಟ್ಟಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ರೂ. ೨೫ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಎ ಎಸ್. ನಾಯಕರ ಒಂದ. ಟಮಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ರೂ. ೧೧೪—೧೬—೦ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಕಳದ ವರ್ಷ ಸಂಘದ ವರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಜಪದವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಹಾಯ ಫಂಡ್—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನಸಹಾಯವನ್ನೂ ಇತರ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಹಾಯ ಫಂಡಿನಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಕಳದ ಕಾರ್ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಭೆಯ ನಂತರ ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ಈ ಫಂಡಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಧನಸಹಾಯ ರೂ. ೨೪೬—೧—೦ ತಿಂಗಳಿಲ್ಲಿ ೧೧ ಮಂದಿ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. ೩೩—೪—೬ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಸ್ಥಿಯಾಯರ ಪೈಕಿ ಈ ಫಂಡಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ವಿ| ರಾ| ವಕೀಲ್ ಯಮ್. ಮೊಧವ ರಾಯರು ಮತ್ತು ಸಿ| ರಾ| ವಕೀಲ್ ಯಮ್. ಮೊಧವ ರಾಯರು ಅಕ್ಷಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕ್ಕಿನೆ.

ವಂತಿಗೆ ವಸೂಲಿ—ಸಂಘದ ಮಂಬರರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಳದ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡೂರು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ರೂ. ೬೫; ಮಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. ೬೫; ಎಪ್ಪಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಿಲ್ ಮತ್ತು ಮಳಪ್ಪೂರಲ್ಲಿ ರೂ. ೬೫, ಮತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿ| ರಾ| ಎಸ್ಸರೆ ಆಪ್ತರು ಕೆಟ್ಟುವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅವರ ಗ್ರಾಮವು ವಿಸೆಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೂ ೧೧೦೫ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಳದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಭಾಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. ೧೬೧ ಮಾತ್ರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ವಸೂಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಹಕಿನ ವಸಿಯಿಲ್ಲಿ ರೂ. ೪೦೩—೯—೦ ವಸೂಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರ ಕಾಲೂಕಿನವರಿಂದ ಇತರ ತಾಲೂಕಿನವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಕಳದ ಮ.ಹಾಸಭೆಯ ಖಾಗಾಯಿತು ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ವಿವರ:—

ಜಮಾ	ರೂ.	ಆ.	ಪೈ.
ಕಾಸರಗೋಡು ಸಭೆಯ ದಿವಸ ವ ಸಂಕರ ತೆಗೆದ ವಸೂಲು	೫೫೦	೪	೦
ಸಭಾಸದ್ಧಜ್ಜ ಬಗ್ಗೆ ಖುಂಜಾಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೆಟ್ಟಿಯವರಿಂದ ಕಸಿಲಲ್ಲ	೬೦	೯	೬
ಕುಭಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ (ವಸೂಲಾದ್ದು, ನೇಗ ವ ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನದ ವೆಬಲಿಲು	೬೪೪	೭	೬
	೭೧೪೩	೫	೧

ಖರ್ಚು	ರೂ.	ಆ.	ಪೈ.
ಸಭಾಸದನದ ಕಟ್ಟೋಣದ ಬಗ್ಗೆ	೪೯೪೪	೯	೧೦
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳು, ಸರಕಾರಿ ತೀರ್ಪೆ, ಭಾಷಾ ಖರ್ಚು, ಕಾಗದ, ಸ್ಟೇಂಪು, ಬಾವಿ ವಗೈರೆಗೆ	೪೭೩	೧೧	೦
ಸಭಾಸದನದ ಹಿಂಬದಿ ಗುಡ್ಡೆ ಕೃಯಿಚಿಟ್ಟು ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಆದರ ಕೃಯಿದ ಪೈಕಿ ಕೆಟ್ಟಿ ವೆಬಲಲು ಮತ್ತು ಕೆಲಿ. ಖರ್ಚು	೩೩	೯	೦
ಎರಡು ಹೊಸ ಕೋಣಗಳಿಗೆ ಇತರ ಕಾಮುಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದುರಿಸಿ ವೆಬಲಲಿಗೆ	೬೫೦	೧೧	೫
ಜಮಾಖರ್ಚು ಉಳಿಕೆ	೬೪೫೦	೧೧	೬
	೭೧೪೩	೫	೧

ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೨೮-೧-೧೮. } ಅ. ದೇವಪ್ಪಪೂಂಜ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಸ್ವಾಮಿ ಪತ್ರಾಧಿಪರೇ,

ಇದೇ ತಾ. ೧೮ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ತನ್ನ ಅಮೂಲ್ಯ ಪತ್ರಕ್ಕಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವಿರಿ. ನಮ್ಮ ಮೆಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದಲೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಅಯಾ ಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಹೊಸ ಇಂಗಲ್ಲು ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿರುವ ಬಾಲಕ ಶಾಸ್ತ್ರಕಲಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಲೆಯು ಈಚೆ ಮಳೆಕಾಲ್ಗೆಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪಾಲಿಯಾಗಿದ್ದು ಸರಕಾರಿಂದ ಮೊಗೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ

K. B. RELE & Cos.,—BOMBAY.

Estd. 1888. ಕೆ. ಬಿ. ರೇಳೆ ಕಂಪನಿಕೃತ ಸ್ಥಾಪನೆ 1888.

ಗಜಕರ್ಣ.

ತದ್ದು, ಇಸಬು, ಇವುಗಳ ಜಾಲಿ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮೂಲದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು.

ಎಷ್ಟೋ ಪಕ್ಷ, ಕರೆ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಾರಿ ಗಜಕರ್ಣವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಮಿನಿಟಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಲೇ ಪರಿಹಾರವಾಗಿತ್ತು. ೩೦—೪೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಳತ್ತು ಮೈಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಗಜಕರ್ಣವಿದ್ದವರೂ ಇದರಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಗುಣವಾಗಿರುವುದು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧೫೯ ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬರ್ಚು ೪ ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ಹತ್ತೇ ಆಣೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ—ದೇಗೆ ಅನೇಕ ಮದ್ದುಗಳ ಸೆಲುವಾಗಿ ನೋಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೆಲವು ಸಾರ್ತಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಬೇಸರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ವರ್ತಕರಿಗೆ ಹಾಗು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಧಾರಾಳ ಕಮಿಷನ್.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ!

ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಆದರೂ ಸೋಜಿಗವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ
ಇವರ
ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಯರು:
ಉಲ್ಲಾಲ್ ಮಾರ್ಫೆ, ಮೂಡುಬೆಲ್ಲಂಗ್ಡೆ.

ಕರ್ಣಿಕ
Karnika's Ague Mixture.

ಚಳಿಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಅಂತರಿಕ (ದಿನಬಿಟ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಮದ್ದು! ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪಾತ್ರಿಪಡಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಪೆನೊ-ವಿನ್ಸ್:— ಕೂಟಿರಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಒಳರಿಳ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ೧೨ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣಾದ ಮುಲಾಮು:— ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ತಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ದೇರೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಫುಕ್ಕಟೆ.

ಕರ್ಣಿಕೆ ಬ್ರದರ್ಸ್,
56 ಗಿರಗಾಂವ್, ಮುಂಬಯಿ.

Agent:— The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಮ್ಮಾ!

ತಾವು ಇದುವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಗೆ ತಮ್ಮ ಮೇಹದ ವಿಷಯದಿಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟುಶಕ್ತಿವ್ಯಯ ಮಾಡಿದಿರೆಂಬ ವಿಷಯವು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದೇ ಇರುವದು ಅತಿಆಶ್ಚರ್ಯವಿರುವ ಆದರಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವರೂಪ ನಮಗೆ ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೊತ್ತುವಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವೆವು.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಯಶಾಸ್ತ್ರವಂಶ ಉತ್ತಮ ವಿಶ್ವಕವನ್ನು ರಚಿಸಿಮಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ಶಿಕ್ಷಕವು ಇಚಿತವು ಅಂಚೆ ಕಾಸಲು ಮಾಫ್.

ಸ್ವಸಿದ್ಧವಾದ ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಆಮೆ ಅನೈತಿಕ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ನುಡಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,
ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ವಿಷಧಾಲಯ, 167, ಬ್ರಾಡ್ವೇ, ಮದರಾಸು
ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: **Raphael & Co.,**
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಅಗ್ಗ! ನೂತನ!! ಅಗ್ಗ!!!

(ಹುಳದ ಓಮು)

ಇದು ಯುದ್ಧದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚುದೇಶದ ಮಹಾರಾಂತರ ಬಹುಕೀರ್ತಿವಂತನಾದ ಒಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರನ ಹತ್ತಿರ ಅವನ ಆಪತ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಹಳ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ದೇಶವಾದ ತಯಾರುಸ್ತೇವೆ. ಕ್ರಯವಾವಿರಾ!

೧ ಪೌಂಡಿಗೆ, . . ರೂ. ೬—೦—೦,
೫ ,, . . ,, ೩—೮—೦
೧ ,, . . ,, ೩—೦—೦.

ಇದರ ಹೊರತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವರಹಸ್ಯದ್ರವ್ಯ "ಕಾಬುಲಿ ಹಿಂಗು" ಸ್ವಸ್ಥಸಂಜೀವನೀ ಎಣ್ಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಹಿಂಗು ೧೨ ತೊಲೆ ದಪ್ಪಿ ಗಳ್ಳೆ, ೧—೦—೦
ಸೀಳು ಕಪ್ಪು ಪಾಯಿ ಪ್ರತಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ , ೧—೪—೦,

ಟಪಾಲು ಕಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುವಯವದು.

ಪತ್ರ:— ತಾರೀಬಾಗಲ ಕಂಪನಿ,
ಪೋಸ್ಟು ಹೊನ್ನಾವರ, (ಉತ್ತರಕಾನಡ).

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಅರ್ಕ ಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಇದು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಂತೆಯೇ ಅದ್ಭುತವಾದ ಗುಣವುಳ್ಳ ದ್ರವಿಷಧವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ವೇದ್ಯವಾಕೆಯಾಗಿರುವದಾಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧಿ ಪ್ರಸಂಶಿಸಬೇಡವೆಂದು ವೈದ್ಯ ದ್ರವಿಷಧವನ್ನು ಕಚ್ಚಿಯೃಕ್ತಿದಂಡಿಸಿಂದ ರೋಗಗಳು ಸುಸಾಧ್ಯವಾದ ತಾವತ್ಪರ್ಯದ ಬಳಕ ಸೂಚಿಕೆಗಳುಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಿಯಂಡು ಮಾಡುವದೇನು ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ವಂತ ವೆಚ್ಚದಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದಲೂ ಅನುಭವ ಕಚ್ಚಿಯಂಡವು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಫಲಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾವಿ ಔಷಧ ಮನ ವರಿಯಿವಂತೆಯಾದ ನಾವಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದೆವು. ರೋಗಗಳ ವಿವರ:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, ಹುಡದರೋಗ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮೂಲರೋಗ, ಮಹಾವಾತ (ಕಾಲವಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಕಿವರೂಲೆ, ಮುಡಿಗಿನೆಳಿಗಿನ ಏನು, ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ಬೇಳೆಸೋಣ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುನೋವು, ದುಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಶ್ವಾಸ, ಅತಿಸ್ಸಾರ ಇವ್ಗಳಿಗೆ, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಿ, ಮೈಕೂಲಿ, ಅರಲೆಶೂಲೆ, ಸಣಕೂಲಿ, ವಾತಕೂಲಿ, ಕೆಲ್ಲಿಹುಣ್ಣು, ಗುದವ್ಯಸನ ದೇನೆ, ಹುರುಳು, ಕಜ್ಜಿ, ಗಡಗುರ್, ಕಪ್ಪು ಇಸಬು, ಭಾಯಿಬೈತ್ಯ, ನಾರುಹುಣ್ಣು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಹಿಷ್ಟೂಲೆ, ಹದಿದ್ದಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನ ಕಷ್ಟಸುಗಳ ಬಾಲ್ಯಾಹ, ತೊಡಗೆಗೆಯ್ತು, ಆರವ, ವ. ಬ್ಲಡಪ-ಪ, ಶೂಲಾಂಡ, ದೊಡ್ಡಬಾಗೆಗೂಣಿ, ಮೈ ಉಷ್ಣವಾಗೋಣಿ, ಮತ್ತು ಅಜಾಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಹ ತೆಳೆಯದೆ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು, ಬೇಲಾ ಮತ್ತು ಸಪರಿವಾರ ಪದ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಔಷಧಿಯಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಾಲ್ಲಾದ ಈ ದ್ರವಿಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ಪೀಕರಿಸಿ ರೋಗಗಳಿಪತ್ತಾನಸಿವೆಂದು ನಂಬಿ ಬಡವರಿಗೂ ಧನವಂತರಿಗೂ ಸಂಯಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡಿತ ಕ್ರಯ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಬಾಲುಕೊಳಿ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 2 ರೂಪಾಯಿ. ನವಿಷನೆ ಬುದ್ಧಿಸ್ಥ. ಅಣೆ. ತೊಳೆವ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ವಿ ಪಿ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಬೀಳುವದು. ಗರಿಂದ ೧೧ ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ. ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಕ್ಕಿಂದರೆ ಸಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತ ಇರುವೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ೬ ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಪಾಸಾನ ಪತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಿಸಿರುತ್ತವೆ. ವಿಸಂಕ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಸಿಗುವವು. ನಿನ್ನ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದುಕಾಲುತಿಂಗಳೆ 3 ಬಾಟಲಿಗಳು ಒಂದೆ ಸಾರಿ ಕೆಕ್ಕಿಂದರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಉಚಿತ ಸಿಗುತ್ತೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ೦ ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಸ್. ಕೆ. ತೀಂಗಡಿಯವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾತುವರ್ಧಕ್ಕೆ (ಕಾಮ ಸಂಜೀವಿನಿ ಲೇಹ) ಆ ತೊಲೆ ದಪ್ಪಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩—೦—೦ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಅನುಪಾನವಿತ್ರಕೆ ದಪ್ಪಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಆರ್ಕಶಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್ ಶಹಾಪೂರ, (ದೆಕ್ಕಣ).

ಹಲ್ಲು ನೋವುಗಳಿಗೆ

ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧಿ

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ
ಹಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವದಿಲ್ಲ
ದೊಕ್ಕರಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಹೊರ್ಣಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
ದಂತವೈದ್ಯರಿಂದ ಹಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತೆಗಿಸುವರು ಅನಾವಶ್ಯಕ
ಶುಲ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ
ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿನವ ಔಷಧವಲ್ಲ
ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ಕೆವಿಗಳಲ್ಲಿ 2, 3 ದಿವಸಗಳು ಹಾಕಿದರಿಂದಲೇ ಗುಣಹೊಂದುವದು.

ಒಂದು ಶೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಾತ್ಯಗೊಳಿಸಿ.

ಶೀಸೆ 1ರ ಕ್ರಯ ರೂಪ್ಯಾ 1—4—0.

ಟಪ್ಪಾಲು ಕಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಈ ಕೆಳಗಿನವರ

ಕೆಂಪಿನ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯವರ ದೊರೆಯುವದು.

STANY BROTHERS
Sole Agents
M. C. C's. Toothache
Specific, Mangalore.

ಸಬ್‌ಏಜಂಟರು ದೇಕಾಗಿವೆ.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಅದರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸೇವಿಸಿದ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಶರೀರದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುವದು. ಇದು ಸೇವಿಸಿದ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಶರೀರದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುವದು. ಇದು ಸೇವಿಸಿದವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಉತ್ಸಾಹ, ಧೈರ್ಯ, ಶೂರತ್ವ, ಪೌರುಷ, ಕಾಮಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಪುಷ್ಟಿ, ಕಾಂತಿ, ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಹೆಚ್ಚುವವು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಔಷಧವು. ಇದು ಸೇವಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಾಮಶಕ್ತಿಯು ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವದ

Registered No. M. 668

ಚಂದಾಸಿರ್ಕಾಯ — ಸಹಿತ ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಜಾಹೀರಾತು ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 2—8—0

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿತಿತಾರ್ಥಾ ಧ್ಧಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲಸುಸಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೧೫ನೇ ಫೇಬ್ರುವರಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೫. ಸಂಚಿಕೆ ೭.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಆಸಕ್ಯವಲ್ಲ; ವಿಷನ. ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಬಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಬೆಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ದೇಳು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧಾರಳವೂ ಬೆಲೆಯೂ ಒಳ್ಳೆಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳು! ಸ್ವದೇಶದವಳಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಸ್ಥರಿಂದ ಕಟ್ಟುರ ಮಾತ್ರವುತಿಯಂಥವುಗಳು

ಬಣಾರಸ, ಪೂನೆ ಮಕೇಶ್ಕರ, ಬರೋಡಾ, ಇಳಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಯಮತ್ತೂರು, ಮಧುರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಆರಣಿವೇಟಿ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ, ಅಮರಾವಾದ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತ್ರಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಕಸದಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮದಿವೆ, ಉಪನಯನಗಳು, ಹಬ್ಬ, ಉತ್ಸವಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಸೀರೆಗಳು, ರವಕೆಕಣಗಳು, ದೋತ್ರಗಳು, ಅಂಗವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಯುಕ್ತತೊಡುಪುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,

ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ರಮಂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.

ಹೊರ ಸ್ಥಳದ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ವಿ.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ಹಬ್ಬುಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಂಡಿಯುವ ಕೆಲಸಗಳ ದರಗಳನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿರಿ.

NOTICE.

Applications are invited for the post of Secretary to the Canara Banking Corporation Udipi (Limited). The pay of the post for the present will be Rs. 25—2—40 by annual increments. Applicants having experience in Banking work will have preference. Approved candidate will have to give necessary Security. Applications should reach this Office by the 21st Proximo.

Udipi, 27—1—1915. } B. Ananda Rao, Secretary.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:—ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಚೇಳು ಕಡಿತ, ಆನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ 25,000 ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಕ್ಕೊ ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲೆಂಡರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕೆಲೆಂಡರು ವಿ. ಪಿ. ವಿ.ಪಾಂತರ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ 5 ಆಣೆ ದೀಳುವದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ದೀಳುವದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:—ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರಡಿಗೆ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತಿಳ್ಳುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬೇರೆ ಜೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—3—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟೀಟ್, 109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್,
ಜೋರ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು. ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು
ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅತಿಮೂತ್ರ, ಹೊಸದರಲ್ಲಿಯೇ ನೃದ್ಯಾಕ್ಷಯ, ನಿಶೇತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಾಧಿಸುವುದಾದರೆ ಅನೇಕರಿಂದಾಯ್ದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾದ ನಿನ್ನ ಶಮಯ; ಹೊಸ ಮತ್ತು ಜೀವವನ್ನು ತಾಳುವಾಗಿರುತ್ತದೆ ದೇವಮಿತ್ರವಾದ ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ।

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. ೩—೦—೦.

ವೈದ್ಯರೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯವಿಧೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲಾ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಂಪೌಂಡ್ಡಿಗರಾಗಿರುವಾಗಲಾ ತೀರಾಗೆ ಮೇಹ ಕ್ಷಯರೋಗಿಯಾದರೂ ಬಹಳ ಸುಲಭ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಉಚಿತ! ಟಪ್ಪಾಲುಖರ್ಚಿಗೆ ಇಟ್ಟುದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜೀ ಕೇಶವಜೀ
ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ, ಬಾಂಬೆ.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು;

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇನಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳ್ದ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital	Rs.	...	300,000—0—0
Issued Capital	...	...	225,000—0—0
Subscribed Capital	...	...	225,000—0—0
Paid up Capital	...	...	219,625—0—0
Deposits	...	...	297,566—14—7
Reserve Fund	...	...	51,394—13—6

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 48,411—4—0 have been invested in Government Paper of the face value of Rs. 50,000.

Dividends of not less than 6% paid during the past years and a bonus of 1% to 2% paid in addition during the last nine years.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/ received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4, 4½, 5, 5½% and 6% respectively at the discretion of the managing committee.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

Current Deposit Account opened free of charge.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

Loans granted on proper securities and pledges

Canara Bank Ltd.,

Mangalore, 1st January 1918.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು	ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
ಹುಟ್ಟುಬಂದ ಮೂಲ ಧನವು	,,	225,000—0—0
ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನವು	,,	225,000—0—0
ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು	,,	219,625—0—0
ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ಮೊಬಲಗುಗಳು		297,566—14—7
ರಕ್ಷಿತ ಧನವು ...	...	51,394—13—6

ರಕ್ಷಿತ ಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿಯುವ ಮುನಾಫೆಯು ಸೇಕಡಾ 25 ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮೊಬಲಗು ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ರಕ್ಷಿತ ಧನದ ಪೈಕಿ ರೂ 48,411-4-0 ರೂ. 50,000 ದ ಬಾಬ್ತು ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಯಾಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಕಳೆದ ವರುಷಗಳಲಿ ಶೇಕಡಾ 6 ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಲಾಭವು ಸಾಲುಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಡೆ 9 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ 1೦ ದ 2ರ ವರೆಗಿನ 'ದೋನಸ್' ಎಂಬ ಲಾಭೋಚಿತವು ಸಹ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 4, 4½, 5, 5½ ನುಮ್ಮ 6 ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಸೊಬಲಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ತನಕ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಸೇಕಡಾ 2½ ದಂದಲಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿದಾರರ ಅಮೂಲ್ಯತೆಗಾಗಿ ಲೇಂಕೆನ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವುದು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾದೀತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ರ ಪರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಯೋಗ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಉಡಿಪ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

P. Gopal Naik,
Secretary.

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಎಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

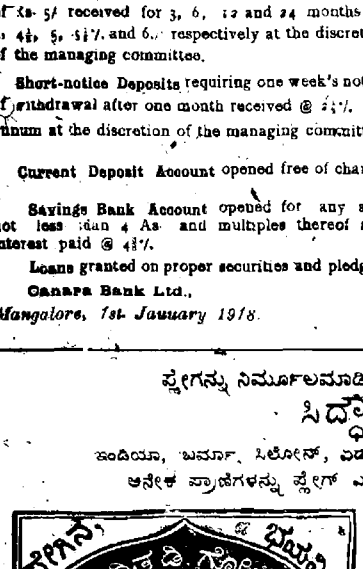

ಹೈನೂದಿಪಾನಕ. ಹೈಮಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಕ್ರಮತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದೆಲೆ 6 ಔನ್ಸ್‌ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಜಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜ. ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕೆಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಆಲಾಯದೆ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳೆಂಬ ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಣ್ಣು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹಳೇ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ಸಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಕೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ದೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿಗ್ಕೆ ಆಣೆ 12. ಜಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕೆಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಆಲಾಯದೆ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಬಿ
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
55 ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಸೂಚನೆ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಪಂಚಸಾರ ಲೇಹ.

ಆಜೀರ್ಣ, ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೋಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಉತ್ಸಾಹ ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ತರದ ಇಂದ್ರಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಶೇರಿಗೆ ರೂ. 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಕೆಗೆಯಾದಲೇ ತಪ್ಪುಗಾರು ಮಾಡಿದಂತಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನಿನ್ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣಮಾಡಬಹುದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ನಿಗೂಢಂದಿ ಕೈಲ.

ಈ ತೈಲವನ್ನು ಮೈಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಮೈಗೆ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಕ್ಷವಾತ, ಅರ್ಧಾಂಗ, ಕುಷ್ಠಾಂಗ, ಖಂಜವಾತ, ಗುಲ್ಮವಾತ, ಅಂಡವಾತ ಮುಂತಾದ ನಾನಾತರದ ವಾತರೋಗಗಳು, ಸಮಸ್ತವಾತ 84 ತರಹದ ರೋಗಗಳೂ ಕ್ರಮೇಣವು ಕಳೆಯುವಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಲವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಸೇವನೆಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಗೋರೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ

ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಡಲಾ ಬಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅಪಸ್ಮಾರ, ಕ್ಷಯ, ಉನ್ಮಾದ, ಜ್ವರಶ್ವಾಸ, ಯಕೃತ್ಪ್ಲೀಹ, ಭೂತಗಳ ಉಪದ್ರವಗಳು ಸಹಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೂತಿಕ ಉಪದ್ರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದು. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಕ್ರಯ 25 ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂಜ್ಯಶಾದ ಗುರುಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟಿಕ್ಚ್ಯು, ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ಪ್ರಾಥರ್‌ಮುಲ್ಲರ್ ರವರ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್, ಬಿಸಿಕೆಗಳು, ಕೆಮಿಕಲ್‌ವರ್ ಎಸ್ಸೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತರದ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪದಸ್ಥರಾದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಯಿಲೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಶಕ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ವಿಳಾಸ:—

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್
ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನ್ಯವಸ್ತು ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ಧೂಳ ಪುಡಿಯನ್ನು ನಾವಿ ರಾರು ಹಲ್ಲುಗಳ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಫಟ್ಟಿಡುಗಿ ಕುಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಕಾಲ ಹಲ್ಲು ಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುದಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯು ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಹಲ್ಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣಾ ಕಟ್ಟುವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಉಪದ್ರವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪದ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮುಖ
ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರದೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರಾಗಲಬೇಕೆಬ್ಬಯಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಕಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂಡಿಕಳ್ಳು, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಲಪ್ತಾ ಎಣ್ಣೆ.

ಇದರ ವಾಸನೆಯು, (ಪರಿಮಳವು) ಬಹಳ ಆಂದವಾಗಿಯೂ ಇರುವದಲ್ಲದೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಕಪ್ಪಾಗಲು-ತಂಪಾಗಿಯೂ, ಕುಳ್ಳಾಗಿಯೂ, ಆಗುವದಲ್ಲದೆ, ಮೆದುಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಕಪಿಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೇನುಗಳು ಮುಂತಾದುವ ನಾಶವಾಗಿ ತಲೆಬುರುಡೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮೀಸೆಗಳ ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಜನರು ಇದನ್ನಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಎಣ್ಣೆಯು ಬೆರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಳ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೧—೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಕೆಮ್ಮಿನ ಔಷಧ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಔಷಧ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳು ಗೊರಲು, ಕ್ಲಾಸ, ಸೀತ, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟಲುನೋವು, ಎದೆನೋವುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಈ ರೋಗಗಳಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜನರು ಪರಿತ್ಯಕ್ತರಾಗಬೇಕು? ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಸೇವನಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿನೋಡಲಿ. ಅನಂತರ ಯಾವ ಬೇರೆ ಔಷಧಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳಿಗೂ ರಾಮಬಾಣವಾಗಿಯೂ, ಎದೆಗೆ ಬಲಕೊಟ್ಟು ಮೇಣ್ಮಂದ ರೋಗಿಗಳು ತಲೆಯಿಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಒಂ ಮಾತ್ರೆಗಳ ಸೀಸೆ-ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಗ್ಲಿಟೋಡಾಯಿನ್.

ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಮೇಹರೋಗಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸೀಸೆಗಳ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಹಳೇ ರೋಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಅಥವಾ ಹೊಸತಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಹೋಗುವುದು, ಉರಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಂತುಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸೇವಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಉರಿಮೂತ್ರವನ್ನು ಸಿಳ್ಳಿಸಿ, ಕೂಡಲೆ ಬೆಳುಬಣ್ಣ ಸ್ರವಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕೂಡಲೆ ಬೆಳು ಬಣ್ಣ ಸ್ರವಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ರೋಗದ ಪಟ್ಟನ್ನೇ ಅಡಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿಯು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೆ. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೦—೦.

ವಿಳಾಸ:—

ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ, ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ರೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay

ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳ

ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ

ಬೇಕಾದ

ಹಾಜರಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳು! ಡಾಖಿಲು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳು!!

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವೆ

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ನವೀನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ

ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ.

ದೆಲೆ ಸುಲಭ.

ಶಾರದಾ ಭಾವಮಾನ,
ಮಂಗಳೂರು.
ಇಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವವು.

ಯೂರೋಪದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

—o—

ಹತಗುಗಳೆನಾಶ:—ಜನವು ತಿಂಗಳೆಲ್ಲ ನೊವೆಯಿನರ ೧೫ ಹಡಗು ಗಳು ಮುಳುಗಿಹೋದವಂತೆ; ೪ ಮಂದಿ ನಾಶಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಸತ್ತರು.

ಬ್ರಿಟಿಷ ೧೬೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ೧೦ ಹಡಗುಗಳೂ, ಫ್ರೆಂಚರ ೩ ಹಡಗು ಗಳೂ, ಇಟಲಿಯ ೧ ಹಡಗೂ, ೬ ಜಾಪಾನ್ ಹಡಗುಗಳೂ ೧೬೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೩, ಫ್ರೆಂಚ್ ೧, ಇಟಲಿಯ ೧, ಹಡಗು ನಾಶವಾದವು. ಇವೆಲ್ಲ ೪ ಕಾಯ್ದು ಹಡಗುಗಳು ಇವು ಹೊಂದಿದವು.

ಪೌಮ್ಯ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ:—ಬೆಲ್ ಜಿಯಂ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇ ಗಾಲ್ ದಾಟಿದಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಯೆದ್ಧಕಾರ್ಯ ಸಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ವಿಶೇಷ ವಾಗಿ ಇತ್ತಿನ ವಿಷಯಗಳು: ಕಪ್ಪಬಾಲ್ಕಾಗಿ ಬೇಲೆ ಕವಿದುಬರುವಾಗ ನಾಶ ವಾಗುವವರೆಗೂ ಮಾಡಿದ ಬೇರೆ ಸವಾಹರ ರೊತ್ತಾಗುವಿದು.

ಜನವರಿ ೩೭ನೆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಡಾರ್ಡನೆಲ್ಸ್ ಜಲಸಂದಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜಂಗಿಯ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಬೆಸ್ಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಜಲಂಗಾಗಾಯಿಯೊಂದು ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು.

ಇಟಲಿಯ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ೭ನೆ ತಾರೀಕಿನ ಹಿಂದಿನ ೧೫ದಿನ ಗಳಲ್ಲಿ ೫೦ ಶೆತ್ರುವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಬಿಸ್ಟ್ರಿಸಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆಮೇಲಿನಿಂದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಿಸ್ಟ್ರಿಯೆಯ ಎಂಬ ಹಡಗನ್ನು ಟಾರ್ಪೆಡೊ ಮೂಲಕ ಜರ್ಮನಿಯ ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಸೈನ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲಾ ಗಳು ಕೂಡಾ ಹಡಗಿದಲ್ಲಿದ್ದ ೨೫೯೬ ಮಂದಿಗೂ ಸೈಕ ೨೨೬೫ ಸೈನಿಕರೂ ಕಲಾಸಿಗಳೂ ಇತರ ಜನರೂ ಉಳಿದರು. ೬೬ ವಂದಿಯ ಪತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ೧೫೫ ಜನಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಈ ಹಡಗನ್ನು ಬೆಲ್ಜಿಯಂನ ಸಮೀಪ ಒಂದು ಬಂಗಾರಾಯಿಯ ಮುಳುಗಿಸಿತು. ಕೂಡಲೇ ಬ್ರಿಟಿಷ ಡಿಸ್ಟ್ರಾಯರ್ ನಾವೆ ಸೆಲ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಜನಸ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಡಗವು ೧೫೨೦೦ ಟನ್ನಿನ ಸ್ಥಳತೆಳ್ಳದ್ದಾಗಿತ್ತು. (೧ ಟನ್ = ೪೫ ಘನಘಟ್ಟು) ಈ ಜಲಂಗಾಗಾ ಯಿಯು ಸಹಾ ಬಿಸ್ಟ್ರಿಯೆರ್ ನಾವೆಯಂತೆ ಬೆಟ್ಟಿಂದು ಮುಳಿಗಿಹೋಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಬಿಟ್ಟಾಗಿದೆ.

ಜರ್ಮನಿಯ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷೆಗೆ ಕಾರಣ:— ಸಂಧಿಸ್ವಾಸ್ಥವನ್ನು ಕುರಿತು ಹಿಂದಿನ್ನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರ ಪ್ರಮುಖ ಜನಾಂಗಗಳ ಮುಂತ್ರಿಗಳ ಅನೆಬಂಧದ ಯುದ್ಧಪೆಡೆ ಸ್ಟೆಟ್ಟಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಶರ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಗಾಧಿಪತ್ಯವು ಎಂಬದನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ ಭಾಷ ಣಗಳ ವಿವರಿಸಿಯಾಗಿರುವೆವು. ಇದರಿಂದ ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯು ಉದ್ದೇ ಶವೇನಿತ್ತು ಎಂಬದು ಅಳುಸ್ಪಳು ಗೊತ್ತಾಗಿಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಕಟುಲಂಕಾ ವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವೆವು.

೧೯೧೪ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗಿನಂತೆ ಜರ್ಮನಿಯು ಪ್ರಶಕ್ತಾವ್ಥಿ ಪಕ್ಕದೊಳಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಕೈಸರನ ತಂದೆಯು ಅಂದರೆ ಗತಿಸಿದ ವೃದ್ಧರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಭಾವನೈಮುನಿನು ಅರಸಾಗಿದ್ದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಪ್ರಶ್ಯ, ಬೆವೇರಿಯಾ, ಉರ್ಟೆಂಬರ್ಗ್, ಸೆಕ್ಸನ್ ಬೇ ರೆನ್ ಮೊದಲಾದ ೧೫ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದವು. ಈ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಭು ಬಲವಾಗಿಯೂ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. ಈಗಿನ ಕೈಸ ರನ ತಂದೆ ಆಗ ಪ್ರಶ್ಯದ ಅರಸು; ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಬಿಸ್ಮಾರ್ಕನು ಇವನ ಅಮಾತ್ಯ. ಪ್ರಶ್ಯನು ಬಾಡುಕ್ಕಂಠ್ಯ ಪ್ರಭುತ್ವ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಂತರ ದಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಿಕ್ಕ ಅರಸುಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನದ ಅರಸನ ಸಾಮಂತರಾಜರಾಗಿ ಮಾಡಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಈಗಿನ ಕೈಸರನ ತಂದೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದನು: ೫ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ ಆಡಳಿತ ಮುಟ್ಟುಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜ ಪ್ರಾಗೆಗೇ ಅವರು ಸಹ. ಅನ್ಯರಾಜ್ಯಗಳೊಡನೆ ವಿಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲವನರಾರೂ ಈ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವುದೂ ಸೈನ್ಯದ ಅಧಿಪತ್ಯಳಾಗಿ ವರಪ್ರಾಜ್ಞಗಳೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದೂ ತೀರಾ ಪ್ರಶ್ನದ ಅಂಸ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾತ್ಮವಿಗಿ ಸೇರಿತು. ಅವನ ಅನುಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸಾಮಂತರಾಜರು ತಂತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಗಳ ಸಮೇತ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಬೀಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನದ ರಾಜಧಾ ನಿಯಾದ ಬರ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಜರ್ಮನಿಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು (ಲೀಜ್ಸ್ಟ್ಯಾಗ್).

ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಬಿಸ್ಮಾರ್ಕನು ಚಾಣಾಕ್ಷತಂತ್ರ ಬಲ್ಲವನೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದವು ದರಾಜ್ಯಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳದಂತೆ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸು ವುದರಲ್ಲಿಯೂ ದೇಶ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಇವನು ಬಾಸಾರಿಸಲ್ಲನು ಹಾಕಿದನು. ನೆರೆಯರಿಂದ ರುಸ್ಸ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಇಟಲಿ, ಒಟ್ಟಿಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸೈನ್ಯ ಒಟ್ಟಿಯ ಮತ್ತು ಇಟಲಿ, ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕಿರುವಿರಂತೆ ಅವನು ಒಸ್ಟಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ರುಸ್ಸಿಯ ಕಪ್ಪಸಿರಗೆ ಕಪ್ಪುತಿರಿಸದಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳನ್ನೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ದೇಶದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಲ್‌ಸೆಸ್ ಲೊಷ್ಟಾನ್ ಎಂಬ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಲ್ಲರುವ ಕಪ್ಪಬಾವು ಬೇರಿಯನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಫ್ರೆಂಚರಿಂದನೆ ಯುದ್ಧ ಕೆಣಕಿ ಅವನ್ನು ಜರ್ಮ ನಿಯ ಕಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟನು. ಇದು ೧೪೬೦ನೆ ಸಂಧಿಸಿತು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಬಹಳಷ್ಟು ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಎದಗಾಯಿತು ಇನ್ನೂ ಮಾಯಿಲ್ಲ. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಮುಯ್ಯ ತೀರಾಸಬೇಕೆನ್ನುವುದೆಂದು ತೀರು ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೈನ್ಯವು ಜರ್ಮನಿ ಕ್ಕ ಬರುವ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಲವಾದ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಮುನುಂದ ರಾಟ್ಟಿಯುವುದೆ ದಾಗಿಯೆಂದಿದೆ. ಇಂಥಾ ಬಲಿಷ್ಠ ಯುದ್ಧ ದೇಶವನ್ನು ಫ್ರೆಂಚ್‌ರಾಗಲಿ ಜರ್ಮನರಾಗಲಿ ರಾಟಿ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪರಾಷ್ಟ್ರಳ್ಳ ಹೋಗುವಾಗದಿರಬೇಕೆಂದಾಗಿ ಬರ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ, ಫ್ರೆಂಚ್, ಜರ್ಮನ್, ಒಟ್ಟಿಯ ತಿನಿಧಿಗಳ ಆಜಾಗರಗಳು ಕೂತು ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೆಲ್ಜಿಯ ಮದ ದಾರಿಗಳ ಮುಳ್ಳು ಕಟ್ಟಿದರೆಂದು ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡನು. ಇತ ರಲ್ಲಿ ಕೈಸರ ವಿಲ್‌ಹೆಲ್ಮನ ತಂದೆಯು ಕಾಲವಾಗಿ ಕೈಸರು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಕೈಸರುಗೂ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಬಿಸ್ಮಾರ್ಕನಿಗೂ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೆ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗಳೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಡೆಗೆ ಬಿಸ್ಮಾರ್ಕನು ಜರ್ಮನ್ ರಾಜ್ಯಾಳಿಕೆಯ ಸುತ್ಸಾಳಿ ಹುಟ್ಟು ಇಷ್ಟ ಕರುಣಾಜನ ರುಸ್ಸಿ ಸ್ನೇಹಕ್ಕಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಲ್ಲಹೆಲ್ಮನ ವೈಖರಿ ಕೊಟ್ಟು ಪಾರಿಯಂದ ತಳದುಹೋದನು.

ಬರ್ಲ್‌ಹೆಲ್ಮ್ ಪಟ್ಟಿಕೂಡಾ ಹುಂಬಾ ಹಟುವಭಳೆಯುಳ್ಳವನಲ್ಲ ಸಾಹಸವೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಯೂ ತನಗೆ ಉದ್ದುಟಿ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬಿಸ್ಮಾರ್ಕನಂತಾಗಲೆಂದು (ಬಿಸ್ಮಾರ್ಕ್‌ನ ಆಜ್ಞೆ) ಇವನಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆ ಡಿನ ಜರ್ಮನ್ ರಾಜಕುಮಾರಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮಾತಾಡುವ ರೀತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತಿದ್ದನು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಬಹುಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಲು ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬ ಭಯ ಅವನಿಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದನು. ಅವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟನು. ಅವರಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದನು. ಅವರಿಗೆ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟನು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದನು. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಸ್ಫುಟವಿಭಾಗಗಳು:— ಪುಟ.

೧–೨–೩–೪–೫– ವೈಸಾಯರ ಭಾಷಣ. ೪-೫

೫. ಧಾನೆಗಳಂತೆ ಪ್ರಾಂತರವಕಿ. ,,

೬. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಂರಕ್ಷಣ. ,,

೭. ವ್ಯವಹಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ,,

೮–ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ರೈಲ್ವೇ ಕಮಿಟಿ. ,,

೯. ಹಿಂದು ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿ. ,,

೧೦. ಸಾಮಾಜಿಕ 'ಯೋಗಕ್ಷೇಮ'ದ ಸಾಧನ ,,

ಸೂಕ್ಷ – ಮಂಗಳೂರು

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧ ೬

೨. ಬರ್ಮಾದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ,,

೩. ಬಿಹಾರ ವೃತ್ತಾಂತ ,,

೪. ಬಳಲಿಕೆಯ ನೃತ್ಯಾಂತ ೬-೭

೫. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ. ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರಕಾರ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಸ್ಥಿತಿ, ಬೆಲ್ಲಂಗಡಿ ,,

೬. ಬಾಡುತ ಯೂನಿ ಸಾದರಿ ಸಂಘ ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೪೯ ಮಾಘ ಶು. ೫ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು.

೧. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನವು ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾ. ೧೮ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಈ ಅಧಿವೇಶನವು ಎರಡು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪೂರ್ವವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಾಯ್ಡ ಜಾರ್ಜ್ ಅವರು ಈ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಉಂಟಾದ ಸಮಾಜಗೃತಿಯಿಂದಲೂ ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೂ ಅಭ್ಯುನ್ನತಿಸಾಧನವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಬಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನವೂ ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅಧಿವೇಶನವು ಎರಡು ದಿವಸಗಳು ಮಾತ್ರ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಧಿವೇಶನವು ಆರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಸಭಾಸದರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪತ್ರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಬಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲವನ್ನೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಂಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭ್ಯುದಯ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ ಎಂಬುದು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ

ಶೇಷಾದ್ರಿಪುರಂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿರೂ. ಆ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬಹು ಉದ್ದವಾದ ಸಮುದ್ರತೀರವಳಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದೆಂದರೆ ಅದು ಆಟವೆ! ಅದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧ ನಾವೆಗಳನ್ನ್ ಕಟ್ಟಿಸುವದೂ, ಜಲಂತರ್ಗಾಮಿ ಎಂದರೆ ನೀರುಮಾಳಿಗೆಗಳನ್ನೂ, ಆಕಾಶಯಾನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವದೂ ಹಾಗು ಸಾಮಾನ್ಯರಿತಿಯ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯುದ್ಧಕಾಲವಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದೆಕ್ಕೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. "ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಬಲವು ಬೇಕಷ್ಟು ಇರುವದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತೆಯೆ ಇದಿ ಸಾಮಾನ್ಯವ್ಯದ ರಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೂಡ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ವಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನಾಂಗದ ಮುಂದೆ ಯುದ್ಧ ಸೈನ್ಯದ ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆಯೂ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರೆ ಹಿಂದಿಗಳ ರಾಜಜನಿಷ್ಠೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಇದ್ದ ಯುದ್ಧ ಸಿದ್ಧತೆಯ ರಕ್ಷಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಾಂಶವಿದ್ದಾಗಿದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಕಷ್ಟವು ನಿಜವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಯ ಜನರಿಗೆ ಯುದ್ಧಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಯಂ ಸೈನಿಕತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚಿ ವಿತಿಮೀರಿಯೋಗುವ ಭಯವೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸರಕಾರವು ಈ ಉಪಾಯವನ್ನು ಅಲಂಬಿಸುವದು ಒಳ್ಳೇದು."

೭. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಆ ಮೂಲಕ ದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉನ್ನತಿಯೂ ಅಗಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಷಯಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಸಹ್ಯ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನನ ಮೇಲೆ ಸರ್ ಜಬ್ರಾಹಿಮ್ ಸ್ಮಕಟಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮನನೀಯವಾಗಿವೆ. "ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಆಯಾತವಾಗುವ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಹಾಯವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ತನ್ನ ದೊಡ್ಡಗುಡೀನಸಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಒಗಹರಿಸಿ ವಹ್ಯಸ್ಥಾರದ ವಿಷಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ದೇಶದಿಂದ ಬರೆ ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜೀನಸುಗಳ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೋ ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಜೀನಸುಗಳು ಅನ್ಯದೇಶದಿಂದಲೆ ಬರುತ್ತವೋ ಆ ದೇಶವು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನಿಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಆ ದೇಶದ ಖಾರಾಕಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿರುವದು. ಈ ತತ್ವವು ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿಸ್ಪಷ್ಟವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲಂಡ ದೇಶವು ಅಪ್ರತಿಬದ್ಧವ್ಯಾಪಾರದ ತತ್ವವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೊಂಗಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂ ಹೋಯಿತು; ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಹೋಯಿತು. ಅಪ್ರತಿಬದ್ಧವ್ಯಾಪಾರದ ತತ್ವವು ಒಂದು ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತಿನೆಳಗಿನ ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಇದು ಮಾನ್ಯವಿಲ್ಲ; ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಅವ ವಸಾಹತುಗಳು ತಂತಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟು ಈ ಅಪ್ರತಿಬದ್ಧವ್ಯಾಪಾರದ ಆಶೆ ಜೀವನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿದ್ದಾವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಹಾಗು ಕಾನಡಾ ಈ ವಸಾಹತುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಟ್ಟನ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ೫೦-೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರೆ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ! ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಷ್ಟ್ರಭೋರಣವನ್ನು ನಿರ್ಜೀವಿಸುವರು "ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ; ಆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಂಜಸ್ಟರದ ಕಾಟೇರರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಿತಕ್ಕೊಂತಲೂ ಅವರ ಹಿತವನ್ನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಈ ಪೋಷಣೀಯ ಸ್ವಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ನೋಡಬೇಟನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಾಲಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ. ಹಾಗು ಸರಕಾರವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಂತೆ, ಅವರ ಅಳ್ಳತ್ತಿಮ್ಮ ರಾಜಾನ್ಯೆಯನ್ನು ನಂಬಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹಾಗು ಟೆಪ್ಯೋಗಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅವರ ಕೈಬಿಸ್ಪಿಸುವದು ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗು ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರಿಟಿನ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರತೆಯಿಂದ ನಡೆಕೊಂಡು ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಮಾನವಜಾತಿಯ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಯುಕ್ತಿಸಮಯ ಅತ್ಯುತ್ತ ಶ್ರೇಯಸ್ಸುರಣಾಗಲಿದೆ." ಸರ್ ಜಬ್ರಾಹಿಮರವರ ಇವರ ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಸರಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿವೆ. ಸರಕಾರದ ದರ್ಬಾರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನವು ಸಿಗುವದು ಇದುಮಾತ್ರ ಮುಂದೆಯೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಲ್ಲದೆ ಈಗ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ!

೮. ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎಕ್ಟ್ ಎಂದರೆ ಭಾರತ ಸೆಂರಕ್ಷಕ ಕಾಯಿದೆಯ ಅವತಾರವಾದಂದಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಈ ಕಲಮಿನ ಕೆಳಗೆ ಪೊಲಿಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಿಡಿದುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಎಳ್ಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟನು ಪೋಲಿಸರ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಸಾತ್ರನಾಗದೆ ಇರದೆ ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ, ತನಿಖೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಾಬಂಧನಲ್ಲಿ ಇರೋಂದು ಕತ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗು ಯುದ್ಧವಾನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವದು ವಿಹಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಯುದ್ಧಶಮನದಿಂದ ಎಷ್ಟೊ ದಿವರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾರತ ಸಂರಕ್ಷಕ ಕಾಯಿದೆಯು ಸಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ! ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಬಾಯಿತೆರೆದ ಕುಳಿತಿರುವದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ತರುಣರೂ, ಹೆಂಗಸರೂ, ಯೋಗ್ಯರೂ ನಿರಪರಾಧಿಗಳೂ ಸಹ ಬಿದ್ದಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ದೇಶಿಪತ್ರಿಕಾಕಾರರು ಹಾಗು ಮುಂಬೈರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿಷೇಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ತೀವ್ರಲೋಕಮತದಿಂದ ಸರಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾದು ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ, ಇರು ಅತಿ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೆದನೆದ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯು ಈ ತರಹ ಲೋಕಮತದಿಂದ ಕಣ್ತೆರೆಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಿತಕಾಂಕ್ಷಿಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನವನ್ನು ಇತ್ಯರಿಂದಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವದು ಎಂದೂ ಲೇಸಲ್ಲ. ಸುತ್ತು ಆಗ್ನಿಂದಲೆ ಸರ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರರಂಥ ಹಲವು ಮುಖಂಡರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ'ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊರದಡಿಸುವದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ, ಜನರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಪಡಿಸಿದ ವಿಸಂತಿಸ್ತಾದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಸರ್ಗ್ಯಾಕ್ಷರಗಳು 'ಭಾಷಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಚರ್ಚೆ ಹಾಗು ಹಾಲು-ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವ ಈ ಭಾರತಸಂರಕ್ಷಕ ಕಾಯಿದೆಯ ಉಗ್ರತ್ವವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತಂದುಕೊಡುವದು ಯುಕ್ತವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ನಿರವಕಾಧಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿ ಅಪಾರ ಸ್ವತ್ಯಕಾರಮಾಡಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ಈ ಕಮಿಟಿಯು ನಿವೇದಿಸಿದೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯು ಉದ್ದೇಶಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಅಥವಾ ಸೆಲ್ಫ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಇದಂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ವಿನಂತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸೋಣಾಗಿದೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಡುವದಿದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಹಣಸಹಾಯವು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರೋಪಕಾರದ ಹಾಗು ನಾಗರೀಕತ್ವ ಸಂರಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ದ್ರವ್ಯದಾನ ಸಾಹಾಯ್ಯಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಮಿ. ಜಿ. ಪಿ. ವಾಡಿಯಾ 'ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ' ಒಫೀಸು ಮದ್ರಾಸು ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವರ್ಗದವರೆಲ್ಲಾ ಒರುವ ಸಹಾಯ್ಯವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾದ್ದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಕಾರಣ, ಗಂಡಂದಿರಿಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ದುಃಖವು ಸ್ತ್ರೀವರ್ಗಕ್ಕೆ ನೇರವ್ಯವಾಗಿಯೆ ಅನ್ನುವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು.

೯. ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೦ರಲ್ಲಿ ಅಲಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ "ಆಖಿಲ ಭಾರತ ಹಿಂದೂ ಪರಿಷತ್ತು" ನೇರಿತ್ತು. ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಕಾಸಿಮಬಝಾರರ ಮಹಾರಾಜರು ಸಭೆಯು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಮನನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಮಹತಾರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, 'ನಾವು ಹಿಂದೂಗಳು ಸಾವ್ಯವಿದ್ದಮ್ಲು ಕಾಲದ ಒಳಗೊಡನೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ನಮ್ಮು ಸಂಪ್ರದಾಯಾನುರವು ದಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿಯು ತೆರೆಗಳು ಬಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ತೆರೆಗಳ ತಾಡನವು ಎಷ್ಟರವರೆಗೆ ಸಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಈ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ, ವಿಧವೆಯ ಧೃಢಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಉದ್ಧಾರ, ಬಾಲವಿವಾಹದ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸೋಣ, ಕೂದ್ರರನ್ನೂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತೋಣ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದೊಳಗಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಾಗು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಅಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಜನಾಂಗಗಳೊಳಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ನಿಂದೆ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹೆಗೆ ಎಷ್ಟೊ ಸಮಯದಿಂದ ಹೊರುತ್ತಿದೆ; ಇದರ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಮರೆಗಣ್ಣು ಮಾಡುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ನಾವು ಜನಿಸಿನ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡಬೇಕು, ಜನಸಾನವು ಯಾನ ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದು ತನ್ನ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೆ ಆದಿ ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀವರ್ಗವೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜವೂ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಪಡದಾವು. ಕಾಸಿಮಬಝಾರಿನ ಮಹಾ ರಾಜರ ಈ ವಿಚಾರವು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಸದಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ—ಅವನು ಕೇವಲ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರಿಯನಾಗಿರೆ ಇರಲಿ ಆದರೂ, ಅವನಿಗೆ—ಆದರಣೀಯವಾದೀತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

೧೦. ಹಿಂದು ಸ್ತ್ರೀವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಕೆಳತರಗತಿಯ ಜನಸಮಾಜದ ಉದ್ಧಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾ. ವಾ.ಹಾರಾಜರ ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗು ದಿವಾರ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆಯೊ ಹಾಗೆಯೆ ಜಾತಿಭೇದವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಅವರ ಮತವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಅಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: 'ಜಾತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಘೋರ ಪ್ರತ್ಯಯವಿದೆ. ಒಂಬಿಲ್ಲವಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ಜಾತಿಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ವಿಲ್ಲದ ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನುಮುಂದೆಯೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಳಗಿನ ಜಾತಿಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಮಾಜ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಜಾತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕಟುಕನು, ತಿರಸ್ಕಾರ ಹಾಗು ವಿಚಿತ್ರದ ಸರಮಾಲೆಯಾಗಿ ಉನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಇದು ಮಾತ್ರ ವಿವಾದಕರವು. ಅಸ್ಪೃತ್ಯನೆಂಬ ಕ್ರಮವು ಸ್ವತಂತ್ರಕಾಲದ ಬಾಹ್ಯವಾದ ಒಂದು ಚೀಜಲ್ಲದೆ ಸರಿ ಹಿಂದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ, ಬರೆ ಅಧರ್ಮ ಬಾಹ್ಯಾಂಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಘಾಸಾಧನ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಚಾರದಿಂದಾಗಲಿ ಅಸ್ಪೃತ್ಯತೆಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮತ್ತು ಸಾವ್ಯ ಜಾತಿಗಳ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತತ್ವತ್ಯಜ್ಞಾನದ ವಿಷ್ಟವನ್ನು ನಾವು ಅವಲೆಂಬಿಸಿದ್ದರೆ ಹಿಂದು ಸಮಾಜವು ಮೇಲೆ ತಲೆಯನ್ನೆತ್ತುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ್ದು. ಹಿಂದುಧರ್ಮದಲ್ಲಿ 'ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ತತ್ವಗಳನ್ನೆ ಆಚಾರದಲ್ಲಿ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಉದ್ಧಾರವನ್ನೇ ಆಚರಿಸಬೇಕು, ಆಚಾರವನ್ನ ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು" ಎಂಬ ಮಹಾರಾಜರ ಸಮಗ್ರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಜಾತಿಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಡುಭಕ್ತರಂತೆಯೆ ವಿದ್ವಂಸಕರೂ ಕೂಡ ಶಾಂತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಓದುವದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳುವಂತೆ ಜಾತಿಗಳ ಮೂಲಕ 'ಸಮಾಜದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವು' ಹೊರಟ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾದರೆ ಈಗಲೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಹಿಂದು ಸಮಾಜದ ಅಧ್ಯುದಯವು ಹ್ಯಾಗೆ ಉಂಟಾದೀತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಸಮಾಜದ ಮುಖಂಡರು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿರ್ಮೂಹವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಅತ್ಯಂತ ಎಹತ್ವದಾಗಿದೆ. ಬರೆ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಲೆಯಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದಾಗಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವಾಗ್ದಲ್ಲ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರೋಗವಿಂದ ಕೊಳೆತು ಹೋದ ಭಾಗವನ್ನೆ ಅಪರೇಷನ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಇಡಿ ಶರೀರವನ್ನೆ ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ಅದು ಯಾವ ಜಾಣತನ! ಇದೆ ದೃಷ್ಟಿವಿಂದ ಜಾತಿದ್ವೇಷದ ಸ್ವಾಭಾವ್ಯವಿಂದ ಜನಿಸುವ ದೋಷಗಳನ್ನು ವಿದ್ವಂಸಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಯತ್ನಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಜಾತಿಗಳನ್ನೆ ನಿರ್ಮೂರಿಸಲು. ಈ ಕಾರ್ಯಕಾಂತವ ಮಾಡಲು ಪರಮಾಜದ ಯೋಗ್ಯೇಮವಕ್ಕೆ ತೀರಾ ವಿಘಾತಕವಾದದ್ದೆ ಸರಿ. ಹಾಗೆಯೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಜಾತಾವಿಗಳಾದರೂ ಸಾಂತಕವಾದ ದುರಭಿಮಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯ ಜಾತಿಗಳೊಡನೆ ಉಜ್ಜಸಿಷ್ಟತೆಯ ವ್ಯಥಾ ದರ್ಪವಿಂದ ಉಬ್ಬಿಹೋಗದೆ, ಸಹಕಾರಿತೆಯಿಂದ ನಡೆಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಯಬೇಕು.

ಸ್ವಳಿಕ — ಮಂಗಳೂರು.

"ಸ್ವದೇಶಿ ಸ್ಟೋರ್ಸ್" ಎಂಬ ದೇಶೀಯ ಪಡವೆಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯದ ಒಡೆಗೆ ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ವಿಘ್ನವಿಸುವ ಒಡೆಗೆ ಈ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಗಂಟೆ ೫ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಮೋಟಿನ' ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಕೂಡಬೇಕಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯವಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಟೌನ್ ಕಂಜರ್ವೇಟಿವ್ ಬೇಂಕ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಬೇಂಕ್ ತೆರೆಯೋಣಾಗಿ ನ ಸಭೆಯು ನಾಳೆ ವ.ಧ್ಯಾನ್ನ ಗಂಟೆ ೨ಕ್ಕೆ ಶಾರದಾ ಭವನದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವದು.

ವ.ದ್ಯಾಸನ ಪೊಲಿಟಿಕ್ಸಿಯಲ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಕಮಿಟಿಯವರ ಕಡೆಯಿಂದ ರಾ। ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿ ಬಿ. ಎ., ಬಿ. ಎಲ್., ಹೈಕೋರ್ಟು ವಕೀಲರವರು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. 17 ಮತ್ತು 18ನೆ ಸೋಮವಾರ ಗಂಟೆ ೬ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಲೀಗಿನವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಲೀಗುಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯ—ಈ ಎಂಡು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಸದ್ಭರಿ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಬರಬೇಕೆಂತ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಲೀಗ್ ಸೆಕ್ರಿಟರಿಯವರೂ ಟೌನ್ ಸಂಘದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್

ಟಿಸಿಕ್ಕು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಉಳಿಕೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು, ಆ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯೇ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಸರ್. ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ದರ್ಬಿಷೈರರು ಹೇಗಂಬಿಗೆ ಒಂದು ಘನತೆ ಬರಹಾಂ ಬರ್ಕಾಡಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿಯಿರುವರು.

ಮುಂಬಯಿ—ಶ್ರೀಯುತ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು ಸರ್ ವೆಲೆಂಟಿನ್ ಚಿರೋಲರ ಮೇಲೆ ಮಾನನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆಷ್ಟಿಗ್ಸರ ಇನ್ನು ಸಜ್ಜದ ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಲೀಗಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮನವಿಯ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ರಾ. ಜಿನ್ನಾಗಿನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಲೇಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಹಾವಳಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮನವಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬರುವವರೆಗೆ, ಪೇಟೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಹೊಡೆದಿದ ಬಡ ಜನರು ಸರಕಾರಿ ತೀರ್ವಣಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಗುಜರಾತ್ ಸಭೆಯವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಸಕ್ಕರಿಕಾರ್ತಸ್ಸನ್ನು ಸೂಚನೆಯಿಂದ ಹೊರಟಿರುವುದೆಂದೂ, ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರಕಾರ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವಾಗ ಚಿನೆಸುವ ಸಂಕಲ್ಪವು ಯಾರಿಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದಲ್ಲದ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರು ಗುಜರಾತ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಟ್ಟುಗಿದ ಅವರನ್ನು ಕಳ್ಳ ಗೌಂಡಂದ ಕಂಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವು ಮೊದಲೇ ಸಂಹಾರಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಈಗ ಈ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಗವರ್ನರ್ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಲು ಸ್ವಿಟ್ಟಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಅಹವಾಲುಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥವು ಅದೀಕೆಂಬಿಡಾಗಿಯೂ ಗಂಧಿಯವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗಿದ ಒಂದು ಅಭಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ನಾಗಪುರ—ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ನಾಗಪುರಂದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಯ ಕಳುಪಿದರು. ಆಗ ಅವರ ಕರಾಧ್ಯವನದ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾಗಪುರದ ಮಿಷನ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಾಜಾಯಿ ಗಣಿಸ್ಸನ್ನು ವಂತಿಗೆ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ರೈಲಿನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂದಿ. ಕೆಮ್ಬಾಗಸ್ ಮೋಸರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬೋಸರಿಗೆ ಒಳಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಧರ್ಮವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಶೀರ್ವದಿಸಿದರು.

ಮದ್ರಾಸು—ಟಿಳ್ಳೆಯಲ ಮತ್ತು ಟೆಲ್ಲಗ್ಗಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಪತ್ರಕರ್ತರು ತಮಗೆ ಯುದ್ಧಸಂಬಂಧ ಜೀವನದ ಧಾರಣೆ ಏರಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದರಿಂದ ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದ್ದಾನಂತರ ಒ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಯುದ್ಧದ ಎರೆಗೆ ನೆಪ್ಸ್ ಕೆಮಿಷನೇಕಾಗಿ ಡಿರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲರಾದಂಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು.

ದಿಲ್ಲಿ—ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಜನರು ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಹಾಗೆ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒನರಿಬಲ್ ಶರ್ಮರು ವಂಕ್ಷನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಠರಾವು ಮುಂಜೂರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆನೇಕ ದೇಶೀಯ ಮೆಂಬರುಗಳೇ ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ವಿರೋಧವಾದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಈ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳು ಹೇಳಿದ ಪೀಠಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಸ್ಕೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಿಸಿರುವೆವು.

ಕಲ್ಕತ್ತೆ—ಬರ್ಮಾದಿಂದ ಮಹಾರಾಜರು ಕಡಿ ೬೦೦ ಮಂದಿ ಬಿಂಗಾಲಿ ಆದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದವರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರಿಮಿದಂ ನದಿಯ ಹಾವಳಿಯಂದ ಸುಮಾರು ೯೦೦ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ಬಂಗಾಳದ ಗವರ್ನರ್ ಲೊರ್ಡ ಕೆಟಿಸಾಲ್ಬರಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮೆಕ್ಕಾ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ರಾತೋದರ, ನದಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಫಿಯುತ್ತದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಖಂಡಾಲ್ಯ—ಶ್ರೀಯುತ ತಿಲಕರಿಗೆ ಖಂಡಾಲದಲ್ಲಿ ಕ೦೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ವಂತಿಗೆ ಮಾಡಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಬಹಾಪುರವಲ್ಲಿ ೩೦೦೦. ಮೂಲಕಾಪುರದಲ್ಲಿ ೪೦೦೦ ವಂತಿಗೆಯಾಯಿತು. ವಿಠಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ನಿಸಿಕಲಿಕ್ಕೆ ಮನವಿಗಾಡಲಿಕ್ಕೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಭೇಷಾರಿಯು ಎಂದು ತಿಲಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೂ ಬೆಗಸೆ ಎತ್ತಳಾಗುವುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಪೂನೆ—'ಪೂನಾ ಬೇಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್' ಈ ಬೇಂಕಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಗಲಾಟೆಯ ಅಗೊತ್ತು ಇದೆ ತಾರೀಕಿನ ಸಂಜೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಜನರಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಗದೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು, ಬಾಕಿಪತ್ರಿ, ಅದಾಯ ಪತ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವು ತಯಾರಾಗಿದೆ ಇದೆ ಎಂದೂ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಆಡಿಯಂಬಲ ಕೆಲವು ಪಾಲುಗಾರರಿಂದಲೂ ಈ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು 'ಬ್ಯಾಂಡ್ ಆಪ್' ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ತೋರುವಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ.

ಮುಂಬಯಿ—ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರಬೋಸರ ಕ್ಷೀರಾಧಿವೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಶ್ರೀಯಜಮಾನಾ ಗಾಯಕವಾಡರು (ಇವರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರು) ೧,೨೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರಂತೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ—ಒಕ್ಕಿಯಾ ಎಂಬ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ರಂಗೂನ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬೆ ತಾರೀಕಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ಸಾಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಿಚ್ಚನ್ನು ಬೆಂಕಿಪಟ್ಟಣಗಳ ಹಡಗಿನ ಒಡಯರೊಡಗಿ ಮುಳುಗಿತು. ಈ ಹಡಗನ್ನು ಬರ್ಮಾ ಆಯಿಲ್ ಕಂಪೆನಿಯವರು ೬೦,೦೦೦ ಸೌಂದೆ ಬಂಗಾಲ ಆಸ್ಥಾನದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿಪ್ಪ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಎಣ್ಣೆ ತುಂಬಿಸಿ ಪ್ರಥಮ ಸಲ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಪ್ರಭವನಾಮ ತಿಪ್ಪಿಟ ತಪಸ್ಯಾರಂಭಾ ಸೇವುಳಾದ ೭ ಮಂದಿಯ ಸೈಕೆ ಈ ಆಂಧ್ರ ನಾ ರಾ ಯು. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಎಂಬವರು ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಿಪ್ಪಿಲ್ಲ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾದ ಮಿ. ಯು. ಲಕ್ಷ್ಮಿಪತಿಯವರ ಸಹೋದರರು. ಇವರು ಬಿ. ಎಲ್. ಪಾಸಾಗಿದವರು. ಇವರು ಪ್ಲೀಡರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರಿದೆ. ಇವರು ಕೆಲಸ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇವರು ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟರೂ ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರಿರುವುದು ಖಂಡಿತ. ಇವರು ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರಿರುವುದು ಖಂಡಿತ. ಇವರು ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರಿರುವುದು ಖಂಡಿತ.

ಜನಾಂಗ (Depressed class) ದಂತೆ ದೇಶೀಪಂಡಿತ ಸಮುದಾಯವೆಂಬುದೊಂದಿರುವುದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ಅವನ್ನು ನೋಡುವ ಅಲ್ಲವೆ ಕೇಳುವ ಮುಖಂಡರಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಸಾಲೆ ಕೆಲಸಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ. ಯವರು ಹೇಗೆ ಪಂಡಿತರೂ ಹಾಗೆ ಹೆತ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಇತರ ಪಂಡಿತರೆ. ಸರಕಾರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ.ಯವರಿಗೆ ಮೊದಲಿಂದ 60 ರೂಪಾಯಿ ಕಲುಪಿ ಕೊಡಬಹುದಂತೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ದೇಶೀಪಂಡಿತರಿಗೆ 40ರಿಂದ ಸಿಬಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೇಲು (scale)ನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ಷೇಪಿಂದ, ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಸದಾಶಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನೋಡಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ದೇಶಿಕಾಲಂಕ್ಯಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿಯವರನ್ನು ೮೦—೬೦ ರಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸುವುದನ್ನು ಹಕ್ಕನ್ನಾಗಿ, ದೇಶೀಪಂಡಿತರನ್ನು ೨೦—೨೫ಕ್ಕೆ ಮಿಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾರಬುದ್ಧಿಯಂದ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ.ಯವರಿಗೆ 60—65 ಕೊಡುವುದು ನಮಗೆ ಸಮ್ಮತವೆ. ಆದರೆ, ನಾವು, ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನಾಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕೇಂಬ ಈ ಸಂಧಿಂಗೆ ಅಕಾಲೇ ವ್ಯೆಸಾಸ್ಯವಾವ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಕ್ಕು ಸಾಧಾರಣ 25ಸೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ 40ನ್ನು ಈ ದೇಶೀಕರಿಲೆಯಲ್ಲಿ 60 ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪಡೆಯಿಂದನ ನಿರ್ಧಾರವಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಕೇಲಿನ (ಧ್ರನೆಯ) ಕಲೆವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಪಂಡಿತರನ್ನು, ಮಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಟ್ರೈನಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ನಡುವೆ ಹೊಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವೇತನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ; ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕ್ಕೆ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿಯವರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಂಥ ನ್ಯಾಯ? ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಂತ್ರ(ನಿಮ್ಮಿಂದ ಪ್ರದಿಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಸರಿ. ಪಕ್ಷಪಾತದ ವೈಖರಿಗೆ ಇಂಥ ಭೇದಭಾವವು ಕಲಿಯೆತ್ತರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗೆ ಸಡೆದಾಗ್ಯಾರಗದಿರುತ್ತಾರೆ? ನೋಡಿರಿ, ಮೈಸೂರು ಧಾರವಾಡ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಅವಕಾಶವೊಡಿಸಿ ಹಲ ಕೆಲವು ದೊಸವು ಅಲ್ಲಯೂ ಉಂಟು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಇಲ್ಲಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿದ್ದಿಯು; ಬಿರುದಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಬಾಗ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶ್ಯಿಸುವ ಸಂ. ಅವರೆ, ವಿಷಯಾ ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಸಂಗ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಲಾದುವನ್ನು ಪಾಸಾದವರ ಆ ಕಂಗಾಲಿ ಬರುವರು. ಇಲ್ಲಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರಲ್ಲಿ, ಪಾವು, ಮನೆ ಗೊಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಿದ್ದಿನೆ ಎಂಬಮೇಲೆ, ಮಹೋಪಕಾರವೇ ಅಲ್ಲವೆ' ಎಂದು ನೆವ ತಂತ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಪ್ಪ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಸ್ಸೆ ಕೊರಿಸಬಹುದು. ವರಿಷ್ಠ ಯಂದಿರೆ ಯೋಗ್ಯತಾವಂತಿಕ್ಕೆಯುಲ್ಲವೆ? ಅದರಿಂದ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಂಥ ತರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೊದಲೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎರಡನೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಹೇಗೆ ತೇಗಾದಿಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ಪಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಬಿದುದಿನ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕ್ಕಂಗಳ್ಳಿರ್ದರೂ, ಹುಡುಗರು ಪಾಸಾಗದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ವೇದಾಧಿಕಾರ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಯೆ ವಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವು ಇದ್ದಂತೆ, ವೇತನವಕ್ಕೆಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಕಾಲೆಳೆಯಕ್ಕಾರ್ಯವಾಗುವಿದಿಲ್ಲ

ವಂಹಸಿಯೇನೆ,

ಈ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಬೊಡ್ಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮುಖಸೆಲೆಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇದ್ದೆ. ಒಬ್ಬ ಜಾತಿಯಾದ ಕೊರಯನನ್ನು ವಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು, ಒಂದುವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಮಿಯಿಷ್ಕಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಾಗಿರುವ ನಾವು ನಾಲೆಯಿಂದ ತಲೆಬಿಗ್ಗಿಸಲೇಕಾಗಿದೆ ಒಂದುನೆಲೆ, ಆ. ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ.ಗಳಿಗೆ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದು ದೇಶೀಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ 60ರಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸ್ಥಿಕರಿಸದೆ, ಭಾಷಾಪರಿಣಿತರೂ ವರ್ಯಾದೆ ಬಂದು, ಅದರಿಂದ, ಭಾಷಾಶಿವಾಸಗಳಾದ ನಮಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕ್ಷೇಮ ಪ್ರಯೋಗವುಂಟು. ಅದ್ದರಿಂದ ವಿಷಯವಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಾಲೋಚನೆಯಾದ ಉಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುವಂತಾಗಿ ಬೇಡುವ

ಜಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಧೇಯ,

ಒಬ್ಬ ದೇಶೀಪಂಡಿತ.

ಸ್ವಾಮಿ,

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಹೊಸತಾಗಿ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದಿರುವ ಸಾಲೆಗಳು, ಹಳೆ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಇಸಮುಗಳು ಪಟ್ಟಿ, ಮತ್ತು ಕಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಾಲೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದನ್ನು ಓದಿಬಿ ಪಟ್ಟಿ, ಕಾಸರಗೋಡು ಈ ಮೂರು ಊರುಗಳಿಗೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಇಲಾಖೆಯವರ ಆಶ್ರಯ ತೂಲಾ ಇರೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪದೇಪದೇ ತೆರೆದುಹಾತಿರದ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪೂನ ಪೂನ ತಂದಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಆಧಾರ ರೀತಿಯ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಆಥವಾ ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡ ಸೇರಾಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಾಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯು ತಿಳ್ಳುಳಿ ತಕ್ಕಷ್ಟಿಲದಾರರ ಆಧೀನ್ಯು ಇರುವ ಸ್ಥಳ. ಕಾಸರಗೋಡು ಆಪ್ರವಾ ಪ್ರತ್ಯೂರಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇರಗೊತ್ತಿಸುವ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯೆನ್ನು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕಾರರೂ ವಿರ್ಣಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರೆಷಿಡೆಂಟರವರಿಗೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ನಿವಾಸಿಕ.

ಆಯ್ಯ ಪತ್ರಕರ್ತರೇ,

ಮಂಗಳೂರ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಹೆಡ್‌ಕ್ಲಾರ್ಕರಿಗೆ ಅವರ ಗ್ರೇಡಿನ ಅಕ್ಟೋರ್ ಆವಧಿಯ ಸಂಬಳವನ್ನು ಈಗಲೇ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಡಬಹುದೆಂದ ಕಳದ ವಿಷಯಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ದವಸಕ್ಷಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳಗಳೆಂದು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದು ಅತಿ ಸಂತೋಷಕರ. ಬಡಕ್ಲಾರ್ಕರ ಮೇಲೆ ಇವರು ಹುಂದಾ ಕರಿಕರವೆಲ್ಲ ಕೊಡ್ತೆ ಮನಸ್ಸಿನವರು ಎಂಬುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಮಾತು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಇತರ ಗುಮಾಸ್ತೆಯರಿಗೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿಯಾದರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಸಹಾಪಾರಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣಿಸದೆ ಇರಲಾರರು. ಹೊಸ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಹುಟ್ಟು ಬಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಭಾರತಿಗೆ ಕೊಡಲು ನೆಹರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿ ಇವರ ಹೆಸ್ಸಿಗೆ ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಇತರ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಹಾ ಆಪಾದಿಸುವರು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ವಿಳಂಬವಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯಂದ ತಾರ ಭೇದ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತೆಯರ ಕೆಲಸದ ಅಂದಾಜನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರ ಆಫೀಸ್ ಇನ್ನೂ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜೆಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಂಬಳ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಬಳ ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇತರ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಮೇಸ್ಟ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಮೇಸ್ಟ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಜನಾಂಗ.	ಮಂಗಳೂರು.	ಪುತ್ತೂರು.	ಕುಂದಾಪುರ.
ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಾಲೆಗಳು	೪:	೧:	೧:
ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸಾಲೆಗಳು	,,	,,	೪:
ಆಕ್ಷರಕ್ಕೆಗಳು	೨:	೬:	೬:
ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯರು	೨:	೪:	೫:
ದಾಸುಪಾಕಾರಿಯವರು	೫:	೧೧:	೧೦:

ಒಬ್ಬ ಪೋಕರ್.

ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಸೆರೆಜನರಿಗೆ—ಕಾಸರಗೋಡು ಕಸಬೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಳಂಗ್ರೆ ಹಸನಾರ ಬ್ಯಾರಿ ಮಗ ಬೆಳ್ತ ಮಹಮ್ಮದಿಯು, ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ—ನನಗೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಹಾದಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಿ. ಯಸ್. ಕೃಷ್ಣರಿಗೂ ಕಾ. 10—5—17ರಲ್ಲಿ ನಡದ ಬರಹ ಮೂಲಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ತಯಾರಿಸಿಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಜೊಳ 100ರ ಪೈಕಿ 50 ಜೊಳ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸದರಿ ಕೃಷ್ಣರವರು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಬಾಕಿ 50 ಜೊಳ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸದರಿಯವರು ಕೊಂಡುಹೋಗದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಆ 50 ಜೊಳ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಇದೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾ. 25ನೇ ಸೋಮವಾರ ದ

ಮಂಗಳೂರು

ಪಂಡಿತ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಗುಣಾಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಲಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು

ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ತಾ. 18ನೇ ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯತಿ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕಾದವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಪಾಳ್ಕದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷದಗಳು.

ರೋಗಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿವಾತ್ಸೆಗಳಮ್ಮ ಹಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಫ್ರೆಂಚಿಲೆಂಡ್, ಅಸ್ಸಾಸ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ರೋಗಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಸೇವನೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಹತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗೂ ಸೈದ್ಧರ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು ಮೊರೆಯಿಡುವುದು ಸಜವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟವಿದ್ದು.

ಶೀತ, ಶೀತಪಾಯು, ಆಜೀರ್ಣ, ಪಾರ್ಶ್ವಪಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ಮಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸ್ಸಿನ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಸಂರಿಸಿಂಮಂಹಾನುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳತ್ತ, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇವ್ಮ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾನ್ನುಷ ಅತ್ಯರ್ಯಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಂರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಂರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಂರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಸೀಲಲ್ಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಮಾನ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. ಪೈಸೆಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಾ ರಾ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪೃಥ್ವಾಕರ್ ಫಿಜಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎಸ್. ಪಿ. ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಬಿ. ಎಸ್. ಡಿ ಸ್ಕಾಟಿಶ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಲಂಡನ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ ಲಂಡನ್ ಎಗಿಯಾನಿಸ್ ನಂ. 2. ಕೆಂಬಲ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಸ್ತೂರಿವಾತ್ಸಾಮಾಯಹರ ಕಷ್ಟವು ನಮಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ಯಾಷೆಕ್ಸಿಯಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೈದ್ಧನ್ನ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಪಕ್ಷವಾತ, ಕೊಪೆಸೋಪ, ವಿಷಕ್ಕೆಲೆಯ ಜ್ವರ ಶಿಕ್ಷಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳತ್ತ ನಾಯುಗಳಲ್ಲ ಗುಣವಾಗುವ್ದನ್ನ, ಕವ್ಲಿಗೆ ಕ್ಷಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಥವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಈ ಕಷ್ಟಂ ಮಾತ್ರೆಗಳೇ, ಸ್ವದೇಶಿ ಸೈದ್ಧರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಮಾ ರಾ ಡಿ ಎಸ್. ಆಚ್ಚು ಕರ್ನಾಟಕ ಸೀಸರ್ಸ್, ಮಕ್ಸ್ ಸ್ಕಾಸಿಲೆ ಕೆಮಿಷನರ್, ಸೈಸೂರು ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಳಾ ಮಂಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಉಪ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಸುಳಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ತುಂಬಾ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳೆಗೋರೆಲ್ಲ ಔಷಧವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮುವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

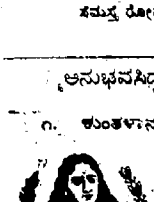

೧. ಶುಂಠಿಳಾನಂದಪ್ಪೆಲ್ಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ತಿರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಕರವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

೨. ಪುಮೇಹರಿವು ಬಿಂದು. ಸಿರಿಯನ್ನು ಕೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಮ್ಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರಣಾವ ಕೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ನೊಳಿಕೆಯ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತಿಬಿಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಪೃಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ಗುವಿಕೆ, ಉದ್ವಿವೇಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿಸಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಕ್ಕ ವಿಶಾಯತೀ ಮಂಜನದನ್ನೇ ಸೊಗಸಾದ ಹೆಲ್ಲು ಪುಡಿ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೬. ಮಂಡಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಅಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದ ಸುಖ ವಿರೇಚಕವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಪಳೆಯ ಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ, ಮುಂಜಾವ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣವಪ್ಪಿಸುವ ಅಧ್ಭುತೌಷಧಿ ೨ ರೂ.

ಸಮ್ಮ ವಿಳಾಸ—ಪಿ. ಎಸ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ದೊಡ್ಡ ಪೋಸ್ಟು ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO. Ayurvedic Chemists Madras (INDIA).

ಭಳಿಗಾಲ!

ಮಕ್ಕಳ ಕೆವಿ, ಮೂಗು ಸೋರುತ್ತಿದೆ. ಕೆಮ್ಮುದಮ್ಮುಗಳಿಂದ ನಿದ್ದೆಯೇ ಹತ್ತದು. ನೀರಿನಂತಿರುವ ಔಷಧಿಯ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ!

ಯುಕಲಿಪ್ಟಸ್ ತೈಲ.

ಇದೀಗ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದು. ಬಗೆಗಡೆ ಯಾವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದರೂ, ಎದೆ ಪೆನ್ನುಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚುವದರ ಮಿಲಿಕ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು ಇತ್ಯೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗುವವು.

ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಶುದ್ಧವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಗುಣಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಒಂದು ಪೌನ್ಸಿನ ಕುಪ್ಪಿಗಳಲ್ಲಿ

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯ ಔಷಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೫.

ರಖಂ ತಗೆದ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯತಿಯು ದರಗಳಿವೆ.

ವರ್ತಕರ ಕೂರಿಗೆಗೆ ಇ ಉಳಿಯುತ್ತವಾದ ಮುದಾಮು

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಜಿನಧಿವಗ್ರಂಥಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಆಶೇಕ್ಷ ಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೊಳಲಿ, ಸ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮಹತ್ತ ಘಾತಾಷ್ಟಂ ಕಾರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮಾತ್ರೆಯೊಂದಿಗೆ ದೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸೆಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. „ 13—12—0.
ವಿ. ಪಿ. ಪಾರ್ಸಲ್ ಬೇರೆ.

ಇನ್ನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಆಶೇಕ್ಷಕರು ಅರ್ಧಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪಿನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಕೆಟಲಾಗು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಮಂದಿರ, ಉಡುಪಿ.

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ಈ "ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವಿನ ಸೇವನೆ ಯಿಂದ — ವೀರ್ಯವು ಸಂರಿವಂತೆ ಇದ್ದರೂ, ಸ್ತಸ್ಥೇಂದ್ರಿಯವಾದರೂ, ಮಹಪ್ರದಲ್ಲ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವೀರ್ಯವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ಮುಖ ಸೊಂಟಿರಲ್ಲ ಸೊವಿದ್ದರೂ, ಹಸಿವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮುಖವಿಸಣ್ಣಗಿಯು. ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕಾರವಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾರಾದ್‌ಬುಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲಿ ಇಡುವುದು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾವು ಸಾರಾಬ್ ಬಿಸ್ರಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವದರಿಂ —

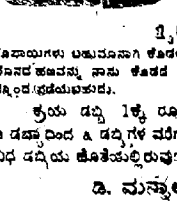

1,000

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಹಾಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಬಹುಮಾನದ ಹಣವನ್ನು ನಾನು ಕೊಡದೆ ಸರಕಾರದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ನನ್ನಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—0—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೧ ಡಜ್ಜಾದಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿಗಳ ಮೆರೆಗೆ 0—6—0. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧ ಡಬ್ಬಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಡಿ. ಮನ್ಸುಲಾಲ್, ಡಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
೫ ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಭಮಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಯದಶಮಿ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಶಕ್ತಿಮೀರಿದ ಅಮರ ಸಂಜೀವನ ಔಷಧಾ, ದಾಲುಕೋಷ್ಣಾದಿ ಔಷಧಿ, ವರಂಬರಿ ಶುಂಠಾಕರ ತೈಲ, ಪುಷ್ಪಕರಣ ಮಾತ್ರೆ, ಗರುಡ ಧೃತ, ಆನಂದಭೈರವ ರಸೌಷಧ, ಕಿಟಿಭಂಜ ಜ್ವರಾರಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕರಿಸಲು ಮೊರೆಯಿಡಿರಿ.

೧. ಕಂಡೀರವ. ಈ ಸಿದ್ಧರಸೌಷಧಿಯಿಂದ, ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧತೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಷ್ಣಕೋಪ, ಚಾಪಲ್ಯಗಳಿಗಾಗಲು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ 16 ಮಾತ್ರೆ ರೂ. 1.

೨. ಸೌರ್ಯಪ್ರಭಾ. ಇದು ಸ್ತಸ್ಥೇಂದ್ರಿಯ, ಪುಷ್ಟಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಾಮಿಲಿಷ್ಟವಾದ ಔಷಧಿ. ಕ್ರಯ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೩. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟಾಗಿ ಪುಕ್ತಪಡಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1-4-0.

೪. ಗರ್ಭ ಧೃಪ್ತಿಕರಣ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ಯೋನಿ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣವಾಗಿ ಸುಖಪ್ರಸವವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ತೊಡುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೫. ಮಧುಮೇಹಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮೇಹ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೬. ಬಾಲಾಮೃತ. ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಉಬ್ಬು ಅಜೀರ್ಣ ಭೇದಿ, ಹಸಿವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಜ್ವರ, ಕಫ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಔಷಧಿ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1-2-0.

೭. ದಶಕಾರ್. ಬಾಲ್ಯದ ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾ ಮೂರ್ಛೆ ಮೊದಲಾದ ಮಕ್ಕಳ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1-2-0.

೮. ಪಂಚಕೋಲ. ಇದು ಸಕಲ ಉದರ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಿ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1-2-0.

೯. ಪಿನ್ನಸೆಕಾರ್. ಇದು ಸಕಲ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಿ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1-2-0.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಟಲಾಗು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ವಿಳಾಸ: ವೈದ್ಯ ವಿ. ಸುಂದರ, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದ. ಕ.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಚಾರಿಸಿರಿ:

ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮೂಥವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ತಾವು ಇಮಿಟೇಶಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಇಮಿಟೇಶಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿರುವದು ಕಂಡಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಿ ಅಸಲಿ ಔಷಧವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಕಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ಪುಸ್ತಕವು ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಬೇಕಾಗಿ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಕಂಠಿನಾಸ್ತ್ರ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅದು ಅಮೃತ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,
ಆರೋಗ್ಯಶಿಗಿರ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಖಾಡ್ಡೇ, ಮಧಕಾಸು.
ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: Raphael & Co.,
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಚಂದ್ರಾಂತಾವತಿ ರೆಕ್ಕೆನನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಉಷ್ಣಾಧಿಕ್ಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ನರಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಕಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಕಸನವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನತೆ, ಮೊಗಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹ, ಮೈಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪತರುವಿನಂತೆ ಸೊಬಗು ಧಾರಣಶಕ್ತಿ, ಮೇಧಾಶಕ್ತಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತ, ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪತರುವಿಲ್ಲೆ, ಸ್ಪರ್ಶಸುಖ, ನಪುಂಸಕತೆ, ಕೈಕಾಲುಉರಿಯ ಉರಿ, ಉಷ್ಣಾಧಿಕ್ಯ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಸಾಧಿಸ್ತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತೀರ್ಶವಿಲ್ಲದೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಂತಿಯುಕ್ತಿಯಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅನಾಧಿವಿಸ್ತಾವಿತ ವನೌಷಧಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಾಗುವುದೇ ಈ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು. ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ ರೂ. 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿ ಭೂಷಣ.

ಟಿಬೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದಲೇ ಕಾಶ್ಮೀರ್ಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಕ್ಷೀಣ, ಸ್ಮರಣಾಶಕ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಬಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಅರಿವಾಯುಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಕಸ್ತೂರಾಧಿಕ್ಯದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಗುಹ್ಯರೋಗ ಸಿಫಿಲಿಸ್ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಲವು ಕೆಟ್ಟ, ಗಂಟುಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಮೊಂಡುಕಸ್ತಿ, ನುಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಬಾಣಾಂತಿಯರ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಸಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ವಾಸಿಮಾಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯಕುಳ ರೋಗಗಳಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟಹಾಲು ಹಸಗೆಂದು ಮುಂತಾದ ಬಲಹಾನಿಗಳಿಕ್ಕಾಗಲಿ, ದಿವ್ಯೌಷಧಿಯಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಮನುಷ್ಯಗೆ ಕಾಮ್ಯ ಪಂದನವನ್ನೆಂಬುವಂತಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಭೂಷಣವೇ!!!

ಪ್ರತಿ ಔಷಧಿಯುಷ್ಟ ಕಸ್ತೂರಿ ಇಂಬುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೋರುತ್ತೇವೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಇದು ಇತ್ತಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದು. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರವೇ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯು ಸರಿಯಾಗಿರದೆ ರೋಗ ಬಿದ್ದಿಷ್ಟಿ ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಲಸುಧಾ ೧-೨ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಯೇ ಇಷ್ಟು ಸಾಕಾಗಿ ೧-೨ ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಒಂದು ಬಿಡದೆ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರಲು ಮಕ್ಕಳ ಶರೀರವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಆರೋಗ್ಯವು ಉಂಟು.

ಕಸ್ತೂರಿ ಪತ್ರಿಕೆ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿತಿ ತಾರ್ಥಾದ್ಧಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಸಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರೆವ ಪೃಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಧುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಳವರಂಚಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿತ್ಯತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೩ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಖು ೨೨ನೇ ಫೇಬ್ರವರಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಚಿಕೆ ೮.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಗೊಬ್ಬರ, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ತೆನಕ್ಕವಲ್ಲ; ಎಷ್ಟೇನು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಬಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಬೇರೂ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಲೆಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ಮಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧನಿಕರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು! ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಸ್ಥರಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಡುವಂಥವುಗಳು.

ಬಣಾರಸ, ಪೂನಾ ಮುಸೇಕ್ಸರ, ಬಡೋದಾ, ಇಂಡಿಲ್, ಗದಗ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಯಮತ್ತೂರು, ಮಧುರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಆರಕಾಟ್, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ, ಅಮರಾವತಿ ಮೊದಲಾದ ನವಿಲಿನ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಸಣಗುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೂರ್ತಾಗಿದೆ

ಮದುವೆ, ಔತಣಮನೆಗಳ, ಹಬ್ಬ, ಉತ್ಸವಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಏಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಉಡುಪೊಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಸೀರೆಗಳು, ರವಿಕೆಕಣಗಲು, ರೋಷ್ಮಗಳು, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಕಿತ್ಯಾದಿ ಉಡುಪುಗಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ರಮಂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.

ಚಿಲ್ಲರೆ ನಗದು ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯೊಂಬು ಕೊಡೋಹಾಗುತ್ತದೆ.

ತೀರ ಸೂಚನೆ:— ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಇಂಗರುವ ಪೀರೆಗಳ ರವಿಕೆಯನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿರಿ.

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು
ಕಲಿಯುವ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳು.

ಅಜ್ಜಿಕಥೆಗಳು.
ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು.
ಹೇನು ಸತ್ತು ಕಾಗೆ ಬಡವಾಯಿತು.
ಮೀನಿನ ಕಾಳಗ.

ಕ್ರಯ ಸುಲಭ!
ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಖರೀದು ಮಾಡಲು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಕಸ್ತೂರಿ ಪತ್ರಿಕೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಅಮೃತಾಂಜನ.
ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದಃ— ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ತಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು, ತೀತ, ಕಮ್ಮು, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಜೇಳು ಕಡಿತ, ಆನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯು ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ 25,000 ಬಾಟ್ಲುಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲು ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲೆಂಡರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕಲಂತರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಅಂತರ ದೇಶಾದ್ಯರವರಿಗೆ ಜಟ್ಟಿಗೆ 5 ಆಣೆ ಪೀಳುವದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೇಶಾದವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜ ಕಮ್ಮಿ ಪೀಳುವದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆಃ— ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರಡಿಗೆ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟಿವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.
(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವವರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬೇರೆ ಚೋಕಿನ ಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪ್ಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟೀಟ್,
ಜೋರ್ಜ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್,
ಮುಲಿಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ — ಗುಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹೂವನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು
ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ತಲಬದ್ಧತೆ, ಚ್ಯಾಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದ ಫಲ, ಅರಿಷ್ಟ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ, ನಿಜೇತನ ತಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುಮಾತ್ರರೆ ಇಂಡಿಯಾದ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೆನಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು ಜೀವವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಸಿದ್ಧವಾದ ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಾಗಿರುವವರಿಗೂ ಹೇಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಉಚಿತ! ಟ್ಯಾಬ್ಲಾಯಿಡ್ ಪುಸ್ತಕ ದೊರೆಯುವುದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣ್ ಕೇಶವಜಿ,
ಮದನಮಂಜರಿ ಔಷಧಾಲಯ,
ಬಾ ಸಾಲಾಪುರಿ, ಸಿಂಧ್.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು;

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital Rs. ...	300,000—0—0	ನಿಯಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
Issued Capital	225,000—0—0	ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಮೂಲ ಧನವು ,,	225,000—0—0
Subscribed Capital	225,000—0—0	ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನವು ,,	225,000—0—0
Paid up Capital	219,625—0—0	ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು ,,	219,625—0—0
Deposits	297,566—14—7	ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ನೊಬಲ್ಗಳೂ	297,566—14—7
Reserve Fund	51,394—13—6	ರಕ್ಷಿತ ಧನವು	51,394—13—6

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 48,411—4—0 have been invested in Government Paper of the face value of Rs. 50,000.

Dividends of not less than 6% paid during the past years and a bonus of 1% to 2% paid in addition the last nine years.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4, 4½, 5, 5½% and 6. respectively at the discretion of the managing committee.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

Current Deposit Account opened free of charge.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

Loans granted on proper securities and pledges.

Canara Bank Ltd.,
Mangalore, 1st. January 1918.

ನಿಯಮಿತ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 4, 4½, 5, 5½ ಮತ್ತು 6 ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಮೊಬಲಗುಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದವು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಂಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ೨½ ಸುಂದರ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದವು.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಖರ್ಚಿನ ದರರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಬೇಕಿನ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾವಕ್ಕೆ. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ನೇಕಡಾ ೪½ ದರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವು. ಯೋಗ್ಯ ಜಾಮೀನ್ಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುವೆ.

P. Gopal Naik,
Secretary

ವ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಏಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ವ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

ಹೈಮಾವಿಪಾನಕ. ಹೈಮಾವಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ವ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಸುಳಿಯದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ ಔನ್ಸಿಗೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಚು. ಎಸೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಮಿದೆ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳಂಬ. ಈ ಘೃತವು ವ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಣ್ಣು ನಾಯಿ ಕತತಗಳನ್ನೂ ಹಳೆ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರಾವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಮಿದೆ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಬಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
೮೮ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

Kolar Address:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ಪ. ಕನ್ನಡ.

ಪಂಚಸಾರ ಲೇಹ.

... ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೋಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯವೆನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ತರದ ಇಂದ್ರಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಶೀಶಿಗೆ ರೂ. 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣವಾಗಬಹುದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ನಿಗುರುಂದಿ ತೈಲ.

ಈ ತೈಲವನ್ನು ಮೈಗೆ ಕಂಪದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹುಳ್ಳಳ್ಳೆಗಳು, ಪಕ್ಷವಾತ, ಅನುತ್ತೇಜ, ಕಟುತ್ತೇಜ, ಜಂಘವಾತ, ಗುಲ್ಮವಾತ, ಅಂಡವಾತ ಮುಂತಾದ ನಾನಾತರದ ವಾತರೋಗಗಳು ಸೆಮ್ಮನವಹವು. 84 ಬಗೆಯ ವಾತರೋಗವು ಕತ್ತರಿಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನು ಕಳೆಯುವಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಾತರೋಗವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ಕ್ರಯ ಔನ್ಸಿಗೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಗೋರೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ

ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ಪೀಡಾ ಉಪಸ್ಮಾರ, ಕ್ರಿಮಿ, ಆನಾಹ ಜ್ವರತಾಪ, ಯಕೃತ್ಪ್ಲೀಹ, ಭೂತಗಳ ಉಪದ್ರವಗಳು ಸಹಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೂತಿಕ ಕುಷ್ಠಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆದು. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪಹಳೆ ಉತ್ತಮ.

ಕ್ರಯ 25 ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂಜ್ಯಪಾದ ಗುರುಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಇದೆಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಿಶ್ಯ ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ಪಾರಂಪ್ಯುಲ್ಲರ್ ರವರ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್, ಕೊಸಿಳ್ಳಗಳು, ಕೆಡೆಲಿವರ್ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತರದ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್
ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ,
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ಪ. ಕನ್ನಡ.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಆದ್ಭುತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನೈದ್ಯಾಸ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುದಿನವೂ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಷೆಯು ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಉಪದ್ರವವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದ ಮಾತು.

ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆತ್ತವು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರವೂರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಂಟರಾಗಲುವೆಳ್ಳಯಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂಡಸಳಿಬ್ರಾ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ

ಸಾರಸಾಪರಿಲ್ಲಾ

ಈ ಸಾರ್ವಪರಿಲಾ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಿರಂತರವೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ವೈದ್ಯಲಿಂಗಗಳಿಗೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಧಿವಾಗ, ಕೆಟ್ಟಿರಕ್ತದಿಂದಲೆದ್ದುಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ತರತರದ ಕಾಯಿಲೆ, ಉಬ್ಬುವದು, ನರಗಳ ಧೃಡತನವೂ, ವಾತ, ಕಂಧಿವಾತ, ಯಕೃತ್ತಿನಾ, ಕೆನ್ನು ಪರಂಗಿಹುಣ್ಣು, ಕೆಟ್ಟ, ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ರೋಗಗಳು, ವಿಷಕೆಡಿತದಿಂದುಂಟಾದ ವ್ಯಾಧಿ, ಸೆಪಾಲಿಸ್. ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ರಕ್ತವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ವಿಷವಸ್ತುವನ್ನು ಎಂದೆ ಪಾವಧಾನ ಮುಂತಾದ್ದುದಿಂದ ಆದನ್ಯಥೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿ ಗಟ್ಟಿಮಾಡುವದು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕ್ರಿದ್ಧಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧—೮—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಸ್‌ಚರ್

ಇದು ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಬಾಸಿಜ್ವರ, ಸನ್ನಿಪಾತ, ಕೆಟ್ಟ ವಾಯು ಬಿಂದಿಂದುಂಟಾದ ರೋಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಸಹ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ಸಹ ನಾಶಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಸಿಹಿಯಾಗಿ-ಇರುವದರಿಂದ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು ಸಹ ಹುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದು ಪಡುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ವಿದ್ವಾಂಸ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಗುಣಮಾಡುವದಕ್ಕಾದ ಜ್ವರವನ್ನು ಈ ಎರಡೇ ಎರಡು ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಹುಷಾರಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂಗೆ ರೂ. ೦—೧೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮುಲಾಮು

ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಆದಾಗ, ಬಹಳ ಸಲ ಉಟ್ಟಿ ಹೊಯ್ಕಳಿಕೆ, ವರ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವದು, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದ್ದುದಿಂದ ಬೇರೆದು ಕ್ಲಾತೆ. ಈ ಔಷಧದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಕಂಠಗಳಲ್ಲಿ ನೋಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮುಕ್ತಿ ಎಂತ ಕಠಿಣ ಹಳೆ ಕಳಿಸಾದರೂ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಏನೊಂದು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕಂಪಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂಗೆ ರೂ. ೧—೮—೦.

ವಿಳಾಸ:—

ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ ಡಿ. ಫ್ರೈಯರ್ ರೋಡ್,
ರೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay

ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳ

ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ

ಬೇಕಾದ

ಹಾಜರಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳು! ಡಾಮಿಲು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳು!!

ಮೂರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವು

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ನವೀನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ

ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ.

ಶಾರದಾ ಭಾಷಾಮಿನ್.

ಮಂಗಳೂರು.

ಕಛೇರಿ ಇವುಗಳು ಸ್ಥಿತವು.

ಯೂರೋಪದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಏಮಾನಗರ ಹಾಲ್ವಲೆ—ಶತ್ರುಭಯಂಕರನಗರ ಒಂದು ಗುಂಪಿ ಕೆಂಪೇಳಾಗಿ ಬಳಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಲಂಡನ್ನ್ ನಗರದ ವರೆಗೆ ಸಂಚರಿಸಿತು.

ಯುದ್ಧ ಹಡಗುಗಳ ಹಾವಳಿ—ಶತ್ರುಗಳ ಯುದ್ಧ ಹಡಗುಗಳು ರಾತ್ರಿ ಕಾರ್ಕಿನ ವೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಹರೆ ನಡಾಯಿಸ್ತಿದ್ದ ಹಡಗುಗಳ ಮೇಲೆ ಫಿರಂಗಿ ಧಾಳಿಯಂ ಸಿ, ಒಂದು ಸ್ಟಾ ಜೈಲ್ಸ್ ನಾವೆಯನ್ನು ೬ ಸ್ಟಾ ಹಡಗು ಗಳನ್ನೂ ಮುಳುಗಿಸಿಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ನೌಕಾಸೈನ್ಯದ ಎದುರಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಲಾಯನ ಕೆತ್ತಿತು.

ಗಾಜಿನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಲಂತರ್ಗಾಮಿಯು ದೋವರ್ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಗುಂಡಿನ ವರ್ಷವನ್ನು ಸುರಿದು ಓಡಿಹೋಯಿತು. ಕೆಲವು ಮನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಳಾದವು (೧ ರಾಗು, ೩ ಗಂಡಸರು, ೧ ಹೆಂಗಸು ಗಾಯದಿಂದ ಬೆಟ್ಟಿಸಿಂದ ಸತ್ತುಬಿದ್ದರು; ೪ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತಂತೆ.

ನೆದೆರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ —ಎರಡನೆಯದಿಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೨ ಮೈಲು ವರೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸೈನ್ಯವು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಮುಂದುವಿಸು

ಹಡಗುಗಳ ನಾಶ—೧೯೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ (೧ ಟನ್ = ೭೫೩ ಘನ ಗೂಟ್) ಬ್ರಿಟಿಷ ೧೩, ಇಟಲಿಯ ೪, ಫ್ರೆಂಚರ ೧ ಹಡಗು, ೧೯೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೬ ವುತ್ತು ೩ ಬೆಲ್ಜಿಕ ಹಡಗುಗಳು. ಇಟಲಿಯ ೩ ಹಾಯಿ ಪಡಗುಗಳು, ಫ್ರೆಂಚರ ೧ ಹಡಗು ನಾಶವಾದವು.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಒಂದು ವಿಸ್ಮೋಯರ್ ನಾವೆಯು ಮುಳುಗಿತು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ರುಷ್ಯದಿಂದ ಜರ್ಮನ ಸೈನ್ಯವ ಬಂದು ಇಳಿದಿದೆ. ಇಳ್ಳದೆಯೆಬರೂ ದುಂಡಿನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಪ್ಪುಷ್ಪರನ್ನು ಎಲ್ಲ ಛೇದಿಸಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿಕೊಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಧಿಭದಲ್ಲಿ ಇಳ್ಳನೆ ಯಶಸ್ವಿಯೊಡಿಲು ಕಡೆಯವರು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ತುದಿವರೆಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿಮಾನಗಳ ನೂಲಳೆ ಶತ್ರುಪ್ಪುಷ್ಪನನ್ನು ಗೊತ್ತುಬಿಟ್ಟ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸತ್ತ ತಂಡಗಳಿಂದ ಕೊಗಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಆಲ್ಲಯ ಸ್ಥಾನಸ್ಥಿತಿ, ಸೈನ್ಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಾಕ್ಷಿಸಿಕೊಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಗನೆ ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ.

ಇಟಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು. ಇಟಲಿಯ ಪೊಲೀಸಿಯ ಬೋಟುಗಳು ಬಹ್ಮಾ ಕೆಲವೆಡೆಗೆ ಹೊಗಿ ಒಂದ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗನ್ನು ಟಿಪಿಸಿದ ಮೂಲಕ ಸುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಪೊಲೀಸಿಯ ಬೋಟುಗಳ ಕತ್ತುಬಿಲ್ಲಿಹಡಗುಗಳು ಬೆಟ್ಟಿಲ್ಲಿ ಬಂದರಲ್ಲಿ ಬಾಧಕವಾಗಲಿಲ್ಲ

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ತುರ್ಕಿ—ಯುರೋಪಿನಿಂದ ಎಸ್ಸಾಮನ್ನರ್ ವ್ಯಾಪಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಇದು ಸಮಯವ್ಯಾಗಲಿದ್ದ ರೈಲುಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಸುರಂಗಮಾರ್ಗವಿದಿಸಿಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಕಿ ರಾಜ್ಯ ಮೆಂಟಿನವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ. ಇದರ ಕೆಲಸವು ಬರುವ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವುದಂತೆ

ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್—ಜರ್ಮನಿಯ ವಿಸ್ಮೋಯರ್ ನಾವೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ತಂಡ ಕೊಪೆನ್‌ಲ್ಲ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಸಾಗಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಅಲಂಕಾರಾಧಿಗಳಾಗಿ ಇರಿಯಂತೆ. ಈ ವರ್ಷವಾದರೆ ಡೆನ್ಮಾರ್ಕದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾದ ಕೊಪನ್‌ಹೆಗನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದೆ.

ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್—ಬೆಲ್ಜಿಯಮಿಯಲ್ಲಿ ೨ ಇತಾಂಗಗಳು ಇವೆ; ಒಂದು ಫ್ಲೆಮಿಷ್ ಇತಾಂಗ. ಇನ್ನೊಂದು ಫ್ರೆಂಚರು. ಈ ಫ್ಲೆಮಿಷರು ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜರ್ಮನರು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಸಡಿಸುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯಾದ ದರೆ ಈಗ ಒಂದಾಗಿರುವ ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್ ಎರಡು ತುಂಡುಗಳಾಗುವುದು ಸಂಭವ. ಒಂದು ತುಂಡು ಜರ್ಮನಿಗೆ ವಾಸ್ತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಂಡಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಅಡಿಯೂ ಇರಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವ ಎಳ್ಳಿನಿರ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಬೆಲ್ಜಿಯಮನ್ನು ಜರ್ಮನಿಯ ಕೊಟ್ಟಾರಿನವರು ನೆರೆಹಿಡಿದು ಜರ್ಮನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಜರ್ಮನ ನೆಲ ಕಾರವು ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಬದಲಾಗಿ ಆ ಕೊರ್ಟಿನ್ಲ್ ಮೂಲಕ ಪಂಚಾಯತುಕರನ್ನೆ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಈ ವರ್ತಮಾನವ ರಾತ್ರಿರಾತ್ರಿಯಾದ ಬ್ರುಸ್ಸೆಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬ ಜರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುರಿದುಂಬಿದರು. ಆಗ ಜರ್ಮನ ಸೈನಿಕರು ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಸಿಯಿಗೆ ಇಟ್ಟು, ಕೆಲವರನ್ನು ಕೆಡಿಂದು ಕೆಲವರನ್ನು ಗಾಯಪಡಿಸಿದರು

ಗ್ರೀಸ್—ಪರಮ್ಯಾಸಾನ ಕೊಸಸ್ಟೆಂಟಾಯ್ನನ ಒಳಿತಿಂಗಿಂದ ಇತರ ಮಂತ್ರಿ ಲೆವಿಯಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಏಳಲಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿತ್ವಕ್ಕೆ ಗುಂಡಿಡಿ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೊಸಸ್ಟೆಂಟಾಯ್ನನ್ ಕೆಡುಕುತ್ತಿರ್ದ ಜೆನ್ ಕನನ್ನು ಗ್ರೀಕ್ ಸರಕಾರದವರು ಸಿಲ್ಲಿಸಿರುವರು.

ರುಷ್ಯ—ಉಕ್ರೈನಿಯಾಕ್ಕೆ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರೂಡಗೆ ಸಂಧಾನವಾಗಿ ಉಕ್ರೈನಿಯಕ್ಕೆ ಪೂರೈಸಿದ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನೆ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸೇರಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವರಾಗಿ ಮಂಡಿಸರು ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಿಯಾಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ರುಷ್ಯದ ಧಾನ್ಯಾಗಾರವಾಗಿರುವ ಈ ಉಕ್ರೈನಿಯಂದಿಂದ ಎಷ್ಟಾಗಲೆ ಅನ್ನ ದಾಯವು. ಅಲ್ಲಿ ವರಪ್ಪರ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟುಗಳೂ ಆರಂಭವಾಗ್ಲಿದಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಶತ್ರುಮ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಕೆಪಕೆಯು ಸ್ವಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ರುಷ್ಯದ ಸೈನ್ಯದ ಬಲ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಭರಿಸಿ ತುರ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಳ್ಳಮಟ್ಟಿಸಿಟ್ಟಿರುವರು. ಆಗ ಕನ್ನಡ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಪಡಗುಗಳಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನಾಹವನ್ನು ಸೈಯ್ಯಲಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ರುಮೇನಿಯದ ಸಾಹ್ಯ—ಶತ್ರುಪಕ್ಷದ ಇಯಲ್ಲಿರುವುದಂತೆ ಮಿತ್ರ ರುಂಡಲಿಯವರು ಯಾವ ಬೆಲೆಯಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹಿಂದಿನ ಬಾಲ್ಕನ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನಗಿದ ರುಮೇನಿಯಕ್ಕೆ ಪಡೆದ ಹೊಬ್ರುಜಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಡಗೆ ರಾಜಿಯ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ರುಷ್ಯದ ಸೈನ್ಯವು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬಲ್ಗೇರಿಯಾಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಂತೆ. ಆದರೆ ಜರ್ಮನಿಯು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಬಲ್ಗೇರಿಯಾವು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಬಿಯಾ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಸಾರಲಿದೆಯಂತೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಬಿಯಾದವರು ಬಲ್ಗೇರಿಯಾದವರ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಬಲ್ಗೇರಿಯಾದವರು ಸರ್ಬಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಸಾರಿದ ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಬಿಯಾದವರು ಬಲ್ಗೇರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಸಾರಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಸರ್ಬಿಯಾದ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಬಿಯಾದವರು ಬಲ್ಗೇರಿಯಾದವರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಸಾರಿದರೆ ಗ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಟರ್ಕಿಯವರು ಬಲ್ಗೇರಿಯಾದವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಯುದ್ಧ ಸಾರಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಇದೆ.

ಇಗ್ಲೆಂಡ್—ಇಲ್ಲಿಯ ಜಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಕೆಲವು ದಿನ ವಿರಾಮವನ್ನು ಪಡೆದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಂದಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಯುಗ್ಮಹಾರಾಜರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಪರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮುಸ್ತರವಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಸಿಸಿದಂತೆ ಈ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲು ಬಯಸುವಿಕೆಯಂತೆ. ಬಾಕಿ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಗತಿರಾಜರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಅವಿಸಿನ್ನು ಪೂರೈಸಾಗಿ ಕ್ಯಾಬಿ ಅಸಲಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಆಹಾರದ ಕ್ಷಿಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಕಡಿತಿಯಗಲಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕದ ಸೈನ್ಯದ ಅಗಮನವನ್ನು ಬೆಲ್ಜಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಮಂಡಲಿಯವರು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರಿ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು ತನ್ನ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಂದ ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಒಂದು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಗಲಿದಂತೆ ಈಗಲೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿರಲು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ಯುದ್ಧದ ಸಂಗತಿಗಳು ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವುದಂತೆ.

ಒಳದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ದಿಲ್ಲಿ—ವರಿಷ್ಠ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಮಿನ್ ಸರಕಾರ ಮೆಂಬರರು ನಾಮದಾರ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಧಾರಿಯ ಟೆಕಡವನ್ನು ಮಿಲ್ಲರ್‌ಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವರು.

ಮದ್ರಾಸು—ದೇಸಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪೋಷ್ಕಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೀಜನರ ಸೇವಿಸಲು ಎನ್ನುವ ಸಂಘವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಸರ್ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರ್, ಎಮ್. ಎ., ಬಿ. ಎಲ್., ಸಿ. ಐ. ಇ. ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ವಿಸಿಸ್ ಎಸ್ಟಿಟೆಂಟರು ಕಾರ್ಯಕಾರ್ಯಾಧಿಕ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇನ್ನೂ ಸಲುವ ವಲ್ಲಿಕೆಗಳು ಈ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇರಿದವು. ಈ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿಂದಲಾಗಿ ಇಡೀ ಕಾರ್ಕಿನವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಬ್ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಷನ್ನನ್ನು ವರ್ಗಿಸಿಯವರು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಂದ ಸೇರಿ ಕಾಸುಮಾನ್ಗಾಣೆ ಎಂಬ ಛೇದನ್ನಿಸಿದ ಪ್ರಜಾಜನಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶ ವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ವಿಸಿಸ್ ಸ್ಟಿಟೆಂಟರು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಚಯವನ್ನು ವರ್ಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂಪು ಅಲ್ಲಗೆ ಪ್ರಜಾಜನರು ಕಪ್ಪುಲ್ಲರಿಗೆ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಈ ಸದುದ್ದೇಶದ ನಿಮಿತ್ತ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಿಸ್ಟ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬನಂತಪುರ—ಬನಂತಪುರ ಜಲ್ಲೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಎಂಬಿಸಿಯರು. ಮಿ ಬಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಿಹರ ಅಯ್ಯರ್ ಎಂಬವರು ಸುಬ್ಬುಬಳ್ಳುಗಳನ್ನು ತಮಾಸಿಸಿ ದ್ದಾಗಿಯೂ, ಇಲ್ಲವವಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಗರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕಿನ ವಹಿವಾಟು ನಡಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸೆಂಬರರು ಗಂಭೀರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರುವುದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸೆಂಬರರು ಗಂಭೀರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಆಪಾದನೆಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಜಡ್ಜರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಜಡ್ಜರು ಆಪಾದನೆಗಳು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ರುಜುವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದ ಸೆಂಬರರು ಈಗ ಸರಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಮಾನನಷ್ಟದ ದಾವೆ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ಮುಂದಿನ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬರುವುದು.

ಮದ್ರಾಸು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು.

ಈ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಫೆಬ್ರ ೧೨ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಆರಂಭ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ವಿವಿಧವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಉತ್ತರಗಳು ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದ್ದವು. ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ರಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪುಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಹೆಚ್ಚು ಗಿತ್ತು; ಕೆಲವು ಸಲ ಪ್ರಜಾಜನಗಳ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಸೋಸಿಯೇಷನ್ (ಯಾಕರಾಸಾಮಾಜಿಕ ಮಂಡಲಿಯಂತೆ) ಮೆಂಬರರಾಗಿರುವ ಒಂಬತ್ತು ಯಾವದೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಲ್ಲ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಮೆನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಇದ್ದಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾವ ಆರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗು ವಲ್ಲಿ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತದ ಕ್ರಮವಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಅಸಂತೋಷವನ್ನು ಸೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪೂರ್ತಾಹಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಖಂಡನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಎರೀನಿ ಮೇಸನ್‌ವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಲುವ ಸಿಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಶಂಸೆ ಪುಡಿಸಿತು.

ಮದ್ರಾಸು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಸಭೆ ಮಂಗಳವಾರ ಇಕ್ಷ್ಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ೨ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂದು ಬಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಡೆದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿ ಯೋಗ ಬಂದು, ಈ ಕಂಗಾಲು ಚಳವಳಿಗಳು ಇಂದು ಮಾಯಿಲಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾ ಸಲುವ ಮುಂಬರುವ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅಗ್ರಲೇಖ :— ಪಾಪು.

೧. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ. ೪

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:—

೧. ಇನ್ನೂ ಅಯುಷ್ಯದ ಕಂಬಳಿಳ್ಳ . ೪-೫

೨. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಲಗಳು . ,,

೩ ಬ ದಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಮುತ್ಸಾಲಗಳು . ,,

೪. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಲಗಳ ಅನಕ್ಷಕತೆ . ,,

೫. ರಿ-ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟಿನ ಕರಾವಿ . ,,

೬ ಹೊಸ್ತ ಕಂಪಾಯಿತು . ,,

೭ ಜೀವ — ಮಂಗಳೂರು . ,,

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧ . ೪

೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ . ,,

೩. ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತ . ,,

೪. ನ್ಯಾಯಾ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ೪-೬

೫. ಸೊಬಗಿನ ವ.ಶಾಸ್ತ್ರಿಯರ ಭಾಷಣ . ,,

೬. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ . ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೮೯ ಮಾಘ ಶು. ೧೨ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ.

(ಕಂಪಾಂಕ ೧.)

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಾಪೀನತ್ವವನ್ನು ನೋಡ ಹೋದರೆ ಅದರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ವೇದ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವೇದ ಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದ ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯೋಗಿಕ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಇತಿಹಾಸವು ದುರ್ಲಭವಾದರೂ ಧನಸಂಪತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ಅಧಾರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಹೊರಿಪಡಬಹುದು. ಪುರು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವಾದ ಸೊದಲಿನ ಆರ್ಯಾವರ್ತಕ್ಕೆ "ಯಜ್ಞಿಯ ದೇಶ" ಎಂದೆ ಹೆಸರಿತ್ತು. ಯಜ್ಞಗಳ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪಶುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ಆರೋಪವು ಯಜ್ಞಿಯ ದೇಶವು ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದೆಂದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯನೆಷ್ಟವಾಗುವದೆಂಬ ಲೇಕಾಗಾರವು, ಯಜ್ಞ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷದ ಪರಿಮಿತಿಯ ಎಷ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತು ವಿಪುಲವಾಗಿತ್ತೆಂಬ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಬ್ಬುರ್ಬಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಾದರೆ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವನ್ನು ಮಹಿಮರ ಶ್ರೌವರ್ಣಿಕರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಲ್ಲರು ಪ್ರವೃತ್ತಾರ್ಹವಾದ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನೂ, ಆ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಪ ಭೋಜನ ದಾನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ವತ್ತಿ ವೈಶ್ಯರ ಸಂಪತ್ತಿನ ವರ್ಣನವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳು ಈಗಿನ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವವು. ತಾಮ್ರದ ನಾಣ್ಯಗಳು, ನಿಕಲಿನ ನಾಣ್ಯಗಳು, ಕಾಗದದ ನಾಣ್ಯಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಈಗಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಮೊದಲು ಎಂದೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಒಂದು ಮುಕ್ಕಾಲಿನ ಮೊತ್ತಿನ ಹಿಂದಿಂದ ನಾಣ್ಯವು ಸಹ ಈ ದೇಶದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಯಿತೆಂದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಲ್ಲ ಹಣದ ನ್ಯೂನತೆಯು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯುದು ಈ ಒಂದೆ ದೃಷ್ಟಾಂತದಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಕ್ಷಿನಂಥ ಧಾತುವನ್ನು ಸಹ ನಾಣ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದೊದಗಿತೆಂದ ಮೇಲೆ ತಾಮ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಜಿಕ್ಕದಾಗಹತ್ತಿದೆಂದು ಸ್ಪೆಸ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರಾಂಶ ಈಗಿನ ನಾಣ್ಯಗಳ ಕಾವ್ಯ, ನಿಕಲ್, ಕಾಗದ ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪದ ಭಾವೆಯು ಮೊದಲಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರಿಲ್ಲ. 'ನಿಷ್ಕ' 'ದೀನಾರ' ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪ್ರಚಾರವು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಆ ನಾಣ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದವು. ಅರ್ಥಾತ್, ಈ ಭಾಷೆಗೂ ಆ ಭಾಷೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ವೇದಕಾಲೀನ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಆಶೀವಾದ ರೂಪದಿಂದ ಧ್ವನಿಸಲ್ಪಡುವ 'ಅಪರಿಮಿತ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ'ಲೂ 'ಸಹಪ್ರ ಗೋವು'ಗಳಿಂದಲೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರದ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತು ಈ ಹಳೆ ಆರ್ಯಾವರ್ತದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿತ್ತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಸ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಆ ಕಾಲದ ರಾಜರ ಹಾಗು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಥಾನಾಯಕರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವಿಪುಲವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೌರಾಣಿಕ ವರ್ಣನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅತ್ಯುಕ್ತಿಯ ಛಾಯವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಆ ಅತ್ಯುಕ್ತಿಯಾದರೂ ಕಲ್ಪನಾಧ್ವನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದುದು ಹಾಗು ಕೇವಲ ಅಸಂಧವನೀಯವಾದ್ದು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಯಾರಿಂದಲೂ ಆಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಾತ್ಪರ್ಯ ತಿ ಆರ್ಯಾವರ್ತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಧನಸಂಪತ್ತು ಎಷ್ಟು ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತೆಂದು ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಹೇಳುವದಾದರೆ ಪರ್ವತಗಳಿಗೆ 'ಹೇಮಕೂಟ' (ಚಿನ್ನದ ಶಿಖರಗಳುಳ್ಳ) 'ಹೇಮಾದ್ರಿ' (ಚಿನ್ನದ ಪರ್ವತ—ಮೇರು) 'ರತ್ನ ಸಾನು' ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೋಗಿದ್ದವು, ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ 'ಕಾಂಚನನಗರ' 'ರಜತಪುರ' ಮುಂತಾದ ಸಂಜ್ಞೆಗಳು ರೂಢವಾದವು, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಈಗಿನ ನವ್ಯ ಈ ಇಡಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವೆ "ಸುವರ್ಣಭೂಮಿ" "ಸುವರ್ಣಭೂಮಿ" ಎಂದು ಸಂಭೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸುವರ್ಣ ಭೂಮಿತ್ವದ ಕೀರ್ತಿಯು ಲೋಕದಲ್ಲೆಲ್ಲ ತುಂಬಿಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸುಲಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿಸ್ತಶಕದ ಅನಂತರ ಗ್ರೀಕ, ತಾರ್ತರ, ಮೊಗಲ ಮುಂತಾದ ಜಯಕಾಲಜನಾಂಗದವರು ಇಲ್ಲಿ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದ. ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಗಾಧಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಸುಲಿದು ಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದು ಇತಿಹಾಸಜ್ಞರು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾಲದ ಪರಕೀಯ ಯೋದ್ಧರ ವರ್ಣನವನ್ನು ವಿವರಣಕಃ ಈ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ, ಆದರೂ ಅವರು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ಸುಲಿದು ರತ್ನ, ಬಂಗಾರ, ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಅಪಾರವಾಗಿ ಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದೊಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಹೇಳದೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಇರಲಾಗದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಕೋರ್ದಿ ಕೋರ್ದಿ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಇಳತೆ ಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಕಕ್ಕಾ ಕಾಂತ್ರೆಗಳಾದ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೊ ಸಾರಿ ಬಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಬರಿಗೈಯಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ 'ಸುವರ್ಣ ಭೂಮಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಮಹತ್ಕಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೆ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳುವದು ಹೆಚ್ಚು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಕ್ಷೇಪವು ಬರುವ ಸಂಭವವಿದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತು ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಇದ್ದದಾದರೂ ಅದು ಇಡಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಮವಾಗಿ ವಿಭಕ್ತವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಸಂಪತ್ತು ಇದ್ದದಾದರೆ ಕೆಲವು ರಾಜಸಾನಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಹೌದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಉಣಿಸಿಂತೆಯೆ ಆಗಲೂ ಊಟಕ್ಕೆ ತತ್ವಾವಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಸಂಪತ್ತಿನ ಭಾಗಿಗಳಾದರೆ ಅನ್ಯರ್ಥಿಂದಲೆ 'ದೇಶಕುಂಟಾ ಸಂಪತ್ತಿತ್ತು; ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಇರಿಲ್ಲ, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು ಹ್ಯಾಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗುತ್ತದೆ? ಎಂದು ಮೂರು ವಿಕಲ್ಪದ ವಿಸ್ತಾರದ ಗದ್ದಲೊಗಿನ ಬಂದೊಡ್ಡಾ ಗುಂಪಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ —ನೀರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಾಯ್ಯದಿಂದ ಚತ್ತವು ಸಮೃದ್ಧ ಮತ್ತು ಫಲ್ಗುವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೆ? ಇದೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲಿ ವಶ್ಯರ್ಯವು ಇದ್ದದಾದರೆ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಇಡಿ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ನಾವು ಈಗ ವಿಚಾರಮಾಡೋಣ. ಮೊದಲು ರಾಜಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಂಪತ್ತಿತ್ತೆಂದು ನೆನಸುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ದೇಶದೊಳಗಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಿತ್ತೆಂಯ ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಬಂಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿದ್ದು ಅನ್ಯರು ದರಿದ್ರಾವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ವಾಹದ ಸಲುವಾಗಿ ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳ ಪ್ರತೀತಿಯು ವಿಲಾಯತಿಯ ಹಾಗು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಈಜೆಯ ಚರಿತ್ರದಿಂದ ಬರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಸಂಪತ್ತು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಮ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವು ಹಾಳಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಗಳು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾವೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಈಚೆಗೆ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ವಾಹದ ಸಲುವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ದ್ವೀಪಾಂತರ ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಈ ಎರಡು ಸಂಗತಿಗಳು ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಯಾರಾ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಷಯವೆ. ಪರಂತು ಒಂದೆರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತಿನ ವಿಷಮತೆಯ ದಸೆಯಿಂದ ಅಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾಗಲಿ, ಸೋಕಾಲಿನ್ನ ಎಂದರೆ ಸಮಕಾವಾದಿ, ಕಲಿಬಿಳ್ಳ ಮುಂತಾದ್ದು ಕುರ್ದಧವಿಸದ್ದಾಗಲಿ ಯಾವ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೂ ಕಂಡೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗು ಇಲ್ಲಿಂದ ದ್ವೀಪಾಂತರಕ್ಕೆ ಜನರು ನಿರ್ವಾಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೋದದ್ದೂ ತೋರಿಬರುವದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಂದಕೂಡಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಹಿಂದೆಯೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ವಮಾನ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತದಂತೆ ಹೋಡುವಾಗ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಒದಗಬೇಕಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದೆ ಆಧಾರದಿಂದ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದೊಳಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯು ಈ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಸರ್ವತ್ರ ಜಯಯುತ್ತಿತ್ತು. ವ್ಯಾಪಾರವು ಸರ್ವತ್ರ ನಡೆಯುವದೆಂಬುದರ ಅರ್ಥವೆ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸ್ಥಾನತೆಯು ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ನಡೆಯುವ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರಯೋಜನವು ಕೇವಲ ಒಂದೆ ವಿವಕ್ಷಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ, ಆದು ಪೆತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಅಸಂಗತವಾದೀತು. ವಿವಂಚ ವೇದಕಾಲದಿಂದ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ, ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾಲದಿಂದ ವಿತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ನಿರೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಭೂಮಿಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಕಾಲ ತಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಅನುಮಾನಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಈಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ವರಪ್ರದಾನವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಹೋದ ಸೃಷ್ಟಿದೇವತೆಯ ನಿಸರ್ಗಸಿದ್ಧವಾದ ಸೌಂಯರ್ಯ, ಅನುಕೂಲತೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನ ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯಪಿತಾಮಹಿಕೆಯ ಪಾಪಿಚರಣಗಳು ಈ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಕುರುಬೆಳುಸುಬ್ಬು, ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾದವರ ಕರುಣವಿಲಾಪಗಳಿಂದ ಈಶ್ವರನ ಹೃದಯವು ದ್ರವಿಸಿಹೋದರೂ ಅಂಥ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹಿಂದು ತುಟಿಕ ಕೂಡ ದೊರೆಯದು; ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಮಮಯ ವರ್ಷಣವು ಅಜಸ್ರರೀತಿಯಿಂದಲಂಟಾಗಿ ಆ ಮೂಲಕ ಅಸಂಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಾಶವು ಬಂದೊದಗುವದು. ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ಸ್ಫೋಟ, ಭೂಕಂಪ, ವಿಪ್ಲವಾತ ಮುಂತಾದ ಸೃಷ್ಟಿದೇವಿಯ ಉಗ್ರ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೊ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕುತ್ತಿಗಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಯಾವ ಅವಲಕ್ಷಣವೂ ಆರ್ಯರ ಈ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯನ್ನ ಸುಕರಾ ಇಲ್ಲ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಈ ಸುವರ್ಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನದಿನದಗಳೂ, ವರ್ಷತ್ರೇಣಿಗಳೂ, ವನತಾಜಿಗಳೂ ವಿವಾಜಮಾನವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಜನತೆಯ ಜೀವನಾಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗ, ಧರ್ಮಾಚರಣ, ಕವಿಪ್ರತಿಭಾ ಇವುಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಣ, ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶ, ಹಿಮಾಗಮ ಮುಂತಾದ ಖತುಮಾನದ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಈ ಆರ್ಯದೇಶವು ಈಶ್ವರನಿಂದ ಅನುಗೃಹೀತವಾದ್ದೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಸಂಕೋಚವೂ ಇಲ್ಲ. ಸಾರಾಂಶ: ಸೃಷ್ಟಿದೇವತೆಯ ಮಮಗಳನಗೆಯಂತಿರುವ ಈ ಸುವರ್ಣಭೂಮಿಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಲೇಶವಾದರೂ ಇತ್ತೆಂದು ನೆನಸುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ವಿವಂಚ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸಂಪನ್ನ, ಮತ್ತು ಅಷ್ಟು ವೈಭವಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆವರೆ ಅದೆ ಆರ್ಯಾವರ್ತದ ಅದೆ ಸುವರ್ಣಭೂಮಿಯ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವದು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಹಿಂದಿ ಲೇಖಕರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದು ಒದಗುವದೆಂದರೆ ಇದು ಕಾಲಮಹಿಮೆಯೆ. ಸರಿ! ಇಲ್ಲವೆ ಅವರ ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆಯ ದುರ್ದೈವವೆ ಸರಿ!!

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು.

೧. ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ ಕಾಯಿದೆಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ 'ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ರಾಜಕಾರಣವೂ' ಇದೊಂದಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಕೂಡದೆಂದು ಕಳದ ವರ್ಷ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ತನ್ನ ತಿಳಿವಿನಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಿತವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಸಾಧಿಸಹತ್ತಿತ್ತ. ಆವರೆ ಮೊಖಂತರವೂ, ಪತ್ರಕಾರರವೂ, ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೆಂಬರುಗಳೂ, ಹಾಗು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾಲಕರವೂ ಸರಕಾರದ "ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹಿತ"ದ ತತ್ವವನ್ನರಿಯದೆ ಗಲಾಟೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದರಿಂದ ಆ ಸರ್ಕ್ಯುಲರಿನ ಜವಾಬದಾರಿಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಚಾಲಕರ ಮೇಲೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಹಾಕಿತು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿವೆಯಷ್ಟೆ. 'ಹಿಡುಗ್ರ ಸ್ವತಃ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಗಿಂತಲೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಹಿತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಸರಕಾರದ ಈ ತಪ್ಪನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಬಿಡುವರೆ? ಈ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಪುನಃಪುನಃ ವಿಶ್ವಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವದೊಂದೆ ಉಳಿದ! ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುವದೆ ತಡವಾಕ, "ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ರಾಜಕಾರಣವೂ" ಈ ಸರ್ಕ್ಯುಲರಿನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಲು ನಾಮಧಾರ. ಸಭಾಸದರು ಆಗ್ರಹದ ಮೇಲೆ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಆದರೆ "ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹಿತ"ದ ಸರಕಾರಿ ನಿಶ್ಚಯವು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ ಇದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಹೊಗಳಲ್ಪಡುವ ಸಾಲದು. 'ಪೇಡ, ಪೇಡ' ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಪರಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದು ನೀತಿದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತಿಮೇರಿನ ಮೆಟ್ಟಾದರೂ ಇಂಥಪರಹಿತವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾ ಖಲಾಯಿ ದಿರೆಕ್ಟರ್ರಾದ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದ ಮಿ. ಸ್ಟೀನ ಥೊರೆಗಳಂಥ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಹ ಹ್ಯಾಗೆ ಅಜ್ಞಾನದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವ್ಯಸನಪಡದ

ದಾರ ಸಭಾಸದರ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರುತ್ತರವಾದ ಕೋಟೆ ತೆಮವನ್ನಿಡುವೆವು. ನಾವು ದಾರ ಸಭಾಸದರು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ವತಃ ಧಾರಣ ಮಾಡುವದು ಯಾಕೆ? ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಧಾರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದಲ್ಲ? ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವದೇನೆಂದರೆ, ವಕ್ತನ ಮತಪರಿಣಾಮವು ಶ್ರೋತೃಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ಜಿಜ್ಞು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವದರಿಂದ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗುವದು ಮಾತ್ರ ಅನಿಷ್ಟಕರವು. ಮಿ. ಸ್ಕೋನರ ಕೋಟೆ ಕ್ರಮವು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ತೋರಿಸಿದ ನಾಮದಾರ ಸಭಾಸದರ ದೃಷ್ಟಾಂತವು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ವಕ್ತನ ಧಾರಣದ ಫಲಿತಾಂಶವು ಶ್ರೋತೃಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವದು. ನಿಜವಿದ್ದರೂ ಕೌನ್ಸಿಲು ಹೊರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೋಕರ್ತರಿಗಿರುವ ಧಾರಣದ ಪರಿಣಾಮವು ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರ ಮೇಲೆ ಆಸಾಪಿಕವಾಡ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತವಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ನೋಡಿರಿ. ಈ ಸರ್‌ಕ್ಯುಲರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೋಕರ್ತರ ನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮಿಂದ ಕೂಡಿದಮ್ಮು ಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಅದು ನಮ್ಮ ಸ್ಕೋನರ ಸೀಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅದೆ ತರದ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತೋ? ಇಲ್ಲ. ಸಾತಾಂಶ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಸಭೆಗಳಿಂದ ವೃಥಾ ಪರಾವರ್ತಿಸುವ ಈ ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಒರ್ಡರಿನ ಆಯಷ್ಯತ್ವವು ಇನ್ನೂ ಮನಗಿರಿಲ್ಲೆಂಬುದು ಸತ್ಯ.

೨. ಜಿಲ್ಲಾಕಾರಧಾರವು ಈಗ ಒಂದು ತರದಿಂದ ನಿರಂಕುಶ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಕೆಳಿದರೆ ಆದೊಂದು ಪ್ರವಾದವಾಗದು. ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಅಯಾ ವಿಷಿಷ್ಟ ಕಾರಧಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಧನವು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಭಾವದೂರ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಅಯಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರರ ವರ್ತನದ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಶ್ನವನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕು. ಅದನ್ನು ಸರಕಾರವು ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಒರೆದು ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಅವರು ತಮ್ಮ ವರ್ತನವನ್ನು "ಯೇನ ಕೇನಪ್ರಕಾರೇಣ" ವರಿಷ್ಠ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಸಮರ್ಥನ ಕ್ಕದ್ದು, ಪುನಃ ಆ ಸಮರ್ಥನವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ದಿನದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಚಣೆಗಳ ನಿವಾರಣದ ಬ್ಯೆ ಈಗ ಇರುವ ಕ್ರಮವು ಇದೆ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯವಾದ ಸಮರ್ಥನವನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದುಂಟೆ? ಅವನ್ನು ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಪರದೆಯೊಳಗೆ ವರಿಷ್ಠ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವ ವಾದ್ಯರಿಂದ ಆ ಸಮರ್ಥನವು ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎನ್ನು ನಿರರ್ಥವಾಗಿದ್ದೀತು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬರೆದೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲ ಇರಲಿ. ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಹಾಲು-ಹವಾಲುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಕ್ರಮದಂತೆ ವಿನಾಗುತ್ತಿದೆಯೊ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಸಬೇಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಬಂದೊಂದು "ಅಲೋಚನಾಮಂಡಲ"ವಿರುವದು ಅಗತ್ಯವಾದ್ದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ಮತ್ತು ಅದ್ಯರಿಂದಲೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವರಲೋಕವಾಸಿ ಗೋಖಲೆಯವರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮಂಡಲಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಕುರಿತು ವರಿಷ್ಠ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಪರಂತು ಆಗ ಆ ಠರಾವು ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. ಈಗಲಾದರೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಿದ್ದಂತೆ ಸರಕಾರದ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಕವಾಗ ಹತ್ತಿದೆ ಎಂಬರು ಕಳದ ಅಗೋಸ್ತಿನಲ್ಲಿ. ಪ್ರಕಟಿಸಿದ "ಲೋಕಮತಕ್ಕೆ ಜವಾಬದಾರವಾದ ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ" ಜಾಹಿರನಾಮೆಯಂದಿಂದ ನಿದರ್ಶನದಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಕಾರಣ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮದ್ರಾಸ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ದಿ. ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡುಗಳ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಾಟುಗಳು ಸಹ ನಡೆದಿವೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಆಲೋಚನಾಮಂಡಲಗಳಿರುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಅದನ್ನು ಆದರಿಸೀತೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ನೆನಸಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪರಂತು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವವೆಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಆದರಣೀಯತೆಯು ಇನ್ನೂ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ! ಮೆತ್ತಿನ ಮದ್ರಾಸ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಮದಾರ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಇದೆ ಅರ್ಥದ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಲೋಕಪಕ್ಷರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಲ್ಲ ಸಭಾಸದರ ಸಮ್ಮತಿಯೂ ಪುಷ್ಕಿಯೂ ಬೇಕಾದ್ದೆಲ್ಲವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರಾದ ದಿ. ಬ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಹಿಂದಿ ಗೃಹಸ್ಥರ (!)ಅಪಸ್ವನಾಕ್ಷಪಟುತ್ವದಿಂದ ನಾಮದಾರ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಠರಾವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

೩. "ಜಿಲ್ಲಾ-ಆಲೋಚನಾ-ಮಂಡಲ"ದ ಠರಾವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿ ಹೋದರೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಭ್ರೇಸರಕೋರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೊಡೆದ ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ದಿಡದೆ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹತ್ತುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವುಂಟಿ ಆಗ ಸಫಲವಾಗದಿದ್ದರೆ ಲೋಕಪಕ್ಷದ ಸಭಾಸದರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಎತಡುಸಾರಿ, ಮೂರುಸಾರಿ, ಎಷ್ಟೊ ಸಾರಿಯಾದರೂ ಆದೆ ಠರಾವನ್ನು ಇದೆ ಸ್ವರೂಪದಿಂದಾಗಲಿ, ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಿಯಾಗಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ ಮುಂದೆ ತಂದು ಸಾಸುಮಾಡಿಕೊಂಡಾರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೇಸರಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದಿ. ಬ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಆ ಠರಾವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವಾಗ ವ್ಯಕ್ತ ಗೊಳಿಸಿದ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನೂ, ದೂರಾಗ್ರಹವನ್ನೂ ಕಂಡು ಇದಿ ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಬೇಸರ ಬಂದುಹೋಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದು ಇಂಥ ಮಂಡಲವಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅನರ್ಥವೆ ಬಂದೀತೆಂದು ದಿ. ಬ. ಆಚಾರ್ಯರು 'ಓಲ್' ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮುಂದೆ ಈ ಅನರ್ಥಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಅಮಲ ಬಜಾವಣೆಯ ಕೆಲಸವೆ - ಸಾಕಷ್ಟಿರುವಾಗ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಕವಿಗೊಡಲು ಸಮಯವೆಲ್ಲಿ, ಲೋಕಲ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಅದಮ್ಮು ಬೇಗನೆ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ ತಲೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲೆ ಸರಕಾರವಿರುವಾಗ ಆ ಆಲೋಚನಾ ಮಂಡಲದ ಒಂಬೆಯನುಯಿಂ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಯಾಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ವಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟರಿಂದಲೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗದೆ ವಿನಾ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಹಿಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ವೈರ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ—ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಪಕ್ಷಭೇದ. ಜಾತಿಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೂಕ್ಕಾಫಲಗಳನ್ನು ಚಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು!!

೪. ಆದರೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ "ಅಲ್ಪಾಯುಷ್ಯ ಸ್ಥಿರಾಬಲಿ" ಈ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಅನೇಕ ಸಭಾಸದರು-ವಿಶೇಷತಃ ನಾವು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು—ದಿ. ಬ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಮತಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಈಗ ಹಿಂದಿ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರ ದಾರಣದ ಸಮೀಕ್ಷೆವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಹುದಿದೆ. ಇರಲಿ. ವಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಪರವ್ಯರ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೂ ಅವರ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದು ಯಾರು? ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಅವರ ಮತಾಂತೆ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ! ಎಂದಾದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಇಂಥ ಮಂಡಲಗಳ ಮೂಲಕದಿಂದ ಮಾಡುವದು ಇನ್ನನ್ನು ವಿಶೇಷವಲ್ಲವೆ? ಇಂಥ ಆಲೋಚನಾಮಂಡಲಗಳ ಅಭಾವದಿಂದ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗಳ ಅತಃತೆಯೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಎನ್ನು ನಿರಂಕುಶವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಬರೆಯಬಹುದು, ಪೊನ್ನೆ ಕಾತಿಪಿದ ನಂ. ಪೆತನಾಗರ ಮತ್ತು ಕೂಡಾ ಇಂಥ ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇತ್ತು. ಜಿಲಾಧಿಪತಿಗಳ ಸ್ನೇಚ್ಛಾಚಾರ ವರ್ತನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಲಗಾಮು ಹಾಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಕಾರಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಷಯವೆ. ಈಗ ಕಲೆಕ್ಟರನ ಸ್ವಚ್ಛ ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯವನೂ, ನಿಕಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯವನೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ಸಂಗತಿಯೂ ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಕಲೆಕ್ಟರನನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಯಾವ ಪರೆಗೆ ಜರುಗಲಿ ಕೈಯ್ಲಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೊ ಆ ವರೆಗೆ ಇಂಥ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಲಗಳಾವರೂ ಇರುವದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

೫. ಜವಿನ-ಗಳ ಮೇಲೆ ತೀರ್ವೆ ಆಕಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವದು. ಸೆಟ್ಟಿಮೆಂಟಿನ ಆಫಿಸರನಿಗೆ ಸಾಹಾಯ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕ ಬಿನ್ ಸರಕಾರಿ ಗೃಹಸ್ಥರ ಒಂದು ಕವಿಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದುವದು ಅವಶ್ಯ ಕಂಬಿದೊಂದು ಠರಾವು ಇದೆ ಮೊನ್ನೆಯ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಠರಾವನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವಾಗ ನಾಮ ಕಾರ್ಯರ್ಗಳು ಕೆಲವು ವಿಲಕ್ಷಣ ಮತಗಳನ್ನು ಹೊರ ಚಲ್ಲಿದರು. ರಿ-ಸೆಟ್ಟಿಮೆಂಟಿನ ಕೆಲಸವು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ, ಸೆಟ್ಟಿಮೆಂಟ ಆಫೀಸರನು ಆಪರಿಚಿತ, ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನರಿಯದವ ಹಾಗು ಅವರ ಕಡೆಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಆದರವಿಲ್ಲದವನು ಆಗಿರುವದರಿಂದ ಅವನ ಸಾಹಾಯ್ಯಕ್ಕೆ ಏನ್ ಸರಕಾರಿ ಗೃಹಸ್ಥರ ಕಮಿಟಿ ಇರುವದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೂ ನಮ್ಮ ಮಿ. ಕಾರ್ಯರ್ಗಳಿಗೆ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಡ್ಡಿ ಏನೆಂದರೆ, ಸೆಟ್ಟಿಮೆಂಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಜಾಹಿರನಾಮೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಉಸಲಬ್ಧವಾಗುವಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕ ಸರಕಾರವು ಏನು ಮಾಡೀತು? ಈ ನವಾ ಲೇನೊ ಸರಿ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ದರಿಂದ ಜನರು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವು ಕಾರ್ಯ್ಯರ್ಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತವೆ ಎಂದಾದ ಮೇಲೆ ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳನ್ನು ಸಾಹಾಯ್ಯ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವದು ಸರಳಮಾರ್ಗವಾಗಿರುತ್ತ ಅವರ ಅಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆ ಜಾಹಿರನಾಮೆಯ ಫಾರ್ಸಿನಿಂದ ಪದಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವದೇನದರೆ ನಿರ್ದಯ ಮತ್ತು ನಿಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಕೆಲಸವೆ ಸರಿ.

೬. ಇಂಥ ನಿರ್ದಯತೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಸರಕಾರವು ರಿ-ಸೆಟ್ಟಿಮೆಂಟಿನ ಠರಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿಂದಲ್ಲ, ಪೊರೆಸ್ಟ ಪಂಚಾಯತಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬಿಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಿವಂತೆ ಬ್ಲಿ ತಜ್ಞ ಆಫೀಸರನನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ತಂದು ಠರಾವಿನ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದೆ ಅನುದಾರತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೋಚನೀಯವು ಮಾತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಾ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಇದೂರಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬೊಲ್ಲೆ ಪೊರೆಸ್ಟ ಪಂಚಾಯತಿನ ಸುಳ್ಳಿಗಳು ಕೆಲಸವು ಈಗ ಎಷ್ಟೊ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾವೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರಾದ ಮಿ. ಲೊಮರು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಅಮ್ಮ ಕುತ್ಪಾಹವಿಲ್ಲ; ಅರ್ಧ ಸ್ವಾಂಕ್ಯವನ್ನು ಬಂಗಡಿಸಿ ದೇಶಿಯಂದಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಕೂಡಲೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಚಳವಳಿಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಇಂಥ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಎದ್ದಿಸಿ ಹಾಕುವರು; ಇತ್ಯಾದಿ ಅರ್ಥದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಪೊರೆಸ್ಟ ಪಂಚಾಯತಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಈ ಅವಾಂತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ದ. ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿನ ಒಂದೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇದೆ. ಆಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಬ್ಬ ತಜ್ಞ ಆಫೀಸರನನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಜನರ ಅಕಾಂಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಈ ಅನುರೋಧದಿಂದ ಪಂಚಾಯತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಇನ್ನೊಳಗೆ ಪೊರೆಸ್ಟ ಪಂಚಾಯತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ಇದೆಲ್ಲ ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವು ಸರಕಾರದ ಪ್ರತೀತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಯಿತಷ್ಟೆ?

ಸ್ಥಳಿಕ—ಮಂಗಳೂರು.

ಇಲ್ಲಿ ಪುತ್ತೂರು ವಿವಿಜನಿನ ವಿಷ್ಯಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿದ್ದ ಮಾ ರಾ ರಾವ್ ಬಕಡ್ಡರ್ ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ಮೆನನರು ಪುನಹ ಪುತ್ತೂರು ವಿವಿಜನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಾ ರಾ ವಿ. ಕಂಂಘೂನ್ ಸಾಹೇಬರು ಮಂಗಳೂರಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಮಾ ರಾ ಕೆ. ರವಿವರ್ಮರಾಜರವರು ಸೇಲಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಲ್ ಡ್ಯೂಟಿ ವಿಷ್ಯಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಾರ್ಕಳ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಾದ ಮಾ ರಾ ಟಿ. ಧನಾಶಿಕರ್ ರಾಯರು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ ರಜೆಯನ್ನು ಪಡಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಕಾರ್ಕಳ ತಹಸಿಲ್ದಾರರಾಗಿ ಮಾ ರಾ ವಿ. ಕೃಷ್ಣಚಾರಿಯರವರು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಮಂಗಳೂರು ಟೌನ್ ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಪ್ರಥಮ ಸಭೆಯು ತಾ. 17ನೇ ದೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಂಟೆ 10ಕ್ಕೆ ಕಾರದಾ ಭಾಷಾಸಾಲೆಯ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತು. ಮಾ ರಾ ರಾ ರಿಟಾಯರ್ಡ್ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ಎಮ್. ಪಾಂಡುರಂಗ ಕಿಣಿಯವರು ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರಿಂದ ಮಜೂರಾಗಿ ಬಂದ ಬೇಕಿನ ಸಿಒಂಧನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ವಿವರಿಸಿಹೇಳಿದ ನಂತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ನಂತರ ಬೇಂಕನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಗ್ಗಕೊಂಡವರಿಂದ ಪಾಲು ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡೋಣಾಯಿತು. ಬೇಂಕಿನ ಡಿರೆಕ್ಟರರು ಮತ್ತು ಆಫೀಸರರು ನಂತರ ಹಂಗಾಮಿಯಲ್ಲಪ್ಪಟ್ಟರು. ಪ್ರಕೃತ ಆ ಜನರನ್ನೆ ಡಿರೆಕ್ಟರರ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿರಿತ್ತಾರೆ. ಮಾ ರಾ ಎಮ್. ಪಾಂಡುರಂಗಕಿಣಿಯವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾ ರಾ ಕಾನಾರ್ಡ ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಎಲ್. ಬಿ ಯವರನ್ನು ವ್ಯಾನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾ ರಾ ನಗರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್‌ರವರನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ್ನಾಗಿಯೂ ಆರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾ ರಾ ಸಾಹುಕಾರ ಗಣೇಶ ಶ್ರೀನಿವಾಸಶೆಟ್ಟಿ; ಮಾ ರಾ ಬೆಂಜ್ ವೇಜಿಸ್ಟೇಟರಾದ ಸುಬೇರಾ ನಾಗಪ್ಪನಾಯಕ್; ಮಾ ರಾ ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ್ ರಾಮಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಮತ್ತು ಮಾ ರಾ ವಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಾಮತ್ ಇವರು ಇತರ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಡಿರೆ

ತಿರುವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲದ ಬೀಡಿ ವಗೈರೆ ಸೇದುವುದನ್ನು ಮುಸ್ಲಾಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಲೋಚನೆಯು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ತಕ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವಂತೆ

ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಕರಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಸ ಜನರು ಪ್ರಧಾನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಭಂಗವಿಲ್ಲದೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ಆ ಪೈಕಿ ಬಜಾರಿನ ಪಿಸ್ತುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ೧೯೧೯ನೇ ಸಿಸೆಂಬರ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದೆ ಸರಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಮಧುರೆಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆಯ ಮ್ಯಾನೆಜಿಸಾಲಿಗೆಗಳ ಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾರು ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿ ಉಳಿಯುವ ಕಾರಣ ಆ ಹಣವನ್ನು ಅಯುರ್ವೇದ ಮೊತ್ತು ಯುನಾನಿ ಔಷಧ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಕೆಲವರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಗತಿನ ಕಾರಿಕೆನ 'ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ವಿಲಾಯತಿಯಂದ ಔಷಧಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಭ್ಯಂತರಗಳಿದ್ದು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದೇಶದ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದೆಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೂ ಪೀಠಲೆಬ್ಬೋರ್ಡುಗಳೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ.

ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಸಲ್ ಇವಾಂಸ್ ಮಿಶ್ಶನರಿಯರ ವಲಿಬಾರ ಹಲ್ಲೆಯ ಕಾಮಾನೆಗಳ ವಿಷಯ ಸರಕಾರದವರು ಬೀಟ್ ವಿಚಾರಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವರೆಂಬ ಮಾತು ಕಿವಿಯೊ ಎಂದು ಒನ್ನಿಬಿಲ್ ಮಹಿಳೆಸ್ಸಾಯರು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಆ ಕುರಿತು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಮೈಲಫಿಕೋರಿಗೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಯುತ್ತಿರೆಂದೂ ಈ ನೆರಿಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ನರ್ಧಾರವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬಂತು.

ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ವರ್ಗವಿಸಿದ ಮಿತಿಕಲ್ ಕಾಲೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲೆ ಕಾಯಂ ಇರುವಾಗಿದೆ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರ ಹಾಕಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದದ್ದಾಂದ ಸಬ್ಬಿ ಮಿತಿಕಲ್ ಕಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಯಮತ್ತೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರೆಂದೂ ಆದನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಒನಿಬಿಲ್ ಸಾಯರ ಕೆಲವರು ಉತ್ತರ ಬೊರಕೆಸಿದು.

ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಜ ಯಾ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ, ಕಲುಬು ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಗುಮ್ಮಾಸ್ತೆ ಮಿರಿ ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಹತೆಯು ಹೇಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವ 'ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ನೋಡಿ ಬಂದರೇನೂ ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ತನಿಖೆ ನಡಿಸಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನ ನಡತ್ತ ಏನ್-ಸರಕಾರಿ-ಮೆಂಬರುಗಳ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನರ್ಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಈಗ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಕ್ಕುಬರ ವ ನ್ಯಾಯಾಯ ಭೃತ್ಯರುಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸೊಲಬುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಇದ್ದ ಗುದಾಸ್ತೆಯರಿಗೆ ಕಾಸಿನ ವಕ್ಕಳಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೂಪಾಯಿ ಆಧ್ಯತ ಕ್ಕಂ ರೂಪಾಯಿ ತಲುಬು ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದವರ ಅನಿಷ್ಟಾಸೆಗೆ ಕಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಖರ್ಚು ಕಡಿವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿವು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಆಕ್ಷೇಪನಿಸ್ಸ ಸೆನೆಕಮಾಡಿರುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರವು ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಪಾಕ್ಕಾಳ್ಳಾವಾಗಿ ೪ ವರ್ಷದ್ಗಿಂಟಲ್ ಸೆಕೆಂದು ಸಾಲೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಮೋಸ್ಥಿತಿಯು ವರ್ಗಾಡು ಮಾಡಿರುವುದಿಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕೆಲವು ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ 'ಸ್ಪೆಷಲ್' ಸಾಬ್ಬು ಅಪ್ಪೀಲ್ ವಿನಾಶ [ಕ್ಷಾಸ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಇತರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಡುವೇಕೆಂಬ ಇವರು ತಮ್ಮ ಬಳಗದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಭಿಸಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಸರಕಾರದವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವಂತೆ. 'ಲೆವಿನ್ಯೂ, ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್, ಮತ್ತು ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇರಗೊಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವಕ್ಕೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಬೇಕು' ಎಂಬ ಪ್ರಜಾಜನರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಸರಕಾರದವರ ಈಗಿನ ಅಲೋಚನೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡದೆ ಸರಿ.

ಇನೆಲಿಲ್ ನದಾಶಿವ ಭಟ್ಟರ ಪದವಿಲಾಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು:—

ಇವು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸದಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಸನ ವಿಂಗಳಾರು ಗ್ರೈಸ್ತ ಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಾಪ್ತಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ವರಿಗೆ ಬರೆಯುವುದಾಗಿ ಇದ್ದ ಕಳವಿಸಲು ಗವರ್ನರು ಸಾಹಿ ಚಿತ್ತಿಸಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಸೊಪಿಯೇಶನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆ ರಾಯಲ್ಕಾರಿಗೆ ಹೋಯಿತೆಂಬ ತೆಂಕ ಕಾಂತ್ರವೆ. ತಕ್ಕಾಲ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರದವರು ಮುಂದಿರಿಸುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷ್ಣು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸಿಯಾಗಲಿ ಲ್ಯಯ ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚವಾದ ಕಾರಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇರೆ ಯಾವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂದರೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸ ಬಹುದೂ ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಊರಿನವರು ಕಕ್ಕ ನುಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶಲತೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಯರು ಎಂಬವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬಹುದೂ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಬಳಗೆ ಯಾವ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳೂ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ಮಾಖಲೆ ಪಿಡೆಕ್ಷನ್ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದೆಂದೂ ಆದರೆ ಆ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದು ಸಾಲೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಲೋಚಿಸಿದರೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಆದರೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಊರಿನವರು ಕಕ್ಕ ನುಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಯರು ಎಂಬವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬಹುದೂ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಬಳಗೆ ಯಾವ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳೂ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ಮಾಖಲೆ ಪಿಡೆಕ್ಷನ್ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದೆಂದೂ ಆದರೆ ಆ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದು ಸಾಲೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಲೋಚಿಸಿದರೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಈಗ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಕ್ಕುಬರ ವ ನ್ಯಾಯಾಯ ಭೃತ್ಯರುಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸೊಲಬುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಇದ್ದ ಗುದಾಸ್ತೆಯರಿಗೆ ಕಾಸಿನ ವಕ್ಕಳಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೂಪಾಯಿ ಆಧ್ಯತ ಕ್ಕಂ ರೂಪಾಯಿ ತಲುಬು ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದವರ ಅನಿಷ್ಟಾಸೆಗೆ ಕಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಖರ್ಚು ಕಡಿವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿವು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಆಕ್ಷೇಪನಿಸ್ಸ ಸೆನೆಕಮಾಡಿರುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರವು ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಪಾಕ್ಕಾಳ್ಳಾವಾಗಿ ೪ ವರ್ಷದ್ಗಿಂಟಲ್ ಸೆಕೆಂದು ಸಾಲೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಮೋಸ್ಥಿತಿಯು ವರ್ಗಾಡು ಮಾಡಿರುವುದಿಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕೆಲವು ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ 'ಸ್ಪೆಷಲ್' ಸಾಬ್ಬು ಅಪ್ಪೀಲ್ ವಿನಾಶ [ಕ್ಷಾಸ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಇತರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಡುವೇಕೆಂಬ ಇವರು ತಮ್ಮ ಬಳಗದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಭಿಸಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಸರಕಾರದವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವಂತೆ. 'ಲೆವಿನ್ಯೂ, ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್, ಮತ್ತು ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇರಗೊಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವಕ್ಕೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಬೇಕು' ಎಂಬ ಪ್ರಜಾಜನರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಸರಕಾರದವರ ಈಗಿನ ಅಲೋಚನೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡದೆ ಸರಿ.

ಇನೆಲಿಲ್ ನದಾಶಿವ ಭಟ್ಟರ ಪದವಿಲಾಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು:—

ಇವು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸದಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಸನ ವಿಂಗಳಾರು ಗ್ರೈಸ್ತ ಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಾಪ್ತಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ವರಿಗೆ ಬರೆಯುವುದಾಗಿ ಇದ್ದ ಕಳವಿಸಲು ಗವರ್ನರು ಸಾಹಿ ಚಿತ್ತಿಸಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಸೊಪಿಯೇಶನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆ ರಾಯಲ್ಕಾರಿಗೆ ಹೋಯಿತೆಂಬ ತೆಂಕ ಕಾಂತ್ರವೆ. ತಕ್ಕಾಲ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರದವರು ಮುಂದಿರಿಸುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷ್ಣು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂದರಿ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸಿಯಾಗಲಿ ಲ್ಯಯ ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚವಾದ ಕಾರಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇರೆ ಯಾವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂದರೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸ ಬಹುದೂ ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಊರಿನವರು ಕಕ್ಕ ನುಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶಲತೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಯರು ಎಂಬವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬಹುದೂ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಬಳಗೆ ಯಾವ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳೂ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ಮಾಖಲೆ ಪಿಡೆಕ್ಷನ್ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದೆಂದೂ ಆದರೆ ಆ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದು ಸಾಲೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಲೋಚಿಸಿದರೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಈಗ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಕ್ಕುಬರ ವ ನ್ಯಾಯಾಯ ಭೃತ್ಯರುಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸೊಲಬುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಇದ್ದ ಗುದಾಸ್ತೆಯರಿಗೆ ಕಾಸಿನ ವಕ್ಕಳಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೂಪಾಯಿ ಆಧ್ಯತ ಕ್ಕಂ ರೂಪಾಯಿ ತಲುಬು ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದವರ ಅನಿಷ್ಟಾಸೆಗೆ ಕಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಖರ್ಚು ಕಡಿವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿವು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಆಕ್ಷೇಪನಿಸ್ಸ ಸೆನೆಕಮಾಡಿರುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರವು ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಪಾಕ್ಕಾಳ್ಳಾವಾಗಿ ೪ ವರ್ಷದ್ಗಿಂಟಲ್ ಸೆಕೆಂದು ಸಾಲೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಮೋಸ್ಥಿತಿಯು ವರ್ಗಾಡು ಮಾಡಿರುವುದಿಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕೆಲವು ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ 'ಸ್ಪೆಷಲ್' ಸಾಬ್ಬು ಅಪ್ಪೀಲ್ ವಿನಾಶ [ಕ್ಷಾಸ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಇತರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಡುವೇಕೆಂಬ ಇವರು ತಮ್ಮ ಬಳಗದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಭಿಸಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಸರಕಾರದವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವಂತೆ. 'ಲೆವಿನ್ಯೂ, ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್, ಮತ್ತು ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇರಗೊಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವಕ್ಕೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಬೇಕು' ಎಂಬ ಪ್ರಜಾಜನರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಸರಕಾರದವರ ಈಗಿನ ಅಲೋಚನೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡದೆ ಸರಿ.

ಇನೆಲಿಲ್ ನದಾಶಿವ ಭಟ್ಟರ ಪದವಿಲಾಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು:—

ಇವು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸದಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಸನ ವಿಂಗಳಾರು ಗ್ರೈಸ್ತ ಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಾಪ್ತಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ವರಿಗೆ ಬರೆಯುವುದಾಗಿ ಇದ್ದ ಕಳವಿಸಲು ಗವರ್ನರು ಸಾಹಿ ಚಿತ್ತಿಸಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಸೊಪಿಯೇಶನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆ ರಾಯಲ್ಕಾರಿಗೆ ಹೋಯಿತೆಂಬ ತೆಂಕ ಕಾಂತ್ರವೆ. ತಕ್ಕಾಲ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರದವರು ಮುಂದಿರಿಸುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷ್ಣು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂದರಿ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸಿಯಾಗಲಿ ಲ್ಯಯ ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚವಾದ ಕಾರಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇರೆ ಯಾವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂದರೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸ ಬಹುದೂ ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಊರಿನವರು ಕಕ್ಕ ನುಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶಲತೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಯರು ಎಂಬವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬಹುದೂ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಬಳಗೆ ಯಾವ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳೂ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ಮಾಖಲೆ ಪಿಡೆಕ್ಷನ್ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದೆಂದೂ ಆದರೆ ಆ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದು ಸಾಲೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಲೋಚಿಸಿದರೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಈಗ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಕ್ಕುಬರ ವ ನ್ಯಾಯಾಯ ಭೃತ್ಯರುಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸೊಲಬುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಇದ್ದ ಗುದಾಸ್ತೆಯರಿಗೆ ಕಾಸಿನ ವಕ್ಕಳಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೂಪಾಯಿ ಆಧ್ಯತ ಕ್ಕಂ ರೂಪಾಯಿ ತಲುಬು ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದವರ ಅನಿಷ್ಟಾಸೆಗೆ ಕಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಖರ್ಚು ಕಡಿವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿವು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಆಕ್ಷೇಪನಿಸ್ಸ ಸೆನೆಕಮಾಡಿರುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರವು ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಪಾಕ್ಕಾಳ್ಳಾವಾಗಿ ೪ ವರ್ಷದ್ಗಿಂಟಲ್ ಸೆಕೆಂದು ಸಾಲೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಮೋಸ್ಥಿತಿಯು ವರ್ಗಾಡು ಮಾಡಿರುವುದಿಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕೆಲವು ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ 'ಸ್ಪೆಷಲ್' ಸಾಬ್ಬು ಅಪ್ಪೀಲ್ ವಿನಾಶ [ಕ್ಷಾಸ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಇತರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಡುವೇಕೆಂಬ ಇವರು ತಮ್ಮ ಬ

ಮಂಗಳೂರು

ಪಂಡಿತ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಗುಣಾಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಲಮುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯತಿ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕಾದವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯರಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು

ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂತಿಯಾನವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಫ್ರೆಂಚವಿಲೆಂಡ್, ಅಸ್ಸಾಮ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮನಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ದಿಂದ. ರೋಗಾದಮಯಿಕರ ಕಷ್ಟವು ದಾಕ್ಷಯ ಖಾಯಿಲೆಯು ನಮ್ಮ ಮನೆಯವ್ವರನ್ನು ಬಾಧಿಸಿದಾಗ ನಾವು ವಹಿಸಿದ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಸಮಯ ವನ್ನು ಕಾಯ ಮಾಡಿಯಿಡುತ್ತಿರು ಸಫಲವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಶೀತ, ಶಿರಃಪಾಯು, ಅರ್ಧಾರ್ಧ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಕ್ಷಯ, ಮಂದ, ವಾಲಬತ್ತು, ಕೆಮ್ಮು, ಗಳಿಲೆನೆ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಮ್ಮುವಾದ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮುಕ್ಕಾರ ಎಳೆತ, ಧೂರ, ಕೆನ್ಮು, ಪಾಯು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅತ್ಯರ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ

ಪ್ರತಿ ೧೫ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಡಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ ೧—೬—೦.
ಪ್ರತಿ 12 ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ೦—೧೨—೦
ಪ್ರತಿ ೨೫ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಡಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ೦—೧—೦.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಪಾರ್ಸೆಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಪ್ರತಿಗೆ ನೂಕ್ಕಗಳಲ್ಲ, ಕಾಪ್ಟಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಿ ರಾ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣಾರ್ ಥೆಕಿಯ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎಂ. ಮೈ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಎ. ಎಸ್, ಕ್ಲಿ ಏ ಸೈಟಿಯ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಲಂಡನ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಿಂದ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ, ಎಗಯಾಲಿಸ್ ಕಂ. ಬೆ. ಬೆಂಬಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿ, ಕನ್ಸ್ ಕೊಡಾಮಯಿಕರ ಕಷ್ಟವು ದೂರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಕ್ಷಾಕೋಚಾಚ್ಚಾಕಾರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆಚರ್ಯ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಪಕ್ಕೆಯ ನೋವು, ಜೊಟ್ಟೆನೋವು, ವಿಕಳಟ್ಟಿಕೆಯ ಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಸಂಬಂಧವಾದ ದೋಷ, ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಎಳೆತ ವಾಯುಗೆಳ್ಳನ್ನು ಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಈ ಕಷ್ಟಾರಿ ದೂರಿಸಿದರೆ, ಸ್ಪರೆಂಟಿ ಸೈದುವು ನುಮ್ಮವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿದೆಂದು ಬಿಡಾರಸ್ ಬಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಮಿ ರಾ ಪಿ ಎಸ್. ಅಯ್ಯರವಾರ್ ಅಸಿಯೇಟ್ ಸರ್ಜನ್, ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಮಿಷನರ್, ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ತಿರುಕಾ ವಾಯುಕರ ಕಷ್ಟಾ ದೂರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಪತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಸುಳಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ತುದಾ ಅನಂದಪಟ್ಟುತ್ತಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕರದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಾಲಕರೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡಾರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

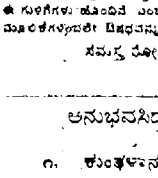

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶೀತೋಷ್ಣಾನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಕಾರಿಯೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವೆರಿದಿನ ಪಿಲ್ಲಿಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ ೧೦ ಆಣೆ

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿವು ಬೆಂಯು. ಖಾಯಿಸನ್ನೂ ಕೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಪಿತ್ತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಪೀಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾದದ್ದು. ರಾತಲಿಗೆ ೨ ರೂ

೪. ವೃಷ್ಯಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಕುನ್ನಾವ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಕುಗ್ಗುವಾತ, ಬುದ್ಧಿನಾಶ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತವವು. ೧೨೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತನಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನದಷ್ಟೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯುದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದೆ ಸುಖ ವಿರೇಚನವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಚಳಿಜ್ವರ, ವಸಿನೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ವಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಹಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಖಂಡಿತ. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ: ಎಂ. ಎಸ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,

ವೆಪರಿ ಪೋಸ್ಟು ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO. *Ayurvedic Chemists* Vepery Post MADRAS.

ಳಗಿಗಾಲ!

ಮಕ್ಕಳ ಕಿವಿ, ಮೂಗು ಸೋರುತ್ತಿದೆ. ಕೆಮ್ಮುದನ್ನುತ್ತಿರುವ ನಿನ್ನೆಯೇ ಕಕ್ಕುಲು ನೀರಿನಂತಿರುವ ಔಷಧಿಯ. ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ!

ಯುಕಲಿಪ್ಟಸ್ ತೈಲ.

ಇದೀಗ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದು. ಒಳಗಡೆ ಯಾವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸದಿದ್ದರೂ, ಎದೆ ದಿನ್ನೆಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚುವದರಿಂದ ಮೊಲೆಕ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗುವವು.

ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಕುದ್ದವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಗುಣಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಒಂದು ಡಬ್ಬಿನ ಕುಪ್ಪಿಗಳಲ್ಲಿ **ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯ ಔಷಧಿ** ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯ ಕುಪ್ಪಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೫.

ಸರ್ವಜ್ಞ ತಳೆಯುಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಯ ದರಗಳಿವೆ.

ಪುಸ್ತಕ ತಳೆಯುಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಯು ದರಗಳಿವೆ.

ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಿಂಗಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಳ ಲಿಸಿಯುಕ್ತವಾದ ಮುಖಾಮು.

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೬.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಪೆನಧಿಪಗ್ರಂಥಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅವೇಕ್ಷಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೋಳಲಿ, ದ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಘಾತಾಶ್ಮರಿ ಉರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಆಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಣ್ಣ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ರ ಕ್ರಯ . . . ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. „ 13-12—0.
ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಅವೇಕ್ಷಕರು ಅಧಾಗೆ ಸ್ಥಾಂಪನ್ನಿಟ್ಟು ಕಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗ ಕಳುಹಿಸಕಾದೀತು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಸೈದ್ಧವಂಧಿ, ಉಡುಪಿ

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ಈ "ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವಿನ ಕೀರ್ತಿ ಯಂದ — ವಿಶ್ವವು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿದೆ ಇದರ ರುಚಿ, ಸ್ವಚ್ಛತೆಂದ್ರಿಯಾರ್ಹವು, ಮಜಾ ಕ್ಷಿದಲ್ಲಿ ಅರಿಯುತ್ತಿದೆ ರೂ. ಮುಕ್ಕವೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ವದ ಮೂಗುಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ, ಕೈಕಾಲು ನಡ್ಡು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದವರು, ಹಸಿವಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ. ತುಲಬಹಾನೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾವಿ ಸಾಲಾಬ್ ವಿಷ್ಯಯಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ವೈದ್ಯಪಡಿಸಿದವರಿಗೆ —

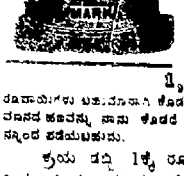

1,000

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಇಗೆ ವೈದ್ಯಪಡಿಸಿಯೂ ಬಹು ದಿನದ ಹಳವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡದೆ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—0—0. ಟೆನ್ಸಾಲು ಖರ್ಚು ೧ ಡಬ್ಬಾದಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ ೦—೬—೦. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧ ಡಬ್ಬಿಯ ಹೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಡಿ. ಮನ್ಸಾಲಾಲ್, ಡಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
೫ ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಧನ್ವಂತರೀಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಯತೇರಾ ವೇಕ. ! ಧರ್ಮಾಯ ಕರ್ಮಣೇ !!

ಕರ್ನಾಟಕಾದಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಸುಬ್ರಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಈ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳ ವಿವರ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

೧. ಕಾಂತೀವರ್ಧಕ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸೇವಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳೆಯಲ್ಲಿ ಕುತ್ತುಕೆಯಿಂದ, ಬಾಹ್ಯದೇಹಗಳು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ 16 ಮಾತ್ರೆ ರೂ. 1.

೨. ಸೌರ್ಯವರ್ಧಿನಿ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಔಷಧಿಯು. ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಪಡೆಯಲು ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದದ್ದು. ಕೊಲೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೩. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1-4-0.

೪. ಗರ್ಭ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಸುಪ್ರಸವವನ್ನೂ ಸುಭಗತ್ವವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೊಲೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೫. ವಂಧ್ಯಾಹರಿಣಿ ಪಿಲ್ಲು. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕೊಡಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೬೦ಕ್ಕೆ ರೂ. 3.

೬. ಭಾಸಾಕರಣಿ. ಯಾವುದೇ ಮೂತ್ರವಿಕಾರ ಮೂತ್ರಕೃಚ್ಛ್ರ ಮೂತ್ರಾಘಾತ ಕ್ಷಾರ, ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಗುಣ್ಯ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲ ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. 1—8—0

೭. ವೆಜಾರ್ ಬಜ್ಜಿ ವೆಸ್ಟಿನ್. ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಸರ್ವ ಕರಿಗುಳ್ಳು ಜಾತಿಯ ಮುಖದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. 1—0—0

೮. ಪಾಲಿಕೇಶಿ. ಇದು ಕೂದಲಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಎಣ್ಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಕೂದಲನ್ನು ಕಪ್ಪಾಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಕೂದಲು ಉದುರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೊಸ ಕೂದಲು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. 1—0—0

೯. ಆಮೃತಧಾರಾ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೂತ್ರಕೃಚ್ಛ್ರ ಮೂತ್ರಾಘಾತ ಮೂತ್ರಕ್ಷಯ ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲಾದ ಮೂತ್ರರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ ಔಷಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. 1—0—0

ನೋ. ಬಿ.—ಇದು ಸಕ್ಕರೆಯಂಟಿಕೆ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಔಷಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಿಡಿಸಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಸ್. ವಿ. ತಂಬಿರ್ಸ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮೈಸೂರು.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲೆ ೨ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:
ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ನಾವು ಇದುವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಗೆ ತುಮ್ಮದೋಷದ ವಿಷಯಿಂತರ ಎಚ್ಚರಿಸಿಕೊಂಡಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಇದು ಪ್ರಯ ಅತಿ ಅವಾಯಕರವು. ಆದುದರಿಂದ ಕಕ್ಕಸಾದಲ್ಲಿ ಸ್ವರೂಪ ನಮಗೆ ಬರಿಯುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೊತ್ತಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವೆವು

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಓದುವರು ಉಚಿತವು.

ತಿಸ್ತಕವು ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಮಾಫ್.

ಸ್ವಸ್ಥವಾದ ಆತಂಕನಿಗ್ರಾಹ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅದು ಅಮೃತ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,
ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಖಾಸ್ಗೇ, ಮರಠಾ ಸು
ಮತ್ತು 96, ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: **Raphael & Co.,**
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಚೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಜಾಂಧಾರವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿ ಅನ್ನಾಧಿಕ್ಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ನರಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ವೀರ್ಯವರ್ಧನವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಕಲಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಧಾತುವೃದ್ಧಿ, ಮಾಸಕ್ರಮ ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಮುಟ್ಟುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುತಿರುವಿಕೆ, ಕ್ರಿಮಿಕ್ಷಯ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಮೂತ್ರಾಂಗ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಸಾಧಿಸಿದ್ದ, ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಅಗಾಧವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅತಿ ಘನವಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅದ್ಭುತವು. ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಬಿಡಿಸಿ ಕಷ್ಟವಾಗುವಂಥಲೆ ಕಾಸ್ಕಿಂಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಪ್ರೇಗ, ಸನ್ನಿಪಾತ ಮೆದುಳಿನ ಕ್ರಿಯಾ ಕುಗ್ಗಿಸಿಸ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಅಪಸ್ಮಾರಮುಖ ಮೊದಲಾದ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಗುಂಡಿಗೆಯ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಮ್ಮು, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟ್ಲುನೋವು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು, ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಬಾಣಂತಿಯರ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಕ್ಷಯ ಕ್ಷಾಮಾಂದ್ಯ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಕೆಳಿಸ್ಪಾರ ಜಡಗಳಂ ಮುಂತಾದ ಬದಕಾವಣೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯುತ್ಕಿಯೆಯಿಂ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಭೂತಮಂತ್ರ!!!

ಈ ಔಷಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಇರುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇದು ಇತ್ತು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರವೇ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಜ್ವರಕ್ಕೆಯಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದರೆ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ವೆಲ್ಲಂದ ಜಾತಿ ಬಂದಿಯು ಪೆಸ್ಟು ಬಾಲಸುಧಾ ೧-೨ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಸಿಹಿಯಾಗಿ ೧-೨ ದೇಂ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಿಮಿಯೂ ಕೆಲವು ದಿನ ಒಂದು ಪಥ ಪಾಂಡಿಯೂ ಅಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಸಮಸ್ತ ಬಾಣಂತಿ ಅಜಾರ್ಯಾಂತಿಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಂ ತಂಡರಿಸಿ, ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ತಿಕ್ಕ, ಮಲಬದ್ಧಂಥ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದು.

ಔಷಧಿಗಳ ಕೂಲಂಕಷ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಸ್ ನೋಡಿರಿ.

ಔಷಧಿಗಳು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಬರೆದರೆ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಕಮೀಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,
ಪುತ್ತೂರು.

ಕರ್ಣಿಕ

ಬಗ್ಸ್‌ಮುಕ್ಚರ

Karnik's Ague Mixture.

ಜಳ್ಳಿಜ್ವರ, ಮಲೆರಿಯಾ, ಅಂತರಿಕ (ದಿನಶೆಟ್ಟು, ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಸತ್ಯಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯವು ಗಿ ಆಣೆ.

ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಪಡಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲೆಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಹೆನೊ-ವಿನ್:— ಕೊಲೆರಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಓಕರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯು ಗಿ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು:— ಬಾಟ್ಲೆ ಗಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ಡಜನ್ ಗಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ದೇರೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಪುಕ್ಕಟೆ.

ಕರ್ಣಾರ್ಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
56 ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agent:—The Woollen Mart, *Mangalore.*

ನೋಟೀಸು.

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಜಡ್ಜರವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

O. P. No. 17/1918

೧. ಗೋವಿಂದ ಸೆಟ್ಟಿ
೨. ಕಾವಮ್ಮ ಯಾನೆ ಪದ್ಮಾವತಿ } ಆರ್ಜಿದಾರರು.
೩. ರುಗ್ಮಮ್ಮ ಯಾನೆ ಶೀತಮ್ಮ

ಸರ್ವಜನರಿಗೂ ಇದರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವದಿಸುವದೇನೆಂದರೆ—

ಮಂಗಳೂರು ತಕ್ಕೆಯಾರಿನಲ್ಲರಿವ ದೇವಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ ವದವೆ ವೃತ ಪಟ್ಟ ಅಮ್ಮಣ್ಣಿ ಯಾನೆ ಪದ್ಮಾವತಿ ಅಮ್ಮಗೆ ಹೊರಾಸಿಂದ ಒರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವ್ಯಯವಾಯಿರುವರೆ ನಾವಿರಾರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಆರ್ಜಿದಾರರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಗನೇ ಆರ್ಜಿದಾರನ ಹೆಸರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಒರುವ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾರೀಕು ಒಲಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂತ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸೋಣಾಗಿಯದೆ. ತಿಳಿದಿರುವದು.

Mangalore. 13—2—1918. } **Bola Nagesh Rao,**
Vakil for Petitioners.

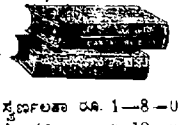

ಕನ್ನಡ
ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಸ್ವರ್ಣಲತಾ	ರೂ. 1—8—0	ಪೂರ್ಣಿಮಲಾ	ರೂ. 1—4—0
ಕೋಧನೆ	,, 0—12—0	ಪರಿಧಾನಿ	,, 0—4—0
ಮನೋರಮ	,, 1—0—0	ಶ್ಯಾಮಲಾಂಗಿ	,, 0—6—0
ಜುಮಲೆ	,, 0—6—0	ಗಜೇಂದ್ರಸಿಂಹ	,, 0—12—0
ಕುಸುಮಿನಿ	,, 0—6—0	ಪದ್ಮಿನಿ (ಚಕ್ತಾರಿನ ಮೊದಲನೇ	
ಪ್ರಿಯಂವದಾ	,, 0—4—0	ಜೋಕುಮಾರ	ರೂ. 1—8—0

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಪಟ್ಟಿಗಾಗಿ ½ ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿ

ಯಿ. ಎಸ್. ರಾವ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.
ಅರ್ಜುನಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಇದು ಕನ್ನಡ ಹೆಸರಿನಂತೆಯೆ, ಅದ್ಭುತವಾದ ಗುಣವುಳ್ಳ ಔಷಧವೆಂದು ತಿಳಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ವಿದಿತವಾಗಿರುವಂಥದ್ದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಡಿ ಬಿದ್ದಂತೆ ಉರಿಯುವ ಪಿತ್ತವಿಕಾರವು ಅತಿಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಶಮನವಾಗುವುದು. ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಅತಿಸಾರ, ಭೇದಿ, ಕಾಲರಾ, ಕಾಮಾಲೆ, ಕಫ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಕ್ಷಯ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಮೂತ್ರಾಂಗ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುತಿರುವಿಕೆ, ಕ್ರಿಮಿಕ್ಷಯ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಮೂತ್ರಾಂಗ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಸಾಧಿಸಿದ್ದ, ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಅಗಾಧವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅತಿ ಘನವಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅದ್ಭುತವು. ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಬಿಡಿಸಿ ಕಷ್ಟವಾಗುವಂಥಲೆ ಕಾಸ್ಕಿಂಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಪ್ರೇಗ, ಸನ್ನಿಪಾತ ಮೆದುಳಿನ ಕ್ರಿಯಾ ಕುಗ್ಗಿಸಿಸ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಅಪಸ್ಮಾರಮುಖ ಮೊದಲಾದ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಗುಂಡಿಗೆಯ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಮ್ಮು, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟ್ಲುನೋವು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು, ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಬಾಣಂತಿಯರ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಕ್ಷಯ ಕ್ಷಾಮಾಂದ್ಯ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಕೆಳಿಸ್ಪಾರ ಜಡಗಳಂ ಮುಂತಾದ ಬದಕಾವಣೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯುತ್ಕಿಯೆಯಿಂ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಭೂತಮಂತ್ರ!!!

ಈ ಔಷಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಇರುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇದು ಇತ್ತು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರವೇ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಜ್ವರಕ್ಕೆಯಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದರೆ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ವೆಲ್ಲಂದ ಜಾತಿ ಬಂದಿಯು ಪೆಸ್ಟು ಬಾಲಸುಧಾ ೧-೨ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಸಿಹಿಯಾಗಿ ೧-೨ ದೇಂ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಿಮಿಯೂ ಕೆಲವು ದಿನ ಒಂದು ಪಥ ಪಾಂಡಿಯೂ ಅಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಸಮಸ್ತ ಬಾಣಂತಿ ಅಜಾರ್ಯಾಂತಿಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಂ ತಂಡರಿಸಿ, ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ತಿಕ್ಕ, ಮಲಬದ್ಧಂಥ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದು.

ಔಷಧಿಗಳ ಕೂಲಂಕಷ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಸ್ ನೋಡಿರಿ.

ಔಷಧಿಗಳು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಬರೆದರೆ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಕಮೀಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,
ಪುತ್ತೂರು.

ನೋಟೀಸು.

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಜಡ್ಜರವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

O. P. No. 17/1918

೧. ಗೋವಿಂದ ಸೆಟ್ಟಿ
೨. ಕಾವಮ್ಮ ಯಾನೆ ಪದ್ಮಾವತಿ } ಆರ್ಜಿದಾರರು.
೩. ರುಗ್ಮಮ್ಮ ಯಾನೆ ಶೀತಮ್ಮ

ಸರ್ವಜನರಿಗೂ ಇದರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವದಿಸುವದೇನೆಂದರೆ—

ಮಂಗಳೂರು ತಕ್ಕೆಯಾರಿನಲ್ಲರಿವ ದೇವಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ ವದವೆ ವೃತ ಪಟ್ಟ ಅಮ್ಮಣ್ಣಿ ಯಾನೆ ಪದ್ಮಾವತಿ ಅಮ್ಮಗೆ ಹೊರಾಸಿಂದ ಒರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವ್ಯಯವಾಯಿರುವರೆ ನಾವಿರಾರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಆರ್ಜಿದಾರರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಗನೇ ಆರ್ಜಿದಾರನ ಹೆಸರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಒರುವ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾರೀಕು ಒಲಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂತ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸೋಣಾಗಿಯದೆ. ತಿಳಿದಿರುವದು.

Mangalore. 13—2—1918. } **Bola Nagesh Rao,**
Vakil for Petitioners.

ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೆ
ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧ

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ
ಹಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವದಿಲ್ಲ
ಹೊಳ್ಳರಗಳ ಜಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಚೂರ್ಣಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
ದಂತವೈದ್ಯರಿಂದ ಹಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತೆಗಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ
ಶುಲಭವಾದ ಔಷಧಿ
ದಾಯಿಯೊಳಗೆ ವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಹಾಗಿಸಿದ್ದ ಔಷಧವಲ್ಲ
ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರಿದ ಜಿಕಿತ್ಸೆ
ಕೆವಿಗಳಲ್ಲಿ 2, 3 ದಿವುಗಳು ಹಾಕಿದರಿಂದಲೇ ಗುಣವೊಂದುವದು.

ಒಂದು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಾತ್ಮಗೊಳಿಸಿ.

ಸೀಸೆ 1ರ ಕ್ರಯ ರೂಪ್ಪಾ 1—4—0.
ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.
ಈ ಕೆಳಗಿನವರ

ಕೆಂಪ್ಲೆ ಗಾರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ಕುಂಪನಿಯವರ ಪೌಡರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದು.

STANY BROTHERS
Sole Agents
M. C. C's. Toothache
Specific, Mangalore.

ಸರ್ವಜನರಿಗೂ ದೇಕಾಗಿನೆ.

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿ:—ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ 1-2 ದೇಳಿ ಮಾತ್ರಭೇದಿ ಮಾಡಿಸಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಶ್ಲೇಷ್ಮವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರಿದಾಗಿ ಆವರಣ ಕಕ್ಕಸಾ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ವಕ್ಕೆಗಳ ಶೀತ, ವಿಧವಿಧವಾಯು, ಮಂದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಬೆಲೆ: 50 ಮಾತ್ರೆ, 4 ಆಣೆ.

ಯಳವಿನ ಎಣ್ಣೆ:—ಇದನ್ನು ಉದ್ದಿದ 2-3 ಘಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಅನಾವ್ಯವಾದ ವಕ್ಕೆಶೀತ, ಕೈಕಾಲುಶೀತ, ಕ್ಷಾಮ ಕಫ್ಯಾಗಿರುವಿಕೆ, ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇವುಗಳು ಯಃಕ್ಷಿಣಿಯಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು. ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯೋಪಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವನ್ನು ನಾವು ಹೊಗೆಳಿಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ: ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ:—ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ವಿಧವಿಧಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿನಿ ಇವರ ಅವೆಲ್ಲವಿಗಿಂತ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಸುಜ್ಞ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾವಂತರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆವಂತ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಅತ್ಯಕ್ಕ ಇರಬೇಕಾದುದು. ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬಿಟ್ಟುವರೆತ್ತೆ ಸ್ವಾಂಪ್ರೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಫ್ರೀ ಸ್ಯಾಂಪಲ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸುಮಾರು 300 ಮಾತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 4 ಆಣೆ; 5ಕ್ಕೆ 1 ಇನಾಮು, 25 ಸೀಸೆ ಟಿ. ಖ. ಸೇರಿ 5ರೂ.

ಕರ್ಪೂರಾದಿವಟಿ:—ಮುಕ್ಕಳ ವಕ್ಕ ದೊಷ್ಟರು ಅತಿಸಾರಭೇದಿ, ಅತಿಶೂಲೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಸ್ವೆಲ್ಲಂ ಅರಿವೆ ಸೀಸೆ, ಕಾಲರಾದಲ್ಲಿ ಕಡಾತ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ. ಬೆಲೆ: 50 ಮಾತ್ರೆ 4 ಆ.

ಮಕ್ಕಳಿರುವ ತನೆಗೆಲ್ಲಾ ರಕ್ತಕ್ಕಳಲ್ಲಾ ವೀರ್ಯವೃದ್ಧಿ ಔಷಧಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ದೆಲಿಮಾನಿಸಿ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯು ಸುಗಂಧಭರಿತ ವಿಕಟ ಅನುಭವಾನ ಪಕ್ಕವಿರುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಮೀಷನ್. ಪೋಸ್ಟಾಲ್‌ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

1. ಜ್ವರದನಾಶ್ಯೆ 100ಕ್ಕೆ 8 ಆ. 2. ರಜಸ್ರವ ಮತ್ತು ತುಳುಕತ್ತ ಔಷಧ. (ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತಿರುಸು) 4 ಆ. ಸುಧೋದಿ ಮಾತ್ರೆ 50ಕ್ಕೆ 4 ಆ. ದಂತಶರ್ಮಾ (ಗುಲಾಬಿಪುಡಿ, ಅತ್ಯೀಕ್ಷ ಗುಣ, ಮಧುರವಾಸನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು) 1 ಡಿಂಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಪುಡಿ 1 ಆಣೆ. ಅವೀಪಾದಿ (ಸುಖದ ಮಾತ್ರೆ) ಬೆಲೆ: 4 ಆ. ನಾರಿಕೇಳಾಂಜನ (ಕೇಶ, ಮತ್ತು ಕರ್ಣರೋಗ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅನಂದವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ.) ತಲೆನೋವಿಗೆ, ಕಣ್ಣುನೋವು ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಕೃಷ್ಣ. ಬೆಲೆ: 4 ಆ.

ತಿಂಗಳವರೆ ಮಾಲಿಗೆ:— **ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.** ಸಬ್ಬೈಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

Printed & published by P. S. Chandrasekhar Kaniyoor Sudhar Annapurna's Sharada Press, Mangalore.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತೋರ್ಜಂ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನೀತಿ ತಾರ್ಥಾದ್ಧಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಸಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ ! ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಕವರಂಚೆದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೫ | ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೧೯ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೭. | ಸಂಚಿಕೆ ೯.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕ್ಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವರ್ಧಕವಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಸ್ವಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯ ನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಎಣ್ಣೆ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಒಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾರ್ನಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ದೊಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಸ್ತಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ ಬತ್ತರಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬೆಲೆಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು। ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಕಮ್ಮಿಗೆ ಮಾರಲ್ಪಡುವಂಥವುಗಳು.

ಏಲಕ್ಕಿ, ಜಾಪತ್ರೆ ಮುಸ್ಕಾಯಿ, ಬಡೆಂಜಾ, ಶಾಲಕ್ಕೆ, ಗಡಗ, ಹುಟ್ಟುಕ್ಕೆ, ಕೆಂಪುಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಮಧುರಿ, ಬಿಂಗಲಾಪ್, ಆಲಿಪೆಟ್ಟಿ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಕೇರಳ, ಅವಶ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಸ್ವದೇಶಿಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಷ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಸರ್ವಸಾಧಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮುಖವಿ, ಉಡಪನುನಗಳು, ಹುಬ್ಬು, ಉತ್ಸವಗಳ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಿದ್ಧಗಳ . ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳು, ದೇವತೆಗಳು, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಚಪ್ಪಾಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳು

ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.
ಚಿಲ್ಲರೆ ನಗದು ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:— ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕೀರಿಗಳ ರಜಸ್ಸನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿರಿ.

WANTED.

Two Secondary Trained Teachers for St Joseph's Higher Elementary School, Mermajal.

And Two Elementary Trained Teachers possessing some Knowledge of English for the Nirmarga and Bellare Schools.

Salary for the former from Rs. 24-30 and for the latter from Rs. 12—15 according to qualifications.

Apply personally to—

Convent Church, Mermajal Village Parangipet P.O.S.A. — **Rev. Fr. M. S. Fernandes.** *The Manager*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:— ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು, ಕೀಲ, ಕೆಮ್ಮು, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಚೇಳು ಕಡಿತ, ಅನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ 25,000 ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲೆಂಡರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕೆಲೆಂಡರು ವಿ. ಪಿ ಮುಖಾಂತರ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಬಟ್ಟಿಗೆ 5 ಆಣೆ ದೀಳುವದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜ ಕಮ್ಮಿ ದೀಳುವದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:— ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರಡಿಗೆ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಸಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬೂದಿ ಚೋಕಿನ ಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹೂವನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು

ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ನಿಲುಬದ್ಧತೆ, ಚೈತನ್ಯಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅರುಚಿ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ, ನಿಜೇತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದಾಸೀಕರಿಸಿದ್ದರೆ ಆಣೆಲೆಕಾಯಿ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡಸಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಸಿದ್ಧವಾದ **ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆ**ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! — ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಹೇಗೆಗೆ ನಡೆಸಿ ತ್ತಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಉಚಿತ! ಟಪ್ಪಾಖರ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇನೇ ದೊರಕುವದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜೀ ಶೇತಪಾಲ್,
ಮದನಮಂಜರೀ ಫಾರ್ಮಸಿ,
ಜೆ ಜೆ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಪೋಸ್ಟ್, ಬಾಂಬೆ.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು;

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳ್ದ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital Rs.	...	300,000—0—0
Issued Capital ...	...	225,000—0—0
Subscribed Capital	...	225,000—0—0
Paid up Capital	...	219,625—0—0
Deposits ...	...	297,566—14—7
Reserve Fund	...	51,394—13—6

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 48,411—4—0 have been invested in Government Paper of the face value of Rs. 50,000.

Dividends of not less than 6% paid during the past years and a bonus of 1% to 2% paid in addition during the last nine years.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/ received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4, 4½, 5, 5½% and 6. respectively at the discretion of the managing committee.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

Current Deposit Account opened free of charge.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

Loans granted on proper securities and pledges.

Canara Bank Ltd.,
Mangalore, 1st. January 1918.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು	ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಮೂಲ ಧನವು	,,	225,000—0—0
ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನವು	,,	225,000—0—0
ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು	,,	219,625—0—0
ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ಪೈಸುಲುಗಳು		297,566—14—7
ರಕ್ಷಿತ ಧನವು ...	...	51,394—13—6

ರಕ್ಷಿತ ಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರುಸದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿಸುವ ಲಾಭಾಪೈಯ 25ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸೊಲುಗು ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ರಕ್ಷಿತ ಧನದ ಪೈಕಿ ರೂ. 48,411—4—0 ರೂ. 50,000ದ ಬಾಬ್ತು ಧರ್ಮಪತ್ರ ಗಳ ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಕಳೆದ ಏಯಿವಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 6ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಲಾಭವು ಸಾ... ಮಾಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಡೆ 9 ವರುಸಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ 1ರಿಂದ 2ರ ವರೆಗಿನ "ಬೋನಸ್" ಎಂಬ ಲಾಭೋಪಚಿತವು ಸಹ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 4, 4½, 5, 5½ ಮತ್ತು 6 ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ರಿಂದ 50ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕ ಸೊಬಲಾಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದವು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಹಿಂದೆತ್ತ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ರೂಪ ನಿಯ ಠೇವಣಿ ತಿಗಳು. ಸೇಕಡಾ 2½ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದವು.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಚಾಲ್ತಿಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ರಹಿತ ಆಗಾಲತಿಗಾಗಿ ಬೇಂಕಿನ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾವೀತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ರ ದರಿ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಯೋಗ್ಯ ಜಾಮೀನ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ತನಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುವವೆ.

P. Gopal Naik,
Secretary.

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಏಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

ಹೈಮಾದಿಪಾನಕ. ಪೈಮಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಗೃಹಿನಿಸ್ಥೆಯೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಕೀಡಿಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುವಲ್ಲಿ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 6 ದಿವಸದ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1. ಚಿಕ್ಕ ಸೈಜು ಬೆಲೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಘ್ನೌತ ಘೃತಗಳಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಗಂಧ ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯಾಮೋ ಎಂಬ ಗಡ್ಡ ಯನ್ನೂ ಕುಷ್ಠ ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಮತ್ತ ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ದಿವಸ ಇಡಿಸಿಕ್ಕೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸೈಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ
ಎ. ಎಂ. ಎಸ್. ಎ. ಎಂ. ಬಿ.
ಒನ್ನಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
55 ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಪಾರ್ಕ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಕಂಪೆನಿ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಸಂಜಸಾರ ಲೇಹ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೋಗಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ತರದ ಇಂದ್ರಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಶೀರಿಗೆ ರೂ. 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಮತೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದ ರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣವಾಗಬಹುದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ನಿಗುಂಡಿ ತೈಲ

ಈ ತೈಲವನ್ನು ಮೈಗೆ ಉದ್ದಿದಂತೆ ಕಳಿಗೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿಲು ಪಕ್ಷ ವಾತ, ಅನುಸ್ಪಂಧ, ಶಬ್ದಸ್ಪಂಧ, ಗುಲ್ಮವಾತ, ಅಂಧವಾತ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಾಂತದ ವಾತರೋಗಗಳು ಸಮನವಹವು. 84 ಬಗೆಯ ವಾತರೋಗಗಳಿಗೆ ಈ ತೈಲವನ್ನು ಸೂರ್ಯನು ಕಳೆಯುವಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಂಗುವಂತೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕ್ರಯ ಸೀಸಾ 1½ ರೂ. 1—0—0.

ಗೋಧೂಮಾದಿ ಮಾತ್ರೆ

ಮಾಲ್ಕಂಗಿ ಕೊಡಲು ಬೇಲಗ್ರ ಮತ್ತು ಅಪಸ್ಮಾರ, ಕ್ಷಯ, ಉನ್ಮಾದ ಜ್ವರಕ್ಷಾಸ, ಯಕೃನ್ಮಾಕ್ಷೆಪ, ಭೂತಗಳ ಉಪದ್ರವಗಳು ಸಹಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೂತಿಕ ಉಪದ್ರವಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದು. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಕ್ರಯ 25 ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂಜ್ಯಪಾದ ಗುರುಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುತ್ತವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಸಮಸ್ತ ವಿಷಮ ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ಶಾದರ್‌ಮುಲ್ಲರ್ ರವರ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್, ಬೋರ್ನಿಕ್‌ಗಳು, ಶೋಷ್ಲರ್‌ವರ್ ಎಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತರದ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪರದೇಶದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಕೈತ ಔಷಧ ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಪಡುವುದು.

ವಿಳಾಸ:—

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್
ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ,
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಪಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಸುಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುನಿತ್ಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯ ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಶ್ರೇವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವದೂ, ವಸಡು ಬಿಗಿಗೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವಲ್ಲಿ ಆತಂಕವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದ ಮುಖ
ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!
ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರದೂರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಂಟೆಗಾಗಲಪೇಕ್ಷಿಯುಳ್ಳವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರ ಕೆಳಿಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸೋಲ್ ವಿಜಂಟ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಔಷಧಕಾರರು, ಮಂಗಳೂರು ಸ್ಟೇ.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಲಪ್ತಾ ಎಣ್ಣೆ.

ಇದರ ವಾಸನೆಯು, (ಪರಿಮಳವು) ಬಹಳ ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಇರುವದಲ್ಲದೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಕಣ್ಣುಗಳು ತಂಪಾಗಿಯೂ, ಶಕ್ತಿವಾಗಿಯೂ, ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ, ದೆಷ್ಟಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯಗಳು ಹೊಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೇಮುಸಲು ಮುಂತಾದವು ನಾಶವಾಗಿ ತಲೆಯುರುಡೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಗಡ್ಡ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಿಗಳು ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಜನರು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಎಣ್ಣೆಯು ಬೆರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೧—೪—೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಕೆಮ್ಮಿನ ಔಷಧ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಔಷಧ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳು: ಗೂಳು, ಕ್ಯಾಸ, ಸೀತ, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟಲುನೋವು, ಎದೆನೋವುಗಳನ್ನು ಗುಣವಡಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜನರು ನರಳುತ್ತಿರಬೇಕು? ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಸೇವನೆಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿನೋಡಲಿ. ಅನಂತರ ಯಾವ ಬೇರೆ ಔಷಧಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳಿಗೂ ರಾಮಬಾಣವಾಗಿಯೂ, ಎದೆಗೆ ಬಲಕೊಟ್ಟು ನೀರ್ಬಂದ ರೋಗಗಳು ತಲೆಯಿಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

೦ ಮಾತ್ರೆಗಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಗ್ಲಿಟೋಡಾಯಿನ್.

ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಮೂಹೋಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸೀಸೆಗಳ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತೆ. ಎಷ್ಟು ವಿತರಗಳ ಹಳೇ ರೋಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಅಥವಾ ಹೊಸತಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಬಿಳುಪು ಹೋಗುವುದು; ಉರಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಂತುಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸೇವಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಉರಿಮೂತ್ರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮೂತ್ರವು ಬಿಳುಪಾಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ರೋಗದ ಪಟ್ಟುಗಳೇ ಆಡಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಔಷಧಿಯು ಕಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೆ. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೦—೦.

ವಿಳಾಸ:—

ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ಫೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ-ಹತ್ತರ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Freye Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay

ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳ

ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ

ಬೇಕಾದ

ಹಾಜರಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳು! ದಾಖಲು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳು!!

ನಾರಾಟುಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವು

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ನವೀನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ

ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ...

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ಮಂಗಳೂರು.

ಅಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವವು

ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮುಕ್ತಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪತ್ರ ಪಡೆದುಗೊಳ್ಳಲು ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಧಿಕ ಮಂದಿ ಪುರುಷರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಪಟ್ಟಣದ ಸಭಾಗೃಹದ ಮುಂಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿಗೆ ಪತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ಪುರುಷರು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಅನರ್ಹರಾಗಿದ್ದರು. ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಪತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಅರ್ಹರಾದವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಅನರ್ಹರಾಗಿದ್ದರು. ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಅರ್ಹರಾಗಿಯೂ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿಗೆ ಪತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ

ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆ

ಅಗ್ರಲೇಖ—	ಪಾಮ.
೧. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ.	೪
ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:—	
೧-೩. ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಠರಾವು	೪-೫
೩-೪. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ	,,
೫. ಒಲ್ ಇಂ. ಕೆಂ. ಕಮಿಟಿಯ ಅಧಿವೇಶನ	,,
೬. ಮೃ. ಗ್ರ. ಪಿ. ಭೋಜರಾವ್ ಇವರ ತೀರ್ಥರೂಪರಾಯ ಮೃತ್ಯು	,,
ಸ್ಥಳೀಯ—ಮೈಸೂರಿನ	,,
ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—	
೧. ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧ	೪
೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ	,,
೩. ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತ	,,
೪. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಚೆಂದೂರು	೪-೬
೫. ಬೊಂಬಾಯಿ ಯಾತ್ರಾ ನಾಡಿನ ಬಡವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಹಾಯ ಫಂಡು	,,
೬. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ	,,
೭. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಧಾರವಾಡ	,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೩೪ ಮಾಘ ಬ. ೩ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ.

(ಲೇಖನಾಂಕ ೨.)

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಹ್ಯಾಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ವಾಚಕರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸಂಪತ್ತು ವಿಪುಲವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ದೇಶವು ದರಿದ್ರವಾಗಿದ್ದಿದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಕಲೆ, ಶಿಲ್ಪವಿದ್ಯೆ, ಸ್ಥಾಪತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳು ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಸಂಪನ್ನದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜೈನರ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಹಿಂದೂರಾಜರ ಸಮಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಮಹತ್ತಿದೀಯ ಬಾದಶಹರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿಗಳಿಗೂ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ, ಮಸೀದಿಗಳಿಗೂ, ಗುಡಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬ ಧನವು ವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಹೋದದ್ದೂ ಅಪಾರ ಸೊತ್ತು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವು ಈ ಮಂದಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಂದಲಾಗಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕವಿಧಿಯ ಪೂರ್ವ ವೈಭವವನ್ನೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಗತವೈಭವ ಸಮರ್ಥನವನ್ನಾಗಲಿ ಚೈತನ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ನಾವು ಹುಲುವ ವಿಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇನು? ಪೂರ್ವವೈಭವದ ಸಮರ್ಥನವು ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಪನ್ನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದೆ? ಇತ್ಯಾದಿ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬರಬಹುದಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಹಿಮ್ಮೊಗ್ಗೆ ಆದು ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ರೋಗಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ರೋಗವು ಯಾವುದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿತು, ರೋಗೋತ್ಪತ್ತಿಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹ್ಯಾಗಿತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಪ್ರತಿಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹ್ಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನತವಾಗ ಹತ್ತಿತು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವದು ಅತ್ಯಂತ ಹಿತಕರವಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯನಿವಾರಣೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಂಗ್ರಹವು ಹ್ಯಾಗೆ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಿದರು. ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ ಕಮಿಷನರುಮುಂದೆ ಹಿಂದಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪತ್ರಿಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲ ಅರಣ್ಯರೋದನವಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸದವರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದು ವಿಶ್ವ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಲಕ್ಷಣವಾದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಉಕ್ತನ್ನನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ "ದಿವಾಳಿ" ತೆಗೆಯುವದೇ ಕ್ರಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಈ ನ್ಯಾಯವು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಸಂಪನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಅದು ದಿನೇದಿನೇ ಬಡಮೈತಿಗೆ ಬರಹತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವದೆ ವಿಹಿತವು.

ನಮ್ಮನೇತೃನಿಪ್ರತಿಸಾದನದಿಂದ, ಸ್ವತಂತ್ರೋಪಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾಗದ ಬರೆ ಪುಸ್ತಕಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸಾರದಿಂದ, ವಿಕಾಯತ್ತಿಪ್ರಧಾನವಾದ ಕಾರಾಯಂತ್ರಾದಿ ಸೌಧಾರಜಿಯಂಥ, ವಿಲಾಯತಿ ಬೇಟೆಯ ಅಳಂತಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹಾಗು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ, ಪುನಃ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉದ್ಯೋಗನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ತನ್ನ ಎಷ್ಟೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಮತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಈ ಮಾತು ವಾಚಕರ ಲಕ್ಷ್ಯವಲ್ಲಿ ಬಾರದೆ ಇರಲು. ಇಲ್ಲಿಯ ತೆರಿಗೆಯ ವರ್ಷತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವವರಿಗೂ ಇದೆ ಮಾತು ಪುನಃ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವ ಅರಸಿನ ಇಂಥಲಂಡನ ಸರಕಾರವು ತೆಕ್ಕೆಯ್ಕೆಯೇ ಕೆಂಬುದು ಮನಸಿನ ಕಾಲದಿಂದ ಗಿಜಿಸಿ ಶತಮಾನದ ವರೆಗಿನ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ರಾಜಂದ್ರಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಪದ್ಧತಿಯು. ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥದೆಂಬ ಮಾತು ಬಿಟ್ಟು ನೀಲೆ ಉಕ್ತನಾ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾಧಕವಾಗಿರಬಹುದು ಬಿಟ್ಟಿನಿಲೆ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಆಗ ಉಕ್ತನ್ನದ ಬಂದು ಜಾತ್ಯಾಂತರವು ಸರಕಾರಿಖಜಾನೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾರಣಸನ. ಪೇಶ್ವಾಯಿ ಮೇಲೆ ಶಿವಾಜಿಗಾ ಮೇಲೆ ಧೂತ್ಯರ್ಥಂ ನತಾಧ್ಯೇಯಮಿದಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ತಕ್ಕೈಂದ ಕರವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿಯೆ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರಂತೆಯೆ ಆಗಲಾ ಜನತೆಯು ಉಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿಯೆ ದೇಶದ ಕರಭಾರವು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಜನರ ಅಂಬೋಣ. ಆ ವಿಧದ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಿದೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಇಷ್ಟು ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಉಕ್ತನ್ನ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಸ್ ಎನ್ನುವ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆವಾಗ ಸಾಂಗೋಪಾಂಗ ವಿವೇಚನವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡೋಣ.

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು.

೧. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಧಾರಿಸಿದ ಸಾಕ್ಷಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯವಿದ್ಯತಿಯೊಡನೆ ಎಷ್ಟೊ ಒಳ್ಳೆ ನಂಗತಿಗಳು ಒಂದಂತೆಯೆ ಅನೇಕ ಕೆಟ್ಟನಂಗತಿಗಳು ಸಹ ಬಂದಿದ್ದಾವೆ. ಅಂಥ ಕೆಟ್ಟನಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ಯ ಮುಂತಾದ ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಇಲ್ಲಿ ಬರುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅಮಲುಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಮಿಟ್ಟಿತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವದಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಇಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಉಪಯೋಗವು ರಾಜಮಾನ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಶಿಸ್ತನ್ನುತ ವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಕಾನೂನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ "ವ್ಯೋಪಾರಿ ತತ್ವದ ಮೇಲೆಯೆ ನಡೆದಿರುವದರಿಂದ ವಾಡಕಸಿಂದರೆ ಅಮಲುಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರವು ಸಂಕವನ್ನು ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಹಾಕಿದೆ ಸರಕಾರಕ್ಕಾದರೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಮಲುಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿನಿಯೋಗವು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಂಟೆ? ಇಲ್ಲಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಖಜಾನೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸುವದು ಯಾಕೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿ ಉತ್ತರ ಬೇನೆಂದರೆ, ಸುಂಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದರಿಂದ ಮಾದಕಪದಾರ್ಥಗಳ ಕ್ರಯವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದುಕೊಂಡವರು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೈಲ್ಲ. ಅರ್ಥಾತ್ ಸರಕಾರವು ಮಾದಕಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಇದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಮಾದಕಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಗದಂಗುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುವದನ್ನು ಸರಕಾರವು ಯಾಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವದಿಲ್ಲ; ಕಂಪಹುಸಾ ಮದ್ಯ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಿದಾದರೂ ಒಟ್ಟನು ಕುಂತಿವ್ಯನ್ನೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪದಿಂದ ಮದ್ಯಪಾನಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ತಡೆಹಾಕುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ 'ಜನರ ವಾನಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಅಪಹರಿಸಲು ಉತ್ಸುಕವಾಗಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ಸರಕಾರಿ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆಯೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಜನರ ಧಾನಣಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಕೋಚಿಸುವ ಸರಕಾರವು ಅವರ ಪಾನಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮುಕ್ತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದಾದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾನದ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಪೂರಾವಣೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದವರು ಏನುಮಾಡುವದು ಸಹಿತಾ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾನದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಂಕವನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ

—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಿವಿಲಿಯನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟು ಸಂಬಳವು ಇನ್ನು ಯಾವದೇಕದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಸಿವಿಲಿಯನರ ಸಂಬಳವೆಂದರೆ ಹೊರಿಗಟ್ಟಿಯಿಂದಲೆ ದರಿ. ಆಯಾ ಜನಾಂಗದವರು ತಂತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಜರ್ಮನಿ, ಜಪಾನ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲಂಡ ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳವು ಒಹು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಓದಿಗಿಟ್ಟು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪೋರ್ಟ್‌ಗೀಸ, ಫ್ರೆಂಚ್ ಇವರ ವಸಾಹತುಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವ ಅಫ್ರಿಕದೊಳಗಿನ ಜರ್ಮನಿಯ ವಸಾಹತಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳವು ಇಲ್ಲಿನಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಬಹಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಸಂಪನ್ನವಾಗಿರಬೇಕಾಯಿತು? ಸಿವಿಲಿಯನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ತನಕ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಳ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಟ್ಟಿಂದ ಹೀಗೆನುಂಕರವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಅವರಿಗೆ ಪೆನ್ಶನ್ ರೂಪವಾಗಿ ಎಷ್ಟೊ ಕೋಟಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತಗಳಿಂದಲೂ, ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಲೂ ಹೊರಡುವ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಒಂದೆ. ಮತ್ತು ಅದು ಧ್ರುವವೆಂದರೆ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಸಂಪನ್ನವಾದ ರತ್ನವು; ಆದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು?

ಈ ಆಕ್ಷೇಪವು ಎಷ್ಟೊಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಾನಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ನೋಡುವಾಗ ಅದು ಸ್ವಕ್ಷಪೂರ್ಣವಾಕ್ಷೇಪಂಗು ತೋರಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅದರ ಖಂಡನವೂ ಇದೆ. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡೋಣ. ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರಣ, ಕಾರಾಯಂತ್ರ ಮುಂತಾದ ಸಂತತಿಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಖಂಡಕಾರವಾಗುವದು ಸಂಶಯವೆ ಇಂದುಮೇಳೆ ಬಂದುಗಳಿಂದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪಕಾರವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೆನಸಿದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಗೆ ತಮಾಲಿಕ ಸ್ವವ್ಯಯಭವು ಬಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಪ್ರಸಾರಣದಿಂದ ಜನತೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಂಚ ಸಂಸ್ಕೃತವಾದೀತು, ತಿರಿಗೇತನವು ಹೋದೀತು, ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಬಹುದು, ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಜ್ಞಾನವು ಬಂದೀತು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಹೋಗುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಈಗ, ಜಡದ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಧನೋತ್ಪಾದಕ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಆ ಶಿಕ್ಷಿತರು ಹೊರಟರೆ ಅವರಿಂದ ಏನು ಮಾತಾಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ? ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತತನದ ಚಾಕರಿಗೆ ನಿಂತು, ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಕೊಟ್ಟ ಸಂಬಳವನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ನಿರಸವಾ ಶಿಕ್ಷಣವೆ ಕಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆವಿಧದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಇದ್ದ ಬಂಬೆ? ಇಂಥ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಪತ್ತು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಅಂದಿಗೆ? ಚಾರಾಯಂತ್ರಾದಿ ಸೌಧಾರಜಿಗಳಿಂದ ಜನರ ವ್ಯವಹಾರಸೌಕರ್ಯವು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಬಂಬೆ ಬಂದೀತು. ಅದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ನಿರೀಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಮಾಡುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ರೈಲಿನಂಥ ನಿರುದ್ರವ ಇಲಾಖೆಯು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸರಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿ. ಇದು ತಪ್ಪಲ್ಲ ವೆಂದರೂ ರೈಲುಲಂಚನಿಗಳು ಪೂರ್ಣ ವಿಲಾಯತಿ. ಎಂಬುಮೇಲೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಲಾಭವೇನು?

ಈಗ ವ್ಯಾಪಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವೆವಾದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಹೊರಗಿನ ವ್ಯಾಪಾರವು ದಿನೇದಿನೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲಿಂದಲೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಂಪತ್ತು ಅಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಹೋಗಿ ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಸಿವಿಲಿಯನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೇಟಿನಿಲ್ಲ ವೇತನಕ್ಕಳಿಪುವು ಏಳು ಸಮುದ್ರದ ಆಚೆಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬೇಳುವದಿರಿಂತ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಪತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಡ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹಲವು ತರದ ಸುಖಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಹಾಗು ಬುದ್ಧಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಳಿಸಿಸುವ ಗದೋಪಕರಣದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೀವು ಪಡಬೇಡಿರಿ. ಅಧಿಕತೆಯ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಪೈಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೆ ನಾಲ್ಕಾಯಿ ಜಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸಿವಿಲಿಯನರ ಬೆಸ್ಟ ಆದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಖರ್ಚು ಬರ್ಡನ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ಕರೆದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯವರ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬರ್ಜನದಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಹಲ್ಲಿಯು ವರನ್ನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿವಿಲಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದು ಹಿತಾವಹವಾಗಿದೆಯು ಈಗ ಸು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದಿ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಿತಿಯು ವಿಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಂಠಶೋಷವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮಹರ್ಷಿ ದಾದಾಭಾಯಿಯಂಥ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಸಹ ಇದನ್ನೆ ಕೂಗಿದರು. ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ ಕಮಿಷನರುಮುಂದೆ ಹಿಂದಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪತ್ರಿಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲ ಅರಣ್ಯರೋದನವಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸದವರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದು ವಿಶ್ವ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಲಕ್ಷಣವಾದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಉಕ್ತನ್ನನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ "ದಿವಾಳಿ" ತೆಗೆಯುವದೇ ಕ್ರಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಈ ನ್ಯಾಯವು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಸಂಪನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಅದು ದಿನೇದಿನೇ ಬಡಮೈತಿಗೆ ಬರಹತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವದೆ ವಿಹಿತವು.

ನಮ

ಮೊನ್ನೆ ಪುನಃ ವರಿಷ್ಠಕೌನ್ಸಿಲು ಜರಗಿದಾಗ ನಾಮದಾರ ಶರ್ಮರು ಮಾಧವಕರ್ಮಚಾರಿಗಳ ಮಾನಾಟವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತಂದ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯವರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ವಿಚಾರಸರಣಿಯಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ನೇಲಿನ ವಿಧಾನಕ್ಕೆನೆ ಪುಷ್ಟಿಬರುತ್ತದೆ. "ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ, ಈ ಮಾದಕ ವಸ್ತು ಸೇವನದ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಅಂತರ್ಯೋಗವೆಂಬುದಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಸರಕಾರವು ಪಾನನಿಷೇಧವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನವು ದಿನೆ ದಿನೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಲ್ಲಿ ಶರಾ ಬದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಪಾನದ ಪರಿಣಾಮವು ಸ್ವತಃ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಲಲ್ಲಿ ಜನರು ಈ ವಿಷಪಾನವನ್ನು ನಾಡಿ ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳ್ತಿತ್ತಿರೆ" ಇತ್ಯಾದಿಯಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾಮದಾರ ಶರ್ಮರು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮುಂದೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಲೋಕಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರು ಈ ಠರಾವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರು. ಪರಂತು ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ೨೯, ಅದರ ಪ್ರತಿಕೂಲ ೩೩ ಮತಗಳು ಬಿದ್ದ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಠರಾವು ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು!

೨ ನಾಮದಾರ ಶರ್ಮರು ತಂದಿರುವ ಠರಾವಿಗೆ ಈ ಲೋಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ವ.ತವು ಅನ.ಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇತ್ಕ ಎಂಬವರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದಕವಪದಾರ್ಥದ ನಿಶ್ಚಯವು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಲಾ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಹೊರಗಾಗಲಿ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ್ಕವಾಗಿ ಜನರ ಪಾನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ತಡೆ ಹಾಕುವುದೆ. ಹ್ಯಾಗೆ? ಎಂಗು ಹೇಳುವುದು ನಿತಿಧರ್ಮಿಯಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಗರ್ಹ್ಯವಾದದ್ದು. ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೊಬ್ಬೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ರಹಸ್ಯದಂಥ ಕೇವಲ ಅನಂಬ್ಯಕ್ತಿಕೀಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಪಾನದ ಭಕ್ತರಿದ್ದರೂ ಪಾನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭಕ್ತರಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಖಂಡಿತ ಹೇಳಬಲ್ಲವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂಥ ಪಾನ ಯನ್ನು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಶುದ್ಧ ಅಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

೩. ಕಳದ ವರುಷ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಲ್ಲಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ'ದ ಕುರಿತು ಬರೆದ ಒಂದೆರಡು ಅಗ್ರಲೇಖಗಳ ಸ್ಮರಣವು ವಾಚಕರಿಗೆ ಇದ್ದೆ ಇರಬಹುದು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅಂದೆ ನಾವು ವಾಚಕರ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ'ದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವೈವಸ್ಥಾಪಕರಾದ ವಿ. ಆರ್.ಅಂಡೇಲರನ್ನು ಸರಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಿಂದಿಂದ ಸಂಗತಿಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ್ಕೆಲ್ಲ ಟ್ಟಕಾರಣ ಆ ವಿಷಯವು ತಕ್ಕಷ್ಟಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನತೆಯ ಆಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪುನಃ ವಿ. ಜೋಜ ಆರ್.ಅಂಡೇಲರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ದೇಶವಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಧಿಬಲವಾದ ದ್ರವ್ಯ ಸಾಹಾಯ್ಯವು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಂದು ಎರಿಲ ತಾ. ಲರಿಂದ ೧೫ರ ವರೆಗಿನ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬೆ' ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹಬ್ಬೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೆ, ನಾಟಕ-ಮಂತಾದ ರೂಪದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ದ್ರವ್ಯಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾದಿದೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ವರ್ತಮಾನಸಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ. ಇದೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದವಾರ ವ.ದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಕೂಡಿದಾಗ ವಿ. ಆರ್.ಅಂಡೇಲರು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ'ದ ಮೇಲೆ ವಿಶಕ್ಷೀಯರು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಆಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರಂತೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಈ ಭಾಗವು ಬಹು ಮನನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೇಗುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವಗಳು ಘನವಂದರೆ,—೧ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆತ್ಮವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಂದರೆ ಅಂತರ್ಬಾಹ್ಯ ಹಿಂದಿಯಾಗಿರಬೇಕು ೨ ಛಿದ್ರರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೈಯಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಪರಕೀಯರು ಹಿಂದಿಗಳ ಕೈಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವದಿದ್ದರೆ ಆ ಸರಕೀಯರ ಸಕಲ ಸರಕಾರವು ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವದು. ೩ ಶಿಕ್ಷಣವು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿರಬೇಕು; ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಧಾರ್ಮಿಕಸ್ಪರೂಪವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಧರ್ಮಗಳ ಅನೈಕ್ಯಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಬಾಧಕ ಬಾರದಂತೆ ಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ೪ ಹಿಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಕಾಲಿನವಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವು ಪ್ರವ್ಯವಲಿಕವಾಗುವಂತೆ ಆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿಗೆತ್ತು.

೪. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ನಾಲ್ಕು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನಂತೆ ವಿಶದಪಡಿಸಿ ವಿ. ಆರ್.ಅಂಡೇಲರು ಅದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕುರಿತು ತಿಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣದೊಳಗಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ತಿಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಬರಿ ಕಾರ್ಕಕೂನು, ಗುಮಾಸ್ತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆ ತಯಾರಿಸುವ ಸ್ಕೀಮಯವಿದೆಯಲ್ಲದೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿನೂತನ ಇಲ್ಲ. ಡಿಕ್ಟೇಟರ್ರು, ವಕೀಲರು, ಪತ್ರಕಾರರು ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ತೆಕರಿದ್ದಿದ್ದವರಾದರೂ ಛಿದ್ರರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯೋಗವು ದಿವೀಕ್ಷಸಿಯು ಸೇವೆಯೆ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ್ದೆ ದೇಶ ಸೇವೆಯು—ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೇವೆಯು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದ್ಕರಿಂದ ಛೇದಮೋಗಿನ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೂ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಬಹು ಜ್ಞೀವಿಸುವಂತೆ, ಅವುಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಹಿರಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಬರುವಂತೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಹ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿಗೆತ್ತು. ಸಾಂಪ್ರತ ಜರ್ಮನಿ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಜಪಾನ ಮುಂತಾದ ಸುಧಾರಿಸಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕ ಜ್ಞಾನದ ಧ್ಯೇಯಮಾತ್ರವಿರದೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಾಧ್ಯಾಂಶವಾಗಿರುವವೊ ಹಾಗೆಯೆ ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಧ್ಯವು ಇವೆ ಆಗಿರಬೇಕು. ಮಿ ಜೋರ್ಜ ಆರಂಡೇಲರ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ದೇಶದ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದರಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಪಡಿದಿರೆ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ನಾವು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ದೇಶದ ಮುಖಂಡರು ಕೈಕೊಂಡ ಈ ಸ್ತುತ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿತಾವಹ ಪ್ರಯತ್ನವು ಜನತೆಯ ಪೂರ್ಣ ಸಾಹಾಯ್ಯದಿಂದ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

* * *

೨೬ ಜನವರಿ ತಾ. ಜರ್ಗಲ್ಲ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 'ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ' ಕೂಡಿತ್ತು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೪೦ ಜನ ಸದಾಸದರು ಹಾಜರು ಇದ್ದರು. ಸಧಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಮಹತ್ವದವಿದ್ದವು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನಾರಾ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೀಣಾಯತಿನ ಟೋರಿ ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟಿನ ಮೆಂಬರರಲ್ಲೂ ಜಾಗ್ಯತಿಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಈಗಲೆ ಕಳಿಸಿವುದು ಅಸಕ್ಯವೂ ಅಭಿಮಾನ ಪರಿಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ವಿಷಯದ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾದ ನಂತರ ಕಳಿಸಿದರೂ ಎಂಬ ದೊಂಬಿ ಪ್ರಶ್ನೆವು ಸಭೆಯಾ ಮುಂಚಿತ್ತು. ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಾನಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷ್ಕೆ ಇನ್ಫ್ಲೂಯನ್ಸರೂ ಈಗಲೆ ಕಳಿಸಿಸುವದು ಯುಕ್ತವೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅದೆಷ್ಟೊ ಉದ್ದ ಎಳದು ಸದ್ಯಯವನ್ನು ಕೈಯ ಹತ್ತಿಸಿದೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಿಸೆಸ್ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಾಯಕತ್ವವಿಂದಲಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಮಂಡಲವು ತನ್ನ ವೈಗ್ಯಕ್ತಿಕವಿದ ಪೂರ್ವಪಂಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇತಿಂದು ಕೆಲವರು ಎಣಿಕೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಆ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಅಂಥವರೂ ಬಿಟ್ಟಾಕಿವೆಂದು ನಮಗೆ ಧಂಎಸಿ ಇದೆ. ಇರಲಿ. ಪಂಜಾಬ ಮತ್ತು ದಿಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರು ಹಾಗು ಶ್ರೀಯುತಿವಿನ ಜಂದ್ರಸಾಲರು ಪ್ರತೀತಿಸಿಕೂಡಿದೆಂಬುದಾಗಿ ಆ ಸರಕಾರಿಗಳ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಇತ್ತಪ್ಪೆ ಆನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಿದೇಕೆಂದು ಲೋ. ತಿಲಕರ ಸ್ವಯಮಕ ದಿಲ್ಲಿ ಕಮಿನರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ವೈಸರಾಯರಿಗೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರು. ಆದರೆ ಅದು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಲೋಕಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮೊನ್ನೆಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ—ಕಮಿಟಿಯ ನೆಂಬರರಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಹಾಜರು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅದ್ದರಿಂದ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮದಾರ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮೆಹನಸೋಹನ ಮಾಲವೀಯ, ಜೀನಾ, ಮಹಿ ಮುದಾಬಾದಿನ ರಾಜರು ಇವ್ಹರನರನ್ನು ವೈಸರಾಯರ ಭೇಟಿ ಪಡಿಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರತಿಬಂಧವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಲು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವಂತೆ ನೇಮಿಸೋಣಾಗಿದೆ. ಸುಧಾರಣೆಯ ದಾನವನ್ನು ಹೊಡಲು ಸಿದ್ಧವಾದ ಸರಕಾರವು ಇನ್ನೂ ನೆರ್ರು ಕುಣುಕುವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕಯತರಾಗಿರುವದೆಂದರೆ ಅದು ದೇಶದ ದುರ್ದೈವವೆ ಸರಿ.

೬. ಮಂಗಳೂರ ಪಟ್ಟಣದ ನಾಗರಿಕರೂ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸಿಪಲ ಕೌನ್ಸಿಲರರೂ ಆದ ಮಾ ರಾ ವಿ. ಥೋಜರಾವ್ ಇವರು ಕಳೆದ ಭೋಮವಾರ ದಿವಂಗತರಾದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಾವು ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಮಧುಮೇಹವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಇವರ ಶರೀರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಅಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಡಾಸ್ಟರೋಪಚಾರದ ಸಲುವಿಗಿ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಡಾಕ್ಟರರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ರೋಗವು ಸಾಧಾರಣ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಹೊಂದಿ ತೆಂದಾದ ಮೇಲೆ, ಇವರು ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಪರಂತು ಮರಣಕ್ಕೆ ಲಂಗಿ ದಿವಸಗಳ ಮುಂಚೆ—ಇಜಜೆ ಕಜ್ಜಿದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಹಾಗು ಅವರ ಸ್ವಾಧಾವಿಕಗುಣವಾದ ಪರೋಪಕಾರದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಶ್ರಮಪಟ್ಟ ಕಾರಣ ರೋಗವು ಪುನಃ ದೋಷಾಗಿ ಅದರಲ್ಲೆ ಅವರ ಅಂತ್ಯವಾಯಿತು. ಇವರು ಕೆಳಮಲಿ ವಿ. ಎ ತನಕ ಕೊಲೆಜಿನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮುಂದೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡುವವಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದ ಮೊದಲು ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬಿ. ಎಲ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷಾ ರೋಗ ತೋಳಿಕೆತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುವದು ತಿಗಿನ ಸಮಾಚಾರವೆ.

ಸಲ್ಲಿಕ — ಮಗಂಳೂರು.

ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೨೫ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗವರ್ನ ಮೆಂಟ ಕೊಲೇಜಿನ ಸಭಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಈ ವೋಲು ಸೋಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ಬೆಲ್ಲಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಕಲೆಕ್ಟರ ಬೊರೆಗಳವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತ್ತು. ಡಿಸಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದ ನಿಲುಕುಬಾಕಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಹೋದ ಹಲವು ಸ್ಮಾರಕಭಂಡಗಳ ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದಾಗಿ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯು ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿಸ್ಕರ್ಟ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಫಂಡನ್ನು ವರ್ಪರಿಸಲೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ನಂದಿನ ಅದಳಿತ ಕೃಮಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿಯು ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಉಪಕಮಿಟಿಯವರಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೪ನೇ ದಿನ ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡೋಣಾಗುವವು.

ವ್ಯಾಬರ್ಟ ಥೊರೆಗಳವರ ರಜಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ ಜೋರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಿ. ಬರ್ಕಿಟ್ ಡೊರೆಗಳವರು ಈ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಮೈಲ್ ಥಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರೆಂತ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಡ್ಡೊಳ್ಳೋಟಿನ ಕೃಷ್ಣನ ವಾರ್ಷಿಕ ದಿನವು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೪ರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ದೇಗ್ಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕಾಫಿ ಚಾ, ಮಧ್ಯಾನ್ನ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ನೆಕ ಇತ್ತು. ಊಟಕ್ಕೆ ಹಲವು ಜಾತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಮಾ ರಾ ರಾ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರು ಕೃಷ್ಣನ ಕಾಯಮರ್ಸಿ ಮತ್ತು ಖಜಾನಚಿಯವರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರು.ತ್ತಾರೆ.

ವ.ದ್ರಾಸು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿ. ಆರ್.ಅಂಡೇಲರವರಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ (national education work) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಚರಣೆವಾರದ ದಿನವನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಆಚರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಜಪತಿ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಯ ಎತ್ತರು ಇಂಟ ಮಾ. ರಾ. ಕುಂದಾಪುರ ಸುಂದರರಾಯರ ಮನೆಯ ಮಾಳಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೭ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಘಂಟೆ ೪ಗೆ ಪುರಜನರ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಕೂಡುವದು. ನರ್ವರಿಗೂ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸ್ವಾಗತವಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೋಳಾರ ಮಾರಿಗೆಡಿ ಹತ್ತರಿರುವಿನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥೆ ಬೋಳಾರ ಭಾಸ್ಕರಯಂಬವರ ಮಗ ಸಾಧಾರಣ ೨೧ ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಪದ್ಮಪ್ಪನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಕಳದ ತಾ. ೨೫ನೇ ಪುಕ್ರವಾರ ಫೂಟ್ ಬೋಲ್ ಪಂದ್ಯಾಟವೆಲ್ಲ ಚೆಂಡನ್ನು ತುಳಿಯುವ ರಭಸದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಕ್ಷೆಮುಂಗೈ ಗಂಟು ಉತನ ಕೆಬ್ಬೊಟ್ಟೆಗೆ ಕಾಗಿ ಕೂಡಲೆ ಸ್ಮೃತಿತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದನು. ನಂತರ ಹೇಗಾದರೂ ಎದ್ದು ಆಟವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ರಾ. ವಕೀಲ ಎನ್. ಎನ್. ಸುವರ್ಣರ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಉತನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ವ್ಯಾರಂಭವಾಗಿ ಬಳಗದ ರಕ್ತಕೋಶವು ಕಟ್ಟುಹೋದ್ದರಿಂದ ಎಂಥಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರೂ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗದೆ ತಾ. ೩೦ನೇ ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರೆ ವ್ಯತಪಟ್ಟನು. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಸೈಂಟ್ ಅಲೋಸಿಯಸ್ ಕೊಲೇಜಿನ ಇಂಟರಮಿಡಿಯೆಟ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದನು.

ಕಳದ ತಾ. ೨೮ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೈಗಳು ಮರಣಗಳಿರ್ದವು. ಕೊಡಿಯಾಲ ಬೈಲ್ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೩, ಗೋಳಿಕಟ್ಟೆ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೩, ಕಂಬ್ಯುಲ್ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೩, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೩, ಪೋರ್ಟ್ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೧, ಇತ್ತ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೧.

ಕೊಡಿಯಾಳ ಬೈಲ್ ಭೋಜನ ಮಂದಿರದ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರ ಮಹಮ್ಮದ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೭ನೇ

ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಈಗ ಕಳ್ಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಕ್ರಮಣ ಕಂಡರೂ ತೀರಾ ಗುಟ್ಟಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ದಿನ ಹಿಡಿಯುವುದಂತೆ.

ತೆರುವಾಂಕೂರು—ಇಲ್ಲಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ನೇಮಿಸಿರುವರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಉಡುಪಿ—ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮಠದ ರತ್ನಾಧರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಿಕಾರು ರತ್ನರಾಯ ದೇವಿ ಪಾಲಿನ ಆಭರಣಗಳು ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸೋದೆ ಶ್ರೀ ವಾದಿಂದ ಶವರಿಂದ ಭೂಯಾಗು ಪೂರ್ತಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಕಾಣೂರು ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು ಮಳೆ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ತಂದಿರುವಂತೆಯೂ ಅವರ ತನಿಖೆಯಾಗಿ ತಳ್ಳ ವೈಸ್ಥೆಯಗಳಲ್ಲಾಗಿಯೂ, ಅಗುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲಾ ಗಿಯೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಭರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ವೈಸೂರು ಗವರ್ನ ಮೆಂಟಿನವರು ಒಪ್ಪಿಸಿರುವು. ಅವರಾದರೂ ಕಡಿಲೆ ಇವೆ ತಳ್ಳ ವೈಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸುವಾಗಿ ನೆನಸುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತಲಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸೀರಿತರು ಸ್ವಾಮಿಯರು ಕಾಲ ಮಾಡಾಗ ಆ ದಿನದ ರತ್ನಾಧರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಸೂರೆಯಾವು. ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ತಿಳುವಳಿಗೂ ವಿಷಾಹಗಳಗ ತಿಳುವಳಿಗೂ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಫಲಕಾರಿಯಾದಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಗತಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಮಠದ ಆಭರಣಗಳಗ ಬರುವ ಸಂಭವ ತೋರುತ್ತದೆ. ಉಡುಪಿ ಪೇಜಾವರ ಮಠದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು ಯಾತ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಗಂಗಾನೆಯ ಇತಿಹಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಕನ್ನಾಕುರುಂಬಿಂದ ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತ ಪರ್ಯಂತವಿರುವ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರ, ಹರಿದ್ವಾರ, ಗೋಕುಲ, ವೃಂದಾವನ, ಅಯೋಧ್ಯಾ ಮಥುರಾ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಪ್ರಯೋಗ, ಕಾಶಿ, ಗಯಾ, ಜಗನ್ನಾಥ, ಕಂಚಿ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಮಧುರಾ, ರಾಮೇಶ್ವರ, ಅನಂತಶಯನ ಮೊದಲಾದ (ದ್ವಾದಶದಿವ್ಯ) ದಿವ್ಯ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೂ ಪುಣ್ಯ ನದಿಗಳನ್ನೂ ದರ್ಶನ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ನೂಡುತ್ತಾ ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಸಾವಧಾರ ರೂಪಾಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ದೇಹವನ್ನು ಪವಿತ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇದೇ ಕಳದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಕಾ. ೧೧ರಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಮಳ್ಳಿ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರಿಂದಲೂ ಸಾಲಿಕಾರು ಪೌರ ಜನರುಗಳಿಂದಲೂ ಇತಿಗೊಂಡರಂಗಿ, ಈ ದೈತ್ಯಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಈ ಕಾ. ೨೦ರಲ್ಲು ಸುಮಾರುಹತ್ತಕಾರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಜಾವ ವಿಶಿಷ್ಟಕಾರ ಬಹ್ವಾಗಿ ಕಂದಿದ್ದ ಭಾಗೀರಥಿ ಜಲವನ್ನು ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರಿಗೂ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಸಿದವರಾಗಿ, ತೀರ್ಥಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಲಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ವಾಸಿಂಹಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸಂತತಿ ಯಾದ ಈ ೦೮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ಸಂರಕ್ಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಹಳ ಯಶಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು ಇವ್ಯಪಿಂತ ಜನರ ಅಂಬೋಣವಲ್ಲಿ, ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದವರು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಾವರೆಗೂ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು ಈ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಆಗಿರಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ನೂಡುತ್ತಾ ಭಗವತ್ಸೇವೆಗಳಗ ದರುಶನವನ್ನೂ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಆವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು.

ಬೈಂದೂರು—ಇಲ್ಲಿಯ ಬೈಂದೂರು ಸಭಾಮೆಂಬರಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೇ ರಾ ಬೈಂದೂರು ಶಂಕರಹೆಬ್ಬಾರರಿಂದ ಮತ್ತು ರಾ ರಾ ಮಹಸ್ಥರ ಅಭ್ಯಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಗಳವರ ಉದಾರ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹಾಗೂ ಬೈಂಬರುಗಳ ಪೈಕಿ ಇತರ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಪಟ್ಟಗೃಹಸ್ಥರ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿರುವ ರೂ. ೧೨೫೦ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ (Furniture) ಪ್ರಕ್ಷಕ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿರುವುದು ಖುಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡ ಬೋರ್ಡು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ತರಗತಿಯ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ ದರ್ಜಿ ತೆರೆಯ ಲ್ಪಟ್ಟು ತದನಂತರ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕರೆಯೋಷಾದ ೬ನೇ ಮತ್ತು ೭ನೇ ದರ್ಜೀಗಳಗೆ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಳದ ಜನವರಿ ಅಂತಾಯಿತು ರತಿಕಾಯ ೩೫ ನುತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತಿಂಗಳ ೨ ಇನಮುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ರೂಪಾಯಿ ಗಣಿತ ಅಂತಾಯಿತು ರೂಪಾಯಿ ತಿಂಗಳಿಗೆನ ತಲಬುವುಳ್ಳ ಪದಂ ೪ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇನಮುಗಳಿಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಳ ಅಥವಾ ಸ್ಕೂಲ್‌ಫೈನಲ್ ಕಲಿತು ತೇರ್ಗಡೆಪಟ್ಟಿರುವ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಳ್ಳಳ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಶ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಯಾಗುವುದು. ಹೈಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ದರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುದು ಯು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಿಗಿನ ಹೊಸ ತರಬೇತಿಯಾದ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಟ್ರಾಯರ್ ಗ್ರೇಡಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಬಾಲಳ ದರ್ಜಿಯಂದಲೇ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜಿ ಯವರೆಗೆ ಕಲಿಸುವಂತೆ ವಿಪರಿಸುವುದು ಮಳ್ಳಳ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತ ಮವಾಗಿರುವುದು. ಹೈಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃಪ್ಪ ಯೋಗ್ಯತೆ ಯುಳ್ಳ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಹೋಲರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ತರಬೇತಾದ ಹೊಸ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಬೋರ್ಡು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನವರು ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಆವರನ್ನು ಮೇಲಿನ ದರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳಲು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲರೀತಿಯಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಪೂರ್ವಾ ಪ್ಪದ ಶಾಲೆಯು ೮ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೧೦೫ ಗಂಟೆಗೆ ಅಂತ್ಯಮಾಡಿ ಪುಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ೩೫ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೫ ಗಂಟೆವರೆಗೆ ತರಗತಿಯುವುದೂ ಇದ್ದಿಲು ಸ್ಥಳೀಳ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಗೂ ಮಳ್ಳಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಅವರ ಉಪಾಪಾರ್ಜನೆಗೂ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕಾಲಕಾಯಮಾವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವೇಳಿನ ಸಂಗತಿ ಳನ್ನು ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಯಮಿಟ್ಟು ತರಿಂಬಲಿಂಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಬೈಂದೂರು,
ತಾ. 19-2-'18

ಬೈಂದೂರು ನಿವಾಸಿಳ.

ಉಂಬಿರ ಯಾನೆ ನಾಡವರ ಬಡವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಹಾಯ ಫಂಡು.

ಈ ಮಹಾಪಟ್ಟಣ ನಂಕರ ಮಿ ರಾ ಬಿ ವಿಶ್ವನಾಥಶೆಟ್ಟರ ಶಿಷ್ಟ ಪುತ್ರಳಳ ಈ ಳೆಳಗೆ ತೆಸಲುತೋರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವರ ಮಾಡುಳಳ ಸ್ವಜಾತಿ ಸಾತು ಬಾಂಧವರ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸಂತಮ್ಮ ಫಂಡಾಸಳೆಗಳಗೆ ಬರುವ ಪೂರ್ತಿ ಆಳ್ಳೆ ತೋರ್ಪಾಯಲ್ಲಿ ಆಗೆ ತಿಂಗಳ ಈ ಫಂಡಿಗೆ ಳಳದ ವರ್ಷದ ಭಾಪ್ಯ ತೆರೆದಿಟ್ಟ ಪುಮಾಳಂ ರೂ. ೪೧ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ವಸೂಲು ಕೊಟ್ಟ ಮಹನೀಯರ ವಿವರ.

ಮಂಜಾಡಿ ಶೃಕ್ಷಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೆಯರ ಕಂಪೆನಿ. . . .	ರೂ. ೧೫ — ೪ — ೦
ಮಾಜಿಮಳೆ ಮಾಹಾಬಲ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಂಪೆನಿ. . . .	೭ — ೦ — ೦
ಮಾಜಿಮಳೆ ಸಿವರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ. . . .	೪ — ೦ — ೦
ಮುಂಬಯಿ ರೂ.	೪೧ — ೦ — ೦

ಉಂಬಿರಗಳ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಮಿತ್ರರು ಮುಂಬಯಿಯ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿಯ ಹೊರಗಿರುವ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಬ್ಯಾಂಕಾಸಂಘದವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಯಸ್ಸನ್ನು ಉಂಟಾಗಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸೃಜನಾ ಗೃಹ ಸ್ಥರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವಾಡುತ್ತಿರುವವರೂ ಇನ್ನು ಮಾಡಬಳುವವರೂ ಇವರುಮೀಲ್ಲಂಕಿ ಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಳ ಸಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಂಗಳೂರು,
ತಾ. ೧—೩—೧೮.

ಮೂಲ್ಕಿ ರಾಮಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ,
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಅಯ್ಯಾ ಪತ್ರಕರ್ತರೆ,—

ಇತ್ತಲಾಗೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದ ಬಡ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಹೋದರೆ ನಾನು ಕೇವಲ ಪಾಪಿಯಾಗು ವೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟನ್ನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳು ಯಾವುವಂದರೆ—

ನಮ್ಮ ದುಪ್ಪಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಿ ಗುಮಾಸ್ತರಿಂಗೆ ರೂಪಾಯಿ ತಂರಂತೆ ತಲಬು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೊಸ ಸ್ಕೀಮು ಬಂದಿಕ್ಕಿಂಬುದು ಇನಷಕ್ಷವಾಗಿ ಗೊಕ್ಕಿರುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ತಿಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಗಾದೆಯಂತೆ ರೂಪಾಯಿ ತಂರ ಸ್ಕೀಮು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರ್ದಾದರೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮುಂಗೈಳಿಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡಳಕೂಡದೆಂದು ಮುನ್ನಾಮಾಡಿದ ಸಂಗತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಗಣನೆಗೆ ತಾರದೇ ಇರುವರೆ ಕಾಂಬುವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯದು. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾದರೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬವಿ ಬಡಕ್ಕಿಂಬಿಲ್ಲ ನಿತಿಸರೇಕಾದರೆ ರೂಪಾಯಿ ತಂ ವೆ ೪೦—೫೦ರೂಗಳ ಬೇಕಾಗುವದು. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಡ ಗುಮಾಸ್ತರ ಗೋಳು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಮುಂಗೈಳಿಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಹೊಸ ಸ್ಕೀಮು ಬಂದದ್ದೇ ದೊಡ್ಡ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಮುಂಗೈಳಿಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮೆನ್ನಾ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾದರೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಇಲಾಖೆಯ ವೀಲ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಬಡ ಗುಮಾಸ್ತರ ಮೇಲೆ ಈ ಮೊದಲು ತೋರಿದಿರ ದಯೆಯಂತೆ ಈ ಉಬ್ಬು ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾ ದಯತೋರಿ ಸಿದರೆ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ ಮಾತಿ ದಂತಾಗುವದು.

ಕೆಲವು ಸನುಯದ ಮೊದಲು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಗುಮಾಸ್ತರ ನೈಕಿ ೧೧ ನರುಷ್ಟಗಳ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಪಿಕ್ಕಿರುವ ಮತ್ತು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನಾನಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿರುವ ಅಮೀನ್ದಾರರನ್ನು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದೆಂತ ನಿರ್ಣಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬರೀ ಗುಲ್ಲು ಬಿದ್ದಿಗೆದ್ದು ಎಲ್ಲಂತೆ ಇಂದಿ ವರ್ತಾಮಾನ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೇಳಕಾ ಪಾರ ಸಂಬ್ಧೆ ಆರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಸಹಾ ಹೇಳುವರೆ ಧೈರ್ಯಬರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಪ್ರಧಾಯಿಳ ಸಭೆಯ ಮಂಬರಲ್ಲಿ ದಯಾಳು ಇದ್ದವರಿಗೆ ಇನ್ನು ದಯೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಇರವರೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೋ ನಾನು ಅರಿಯೆನು. ಇನ್ನಾದರೂ ಅಂಥಾ ವೆಂಬರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಹುಟ್ಟಿ ಈ ತೊಲಲು ನಿರ್ಣಯ ಪಿದ್ದಂತೆ ಎತ್ತು ಜನ ಗುಮಾಸ್ತ ರನ್ನು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಭೆ ಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಪ್ರಚಿಕಣಮಾಡುವಂಥಾ ಕೆಲಸವು ಸದರಿ ಮೆಂಬರಂಲ್ಲರುಶ್ರಮೆ.

ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಯಾಸ ದಿವಸಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊ ಳುವ ಕೊಡಗಿನಂತೆ ಓಡಿಸುವ ಸಹಾಯವು ಎಲ್ಲವಂದರೆ ಅಗಿಂದಾಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ತ್ತದೆ. ಅಧಿಸು ಸರಿಯಾಗಿ ೧೧ ಘಂಟೆಯಂದರೆ ಸಂಜೆ ೫ ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಬಾತ್ರ ವಂದು ಕೊಡಗಿನ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೇತಾಡುವ ಹಲಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೂಗಿಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಬಡ ಗುಮಾಸ್ತರ ಹಾಜರಿ ವಿಷಯ ಕಶ್ರದ್ಧೆಯತ್ತ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಂತೆಗೆ ಬೀಗ ಹೋಗು ಎಂಬ ದಯೆಯ ಮಾತ ಸಾಮಂಕಾಲ ೭ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಬರುವಂಥಾದ್ದು ಬಹು ಅಪರೂಪ. ಇಂಥಾ ವಿಷಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಗುಮಾಸ್ತರ ಕಷ್ಟಗಳು ಯಾವಾಗ ನಿವಾರಣೆ ಯಾಗುವವೊ ತಿಳಿಯದು.

ಇತಿ ಗುಮಾಸ್ತರ ಸ್ನೇಹಿತ.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಲನ, ಧಾರವಾಡ.

ಸಾ ಸ. ವಿ. ವಿ. ತರುವಾಯ ಇನೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯಸಮ್ಮೇಲ ನವು ಬರುವ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಸುಮಾರಿಳ್ಳ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕೂಡತಕ್ಕದೆಂಬುವದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಬಹುದು. ಆ ಕಾಲಳ್ಳ ಸದ್ಯದ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿಸಿ ನಾಟಕರಚನೆ, ಅಭಿನಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮೇಲಾದ ವೆಂದು ಸಮ್ಮೇಲನ್ನಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳಗೂ, ನಟರಿಗೂ, ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಗೂ, ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆಗಳು ಬಂದಿರುವವು. ಆ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ನಿರ್ಣರಮಾಡಿ ವೃನ್ಮಾಪಕ ಕಮಿಟಿಯವರು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇರಲಿರುವುಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಠರಾವುಗಳು.

೧. ಆ ಠರಾವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಆಡಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ನಾಟಕದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಯೊಂದನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳ ಗಣ ತಾರೀಕಿನೊಳಗಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

೨. ನಾಟಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿರಾಮೆಯನ್ನು ಈ ಸಭ್ಯ ಮುಟ್ಟುವ ಕಡಿತಲೆ ಅದಷ್ಟು ಕಿಂತ್ಯನೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

೩. ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಗಳಂದ ಬಂದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಓದಿನೋಡಿ ನೈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಶಕ್ತರಿದ್ದಷ್ಟು ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಅಮಂತ್ರಣ ಕೊಡುವರು.

೪. ಉಕ್ತವು ತರದ ವಿಶೇಷಾಜ್ಞೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧೋದ್ಭವ ನಾಟಕ ಗಳನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

೫. ಕಮಿಟಿಯವರ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಮೇಲಾದ ನಟರಿಗೂ, ನಾಟಕ ರಚಿ ಕರ್ತವರಿಗೂ, ನಾಟಕ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದವರಿಗೂ, ಬಹುಮಾನಗಳಾಗ್ಯಾಗ್ಗೆ, ಕದಕ ಗಳಾಗಲೀ, ಮೊಸ್ತಕಶಾಸ್ತ್ರಗಳಾಗಲೀ ಸಮ್ಮೇಲನದ ವತಿಯಂದ ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ್ಯಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕೆಶವನ ಈ ವಿದ್ಯಪ್ಪರಂತ್ಪಿಕ್ಕಿಂದ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಮಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ದೊಕರಿಸುವ ಈ ಸಂಬಂಧಿಯನ್ನು ನಾಟಳ ಕಂಪೆನಿಯವರೂ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರೂ ಳಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆಳ್ಳುವುದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಬರುವ ಮೇ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ತರಗುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳ ನದ ಸಲುವಾಗಿ ಳೆಳಗೆ ಬರೆದ ವಿಷಯಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರಬೇಕಾಗಿವೆ. ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮುಂಬರುವ ತಿಂಗಳ ತಿಗಿಲು ತಾರೀಕಿನೊಳಗಾಗಿ ಳಳಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮುಂದಿನ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವವು. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮುಂದಿನ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಈ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳು.

೧. ಕರ್ನಾಟಕಗ್ರಾಮ ವಿವರಣೆ:—ಆಯಿಂದಿನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಅಚ್ಚುಮನೆ ಪದಗಳ ವಿಚಾರ; ಭಕ್ತಾಳಂಬಳಿಗಳ ಕಲ್ಪಾಸುಚನೆ; ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಗರವನ್ನು ಸ್ವಭಾಷಿಂಗಳು ಸಾಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೂ, ಪೌಜ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೂ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೂ ಇರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆಯುವುದು.

೨. ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿಕಾಸಕ್ತ ವಿಮರ್ಶೆ:—ಲಿಂಗಾಯತ ಳೆದಿಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದು?

ಮಂಗಳೂರು

ಪಂಡಿತ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಗುಣಿಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಲಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯತಿ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕಾದವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಭೂಷಣಿನೆ, ಮಂಗಳೂರು

ಹಳ್ಳದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷದಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್, ಗೋವಾ, ಫೀಜಿವಲೆಂಡ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಸೀಸೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ವಾಂತಿಕಾ ವೈದ್ಯರ ಸಮಾಲುವನ್ನು ಕಾದು ತೊಡಿಯಿಡುವದು ಸಹವಾಗಿಯೂ ಕಸ್ತುವುದು.

ಶೀತ, ಶೀತವಾಯು, ಅರ್ಜಾರ್ಣ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ಮಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ನಸೆಪೇನೆ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಸಂಗಿನಿಂದುಂಟಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವ, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾನ್ನವು ಅಕ್ಷಯವಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ೬ ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾನ ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. ೨೦೦ ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೪/ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಿ॥ ಇ॥ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಭಾಕರ್:ಫೆಲೊ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಬಿ. ಎಸ್., ಬಿ॥ ಎ॥ ಸ್ಕಾಲಿಫಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಲಂಡನ್ ಕಾಲೇಜಿಂಗ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ, ಎಗೆಯಿನೇಸ್ ನಂ. ೨, ಬೆಂಗಳೆ ಇವರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸಾರಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವವೆಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ
ಇವರ
ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:
. ಉಲನ್ ಮೂರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ಕಾವ ಇದುವರೆಗಿಗೆ ಸಾಫ್ಸೊವಾದ ಬಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂಕರ ಮಮ್ಮೈರಹಸ್ಯವಾದುದಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದೆ ಇರುವುದು ಆತ ಅವಾಯಕಳವು. ಆದುದರಿಂದ ತಕ್ಷ ಇವಲ್ಲಿ ಸ್ವರೂಪ ನನಗೆ ಬರಿಯುವಲ್ಲಿ ನಾವಿ ಗೊತ್ತಿರಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಡಾಡುವೆವು.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಕಾಸ್ತ್ರನಂಬ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ವಿಸ್ತರವು ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಮಾಫ್.

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಕಂಕಶಗ್ರಾಹಿ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ, ಅದು ಅನ್ಯಕ ಗುಣವನ್ನೆಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,
ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಪ್ರಾಸ್ಟೀ, ಮದರಾಸು.
ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: . Raphael & Co.,
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಕಾ.

ಪ್ರಾಣಾಧಾರವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಕಲ್ಮಷರಹಿತ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಶರೀರ ನರಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಲವ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಪಡಿಸಿ ದೀರ್ಘವಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿರುವಂತೆ ರಚಿಸಿ ಧಾತುಗಳನ್ನು, ಮಾಂಸವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ, ಬಹಳ ಮಾಂಸ, ರಕ್ತವೃದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ, ಮಾಂಸವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಸ್ತನಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ, ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಹುಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ, ಕ್ಷುದ್ರಕ್ಷಯ, ನಡುನೋವು, ಕೈಕಾಲುಉರಿ, ಉರಿ, ಕೆಟ್ಟ ನಂಜು, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಳಿವ್ರಣಾ ಇವುಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಿಬಿಡಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯುಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಪಡೆಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅತಿ ಔಷಧವಿಷ್ಟವಾದ ವನಸಾಧಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮೃತವು. ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ. 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯಂಬಲೆ: ಕಾಸ್ಮೊಕ್ಷತ್ವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನನ್ನ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಶೈಲಾಶಾತ್ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಬಲ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು. ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಗುಪ್ತರೋಗ ಬೀಜಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಮ್ಮು, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟಲುನೋವು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು, ಮಕ್ಕಳ ಕಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಣಂತಿಯರ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಪುರುಷ್ಯತ್ವಾಗಿ ಬಾಸಮಾಡಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟಕಾರು ಹವಗಿಲಿ ಧುಂಬಾದ ಬವಣಾತಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಇವುಗಳಿಗೆಯಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಮನುಷ್ಯಗೆ ಆಕ್ಷಾ ನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಶಾಶ್ವತ್ಯಕಾರಿಯಾದ ಔಷಧವು. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರವೇ.

ಪ್ರತಿ ಪುಸ್ತಕವುಳ್ಳ ಕಸ್ತೂರಿ ಇರಿಂಬುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆಯಿಂದಲೇ ಇದು ಇಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ್ದು. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರವೇ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಜ್ವರಾದಿಕ್ಕೆಯು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದರೆ ರೋಗ ವಿದ್ದಂದ ಕಾಪೆ ಬಂದಿಸಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಬಾಲಸುಧಾ ೧-೨ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಮಾತ್ರೆಯಿಂದ ಕಾಪೆಯು ಬಿಡುವುದು ಕಾಪೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಮಾತ್ರೆ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಅತಿಶೀಘ್ರ ಕಾಪೆಯು ಹೋಗುವುದು. ಸಮಸ್ತ ಜ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಶೀಘ್ರ ಕಾಪೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು ಉಂಟ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಕಡಾನಿರ್ಣಯ:— ವರ್ಷ ರೂ. 1-8-0

ಬಿಡಿಕಾಸು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0

ರತ್ನೈರ್ಮಹೋರ್ವ್ಯಸ್ಮತುಮರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿತಿತಾರ್ಥಾದ್ಧಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ । -
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರಿತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೨ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಖು ೨೯ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಚಿಕೆ ೧೦.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವರ್ಧಕವಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಿಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಬೀಸು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಸ್ಥಾನ ಬಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾರ್ಥವಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಕೃಷಿಕರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧನಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧನಿಕರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು। ಸ್ವದೇಶವಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕರಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಂಥವುಗಳು

ಬಕಾರಿ, ಕೂಡಾ ಮೆಕ್ಕೆಸ್ಪು, ಬಿಡೋಡಾ, ಇಳಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಪ್ಪುಮಟ್ಟೂರು, ಮಧುರೆ, ಬಿಂಗಳೂರು, ಆತಳೆಪೇಟೆ, ಮುಂಬಯಿ, ಸುರತ್ಸು, ಸೇಲಂ, ಅವುದಾವುದೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಯಾಕಕಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಸರಕುಗಳಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮಡಿತೆ, ಉರಿಕಲುಗಳು, ಹಳ್ಳು, ಉಕ್ಕಿನಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತು ಸಿಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಕಂಗಳು, ರಾಸಕಿಕಗಳು, ದೊಕ್ಕಗಳು, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಳುಪುತಿಮಿಳುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
। ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ಜಾಗ್ರತೆ ಎಚ್ಚರ ರಷಂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಶುಲಭ ದರಗಳು.
ಟಪ್ಪಾಲ ಮೂಲಕ ನಿಗಾಕೆಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕೆಲಿಗಳ ರಮಣೀಯ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ನೋಡಿರಿ.

WANTED.

Two Secondary Trained Teachers for St. Joseph's Higher Elementary School, Mermajal.

And Two Elementary Trained Teachers possessing some Knowledge of English for the Nirmarga and Bellare Schools.

Salary for the former from Rs. 24-80 and for the latter from Rs. 12—15 according to qualifications.

Apply personally to—

Canara Church Memorial Village, Karnataka Post.

Rev. Fr. M. S. Fernandes,
The Manager.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:—ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ತಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಚೇಳು ಕಡಿತ, ಆನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ 25,000 ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲೆಂಡರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕೆಲೆಂಡರು ವಿ. ಪಿ. ಮುಖಾಂತರ ದೇಶಾದವರಿಗೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ 5 ಆಣೆ ದೀಕವುದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೇಶಾದವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಕಮ್ಮಿ ದೀಕವುದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:— ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರಡಿಗೆ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾತವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಕಾರಾಜೆ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬಹಳ ಜೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪ್ಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಹೂಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು

ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹೃತ್ಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನವಸ್ಥಾಪ್ರಾಪ್ತರಲ್ಲಿ ಭಯ, ಅಳುಕು, ಯೌವನವಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ನಿಜೀವನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುವಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವುದಾದರೆ ಅನಿಲೆಕಾಮಿ ವೈದ್ಯರ ತಕ್ಷಿಸ್ಸನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮದನೆಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿರಿ!

ಸ್ತ್ರೀಯರುಳಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೂ ಗಂಡಸರಿಗೂ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವರಿಗಾಗಿಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಬಹಳ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ವಿವೇಚನೆಯುಳ್ಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ

ಉಚಿತ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ಸಾರಂಗಧರ ಔಷಧಾಲಯ,
ಮಂಗಳೂರು.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು;

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital Rs.	...	...	300,000—0—0	ನಿಯಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು	ರೂಪಾಯಿ 300,000—0—0
Issued Capital	...	...	225,000—0—0	ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಮೂಲ ಧನವು	,, 225,000—0—0
Subscribed Capital	...	...	225,000—0—0	ಸ್ವತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನವು	,, 225,000—0—0
Paid up Capital	...	...	219,625—0—0	ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು	,, 219,625—0—0
Deposits	...	...	297,566—14—7	ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾಪ ಮೊಬಲಗುಗಳು	297,566—14—7
Reserve Fund	...	...	51,394—13—6	ರಕ್ಷಿತ ಧನವು	51,394—13—6

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 48,411—4—0 have been invested in Government Paper of the face value of Rs. 50,000.

ರಕ್ಷಿತ ಧನಕ್ಕೆ ಕ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿಯುವ ಮುನಾಫೆಯ 25ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮೊಬಲಗು ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ರಕ್ಷಿತ ಧನದ ಪೈಕಿ ರೂ. 48,411—4—0 ರೂ. 50,000ದ ಬಾಬ್ತು ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಮಾಗಿದಲ್ಲಿರುವುದು.

Dividends of not less than 6% paid during the past years and a bonus of 1% to 3% paid in addition during the last nine years.

ಈಳೆದ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 6%ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಲಾಭವು ಪಾಲು ನಾಲಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಡ ೨ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ 1ರಿಂದ 3ರ ವರೆಗಿನ "ಬೋನಸ್" ಎಂಬ ಲಾಭೋಪಚಿತವು ಸಹ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4, 4½, 5, 5½% and 6% respectively at the discretion of the managing committee.

ಕಾಮಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು 3ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 4, 4½, 5, 5½ ಮತ್ತು 6 ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 5ಗಳಿಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿನ ಮೊಬಲುಗುಗಳ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

"ಕರೆಂಟ್ ಅಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಜಿಲ್ಲ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿದಾರರು ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಬೇಂಕಿನ ಪರವಾಗಿ ವಿನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವವು.

Current Deposit Account opened free of charge

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾವೀತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ರ ದಂ ಒತ್ತಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಯೋಗ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಷರಿತ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

Loans granted on proper securities and pledges.

P. Gopal Naik,
Secretary.

Canara Bank Ltd.,
Mangalore, 1st January 1918.

→ ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಎಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಾನಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

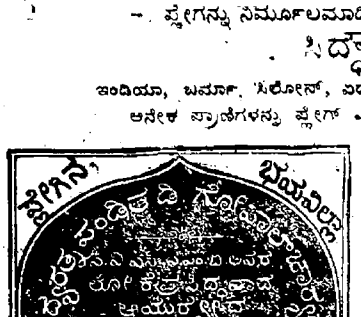

ಹೈಮಾದಿಪಾನಕ. ಹೈಮಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಸ್ವತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರಿವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 6 ಔನ್ಸ್‌ಗೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1-. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜ. ಆಣೆ 10. ಸ್ಯಾಕೆಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳೆಂಬ ಈ ಸ್ಯಾಕವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಲೂಬೊ ಎಂಬ ಗೆಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಣ್ಣು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹಳೇ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಸ್ಯಾಕೆಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು.
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಸ್. ಬಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
55 ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಕಂಪೆನಿ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಪಂಚಸಾರ ಲೇಹ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಕುಂಟಾದ ರೋಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ತರದ ಇಂದ್ರಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕೇರಿಗೆ ರೂ. 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದ ರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣಮಾಡಬಹುದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಳಗುಹಿಸುವೆವು.

25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ನಿಗುರುಂದಿ ತೈಲ.

ಈ ತೈಲವನ್ನು ಮೈಗೆ ಉಜ್ಜುವದರಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಕ್ಷವಾತ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಏಕಾಂಗವಾಯು, ಗುಲ್ಮವಾತ, ಅಂಡವಾತ ಮುಂತಾದ ವಾತಾತರದ ವಾತರೋಗಗಳು ಸಮನವಪ್ಪುವೆ. 84 ಬಗೆಯ ವಾತರೋಗವೆ ಶತ್ರುಳಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನು ಳಿಯುವಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ರುವ ವಾತರೋಗಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ಕ್ರಯ ಸೀಸು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಗೋರೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ

ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಅವಸ್ಮಾರ, ಕ್ಷಯ, ಉನ್ಮಾದ ಜ್ವರಕ್ಕಾಸ, ಯಕ್ಷ್ಮರಕ್ತಪಸ, ಭೂತಗಳ ಉಪದ್ರವಗಳು ಸಹಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೂತಿಕ ಉಪದ್ರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದು. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಕ್ರಯ ಬಿಡಿ ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂಜ್ಯವಾದ ಗುರುಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಗ್ರಂಥದ ಅಧಾರದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಪಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ, ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ವಾದರ್‌ಮುಲ್ಲರ್ ರವರ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್, ಕೆಮಿಸ್ಟ್‌ಗಳು, ಕೋಪ್ಲಿವರ್ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತರದ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ಳಗುಹಿಸಿದರೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧ ಗಳನ್ನು ಳಗುಹಿಸಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್
ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ,
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇತನ್ನಿ ನಿಸಿನಿತ್ಯ ಸ್ವಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯು ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೇವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಅತಂಕವಾಗಿ ಉಪದ್ರವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಇಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವವೇ ಮುಖ್ಯ

ಗುಣ ವಿಕೇತ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರವೂರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಂಟಿನಾಗಲಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಕೊಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್ ವಿಜಂಟ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ

ಸಾರಸಾಪರಿಲ್ಲಾ

ಈ ಸಾರ್ವಪಂಚಾಲ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಸೇವಿಸುವದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ವೈಯಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸುಖಭೋಗಿ, ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಿಂದುಂಟಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಅಸುಖಿ, ಉಬ್ಬುವಿದ. ಸರಗಳ ಧೂರನಸೋವು, ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಯಕ್ಕುನಾರ, ಕೆರುಷ್ಟ ಧರಂಗಿಹುಣ್ಣು, ಕಜ್ಜ, ಗುಷ್ಟು ಚರುಮದ ರೋಗಗಳು, ವಕಕಡಿತದಿಂದುಂಟಾದ ವ್ಯಾಧಿ, ಪೆರಾಲಿಸಸ್, ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಸಾಕಮಾಡಿ, ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷವಸ್ತುವನ್ನು ಎಂದರೆ ಪಾದರಸ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ಆದವ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗೆಲಾಡಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಯೊಗಾಗಲೂ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಶುದ್ಧವಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಳ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೧೨-೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಸ್‌ಚರ್

ಇದು ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವುಲೇರಿಯಾ, ಬಾರಿಜ್ವರ, ಸನ್ನಿವಾತ, ಕೆಟ್ಟ ವಾಂತಿಯಿಂದುಂಟಾದ ರೋಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ಸಹ ನಾಶಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇದು ಸಿಹಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಸಹ ಉಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತವೆ. ಆಣೇಕ ಜನ ವಿದ್ವಾಂಸ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಗುಣಮಾಡುವರೆಕ್ಕಾದ ಜ್ವರವನ್ನು ಈ ಎರಡೇ ಎರಡು ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹುಷಾರಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. ೦-೧೪-೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮುಲಾಮು

ಮನುಷ್ಯಗೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಆದಾಗ, ಬಹಳ ಸಲ ಉಬ್ಬಿ ಹೊಯ್ಕಳಿಕೆ, ಮಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವುದು, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಇರೇ-ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ವಾಸ್ಥ. ಈ ಔಷಧದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಸೋಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತು ಎಂತ ತರಹದ ಕಠಿಣವಾದ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಗಾಯಿಮಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಏನೊಂದೂ ಸೋವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಕಂಪ್ಲಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಳ್ಕೆ ರೂ. ೧—೮—೦.

ವಿಳಾಸ:—
ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ರೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay

ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳ

ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ

ಬೇಕಾದ

ಹಾಜರಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳು! ಡಾಖಲು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳು!!

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವು

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ನವೀನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ

ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ

ಶಾರದಾ ಭಾಷಣಾಲಯ,

ಮಂಗಳೂರು.

ಯೋರೋಪಿನ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಹಡಗುಗಳನಾಶ—ಬ್ರಿಟಿಷ ೧೨೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ೧೬ ಹಡಗುಗಳನ್ನೂ ೧೨೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕೆಮ್ಮಟ್ಟದ ೪ ಹಡಗುಗಳನ್ನೂ ಮುಳುಗಿಸಿಹೋದವು. ಇದಲ್ಲದೆ ೬ ಬೆಸ್ಕರ ಹಡಗುಗಳೂ ಮುಳುಗಿಹೋದವು.

ಶ್ರೀಯರ ೧೨೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ೧ ಹಡಗನ್ನು ಮುಳುಗಿಸ್ಪೋಯಿತು.

ಸ್ಪೈಸಾರುಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಜರ್ಮನ್. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಹದಗು ಕಳಪ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ತಾರೀಕಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ೪ ಗಂಟೆಗೆ ಟೂಲೌಡಿಯ ನಗರ ಮುಳುಗಿತು. ಹಡಗಿನ ಮೇಲೆ ರೋಗಗ್ರಸ್ತರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಟೌಲೌಡಿಯ ನಗರ ಹಡಗು ಒಡೆಯಲಿಕ್ಕಾದೊಡನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲವೆದ್ದಿತು. ಹೊಂಬಿರುವ ಈ ಸ್ಟೀಮರಿನಲ್ಲಿ ೩೨ ಮುಂಡಿಯರು ಮತ್ತು ೧೯೦೧ ಗಂಡಸರು ಹೊಗೇರಿಕ್ಕೆ ಸಂಧ್ಯ ವಾಯಿತು. ಗರ್ಜಾ ಮುಂಡಿಯ ಪಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರ ತಂಡದವರೂ ಸಾಕಡಿಸಿಬಾರದೆಂದು ಕೃನ ವಿಂಬಿದ್ದಾಗಲೂ ಜರ್ಮನರು ಮಾಡಿದ ಈ ಇನ್ನೊಂದು ಕೃತ್ಯವು ಬಹಳ ದುಃಖಕರವಾಗಿದೆ.

ಜರ್ಮನ್ ತರಗು (ವೂಲ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದ.) ಸ್ಟೀಮರ್ ದೊಡ್ಡ ಇಸಿಲ ಬ್ಲನೆಂಡ್ ಎಂಬ ಹಡಗನ್ನು ಕೆರೆ ಹಿಡಿದು ದೇವಾರ್ಪಣ ದೇವರ ಕಾವಲಿಯ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ರೇಡಿಗೆ ತಗಲಿಸಿ ಮುಳುಗಿಸಿತು.

ಇಲಿಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಲಿಸ್ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ತಕ್ಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆತುರ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಜಾಡ್ಡಗಳನ್ನು ೩೦ ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ಬೇಗ ೬೦ ಕಟ್ಟೆಡೆಗಳನ್ನು ದಿವಸದೊಳಗೆ ಮೇರಂದ ಎಸಿದ ಕಡಿದುದ್ದನ ಮೂಲಕ ಕಪ್ಪುಗಳು ಪ್ರಾಕಡಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಇರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಟ್ಟೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಹಿಗೆ ನಾಶವಾಯಿತು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ—ಇಲ್ಲಿನ ಯುದ್ಧಪ್ರಾಹಭ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಡಿಯುತ್ತಲಿ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ದೊಡ್ಡ ಕಾಳಗವು ಆರಂಭ ಸುಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೆಂಚರ ಸೈನ್ಯ ಇದ್ದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯು ಕೆಟ್ಟುಗಿರಿಕೆಗಳನ್ನು ದಿವಸದೊಳಗೆ ಮೇರಂದ ಎಸಿದ ಕಡಿದುದ್ದನ ಮೂಲಕ ಕಪ್ಪುಗಳು ಪ್ರಾಕಡಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಇರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಟ್ಟೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಹಿಗೆ ನಾಶವಾಯಿತು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ—ಇಲ್ಲಿನ ಯುದ್ಧಪ್ರಾಹಭ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಡಿಯುತ್ತಲಿ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ದೊಡ್ಡ ಕಾಳಗವು ಆರಂಭ ಸುಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೆಂಚರ ಸೈನ್ಯ ಇದ್ದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯು ಕೆಟ್ಟುಗಿರಿಕೆಗಳನ್ನು ದಿವಸದೊಳಗೆ ಮೇರಂದ ಎಸಿದ ಕಡಿದುದ್ದನ ಮೂಲಕ ಕಪ್ಪುಗಳು ಪ್ರಾಕಡಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಇರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಟ್ಟೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಹಿಗೆ ನಾಶವಾಯಿತು.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅಕ್ಷರಶಿಳಗೆ ಅಕ್ಷಯಹೊಂದಿ ಯು ದ್ಧರಂಗದಿಂದ ೫೦೦೦ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಆಫ್ರಿಕ್ಕಾದ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಈ ಯುದ್ಧ ತಿಂದ ಅಂಟಿಗಾಗುವ ಅಪಾಯವೆನೆಯಿಲ್ಲ ಊಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಳ್ವಿಕೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದ ಜನರು ಈಗಲೂ ಚೀನ್ಯಂತರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪರವಾಗಿ ಅಧಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರು ನಮಗೆ ಇಂತಹ ದುಃಖದ ಯುದ್ಧವೆಂದು ಪತಿಯುತ್ತಿದ್ದಂದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವು ಧಾನ್ಯ ದವನ, ಬಟ್ಟೆಬರಿಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಯುದ್ಧದ ಅಕ್ಷರುವು ನಮಗೆ ಕಂಡು. ಬಂಡ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕ್ಷಾಲಬೆಯಿಂದ ನೀಡಿ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನವರಿಗೆ ದೊರಕುವ ಸಮಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿವರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯುದ್ಧವೆಂಬು

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅಗ್ರಲೇಖ— ಪುಟ.

೧. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ. ೪

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:—

೧. ಸರ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಐಯರರು ಪ್ರೆ. ವಿಲ್ಸನ್ನರೂ ೪-೫

೨. ಕೋಶಮಂತ್ರಿಗಳ ಉದಾರವಾದ ಧೋರಣ ,,

೩. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಚತುರ್ಭಾಗದ ಅಂದಾಜು. ,,

೪-೫. ನಾನುಸ್ಥಾನ್ಯಾಗಳ ಕೆಲಸ. ,,

೬. ಬಾಣಲೆಯಿಂದಗಿನ 'ಪರತೀಯುಕ್ಷ' ಪಕಾಶ ,,

ಸ್ಮರಣೆ — ಮಂಗಳಾರು ,,

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧ ೬

೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ ,,

೩. ಸರ್. ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ವೇಯರ ಭಾಷಣ ೬-೭

೪. ಮದರಾಸಿನ ಅಬಕಾರಿ ಸಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೩೫ನೆ ಮಾಘ ಬ. ೩ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ.

(ಲೇ: ಪಾಂಥ ೪)

ಬಹಳ ಸಂಬಳದ ಸಿವಿಲಿಯನರನ್ನೆ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚಿನದಾಗಿದೆ, ವ್ಯಾಪಾರದ ಸೂತ್ರಗಳು ಸರಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಆ ಸರಕಾರವು ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಅಥವಾ, ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ವ್ಯಾಪಾರದ (Free Trade)ನ ಧತ್ವವಾದ್ದರಿಂದ ಅನ್ಯದೇಶಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಹ್ಯಾಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆಯಾಗಿದೆ ಹಾಗು ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಉತ್ಪನ್ನವು ಖರ್ಚಿಗೆ ಸಾಲದೆ ಒರಬರಿತ್ತ ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಸಂಪನ್ನವಾದ ದೇಶ, ಇದರಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ವಿವರಿಸಿವವರಿಗೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಒಡತನವನ್ನು ದೇರೆದೇರೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ರುಜುಪಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನವು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾನದಿಂದ ಹ್ಯಾಗೆ ಸಿಲ್ಲುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಲಕ್ಕದಿಂದಲೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಫಲೆ ಅವರು ಬಾಯಿತ್ತಲಿತ್ಯಲ್ಲ ನೆನ್ನಬಹುದು.

ಪರಲೋಕವಾಸಿಗಳಾದ ದಾದಾಭಾಯಿಯವರು ಗಿಲಟಿನ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ತನಖಿಯನ್ನು ನಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 'ಸಿಲೆಕ್ಟ ಕಮಿಟಿ'ಯ ಮುಂದೆ ಯಾವ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನಿಟ್ಟಿರುವರೊ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕಾಲಿನೆಗಳು ಹೊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ದೇಶವು ದರಿದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾನದಿಂದ ಜನ ಬಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೂ. ೦೨ ಉತ್ಪನ್ನವು ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಎಂದರೆ ಅದು ತಿಂಗಳೆ ಬಂದಕ್ಕೆ ೧ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆಗೂ ಮಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ! ದಾದಾಭಾಯಿಯವರು ಈ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬೈಲಿಗೆ ತಂದನಂತರ ಗಿಲಟಿನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಇದರ ಶೋಧ ನಡಿಸಹತ್ತಿತು. ಆದರೆ ಲೋರ್ಡ ಕ್ರೊಮರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದ ಮೊದಲಿನ ಸರ್. ಎಲ್‌ವಿನ್ ಬೇರಿಂಗರಿಗೆ— ಆ ಕಾಲದ ಕೋಶಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ—ಒಬ್ಬನ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ೩೭ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೇರಿಂಗ ದೊರೆಗಳು 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನಸಮುದಾಯವು ಸಂಪೂರ್ಣ ದರಿದ್ರವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಸರಕಾರಿ ತೋಧದಿಂದಲೂ ಸಹ ಯಾವಾಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ದರಿದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಹತ್ತಿತೊ ಆಗ ಈ ಅಪಯಶಸ್ಸನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ಬಿಡುವದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ್ಢಿಗಳು ಬದ್ಧಾದಹತ್ತಿದರು. ಅಪಯಶಸ್ಸನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ಬಿಡಲು ರಾಜಮಾರ್ಗವು ಯಾವದೆಂದರೆ, ಅಂಥ ತೋಚಗಳು ಯಾವ ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೊ ಅವುಗಳನ್ನೆ—ಆ ಮೂಲ ಕಾರಣಗಳನ್ನೆ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವದು. ಹೊರಲು ಇಲ್ಲದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲು ಕಾರಣೀಭೂತಗಳಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ, ಹೋಮ್ ಚಾರ್ಜ್, ಸಿವಿಲಿಯನರ ಹೆಚ್ಚಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಬಳ, ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚಿನ ಅಡಂಬರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ದೇಶದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ರಾಜಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚಿಗಳ ಹಿಂದುಗಾರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸುವುದೆಲ್ಲ ಹೆಸ್ಮೆಯಿಂದ ಅಂಗಿಗಳ ಕುಡುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಯಿತು. ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಬಹು ಸಂಸ್ಕರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಲೋರ್ಡ ಕರ್ಝನರ ಕೈಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ದಿದ್ದಿನಂತರ ಅವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಉತ್ಪನ್ನದ ರಬ್ಬರನ್ನು ಉದ್ದ ಎಳೆದು ಎಳೆದು ಒಬ್ಬನ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಇದರ ಆರ್ಥವು ಮತ್ತು ಯಥಾರ್ಥ ಸ್ವರೂಪವು ವಾಚಕರ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಫಕ್ಕನೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ತೆಗೆದುನೋಡಬೇಕು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದ್ಯಿಹಸ್ಥನೊಬ್ಬನ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವು ಬರೆ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಯು ದಾಗಿ ಕಂಡುಬರಿಸಿತು! ಹಿಂದಿದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಈ ಹೀನಾವಸ್ಥೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಗ್ಯಹಸ್ಥನು—ಮತ್ತು ಅವನು ದೇಶಕಾರರೆ ದಾದಾಧಾಯಿ, ಯಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಗೋಖಲೆಯಾಗಿರಲಿ—ತನ್ನ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಗೊಳಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಅದರ ಕಡಿಗೆ ಕಿವಿಕೊಡುವ ಕಾರಣವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದುವೇಳೆ ಎನ್ನೋಣ. ಆದರೆ ಸರ್ ವಿಲ್ಯಮ್ ಹಂಟರಿಂಥ ಅಂಗ್ಲಗೃಹಸ್ಥರೆ ಈ ಕುಂದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವಾಗ ಅದರ ಲಾಂಛನವು ಸರಕಾರಕ್ಕಿಂ ದೇಕಲ್ಲವೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸರ್ ವಿಲ್ಯಮ್ ಹಂಟರರ ಮಾತುಗಳನ್ನೆ ಅವತರಿಸೋಣ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, "One fifth of the population or 40 million persons go in India through life with one meal a day or at any rate very insufficient food." ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಐದರಲ್ಲಿ ಒಂದಂಶವು ಎಂದರೆ ೪ ಕೋಟಿ ಲೋಕಸಮುದಾಯವು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪತ್ತಿನಿಂದಲೆ—ಒಂದೆ ಊಟದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಅರೆಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದಲೆ ದಿವಸಗಳನ್ನು ದೂಡುತ್ತದೆ! ವಾಚಕರೇ, ದೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ನೋಟವನ್ನು ನೋಡುಬಹುದು ಪಂಜಾಬಿನ ಫಿನೆನ್ಶಿಯಲ್ ಕಮಿಷನರರಾದ ಮಿ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಥೊರ್‌ಬರ್ನರಂತು "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ೭ಕೋಟಿ ಕೃಷಿಕವರ್ಗವು ಎಷ್ಟು ದರಿದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಯಾವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿದರೂ ಅದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಲೆ ಎತ್ತುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ" ಎಂದುಹೇಳಿ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮೆಂಬರರಾದ ಮಿ. ಡಿಗ್ಬಿ ಎಂಬವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನವನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೃಷಿಕರ ಮತ್ತು ಕೂಡಿಗಳ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಲಭೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದಿಯ ಒಂದು ದಿವಸದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನವು, ಏನ್ ಸರಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ, ಎರಡು ಆಣೆ, ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ೧॥ ಆಣೆ! ಅನಂತರ ಪುನಃ ೧೪ಂಗಾಂನ ಇಸವಿಯಲ್ಲಂತೂ ಒಬ್ಬನ ಒಂದು ದಿವಸದ ಉತ್ಪನ್ನವ ಬರೆ ಮೂರುಮುಕ್ಕಾಲಿಗೆ ಬಂದು ಕಲ್ಪಿತು!! ಈ ಉತ್ಪನ್ನದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಾದಹೇಗು ಜೀವಿಸಿಬದು ಹ್ಯಾಗೆ ಇದನ್ನು ವಾಚಕರೆ ಆಲೋಚಿಸುವದು ಬಳ್ಳೀದು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಷ್ಕಾರವು ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ಜವಿಸಿನಿತೀರ್ವೆ, ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂಕ, ಮುಂತಾದ್ದು ಸಾಕಾಗುವಾ ಬರುತ್ತದಾದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಹ್ಯಾಗೆ ಕಂಡುಬಂದೀತು? ಹಾಗೆಯೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸಂಬಳವು ಹೊರಿಗೆಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಲುವಾಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಬಡತನವನ್ನು ಅವರು ನಂಬುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಅದರೆ ಮಿ. ಡಿಗ್ಬಿ ಆಥವಾ ಅಂಥ ದೇರೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಇಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಥಿಕ ಪ್ರಶ್ನವನ್ನು ವ್ಯಾಸಂಗಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದರೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯವೆಂದೆ ಹೇಳಬೇಕು. ದಾದಾಭಾಯಿಯವರು ಹಿಂದಿ ರಾಜಕಾರಣ ಪುರುಷರಾದರೂ ೪೦ ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಒಂದೆ ಪ್ರಶ್ನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಆ ದಿಕ್ಕೋರ್ಯೋದ್ಯೋಗದ ಫಲವೆಂಬಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಬಡತನವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದರು. ತಥಾಪಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಬಿರೊಕ್ರಸಿಯು ಬಂಡೆಕಲ್ಲು ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ದ್ರವಿಸಲಿಲ್ಲ; ಇದು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿಗಳ ಮಹತ್ಕಾದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೆ ಸರಿ. ಈಗಲಾದರೂ ಬಾಡಹಿರ ಅಳದ ಅಗೋಸ್ತಿನ ಜಾಹೀರನಾಮೆಯಿಂದ ಅದು ಕಣ್ತೆರೆದು ಈ ದೇಶದ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು.

ಇರಲಿ; ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅದರೆ ಈ ಲೇಖದ ಮೊದಲನೆ ಧಾಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಭಾವವಾಗಲಿ, ಋತುಮಾನವಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಜನರ ಉದ್ಯೋಗಶೀಲತೆಯಾಗಲಿ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಧಿವೃದ್ಧಿಗೆನೆ ತಂದಾವಲ್ಲದೆ ಹಾಳಾಗಲು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಬಿಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾಲ್ವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈಚೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಎಷ್ಟೊ ಬರಗಾಲಗಳು ಬಂದವು, ಇವು ಯಾಕೆ? ಈಗಿನ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಇಳ್ಳಿಲ್ಲನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ರಯವು ಮೊದಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಉತ್ಪನ್ನವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದೇಶಮಧ್ಯೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನೋಣ. ಅದರೆ ದೇರೆ ದೇಶಗಳ ಮಾನದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಿಲ್ಲ; ಉತ್ಪನ್ನವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಿಲ್ಲ. ಎಂದುಮೇಲೆ ದಾದಾಭಾಯಿ ಪ್ರಭೃತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವರು' ಹ್ಯಾಗೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟರಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚುವರು ಹ್ಯಾಗೆ? ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನವು ವಿಸಿನಿತೀರ್ವೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರಲಾಗಲು ಹೇಲಿಂದ ಮೊದಲು ಬಂತು? ಎಂಬುವನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಅಂಗ್ಲ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯು' ಒಂದು ಮನೋರಂಜಕವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ಹುಡುಕಿದನು. ಸೂರ್ಯನ ಮೇಲೆ ಯಾವದೊ ಒಂದು ನಮಿನೆಯು ಕಲೆಯು ಇರುವದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರಗಾಲವು ಬರುತ್ತದೆ! ಕಾಟಾಸ್! ಶೋಧಕನ ಅಪೂರ್ವ ಶೋಧವೆ! 'ಭೂಟಿವಾಯಿತೊ' ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ 'ಮುಂಡಾಸು ಮುಟ್ಟಿತು ನೋ' ನೆಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಅನಂಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಾರಣನಿಮಿಮಾಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಈ ಅರಣ್ಯಪಂಡಿತನ ಶೋಧವು ಬಾಲಿಶವಾದ್ದರಿಂದ ಉಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಸೂರ್ಯನು ಯಾವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಳಿ ತಾಸು ಉದಯಿಸಿಕೊಂಡಿ ಇರುವನೊ ಅದರ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನವಾದ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಜರುವ ವಿರೋಕ್ಸಗಳಿಗೆನೆ ಸೂರ್ಯನ ಆ ಕಲೆಯೆ ಕೊಂಚ ಸ್ವರ್ಶವಾಗಿ ಆ ದೋಷವೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಅವರ ಕಾರಭಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದರಿಂದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವೂ ಬರಗಾಲವೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಒಂದುವೇಳೆ ಕಾರಣನಿಮಾಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೊ ಏನೊ! ಹ್ಯಾಗೂ ಇರಲಿ; ನಮ್ಮ ಮತದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲದ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ಬರುವ ಸಾರಿ ನೋಡೋಣ.

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು.

೧. ಮದ್ರಾಸಿನ ಸರ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ಸಂಗತಿಯು ಪುಣೆಯ "ಕೇಸರಿ" ಪತ್ರದ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾ. ೩೦ನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ದೇಶ ಭಕ್ತರಾದ ಲಾಲಾಲಜಪತರಾಯರು ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಘದ ಒಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿಂದಿಗಳೆಲ್ಲ ಆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರರಾಗಿದ್ದಾರಲ್ಲದೆ ಅಮೇರಿಕನ್ ಗೃಹಸ್ಥರನೇಕರು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಬರೆದು ಮುಂದೆ ಕೇಸರಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಏನೆಂದರೆ: "ಅಮೇರಿಕನರು ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಶೀರ್ವಾದ ಕೊಡುತ್ತಾರಾದರೆ ನಾವು ಹಿಂದಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬರೆ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮತ್ವ ಅದ್ಯಾತ್ಮಹೀನರು ಇಲ್ಲ. ಸುದೈವದಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಬರೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ವರವನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಸಾತ್ರತೆಯು ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಪ್ರೆ. ವಿಲ್ಸನ್‌ರ ಕಡಿಗೆ ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಘವು ಒಂದು ಡಿಪ್ಯುಟೇಷನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿನೂ ತೊಡಕಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತಿ ಇಂಥ ಸಿದ್ಧತೆಯು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಘದ್ದಿಲ್ಲ ಈ ಮಾತು ಬೇರೆ ಇರಲಿ; ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯು ದೊರೆಗಳು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಏಂದು ಅನುಚಿತ ಸಂಗತಿಯು ಸಂಭವಿಸಿತೆಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರರು ಪ್ರೆ. ವಿಲ್ಸನರರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಪ್ರೆ. ವಿಲ್ಸನರು ಅವುಗಳನ್ನು, ಆರ್ಥಾತ್ ವೈಸರಾಯರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಮೂಗಿಗೆ ಮೆಣಸು ಹಚ್ಚಿದಂತಾಯಿತು. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಅಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ವರಿಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕ್ಷತನವನ್ನು ನಡಿಸಿದ ಈ ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನು ವೈಸರಾಯರು ತರಿಸಿದರು; ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲೆ ತಟ್ಟನ್ನಿರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ "ಈ ಕಾಗದಗಳು ನಿಮ್ಮವೆಯೊ" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು; ಅವರು (ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರು) 'ಹೌದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ 'ಇದು 'ಟ್ರೀಝನ್' ಎಂದರ ದೊಡ್ಡ ರಾಜದ್ರೋಹವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಸರ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರು ಇಂಥ ಹೆದರಿಕೆಗಳ್ಳ ಹಿಂಜರಿಯುವವರೆ! ಆ ಪತ್ರಗಳನ್ನಂತು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು; ಪ್ರೆ. ವಿಲ್ಸನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದೆ ಇದ್ದ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳು ನೆನ್ನ ಹತ್ತರ ಇವೆ; ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹ ತಂದು ತೋರಿಸಲೊ? ಎಂದು ಸೀಲಾಗಿ ಕೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟು ಸಂಗತಿಯು ನಡೆದ ನ್ಹತರ ಮಾರನೆ ದಿನ ವೈಸರಾಯರು ಮೊದಲಿನ ದಿವಸೆ ನಡೆದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕುರಿತು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದರು ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ವಿದೆ. ಈ ವಾರ್ತೆಯು ನಿಜವೊ ಸುಳ್ಳೊ ಇದು ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು ತ

ಮೇಯರ್ರು ಡೊಡ್ಡೆಗೌ ಮ್ಹನ್ನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜ ಪತ್ರಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಧರ ಗೊಳಿಸಿದರು. ಸರ್. ವಿಲ್ಯಮರು ತಮ್ಮ ಪಂಚವರ್ಷಿಕ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬೇಗನೆ ಇಂಡ್ಯೋಗ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವರಿದ್ದ ದರಿಂದ ಈ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಪಟ್ಟಿಯು ಅವರ ಆಡಳಿತೆಯ ಕೊನೆಯದಾಗಿದೆ. ಇವರು ಸಿವಿಲಿಯನ ಮೆಂಬರಾಗಿ ದರೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯನಾದ ಹಣದ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಿತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರರಾಗಿ ದ್ದೆಗಿರಿಂದ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ — ಈ ಯುದ್ಧದ ಮಹೋಪ ದ್ರವವು ಇರುವಾಗಲೂ—ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ್ದಂತೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜನ್ನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗದಂತೆಯೆ ಅವರು ತಯಾರಿಸ್ಯಾರು ಎಂದು ಪೊದಲೆ ಜನರ ಎಣಿಕೆ ಇತ್ತು. ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆಯ ಅವರ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜ ಪತ್ರಕದಿಂದ ಆ ಎಣಿಕೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಾಧೆ ಬರಲಿಲ್ಲೆನ್ನ ಬಹುದು. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯುದ್ಧದ ಝಇಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಅದರ ದುರದೃಷ್ಟವೆ ಸರಿ. ಕಾರಣ ಯುದ್ಧದ ಅವಶ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಧೋರಣದಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಾಹಾಯ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಹೀಗೆನ್ನುವದರಿ ಬದಲು ಇಂಥ ಅವಶ್ಯನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್. ವಿಲ್ಯಮರಂಥ ಕುದಾರ ಅಂತಃಕರಣದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಇದ್ದದ್ದು ಒಳ್ಳೆದಾಯಿತೆನ್ನ ಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣ ಇವರ ಬದಲು ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಅನುದಾರ ಸ್ವಭಾವದ ನು ಕೋಶಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವ್ವರೊಳಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವೊ ವಿನಃ! ಅಂಥ ಅನಿಷ್ಟ ಪ್ರಸಂಗವು ಸರ್. ವಿಲ್ಯಮರ ಕುದಾರಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮದಿಂದಲೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ವೆಂದರೆ ಅಂಧ್ಧಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವರು ಎಡೆಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇದಿ ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸರ್. ವಿಲ್ಯಮರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೃತಜ್ಞವಾಗಿದೆ.

೩. ಸರ್. ವಿಲ್ಯಮರ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಾಚಕರ ಅವಗಾಹನೆಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾದಿಂದ ತಂದು ಕೊಡು ವದಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಒಂದೆರಡು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಬರುವ ಗಿಂಗಲ-ಗಾನಯ ವರ್ಷದ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು ೪ ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಲುಕು ಉಳಿಯುವದೆಂದು ಸರ್. ವಿಲ್ಯಮರು ತೋರಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಸಿಲುಕನ್ನು ಉಳಿಸಿರುವದರ ಯಾವ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಯು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆಯೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯು ಬಂದೀತೆಂಬ ಎಂದು ಸಂಶಯವಿತ್ತು ಪರಂತು, ಸರ್. ವಿಲ್ಯಮರು ಹೇಳು ನಂತೆ ಸದ್ಯಕ್ಕಾದರೂ ಅಧಿಯುವಿಲ್ಲೆನ್ನಬಹುದು. ಈ ನಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೋಶಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, "ಜಮೊನ್ನಗಳ ಮೇಲಿನ ತೀರ್ಮೆಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ೩ ಕೋಟಿ ಜಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಲುಕು ಉಳಿಯುವದು. ಇಷ್ಟು ಸಿಲುಕು ಉಳಿದರೂ ಮುಂದೆ ಬದಗುವ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಅಡಚಣೆ ಗಳಿಗೆ ಅದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಅದರೆ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಹ-ವಾದಾದರೆ ತೀರ್ಮೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಹಾದಿಗಳಿಂದ ಒಂದುವೇಳೆ ಬಂದಾವು. ಆದ್ದರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹ್ಯಾಗೂ ಆಗಲಿ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೋಶಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿನಂದನವನ್ನು ಪಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬಡಾ ನೆಯು ಇವ್ವರವರೆಗೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುಪುರ್ಚು-ಮಾಡು ವಂತೆ ಬರುವ ವರ್ಷದ ಅಂದಾಜ ಪಟ್ಟಿಯು ಕೂಡ ಅದೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಇದು ಮಾತ್ರ ಶೋಚನೀಯವಾದ ನೂತಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಒರೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರಿಮಾಡಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚು ಬರುವಾಗಿ ನರಕಾರದ ಕೈಯು ಮುಂದೆಬರುತ್ತದಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದಂಥ ವಿಷಯವು ಬಂದಕೂಡಲೆ ಅದು ಹಿಂದೆಯೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇಗನೆ ಆಗ ಲಿಕ್ಕೆರುವ ಹಿಂದಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಮಿ. ಮೆಯರರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಆ ವರ್ಷವಾದರೂ ಸರಕಾರವು ಲೋಕಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲೆಂಬು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಶೋಚನೀಯವೆ ಸರಿ. ಈಗ ಕೊನ್ನೆಲಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟ ಈ ಅಂದಾಜಪತ್ರಕತ್ವ ನಿರ್ಣಯಾತ್ಮಕವಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ವಾದವಿವಾದವು ಆಗುವದಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾದರೂ ಪಬ್ಲಿ ಲೋಕಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆ ಪ್ರಕಾರವಾದ ವಿವಾದದಿಂದ ಈ ಅಂದಾಜಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವ್ವನಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಾ ರೆಂಬುದು ನಂಬಬಹುದಾದರೂ ' ಬೆಳೆಯ ಲಕ್ಷಣವು ನುಳಿಯಂದಲೆ ' ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದಾದರೆ ಹಿಂದಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ವರ್ಷ ಸರಕಾರಿ ದ್ರವ್ಯಸಾಹಾಯ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿನವಿಟ್ಟಿಗೆ ಕುಂಟಾಗಿ ಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

೪. ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗ ಳಿವೆ. ನ್ಯಾಯಜಾತಿ ಮುಲಕಿ, ಪೊಲೀಸ್ಸ, ಎಗ್ರಿಕಲ್ಚರ, ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನರಿ, ಭೂಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಸ್ತ್ರದ ಖಾತೆ ,ನೂದು ಹಲವು ಖಾತೆಗಳಿವೆ. ಈ ಖಾತೆಗಳ ವರಿಷ್ಠ ನೌಕರಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿಗಳನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಿಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿ ಜನರ ಅಂದೋಲನವಷ್ಟೆ. ಈ ವಾತನ್ನು ಹಿಂದಿ ಜನರು ಸರ್. ದಿನಕರಾವಾಜ್ಪರು ಶೇಲಂವಂತೆ ಈಗ ಸಲ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರಕಾ ರದ ಮುಂದೆ ಶಾಶಾಯಮಾಯತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆಂದೆಯೆ ವರಿಷ್ಠ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾಮ- ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಗಳು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಗಳ ಪ್ರವೇಶದ ಭಾಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕ್ಕೆಂದು ಸಾರಾಯುಪಡಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಎಂದರೆ ಎಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್, ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರದ ಖಾತೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕಾಗು ಶಿಲ್ಪಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಿಯಿಂದ ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಗಳು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಜಿನರಿಂಗ್ ಖಾತೆಯ

ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರದ್ದು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೆಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಗೆ ಇವರಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಪ್ರೇಮವಿತ್ತು ಎಂದು ಅಂಬಿಸಿಬರುವುದರಿಂದಲೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇವರು ಈ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವುದರಿಂದಲೂ ಅವರು ಮಾಡಿರಿ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಚ ಧೈರ್ಯ ಸಡೆಯಾಗಿದೆ.

ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಧಾವತಿಯು ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಗಳೊಡನೆ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ಅತಿಸಕ್ಕಟಗಳಿಗೆದೆಡೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ರಾಜ್ಯದೆ ಇದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಅತಿಸಕ್ಕಟವಿದ್ದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಬೇಡವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಶೈಕಿಡಿಸ್ಕಿ ಬೇಂಕಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಬಿಡಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಧಾವತಿ ಇರವಾಗಿಲೆ ಬಿಡ್ತಿಯ ದರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದು ವಹಿವಾಟಲ್ಲು. ವ್ಯಾಪಾರದ ಕೈಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳಾಗುತ್ತಿತ್ತ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಹಣವಿದೆ ಶೈಕಿಡಿಸ್ಕಿ ಬೇಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೆವಡಾತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಸಮಾಧಾನವಾದ ಸರಕಾರ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಜವೆ.ಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ವಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಧೃವ್ಯನುಕೂಲವಿಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತಿರಲ್ಲ. ಸದ್ಯ ಮೇಯರು ಸರಕಾರ ಖಜಾನೆಗಳಿಂದ ಮಿತವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಧಾವತಿಯ' ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶೈಕಿಡಿಸ್ಕಿ ಬೇಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡ್ತಿಸ್ಕಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. (ಇಲ್ಲಿಯ ಮಿಡ್ಲಾಸ್ ಬೇಂಕು ಶೈಕಿಡಿಸ್ಕಿ ಬೇಂಕಿನ ಒಂದು ಶಾಖೆ) ಈ ಸಹಾಸ ವಿಚಾರಿಸಿಂದ ಬೇಂಕುಗಳಿಗೆ, ವರ್ತಕರಿಗೂ ಸಹಾಯವಾದದ್ದೆಸೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ಸಹಾಯವು ಯಾವುದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಇತ್ತು, ಬೇರೆ ಇತರ ಮಂಡಲಾಂತರ ಬೇಂಕುಗಳೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಆಲವಾಗಿಗೆ ಸರಕಾರ ದವರು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಇನ್ನು ಶೈಸ್ಟ್ಯಕರಿಸಿ ನಾವು ಬರೆಯುವೆವು. ನೋಟುಗಳ ಪ್ರಚಾರವು ಶೆಕ್ಕ. ಮೇಯರು ಮಾಡಿರಿ ಮಹತ್ತಿಂದ. ವಿಚಾರಿಸಿ. ಯುದ್ಧ ಆರಂಭಿಸಿದೆಸೆಸೆ ಆನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಬಹುಬಿ ನಿಗದು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜನರು ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟಿರಿಂದ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಕೈಸಿಟ್ಟಿದಂತಾಗದ ಹಾಗೆ ಕಡಿಮೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಕಾರಣ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದೆ. ಫಿನ್ಸ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಸಮಯ, ೧ ರೂಪಾಯಿ ನೋಟುಗಳು ಸಹಾ ಮೊದಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಬಳಕಾವಣೆಗೆ ಬರುವ ಕಾಲ ಜನರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸವಿ ಸೃಷ್ಟವಾಗಿ ಸೊಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರ್.ಮೇಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಹಿವಾಟಿಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ಕಿಂತಿ ವಿಲ್ಲದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ: ಬೆಲೆಯು ೬೫೫,೦೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ನೋಟು. ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನವಿಲ್ಲಿ ೧೧೫,೦೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ನೋಟು ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನವಿಲ್ಲಿ ೧೧೫,೦೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ನೋಟು.

ಮಂಗಳೂರು

ಪಂಡಿತ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಗುಣಾಸಿ, ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಲಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯತಿ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕಾದವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯರಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಪಾಳ್ಬದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷದಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಫ್ರೀಜವಲೆಂಡ್, ಉಸ್ಟ್ರಾಲಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ, ಬಂಧೋ! ಒಂದು ರೋಗಕಾಯುಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಸೀಸೆಯು ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಾತು ವಿಷಕ್ಕೂ ವೈದ್ಯರ ಸಮಯ ವಸ್ತು, ಕಾದು ಹೊರಬೀಳುವುದು ಸಜಪಾಗುವ ಶಪಥವಿದು.

ಶೀತ, ಶೀತಕಾಯಾ, ಅರ್ಜಾರ್ಜ, ವಾರ್ಜ್ವಾಯು, ಸ್ಪಸ್ತ, ಮುಂದಿ, ಮೂಲವಿಷ್ಣ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸಿಗಸಿ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮಾತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಸಂರಿಂಪಾಂಬಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು, ಜ್ವರ, ಕೆನ್ನು, ರಾಯು, ಇನ್ನು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಸ್ಥಕ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.
ಪ್ರತಿ 26 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಲೇಬಲು ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಮಪಾನ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 2ನೇ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕಾಸಿಗೆ ೨ ಆಣೆ ದರವು.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಿ ರಾ ಹೊಸ್ಕೋಟೆ ಶ್ರೀಯುತ ಶೆಕೆಂ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ಸ್ ಸ್ಟಾಪಿಸಿಟ್ಟು ಇಂ ದೆ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಇ. ಎಸ್; ಶ್ರೀ ವಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಲಂಡನ್ ಕಾಪರೇಷನ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್, ಎಗ್ಮೂರ್ ನಂ. ೫, ಪೆಂಬಲೆ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಿರು. ಕಸ್ತೂರಿಕಾಲಾದಿಮಹಾ ಕಲ್ಯಾಣ ವತ್ತೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರಿಂದ ಬರುವ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಅತಿಸಾರ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಶರೀರದ ಸೌಂದರ್ಯಹೆಚ್ಚಿಸುವಿಕೆ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವುದೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಿ ರಾ ಪಿ ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತರಾವ್ ಸೀನಿಯರ್ ಸರ್ಜನ್, ನೆಕ್ಸ್ ಸ್ಯಾಟಿಲಿ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್, ನೈಸರೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು. ಕೋಕಾ ವನುಲರ ಕಸ್ತೂರಿ ವಾತ್ಸರ್ಗವನ್ನು ಇವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅನೇಕ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾವು ಹಿಂದಾ ಆಯಂಪಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಠಿಣ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಔಷಧವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ದೋಷಗಳಿಗೂ ಸಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

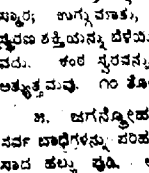

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಕವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ ೧೦ ಆಣೆ

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು. ಕುರಿಯನ್ನೂ ಕೀವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ನೊಳಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ನೋಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ಗುತನಾ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಚಟುಕ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಶಾಖಾತೀ ಮಂಜನದನ್ನೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದ ಸುಖ ವಿರೇಚಕವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ತೀವ್ರತರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ವಿಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಕರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ಬಿ. ಎಮ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ದೆಪರಿ ಪೋಸ್ಟು ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO. Ayurvedic Chemists
Vepery Post MADRAS.

ಛಳಿಗಾಲ!

ಮಕ್ಕಳ ಕೆವಿ, ಮೂಗು ಸೋರುತ್ತಿರು. ಕೆಮ್ಮುದಮ್ಮುಗಳಿಂದ ನಿನ್ನಿಯೇ ಹಕ್ಕರು. ನೀರಿನುತಿರುವ ಔಷಧಿಯ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಿರಿಸ್ಸಾರಾ!

ಯುಕಲಿಪ್ಟಸ್ ತೈಲ.

ಇದೀಗ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದು. ಒಳಗಡೆ ಹಾಗೂ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿದವರೂ, ಎದೆ ಬೆನ್ನುಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊಲಕ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗುವವು.

ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಕುದ್ಧವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಗುಣಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಒಂದು ಔನ್ಸಿನ ಕುಪ್ಪಿಗಳಲ್ಲಿ

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯ ಔಷಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೪.

ರಮಿಂ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯತಿಯ ದರಗಳಿವೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಶುಶ್ರೂಷೆಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯಕ್ಕಾದ ಮುಖಾಮು.

ಬೆಲೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೬.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಔಷಧಿಸಗ್ರಹಾರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಶಯಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುವವು. ಅಲೆಕ್ಷ ಕರು ಕೆಟ್ಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೊಳಲಿ, ಎ. ಕ.

"ವಸ್ಯೈಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಧಾತಾಶ್ಮರಿ ಉರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಆಕ್ಷರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮಾತ್ರೆದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ರ ಕ್ರಯ. ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ, „ 13—12—0.
ವಿ. ಪಿ. ಡಾಖಾ ಬೇರೆ.

ಇನ್ನೂ ನವ್ಯಳಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಆಕೆಕ್ಕೆಳವು ಅವಾಗತ ಸ್ಥಾಂಪಸಿಟ್ಟು ಪತ್ರಬರೆದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— **ವೈದ್ಯ-ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,**
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಮಂದಿರ, ಉಡುಪಿ

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ಈ "ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ದಿನ ಸೇವನೆ ಯಿಂದ — ವೀರ್ಯವು ಸಾರಿನಂತೆ ಇದ್ದರೂ, ಸ್ಪರ್ಮೆಟಿಕ್ಸ್‌ಯವಾದರೂ, ಮತ್ತೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಸೂಜಿಮೊನೆಯಂಥ ವೀರ್ಯವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ಮತ್ತು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಹಸಿವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕರ್ಕಾಶದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ೧೦ನೆಯೆಂದ ಸುಧಾರಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಕ್ರಮವು ಒಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾ ಸಾಲಾಬ್ ಮಿಸ್ರಿಯಿಂದ ಕಂಡಂಬಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಳ್ಳಕಡಿಸಿ ವರಿಗೆ —

೨೨೨೨

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಪ್ಯಾಲ್ಸ್‌ಕ್ಷಪಡಿಸುವ ಔಷಧಿಯ ಪೂರ್ಣ ವಿವರವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡದೆ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨ -೦—೦. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೧ ಡಜ್ಜಾದಿಂದ ೩ ಡಬ್ಬಿಗಳ ತನಕ ೦—೬ -೦. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧ ಡಬ್ಬಿಯ ಜೊತೆ ಬಿಲ್ಲಿರುವುದು.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ದಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
೫ ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಯದಶಮಿ ಬೇಕು! ಧರಪುರ್ ಕಮಿಷನ್ !!

ಶತಮಾನಿಕಾ ಅಮರ ಸಂಜೀವನಿ ಪೌಡರ್, ಪಾಲುಸಂಜೀವನಿ ಪೌಡರ್, ವಸಂತ ಕಿಸುಮಾಕರ ತೈಲ, ಸುದರ್ಶನ ಮಾಲಿಕಾ, ಗಭಿಣಿ ಪೈತ್ಯ, ಆಮಂದನ ಧಾರಾಸಿ, ಕಂಟುಲು ಜಾತಿಯ ಮಹದಾದಿವುಗಳನ್ನು ತರಿಸಲು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ.

೧. ಕಂಠೀರವ. ಈ ಸಿದ್ಧರಸಾಯನವಾದ, ರಕ್ತಪಿತ್ತವನ್ನು ಬಹುಬೇಗನೆ ಎಲ್ಲಾ ಉಷ್ಣಕ್ರಿಯಾ, ಮಹಾರೋಗಗಳು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಮಾತ್ರೆ ರೂ. ೧.

೨. ಸೂರ್ಯವರ್ಧಿನಿ. ಈ ಸ್ವಚ್ಛೇಂದ್ರಿಯ, ಸಚ್ಛಿಂದ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕಾಮುಕತ್ವವನ್ನು ಹೊಲೆ ೧೪ ರೂ. ೨.

೩. ಆರೋಗ್ಯಾವೃತ್ತಿ. ಈ ಸಚ್ಛೌಷಧಿಯ ಸ್ವೀಕಾರದ ಕಡೆ ರೋಗಿಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರೆ ೧೪ ಗಂಟೆಗೆ ೧-೪೦.

೪. ಗರ್ಭ ಪುಷ್ಟಿಕರಣ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ತರ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಸುಪ್ರಸವವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ೬೪ ರೂ. ೨.

೫. ಮಧುಮೇಹವಿ ವಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರತಿಕ ಯಾವುದೇ ಕೊಡಕ್ಕಳ ಸ್ವಾಸ್ಥತೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರೆ ೬೦ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨.

೬. ಬಾಲಪೆಕ್ಕರಿ. ಅಂಬಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸಣ್ಣ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಲಗಿಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರೆ ೨೪ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦

೭. ದರ್ಬಾರ್ ಬಿಳ್ಳಿಪ್ಪಿ. ವೆಕ್ಷಿಣಾ ಇಂಡಿಯಾ ಮುಖಾಮು ಮೂಲ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಔಷಧಿಯು ಸಕಲ ಚರ್ಮರೋಗಗಳನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ಕಿತ್ತೊಗೆಯುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ೧೪ ರೂ. ೦—೮—೦.

೮. ಅಮೃತಧಾರಾ. ಮಾತ್ರೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಔಷಧಿಯು ಸಕಲ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಕಲ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ಕಿತ್ತೊಗೆಯುತ್ತದೆ. ೧ ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೆ ರೂ. ೧—೦—೦

N.B.—ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆಕೆಕ್ಕೆಳವು ಅವಾಗತ ಸ್ಥಾಂಪಸಿಟ್ಟು ಪತ್ರಬರೆದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ಎಸ್. ವಿ. ಶಂಕರ್, ಆಯುರ್ವೇದಾಚಾರ್ಯ, ಮೆನೇಜರ್.

ವಕ್ಕೆಸಾಹುಕಾರರಿಂದ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಹಿಂದೆಹೋಗಲಾರದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದಾರತನವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಗೆ ಇವರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೀತಿಯಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇವರು ಈ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವರೆಂಬುದರಿಂದಲೂ ಅವರು ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲೇಕಾಗಿದೆ.

ವರ್ಷದಲ್ಲಿಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರದ ಧಾನ್ಯಮಯಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಗಳೊಡನೆ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ಅತಿವಿರಳವಾಗಿರುವುದು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವಿದ್ದೆ ಇದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಅತಿಶಯವಿದ್ದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರನ ಬಹಳ ಆಗತ್ಯವಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಡಿಸಾರಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತಹಶೀಲ್ದಾರನನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಬಗಿಸಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಧಾನ್ಯ ಇರುವಾಗಲೇ ಬಿಡುವು ದೊರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರದ ಕೈಕಟ್ಟಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಬೇಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರತಾಪಮಾನವಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಸರಕಾರಿ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ವಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ದ್ರವ್ಯಾಸಹಾಯವು ಸಿಕ್ಕಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯ ಮೇ ಯರು ಸರಕಾರ ಖಜಾನೆಗೂಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಧಾನ್ಯ ತಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬೇಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. (ಇಲ್ಲಿಯ ಮಜ್ಜಾಸಿ. ಬೇಂಕು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬೇಂಕಿನ ಒಂದು ಕಾಮೈ) ಈ ಸೂತ್ರವ ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಬೇಂಕುಗಳಿಗೂ ವರ್ತಕರಿಗೂ ಸಹಾಯವಾದದ್ದೇನೂ ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ಸಹಾಯವು ಯಾತಕ್ಕೊಂದು ಬಿಡಿ ಇಚ್ಛೆಯು ಬೇರೆ ಇತರ ಮೇಜುಗಾರರ ಬೇಂಕುಗಳೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ತಲಾವಾಗಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಸೋಮುಗಲ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸರ್. ಮೇಯರರು ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರವಿಂದು ವರ್ಣಿಸಿದೆ. ಯುದ್ಧ ಆರಂಭವಿದ್ದಿತರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಮುಗಳನ್ನು ಮಟ್ಟುವಿಕೆ ಇದು ಹಾಗೂ ವಾಪಾಸ್ ಪ್ರಡಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಇವರು. ದುರಂತಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಕೈಕಟ್ಟಿದಂತಾಗದ ಹಾಗೆ ಕೂಡಲೇ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಇನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಕ್ಕಾಸವನ್ನೂ ನೀಡಿ ನೆಲಿಗೊಳವಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ, ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಸೋಮುಗಳು ಸಹಾ ಹೊರಕ್ಕೆಲ್ಲವೆ ಬಲವಾಗಿಗೆ ಬಂದ ಇನ್ನರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲಿನವ ವಿಕ್ಕಾಸವಿ ಸೃಷ್ಟವಾಗಿ ಹೊರಬಿಟ್ಟಿರೆ ಎಂದು ಸರ್. ಮೇಯರರು ಹೇಳಿಕ್ಕಾರೆ. ಗಳಾಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಿ ಬಿಲ್ಲೆ ಬಿಳಿಯ ವಿಂದು. ಬೆಲೆಯು ೬೩೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸೋಮು. ಬೆಲಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಗಾಗಲೆ ಶಾಮಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೫೯,೦೦,೬೯೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಸೋಮು ಬೆಲಾವನೆಯಲ್ಲಿರುವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸೋಮುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಖಜಾನೆಗಲ್ಲ ವಿಡುಯಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿರುಬೆಳಗಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆ ತೀವ್ರತಾಪಕ್ಕೆ ಇಳುವುದರಿಂದ ಇನರಿಗೆ ಬೆಳೊಯ. ಗಾಬರಿ ಇಲ್ಲದೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿಯ. ಸರ್ವ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಎತ್ತಬೇಕಾದ ಸಾಲವನ್ನು ಈ ಸೊಮಲು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೈಲು ಸಿಕ್ಕಿಸಿಗಳ ಎತ್ತುತ್ತಿವೆ. ಈಚೆಗೆ ಸರ್. ಮೇಯರರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಈ ಸಾಲ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಎತ್ತುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವ ಇವರಿಂದ ತಹಶೀಲ್ದಾರನ ಹಣಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳಪ್ರಪತ್ರಕೆ ಸಿಕ್ಕುವುದೆಂದು, ಬಡ್ಡಿಯು ಹಾಗೂ ಇದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಲಾವನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದೂ. ಹೀಗೆ ಎರಡು ಸ್ವಯೋಜನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಾಲ ಎತ್ತಿದರೆ ಬಡ್ಡಿಯ ಹಣ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವು ತೆರಲಿಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಹಣವು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾಲಿಗರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಖರ್ಚಾಗುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ದುಡ. ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸವೇ ಸರಿ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಲ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೇಬಲ್ಲ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಪೋಲಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ೧೯೧೪ನೇ ಇಸವಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ ೬೦,೫೦೦,೦೦೦ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೈಕಿ ೪೪,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ೧೯೧೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೬೫ ಮಿಲಿಯ ಪೌಂತು, ಅಂದರೆ ೧೬೫,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಯುದ್ಧ ನಿಮಿತ್ತ ಸರಕಾರ ಅಧಿಕ ಸರಸು. ಇತರ ಖಿನ್ನರಕಾರಾ ಸದ್ಯತ್ತರ ಮೊದಲಾದರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಾಹಸವಿಂದ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೊಲಲಗು ಇಮಿಯಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಈ ಸೊಮಲು ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಿಗಳು ಕೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಬೆಲೆಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಮಾರ್ಚ ಕಳೆದು ಬಳಿಯುವ ಮುಖವಾಗಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಆ ಮಹಾಸಾಲವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರೆಂದು ಸರ್. ಮೇಯರರು ಹೇಳಿಕ್ಕಾರೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹೊಸ ರೈಲುರಸ್ತೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಗಲಿಷ್ಟಗಳ ವರ್ತಮಾನ ಸರಕಾರವು ೧೯೦,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಶೆಯಿಂದ ಕೈಕಟ್ಟಿದಂತಾಗಿ ಈಗ ಖರ್ಚು ಬರೀ ೪೦ಲಕ್ಷವಾಗಿದೆ. ಬರುವ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೬೧,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಾಗಿ ಸರ್. ಮೇಯರರು ಹೇಳಿಕ್ಕಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ೧೬,೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಎತ್ತಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದ್ದರೂ ಯುದ್ಧ ನಿಮಿತ್ತ ಸರ್ವ ಸರಕಾರಿ ಖರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೫,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಎತ್ತಬೇಕೆಂದು ಎಸ್ಟೇಟ್ ಬಡ ಜನರು ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿಯವರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ವರೆಂದು ಸರ್. ಮೇಯರರು ಹೇಳಿಕ್ಕಾರೆ.

ಮದ್ರಾಸಿನ ಅಬಕಾರಿ ವಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರು.

ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಕೆಟ್ಟ ಗಾಗಲೆ ಕೆಟ್ಟವರು ಹೊಸ ಅಂಕಿತ ಸಮಸ್ಯಾ ಮೇರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಣ ಬಜಾವಣೆಗಳು ಗಳಂತೆ — ಗಳಂತೆ ಸಾರಾಂಶ ಕಾಗಲೆ ಬರುವ.

(೧) ಅವರಿಗೆ ಗಂಜಾ, ಚಾಪ್ಪುಸ್ಸು, ದಪ್ಪಿಳಾಕ್ಷಿ, ಮಲೆಯಾಳ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೧೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಕ ಡೆ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕೆಡಪ, ಚಿತೂರು, ಮಲೆಯಾಳ ಪ್ರಾಂತಗಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಿನ ಕ ಡೆ ೧೯೧೫ನೇ ಸಾಲಿನ ಕಡೆ ಇದ್ದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ರೂ. ೬—೧೫—೦ ಸುಂಕವಿತ್ತು. ಈಗ ಗಂಜಾ, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಿ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಲ್ಲ ರೂ ೬—೪—೦ ಮಾತ್ರವು ಮತ್ತು ಸ್ವಿಂಡಾಲೆಟ್ ಕೊಯಂಬತ್ತೂರು ರೂ ೧೦. ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. ೬—೪—೦ ರ ಮೇರೆಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

(೨) ಹೊಸ ಕರಾವು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವದಕ್ಕೂ ಹಳೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವದಕ್ಕೂ ಈಗ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮಿಶನರರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಾಗಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಾಗಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಡಿ ಸೇರನ್ನು ಸೇಲಾ ಸರಸಂಗಡ ಕರವಿ ಸಾಲಾವಾಗಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಿರುವ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿರುವುದು.

(೩) ತಪ್ಪುಜಾತ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪೆರನ್ನೂ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರರಿಂದ ಕೆಳದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿ.

(೪) ಪ್ರಸ್ತುತಕಾಲಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಂದಿಗೆ ನವೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರವಾಡಬಹುದು. ಇತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡದು.

(೫) ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ೫ ಫರ್ಲಾಂಗ ದೂರದೊಳಗಿನ ಕರಾವು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ವಿಚ್ಛಿಷ್ಟಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರವು ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೀರಾ ವಿಚ್ಛಿದ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ವರ್ಷಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಆಳ್ವಿ ಕೆಲಸ ಸಮಯವು ವಿಶೇಷಲ್ಲದ ಬೇರೆ ಗಳಿ ಗಂಟೆಯಾದ ಮೇಲ್ಕಾಣ್ಮ ಗಳಿ ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕಾಲಿಯಾಳುಗಳಿಗೆ ಕಂಬಳ ಬಟ್ಟವಾಡಿ ದಿನ ಇರಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಡಸಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮೇನೆಜರರ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

(೬) ಜಾತ್ರೆ, ಸಂತೆಗಳು ಸಮಯಾನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರ ಕವಗೆ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ದಿನವಲ್ಲಿ ಬಾಧಿಸಿದಂತೆ. ಸಮಯ ಕರಾವು ಅಂಗಡಿ ನಾಡಿದ ಜಾಗೆ ಕರಗಳನ್ನು ಇಸಿ ಲೈಸನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜೊಂದಿರಲು.

(೭) ಇದು ಮಿಲಿಟರಿ ಕಾರಣದ ಬದಲಾಗಿ ಇನ್ನ ಮಿಲಿಟರಿ ಕರಾಬನ್ನು ಮಾರಿ ಬೇಕೆಂದು ಅನಿಸಿದಾಗ ಕೊಂಡು ಈ ಇನ್ನ ಮಿಲಿಟರಿ ಬದಲಾಗಿ ೬೦ ಮಿಲಿಟರಿ ಕರಾಬನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಪಟ್ಟ ಲೈಸನ್ಸನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಅಬಕಾರಿ ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಈ ೬೦ ಮಿಲಿಟರಿ ಕರಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೀವ್ರತೆಯ ಪ್ರಾಪಿಂಟ್ ಸ್ಟ್ರಂಥವಿಲ್ಲ ೧೦ ಆಣೆ ದರ ಕರಾವಿ ಇದೆ.

(೮) ಕಲೆಕ್ಟರು ಹುಜೂರ ಬಲಾ ಸುಕ್ಷ್ಮದಾನ ಕಾರ್ಯಬಾರವಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಕರಾವು ಮತ್ತು ಆಫೀಸು ಮಾಗಾಲ್ಲಿ ಕೂಲುಕೆಲಸ್ಯಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

(೯) ಸೇಲಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎತ್ತಾಎಜ್ ಎಡಮ್ಮಾರಿ ಕಮ್ಮಾಟಿಯರು ಸೇಲಂ ಕಚೇರಿಗೆ ೧೫ ಕರಾವು ಅಂಗಡಿಗಳ ಸೈಕಿ ೧೧೫೫ ಮುಚ್ಚಿಬೇಕೆಂಬ ಅಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೂ ಈಗ ಇಚ್ಛಿಸಿ ಇರಗೊಡಿಸಲ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಅರ್ಜೀಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಂತೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜಾತ್ರೆ ದಿನಗಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಿ ಕೆಲವು, ಕರಾವು ಮಾಡುವು ಸ್ವಯಂದಿವ ಮಾಡಿಸಬಾರದೆಂದೂ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸಮಯ ಯಚ್ಚೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದೂ ಕೆಟ್ಟಿ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಬರಿಪು ವರ್ಷಗಳ ನವೆಗೆ ಅಲ್ಲ ಪರಾಕ್ಷಾಗಿ ಜಾರಿ ತರಬಹುದು.

ಈ ಸೂಚನೆಗಳಂದ ರಾಜವಿಸಾಮಾಜ್ಯ ಕಮಿಶನರಾಗಿ ಇನರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ತಗ್ಗಿಸಿಹೋದಿತು ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವಲ್ಲರ ಸಂಭ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ವಿಚ್ಛಿಷ್ಟಿಸಿ ಸ್ವಯಂ ಇರಾಜಾದ. ಎಂದು ಹೇಳಲಾದು ಸಾಧ್ಯ. ಅವರ ಈ ಕೂಲ್ಲಗಳಂದ ಎಷ್ಟಂಪ್ರತ್ಯಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಕಪಾಜ್ಞೆಯು ಸೆವರಿಸಬಹುದೆಂಬುದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ರಿವಿನ್ಯೂ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರಿನವ್ವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೂ ಅವರ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜೋರ್ಡಿನವರಿಗೂ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರೆಯುವ, ಅಥವಾ ಬಂದ ಲಿಕ್ಕೆ ತೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮನವಿಮಾಡಬಹುದು. ತನಕೆ ತಾ. 25-8-'18

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟ್ ಉತ್ತರ, ತಾ. 1—3—'18. } M. Ananthagiri Rau. District Munsif.

WANTED.

Persons to serve as supervisors of Co-operative Societies under this Bank. Only school final men or matriculates or persons possessing higher educational qualifications need apply. Selected candidates have to undergo a three months course of training at their own expense, after which they will be employed on probation for one year on a monthly pay of Rs. 25. Prospects of promotion from after confirmation. Supervisors get the benefits of the staff Provident Fund also. Applicants with Banking and book keeping and co-operative knowledge will be preferred. Applications to contain age, languages known, specimens of hand writing and detailed information as to all qualifications, and to reach the undersigned on or before the 15th instant.

Office of the South Canara Central Co-operative Bank. Limited, Puttur, S. Canara. Dated, 3rd March 1918. } M. Anantha Rao, Secretary

ನೋಟೀಸು.

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲಾ ಉದ್ರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮುನ್ಸಿಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಕ್ರಮ ವ್ಯಾಜ್ಯದ ನಂಬ್ರ 65/1918

R. I. A. ಅರ್ಜಿನಂಬ್ರ 89/18

ಕೊರಗಪೆಟ್ಟಿ ಕೂಡಾ — ವಾದಿರು.

ಮತ್ತು

ನಕ್ಕರಪೆಟ್ಟಿ ಕೂಡಾ — ಪ್ರತಿವಾದಿರು.

ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜ್ಯರ್ ಕೋಡಿನ ೧೧೫ನೇ ಜರ್ದರ ಲನೇ ರೂಲು ಮೇರೆಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿವದೇನೆಂದರೆ—

ಮೇಲ್ಕೊಂಡ ವಾದಿರು ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಇನ್ನಂಜೆ ಗ್ರಾಮದ ಕಲಿಯಾಳ ಗೋವಿಂದ ದೈವದ ಭಜಕರ ಆಡಳಿಂದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಈ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಕಲು ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಈಗಾಲೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳ ೭ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಜಕರ ಪೈಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಸದರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಸೇರ ಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮನವಿಮಾಡಬಹುದು. ತನಕೆ ತಾ. 25-8-'18

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟ್ ಉಡುಪಿ, ತಾ. 1—3—'18. } M. Ananthagiri Rau. District Munsif.

ನೋಟೀಸು.

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಒ. ಎ. ನಂಬ್ರ 20/1918

ಮೃತ ಶಿಬ್ಬು ಯಾನೆ ಸೀತಮ್ಮನ ಸಾಲಗಗನ್ನು

ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ

ಕೂರಗ ಯಾನೆ ಬೋಳಾರ ಶೇಷಪ್ಪ — ಅರ್ಜಿದಾಖ.

ತಾ. 15—9—14ನ್ನು ಮೃತವಾದ ಮಾಗಣಿಕೂರ ಶಿಬ್ಬು ಯಾನೆ ಸೀತಮ್ಮನ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುವರೆ ಸದರಿ ಬೋಳಾರ ಶೇಷಪ್ಪನು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಾ. 15-3-'18ಕ್ಕೆ ತನಖೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕೋಪವಿದ್ದವರು ಸದರಿ ತಾರೀಕಿನ ಒಳಗೆ ಒಂದು ಮೇರೆನ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜ್ಯಾಹೀರುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕದ್ದು.

ಅನಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್.

ವಕೀಲ್ ಮಂಗಳೂರು.

ನೋಟೀಸು.

ಮಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸಿಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಸಾಲ್ವ ಇಮಲ್ಜಾರಿ ಅರ್ಜಿನಂಬ್ರ 228/1917

ನಮಿಂಗ ವಿಠಲ — ಅಮಲ್ದಾರ. ಅರ್ಜಿದಾಖ.

ಮತ್ತು

ಕುಳ್ಳ ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ — ಧೈಸ್ಟ್ಯೂಂಡಂಟ್.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅರ್ಜಿದಾರನು ತಾಮುಲುಮಾಡಿದ ಅಮಲ್ದಾರಿ ಪ್ರಕಾರ ದಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಮುನ್ಸಿಫ್ ಆಗಿ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಾದ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮ ಸೇರಿದ ಸಾಲ್ವ ಇಮಲ್ಜಾರಿ ಪ್ರಕರಣ ನಂಬ್ರ 268ನೇ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದ ಸಾಲಿಯನ್ನು ಇದೇ ತಾರೀ ಖು 1162ನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೇಲಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲಾ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಲಾಗಿದ್ದು, ತಾ. 1—3—'18. } John Sequeira, Sheristadar.

ಮಂಗಳೂರು

ಪಂಡಿತ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಗುಣಾಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಲಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕಾದವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಪಾಳ್ಬದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷದಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

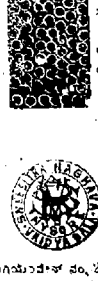

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಫ್ರೀಜುಲೆಂಡ್, ಈಸ್ಟ್‌ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಸೀಸೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೈದ್ಯರ ಸಮಯ ವನ್ನು ಕಾದು ವೆಚ್ಚಮಾಡುವುದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪುವುದು.

ಶೀತ, ಶೀತವಾಯು, ಅಜೀರ್ಣ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ಮೂರ್ಛೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸಿಬೇನೆ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಪೀರಂಬಂಬಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇನ್ನೂ ಆಗೆಳ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅಕ್ಷರಶಃ ಯಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ೬ ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 3—12—0.
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 6—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾನ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 260 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೦ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು:

ಮಿ ರಾ ತಾಕ್ಟರ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಕೆಲಿಷ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಾರ್ಮಸಿಸ್ಟ್, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎಸ್. ವೈ. ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೇರಿಕಾ, ಬಿ. ಎಸ್., ಎಫ್ ಡಿ ಸ್ಕಾಟಿಷ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಲಂಡನ್ ಕಂಪಲ್ಲಿಂಗ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್, ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಲಂ. ಪಿ. ಡೊಂಬ್ಬಿ ಇವರುಗಳಿಂದ ಕಸ್ತೂರಿ ಶೋಧಾಮೃತವು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಮೈತ್ರೀ, ಆಚೀರ್ಣ, ನುಲುಪುತ್ತ, ಪಕ್ಕೆಯ ನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ವಿಶಕ್ಟಿಕೆಯ ಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು ಕಾಯಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ, ತಮ್ಮವರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ್ಯತ್ತ ಇರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಈ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೇ, ಸ್ವದೇಶಿ ಪೈದ್ಯರು ತಿಮ್ಮುನಾಗಿ ಕೆಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಾರಸ್ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಮಿ ರಾ ಸಿ ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತರಾವ್ ಸೀನಿಯರ್ ಸರ್ಜನ್, ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಮಿಷನರ್, ನೈಷಧರು ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು. ಕೋಲಾ ಮುಂಡರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಅವೆಳ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ತುಂಬಾ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವೈದ್ಯಕಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವೆಳ ತರದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕರ್ತಾಷಧ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ರಿಷಧವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಕಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗೆಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು. ಉಯಿಯನ್ನೂ ಕೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೪ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಮೊಳೆಕೆಯ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ. ಶಾತಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ಗುವಾತು, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಚಿತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೧ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮಂಜನದವ್ವೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೧ ತೊಲೆಗೆ ೧೧ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದೆ ಸುಖ ವಿರೇಚಕವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಚಳಿಜ್ವರ, ವರಸೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಹಷ್ಟದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

ವಿಳಾಸ—ಬಿ. ಎಮ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,

ಪೆರಂಬೂರು ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO. Ayurvedic Chemists Perambur Post MADRAS.

ಛಳಿಗಾಲ!

ಮಕ್ಕಳ ಕಿವಿ, ಮೂಗು ಸೋರುತ್ತಿದೆ. ಕೆಮ್ಮುದಮ್ಮುಗಳಿಂದ ನಿದ್ದೆಯೇ ಹತ್ತದು. ನೀರಿನಂತಿರುವ ಔಷಧಿಯು ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ!

ಯುಕಲಿಪ್ಟಸ್ ತೈಲ.

ಇದೀಗ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದು. ಒಳಗಡೆ ಯಾವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದರೂ, ಎದೆ ಬೆನ್ನುಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚುವದರಿಂದ ತೊಲಕ್ಷ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗುವವು.

ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಕುದ್ದವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಗುಣಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಒಂದು ಬಿಸ್ಸಿನ ಕುಪ್ಪಿಗಳಲ್ಲಿ

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯ ಔಷಧಿ ಅಲಾಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾರಿಕೆಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೫.

ರಟ್ಟಿಂ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಯ ದರಗಳಿವೆ.

ಮಕ್ಕಳ ತಲೆಗೂದಲು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಮುಲಾಮು.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ದಿವ್ಯಭಿಷಗ್ವಿದ್ಯಾಧರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಲೇಗಣಿ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅವೆಳ್ಳ ಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟ ಪೋಲಲಿ, ದ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಛಾಷಾಶ್ಮರಿ ಉರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮಾತ್ರೆದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ಠ ಕ್ರಯ . . . . . ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ,, 13—12—0.
ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಅವೆಳ್ಳಕ್ಕೂ ಆರ್ಡಾಕೆ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನಿಟ್ಟು ಪತ್ರಬರೆದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಮಂದಿರ, ಉಡುಪಿ

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ಈ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ "ಏನ ಸೇವನೆ ಯಿಂದ — ವೀರ್ಯವೃದ್ಧಿ ಕರವಾಗಿ ಸಂತಾನ ಹೀನರಾಗಿದ್ದವರು, ಸ್ತ್ರೀಲೋಲ್ಯರಾದವರು, ಮೂತ್ರಕೃಚ್ಛ್ರದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದವರು, ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವೀರ್ಯವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರು, ಕೈಕಾಲು ಮತ್ತು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದವರು, ಹಸುವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದವರು, ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದವರು, ಕೀಲರವಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದವರು, ಈ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗಿ ಬರೆವನು ಬಳ್ಳಿ ಕ್ಷಿತಿಯಲಿ ಮಿನುಗುವರು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾವ ಸಾಲಾಬ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವೆವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪೇಂದ್ರಿಯವರ್ಧಕ, ಮೂತ್ರವರ್ಧಕ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವೀರ್ಯವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ಮತ್ತು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಹಸುವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕೀಲರವಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗಿ ಬರೆವನು ಬಳ್ಳಿ ಕ್ಷಿತಿಯಲಿ ಮಿನುಗುವರು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾವ ಸಾಲಾಬ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವೆವು.

1,000!

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಹಾಗೆ ವೈಕ್ಯಪಡಿಯಿಂ ಬಹುಮಾನದ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡದೆ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. ? -0—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೧ ಡಬ್ಬಿಯಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿಗಳ ತನಕ ೦—6 -0. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧ ಡಬ್ಬಿಯ ಜೊತೆ ಸಿಲ್ಲಿರುವುದು.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ದಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
೫ ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ಸಜ್ಜನರೆ ಬೇಕು! ಧರ್ಮಪ್ರ ಕಾಮೊಷನ್!!

ಕಷಮಹಿಲಾ ತಮರ ಸಂಜೀವನ ಪೌಡರ್, ಬಾಲಸಂಜೀವನ ಪೌಡರ್, ವಜ್ರಂತ ಕಾಮುಮಾಳಲ ಕೈಳ್ಳು, ಪುರಪೇನ ಮಾಲಿಸ, ಗರುಡ ದೃಷ್ಟಿ, ಶತಮಂಪತ್ರ ವಿರೇಚನ, ಶತುಂಬು ಜೀವನ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಲು ಮಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

೧. ಕೇಶರವ. ಈ ಸತ್ಯರಾಯನಿಸಿಂಪ್ಪ, ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಷ್ಣಶೀತ, ಪಾಶರೋಗಗಳು ನಿಷ್ಕಂಳಯವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ 1ಠ ಔಷಧಿ ರೂ. 1.

೨. ಸೌರ್ಯವರ್ಧಕ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಇಂದ್ರಿಯ, ಪಚ್ಚೈಂಇಯಿಂದ ಉಷ್ಣಶೀತ ಕಮಾಯುತ್ತದೆ. ತೊಲೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೩. ಅಪೂರ್ವಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಸತ್ಯಾಧಿಕರಿಷ್ಟ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗಂಡಸಿನ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಗಂಡಸರು ಸ್ತ್ರೀಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಔಷಧಿ 1ಕ್ಕೆ 1-4-0.

೪. ಗರ್ಭ ಪೃಷ್ಟಿಕರಣ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಗರ್ಭ ಪೋಷಣೆಗೆ ಸಿಸುವಿನ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ತೊಲೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೫. ಮಧುಮಾಧವಿ ಎಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೃಷ ಕಾಂತಿಗೆ ಮೂಡಿಕೆಳ್ಳ ಸಿದ್ಧೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೊಲೆ 6ಠಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೬. ಬಾಲಲೇಹ. ಮಾಡಿದ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಉಷ್ಣಶೀತ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಔಷಧಿ 4ಠಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

೭. ದೆಬಾಕರ ಚೂರ್ಣ. ಮಿಶ್ರಣ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಶಸ್ಸಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಔಷಧಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

೮. ಅಮೃತಾರಿ. ಇದು ಸಕಲ ಚರ್ಮರೋಗಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

N.B.—ಈ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸು ಸೌಕರ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಳಾಸ: ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲೆ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಪಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನ್ಸಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:

ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ಕಾವ ಇದುವರಿಗೆ ಸಾಮ್ಯವಾದ ಬಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂತರ ಎಷ್ಟುರಹಸ್ಯವಾದುದಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದುವರೆ ಆಕ ಅವಮಾನಕರವಾ ಆದುದರಿಂದ ಕಳ್ಳ ಇದಲ್ಲಿ ಸ್ವರವೂ ನಮಗೆ ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೊಲ್ಲವಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾತಾಯಿಲೆ

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಕಾಸ್ಯನೆಂಬ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ದಯವಾಡಿ ಓದುವದು. ಉಚಿತವು.

ಪುಸ್ತಕವು ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಕೂಸಲು ಬಾಬ್.

ಪುಸ್ತವಾದ ಆಕಂಕಿಗ್ರಾಹಕ ಗಂಗಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅದು ಅಮೃತ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ಯೂತನೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,

ಆಕಂಕಿಗ್ರಹ ವಿಭಾಗಾಲಯ, 157, ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರೆ, ಬಂದರಾಸ.

ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದರಾಸು.

Local Agents:—Raphael & Co.,
Britto Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಟೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಜೀವಾಧಾರವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವದು. ತೆಗಿದ ನಂತರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ವಿಷಮಜ್ವರವನ್ನು ಗುಣಮಾಡಿ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಕಲಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಮತ್ತು ಧಾತುವನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ ಉ, ಬಹುಮೂತ್ರ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಕರು ಬಿಳಿ, ಕೃಶಸ್ವರ, ನರಬಲೌತ್ವ, ಕೈಕಾಲುಉರಿತ್ತು ಉ, ಶರೀರ ಉಷ್ಣ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ತಾಪಿದ್ರಾಹ, ಕಫಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಸರ್ವಾಂಗಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವಿಕಾಶೆಯಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಮಹಾಔಷಧಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆಮೃತ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟಿಬೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದಲೇ ತಾಯ್ಕಾಳ್ಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸತ್ವುತ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಪ್ರೇಗ, ಸನ್ನಿಪಾತ, ವಿಷಮಜ್ವರ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ವಾಯು, ಅವರವಾಯುಗಳಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಕಫಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾದ ಸಕಲ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಅರ್ಧಾಂಗ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಗುಹ್ಯರೋಗ ಶೀತಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಮ್ಮು, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟುಮೊಣಕಾಲು ನೋವುಗಳನ್ನೂ, ಮೂಳೆಗಳ ಸವುಕ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಬಾಹ್ಯಾಮಯರ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಸರ್ವಾಕ್ಷವಾಗಿ ಪಾಸಿಮಾಡಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟಗಾಳಿ ಹವಗಳಿಂದುಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ವಿಷಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆತ್ಮಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಾರ್ಥಕ್ಯವಳ್ಳದ್ದು ನನ್ನ ಭೂಷಣವೇ!!!

ಪ್ರತಿ ಮಾತ್ರೆಯಲ್ಲೂ ಕಸ್ತೂರಿ ಇರುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅನುಮಾನಿಸಿದರೆ ಇಸು ಇಷ್ಟು ಉಮೂಲ್ಯವಾದು. ಬೆಲೆ ಒಂದೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರೆಗೆ

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯು ಸಮವಾಗಿದ್ದರೆ ರೋಗ ವೆಲ್ಲಿಂದ ಹಾಕೆ ಬಂದೀತು? ಪದ್ಮ ಬಾಲಸುಧಾ ೧-೨ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಸುಖವಾಗಿ ೧-೨ ವೇಳೆ ಮೂತ್ರ ಛೇದಿಯೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಒಂದು ದಫೆ ಭಾಹಿಯೂ ಆಗುವುದೂ ಖಂಡಿತ. ಸಮಸ್ತ ಸೀತಾಸ ಆಹಾರಾವಾಸಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಿಸಿ ಪರಾಸಿನ, ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ತೆಳತ, ಮಲಬಂಧವ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಘಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸಮಾಡುವುದು.

ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1—0—0.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ, ಬಾಲಸುಧಾ ಇವೆರಡಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೋಗಕ್ಕೂ ಹೆದರುವುದೂ ಸೈತ್ಯವನ್ನು ಸದೇ ಪದೇ ಹಿಂಸಿಸುವುದೂ ಇರಬಹುದು.

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಭಾಷಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,
ಮೈಸೂರು.

ಕರ್ಣಿಕ

ಬಿಗ್ಯುಮಿಕ್ಷ್ಚರ

Karnik's Ague Mixture.

ಹಳಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯೊ, ಅಂತರಿಕ (ದಿನವಿಟ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಖಂಡಿತವಾದ ಮದ್ದು! ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಖಾತ್ರಿಪಡಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಪೆನೊ-ವಿನ್:—ಕೊಲಿಕಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಒಕರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ೧೫ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮೂಲಾಮು:—ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ಡಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಪುಕ್ಕಟೆ.

ಕರ್ಣಿಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
56 ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agent:—The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಕನ್ನಡ ಮೂತನ್ನು
ಕಲಿಯುವ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳು.

ಅಭಿಕಥೆಗಳು:

ಇವು
ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು.
ಹೇಸು ಸತ್ತು ಕಾಗೆ ಬಪಪಾಯಿತು.
ಮೆಣಸಿನ ಕಾಳಾಪ್ಪ.

ಅಕ್ಷರಮಾಸಿತಿಯನ್ನೆಂಬುವಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಶಬ್ದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಇವೆಲ್ಲ ಗಳನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಳ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬಾಲ್ಯ ವಾಯದಿಂದಲೇ ಕೃವೆವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬರಬೇಕಾಗಿರುವ

ವಾಚನಪ್ರೀತಿಯು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದುವದರಿಂದ ಹುಟ್ಟುವದು.

ಕ್ರಯ ಸುಲಭ!

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಭಾಷಾಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು.

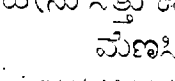

ಕನ್ನಡ
• ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಸ್ವರ್ಣಲತಾ	ರೂ. 1—8—0	ಪೂರ್ಣಕಲಾ	ರೂ. 1—4—0
ಕ್ರೋಜೆನ	,, 0—12—0	ಕುರಿದಾಸಿ	,, 0—4—0
ಮನೋರಮ	,, 1—0—0	ಕ್ಯಾನರಿಶಾಂಗ	,, 0—6—0
ಜಾಮಲಿ	,, 0—6—0	ಗಡ್ಡೆಂದ್ರಸುಂಕ	,, 0—12—0
ಉನ್ಮಾದಿನಿ	,, 0—6—0	ಪದ್ಮಿನಿ (ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಪೊಲಿನೇ	
ಸ್ವಯಂವರ	,, 0—1—0	ಜೋಕರ್	ರೂ. 1—8—0

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮೊಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಪಟ್ಟಿಗಾಗಿ ೩ ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಕಳುಹಿಸಿ

ಯು. ಎಸ್. ರಾವ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಅರ್ಜುನಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಇದು ತಪ್ಪ ಹೆಸರಿಸಂತೆಯೇ ಅದ್ಭುತವಾದ ಗುಣವುಳ್ಳ ಔಷಧವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಾಗೆ ವಿ.ನರಿಕೆಯಾಗಿ ರುವದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಪ್ರಸಂಸೆಮಾಡಿ ದೇನು? ಔಷಧವನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಂದಿಂದಲೆ ರೋಗವೇ ಗುಣವಾಗುವಾದ ದೂರಹೋಗುವ ಬಳಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಮಾಡುವದೇನು? ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ವಂತ ಮೆಚ್ಚಿದಂತಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದಲೂ ಅಜಗಭವ ತಕ್ಕೊಂಡಿತು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಂತೆ ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮನ ವರಿಕೆಯಾದಮೇಲಂತ ನಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರಪಚ್ಚಿಗೆ ತಂದೆವು. ರೋಗಗಳ ವಿವರ:—

ಕೃಯರೋಗ, ಹಡರೋಗ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮಲರೋಗ, ವಾತಾಮರಿ (ಕಾಲಾಜ್ವರ), ಪ್ಲೇಗ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಕಪಾಲಿ, ನಷ್ಟಗಿನೊಳಗಿನ ವಿಸಪ, ನೆಗಡಿಯಾದ ರೋಗ, ಕಣ್ಣು ಸೊಳಗೆ ಕುಪವು ಬೆಳಗಿಂದ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುನೋವು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಕ್ಷಾಸ, ಅಡಗ್ಗು, ಇದ್ದಲಿಸಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆಕೂಲಿ, ಮೈಕೂಲಿ, ಆರಿದಲೆಕೂಲಿ, ಪಡಕೂಲಿ, ವಾತಕೂಲಿ, ರಕ್ತಿಶುದ್ಧಿ, ಗುಪ್ತವ್ಯಸನ ದೌಸಿ, ಹುಳಕು, ಕಜ್ಜಿ, ಗಜಗರ್ಜ, ಕಜ್ಜು, ಇಸುಬು, ಭಾಯುವೈಜ್ಞ, ನಾಯುಕುಷ್ಠ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ನುಟ್ಟಕೊರ್ಲ, ಹಡದ ನಂತರ, ಸಣ್ಣ ಕೂಸುಗಳ ಬಾಲ್ಯರೋಗ, ತೋಡಗೆನ್ನು, ಅರಿವು, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಸೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗೋಕು, ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಹೊದಲಾದೋಗಳು, ನಪ್ತ ಆಯಾಲವ್ಯದ್ರವ್ಯಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಹಶೆಯಿಂದ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು, ಬೇಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವದಂಠ ಇವು ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳ ಪಾತ್ರಿಯಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಮೌಲ್ಯವಾದ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ಥೀಕರಿಸಿ ರೋಗರಹಿತರಾಗಿ ವಿರೆಂದು ನಂಬಿ ಬಡವರಿಗೂ ಧನವಂತರಿಗೂ ಸಂಯಾಗಿ ಬರುವ ಕಡಿತ. ಕ್ರಯ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲುಬಾಟಲಿ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೪ ರೂಪಾಯಿ. ನವಜೀವನ ಉದ್ದಿಕ್ಷ ೨ ಆಣೆ. ಕೂಡದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇಕಾದವರು ೧೧೧ ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಸಹ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಕಳೆದು ಇದಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿಗೆ ಆಣೆ ಬೇಕಾಗುವದೆ ಆನುಪಾನ ಪತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. ಪತ್ರಕಂ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ಟಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಗಡ ಸಿಗುವುದು. ನಿಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಒಂದುಕಾಲುಬಾಟಲಿ ನಿ ಬಾಟಲಿಗಳ ಒಂದೆ ಸಾರಿ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿಗೆ ೮ ಆಣೆ ಬೇಕಾತ್ತೆ.

ಮುಲ್ಲ ಯಸ್. ಕೆ. ತಿಂಗಳೆಯವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ (ಅಂಡ ಸಂಜೀವನ ಲೇಹ) ಅ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೫—೦—೦ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿಗೆ ಬೇರೆ. ಆನುಪಾನವನ್ನಕ್ಕೆ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಆರ್ಯಔಷಧ ಪೆಡ್ ಆಫೀಸ್, ಶಹಾಪುರ, (ಬೆಳಗಾವ).

ಹೆಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೆ

ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧಿ

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ
ಹೆಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವದಿಲ್ಲ
ಹೊಳ್ಳರಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಚೂರ್ಣಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
ದಂತವೈದ್ಯರಿಂದ ಹೆಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತೆಗಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ
ಶೀಲಧ್ರವಾದ ಔಷಧಿ
ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ವ ಹೆಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿನಿವ ಔಷಧವಲ್ಲ
ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಇಂದು ವಾರು ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ೨, ೩ ವಿಂದುಗಳ ಪಾಕವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಗುಣವಾಗುವದು.
ಒಂದು ಶೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ 1—4—0.
ಪಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಈ ಕೆಳಗಿನವರ

STANY BROTHERS
Sole Agents
M. C. C's. Toothache Specific. Mangalore.

ಕೆಂಡಲ್ ಗಾರ್ಡನ್
ಮತ್ತು
ಪಂಜನ್‌ಕಟ್ಟೆ ಕೋವುಗಳಲ್ಲಿ
ದೊರಕುವದು.

ಸರ್ವಿಜಂಟರೂ ದೇಶಕಾಗಿವೆ.

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿ.—ಎಂಥೆಂಥ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹಾಳಮಾಡ್ದ ಹಾಕಿದರೆ 1-2 ವೇಳೆ ಮಾತ್ರೆಯೊಳಗೆ ಮಾಯಸಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಶ್ಲೇಷ್ಮವನ್ನು ಕೆಮ್ಮಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಮ್ಮಿದ ತಕ್ಷಣ ಬಿಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ವಕ್ಕೆಗಳ ತೆಳತ, ವಿಧವಿಧವ್ಯಾಧಿಯು, ಮಂದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೆ, ತಕ್ಷಣ ಗುಣಪಡಿಸಿವುದು. ಬೆಲೆ 50 ಮಾತ್ರೆ, 4 ಆಣೆ.

ಯಳಿವಿನ ಎಣ್ಣೆ:—ಇದನ್ನು ಉಜ್ಜಿದ 2-3 ಘಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ವಕ್ಕೆತೆಳತ, ಕೈಕಾಲುತೆಳತ, ಕೈಕಾಲು ಕಣ್ಣಾಗುವಿಕೆ, ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇವುಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು. ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟಿಗೂ ಯನ್ನು ಬಾಲಿಲೇಪಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗುಣವನ್ನು ನಾವು ಹೊಗಳಿಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ: ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ಶ್ರೀಕರೆಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ:—ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧವಿಧಗುಣಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿರುವರು. ಇದಾವರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇದರ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಸಂಶಯ ಪ್ರತಿಸಂಸಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳ ಅಗತ್ಯ ಇರಬೇಕಾದೀತು. ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಯಿಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿ ಫ್ರಿ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸವಾರು 300 ಮಾತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 4 ಆಣೆ; 5ಕ್ಕೆ 1 ಇನಾಮು, 25 ಸೀಸೆ ವಿ. ಖ. ಸೇರಿ 5ರೂ.

ಕರ್ಪೂರಾದಿವಟಿ:—ತಲ್ಲಣ ಕಡ ತೆಳತನ ಅತಿ ಬೇಧಿ, ಅತಿಬೆಕೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಗುಣವಡಿಸುವುದು. ಶೈತ್ಯ ಅಜೀರ್ಣ ಸೇರಿದ. ಕಾಲರಾದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿ ಬಹು ಉಪಯೋಗ. ಬೆಲೆ: 50 ಮಾತ್ರೆ 4 ಆ.

ಮಕ್ಕಳೆರುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗೆಳಲ್ಲೂ ವೇಳ್ಯಂತ ಔಷಧಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ದೆಶೆಯಾದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಲಭ. ಪ್ರತಿ ಔಷಧಿಯ ಗುಣವಿಶೇಷ ವಿಷಯ ಅನುಭಾನ ಪತ್ರವಿರುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸಯಿಯಾದ ಕಮಿಷನ್. ಟಪ್ಪಾಲ್‌ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

1. ಜ್ವರವಿನಾತ್ರೆ 10ಕ್ಕೆ 8 ಆ. 2. ಗುಣಕರ್ಣ ಮತ್ತು ಹುಳುಕತ್ತಿ ಔಷಧ (3ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಖಾತರಿ ಗುಣ) 4 ಆ. ಸುಖಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ 50ಕ್ಕೆ 4 ಆ. ದಂತಚೂರ್ಣ (ಗುಲಾಬಿಬಣ್ಣ, ಅನೋಳಿ ಗುಣ, ವಧುರವಾಸನೆಗಳಿಂದ ರಹಿತವಿದ್ದ) 1 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಪೊಟ್ಟಿ 1 ರಾಜೆ. ಅನೋದಿನಿ (ಸುಖನಿದ್ರೆ ಮಾತ್ರೆ) ಬೆಲೆ: 4 ಆ. ನಾನೇಕೀಳಾಜನ (ಕೆಲ್ಲಿಕಿ, ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅನುಪಾನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.) ತಲೆನೋವು, ಉಬ್ಬುಮಂಜು ಮುಂತಾದವ್ಕೆ ಸದ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಬೆಲೆ: 4 ಆ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:— ದಿ ಉಲನ್‌ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು. ಸದ್ಯೋದ್ಯಭಾಸ್ಕರ, ನಂಜನಗೂಡು.

Printed & Published by V. S. Kamalapur for the Karnataka Trading Association's Shravana Press, Mangalore.

Registered No. M. 188

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

ಜಾಹೀರಾತುಗಳು ಸೀರಿಯಾಗಿ 2—0—0

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿತಿತಾರ್ಥಾದ್ಧಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಸಮರತ್ನಗಳು ಸಾ-। ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಕನ್ನರಂಜಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತಿರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೩೦ ಮಂಗಳೂರು, ಕಾರೀಕು ೧೫ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಖ್ಯೆ ೧೧.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಜತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಬೆರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಎಸಳು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಬಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ದೇಳು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ದೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹೈರಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರಿಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧನಿಕರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಅಕ್ಕಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳು। ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಸ್ಥರಿಂದ ತಯ್ಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುವಂಥವುಗಳು.

ಬನಾರಸ, ಪೂನಾ ಮುಜೇಕ್ಸರು, ಬಡೋದಾ, ಇಳಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಶೊಲಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಅರಳೆಕೆರೆ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ, ಅವಿದಾಗಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ವಸ್ತ್ರಶೇಖರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಪಟ್ಟಿ ಸುತ್ತಾ ಊರುಗಳ ಸನಗನಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮದಿವೆ, ಉದಪಮನಗಳ, ಹಬ್ಬ, ಶುಕ್ಲವಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಜರಿಸೀರೆ, ರವಕೆಕಣಗಳು, ದೋತ್ರಗಳು, ಅಂಗೀ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,

ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ರಫಂ ವ್ಯಾಪಾರದ್ಧಾರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.

ಟ್ಟಿಲ್ಲರಿ ನಗರಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲಾಗಿ ಅಂತಿರುವ ಸೀರೆಗಳ ರವಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಸೀರಾಗಿ.

WANTED.

Applications are invited for vacancies in the Board High School, Coondapoor from graduates—trained and untrained. Salaries from Rupees 40 upwards according to qualifications. Apply by the 30th April 1918.

Udipi, 7—3—1918. } (Sd.) H. Abdullah H. Kadim. Pannuney.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:—ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ತಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು, ತೀತ, ಕಮ್ಮ, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಚೇಳು ಕಡಿತ, ಆನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಥ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ 25,000 ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ 8. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲೆಂಡರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಕೆಲೆಂಡರು ವಿ. ಪಿ. ಮುಖಾಂತರ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ 5 ಆಣೆ ದೀಳುವದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ದೀಳುವದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:—ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರದಿಗೆ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಜ್ಜು ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮುಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬರೀ ಜೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟೀಟ್, ಜೋರ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು

ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅರ್ಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಚ್ಯುತಿಕಳಕತ್ಕಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯುಜ್ಜಾರಪ್ರಭಲು ಅರುಚಿ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ನೈರ್ಮಾಲ್ಯ ನಿಶ್ಚೇತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವದಿದ್ದರೆ ಅಜಿಲೆಕಾಯಿ ವೈದ್ಯರ ತಕ್ಕಿಸ್ಸ ನವಿನ ನಿಮ್ಮ ಹಸಿವು, ಆಯು ಮತ್ತು ಚಟವನ್ನು ತಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವನಿದ್ದತವಾದ ಮಧನೆಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಪೆಟ್ಟಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಒದಗಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಸೂಚನೆ:—ಮಲಬದ್ಧತೆಯು ಅಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮದುವೆಯಾಗಿರುವವರು ಮೊದಲು ಮಲಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಬಿಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಈ ಮಧನೆಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಇದರಿಂದ ಅಜೀರ್ಣವು ಸಹ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು.

ಅಂಚೆ! ಮಿಕ್ಕಾಯಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ದೊರಕುವುದು.

ರಾಜಾಧಿರಾಜ ನಾರಾಯಣ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ,
ಮಾಲೀಕರು: ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್, ಬಿ.ಎ.
ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಗಿರಿ, ಆಂಧ್ರ.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು;

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised Capital Rs. ...	300,000—0—0	ನಿಯಮಿತ ಮೂಲ ಧನವು ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
Issued Capital	225,000—0—0	ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಮೂಲ ಧನವು ,,	225,000—0—0
Subscribed Capital	225,000—0—0	ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತ ಮೂಲ ಧನವು ,,	225,000—0—0
Paid up Capital	219,625—0—0	ಆಗತ ಮೂಲ ಧನವು ,,	219,625—0—0
Deposits	297,566—14—7	ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ಸೊಬಲಗುಗಳು	297,566—14—7
Reserve Fund	51,394—13—6	ರಕ್ಷಿತ ಧನವು	51,394—13—6

25% of the net profits are added annually to the Reserve Fund. Rs. 48,411—4—0 have been invested in Government Paper of the face value of Rs. 50,000.

Dividends of not less than 6% paid during the past years and a bonus of 1% to 2% paid in addition during the last nine years.

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/ received for 3, 6, 12 and 24 months @ 4, 4½, 5, 5½% and 6% respectively at the discretion of the managing committee.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

Current Deposit Account opened free of charge.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

Loans granted on proper securities and pledges.

Canara Bank Ltd.,
Mangalore, 1st. January 1918.

ರಕ್ಷಿತ ಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿಯುವ ಮುನಾಫೆಯ ಸೇಕಡಾ 25ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸೊಬಲಗು ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ರಕ್ಷಿತ ಧನದ ಪೈಕಿ ರೂ. 48,411-4-0 ರೂ. 50,000ದ ಬಾಬ್ತು ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಲಿ ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಕಳೆದ ವರುಷಗಳಲಿ ಶೇಕಡಾ 6ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಲಾಭವು ಪಾಲುಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಡೆ 9 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ 1ರಿಂದ 2ರ ವರೆಗಿನ ‘ಬೋನಸ್’ ಎಂಬ ಲಾಭೋಪಚಯವು ಸಹ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 4, 4½, 5, 5½ ಮತ್ತು 6 ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಸೊಬಲುಗುಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಸೇಕಡಾ 2½ ದರದಲಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

‘ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್’ ಎಂಬ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿದಾರರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವವು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾದೀತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ರ ದರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಉಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು, ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

P. Gopal Naik,
Secretary.

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಎಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

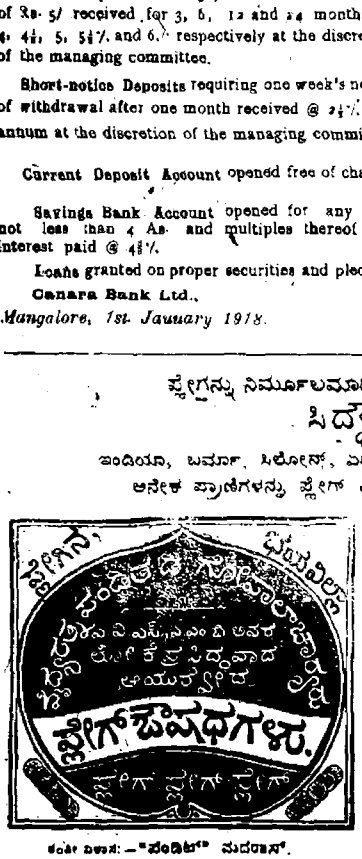

ಜ್ವೆನಾಡಿಪಾನಕ. ಹೈನಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದೆಲೆ 6 ಔನ್ಸ್‌ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು. ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳಂಜ. ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿ ನೃಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ದೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿ1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಬಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
55 ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಕಂಪೌಂಡರ ವಿಳಾಸ:—“ಪಂಡಿತ್” ಮದರಾಸ್.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಪಂಚಸಾರ ಲೇಹ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೋಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ತರದ ಇಂದ್ರಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಶೇರಿಗೆ ರೂ 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣಮಾಡಬಹುದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ತಿಳಿಸಿಸುವೆವು.

25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ನಿಗುಂಡಿ ತೈಲ.

ಈ ತೈಲವನ್ನು ಮೈಗೆ ಕಲಸಿದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹೆಚ್ಚಳಕೊಳ್ಳಲು ಪಕ್ಷವಾತ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾತ, ಕಟಿಸ್ತಂಭ, ಜಂಘವಾತ, ಗುಲ್ಮವಾತ, ಅಂಡವಾತ ಮುಂತಾದ ನಾನಾತರದ ವಾತರೋಗಗಳು ಸಮನವಹವು. 84 ಬಗೆಯ ವಾತರೋಗವು ತತ್ಕಣೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನು ಕಳೆಯುವಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ವಾತರೋಗವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ಕ್ರಯ ಸೀಸಾ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಗೋರೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ

ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಾಲಗ್ರ ಮತ್ತು ಆಪಸ್ಮಾರ, ಕ್ಷಯ, ಉನ್ಮಾದ ಜ್ವರಕ್ಷಾಸ, ಯಕ್ಷ್ಮರೋಕ್ಷಸ, ಧೂತಗಳ ಉಪದ್ರವಗಳು ಸಹಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೊತಿಕ ಉಪದ್ರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದು. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಕ್ರಯ 25 ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂಜ್ಯಶಾದ ಗುರುಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿರ ಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಪಮ್ಮಿಲ್ಲಿ ಟಿಕ್ಕು, ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ಪಾರ್ಮುಲ್ಲರ ರವರ ಸೈಸಿಫಿಕ್, ಕೊಸಿಳಗಳು, ಕೆಮಿಸ್ಟರವರ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತರದ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್
ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ,
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ಭುತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ “ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್” ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ನಾನಿ ರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುನಿತ್ಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯು ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲ್ಪಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವದೂ, ವಸಡು ದೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಉಪದ್ರವಾಗುವದೂ, ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅಮತಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನ್ನದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದ ಮುಖ
ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರವೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರಾಗಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರ ಕೆಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಲಪ್ತಾ ಎಣ್ಣೆ.

ಇದರ ವಾಸನೆಯು, (ಪರಿಮಳವು) ಬಹಳ ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದಲ್ಲದೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ತಲೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಕಣ್ಣುಗಳು ತಂಪಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಭ್ರವಾಗಿಯೂ, ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಮೆದುಳು ಮತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೇನುಗಳು ಮುಂಡಾದುವು ನಾಶವಾಗಿ ತಲೆಬುರುಡೆಯನ್ನು ಚೊಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮೀಸೆಗಳು ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಜನರ ಇಷ್ಟಕಿಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಎಣ್ಣೆಯು ಬೆರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೧—೪—೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಕೆಮ್ಮಿನ ಔಷಧ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಔಷಧ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳು ಗೂರಲು, ಕ್ಷಾಸ, ಸೀತ, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟಲುಸೊಪ್ಪು, ಎದೆನೋವುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತವುಳ್ಳ ಯಾಳೆ ತ್ರಿ ರೋಗಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನರು ಸರಳುತ್ತಲಿದ್ದಾರು? ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಸೇವನಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅನಂತರ ಯಾವ ಬೇರೆ ಔಷಧಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳಾ ರಾಮಬಾಣ ಗಿಯೂ, ಎದೆಗೆ ಬಲಕೊಟ್ಟು ಮೇಲ್ಕಂಡ ರೋಗಗಳು ತಲೆಯುಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

೬೦ ಮಾತ್ರೆಗಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಗ್ಲಿಟೋಡಾಯಿನ್.

ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಮೇಹರೋಗಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸೀಸೆಗಳ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಹಳೇ ರೋಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಅಥವಾ ಹೊಸತಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಬೆಳುವು ಹೋಗುವುದು, ಉರಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಂಬುಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸೇವಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಉರಿಮೂತ್ರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮೂತ್ರವು ಬೆಳುಪಾಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ರೋಗದ ಪಕ್ಕಸ್ಸೇ ಅಡಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿಯು ಳುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೆ. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೦—೦.

ವಿಳಾಸ:—
ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ರೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay

ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳ್ಳ

ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ

ಬೇಕಾದ

ಹಾಜರಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳು! ದಾಖಲು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳು!!

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವು

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ನವೀನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ

ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ದೆಲೆ ಸುಲಭ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವವು

ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

೧೯೦೦ ಟಿಸ್ಸಿಗೆ ಬಿಳಿಕಲ್ಲು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು. ೧೯೦೦ ಟಿಸ್ಸಿಗೆ ಅವಿವಾಹಿತ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತ ೨ ಹಡಗುಗಳು ಮಿಸ್ಸಿಸಿಪಿ ತೀರ ಮುಳುಗಿ ಹೋದವು.

೨ ಕೆಲಸಗಳು. ಮಿಲ್ಲರ್ ಫ್ರಿಸ್ಟನ ಹಿಂದು ಬೆಲ್ಜಿಯನ್ ಹಡಗನ್ನು ಒಂದು ಜರ್ಮನ್ ಬಂಬಾರ್ಡಿಯು ತಿಮಿಂಗಿಲ ಗುಂಡು ಎಸೆದು ಮುಳುಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಕೈದಿಗಳು ಜರ್ಮನ್ನರಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಇತರ ಕಲಾಸಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದನು. ಜರ್ಮನಿಯ ಆ ದೋಣಿಯನ್ನು ಒಂದು ಗುಂಡಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಆ ಹಡಗನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿದರು. ಆದಾಪಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿದ್ದ ೪ ಕಲಾಸಿಗಳನ್ನೂ ಆ ಕೈದಿನ ಮಗನನ್ನೂ ಕಡಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಪ್ರಾಪ್ತರಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವರು ಎಲ್ಲಿಕೊಂಡು ದಡಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ.

"ಲೆಲ್ಲಿಸ್" ಎಂಬ ಸರಕಿನ ಹಡಗನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಮುಳುಗಿಸಲಾಯಿತು. ೨೬ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು, ೪೬ ಮಂದಿ ಇತರ ಜನರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ೫ ಹಡಗು ೧೫,೦೦೦ ಟನ್ನ್ (೧ ಟನ್ನ್=೨೫ ಫಿರಂಗಿಗಳು) ಪರಿಮಾಣದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಐರ್ಲೆಂಡಿನ ಕಡಲತೀರ ಸಮೀಪ ಈ ಹಡಗು ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ೪೦೦ ಮಂದಿ ಕಲಾಸಿಗಳು, ೧೫೦ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಸರು ಈ ಹಡಗದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿನ ಕೋಲಾಧಿಗಾರಿ ಮಿ ಟ್ಯಾನರ್ ಲೆ ಇವರು ಯುದ್ಧದ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಸಂಖ್ಯೆನ್ ಕೇಳುವವಕ್ಕಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿರುವರು ಎಂದು ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಬಿಸ್ಮಿಕ್ ಹೇಳುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಿಂದ. ಈಗ ಕಳೆದ, ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೫ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ೬,೫೫೭,೦೦೦ ಪೌಂಡು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ರು. ೧೧೫೯ — ೫ — ೧೨ ಶೇ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ಒಟ್ಟಿಯರ್ ಆರಂಭಕ್ಕೆಂದಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ; ಅಂದರೆ ಸರಾಸರಿ ೭,೦೦೦,೦೦೦ ಪೌಂಡಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಮೊದಲಿನ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಈ ವರೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಕ್ಷ ದವರೇ ೬೦೦,೦೦೦,೦೦೦ ಪೌಂಡಿಗೆ ದಿಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫೦,೦೦೦,೦೦೦ ಪೌಂಡು ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿಶಾಖಸುಗಳಾಗಿ ಯುದ್ಧಸಂಬಂಧ ಕಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಸಾಲಕೊಟ್ಟಿದ್ದರ ಪ್ರತಿ ಪೈಕಿ ರಷ್ಯದ ಸಾಲವು ಮುಳುಗಿಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಮಿ ಟೊನಾರ್ ಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೂ ಜರ್ಮನ್ ಚಕ್ರಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದ ರಷ್ಯರು ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನುವರೆಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂ ಎಂದು ಸೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೆ. ವಿಶ್ವ ಮಂಡಲಿಗೆ ಸೇರಿದ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಯುದ್ಧದ ಧಾಷ್ಟಾಮಿಯಿಂದ ದಣಿದು ಹೋದಾಗ ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಈಡಾಗ ಸರಾಗವಾಗಿ ತೆರುವುದು. ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವೆ ಸರಿ. ಯುದ್ಧ ನಿಂತ ನಂತರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ವರೆಗೆ. ಈ ಬ್ಯಾಹಿಯ ಬಂಧಾರಿದ್ದರೆ ಆ ಭಯಂಕರ ತೊಟ್ಟಿಲಿನ ಬಿತ್ತಿಯನ್ನು ತೆರುವ ಭಾರವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆಯೇ ಬೀಳುವುದು. ಅಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇಕಡಾ ೫೦೦ ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ೪೦೦,೦೦೦,೦೦೦ ರುಪಿಯ ಪೌಂಡು ಅಥವಾ ೧೫೯೦೦೦೦೦೦ ಪೌಂಡು (೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ) ಬಡ್ಡಿಪಾವತಿಗೆ ಏಂಗಡಿಸಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಹುಟ್ಟುಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವಹಿವಾಟು ಸರಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಕೊಡಾ ವಿಶೇಷ ಆದಾಯವು ನಿಶ್ಚಯವಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನ ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಂದಾಯ ಹೊರಿಸದೆ ಈ ಸಾಲ ಬಿಡಿಯ ವಿಷಯ ಭಿನ್ನ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೈ ಗಾಂಕೆಗಳು, ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಡಗುಗಳ ಬಲಾವಣೆಯೂ ಯುದ್ಧದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜರಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಬ್ರಿಟನಿಗೆ (ಇಂಗ್ಲಂಡು ಮಿಂಬಾಗ ವೀಕದ ಸಮುದಾಯ) ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ದೇಶಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ತಂದಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆ, ಕೆತ್ತಿಹದ ಸಾಮಾನು ಮುಂತಾದ ಪಕ್ಕಾನಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪರಬಿಂದರುಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ತರಿಲಿಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಡಗುಗಳು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದೇ ಜರ್ಮನರ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆಸ್ಕರ ಅವರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ವಾರದಲ್ಲಿಯಷ್ಟಾಗಿರಂತೆ ತಂದ ವರೆಗೆ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಕಷ್ಟದಿ ಮುಳುಗಿಸಲಾರಂಭಿಸಿ ಈಗ ಬತಳ ಕಾಲವಾಯಿತು. ಈ ವೆರೆಗೆ ಮುಳುಗಿಹೋದ ಹಡಗುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವುದು ಹಡಗುಗಳ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯು ಇನ್ನೂ ಆಗಿ ಪೂರೈಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಮಿ ಟೊನಾರ್ ಲೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಿ ಟೊನಾರ್ ಲೆ ಯುದ್ಧಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು: ತುಂಬಾ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿವೆ. ರಷ್ಯದ ಭೂಸಿಬಿಡಿಸಿನ ರುಸಿಯವು ಮುರಿದುಹೋದದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಮಹತ್ತರ ವಿಜಯವಾಗಿ ತೋರಿಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೆಷ್ಟರಿಂದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಫಲಿತಪರಿಣಾಮ ನಗಳನ್ನು ಅವು ತಮ್ಮಾ ಬಲ್ಲಿಷವಿಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಜರ್ಮನರಿಗೆ ಅವರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಈ ವೆಡಲು ಇದ್ದ ವಸಾಹತುಗಳು ಕಳಚಿಹೋದದ್ದರಿಂ ಕಿಡ. ಅವರ ರಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಹೋಗಿದ್ದ ಇತ್ತರೆ ಮಾತ ಸುಳುವು ಬೇಗನೆ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕಾಲವು. ತೊಂಬ ದಪ್ಪಾಗಾಯಿಂದು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಎನಿಸೆಷ್ಟುಬಿಯು ಮತ್ತು ಪೆಲ್ಲಿಸ್ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸರಂಜಾಮುಗಳ್ಳಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಡಗುಗಳು ಇತ್ತಾಗ ಸೈನ್ಯವು ಸರಂಜಾಮುಗಳು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಡಗುಗಳ ಬಿಟ್ಟು ಇವು ಬಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಆಫ್ರಿಕ ತಮ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮಾಡಿರಲಾಗಿ ಸೈನ್ಯ ದೊಡ್ಡಂಥ ಅವರ ಕೋಲೆಯಷ್ಟು ಭಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವೆಂದೂ, ಅಲಂಬಲಂಬಾಯಿಸಿದರೂ ಈ ಯುದ್ಧರಂಗವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟು ಬಂದಾಗ ಇರಲಿಲ್ಲ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದ ಸಾಧನೆಗಳು ಅವರ ಮಹತ್ತಿನ ಸ್ಪಷ್ಟರಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಹಾಯ ಕಾರ್ಯದವರು ಫ್ರೆಂಚ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯಗಳು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಧನೆಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ತರವಾಗಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಸೈನ್ಯವು ಇಷ್ಟು ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಸಂಘಟಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಮರ್ಥ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಪುಟ.

ಉದ್ದೇಶ— ... ೧

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನದ ಅವಶ್ಯ. ... ೪

ಸ್ಥಳವರ್ತಮಾನಗಳು:—

೧. ಬೆಂಗಳೂರು ಸ್ವಾಮುದ್ರಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಸಭೆ ... ೨೨

ದೇಶೀಯರು ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನ ಉಳ್ಳವರಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ... ೪

೩. ಕಳಕಳ—ಮಂಗಳೂರು ... ೨೨

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಯುರೋಪಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧ ... ೩

೨. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ನೃತ್ಯಾಂತ ... ೪

೩. ಬಳಿಕೀಳ ವರ್ತಮಾನ ... ೧೬

೪. ಪತ್ರಿಕಾಭಿಪ್ರಾಯ. ಪ್ರತಾಪರುದ್ರ, ಕಂಬಳಿ ... ೨೨

೫. ಪತ್ರಸ್ವೀಕಾರ. ಸುಳುಹು ಅಂತರ್ಜಾಲ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೮೩ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶು. ೩ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ.

(೬೮ ಪುಟದಿಂದ ೪).

ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಅವನತಿಗಳಿಗೆ ಅವನತಿಯಸ್ಥಾನಗಳೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ.ವದಾದರೆ ಅದರ ತೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಕಂದಾಯವು ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆಯು ಆ ದೇಶದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಒಂದು ಅಸಂಕ್ರುನುಣಿಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಸರಕಾರಿ ಕಂದಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಎಷ್ಟು ಮಿಕ್ಕಿಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪೋಸ್ಟಕಾರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ತುಂಟಾ ಸಿಂಗತಿಯನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕಿರುವಾಗ ಹಾಸ್ಯ ಬಂದಿನ್ನು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸಕಿಬಿಡದೆ ಬರೆಯ ಬೇಕಾಗುವದೊ ಹಾಗಗದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಕಂದಾಯವೂ ಜನರಿಗೆ ಪೂರಯಿಸದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ನಿಂತಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಪವನುಗಳಂದ ಎಣಿಸ ತಕ್ಕನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತವಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಕಿಂಗ್ಸಪೆನ್ನ ಅಥವಾ ಅಣೆ ಪೈಗಳಿಂದ ಮಿನ್ನಲ್ಲರುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿದು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹಿಂದ. ವೇಳಕೇಳಬಹುದು. ಇದರಿ ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಂದಾಯದ ನೈವೃತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಊಹಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಜನರಲ್ಲಿ ಪವನುಗಳ ಪಾಕ್ಷಿತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವದೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಂದಾಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಭಾವನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೆಕ್ಕೊಂಡು, ಕೋಲಿನಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಆ ದೇಶವು ವಿಶ್ವರ್ಯವಂತವೊ ದರಿದ್ರವೊ ಇದು ಸಹಜವಾಗಿಯೆ ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಒಂದೆ ದೇಶದ ವೇಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುವಾಗಲೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತುಲನೆಗಾಗಿ ತೆಕ್ಕೊಂಡರೆ ಆ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸರಿಯಾಗಿಮಾಡುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಹಲವು ದೇಶಗಳ ಕಂದಾಯ ಹಾಗು ಉತ್ಪನ್ನದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶ	ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ಸರಕಾರಿ ಧನ	ಸರಕಾರಿ ಧನ	ತಲೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ. ಪ್ರಮಾಣ.
	ರೂ.	ರೂ.	ರೂ. ಆ.
ಆರ್ಮಾಜ್ಞೆನ್	೫೬೦೦	೨೧೦೦	೫೬—೧೫
ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ	೬೧೦೦	೨೦೦೦	೬೦— ೦
ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ	೨೫೨೫	೧೫೭೫	೬೪— ೮
ಫ್ರಾನ್ಸ್	೪೧೭	೨೬೦೦	೭೧— ೪
ಜರ್ಮನಿ	೪೬೭	೨೬೦೦	೩೧— ೦
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ	೩೦	೧೫೫೫	೩—೧೫
ಇಟಲಿ	೧೬೦೦	೧೫೦೦	೪೮—೧೫
ಇಂಗ್ಲಂಡ	೨೦೦೦	೨೦೦೦	೪೦— ೮
ಜುಯ್ಟರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್	೬೦೦	೨೦೦೦	೩೩—೧೫
ಟ್ಯುನೈಡಿಡಾ			

ಮೇಲಿನ ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಧನ (Wealth)ವಳ್ಳ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವು ಬರೆ ಸಂಪಾದಿಸಲಾಗುವ ಜನರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಧನವು ಇಲ್ಲವೆಂಬಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯು ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಅದಾಹರಣದಿಂದ ತೆರಿಗೆಯು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಸ್ಥಿತಿಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೆಂದು ಸಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಸರಾಸರಿ ಧನವು ೪೦೦ ರೂ. ಇಲ್ಲಿಯ ೧೫೦ ರೂಪ್ಯಾಯ ಸರಾಸರಿ ಧನದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ೫ ಗ್ರೂ. ೧೫ ಆ. ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುವ ವಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ೫೫೦೦ ರೂ. ಸರಾಸರಿ ಧನಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ೯೬ ರೂ. ಗಿಂತ ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚೆ ತೆರಿಗೆಯು ಬೀಳಬೇಕೆತ್ತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬರೆ ೬೧ ರೂ. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲರೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾನದಿಂದ ಕಂದಾಯವು ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಇದೆ ಮಾತನ್ನು ಬೇರೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ, ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ೪೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ. ಸರಾಸರಿ ಧನಕ್ಕೆ ೬೧ ರೂ. ತೆರಿಗೆಯು ಇದ್ದು ದಾದರೆ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಬ್ಬನ ತೆರಿಗೆಯು ೧೫ ರೂ. ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರ ಕೂಡದು. ಆದರೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕರವು ೩ ರೂ. ೧೫ ಆ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾನದಿಂದ ಕರಧಾರವು ಇನ್ನೆತ್ತಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಒದಿಗುಟ್ಟು ಜ್ಯೋಲಿಯಾ ಮಂತ್ರಾದ ಈ ಸಾಮ್ಯಾಜ್ಯದ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಸ್ತಾಹತಿಗಳ ಸರಾಸರಿ ಧನವು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬನ ತೆರಿಗೆಯು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆಯೊ ಅದರಂತೆ ಹರುವ ದಾದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ. ಒಬ್ಬನ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಲ್ಸ್ ಜರ್ಮನಿ ಇವುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನಂತೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಅವಶ್ಯವೆ ಇಲ್ಲೆಂಬ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದರೂ ಆ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಾಚಕರು ಮನಸಿ ನೋಡುವಂತೆ ಆ ಇದಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗು ನಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತ ಪ್ರತಿಪಾದನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಅನುಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವೇಗಿನ ಕರಧಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾತ್ಮತೆಯು. ಖಂಡಿತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುವ ಬಿಟ್ಟು ತಾಲೆಯು ಕುಂಡುಗನಾದರೂ ತಿಳಿಕೊಂಡಾನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದ್ರವ್ಯೋತ್ಪನ್ನವು ಈಚೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಗಾಧತ್ತಿಗೆ ಏರಿದೆಯೆಂದಲ್ಲ. ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲವು ಸೂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾರಧಾರವು ನಡಿಯ ಹತ್ತಿತೊ ಅವೆ ಸೂತ್ರಗಳು ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಗೆ ಹೋದರೂ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾವೆ. ಸರ್. ಜೋನರೋಥ್ ಎಂಬವನ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ, ಕಂಪನಿಯು ಒಂದೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೂ ಹೌದು ಮತ್ತು ರಾಜಪಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಹೌದು. ವ್ಯಾಪಾರಿಕ. ರೂಪದಿಂದ ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರದ ಪಕ್ಕನ್ನೊಳ್ಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸುವದು. ಈ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಕಂಪೆನಿಯು ಇಲ್ಲಿಯ ಧನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಂದಾಳ್ಪಿಟ್ಟು ಎಳೆಯಹತ್ತಿತು. ಈಸ್ಟಇಂಡಿಯಾಕಂಪೆನಿಯ ಈ ಜಾವಳಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂ ನಿರ್ಜೀವವಾದವು. ಆದೆ ಸರ್. ಜೋನರೋಥರನೆಂಬವನು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿತ್ತಾನೆ: "ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕಾಂತಿಕೆಯ ದಿವಸಗಳು ಹೋಗಿಹೋದವು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಮೆಚ್ಚಿ ಹೊಂದಿದ ಆತಿ ವೈಭವವನ್ನು ಈಗ ಕಳಕೊಂಡಿತು. ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೆ ಮಂದರಿ ಬಿಡುವ ಮತ್ತು ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾನೂನ ಕ್ರಮವು ದೇಶದಿಂದ ಆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಾವರ್ಥ್ಯವು ಕುಂಠಿತವಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ರಾಜ್ಯಕ್ರಮವು ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಒಡತನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಹತ್ತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ವ್ಯಾಪಾರ ವರ್ಗವನ್ನೆ ಅವನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಲು ಒಲವಯಿತ್ತು." ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಂಪೆನಿಯ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾರಧಾರವನ್ನು ಅದರ ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆದು ತಾನು ತೆಕ್ಕೊಂಡತಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಆ ಪಸ್ತಾಂತರವಾಗಿ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೮೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕಂಪೆನಿಯ ಹಾವಳಿಕೊಟ್ಟು ತತ್ವವು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಹೋದದ್ದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲ್ಲಿರಿ ದಾರಿಪ್ರಭುತೆ ತನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅದರ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಜಂಟಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುವನ್ನು ಅನೇಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಬೇಳುತ್ತಲೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ವಾಚಕರು ಮುಂದಿನವೆದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. 'ಆದರೂ ಸರ್. ಜೋರ್ಜ ಕೆಂಬೆಲ್ ರೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಮದ್ರಾಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಂಠೋಣವನ್ನು ವಾಚಕರು ಮುಂದಿಡರೆ ನಮ್ಮಿಂದಿರಲಾಗದು. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "The bulk of the people are paupers. They can just pay the cesses in a good year and fail altogether when the season is bad" ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಪತನು ದಾಯವು ಸಾಪಾಶವ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸ್ಟೇರು ಜೆನ್ನಾಗಿ ದೆಳೆದರೆ ಅವರು ಭರೆ ಸರಕಾರಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೈವಾತಾತ್ ಬೆಳೆಯು ಕೆಟ್ಟುಹೋದರೆ ಅವರು ಸಂ. ಅವರು ಕೆಲಸಕಾರರು. ಇದೆ ಸರ್. ಕೆಂಬೆಲ್ ಅಂಬೆಲ ಬರೆದಿರುವದು. ಇಂಥ ಕಸ್ಟಿಪಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಈ ಮಾತುಗಳು ಮತ್ತು ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕರಧಾರವು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂಬುವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಊಹಿಸಬಹುದು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕ್ಕಿಲ್ಲು ಜನರ ಸರಕಾರ ಕೆಂದಾಯವು ಮಾತ್ರ ತರದೊಂದಕ್ಕೆ ಹೆಸ್ಸು ದೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸರಕಾರವು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನತೆಯ ಅವಶ್ಯಕ್ಕೆಗೆ ಜೊಡ್ಡಾಗಿ ವೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಭಾರವೆ ಬರುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಒಬ್ಬನಿಂದ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕಸದುಕೊಂಡು ಪುನ: ರೂಪಾಂತರದಿಂದ ಅವನಿಗೆನೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಜೊಡಿಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯು ಅವನಿಗೆ ಅಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರಕಾರದ ಕೃತ್ಯವು ಮಾತ್ರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಅನುಚಿತರೀತಿನದ್ದಾಗಿದೆ. ಜನತೆಯಿಂದ ಮನೆ ಆಗುವ ಕಂದಾಯವು ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಲೋಕೋಪಯೋಗ್ತವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಸೈನ್ಯದ ಖಾತೆಯಲ್ಲೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಸೇಳಡಾ೫೦-೫೫ ರಷ್ಟು ಒಂದೆ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಕಾಯದೆ ಕ್ಕಾನಿನ ಮುಂದೆ ಮೊನ್ನೆ ಬಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಇದೆ ಮಾತು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು ೧೯೧೩-೧೪ನೆಯ ವರ್ಷದ ಎಂದರೆ ಯುದ್ಧದ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷದ ಇಲ್ಲಿಯ ಲಷ್ಕರಿ ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚು ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ೬೫ ಕೋಟಿಯದಾದೀತು! ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಈ ಖರ್ಚು ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ! ಜಗತ್ಕಾರಕ ದೃಢತ್ವಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಶಾಂತತೆಗೂ ಸೈನ್ಯದ ನಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜವಾದ ಕಾತ್ಕರವಲ್ಲ. ಜೇತೀಯ ಜನರನ್ನೆ ಸ್ವಯಂ ಸೈನಿಕತ್ವದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ ಅವಶ್ಯ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಅವರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಆ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ವೃಥಾ ಖರ್ಚಿನ ಹೊಡೆಯು ಬೀಳದು. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಷಯ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಿಷಯವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿದ್ದರಿಂದ ಆದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕಾರಣವು ಯಾವದು ಇಷ್ಟೆ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಂದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶವನ್ನು ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಟೋಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ತನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಕಾಯಮು ಇಡುತ್ತದೆಂಬ ವಿಷಯವು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು.

೧. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯದೆ ಕ್ಕಾನಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಹತ್ವದವಿದ್ದವು. ಐ. ಸಿ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಅರಬಿ, ಪಾರ್ಸಿ ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳು ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದರು. ಐ. ಸಿ. ಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರಧಾರ ನಡಿಸಲು ಬರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತದಂಥ ಮೂಲ ಭಾಷೆಯಾಗಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಚರಿತ್ರವಾಗಲಿ ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವದು ತುಂದಾ ಲಜ್ಜಾಸ್ಪದವು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅತಿ ಅನುಚಿತವು. ಯಾವ ದೇಶದ ಕಾರಧಾರವನ್ನು ನಡಿಸಲಿಕ್ಕುಬೇಕೊ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ತಿರುವದು ತಾಸಕರಿಗೂ ಕಾಸ್ಯರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆನೆಂದರೆ, ನಾವು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಠರಾವು ಯಾವ ವಿಘ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೨. ಮಾರ್ಚಿ ತಾ. ೧೫ರಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜ ಪತ್ರಕದ ಮೇಲೆ ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ಚರ್ಚೆಯು ನಡೆದು ಅದರ ವಿರೋಧಿಯ ಮತ್ತು ಮಿತಾರಿಯ. ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾದವು. ವೈಸರಾಯರು, ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾತ್ಪರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಟೋಳ ಪಕ್ಷದವರ ಸೂಚನೆಗಳ ಅಥವಾ ಇದಿವಾದದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡದೆ, ಇತ್ತ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಆದಾವೆಂದು ಜನರ ಕಾಣಿಸಿ ಇದ್ದು ರಾಜಕೀಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಮ್ಮ, ಪ್ರಜೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಹೇಳಿದ ಹಲವು ಸೂಚನೆಗಳು ವಿಶೇಷ ಭಾರಾಗಿರುವಷ್ಟು. ಆದರೆ ಮಿ ಎಷ್ಟೂ ದೊರೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಯವನ್ನು ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ. ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಖರ್ಚಿನ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆದಾಯದ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರಿ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಫರಕೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ

ಎಲ್ಲರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ

ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ.

(ಲೇಖಕ—ಅಕ್ಕಾರಾಮು ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಒತ್ತರಮನೆ)

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟೊ ಮಾಹಿತಿಯು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆಯಷ್ಟೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ—ಮಿ. ಜೋರ್ಜ ಇರುಂಡೇಲರೆಂಬ ಗೃಹಸ್ಥರು ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬರುವ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ ಲಂದಿಂ ಇವರೆಗಿನ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ—ಒಂದು ಹತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿವೆ; ಹಾಗೆಯೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಆಗಲಿಕ್ಕಿವೆ. ಈ ಮಂಗಳೂರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಗೃಹಸ್ಥರು ಕೆಲವು ಏರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇವೆ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಅವಾಹ ತೊಡಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನರಿಗೆ ದಿನದಿನೆ ಬರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದೆ ಇವೆ. ಪರಂತು ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬರಿ ತೊಟ್ಟೊಂಡು ಇಲ್ಲಸ್ಟೆ ಇಷ್ಟತ್ತು ಇಷ್ಟತ್ತೆಲ್ಲವು ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಸಾಹಾಯ್ಯ ದಿಂದುಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಸರಿಯೇರತಕ್ಕುವುಗಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿ. ಅರುಂಡೇಲರಿಗೆ ಇದಿ ದೇಶದ ಸಾಹಾಯ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳೊಳಗಿನ ಹಾಗು ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಗಳೊಳಗಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತರ—ಅವಿದ್ಯಾವಂತರ, ಗಂಡಸರ—ಹೆಂಗಸರ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವರ್ಯವಂತರ—ಬಡವರ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರ ಮನಸು, ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ದೆಂಬಲ ಇವು ಅತಿ ಆಗತ್ಯವಾಗಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಎಂದರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳೊಳಗಿನ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದರೇನು, ಅದರ ಸಂಘವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ಕಿತಾ. ಲರಿಂದ ಗಿನ ವರೆಗಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರ ಕಾಪೆಯವರು ಹಣ ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಚಲನೆಯು ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಏನೇನು ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮೊನಲಾಗಿ ತಿಳಿಸುವದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನೆನೆದೆ ಕೆಳಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಾಚಕರ ಮುಂದಿಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವನ್ನು ಎಲ್ಲರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಿಕ್ಷೆ ಸೂಚನೆ:—ಮುಂದಿನ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕೂಡಿವೆಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದೂ ಇಂದುವೇಳೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕಷ್ಟವಾದರೆ ಅವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವೆನು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸಾಧಾರಣ ಅರ ವರ್ಷಗಳು ಹಾಯಿಹೋದವು. ಈ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಬರುವಮೊಲ್ಲಿಂತ ಮುಂಜೆ ನಮ್ಮಹಿಂದಿನ ಜನರಿಗೆ ವಾಸಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಬೇರೆಬೇರೆ ಪುರಾಣಗಳು, ದಶಾವತಾರಗಳ ವರ್ಣನೆ, ವೈದ್ಯಕ, ಜ್ಯೋತಿಷ ಮಂತಾದ್ದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಮನೆಯ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ವಿದ್ಯೆಯಾಗಲಿ, ಪದಾರ್ಥಗಳಾಗಲಿ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರು, ಕೆಲವರು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು, ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಉದ್ಯೋಗ, ದೇಸಾಯ ಮಂತಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಣಕಾಸು ಮಡಿಯವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಹಳ್ಳಿಗಳೂ, ದೇಶವೂ ಇವೆಲ್ಲ ಸುಖಿಗಳಾಗಿ ಆನಂದದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯೆಯು ಸ್ವಾಂಧವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ತರದ ವಿದ್ಯೆಯೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಫಲಗಳೂ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅವುಗಳ ಜಾಗಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಎಷ್ಟೊ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳು ಬಂದವು. ಈ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯು ಯಾವದೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯೆಯು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ದೊರಳಹತ್ತಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷೂದ್ರ, ತುರ್ಕ, ಮ್ಲೇಚ್ಛ (ಯಾವ ಭೇದವನ್ನೂ ಎಣಿಸದೆ ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲತೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಾಲೆಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುವ ಧೈರ್ಯ ಇವೆರಡು ಅನುಕೂಲತೆ ಗಳಿರ್ದವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿರುವವರು ಅದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತವರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಆಫೀಸು ಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಚಿಕ್ಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಹತ್ತಿತು. ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕಲಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸಾಗಾಗ ತಲ್ಲರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರು; ಆದರೆ ಸರಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಯ ಜಾಗೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುರಂ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯ ಸಾರಿರ ಅಥವಾ ೩ ಸಾವಿರ ಜನರು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದೀತು! ಆಗ [illegible]

ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡ ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವವರು ಕೆಲವರು ಈ ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳು ಸೇರಿ ಆದ ಅನೇಕರು ಕಾಲು ತರದಿಂದ ಎಂದರೆ ಒಬಿಡಿನ ಪುತ್ರತಗಳು ವಾಸಿಹೋಗುವಂತೆ ನೂಡಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ಪಾಪ! ಕಷ್ಟಪಡಹತ್ತಿದರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯೆಯ ಮುಖ್ಯ ದೋಷವು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಪೂರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವೆಂಥವರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವದೆ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು, ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕಲಿತವರು, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗಿನ ಅಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ತರಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಕೋರ್ಟುಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿಯು ಕಾರಕೂನರೂ, ಹೆಡ್ಡೆದಾರರೂ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ, ಪ್ರೊಫೆಸರರೂ. ಇವರಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೊ ಮೇಲಿನವರೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೂ ವಾಕ್ಚಾತುರಿಗಾಗಲಿ, ವಕೀಲರಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗಾಗಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೊಪ್ಪೆಯನ್ನು ಹೊರಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಬರೆ ಕಾರಕೂನಿ ಕೆಲಸದ ವಿದ್ಯೆಯಾದ ಬಿ ಎ ಮುಂತಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರತಂತ್ರರೆಂದರೆ, ಸರಕಾರವಾಗಲಿ, ಬಂಗ್ಲೆ ಕಂಪನಿಯಾಗಲಿ ಕೆಸ ಆಫೀಸನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಈ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಗೋಳು ಬಾಯಿದೆ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಲೆ ಶಾಲೆಯೊಳಗಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಅವಸ್ಥೆಯಂ ಕೂಡ. ಶಾಲೆಯು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಎದೆಯೆ ಹಾರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಇವರಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ತರಗತಿಯವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ವಕೀಲರು, ಡಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಇನ್ನಾವುದು? ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯ್ಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂಗಾಲ್ಲದ್ದ ಸರಕಾರ ಏನೂ ಹೊಸಮಂ ಹೊರಟುಕೆಂದಾರದೆ ಈ ಸ್ಥಾಂತೋಳಗಿನ ವಕೀಲರು ತಮ್ಮ ಕಾಮದೆ ಪ್ರಕಟಗಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಬೆಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಂಗಾಲ್ಲದ್ದ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಗಂಡ ಮುಂಜೆ ಹಾಜರಾದರು. ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟುಗಳು ಜಾರಿದ್ದರೆ ಈ ವಕೀಲರು ಮುಖದರ್ಶನವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡ್ಯಾರು! ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಆ ವರ್ತಮಾನಂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯೆಯು ವಿದ್ಯಾವಂತನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದೆಂಬ ಮಾತಿರಲ್ಲ. ಇದೆ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯೆಯೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ದೋಷವು. ಜರ್ಮನಿ, ಜಪಾನ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯು ವಿದ್ಯಾವಂತನು ಹಾಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕುಬೇರನಿಸುವನೆಂಬ ಹೊಸಹೊಸ ಕಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಥವ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗಗಳಂಥ ಕಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯನ್ನು ನಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೊ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾವಂತನು ಮಾಡದನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರನು. "ಕೋರಿನಿ ಜಾಕರಿ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟ ಭಿಕ್ಷೆರ್" ಇವೆ ಮಾತಿಂದ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಬಹುದು.

ಇದರಿ; ಈಗಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಮೇರೆನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೆ ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರು, ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಇತ ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಂಥ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಗಾಳಿಯು ಬೀಸಲಿಲ್ಲ; ಮೇಲಾಗಿ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಗಳೆಯು ಒಡೆದು ಆ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅಲ್ಲೆ ನಡಿಲಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಸ್ವನಃ ಈಗ ಮಿ. ಅರುಂಡೇಲರು ನೇಶನಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಲಿನ ಈ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು 'ದೇಶೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ'ವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. 'ದೇಶವೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ 'ಕಂಟ್ರಿ' ಮತ್ತು 'ನೇಶನ್' ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರ' ಎಂದುಮೇಲೆ 'ನೇಶನಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ' ಇದರ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಈ ಕ್ಯಾಗಂಯ ಮಾಡುವದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಹೆಸರು 'ಯೆನ್ನವ್ವ'ವೆಂದಿರಲಿ ಇಲ್ಲವೆ 'ಚಲ್ಲಪ್ಪವಿಂದಿರಲಿ, ಮನುಷ್ಯನು ಯೋಗ್ಯನಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ ಹಾಗೆ 'ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ'ದಲಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದಲಿಗೆ ಅದರ ಹೆಸರಿನೊಡನೆ ನಮಗಗ್ನೂ ಮಾಡದೀಕ್ಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವೇನು ಇದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ವದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ಸೂತ್ರಗ ಗನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಪರ ಕಂತ್ರರಾಗಬಾರದು. ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಮೈಮರೆತರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಂತೆಯಾಗಿರುವದಾಗಲೆ, ಇಲ್ಲವೆ ನಿರ್ವಾಹದ ನಲುವಾಗಿ ಕೇವಲ ಪರರ ಮುಖವನ್ನೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವದಾಗಲೆ ಉಳ್ಳದಲ್ಲ. ಅವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸ್ವಂತ ಸಾಹಸದಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯಕ ರಾಗಬೇಕು. "ವಿದೊಕ್ತ್ರಿಯು ಸೇವಕರಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೇವಕರಾಗ ಬೇಕು, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯಧ್ಯೇಯವು. ಈ ಧ್ಯೇಯವು ಕೈಗೂಡಿರುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಸಂಗತಿಗ ಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬರೆ ಪುಸ್ತಕಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಮತ್ತು ಅವನ ಜೀವನವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗುವದಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೈಕಾಲ್ ಕುಡಿಕ್ಕೆಗಳು, ದೇಶಾಟನ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಬರುವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿತಾರು 'ಇದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ (ಮುಂದರಿಯುವದು).

ಸ್ವಳೆತ — ಮಂಗಳೂರು.

ಕಾನರಗೋಡು ಸಮೀಪದ ಕಳ್ಳಾಪುಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಜಾತ್ರೆ ಸಂಬಂಧ ಅಲ್ಲಯೇ ಸಮೀಪವಿರುವ ಪುಷ್ಪಮಯೀ ಪಕ್ಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಲೆಗೆಯವರಿಗೂ ಮುಳ್ಳ ವರಿಗೂ ಕಾರುವ ವಾದಗಳ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಟಾಪಟಿ ನಡಿಯು ತಿಂತಲೂ ಈ ಜಗಳಾಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಡಿವಿರುವರೆಂತಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿ ಜಬು ಉಂಟಾಗಿರುವದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವದೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು. ವಿಷ್ಯಾಟೆ ಪೊಲೀಸು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರೂ ಈ ದೊಂಬಿ ನಡದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್, ಮಿ ಸಾಲ್ಡಾನಾ ಮತ್ತು ಮಿ ಡ್ಯಾಸ್ ಈ ಮೂರು ಜನ ಕೆಥಿಯಾಳ್‌ಬೆಲ್ ಪೂರ್ವ ನ್ಯಾಡಿನ ಮೆಂಬರುಗಳಕ್ಕೆ ಸುನೇದ್ದಾರರಾಗಿ ಸಂತ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಮಕ್ಕ ಸಾಲ್ಡಾನರವರು ಪೆಂಬರ್‌ರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಥಿ ಜೂಲ್‌ಬೆಲ್ ಪಶ್ಚಿಮವಾರ್ಡಿಗೆ ಮಿ ರಾ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ನೀಳಾವರ ಮತ್ತು ಮಿ ರಾ ಪಿ ಸಂಜೀವ ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮಿ ರಾ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ವೆಂಕಟರಾವರವರು ಕಾನ್ಸಿಲರರಾಗಿ ಆಯಾಮಿನಲ್ಲಿಸ್ಟ್ಟರುವರು.

ಸಾಧು ಸುಂದರಸಿಂಹ ಎಂಬವ ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಹ್ಯಾಸಿಗಳು ಇದೆ ಬರುವ ಮಂಗಳವಾರದ ರಾತ್ರೆ ಧೆಂಡಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಶುಕ್ರವಾರ ಬುಧವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ಗಂಟೆ 6ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ "ಚಾಪೆಲ್" ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಧಾರಣವು ಇರುವದು. ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಲ್ವಾಸ್ಸೋಲ ಮೇರೀಸರವರ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿರುವರು.

ಒಂಟಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ಹೊರಟುಬಂದ ಶ್ರೀಕಾಶೀ ಮಠದ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು ನಾಳೆ ತನಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು ದೋರ್ಡಿಗೆ ಸುಳ್ಯದ ಪರ್ಲಡ್ಕದಿಂದ ಪೆಂಬರನ ಚ-ನಾಯಿಲ್ಲರುವ ವಿವರವು ಅಲ್ಲಿಯ ಮೆಮ್ಮೆ ಕಾನ್ನಲ್ ಆಫೀಸರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಉಮೇದ್ವಾರರು ಪತ್ರವನ್ನು ಇದೇ ತಿಂಗಳ-ತಾ. 27ನೆ-ಸಾಯಂಕಾಲ 5 [illegible] ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು ತಹಸಿಲ್ದಾರರ ಜಾಗಕ್ಕೆ [illegible]

ಕಳದವಾರ ಇಲ್ಲಿಯ ಮನ್ನಸ್ಟಾಟ್‌ದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವ [illegible]

ಕ್ರೈಸ್ತ ಯುವಕಸಮಾಜದ ಗಾನ—ಗಾಯನ [illegible]

ವ್ಯಕ್ತಾಂತರ ಪ್ರತಿಯು ನಮಗೆ ಒಂದು ತಲ್ಪುವುದು [illegible] ಮದ್ರಾಸು ಮೊಹಾರ [illegible] ಪ್ರಧಾನಸಮಾಜದ ಸಮಿಯಾಗಿ [illegible] ನೇಮಕರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಾಶಯರು [illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ಲೈ ಈ ಸಂಘವು [illegible] ಕ್ಯಾರಿಯಾಸ್ಸೋಲ ಮೇರೀಸರವರು ಈ ಸಂಘವನ್ನು [illegible] ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಿಯವು ಆದ [illegible]

ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ ಅಭ್ಯಸು ಶಿಷ್ಟರ ಸ್ಮಾರಕಗ್ರಂಥ.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆವು. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಪುಟಗಳಿದ್ದು ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಇದರ ಬೆಲೆ ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಸೇರಿ ಕೇವಲ ರೂ. ೨-೮-೦ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಕೂಡಲೇ ಕಾಗದ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ. ಕಾಗದ ಬರೆಯುವ ವಿಳಾಸ:—

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭವನ,
ಮಂಗಳೂರು, 6-3-'18. } ಎಮ್. ರಾಮಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ.

ಕೊಕೊಟಿನ್ ಎಂಬುವ ತೆಂಗಿನ ಬೆಣ್ಣೆ.

ತುಪ್ಪ ಬೆಣ್ಣೆಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂಥಾದ್ದು. ಶುದ್ಧ ವಾದ್ದರಿಂದ ದೋಷಕರವಲ್ಲ.

ಯಂತ್ರದ ಮತ್ತಿಲಕ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದವರಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ:—

ಬೆನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೊ.,
ಮಹ್ಯಾಸು, ಪುದುಚೇರಿ, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ.

ನೋಟೀಸು.

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲಾ ಉದ್ರಿ ದಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮುನ್ಸಿಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಂಬ್ರ $\frac{65}{1918}$

R. I. A. ಅರ್ಜಿನಂಬ್ರ $\frac{89}{18}$

ಕೊರಗಪ್ಪೆ ಕೂಡಾ—ವಕೀಲ

ವಿರುದ್ಧ

ನಕ್ಸಸೆಟ್ಟಿ ಕೂಡಾ—ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು.

ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಡ್ಯೂರು ಕೋಡಿನ ೭೫ನೇ ಆರ್ಡರ ೧ನೇ ರೂಲು ಮೇರೆಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ—

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಾದಿಯು ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಇನ್ನಂಜೆ ಗ್ರಾಮದ ಕಲಿಯಾಳ ರುಮಾವತಿ ದೈವದ ಪ್ರಧಾನರ ಕಡೆಯಿಂದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಈ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಲಪಿಸಿಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಸಾಗಿಸಲ್ಲೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ೭ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಧಾನರ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೂ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಸದರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಸೇರಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮನವಿಮಾಡಬೆಹುದು. ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಕಾ. 25-3-'18

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮುನ್ಸಿಫ ಕೋರ್ಟ } M. Ananthagiri Rau.
ಉಡುಪಿ, ತಾ. 1—3—'18 } District Munsif.

ಜೇನಿನ ಧಾರಣ.

(ರೂಪಾಯಿ)

ಕೆಳಸ ಮುಕ್ಕಣ ಅಕ್ಕಿ	. . .	5—14—0	ಐಂಡ	6— 6—0
ಹೊಸ ಅಕ್ಕಿ	. . .	5— 6—0	,,	5—14—0
ಗುಡ್ಡು ಅಕ್ಕಿ	. . .	5—10—0	,,	6— 0—0
ಹೊಸ ಅವ್ವಲ್ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ	. . .	5—14—0	,,	6— 8—0
ರಂಗೂನು ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಗೊಡ್ಡಗರ್	. .	11— 0—0	,,	11—12—0
ಸೂದಿ ಗೋಣಿ ಗರ	. .	15— 8—0	,,	16— 0—0
ಕುದಿಳ ಗೋಣಿ ಗರ	. .	8— 0—0	,,	8—12—0
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಗರ ಟೆಂಟ್ಯೆ	. .	10— 8—0	,,	11— 0—0
ತೊಗರಿ ಗೋಣಿ ಗರ	. .		,,	10—0—0
ಕೊಗರಬೇಳೆ ಗೋಣಿಗರ	12—8—0	14— 8—0	,,	16— 0—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗರ	. .	11— 0—0	,,	12— 0—0
ಊರುಬಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	32— 8—0	,,	35— 0—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗರ	. .	5— 8—0	,,	6— 6—0
ಪೊಪ್ಪ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	60— 0—0	,,	68— 0—0
ಪೊಪ್ಪುಹಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	18— 0—0	,,	19— 0—0
ಎಳ್ಳಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	35— 0—0	,,	40— 0—0
ಪೊಪ್ಪ ಎಳ್ಳ ಮಣ ಗರ	. .		,,	5— 0—0
ಎಳ್ಳಿನ್ಕ ಮಣ ಗರ(ಕುರಾಸಿಲ)	. .		,,	5— 2—0
ಹೊಸಿ ಮಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಗರ	. .	7— 2—0	,,	8— 0—0
ಸೊಂಗಾ ಪೆಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣ ಗರ	. .		,,	4— 8—0
ಪೆಟ್ಟಿ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	160— 0—0	,,	180— 0—0
ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	90— 0—0	,,	110— 0—0
ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	8— 0—0	,,	8— 0—0
ಪೆಟ್ಟಿ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	130— 0—0	,,	130— 0—0
ಪೆಟ್ಟಿ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	80— 0—0	,,	80— 0—0
ಪೆಟ್ಟಿ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	40— 0—0	,,	40— 0—0
ಪೆಟ್ಟಿ ಖಂಡಿ ಗರ	. .	8— 0—0	,,	8— 1—0

ಮಧುರೆ—ಕ್ಷೌರಕ್ಕೆ ಮತ್ತಿತನ್ನು ಅನುಲಂಬಿಸಿದ್ದ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಎಂಬ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಕಾಸ್ಮೊಕ್ಲ್ ವಿಧಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ ಮೀಸೆಯ ಮತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದರು. ದಿವಾನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಿರಾಜಾ ಚಂದ್ರಪರಮರು ಈ ಮುನ್ನಡೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಹೋಮ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಮೇಲೆ ಆಧಾರ ಪುತ್ರನು ರಾಮಚಂದ್ರವರ್ಮ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು.

ಪೊನ್ನೂರು (ಗುಂಟೂರು ಜಿಲ್ಲೆ)—ಇಲ್ಲಿ ಇನೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಜರಗಿದ ಪರಕ್ಷರ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯ ರಜುವಾಗಿ ಸಾಗಿ ಬಂದು ಮಂಜೂರಾದವು: —

(೧) ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಣವು ಬಾಬಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವೀಕೆಯು ಅತ್ಯಂತವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ತೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಇಡಗೊಡಿಸುವ ವಿಧಿಯ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಹುಕ್ಕುಂ ದಿಯವಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ;

(೨) ಫೋಕರ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲಿಸಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮ ಸಾಲಿಕಾರ ಗೋಸ್ಕರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಪೈಸಾಹಿಸಿ ಫಂಡ ಹಾಗೂ ಹೊಸದನ್ನು ಕೆಲಾ ಬಿಡಲು ಪೋಸ್ಟ್ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಇಡಗೊಡಿಸುವಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ;

(೩) ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಸಂಬಳಗಳ ಪಂಚಾಯಿತಿದಾರರು ನೇಮಕಗಾವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಈಷ್ಟು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ;

(೪) ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಸಂಬಳಗಳ ಪಂಚಾಯಿತಿದಾರರು ನೇಮಕಗಾವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಈಷ್ಟು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ;

(೫) ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ವರ್ಷದ ಆದಾಯ ಉಕ್ಕಾಸಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಬಾಕಿಯಾಗಿ ನಿಶಾಖಾಗದೆ ಇರುವ ಬಡ್ತಿಯ ಮೊಲಗನ್ನು ಆದಾಯದ ಖಾತೆಗೆ ಪಾಪಿಸಲು ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಇಟ್ಟು ನಿರ್ಬಂಧವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಅದನ್ನ ಸರಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗಿಯೂ;

(೬) ಸಂಘಗಳಿಗೆ ರಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ದ್ವಾರಾ ಮಿಂಬರರು ಕಳಹಿಸುವ ಮೊಲಗಿನಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಸೈಗಳು ಸೇರಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನೂ ರಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಇಟ್ಟ ನಿಬೇಧನ್ನು ತೆಗದು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಯೂ;

(೭) ಮುಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಯೂ ಮಿಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಅಮ್ಮಿಸಾಲಿಕಾರ ಬೇಕಾದಾ ಗಿ ಆಗಲಿಯೂ, ರಯಾಂ ತಿಮಿನ ಸರಕಾರದವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಳೀಯಾಲಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು.

ಪರ್ಶಿಯಾ ಕನ್ನಡ.

ಪುತ್ತೂರು—ಬಲೆ ಕಳದ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳ ಅಖ್ಯೆಗೆ ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದ ಪುತ್ತೂರು ಪಂಚಾಯತ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಂಗಡಿ ವಿಭಾಗವಲ್ಲಿ ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವೆಗೋಸ್ಕರ ಪುತ್ತೂರು ವೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಪಂಕಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳ ಒಂದನ್ನು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪಂಲ್ಲಿಯ ಹಿತ್ತಲಿನ ಅಂಕವಾಗಿಯುವುದನ್ನು ಸದರಿ ಸಂಘದ ಆಡಳಿಯವೀಗೆ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರ ಕಲಿಕ್ಟರವಾಗಿದ್ದ ವೆ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಮಿ. ರಾ ರಾ ಉ. ಸಂಜೀವರಾಯರೂ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕಿ. ಬೋರ್ಡಿನ ಬೆಂ ಸರಕಾರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಿ ರಾ ರಾ ಬೈಂಬಾರು ರಾಮರಾಯರೂ ತಿವಾಕರ ಮಾಡಿ ಕಲಿದ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರಗೋಷಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕಿಳ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ವರ್ಷಗಂ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದರಂತೆ ಗೇಣಿ ಸರ್ಜಾಯಿಸಿ ಮೂಲಗೇಣಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತ್ತು. ಸದರಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸವು ಮುಗಿದಿದೆ. ಕೆಸರು ಗಲ್ಲಾಪಿಯನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕಿ ಕಲಿಕ್ಟರು ವಿ. ರಾ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ಮೆನನ್‌ರವರು ಮೊನ್ನೆ ಶನಿವಾರ ಬಳಿ ಸೋಮವಾರ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಜಹಗತ್ ಕಲಿಕ್ಟರವರು ತಮ್ಮ ಮುನಾಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿ ಗೈಡಿನಿಂದ ರೂ. ೨೦೦೦ನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಲ್ಲದೆ, ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ ಪೂರಾ ಗಣಂ ಹಣವಿಗಳನ್ನು ತಾನು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ತೆತ್ತುಕೊಡುತ್ತೇನೆಂಕ ಮಂಗಳೂರು ಹಂಚು ಸಾಹ ಕಾಂ ವಿ ರಾ ವಿ. ಎಮ್. ಪೈಯವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲವರು ಬೇಕಾದ ಮರಮಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಧಾಜಕಾರಿಗಳ್ಳಾ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾದರು.

ಕುಂಬಳೆ—ಇಲ್ಲಿಯ ಪಶ್ಚಾ ರಸ್ತೆಗಳ ಪೈಕಿ ರೈಲ್ವೆ ಕಳ್ಳರ್ಪೆ ಅಡಿ ಗಾಡಿಗಳು ಅಮಕರಸ್ಥಾನಗಳರ ಅಭ್ಯಾಸಬಲವಾಗಿವೆ. ಗಾಡಿಯವರು ಅಗಾಗ್ಗೆ ಎತ್ತುಗಳ ಬಾಲದ ಮೂಡ ದೊಡ್ಡ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂತಾ ಸಾರಿ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆಯಾಗಿ ಕಾಲು ಮುರಿಯುತ್ತವೆ. ಪಾಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಠಲ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂಡಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಅಪಘಾತಗಳು ಹಲವು ಪಟ್ಟಿಯು ಈ ಅಂಕೆಯಷ್ಟು ಸತ್ಯಂಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮಂಜಿನಿಂದ ಕಳ್ಳರ್ಪೆ ಅಡಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಗಾಡಿಗಳ ಪ್ರಯಾಣವು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ.

ಈ ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಸುಲಭ ಜೀವನೋಪಾಯ.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ,

ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ಷ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದಾದರೂ ಈಗ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ರಯವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಏರುವದು ನೋಡುವಾಗ ಮಳೆಗಾಳದಲ್ಲಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿಯು ಸಂಭವಿಸಿ ಸಡಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೃಷಿಕರು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಬಡ್ಡಜನರು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತಿನ್ನಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಳಲುವರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ರೈಲು ಬಂದಕಾರಣ ಪರ ಮುಖಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮೂಲಭಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಡೆಂದರೆ ಆದ್ದಂದ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಗೆ ಕ್ರಯ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವ ಲೌಲು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದಸ್ಸಯುಕ್ತ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡಜನರ ಜೀವನೋಪಾಯವು ಪ್ರಯಾಸದ್ದಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದಿನ ಹೋದಹಾಗೆ ಕಷ್ಟವೃದ್ಧವಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಜನರು ಅಕ್ಕಿ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನಾ ತಿಂದು ಜೀವನ ಮಾಡಿಕ್ಕುತ್ತೇವೆಂದು ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹು ಕಷ್ಟಕ್ರಯದ ಜೋಳ, ಕಂಬು ರಾಗಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದು ಜೀವನಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಕ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ರಾಗಿ ಯನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಮುತ್ತ ಇವನ್ನು ತ್ರಾಣತನದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಹಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇದಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕ್ಕೆಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶರಂಪ, ರಾಗಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಎತ್ತುಕೋಣಗಳಿಗೂ ಎಮ್ಮೆದನಗಳಿಗೂ ಸ್ಟ್ರೋಂ ಚಾಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತ. ಎಂಬುದು ಕೇಳಿಬರುವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತ ರಾಗಿಯು ಉಪಯೋಗ ಕಡಿತ. ಇವುಗಳ ಬಾಯಿ ತರಹ ವೀಕ್ಷಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡತ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರಿಂತು, ಜೀವನವು ಸೈದಸ್ಯ ವಿಷಯದಿಂದ ನಮಗೆ ತಿನ್ನಲಕ್ಕೆ ಧಾನ್ಯವೂ ನಮ್ಮ ವಿಷಕಾಯಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧವಾಗಿ ಕಷ್ಟವಾಯ ಕೊಡುಯ ಮೆಲ್ಲ ದೊರಕಿಸುವಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೀಕೊಡಂಡ. ಅದನ್ನು ಸೈದಕ್ಕಾಯಿ ಆಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲ ತಿಂಗಳು ಅವನ್ನ ಹ್ಯಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸೊಕ್ಕು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲ ಅವನ್ನ ತಿನ್ನಲಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿ ತಲ್ಲಗೆ ತಂದು. ಈಗಲೂ ಅದನ್ನ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ತರದ ಬಾಧಕವೂ ಇಲ್ಲ. ವಿಷಕ್ಕೆ ವಿಲ್ಲ. ಜೀವನವೂ ಕಷ್ಟವೂ ಬಹು ಸುಲಭವೆಂಬುವುದು ಈ ಕೆಳಗಿನಿಂದಲೆ ತಿಳಿದು ಬರುವುದು.

ಅನ್ನ ತಿನ್ನುವ ನಂಬಿ ನಾವ್ಕ ಕಾಯಿಸಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅವಲ್ಲ ಬೆಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಎನ್ನು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಶೇಷ್ಠೂ ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಜೋಳದ ಧಿಕ್ಕೆ ಯಂತೆ ಸುಟ್ಟು ಕುಮಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಧಿಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಸೆಗಿಸಿ ಬಿಡಿ ಮಸ್ಸು ಉರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಜಾನು, ಸಂಬಾರ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬೇಡವೆ ಬೇಕಾ. ಒಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿಗೂ ಒಂದು ಸೇರು ಜೋಳಕ್ಕೂ ಕ್ರಯವು ಹ್ಮಿಂದೆ ಸವಿಸಂತಕ ಭಾವಿಸಿದರೂ ಒಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿಯು ಎರಡು ಊಟಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದಾದರೆ ೧ ಸೇರು ಜೋಳವನ್ನು ಬೀಸಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಆ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ೪ ಆಸಾಮಿಗೆ ಮೂರು ಊಟಗಳಿಗಾದರೂ ಸಾಕು. ಇವುಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಇಂದು ಇವು ತಯಾರಿಸಿದರೆ ೩ ಜನ ೩ ವಿವಿಧಗಳ ಪರ್ಯಾಯ ಒಲೆಗೆ ಬಂದ ಕೊಡಿಸುವುದೆಂಬುದೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಎಲೆಯಿಲ್ಲದೆಯೂ ೨ ನೀರುಳ್ಳಿ ಗಡ್ಡೆ ಉಪ್ಪಿನ್ಕಾಯಿ ಆದಿ. ತಯಾರಿಸಿದ ಚಟ್ಟಿಯು ೩ ದಿನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಕೂಲಿ ಉಳಿ ಪ್ರಥಮ ಧಿಕ್ಕೆಯನ್ನು ಗಡ್ಡೆಗಳಿಂದಲೆ ವಿಧ್ಯುಕ್ತದ ಊಟದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಂದು ಹೊಟ್ಟೆಕಂಡಿಗೆ ತಣ್ಣೀರನ್ನೂ ಕುಡಿಯುವಂಥಾದ್ದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ೩ ಮಂ ಇವರಿಗಳಿಗಿಂತ ಜೋಳದ್ದರಿಂದ ಬಂದ ಲಾಭ ಕಾಣಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸುಲಭಜೀವನದ ಉಪಾಯವೆಂಬುವುದು ಇದಿಂದ ಪ್ರಸ್ಫುಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಈ ಜೋಳದಿಂದ ಜೀವನವು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಸಟ್ಟಿಯ ದನಮ್ಮಿಗಳಿಗೂ ಹೊಸತಿನ ಎತ್ತುಕೋಣಗಳಿಗೂ ಭಕ್ತಿದ ಹುಲ್ಲಿಗಿಂತ ಜೋಳದ ಕಡ್ಡಿಯು ಬಲ್ಲೆ ಪುಷ್ಟಿಕರ ವೆನ್ನಿ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ದನ ಎತ್ತುಗಳು ಕೊಡುವ ಹಾಲು ಕೂಡಾ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಇದಲ್ಲದೆ ಹಸಿಹುಲ್ಲು ಬೇಕಾದರೆ ಜೋಳವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಹಸಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ದಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಜೋಳ ತಿನ್ನುವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದು. ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ಸಿಗಿದ ಅನುಕೂಲಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ನಿಳಿ ಆಸ್ತಿ ಇಷ್ಟು ನಿಬಂಧದ ಜಮೀನ ಮಾಡಿಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಬೆಕ್ಕಿಲ್ಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜೋಳವು ಇರುತ್ತದಾಗಿ ಕೇಳಬಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಜೋಳವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಇದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಏರುಬಹುದು ಅಕ್ಕಿಯಷ್ಟು ಸೇರಲು, ತಿಂಗಳಾಗಬಲ್ಲ. ಕೊಮುಮುಷ್ಯರು. ಮಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕರಿ ದಾಸ್ತಾನುಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು — ವೆಗ್ಗದ

ಮಂಗಳೂರು

ಪಂಡಿತ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಗುಣಾಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಲಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕಾದವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಹಾಳ್ದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ರೋಗಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಫೀಜಿಐಲೆಂಡ್, ಈಸ್ಟ್ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮಸ್ಕಾರ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾಕು ನೂರಾರೂ ವೈದ್ಯರ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾಯಿ ಮೊರೆಯಿಡುವುದು ಸಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟವಾದೀತು.

ಶೀತ, ಶೀತಜ್ವಾಯು, ಅರ್ಜೀರ್ಣ, ಹಾರ್ಧ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮುಂದ, ಮಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸಿಬೇನೆ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮಕ್ಕಳ ಕೆಮುಕಾದ ಸೀಸಿಂದಂಟೂವರೆ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳತ್ವ, ಜ್ವರ ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿಜ್ಞಾಮೃತ ಅತ್ಯರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಂದಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಂದಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.
ಪ್ರತಿ 25 ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಂದಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. ಪೈಸೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ಮೌಲ್ಯ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮೈಸೂರು ಡಾಕ್ಟರ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಫ್ರೀಡಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎಸ್. ಸೈ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಎ ಎಸ್, ಆಫ್ ದಿ ಸ್ಯಾಕಿಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಲಂಡನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಕೆಮಿಸ್ಟ್, ಎಗಿಯಮಿನೆಸ್ ನಂ. 2, ಪೆರಂಬ್ಯೂ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರಗಳ ನಕಲನ್ನು ಅಚ್ಚಾಗಿ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಪಕ್ಷವಾಯು ಸೋವು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಶೀತಕೆಟ್ಟಕೆಮ್ಮು ಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಮ ವಾಯುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಕಳ್ಳವೂ ಬರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೇ, ಸ್ವದೇಶಿ ವೈದ್ಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈ ರಾಜಾ ಪಿ ಎಸ್. ಆಚ್ಯುತರಾವ್ ಸಿಆಸ್ಟರ್ ಸರ್ಜನ್, ಮಾಜಿ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಮಿಷನರ್, ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು: ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವಂತೆ ಅವಿಳಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಸುಳಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ತುಂಬಾ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿಯೂ ಅವಿಳಕ ಕರವು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕರ್ಪೂರಾದಿ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಔಷಧವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಪಮ್ಮಿಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು. ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಕ್ಷವಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಪೊಳೆಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪ್ರಾಪ್ತಿಕತಾಗಿದೆ. ರಾತಿಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಜುನ್ನಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉನ್ಮಾದವಾತ, ಬುದ್ಧಿವಾಂಧ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಚುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ತುಂಜನದಷ್ಟೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದೆಯೂ ಮಾಡಿದ ಸುಖ ವಿರೇಚಕವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಚಳ್ಳುರ, ಪರಿಹೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಖರ್ಚ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ಬಿ. ಎಮ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ದೆವರ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO., Ayurvedic Chemists
Veerasamy Street MADRAS.

ಛಳಿಗಾಲ!

ಮಕ್ಕಳ ಕೆವಿ, ಎದೆಗೂ ಸೋರುತ್ತಿದೆ. ಕೆಮ್ಮುದನ್ಮುಗಳಿಂದ ನಿದ್ರೆಯೇ ಪಕ್ಕದು. ಸಾರಿಸಂತಿರುವ ಔಷಧಿಯ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ!

ಯುಕಲಿಪ್ಟಸ್ ತೈಲ.

ಇದೀಗ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದು. ಒಳಗಡೆ ಯಾವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದಿರೂ, ಎದೆ ದೆನ್ನುಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚುವದರ ಮೂಲಕ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗುವವು.

ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಶುದ್ಧವಾದದ್ದನ್ನು ನುತ್ತು ಗುಣಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಒಂದು ದಿನ್ನಿನ ಕುಪ್ಪಿಗಳಲ್ಲಿ

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯ ಔಷಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೫.

ರತ್ನಂ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಯ ದರಗಳಿವೆ.

ಮತ್ತು ಕುಪ್ಪಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಳಯುಕ್ತವಾದ ಮಾಹಿತಿಯು

ಸಿಗುವುದು ಆಣೆ ೬.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಜಿನಧರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತಾನುಸಾರವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುವವು. ಅವೆಲ್ಲ ಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೊಳಲಿ, ಪ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಶೀತಾತ್ಯಧಿಕ ಉರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. „ 13—12—0.
ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ಬೇರೆ.

ಇನ್ನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಅವೆಲ್ಲ ಕರು ಅಧಾನೆ ಸ್ವಾಂಧಿಟ್ಟು ಪತ್ರಬರೆದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗ, ಕಳುಹಿಸಕ್ಕಾದೀತು.

ನನ್ನ ವಿಳಾಸ:—
ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಂದಿರ, ಉಡುಪಿ

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ಈ "ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವಿನ ಸೇವನೆ ಯಿಂದ — ವೀರ್ಯವು ಸೀಠಿಯಿಂದ ಇದ್ದವರು, ಸ್ತ್ರೀಯೊಂದ್ರಿಯವಾರರೂ, ಮುಖ ಪ್ರದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದವರೂ, ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವೀರ್ಯವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರೂ, ಕೈಕಾಲು ನಡುಕು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದವರೂ, ಹುಟ್ಟು ಇಲ್ಲದಿದ್ದವರೂ, ಮಲಬದ್ಧತೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದವರೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದವರೂ, ಈ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಕಂಠಸ್ವರವು ಬರಲ್ಕೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವರು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾವು ಸಾಲಾಬ್ ಮಿಸ್ರಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿಂದಲೇ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ವದರಿಗೆ —

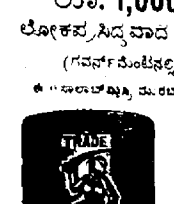

1,000

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಹಾಗೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮುರಬ್ಬಾ ತಯಾರಿಸುವ ಸಾಲಾಬ್ ಮಿಸ್ರಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುರಬ್ಬಾ ತಯಾರಿಸುವವರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕ ನನ್ನಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—0—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೧ ಡಬ್ಬಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ 0—6—0. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧ ಡಬ್ಬಿಯ ಹೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಡಿ. ಮನ್ಸಾಲಾಲ್, ದಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
೫ ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೇಕು! ಭರಪೂರ ಕಮಿಷನ್!!

ಕಪಮಾಲಿಕಾ ಅಮರ ಸಂಜೀವನಿ ಮೊಕಿಕ್, ಮಾಲಿಂಗಾದಿ ಮೊಕಿಕ್, ನಕಂಠ ಕಸುಮಾಕರ ಕೃಷ್ಣ, ಸುಧಕೇಸರ ಮೋಲಿಕ್, ಗಡುಚಿ ಘೃತ, ಆನಂದವಲ್ಲ ವಿರಾಕ, ಕಟುಂಬ ಅಂಜನ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಿ ಸೆಲು ಬರೆಯಬೇಡಿರಿ.

೧. ಕಂಠೀರವ. ಈ ಸಿದ್ಧರಸಾಯನದಿಂದ, ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧರೋಗ, ಚಾರ್ಮರೋಗಗಳು ನಿಶ್ಚಂಕಯವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ 16 ಮಾತ್ರೆ ರೂ. 1.

೨. ಸೂರ್ಯಪ್ರಭಾ. ಅಮ್ಲಪಿತ್ತೇಂದ್ರಿಯ, ಹೃತ್ಪೀಡಾಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೆಟ್ಟಲೆ ಕಮುಕುತ್ತದೆ. ಕೆಟಲೆ (ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೩. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಬಾಕಿಪಡಿಸಿ ಶರೀರಪೋಷಣೆಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1-4-0.

೪. ಗರ್ಭ ಪುಷ್ಟಿಕರಣ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ಇದು ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಸುಪುತ್ರಪಡೆಯನ್ನು ಪುತ್ರಪತ್ರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೆಟಲೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೫. ಮಧುಮಾಧವಿ ಪಿಲ್ಲು. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೃಚ್ಛ ಇಂಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಲೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಯೂ ಕೆಟ್ಟಲೆ ಕಮುಕುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರೆ 60ಕ್ಕೆ ರೂ. 3.

೬. ಬಾಲಕೊಂಳ್ಳಿ. ಬಾಲಕರ ಮಲ್ಲಿಷ್ಟಾದ ಯಾವುದೇ ರೋಗಿಗಳಾಗಿ, ಬಾಲಕನ್ನು ಇದನ್ನು ತೆಗ್ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಲೆ ಕಮುಕುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರೆ 48ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

೭. ದೆವಾರ್ ಬ್ಲಡ್ ಟಿಸ್ಟಿನ್. ಇದು ಮೂತ್ರಕೋಶಕ್ಕೆ ಮೂತ್ರ ಮೂಲ ಉಗುಳ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಬಾಕಿಪಡಿಸಿ ಮೂತ್ರ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮೂತ್ರ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮೂತ್ರ ಪ್ರಾಣಿಯ

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲೆ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:

ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ಕಾವ್ಡಿ ಇದುವರೆಗಿಗೆ ಸಾಮ್ಯವಾದ ಬಗೆ ಹಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂಗ ಎಷ್ಟುರಹಸ್ಯವಾದುದಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದು ಅತಿ ಅಪಾಯಕರವು ಆದುದರಿಂದ ಕಳ್ಳರಾದಲ್ಲಿ ಸ್ವರವೂ ನಮಗೆ ಬರಿಯುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೊಲ್ಲಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವೆವು

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬೆ ಉಳ್ಳವು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಯುವಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ಪುಸ್ತಕವು ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಮಾಫ್.

ಪುಸಿದ್ಧವಾದ ಆಕಂಕಶಿಗ್ಯಾಕ ಗುಂಗಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಆದ ಅಮ್ಮಳ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,

ಆಕಂಕಶಿಗ್ಯಕ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಬ್ರಾಡ್ವೇ, ಮದರಾಸು.

ಮತ್ತು 96, ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: Raphael & Co.,
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!

ಜಗತ್ಪಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಶರೀರಧಾತುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಾಪ್ಪಾಡಿ ಆಹಾರಾಧ್ಯಸನ್ನು ತಗಿಸಿ ನಾಗರ ದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನು ಹೊಗರುಂತೆ ಏರ್ಪುಂಟಿಸಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಕಳೆ ಗಳಿಗೆಲ್ಲ ವಿತರ್ಪಿಸುವದಲ್ಲಿ ವಿಷಾಗಾಗುವಂಥ ತಾಪ ಧಾತುಸ್ಥ, ತಾಪಕ್ಕ ಅಂ, ಉಷ್ಣವಿಷಕ್ಕ, ಮಜ್ಜಿವಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳುತಿರುವಿಕೆ, ಸ್ಪರ್ಶಜ್ಞಾನ, ನಷ್ಟವಾದ ಕೈಕಾಲುಕೆತ್ತ ಅಂ, ಕಣ್ಣಿಂಜು, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಬಾಯಿಹುಳ್ಳ, ಸಾಥಿತ್ವ, ಇವೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಾದಲ್ಲಿ ಗುಣಕಾರಿ ಗಂಗಳಿಲ್ಲ ಕಂಂಶಿಮುಖ್ಯಂಬುವಾಗಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನುಭವವುಳ್ಳ ವೈದ್ಯರಿಂದಲೂ ಕಯಾಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅಮೃತವು ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ. 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟಿಬೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದಲೆ ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಸ್ನೇಗ, ಸಿಸ್ಪಾತಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಾಗಗಳನ್ನು ಸಾರ್ಥ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಾಯಿಂದ ಮೊದಲಾದ ಕೆಟ್ಟಸಂಪ್ರದಾಯ ವಾತಗಳನ್ನು, ಅತಿರಾ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಗುಣಪಡಿಸಿ ಕೇಷಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಟ್ಟು, ನೆರೆ, ಗಂಟ್ಟುರೋವು ಮೊದಲಾದವನ್ನು, ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಹಾಂತಿಯರ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪಾಸಮಾಡಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟಕಾರು ಚತುರಂಗ ರುಜಾದಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿರುವ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾ ನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳದ್ದು ನಮ್ಮ ಭೂಷಣವೇ !!!

ಪ್ರತಿ ಮಾತ್ರೆಯಲ್ಲೂ ಅಕ್ಕರಾ ಇರುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಮೃತಾಂಶವೇ ಇದು ಇತ್ಯಾ ಅಮೃತ್ಯಾಗುವು. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರವೇ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಜ್ವರಾಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಸಂಭವಗಳಿಲ್ಲದೆ 'ರೋಗ ಬೀಜಂಡ ಪಾಸ ಎಂಬಂತೆ' ಹಮ್ಮ ಬಾಲಸುಧಾ ೧-೨ ಮೂಲ್ಯಗಳಿಗೆಯೊಳಗೆ ಸಾಕಲ್ಪ ಮುಖಾಂಗ ೧-೨ ಮೂಲ್ಯ ಮಾತ್ರೆ ಭೇದಿಯೂ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರೆ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಪಾಸಮಾಡಿ ಪ್ರಗುಣವಾಗಿ ಅಂಗು. ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಕಾರದ ಅಜೀರ್ಣಾಜಾಲಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಾ ಕಡಿಸಿ, ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ನೆಗಲ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹೊಟ್ಟೆಹುಳುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಭೇದಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಷ್ಟಾಮಾಡುವುದು.

ಫ್ರತಿ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಕರು, ಬಾಲಪುಷ್ಠಾ ಇರಿಸಿಕ್ಕರು ಮಕ್ಕಳು ಮಹಾ ರೋಗಕ್ಕೂ ಹೆದರದೇಯೂ ಹೆಳ್ಳಕ್ಕು ಪದೇ ಪದೇ ಹಿಂಸಿಸದೇಯೂ ಇರುವುದು.

ಫ್ರಿಸ್ಟ್ರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಂಪ್ಲೆಟ್ ಉಚಿತ.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,

ಪೈ ಸೂ ರು:

ಕರ್ಣಾಟಕ

ಎಗ್ಯುಫ್ಯಾಕ್ಚರ್ಸ್

Karnik's Ague Mixture.

ಚಳಿಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಅಂತರಿಕ (ದಿನಬಿಟ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಖಂಡಿತವಾದ ಮದ್ದು! ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಪಡಕೊಂಡಿ ರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಪೆನ್ಸಿ-ವಿಸ್:— ಕೊಲಿಕಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಒಕರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ೧೫ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು:— ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ಡಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಪ್ರಕಟಿಸಿ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,

56 ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agent:—The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳು.

ಉಜ್ಜಿಕಥೆಗಳು:

ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು.
ಹೇನು ಸತ್ತು ಕಾಗೆ ಬಡವಾಯಿತು.
ಮೆಣಸಿನ ಕಾಳಪ್ಪ.

ಅಕ್ಷರಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂಂಟುಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಶಬ್ದಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಕೊಳ್ಳುಬಹುದು. ಬಾಲ್ಯ ವಾಯದಿಂಲೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳದುಬರಬೇಕಾಗಿರುವ

ವಾಚನಪ್ರೀತಿಯು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದುವದರಿಂದ ಹುಟ್ಟುವದು.

ಕ್ರಯ ಸುಲಭ!

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಛಾಪೆಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು.

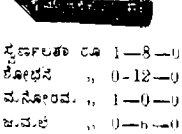

ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಸೌಂದಲತಾ	ರೂ. 1—8—0	ಪೂರ್ಣಕಲಾ	ರೂ. 1—4—0
ಕೋಪಣ	,, 0—12—0	ಪರಿಣಾಸಿ	,, 0—4—0
ಮನೋರಮ	,, 1—0—0	ಕ್ಯಾಮಲಾಂಗಿ	,, 0—6—0
ಜಮಲ್	,, 0—8—0	ಗಜೇಂದ್ರಮೌಕ್ಷ	,, 0—12—0
ಉನ್ಮಾದಿನಿ	,, 0—6—0	ಪದ್ಮಿನಿ (ಚಿತ್ರೂರಿನ ಮೊದಲನೇ	
ಪ್ರಿಯಂವದಾ	,, 0—4—0	ಹೋಕರ್	ರೂ. 1—8—0

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಪಟ್ಟಿಗಾಗಿ ½ ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿ

ಯಂ. ಎಸ್. ರಾವ್ ಕಂಪನಿ,

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಆರ್ಕ್ಯಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

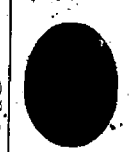

ಇದು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಂತೆಯೇ ಆರ್ಯವಾದ ಗುಣ ತನ್ನ ಔಷಧವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ವಿದಿತವಾಗಿ ರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಹಾ ಔಷಧವನ್ನು ತಕ್ಕೈಸಿಕ್ಕಿತೆಂದಿನಿಂದ ರೋಗಿಯೂ ಗುಣವಾನಾದ ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯ ಬಲಕ್ಕೆ ಸಕ್ಷಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೈಂದು ನಾಡುವರೇನೂ ಒಂದೆಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ಥಂಭ ವೈದ್ಯರಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದಲೂ ಅಸಾಧ್ಯ ತಕ್ಕೈಂದವು. ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪರಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಮನ ವರಿಕೆಯಾದಮೇಲೆ ನಾನು ಇದನ್ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು. ರೋಗಗಳ ವಿವರ:—

ಕೃಯರೋಗ, ತೃಡಿದರೋಗ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮಲರೋಗ, ಮಹಾವಾಗ (ಕಾಲರಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಚಳಕ್ಕಿರ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರ ಜ್ವರ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಕಿವಿಸರೆ, ಮೂಗಿನಿಂಲೂರಿಸಿ ಪಿಸಿನ, ಮೊದಲಾದ ರೋಗ, ಕಣ್ಣಿನ ತೊಳಗೆ ಹುಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾಣ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುನೋವು, ದದ್ದು, ಕೆಮ್ಮು, ಕ್ಷಾಸ, ಅಡಸ್ಮೆ, ಇಜ್ಜಲಿಕೆ, ಆಹಾರ್ಜ, ಹೊಟ್ಟೆಹೂರಿ, ಮೈತಿಳಿ, ಅರಿವೆಕೊರಿ, ನಡಕೂರಿ, ವಾತಕೂರಿ, ರೇಸ್ಮೆಹಡ್ಡು, ಗುಪ್ತಾನ್ನಾಂಗ ಪೀಸೆ, ಹುರಕು, ಕಜ್ಜಿ, ಗಜಗರ್ಜ, ಕಜ್ಜಿ, ಇಸಬು, ಧಾಯುವ್ರಣ ನಾರುಹುಣ್ಣು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಟ್ಟುಕೊರಿ, ಹಡಪದ ಖಂಡಾಸ್ಥ ಕೃಮಿಸಂಗ ಬಾಲ್ಯರೋಗ, ಹೊಡಗೆಗಣ್ಣು, ಅರಿವಿ, ರಾಟ್ಟುದೋಷ, ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗೂಣ, ವೈ ಹೊರಬರಿಸೋಣ, ಮತ್ತು ಅಪಾಲವೃದ್ಧಿರೋಗ ವೃದ್ಧಂಗೂ ಸಣ್ಣ ತೆಳಿಯದೆ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು, ಬೇಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವದಂಷ ಇದರ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಮೃತ್ಯವಾದ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರೋಗರಹಿತರಾಗಬೆಂದೂ ನಂಬಿ ಬರವಂಗೂ ಧನವಂತರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಯ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲುತೊಲೆ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 2 ರೂಪಾಯಿ. ಪ್ರಮಾಣ ಉಪ್ಪಕ್ಕೆ ೬ ಆಣೆ ತೂಕದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಬೀಳುವುದು. ಗರಿಂದ ೧೧ ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಇರುವದು. ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ತಕ್ಕೈಂದರೆ ಸಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುವೆವು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ೬ ಆಣೆ ಬೀಳುವುದು. ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸಂಶ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಸಿಗುವುದು. ನಿಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಒಂದುಕಾಲುತೊಲೆ 3 ಬಾಟಲಿಗಳು ಒಂದೆ ಸಾರಿ ತೆಕ್ಕೈಂಡರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ೬ ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಸ್. ಕೆ. ತಿಂಗಡಿಯವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿಕ (ಕಾಮ ಸಂಜೀವನಿ ಲೇಹ) ೪ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. 3—0—0 ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಅನುಪಾನಪತ್ರಕ್ಕೆ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

ಆರ್ಯಶಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್ ಶಹಾಪೂರ, (ದೆಕ್ಕನ್).

ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧಿ.

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ
ಹಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವದಿಲ್ಲ
ದೊಕ್ಕರಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಚೂರ್ಣಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
ದಂತಸ್ಥೈರ್ಯದಿಂದ ಹಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತಿಗಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ
ಖಂಡಿತವಾದ ಔಷಧಿ
ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸಿವ ಔಷಧವಲ್ಲ
ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ 2, 3 ದಿಂದುಗಳು ಹಾಕಿದರಿಂದಲೇ ಗುಣಹೊಂದುವದು.
ಒಂದು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಗೊಳಿಸಿ.

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ 1—4—0.

ಉಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಈ ಕೆಳಗಿನವರ

ಕೆಂಡಕ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ಕೊಪನ್‌ಕಟ್ಟೆ ಪೌಡರುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು.

STANY BROTHERS
Sole Agents
M. C. O's, Toothache
Specific, Mangalore.

ಸರ್ವವಿಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತಿಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿ:—ಹಾಲೆರಸು ತಕ್ಕೈಗಳನ್ನು ಕಾಲಿಸಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ 1-2 ತೇಳೆ ವಾತ್ರಧೇದಿ ಮಾತಿಸಿ ಏಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ಮತ ತೇಳ್ಕತಕ್ಕ, ಹೆಕ್ಕಿನ ಪೈ ಬಿಂದುಗಳ ಅನುವಾಗಿ ತಕ್ಕಣ ಏಳ್ಕಳಿ ಕೊಪ್ಪಿಯುತ್ತಿರ, ಪಳಕ್ಕಿಗಳ ತೆಳೆಕ, ವಿಧವಿಧವಾಯು, ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿರಗಳನ್ನು, ತಕ್ಕಣ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಬೆಲೆ: ೨೦ ಮಾತ್ರೆ, 4 ಆಣೆ.

ಯೌವನಿಲ ಎಣ್ಣೆ:—ಇದನ್ನು ಉಪ್ಪಿನ 2-3 ಫಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಪಕ್ಕೆತೆಳೆತ, ಕೈಕಾಲುತೆಳೆತ, ಕೈಕಾಲು ಕ್ಷಾಗುವಿಕೆ, ಉಸ್ಸು, ಕೆಮ್ಮು ಇವುಗಳು ಯಕ್ಕಣೆಯಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು. ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಂಧಿರ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗುಣವನ್ನು ನಾವು ಹೊಗಳಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ: ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ:—ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ವಿಧವಿಧಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರೂ ಬಾವಾರ್ತಿ ನನ್ನ ವಾತ್ರೆಗಳನ್ನ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇರ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸುಜಾನರೆಯನ್ನೂ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಸಮ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದವರಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ತೀಕ್ಷ್ಣವಿಲ ಈ ವಾತ್ರೆಗಳು ಅಕ್ಕ ಇರಬೇಕಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ವಾತ್ರೆಗಳಿಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬಿಲ್ಲವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾಲ್ಪ ಕಳುಹಿಸಿ ಫ್ರಿ ಪ್ಯಾಂಪಲ್ಲು ಕಳುಹಿಸಿಸಿರಿ. ಪ್ರತಿಸಾರಿ ೩೦ ವಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಸೀಸೆ 4 ಆಣೆ; 5ಕ್ಕೆ 1 ಇನಾಮು, 25 ಸೀಸೆ ಟಿ. ಖ. ಸೇರಿ 5ರೂ.

ಕರೆಸ್ಪಾರಾದಿವಿಳಿ:—ಕುಕ್ಕಳ ಮಸ್ತ ಕೆಟ್ಟತನ ಅತಿಚಾಪಲ್ಯ, ಅನಿಷ್ಟಕಾಲೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಪಾಲ್ಯತೆಗೆಡಿಸುವುದು.

ಕೈಲಾಸ ಆಪಿಸಿಯು ಸೇಲಂ. ಕಾಲಾವಧಿಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ. ಬೆಲೆ: 50 ಮಾತ್ರೆ 4 ಆ. ,,

ಮೈಕ್ಕಳಿಯ ಮುಸ್ಸುಬುಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರಗಳಲ್ಲಿ ತೇಲ್ಯುವ ಔಷಧಗಳು ಅಕ್ಕಾಗ್ಯ. ಬೆಲೆ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಪ್ರತಿ ಬಂಡಿಯ ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಪತ್ರವಿರುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಮಿಷನ್. ವಿಳಾಸ:ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ.

1. ಜ್ವರನಿವಾರಿ 10ಕ್ಕೆ 8 ಆ. 2. ಗಜಕರ್ಣ ಮತ್ತು ಹುಳುಕ್ಕಜ್ಜಿ ಔಷಧ. (ಔಷಧಗಳೆಲ್ಲ ಮಾತ್ರೆ ರೂಪ) 4 ಆ. ಸುಖದೀಪಿ ಮಾತ್ರೆ 50ಕ್ಕೆ 4 ಆ. ದೊಡ್ಡಪತ್ರೆ (ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ, ಅವೀಕ್ಷಿ ಗುಣ, ಮಧುರವಾಸನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು) 1 ತೊಳಗಳಿಗೆ ಅಗುವ ಪೌಡ್ಲ್ 1 ಆಣೆ. ಅಜೀರ್ಣದಿಪಿ (ಸುಖಕ್ಕ ಮಾತ್ರೆ) ಬೆಲೆ: 4 ಆ. ನಾನಿಕೇಳಾಂಜನ (ಕೇಶದಿ, ಪಕ್ಷ ಕೇಶಗಳಿಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗೆ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅನಾದಿಸ್ಥ ಬರೆದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.) ತಲೆನೋವು, ಕಣ್ಣುಗಳು ಮುಂತಾದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧ. ಬೆಲೆ: 4 ಆ.

ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ:—ವಿ. ಖಾಲನ್‌ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು. ಸದ್ವಿದ್ಯಾಪಾಸಾ, ನಂಬಿಸನಗಿಡು.

Printed & Published by P. S. Keamik at the Sudhakara Press, Kodialbail, Mangalore.

Registered No. C. 686

ಚಂದಾವರ್ಗದು :—ಸಪ್ಟೆ ೧೫ ೧೯೧೮ — ೪—೦

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಟಿಕ್ಕಾರ ಹಾಸಲು ಸೆಪ್ಟಿ ರೂಪಾಯಿ ೨—೦—೦

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿತಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮನಿತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತಿರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೧೫ನೇ ಸಾರ್ಚಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಚಿಕೆ ೧೦.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಸ್ವಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ. ಮೊನ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಒಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಕಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ಪಾಠವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರಾಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧನಿಕರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಒಕ್ಕಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳು। ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಡುವಂಥವುಗಳು.

ಬನಾತ, ಹೂತಾ ಮುಕ್ಕುಟ, ಬನಿಯಾದಾ, ಇಳಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಯಿಮತ್ತೂರು, ಪುಣೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಆರಣಿಸೀಲ್ಕ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ, ಅವಿಡಾಬಾದ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತ್ರನೇಯುಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಲ್ಲಿನವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ರವಿಕೆ, ಉಪನಯನಗಳು, ಹಬ್ಬ, ಉತ್ಸವಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಬಗೆಬಗೆಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಸೀರೆಗಳು, ರವಿಕೆಕಣಗಳು, ದೊಡ್ಡವಸ್ತ್ರಗಳು, ಅಂಗವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಶೌಕ್ಯದಿ ಉಳ್ಳವರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ರಫಂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.

ಚಿಲ್ಲರೆ ನಗದು ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ :—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಹೀರೋಲ ರವಿಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಿರಿ.

WANTED.

Applications are invited for vacancies in the Board High School, Coondapoor from graduates, trained and untrained. Salaries from Rupees 40 upwards according to qualifications. Apply by the 30th April 1918.

UDIPI,
7—3—1918.

(Sd.) H. Abdullah H. Kasim,
PRESIDENT,
Taluk Board, Coondapoor.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ:—ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಉಳುಕು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದನೋವು, ಪೀತ, ಕಮ್ಮು, ದಂತಶೂಲೆ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಚೇಳು ಕಡಿತ, ಆನೆಗಾಲು, ಸುಟ್ಟ ಘಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಕ್ಟರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ೪೫,೦೦೦ ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆಣೆ ೪. ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 5—4—೦. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

☞ ಒಂದು ತಿಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 1918ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲೆಂಡರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. । ಕೆಲೆಂಡರು ವಿ. ಪಿ. ಪಾರ್ಸಲ್—ಖಾತರ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೬ ಆಣೆ ಬೀಳುವದು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಕಮ್ಮಿ ಬೀಳುವದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:—ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಕರದಿಗೆ ಸಮೇತ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—೦. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನನೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬರೀ ಚೋಕಿನ ಪುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—೦. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪ್ಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಜೋಜ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್,
ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹೊಸಬೆಂಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು

ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಚ್ಯುತಿಕಕಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅರುಚಿ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ನಿಜೇತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವುದಾದರೆ ಅನೇಕರೋಗಿಯ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! **ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!**

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಹೇಗೆಗೆ ಮೋಸಹೋಗದೆ ತಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಧಾತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಉಚಿತ! ಟಪ್ಪಾಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇನೇ ದೊರಕುವುದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜೀ ಕೇತವಜೀ,
ಮದನಮಂಜರೀ ದವಾಖಾನೆ,
೩೦ ಕೀಕಾಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು;

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised and issued Capital Rs.		300,000—0—0
Subscribed Capital	... ...	236,700—0—0
Paid up Capital	... ...	232,575—0—0
Deposits	... ...	306,840—13—1
Reserve and other Funds	...	98,418—11—0

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/ received for 3, 6, 12 and 24 months @ 5, 5½, 6, and 6½% respectively at the discretion of the managing committee.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

Current Deposit Account opened free of charge.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

Loans granted on proper securities and pledges.

Canara Bank Ltd.,
Mangalore, 1st. March 1918

ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಹಂದಾ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ
ಆರಿಸಿದ ಮೂಲ ಧನವು ರೂಪಾಯಿ 300,000—0—0
ಜಂದಾಹಾಕಿ ಯತ್ತಿದ ಮೂಲ ಧನವು ,, 236,700—0—0
ಮ್ಯೆಳ್ತ ತೆಕ್ಕ ಮೂಲ ಧನವು ,, 232,575—0—0
ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ನೊಂಬಲಗುಗಳು 306,840—13—1
ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತ ಇತರ ಫಂಡುಗಳು ... 98,418—11—0

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 5, 5½, 6, ಮತ್ತು 6½ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಮಿತ್ತಿನ ನೊಂಬಲಗುಗಳ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಿಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ನೇಕಡಾ 2½ ದರದಲಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ದಿವರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಬೇಂಕಿನ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವವು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾವೇಕು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ನೇಕಡಾ 4½ ದರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಯೋಗ್ಯ ಜಪಾಟ್ಟಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತ ಅಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ

P. Gopal Naik,
Secretary

ಮೈಸೂರು ಊದುಬತ್ತಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯಜನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿನಾಗಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಿರಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಊದುಬತ್ತಿಗಳು. 24 ರೂಪಾಯಿ ತೂಕದ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 12, 5, 3, 2-8-0, 1-0-0.

ಅಗರಜ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲೆಗಳು. ತೋಲ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1

ಬಾಲಗ್ರಹಧೂಪ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಗಾಳಿಪೀಡೆಗೆ ರಾಮಬಾಣವಾದ ಧೂಪ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ನಿಧಿವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಇಲ್ಲ. ಟಿನ್ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ.

ಜರದ. ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅತಿ ರುಚಿಕರವಾದದ್ದು. ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ರಾಯಲ್ ಸುಗಂಧಿ. ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ ಇದು ಗಂಧದ ಬಿಲ್ಲೆಯನ್ನೆ ತೇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಡದಂತೆ ಬಹಳ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತೆ. 1 ತೀಸೆ ಸುಮಾರು 100 ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ

ವರ್ತನೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ನಮ್ಮ ಹೆಡ್ ಆಪೀಸಿನಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಹೋಲ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ಸಹ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ದಿ ಉಲನ್ ಪೂರ್ಟ್‌ರವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್,
ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಟಿ. ಎಲ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸುಗಂಧಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಪಂಚಸಾರ ಲೇಹ.
ಅಜೀರ್ಣ, ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೋಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ತರದ ಇಂದ್ರಿಯ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
ಒಂದು ತೀಸೆಗೆ ರೂ 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ
ಇದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣಮಾಡಬಹುದು.
ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಡಾಕ್ಟೆಯ ಸಂಗಡ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.
25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ನಿಗುಂದಿ ತೈಲ.
ಈ ತೈಲವನ್ನು ಮೈಗೆ ಕಂಡರಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಕ್ಷವಾತ, ಅನುಸ್ತಂಭ, ಕಟಿಸ್ತಂಭ, ಜಂಘವಾತ, ಗೃಧ್ರವಾತ, ಅಂದವಾತ ಮುಂತಾದ ನಾನಾತರದ ವಾತರೋಗಗಳು ಸಮಸ್ತವಹವು. 84 ಬಗೆಯ ವಾತರೋಗವು ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನು ಕಳೆಯುವಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ವಾತರೋಗವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.
ಕ್ರಯ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಗೋರೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ
ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಡಲ ಬಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅಪಸ್ಮಾರ, ಕ್ಷಯ, ಕುನ್ನಾದ ಜ್ವರಕ್ಕಾಸ, ಯಕ್ಷ್ಮಾಕ್ಷಸ, ಭೂತಗಳ ಉಪದ್ರವಗಳು ನಿಕಾರ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೂತಿಕ ಉಪದ್ರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಫಿಟ್ಟಿಸಿ. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಕೊತ್ತಮ.
ಕ್ರಯ 25 ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂರ್ಣಾಶಾದ ಗುರುಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟಿಶ್ಯು, ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ಪಾದರ್‌ಮುಲ್ಲರ್ ರವರ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್, ಬ್ರೋಷಿಕ್ಸ್‌ಗಳು, ಕೆಂಪ್‌ಲಿವರ್ ಎಕ್ಟ್ರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತರದ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್
ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ,
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅಧ್ಯಾತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ನಾವಿ ರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಪಟ್ಟಿಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲು ಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾ ಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭಾಧ್ಯೆಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸ್ವಂತೋಪದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಉಸುಸ್ಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲು ಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆ ಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯು ದುರ್ವಾ ಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣ ಕಟ್ಟು ವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಅತಂಕವಾಗಿ ಕುವದ್ದು ವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲು ಗಳು ಭಲವಾಗಿ ಆಹಾರವದನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕಾಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮುಖ್ಯ
ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!
ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರವೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರಾಗಲಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆ ಕೊಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ

ಸಾರಸಾಪರಿಲ್ಲಾ

ಈ ಸಾರ್ವಾಪರೀಯ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಿರಂತರವೂ ತಗದುಕೊಳ್ಳುವ ದರಿಂದ ದೇಹವೊಳಗಿನ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಿಂದುಂಟಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕಾಹಿಲೆ, ಉಬ್ಬುವಾದ, ನರಗಳ ಧೃಡಿವನ್ನೋತ್ತಾ, ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಯೆಕ್ಟಿಸಾದ, ಕೆಮ್ಮು, ಭರಂಗಿಹುಣ್ಣು, ಕಜ್ಜಿ, ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ರೋಗಗಳು, ವಿಪರೀತದಿಂದುಂಟಾದ ವ್ಯಾಧಿ, ಪೆಲಾಲಿಪೆ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ರಕ್ತವಲಿರುವ ವಿಷವನ್ನುವನ್ನು ಎಂದರೆ ಪಾದರಕ್ತ ಮಂಕಾವ್ವಂದ ಆದುಳ್ಳೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿಟ್ಟು ದುಸುಮ್ಮನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆರೋಗ್ಯವಲ್ಲಿಡುತ್ತದೆ ಇದು ಶುದ್ಧವಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೧೪-೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಷರ್

ಇದು ಕ್ಷಯ, ಶೀತಕ್ಷಯ, ಮೂಲೆರೋಗ, ಬಾವುಧ, ಸನ್ನಿಪಾತ, ಕೆಟ್ಟ ವಾಯು ವಿಂದುಂಟಾದ ರೋಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ಸಹ ನಾಶಮಾಡು ವುದಲ್ಲದೆ ಇದು ಏಷಿಯಾಗಿದುವುದರಿಂದ ಸ್ನಾಯು ಕೂಡಿಸಿಗಳು ಸಹ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ವಪಡುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಇನ ವಿದ್ಯಾಂಸ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸಲ್ಪಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧—೧೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮುಲಾಮು

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಆದಾಗ, ಬಹಳ ಸಲ ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯುವಲಿಕ್ಕೆ, ನರ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದು, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಔಷಧದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಶಂಕುಳಲ್ಲಿ ನೋಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತು ಎಂತ ತರಹದ ಕಠಿಣವಾದ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಿಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಏನೆಂದೂ ನೋವನ್ನು ತೊಡಿಸದೆ ಶಂಪಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೮—೦.

ವಿಳಾಸ:—
ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ರೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ

ಲೈಫ್ ಇನ್ಸುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿ

(ಲಿಮಿಟೆಡ್),

(1874ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿಯರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.)

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು: ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಮುಂಬಯಿ.
ಮ್ಯಾನೇಜರ್: ಆರ್ ಪೆಟರ್‌ಸನ್ ಜೂನ್.

ಡ್ಯಾಂಜ್ ಆಫೀಸುಗಳು ಮತ್ತು ಏಜನ್ಸಿಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಪರ್ಷಿಯ ಮತ್ತು ಸಿಲೋನು. ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ.

ಉತ್ತರ ಏಮಂದಾರಿಗೆ ಕೊಡೋಣಾದ ವಿಮೇ ಮೊಬಲಗು ಐದುಕೋಟಿ ರೂ. (5,00,00,000)ಕ್ಕೆ ಏಕ್ಕೇರುವದು. ಇದೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಈಗ ಶುರುವ ಫಂಡುಗಳು ಏಮುಕೋಟಿ ಏಪತ್ತುಲಕ್ಷ್ಯ ರೂ. (೨,೭೦,೦೦,೦೦೦.)

— ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯಪ್ಪು ಛಲ್ತಾಪ್ತಾಂತಾಪ್ತಿ ಸಮ್ಮತ್ತಿದಾದ್ದು ಪೂರ್ತಸಮಾಪ್ತಿಗೇ ಮೂತಪಾಡಿ ಸ್ಥಿರೀಯ ವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಯು ಮತ್ತೊಂದಿರದು.

— ಇನ್ನೂ ಸುಲಭಂಬಳಿಗೆ ಅತಿಕಡಿಮೆ ಪ್ರೀಮಿಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಮಿಷ್ಟ ಮೂತಿಕೆಗಿಸುವವರಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಛಲ್ತಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಫಾರ್ಮುಗಳನ್ನು ಅವರ ಅಣಾಯುವ ಏರಿಯಂಟಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯುತ್ತವೆ.

ವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯುವ ಬಗ್ಗೆ ವೀಳಾಪೆ ಪೂರ್ಣ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯು, ತಿಳಿಸುವ ಏಜನ್ಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜನ್ಸಿಯು, ಡಿ. ಪಾಸ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್,

ಯೂರೋಪದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಹಡಗುಗಳ ನಾಶ—ಗಿಲ್ಲ್ ಫೂರ್‌ಡೆಸ್ಟ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಆಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಹಡಗು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಿಂದ ೪೫೦ ಮಂದಿ ಗಾಯಾಳುಪಟ್ಟವರನ್ನು, ಡಾಕ್ಟರ್, ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರಿಂದ ವಗೈರೆಯನ್ನೂ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹಡಗಿನ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನ್ ಜಲಸರ್ಗಾಮಿಯು ಸಾಯಂಕಾಲದ ಐದನೆಲೆ ಘಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಲಂಡನ್ನಿಂದ ೧೫ ಮೈಲಿ ಸ್ಥಾನದ ಟೊಕೆರ್‌ಡೊ ಎಸೆದ ಮುಳುಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಹಡಗಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ತೂತು ಬಿದ್ದರೂ ಹಡಗು ಮುಳುಗಲಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯರೋಗಿ ೫ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ನಾವೆಗಳ, ಅದರ ಕಾವಲಿಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪಿದರಿಂದ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಡಗು ಎಟಿನ್‌ಮಹ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತುಟ್ಟಿತು.

ಪೆಲೆಸ್ತೀನ್ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಇಲ್ಲಿಯ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಮರ್ಕಾಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯವು ಅದನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿ ೧೧ ಮೈಲು ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಸವಾರು ೩ ಮೈಲು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಮಾನಗಳಿಗೆ ಹಾವಳಿ—ಕಾರೀಕು ಗಣನೆ ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರೆ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಪೆಲೆಸ್ತ್ ಪಟ್ಟಿಣದ ಮೇಲೆ ಶತ್ರುವಿಮಾನಗಳು ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಬೀಳ್ಸಿದವು. ಸುಮಾರು ೬೦ ವಿಮಾನಗಳು ಫ್ರೆಂಚ್ ಪ್ರಾಳ್ಯವನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದಿದ್ದವು. ಹಲವು ಶತ್ರುವಿಮಾನಗಳು ಕೆಲಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಡವಿಬಿದ್ದವು. ಈ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ವಿಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ವಿಮಾನಬೇಧಕ ಫ್ರೆಂಂಗಳ ಬೆಟ್ಟ ತಗಲಿ ಸುಮಾರು ೪ ವಿಮಾನಗಳು ನಾಶವಾದವು.

ಮಾರ್ಚ್ ೭ನೆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಲಂಡನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಶತ್ರುವಿಮಾನಗಳು ಬಿಳ್ಸಿದ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ೯ ಗಂಡಸರು, ೮ ಹೆಂಗಸರು, ೩ ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತರು; ೪೫ ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯ ತಗಲಿತು.

ಸೇಂಟ್ಲ್ ಪಟ್ಟಿಣದ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನರು ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚ್ಚಾರ ಸಿಡಿಗ್ಗುಂಡು ಬೀಳ್ಸಿದಾಗ, ೧೩ ಮಂದಿ ಸತ್ತರು, ೪೦ ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು.

ಮಾರ್ಚ್ ೧೧ನೆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಚಾರ್ಲಿಲ್ಲಾಲ್ ಎಂಬ ಊರಿನ ಮೇಲೆ (ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ) ವಿಮಾನಗಳು ಬೀಳ್ಸಿದ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನಿಂದ ೩ ಗಂಡಸರು, ೩ ಹೆಂಗಸರು, ೪ ಮಕ್ಕಳು ಮಡಿದರು; ೪ ಗಂಡಸರು, ೪ ಹೆಂಗಸರು, ೯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಾಯ ತಗಲಿತು.

ಇಟಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಭೀಕರವಾದ ದಾಳಿಯೊಡನೆ ಕಠಿಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವಾಡುವ ಇಟ್ಟೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಯದ ಶಂಖಾ ಬಹಳ ಕೋಪಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒತ್ತಿಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ರೋಮ್‌ನಿಂದಲೂ, ಹಂಗೆರಿಯ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬುಡಪೆಸ್ಟ್‌ನಿಂದಲೂ ರೈಲು ಬಂಡಿಗಳು ಈ ಯುದ್ಧರಂಗದ ಕಡೆಗೆ ಓಡ್ಯಾಡುತ್ತಿದ್ದು ರಕ್ಷಣೆಗಿಂದ ಸೈನ್ಯಸರಂಜಾಮು ಗ್ಯೆರೆಯನ್ನ ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಲೆ ಇವೆ. ಎಡಿಸ್ ಮತ್ತು ಪುಗಾನಾ ನಿನ್ನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಫಿರಂಗಿಗಳ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಬರುತ್ತದೆ.

ಪೆಸೊವೊಪೆರಿಯೊ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಇಲ್ಲಿ ಹಿಲ್ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ೭ನೆಯಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಬಿಲಿಯಾ ಎಂಬ ಊರನ್ನೂ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಡಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬರುವ ಅಂದಾಜು ತಿಳಿದು ತುರ್ಕಿಯರು ಯುಫ್ರೆಟಿಸ್ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಒತ್ತುತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಲ್ ಎಂಬ ಊರು ಬಾಗ್ದಾದಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಮೈಲು ವಿಸ್ತಿಮಕ್ಕೆ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಪೆಪ್ರೆಟಿಯಮ್ (ಟಿಸ್ಸ್ಟ್ರಿಸ್ ನದಿಗೆ) ಗಡಿಗಳು ಇವೆಯಂತೆ.

ಸೆಲೊನಿಕಾ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಬಲ್ಗೇರಿಯನರು ಮೊನಾಸ್ಟಿರ್ ಎಂಬ ಭದ್ರವಾದ ಪಟ್ಟಿಣದ ಕಡಗೆ ಫಿರಂಗಿಗಂಡುಗೆಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತ ಯುದ್ಧಮಾಡುಲು ತೊಡಗಿರುವರು. ಹೀಗೆ ಸುಂದು ಹತ್ತಿನಿನ್ನೆಯಿಂದ ೩೩ ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಗಾಳಿ ಮುಂದಿಗೆ ಗಾಳಿ ತಗಲಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಸಹಾ ಇದ್ದರು.

೧೫೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್/ಗಿಷ ಹಡಗು ಮತ್ತು ಇಟಲಿಯ ೨ ಹಡಗು, ೧೫೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೩, ಮತ್ತು ಇಟಲಿಯ ೧ ಹಡಗು ಸಹಾ ಟಾರ್ಪಿಡೊ ಗಳಿಗೆ ಮುಳುಗಿಹೋದವು.

ಆಕ್ಟ್ರಿಯಂದ ಆಗವ್ವು ಸೂಚಿಯಿಂದ ಅಯಿತು' ಎಂಬಂತೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿನ ಅಂಗಿಸಲಾರದ ರುಕ್ಷವನ್ನು ಛೇದಿಸೋಪಾಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಟ್ಟಿಣಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲರುವ ತಮ್ಮ ಹೇರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತುರ್ಕಸ್ಥ ದೆವರು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ರುಮೇನಿಯವ ತಲೆಬಾಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕವ್ಪಸಮುದ್ರವು, ರುಷ್ಯವ ಯುದ್ಧವನ್ನು ತಲೆಗಿಡೆಹೋದ್ದರಿಂದ ಬಾಲ್ಟಿಕ್ ಸಮುದ್ರವು ಜರ್ಮನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಮುದ್ರಗಳಾದವು. ಕವ್ಪಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಒಡೆಸ್ಸಾ ನೌಪಡಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಲ್ಲಿರುವ ರುಷ್ಯದ ಯುದ್ಧಹಡಗುಗಳೂ ಜರ್ಮನಿಯ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷೆಗೆ ಎರವಾದವು. ಈಗ ಇರುವ ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯೂ, ಇಟಲಿಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಯವ, ಸೆರೆಸಿಕ್ಕಾಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಲ್ಗೇರಿಯವ, ಮೆಸಿಪೊಟೆಮಿಯಾ ಮತ್ತು ಪೆಲೆಸ್ತಿನ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತುರ್ಕಿಯೂ ಮುಂದಕ್ಕೆತ್ತಲೆ ಸನ್ನಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಜರ್ಮನಿಯಿಂ ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗದ ವ್ಯೂಹವನ್ನು ಛೇದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಗಾರ್ಡಾಸರೋವರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಒತ್ತಿಯನ್ ಸೈನ್ಯವೂ ಕಂಡತಂಡವಾಗಿ ಇಳಿಯುತ್ತಲೆ ಇದೆ. ಇತ್ತೊಂದು ಬಲ್ಗೇರಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಮೊಸ್ಕೋನ್ನು ಫಿರಂಗಿಗುಂಡುಗಳಿಂದ ನಾಶಮಾಡಲು ತೊಡಗಿರುವರು.

ಇಟಲಿಯ ಯುದ್ಧರಂಗವಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಆರಂಭಿಯರ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಒತ್ತುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಈ ವರೆಗೆ ಹಿನ್ನಟ್ಟಿದ ತುರ್ಕಿಸೈನ್ಯವರು ತಮ್ಮ ಕೈತೋರಿ ಸಲಾಂಛಿಸಿಲ್ಲ. ಅಂತು ಹೀಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ಯಾವ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದೊತ್ತಿಬರುವರೆಂದು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೆ.

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಲಂಡನ್ನ್—ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಟಿಸ್ಟ್ರಿಸ್-ಸಂಸ್ಥವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಟಿನ್ನ್ ಗಂಗ್ಲೆಂಡಿಂದ ರಫ್ತುಮಾಡುವುದನ್ನು ಮನ್ನಾ ಇಟ್ಟಿರುವರು.

ಹೊಲ್ಲೆಂಡ್—ಹೊಲ್ಲೆಂಡ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಂಗದಿಂದ ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಕೊಡುವ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹೊಲ್ಲೆಂಡು ದೇಶದ ಕೆಲವು ಹಡುಗಳನ್ನು (ಮಿಷ್ಟಾಗಿ ಈಗ ಬಿಡ್ಡುಮಾಡಿರುವ ಹಡುಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು) ಬಿಡ್ಡುಮಂಡಲಿಯವರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದೆಂದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಸರಕಾರದಿಂದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದಾಗ ಬಿಡ್ಡುಮಂಡಲಿಯವರು ತಮ್ಮ ಹಡುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದೂ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಜರ್ಮನ್ ಒಳನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಹೊಲ್ಲೆಂಡ್ ಹಡುಗಳನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಜರ್ಮನ್ ಒಳನಿಯಂತ್ರಣ ಕೋರುತ್ತಿದೆ.

ಫ್ರಾನ್ಸ್—ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪಟ್ಟಿಣದ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನರು ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚ್ಚಾರ ಸಿಡಿಗ್ಗುಂಡು ಬೀಳ್ಸಿದಾಗ, ೧೫ ಮಂದಿ ಸತ್ತರು, ೪೦ ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು.

ಮಾರ್ಚ್ ೧೧ನೆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಚಾರ್ಲಿಲ್ಲಾಲ್ ಎಂಬ ಊರಿನ ಮೇಲೆ (ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ) ವಿಮಾನಗಳು ಬೀಳ್ಸಿದ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನಿಂದ ೩ ಗಂಡಸರು, ೩ ಹೆಂಗಸರು, ೪ ಮಕ್ಕಳು ಮಡಿದರು; ೪ ಗಂಡಸರು, ೪ ಹೆಂಗಸರು, ೯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಾಯ ತಗಲಿತು.

ಸೆಲೊನಿಕಾ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಬಲ್ಗೇರಿಯನರು ಮೊನಾಸ್ಟಿರ್ ಎಂಬ ಭದ್ರವಾದ ಪಟ್ಟಿಣದ ಕಡಗೆ ಫಿರಂಗಿಗಂಡುಗೆಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ತೊಡಗಿರುವರು. ಹೀಗೆ ಸುಂದು ಹತ್ತಿನಿನ್ನೆಯಿಂದ ೩೩ ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಗಾಳಿ ಮುಂದಿಗೆ ಗಾಳಿ ತಗಲಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಸಹಾ ಇದ್ದರು.

ಇಟಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಭೀಕರವಾದ ದಾಳಿಯೊಡನೆ ಕಠಿಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವಾಡುವ ಇಟ್ಟೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಯದ ಶಂಖಾ ಬಹಳ ಕೋಪಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒತ್ತಿಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ರೋಮ್‌ನಿಂದಲೂ, ಹಂಗೆರಿಯ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬುಡಪೆಸ್ಟ್‌ನಿಂದಲೂ ರೈಲು ಬಂಡಿಗಳು ಈ ಯುದ್ಧರಂಗದ ಕಡೆಗೆ ಓಡ್ಯಾಡುತ್ತಿದ್ದು ರಕ್ಷಣೆಗಿಂದ ಸೈನ್ಯಸರಂಜಾಮು ಗ್ಯೆರೆಯನ್ನ ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಲೆ ಇವೆ. ಎಡಿಸ್ ಮತ್ತು ಪುಗಾನಾ ನಿನ್ನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಫಿರಂಗಿಗಳ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಬರುತ್ತದೆ.

ಪೆಸೊವೊಪೆರಿಯೊ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಇಲ್ಲಿ ಹಿಲ್ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ೭ನೆಯಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಬಿಲಿಯಾ ಎಂಬ ಊರನ್ನೂ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಡಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬರುವ ಅಂದಾಜು ತಿಳಿದು ತುರ್ಕಿಯರು ಯುಫ್ರೆಟಿಸ್ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಒತ್ತುತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಲ್ ಎಂಬ ಊರು ಬಾಗ್ದಾದಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಮೈಲು ವಿಸ್ತಿಮಕ್ಕೆ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಪೆಪ್ರೆಟಿಯಮ್ (ಟಿಸ್ಸ್ಟ್ರಿಸ್ ನದಿಗೆ) ಗಡಿಗಳು ಇವೆಯಂತೆ.

ಸೆಲೊನಿಕಾ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಬಲ್ಗೇರಿಯನರು ಮೊನಾಸ್ಟಿರ್ ಎಂಬ ಭದ್ರವಾದ ಪಟ್ಟಿಣದ ಕಡಗೆ ಫಿರಂಗಿಗಂಡುಗೆಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ತೊಡಗಿರುವರು. ಹೀಗೆ ಸುಂದು ಹತ್ತಿನಿನ್ನೆಯಿಂದ ೩೩ ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಗಾಳಿ ಮುಂದಿಗೆ ಗಾಳಿ ತಗಲಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಸಹಾ ಇದ್ದರು.

೧೫೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್/ಗಿಷ ಹಡಗು ಮತ್ತು ಇಟಲಿಯ ೨ ಹಡಗು, ೧೫೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೩, ಮತ್ತು ಇಟಲಿಯ ೧ ಹಡಗು ಸಹಾ ಟಾರ್ಪಿಡೊ ಗಳಿಗೆ ಮುಳುಗಿಹೋದವು.

'ಆಕ್ಟ್ರಿಯಂದ ಆಗವ್ವು ಸೂಚಿಯಿಂದ ಅಯಿತು' ಎಂಬಂತೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿನ ಅಂಗಿಸಲಾರದ ರುಕ್ಷವನ್ನು ಛೇದಿಸೋಪಾಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಟ್ಟಿಣಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲರುವ ತಮ್ಮ ಹೇರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತುರ್ಕಸ್ಥ ದೆವರು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ರುಮೇನಿಯವ ತಲೆಬಾಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕವ್ಪಸಮುದ್ರವು, ರುಷ್ಯವ ಯುದ್ಧವನ್ನು ತಲೆಗಿಡೆಹೋದ್ದರಿಂದ ಬಾಲ್ಟಿಕ್ ಸಮುದ್ರವು ಜರ್ಮನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಮುದ್ರಗಳಾದವು. ಕವ್ಪಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಒಡೆಸ್ಸಾ ನೌಪಡಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಲ್ಲಿರುವ ರುಷ್ಯದ ಯುದ್ಧಹಡಗುಗಳೂ ಜರ್ಮನಿಯ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷೆಗೆ ಎರವಾದವು. ಈಗ ಇರುವ ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯೂ, ಇಟಲಿಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಯವ, ಸೆರೆಸಿಕ್ಕಾಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಲ್ಗೇರಿಯವ, ಮೆಸಿಪೊಟೆಮಿಯಾ ಮತ್ತು ಪೆಲೆಸ್ತಿನ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತುರ್ಕಿಯೂ ಮುಂದಕ್ಕೆತ್ತಲೆ ಸನ್ನಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಜರ್ಮನಿಯಿಂ ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗದ ವ್ಯೂಹವನ್ನು ಛೇದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಗಾರ್ಡಾಸರೋವರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಒತ್ತಿಯನ್ ಸೈನ್ಯವೂ ಕಂಡತಂಡವಾಗಿ ಇಳಿಯುತ್ತಲೆ ಇದೆ. ಇತ್ತೊಂದು ಬಲ್ಗೇರಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಮೊಸ್ಕೋನ್ನು ಫಿರಂಗಿಗುಂಡುಗಳಿಂದ ನಾಶಮಾಡಲು ತೊಡಗಿರುವರು.

ಇಟಲಿಯ ಯುದ್ಧರಂಗವಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಆರಂಭಿಯರ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಒತ್ತುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಈ ವರೆಗೆ ಹಿನ್ನಟ್ಟಿದ ತುರ್ಕಿಸೈನ್ಯವರು ತಮ್ಮ ಕೈತೋರಿ ಸಲಾಂಛಿಸಿಲ್ಲ. ಅಂತು ಹೀಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ಯಾವ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದೊತ್ತಿಬರುವರೆಂದು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೆ.

ಸ್ಪೈನ್—ಇಲ್ಲಿಯ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಅಜಗರ ಕಾನೂನ ಬೆಲಗ್ಯಾಳ ಮತ್ತು ಬಲ್ಬಾಲು ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲ್ಚಾರವನ್ನು ವಿಲೆಟೇರ ಇಲಾಖೆಯವರ ವಶ ಇರಿಸಿಯೆದ.

ಫ್ರಾನ್ಸ್—ಪೆರಿಸ್ ಪಟ್ಟಿಣದ ಸಮೀಪ ಸೆಂಟ್ ಡೆನಿಸ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕೋವಿ ಮದ್ದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ಫೊಟಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ೩೦ ಮಂದಿ ಮಡಿದರು; ಆನೇಕರಿಗೆ ಗಾಯ ತಗಲಿತು. ಈ ಸ್ಫೊಟನದಿಂದ ಪೆರಿಸ್ ಪಟ್ಟಿಣದ ಉತ್ತರಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ದುಟ್ಟು ಕವಿದಂತಿತ್ತು.

ಲಂಡನ್ನ್—ರೆಕ್ಸ್‌ಮೂರ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಡಗು, ರಾತ್ರೆಯ ಶತ್ರುಲ್ಲ ಅರಿಸ್ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಯುದ್ಧಹಡಗಿಗೆ ಹಗಲು ಬಹಳ ಜೂರು ಹೊಂದಿತು. ಈ ಹಡಗದ ಮೇಲೆ ೬೬೬ ನಿವಾಸಿಗರೂ ಛಿದ ಮಂದಿ ಇತರರೂ ಇದ್ದರು. ಈ ಇತರರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಸಹಾ ಇದ್ದರು

ರುಷ್ಯ—ಬ್ರಿಸ್ಟ್‌ಲೆವಿಟೊಸ್ಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಚರ್ಚೆಸಿದ ಒಪ್ಪಂದದ ಕರ್ಕಗಳನ್ನು ಬೊಲಶೆವಿಕ ಪಕ್ಷದ ರುಷ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೆಸರಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಗಣನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಂಡೂಯಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ವಸಿಗೆ ಅಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರುಷ್ಯರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಹುತ್ತಿಲೆ ಇದ್ದಾರೆ ಸೈನ್ಯಗಳಿಗೆ ಜರ್ಮನರು ಮೇರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಫಿನ್‌ಲೆಂಡಿದವರೂ ಕಪ್ಪುಸಮುದ್ರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ರುವ ಉಕ್ರೈನರೂ ಜರ್ಮನರಿಗೆ ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿಯರು. ಬೊಲಶೆವಿಕ ಪಕ್ಷದವರೂ ಉಕ್ರೈನವರೂ ಸಂಧಿಮಾತ್ರ ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಲಿಥೆನಿಯಾ ಎಸ್ತೊನಿಯಾ ಲೆಟ್‌ಲೆಂಡ್ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾತಂತ್ರ್ಯವ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಯೆದಂತೆ ಜರ್ಮನ್ ಕೈ ಅಧಿಕಾರ ಮೇಲಿದೆ. ಫೀಲೆಂದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಅದರ ಇದರ ಅದು ಜರ್ಮನಿ ರಕ್ಷಿಸಿಸುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವರೂ ರಕ್ಷಿಸುವಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಲುಭವನ್ನು ರುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಡಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೊಲಶೆವಿಕ ಅಧಿಪಾ ಕೆಂಪಿನ ಸೈನ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬೆಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯಂತೆ. ಈ ಚಳವಳಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗಬಾರದು.

ರುಷ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸೈಬೀರಿಯಾ ವಿಶಾಲ ಸ್ವತಂತ್ರಕ್ಕಾಗಿನ್ನು ಹೋರಾಡಿವುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿರುವ ಈ ದೂರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಳಾಹಿಸಿಕೊಡುವದ ಯುಕ್ತದ ಈಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಿಟ್ಟದ ಇಲ್ಲ. ರುಷ್ಯದ ಪೂರ್ವಕಾರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೆಪಾನಿಯರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ, ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಶಕ್ತ್ಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದಾಗಿ ಸಂದೇಹ ಕೋಸಾಟ್ರಿದೆ. ಕಂತಿಂತೂ ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಶತ್ರುಪಕ್ಷ ದವರು ಬೊಲಶೆವಿಕರವನ್ನು ವಿಡಿದುಗೊಡಿಸಿ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಲ್ಲಿ ನಾಡಿಕ್ರಿಯಾಶಯಾದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಆಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಜಪಾನು ಈ ರುಷ್ಯಗಳ ಮಂದಿರಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಚೀನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪರಭಾಗದ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಮ್ಮತವಾಗಿರದೆ ಜಗಳ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡಿಯುತ್ತಲೆ ಇವೆ. ಈ ಬಿಡಿಯೊಳಗಿನ ಕೆಂಡವನ್ನು ಉಂಡಲಿಕ್ಕೆಂಂಡ ಸೈಬಿಯದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಈಗ ಬಿಡುಗಡೆಯಾ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಸ್ತುತಿವಿಚಾರಗಳು:— ಪುಟ.

೧—೩. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕ್ಲಾಸುಲು ... ೪

೪. ಇವರಿಗೆ ಬೇಸರ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜರವರ ಕೊಡಿರಿ. ... ,,

೫. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ... ,,

೬. ಪತ್ರಿಕಾರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಕಠಿಣ. ... ,,

ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ... ೫

ಶತಕ—ಮಂಗಳಕರ. ... ,,

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಮಾಹಿತಿ ... ೬

೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ ... ,,

೩. ಒಳಪ್ರದೇಶ ವರ್ತಮಾನ — ... ,,

೪. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ... ,,

೫. ಮದ್ರಾಸು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆ ... ೬

೬. ಮೂಡಣ ದೃಷ್ಟಿಗಳ ಸ್ವದೇಶ ... ,,

೭. ಕಾಶಗೋಡು—ಕಲ್ಲಾಡಿಕ ಡೊಂಬ ... ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೫೫೯೯ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶು. ೧೦ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಸ್ತುತಿವಿಚಾರಗಳು.

೧. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕ್ಲಾಸಿನ ಅಭಿವೇಶನವು ಕಳೆದ ವಾರ ಮತ್ತು ಈ ವಾರವು ಸಹ ಆಗುತ್ತಲಿ ಇದೆ. ಅದರೊಳಗಿನ ಬಂದೆರಡು ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಟ್ಟಿದ್ದೇವು. ಕಾ. ಗಿಂಸೆಯು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾವು ದಾರಾ ಸುಳ್ಳಿ. ನಾವಾರಿಸ್ಟ್ ಒಂದು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯು ಕಾಶ್ಮಿನಂದು ರಾತನ್ನು ಕಂಪ್ಲಿ ಅಂದಾಜ ಪತ್ರಕರಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಸ್ಥಾಂತದೊಳಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ. ಸಲವಾಗಿ ಭಾಷಾ ರಕ್ಷಣು ನಿರ್ದಿಷ್ಟನಾಗಿರಂದೆಯೂ ಇಂದಿಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಲಕ್ಷವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಗಲಬಿಲಿ ಇನಿಯಿಂದಲೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಂತರು. ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಕೇಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆನಂತರ ಹಿಂದಿ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಪಾಟ್ನಾಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮುಂತಾದವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಅಷ್ಟೆ ನಾಗಪುರ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಅಕ್ಕರ್ಷಣವಿದ್ದು ದರೂ ಸರಕಾರವು ಕೊಡಲಿಷ್ಟವಿತ್ತು. ಎಂಬಕ್ಕಾದರೂ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ವನ್ನು ತಂದವರೆ, ಸರ್ವಥಾ ಸಿದ್ಧರು. ನಾವೆಲ್ಲರ ಚಿಕ್ಕಸೇಕರ ಅನುಮೋದನವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸರ್. ಶಂಕರ ನಾಯರರು ಆ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಸ್ಥಾಪನವಾಗಿ ಅಕ್ಷರ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದ್ದರಿಂದ ರಾತವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಒಳದು. ಏದೆ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಂಡಿತಮಾಲವೀಯರು ಭೈಕಿನ ಭಾಷಣವು— ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇನೆ ಕ್ಲಾಸಿನ ಬಾಡಿರಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ರಾಯಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸರ್. ಪಿ. ಬಾರ್ನೆಸರು ಇದೆನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದಾಗ ಅಷ್ಟರ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರಗಳು ತೇವಲ ಯುಕ್ತಿಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ಇವರ ಪ್ರಯಾಸದ ಸ್ಥಾನ ಅಕಂಪಿತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಡ್ಡಿನ ಟೀಕಾಗಾದಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸುಮ್ಮನೆಯಾದರೂ ಇರಲಿ. ಪ್ರಯಾಣ ಬೇಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯವು ಹಿಡ್ಡಿನ ಟೀಕಾಗಾದಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸುಮ್ಮನೆಯಾದರೂ ಇರಲಿ. ಪ್ರಯಾಣ ಬೇಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ್ಗೆ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಸ್ಥಾಪನವಾಗಿ ಅಕ್ಷರ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದ್ದರಿಂದ ರಾತವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಒಳದು. ಏದೆ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಂಡಿತಮಾಲವೀಯರು ಭೈಕಿನ ಭಾಷಣವು— ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇನೆ ಕ್ಲಾಸಿನ ಬಾಡಿರಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ರಾಯಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸರ್. ಪಿ. ಬಾರ್ನೆಸರು ಇದೆನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದಾಗ ಅಷ್ಟರ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರಗಳು ತೇವಲ ಯುಕ್ತಿಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ಇವರ ಪ್ರಯಾಸದ ಸ್ಥಾನ ಅಕಂಪಿತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನ

ಎಲ್ಲರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ

ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ.

(ಲೇಖಕ—ಆತ್ಮಾರಾಮ ಕಾಸ್ತಿ, ಪಿಡ್ಡಮನೆ).

ನಮ್ಮ ಹಿಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರಕಾರದವರು ಈಗ ಮುಕ್ಕಾಲು ಶತಮಾನದಿಂದ ಕಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ—ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಗೆ ಕೂಡುಗಳಿವೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು' ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಾಚಕರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಲಭವಾಯಿತೆಂದೆ ನೆನೆಸಬೇಕು. ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ವಿದ್ಯಾವಂತನಲ್ಲಿ "ತೋರಿಸಿದ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟ ಧಕ್ಕರ' ಇವ್ಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಂದೆರಡಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೊ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ರುಜುಪಡಿಸಿ ತೋರಿಸಬಹುದು. ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಳಿತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣವಾಗಿರಲ್ಲಿವೆಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತರೆ ಜೀವಂತ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗೆಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾದ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ, ಆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಹೊಸದಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಲಿತ ಮೇಲೆ ಹಾಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಯಾರಾದ ನೋಲೆ ಅದರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಎಷ್ಟು ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು, ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಭಿಪ್ರಾಯಂದಿಗಳು, ಕಟ್ಟುದೆಂದಾಗಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಎಂದು ಬಂದುಮನೇಲೆ ಅನೇಕರು ಅಕ್ಷೇಪಿಸಬಹುದು. ಸರಕಾರಿಯವರು ಈ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಂಗದಿನುನ್ನು ಪಿಡಲು, ತೆರೆಯುವಾಗ ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾದ್ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಈಗಲೂ ಸಹ ಅನೇಕರು ಅದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಂತೆಯೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಹ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಎಂದೀ ಆಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೇನೆಂದರೆ ಸರಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಸರಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವದಾದರೆ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸರಕಾರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೆ ಸರಿ. ಯಾಕಂದರೆ ಆ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಗುಮಾಸ್ತರು ಬೇಕಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ! ಸಾಗಿರುವಾಗ ಅದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಲ್ಲವೆ! ಇದೆ ರೀತಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಲ್ಲವೆ ಸರಿ. ಭೂಕಂಡಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೆಲಸವಾದೀತು. ಈ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿರಲ್ಲಿವೆಂದಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಹುದು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತನು ಸ್ವಾನುಭವದಿಂದಾನು, ಸ್ವದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವಿವರವಾದಾನು, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದಾನು, ತನ್ನ ದೇಶದ ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಇತಿಹಾಸವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟತ್ವವಾಗುವಂತೆ ಯತ್ನಿಸುವಾನು, ಕನ್ನ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಇವುಗಳ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿತಾನು ಹಾಗು ತನಗೂ ತನ್ನ ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಬಡವೆಗಳ ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವಂತೆ ವರ್ತಿಸಿಯಾನು. ಅಂತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿಳಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಭಾವ ಯಾವ ಸಂಗತಿಗಳ ವೆಯೊ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಾವು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಬೇಕೆಂಬ ನೀರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣವು ಶ್ರೀ ಕಾಶಿ, ಬೈದರಾಬಾದು, ನುದಿನಪಳ್ಳಿ ಮುಂತಾಗಿ ಕಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವದರಿಂದ ದೇಶಕಂಟಾ ಇದರ ಫಲವು ಜನರ ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳನೆ ಬರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಮಿ. ಆಂಡೀಲರು ಮತ್ತು ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಮರು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಇದರ ಸಲ್ಲಿಗಳು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಹಬ್ಬಿದಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಆಗ ತಾನೆ ಜನರಿಗೆ ಇದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತಿ ಹಿತಕಾರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೆ ಗೊತ್ತಾದೀತು. ಯಾಕಂದರೆ, ಜಪಾನ ಮುಂತಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬೋಧಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಆಯಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೊ ಹಾಗೆಯೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರನು ಮಾಡಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಯಾಕೆ ತೋರಿತು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವುಂಟಾದೀತು ಈ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಸಾರಿ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪರ ವರೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸಾಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿವರಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ನೋಡೋಣ. ಕಳ್ಳಿಕ್ಕಾ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಕೀಲರಾದ ಸರ್ ರಾಶಬಿಹಾರಿ ಘೋಷ ಎಮ್.ಎ. ಇವರು ಈ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೆ ಕಳ್ಳಿತ್ತೆಯ ಸೆನೆಟರ್ ಕೊಲೇಜಿಗೆ ತೆಲವು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ (ಬಹುಶಃ ಇದು ಕಳ್ಳತ್ತಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ) ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವೈಸರಾಯ್ ಕಾನಿಲರ್ಸರೇ, ಬರೋಡಾ ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ರಾಜ್ಯತಂತ್ರದ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀ ವಿ. ಪಿ ಮಾಧವರಾವ್ ಕೆ. ಸಿ. ಐ. ಇ. ಇವರು ಹಾಗು ಕಳ್ಳಿಕ್ಕಾ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜರಾದ ಮಿ. ಸೈಯದ್ ಹಸನ್ ಇಮಾಮ್ ಇವೆಲ್ಲರುಗು ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಿ. ಆಂಡೀಲರು ಮೊದಲಿಗೆ ಬರೆ ಗ್ರಾಮ್ಯವಾಗಿ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ ಕೇವಲ ಕಮ್ಮಿ ಅಂಧಾನುಕರಣ ಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆಂಶ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ, ಧೋರ್ಯಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾಗಿ "ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥಾಪನೆ" ಎಂಬ ಅನ್ವರ್ಥಕ ಹಾಗು ಪರಂಪರೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡುವದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ 'ಹೆಸರು ತಿನ್ನಪ್ಪನೆಂಬಲಿ ಅಥವಾ ಕಲ್ಲಪ್ಪ ನೆಂದಿರಲಿ' ನಾವು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿದ ಕಬ್ಬುಗಳಿಂದ ವಾಚಕರಿಗೆ ವಸ್ತು ಜ್ಞಾನವಾದರೆ ಸರಿ. ಇದೆ ನಿಜ. ಇರಲಿ ಮಿ. ಆಂಡೀಲರು ಬರುವ ಎಪ್ರಿಲಿನೊಳಗಿನ 'ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥಾ'ದಲ್ಲಿ ಜನರು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಧದಿಂದ ಈ ಉತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ಸಾಂಗಗೊಳಿಸಬಹುದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯು ಅಥವಾ ಪ್ರಚಲಿತವೆ ಎಲ್ಲ ಜನರಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಧದಿಂದ ಸಾಹಾಯ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಧನವನ್ನು ಕೂಡಿಸಬಹುದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ವಾಚಕರು ಮುಂದಿಡಿಪೆನು.

ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥಾಪದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆ, ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಿವೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪಟ್ಟಣಗಳು ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸೆಜ್ಜನ್ನಣ್ಣ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಮನೆಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ-ಶಿಕ್ಷಣದ ಧಂಡಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಥವಾ ಧಾಂಧಡಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅಂಗಡಿ ಹಾಗು ಬಂಡಿ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಜಂದಾಹಣವನ್ನು, ಉಚಿತ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥಾಪದಲ್ಲಿ ಲಾಭದ ಒಂದೊಂದು ಪೂಸಾಯಿಯ ಇಂಚಿನ್ನು ಅಂಶವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘದ ಧಂಡಿಗೆ ಕೊಡಲು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸಂಕಲ್ಪಿಸುವದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಇದೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಜೆಂಗರು ತಮ್ಮಿಂದಾಗುವ ಸಾಹಾಯ್ಯವನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲಿನ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಪುಸಿದ್ದ ವೃತ್ತ್ಯಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಶಿಕ್ಷಣದ ಧೀಲ ಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವದು. ಜರ್ಕಾ ಹಾಗು ಮೋಟಾರ್ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿ ದೇಂತ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯದ ಸಂಭ್ರಮ ಮೊಹನ ಬೀಸಿಬೀಸಿದಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹವಹಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಎತ್ತುವದಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಗೊಳಿಸುವದಾಗಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲದೆ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವದು, ಸಂತೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವದು, ಲಕ್ಕಿ ದೀಗಿನ ಸರ್ಪಾರಿ, ನಾಟಕ ಹಾಗು ಬೇರೆ ಸಭ್ಯರೀತಿಯ ವಿನೋದಗಳು, ತಮಾಶೆಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನ ಹಾಗು ಮನೆಮನೆಗಳಿಂದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸೆಗ್ರಹಿಸುವದು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥಾಪಕದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಭಾರಾಣವನ್ನು ಪಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಸಾರಾಂಶ ಮಿ. ಆಂಡೀಲರು ನುಮ್ಮಿ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಸ್ಥಾಪದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪವಿತ್ರನಾಮೋಚ್ಚಾರಣವು ಪ್ರತಿಯಿಂದು ಹಿಂದಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊಂಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಕೈಯಿಂದ ಸಾಹಾಯ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಮುಂಬರಿಯುವುದು.

ಸ್ಥಳಿಕ—ಮಂಗಳೂರು.

ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ಕಳ್ಳಾಡಿಸಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸೋಲಿಯು ಕರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಂಗಳೂರು ವಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರರಾದ ಕ.ಡ್ಯಾನ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದ್ದೂರರವರನ್ನು ಸ್ಪೆಶ್ಯಲ್ ಆಫೀಸರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ಆಗಿರುವ ಮ. ರಾ. ರಾ. ಭಾಸ್ಕರನಾಥ ಧಂಡಾರಿ, ಬಿ. ಎ; ಇವರಿಗೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರಾಗಿರುವ ಮ. ರಾ. ರಾ. ಟಿ. ರಮಣಯ್ಯಂಗಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೂ ವರ್ಗವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರಾಗಿರುವ ಉಮ್ಮುಲ್ ಖಾದರ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದ್ದೂರ್ರವರಿಗೆ ಕಾಸರಗೋಡಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭವನದ ಸಭಾ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೫ನೇ ಸೋಮವಾರ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫॥ ಘಂಟೆಗೆ ಎಲೆಸಿಯಸ್ ಕೂಲೇದಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತ ವೇದಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಅನಂತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ವಿಷಯ ಭಾಷಣಮಾಡುವರು. ಸರ್ವರಿಗೂ ಆಮಂತ್ರಣವಿರುವುದು.

ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಅದು ಮುಖ್ಯರ ಸ್ವಾಮಿನಪ್ಪನವನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನದ ಗಾಮ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿರುವರು. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಸಮೀಪವಿರುವ ನಡ.ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಭಾನುವಾರ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಹುಲಿಗಳು ನಡಗ್ರಾಮದ ಕುಳ್ಳುಮಲ್ಲು ಎಂಬಲ್ಲಿರುವ ಪೌಲುಪಕ್ಷಿ ಎಂಬವನನ್ನು ಅವನು ಮನೆಯ ಸಮೀಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಧಾಳಿಮಾಡಿಸಿ ಅವನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಪೌಲುಪಕ್ಷಿಯ ಅಣ್ಣನಾದ ಮತ್ತಾಯನ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದ್ದು ಇದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಹುಲಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇವರ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಹೇಡಿ ?

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೨೦ನೆಯ ಆಂಗ್ಲವಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಲಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾಡುವರೆ ಬಳ್ಳಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿಡಿಕೆಲ್ ಸಾಲೆಗೆರೆಯೇ ಇತ್ತಾಯಿದ್ದು.

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿದ್ದರು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಗುರೆಳ್ಳರುಗಳು; ಇವು ಮಿನಿ ಆಲುಗಳು, ಗಂ ಆಸಾಮ್ಯಾಟಿ ಮಿಷಿಯರುಗಳು, ಬಟ್ಟರ ಆರ್ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರ, ಇನ್ನೊಂದು ಜಾನುವಾರು ಪ್ರದಿಪಾಲನ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕೆಯಂಬುತ್ತೂರಿನ ಬಳಿ ಕೆಂಪೊಡಿಯಂ ಹತ್ತಿಯ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರ, ಕಳ್ಳಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಬೂನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದು, ಶೆಕಿಕಾಡಿದಲ್ಲಿ ಐದು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಾಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ವಿಶೇಷವಾದಿ ಇದೆ ಇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಫಲವಾದೀತು ಎಂದು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಯಶಸ್ವಿದ ಅರಂಭದನುವ ಮುಂಚೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಕರನ್ನು (experts) ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಪೈಕಿ ಬಜ್ಜಾಗಳ ಪರಿಹೋಧನೆ ಮಾಡುವ ದಕ್ಷ ನೇಮಿಸಲಾದವರು ಸರಕಾರಿ ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ. ತೊಗೆದ ಕೆಲಸದ ಪರಿಹೋಧಕರು ಯುದ್ಧದ, ಸರಂಜಾಮಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞ ಅನುಭವ್ಯವಾದ ಬೇರೆಯಿಂದು ಕೆಲಸ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತು ಹೀಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹೋಧಕರು ವಿದಾಯಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿ ಹೋದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಆಜಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಂಡಿಕ್ಕ ಇಲ್ಲವೆಂಕಾದರೆ, ಪ್ರಯತ್ನಸಟ್ಟು ಕಿಂದ ಜನರು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಲ್ಲದುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರ ಇಷ್ಟಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿ ಫಲವಲ್ಲದೆ ಆ ಹಾಗಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೂಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಅನ್ಯರಾಜ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ವಸ್ತ್ರಸಾಲ್ಲ ಸಂಕಲಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿ, ಇಲ್ಲಿಯ ಆಂಗಡಿ ಮುಳಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಷ್ಟಮುಟ್ಟಿಸುವಂತಹ, ಸಾವಿ ಅಂತಹ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿದಾದ ಯಂತ್ರಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ತಳ್ಳ ಪರಿಹೋಧಕರ ಮತ್ತು ಕಾಸ್ತುಕ್ಕರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಇಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ತೊಡಕೆ ಇಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಟ್ಟು ಮೆರೆಯು ಆರೋಪಿಸಿದನೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟನಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಲುಲ ಕಾರಿಯಾದೀತೆಂದು ಸೋಡಲಿಕ್ಕಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಖಾರ್ ಕಛೇರಿ ಉಳಿದ ಖಿಲಕನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಈ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧದ ಖಾರ್ಕನ ಚಲಾವಣೆಗಿಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದು ಸಕಿಯಲ್ಲ. ಆವರೆ ಆದಾಜಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಎನಿಸಿ; ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಎನಿಸಿ, ಕರಡಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಈಗ ಬಳಕೆ ಕಳ್ಳಿರಿಯಾ ಪದ್ಧತಿ ನಿಂತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಖರ್ಚಿಗೆ ಆಗಾ ಬಿದ್ದಾನ್ನೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಿ ಹೊರವಸ್ತು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗಿ ಬರುವಂಥಾಗಿ, ಅವಸ್ಯ ಖರ್ಚಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಬೇಸೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಸಲ ಸಹ್ಯ ಬಜೆತನವನ್ನು ಅಲೋಚಿಸದೆ ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಂದ ಬಲ್ಲಯ ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಯಂಪ್ರಾಪ್ತಿಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಆಸಾಧ್ಯವುಳ್ಳ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದಂತೆಯೂ ಕಾಣಿಸಿ, ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು ಮುಂತಾದ, ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಪಾತ್ರಕೈಗಾಕಿಗಳು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವಿಯೋಗಿಸಿದರೆ ಆ ಹಾನಿಂದ ಜನರ ಸಾಂತಿಕ್ಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಹೆಚ್ಚುವಿದಂಲು ನನ್ನ ಕೋಗಳೆ.

ಮದ್ರಾಸು ನ್ಯಾಯಂವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒನರೆಬಲ್ ಭಟ್ಟರವರ ಠರಾವುಗಳು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಒನರೆಬಲ್ ಭಟ್ಟರವರು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗೆ ಕಾನು ತುಮಿನಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. (೧) ಫ್ಲಾಲ್ಸ್‌ಟೆನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕೋರ್ಟನ್ನು ಕಾಯ ಮಾಗಿ ಕಾಗಾಡಿಕ ಧನಸ್ಸು ರೂ. ೧೦೦೦ (೨) ಕೆಂಪುಕಲೆಟಿವ್ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ.ವುದಕ್ಕಾಗಿ ೩೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ (೩) ಕಳ್ಳಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಸಬಾಖಾನೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದ ೨ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಪಕ್ಷರು ಕರಾತಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿರುವುದು (೪) ಉಟ್ಟಿಯಂಬಂದದಲ್ಲಿ ಕೊಯಿನ್ ಎಸಾಯ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಿ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಿಂಗಳೂರಿನ ನಿರಾಶ್ರಿತ ಜನ ಉದ್ಯೋಗಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ (Depressed Class Mission) ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು.

ಈ ಪೈಕಿ ಕೊಯಿಬತೂರ್ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆಸ್ಸರ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದುವರಿಗೆ ಸರಕಾರದವರ ಪಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಸಾಬೂನು ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಈ ಕರಾಬಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಬಾಖಾನು ಮಾತಂಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತಿಕ್ಕೆಷ್ಟಾವನ್ನೇ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಿತ್ತಿರಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಗವಿಸುವುದೆಂದೂ ಪಟ್ಟಣ ಆವರಿಂದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಎಳೆಗೆಗೆ ಬಾಯಿದಂತೆಂದೂ ಸರಕಾರದವರು ಪಟ್ಟಣ ಯಿಸಿದರು. ಮಿಂಗಳೂರಿನ ನಿರಾಶ್ರಿತ ಜನ ಉದ್ಯೋಗಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಮಟಿಕೆ ಮುಂದೆ ಶಕ್ತಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಲೆ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದೂ ಇನ್ನೂ ಆ ಸಂಘವು ಯಾವುಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಆವುಗ ಬಿಡಿಸಿ ಸರಕಾರವ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ದಷ್ಟು ಸ್ವತ್ತು ಕೊಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮನಸ ಮನವಿ ಸರಕಾರವ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ. ಆ ವಿಷಯ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದೂ ಸರಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇನೇ ಸಭಾಲಿ ವಿಷಯವ ಸರಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯೊಳಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅವರು ಅದರ ಬಿಡಿಯನ್ನು ಮುಂದೊತ್ತಲಿಲ್ಲ.

ಗಣ್ಯರಿಗೆಗಳೇ ನರ್ಸರಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಮುಖ್ಯ ಆಪಾಯಗಳನ್ನು ಮುಂಚೆ ಕಾಲ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪಾತಗಳ ಖರ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಯಮುಖಿಗೆ ಕಳ್ಳಿಕ್ಕು ಎಂದೂ ಕಲು ಈಗ ವ್ಯತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳಿದೆ ಎಂದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಸೈನ್ಯ ಖರ್ಚು ಇತಿಮೆಯಾಯಿತು. ಇಡಕ್ಕಿಂದ ಕೇಳು.ತರದ ಮಿಲ್ಲ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಾಧಿಕೆಗಳಾದ ಬೇಳ್ಗ-ವೆಚ್ಚ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಸೈನಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯವುಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಸೇವೆಯೆ ಯುದ್ಧದ ಆರಂಭಿಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೆಂತೋರುವುದಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಹೆಡಗು, ಧೈರ್ಯಚಿಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲದಿಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಪರಂಗಾಕ್ಷದ ತೀರ್ಥಶಂದ ಪಾತಗಳ ಸೇವನೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಖದಾಯಕವೇ ವಿನಃ ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಊರ ಕರಬು ಸಂದಾಗಿ ಖರ್ಚು ಉಳಿಸಿ ಕಳ್ಳಿದೆ.

ಹೀಗಾಗುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಜನಗಳಿಗೆ ಎರಡು ವಿಧಿಯ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಕಿಕರವಾದ ಖಾಸ್ತಕಗಳ ಸೇವನೆಯ ಕೆಡುಕು ಒಂದು; ಈ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣ ತೀರಾ ಪರರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಇನ್ನೊಂದು. ಇವೆ ಅಲ್ಲ; ಸ್ಥಳೀಯ ಕರಬು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಿಂಗಳು ಅವೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ತೀರಾ ಕಷ್ಟಮಕ್ಕೆ ಅವುಗಳಂದಲೇ ಜೀವಿಸುವ ಅನೇಕಾನೇಕ ಜನರು ವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲೆಯುವುದೊಂದು.

ಸರಕಾರದ ಉತ್ಪನ್ನವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಎಂಬುದು ನಿರ್ವಾದ ಆದರೆ ಕುಡಿಕವಸದ ಮೇಲೆ ಮಿತಿ ಇಡುವ ಯತ್ನಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ವಿಕಾಯಕಮುಖಿಲ್ಲ ಈ ಕುಡಿಕವಸನನ್ನು ಕಡಿಮಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಇಲ್ಲ ಯೂ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ, ಪಾರಂಪರಿಕ ವೃತ್ತಿ ದೇಶಿಯ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮಾಡಕವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಕೈಯ ಭಾರವ ಬಿದ್ದ ನಿಸಾ ಅಂಥದೆ ಕೆಲವುಮುಟ್ಟಿಗೆ ನೀಷೇಧ್ಯರೂಪವಾದ ಸುಂಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ ವಿನಾ ಸರಕಾರ ಸಮುದ್ಯಕವು ನೆರವೇರಲಾರದೆಂದು ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವು

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸವಯದ ಹಿಂದೆ ಮದ್ರಾಸು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಕ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕಾರದವರು ನೆಮಿಕ ಮಾಡಿದ ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರಾಗಿ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯ ನ.ಶ್ರೀ ಆ ಕಮ್ಮಿಟಿಯ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು. ಒಂದು ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಸಲುವಾಲ್ಲ ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕುಡಿಕವಸನನ್ನು ತೀರಾ ಬಂಧಿಸಬೇಕೆಂಬು ಸಮಿಸುಕ್ಕಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲವಾದಾಗ ಕೆಲವಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸಲ್ಲದೆಂದೂ, ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆಲ್ಲರ ನೇಮಕಕಾರ ಆಲೋಚನಾ ಸಭೆಯವರ ಕೈಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಮಿತಿಸಿದ್ದರೆ. ಜೇಷ್ಠ ಈ ಕಾರಿಕಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಿನವರಿಗೆ ಸಂಕಾರವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಪ್ರದೇಶದ ಬೇರೆ ಮೊದಲಾದ ಕೆಳಳತರದ ಪಾನಗಳನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಕಿಸುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಾಪಕರವಾಗಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೆನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆವು.

ಕಾನರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ಕಳ್ಳಾಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದೊಂಬಿ:—ಈ ದೊಂಬಿಯ ಎಂಬು ವಿಧದ ಸಮಾಚಾರಗಳುವಳೆಯುವಂತಾ ತಿಳಿವುತ್ತದೆ. ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ನದಿಯ. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಮತ್ತು ತೀರಕಸಾನುಬಾಬ ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸ್ಟ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು. ಎರಡು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳೂ ಕುಡಬೇಂದು ತಾಯಿಯು ಎಂಬವರ ಆಡಳತವಲ್ಲರುವಿದ್ದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿಂದ ದೇವರ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ತಿರುಕನಾದ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತ್ಸ ಸಡಿಯು ವುದುಂಟು. ಚಂದ್ರಗಿರಿಯಿಂದ ತಿರುಕನಾದ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಒಂದು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮಸೀದಿಯು ಇದೆ. ಇದರ ಸಮಾಜ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಸಾಧ್ಯಕ್ಷನ ಸಮಾಧಿಯೂ ಕೆರಿಸದು. ಈ ಮಸೀದಿಗೆ ಮಜಲ್ಲ ಪೆಂಯು. ಪದೇ ಪದೇ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಇಡಿಕಿಲ್ಲವು. ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದರಡಾದರೂ ಅಥವಾ ಊರಲ್ಲಾ ವಸ್ತವಾ ಮಾತಾಡಗಾಗಲಿ, ಏಕ್ಕಾವಿಗಲಿ, ಬಂದಾಗ ವ್ಯಾಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗುವರು. ಚಂದ್ರಗಿರಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಟ ಉತ್ಸವವು ಈ ಮಸೀದಿಯ ಸನಿಹವರೆಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕಿರುವುದು. ಹೋಗುವಂಥಾ ದಾರಿಯು ಮಸೀದಿಯ ಹಿಂದೆ ಸಮುದ್ರಕಿನಾರೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಈಚಿ ವಿಕಾರಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಗಿರಿ. ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಟ ಈ ಉತ್ಸವವ ಸಮುದ್ರಕಿನಾರೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಸೀದಿಯ ಹಿಂದಕಡೆಯಿಂದಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಯಾರೋ ಕೆಲವು ಜನ ವಾಸಿಸುವ ಒಂದು ಬಂದು ವಾದ್ಯಬಾರಿಸುವಾಗ ಬೆಂಕುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಕೊಂಡು ಹೋದರಂತೆ. ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಡಳತದವರು ಅಲ್ಲಯು ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಬರಕೊಂಡರು. ಇದರ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಕ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಗೈಮಕ್ಕರು ಬರೆದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆನ್ನು ನೋಡಿ ಉತ್ಸವವ ತಿರುಗಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿಗೆ ಬರವಾಗ ವಿಚಾರವ ಗಲಾಟೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದೆಂಬ ತಳ್ಳ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವಸಂಬಂಧ ಸಜಿಸಿಸಿದರಂತೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಡಳತದವರು ಪೋಲೀಸ್ ಸಹಾಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರಕೊಂಡರು ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯವರ ಆಡಿಯಂದ ಇದೇ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಆವೆ ಕೃಷ್ಣ ಜಿಲ್ಲಾಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಹೋಗಿ ಕು. ತಿರ್ಕಪಾಡಿಂಲ ಉತ್ಸವವ ಚಂದ್ರಗಿರಿಗೆ ಬರುವ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರು, ಸಬ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರು ಇವ್ವರಾದಿಗಳ ಜನ ಪೊಲೀಸಿನವರೊಂದಿಗೆ ಈ ಮಸೀದಿಯ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಮತ್ತು ಮಸೀದಿಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡೆ. ಆ ದಿನ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಗಂಟೆ ೬ರ ತನಕ ಮೌಲೀದು ಇರುವುದರಿಂದ ವಾದ್ಯ ಶಬ್ದಾದಿಗಳು ಆ ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ಬರಕೂಡದೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರು ಗಂಟೆಯ ಸುಮಾರ ಅಲ್ಲರ ಕೂಡದೆಂತಲೂ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟರಂತೆ. ಇಷ್ಟಂಡವರಿಗೂ ಈ ತೀರ್ಮಾನವಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಮೊದಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ಸವ ಚಂದ್ರಗಿರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರು ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಸಾಯಂಕಾಲವು ಸವಿಸಿಯಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯವರು ಗುಂಪುಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರ ಅಗುಗುವುದಾಗುವತ್ತ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಧಾರ ಎರಡು ಸಾವಿರದ ವರೆಗಿನ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯವರು ಮಸೀದಿಯ ಸಮೀಪ ನೆರೆದರು. ಅಕ್ಕಾಗಲೆ ಮಸೀದಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಫರ್ಲಾಂಗು ಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಉತ್ಸವದ ಜಪಸಮೂಹವು ಬಂದು ಸಾಯಂಕಾಲದ ಆರುಗಂಟೆಯ ಸಮಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಂಖಾರಿಸಿತ್ತು. ಕಮ್ಮಿ ನೋಟೀಸಿಕ್ಕರಲ್ಲಿ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯವರು ಈ ರೀತಿ ಕಿಡಿಕಿಡಿವಡಿದ್ದು ಕಂಡು ಹಿಂದೆ ಯಾಕೆ ಕಿಡಿದುಬಿದ್ದು ಏನಿಗೆ ಶಿಲ್ಲಾಗಾಲಿಯವರಾದ್ದು ಏನು ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಂದಲೆ ಉತ್ಸವವ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದ್ದಾಗ ಜೂರಾರು (ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರದಷ್ಟು) ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯವರು ಉತ್ಸವದ ಪಾದ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಮಸೀದಿಯ ಸಮೀಪ ವಿಶೇಷವೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯವಸ್ಥೆ, ಕೆಲಕೆಲರು ಉತ್ಸವದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರು. ಕೆಲವರು ಉತ್ಸವದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರು. ಕೆಲವರು ಉತ್ಸವದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಏಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ
ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

ಕಂಡೀ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಪೈಮಾದಿಪಾನಕ. ಪೈಮಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದೊಡ್ಡ 6 ಔನ್ಸ್‌ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳೆಂಬ ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬಕ್ಕಿದೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೇಗೆ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಬಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
55 ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಫ್ರೀಜುಲೆಂಡ್, ಈಸ್ಟ್‌ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಕುವಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭುಜಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ನೂತಕ್ಕೆಯ ಸೀಸೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನೂರು ದಾಹಿಗೂ ಸ್ಥಳ್ಳರ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಿಬಿಡುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಪ್ಪವಿದು.

ಶೀತ, ಶೀತರಾಯು, ಅರ್ಧಾರ್ಜ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ಮಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸಬೆಸೆ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಸವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಸೀಡಿನಿಂದುಂಟಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳತನ, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರಧ ಗುರುತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾನ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 200 ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಗಳು, ಕುಬ್ಬಿಗೆ 1 ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮೈ ರಾ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣಾಶ್ರ ಫ್ರೀಡಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎನ್. ಸೈ. ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಐ. ಎನ್. ಆರ್ ಡಿ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಲಂಡನ್ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್‌ಆಂಡ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್, ಎಗಿಯಿನೇಸ್ ನಂ. 3, ಸೊಸೈಟಿ ಇವು ಬರೆದಿರುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ಶಿಕಾಕಾಮುಸುರ ಕಸ್ತೂರಿ ನೂತಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾರಿಷ್ಟರ್‌ಗಳ ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಅಡ್ವೋಕೇಟ್, ಮೆಲುಬದ್ಧತೆ, ಶಕ್ತಿಯ ಸೋಪು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ದಿನಕ್ಕೆಟ್ಟಿಕೆಯ ಜ್ವರ, ಶೀತಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳತನ ವಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಯುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಕ್ಕಳಕ್ಕೇ, ಸ್ವರೂಪ ಸ್ಥಿರವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆತಡಲೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈ ರಾ ಪಿ ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತರಾವ್ ಸಾಹಿಬರ್ ಶಜನ್, ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಪರಿ ಕಮಿಷನರ್, ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರು. ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಔಷಧಿಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ತುಂಬಾ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕರದ ಉಪದ್ರವುಳ್ಳವಾದ ಕಷ್ಟಾಪಟ್ಟ ಮಹಿಳೆಗೆಗಳಂದಲೇ ವಿಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಯಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

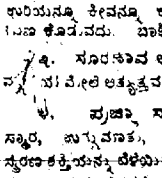

೧. **ಋಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು.** ಕೇವರ್ಧವಕವೂ ಕಿರೋ ರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

೨. **ಪ್ರಮೇಹರಿವು ಬಿಂದು.** ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೀವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಜ್ಜಯಿಲ್ಲದೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. **ಸೂರಕಾವ ಲೇಹ.** ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಮೊಳೆಕೆಯ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೪. **ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ.** ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉನ್ಮಾದವಾಕ್ಯ, ಬುದ್ಧಿವಿಕಾಸ್ಯಗಳನ್ನು ವರಿಷ್ಕರಿಸುವದು. ಸ್ವರಣಕಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾರಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯತ್ತಮವು. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. **ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ.** ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಕ್ಕ ವಿಶ್ವಯಶೀ ಮಂಜನವೆನ್ನೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದ್ದು ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೬. **ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ.** ಅಜಾಸನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದ ಸುಖ ವಿರೇಚಕವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. **ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ.** ಶೀತಜ್ವರ, ವಿಂಟಿಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ಬಿ. ಎಸ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ದೆವರ ಪೋಸ್ಟು ಮದರಾಸು.
B. M. NATH & CO. Ayurvedic Chemists
Devaram Post, MADRAS.

ಧಳಿಗಾಲ!

ಮಕ್ಕಳ ಕಿವಿ, ಮೂಗು ಸೋರುತ್ತಿದೆ. ಕೆಮ್ಮುರಮ್ಮುಗಳಿಂದ ನಿದ್ದೆಯೇ ಹತ್ತದು. ನೀರಿನಂತಿರುವ ಔಷಧಿಯು ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯಂತಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ!

ಯುಕಲಿಪ್ಟಸ್ ತೈಲ.

ಇದೀಗ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದು. ಒಳಗಡೆ ಯಾವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದರೂ, ಎದೆ ಬೆನ್ನುಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚುವದರ ಮೂಲಕ ಶೀಘ್ರ, ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗುವವು.

ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಶುದ್ಧವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಗುಣಯುಕ್ತವಾದದ್ದು ಒಂದು ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರಾಧಾ ಭಾಷಾ ಖಾನೆಯ ಔಷಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳ್ಳ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ: ಕುಪ್ಪಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೫.

ರಮಣ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ, ರಿಯಾಯಿತಿಯ ದರಗಳಿವೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಜಕ್ಕರಿ ಖಾಯಿಲೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಮುಂತಾದ
ಪ್ರತಿ ಬಾಟಲಿಗೆ ಆಣೆ ೬

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಜನಪ್ರಿಯಗ್ರಂಥಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಕಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅನೇಕ ಕಠಿಲಾಗಳನ್ನು ತಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.
Kalyanakaraka Bishajmandir.
POLALY. POST & C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೋಳಿ, ದ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮಿಶ್ರ ಧಾತ್ವಾಶ್ರಿತ ಉರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರಹ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಪಕ್ಕಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳುವ ಡಬ್ಬಿ 1ರ ಕ್ರಯ . . . ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. ,, 13—12—0.

ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇ.

ಇನ್ನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಆಶೀರ್ವಾಕ್ಕು ಅಭಿಮಾನ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ಲನ್ನು ಪತ್ರಮುಖೇನ ಕೆಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು.

ನನ್ನ ವಿಳಾಸ:— **ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,**
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಮಂದಿರ, ಉಪ್ಪುಂದ.

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ಈ "ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವನ್ನು ಸೇವನೆ ಯಿಂದ — ವೃದ್ಧನು ಪೀರಿಯಂತೆ ಇದ್ದರೂ, ಸ್ವಶೇಂದ್ರಿಯಗಳಾದರೂ, ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನೂರಕ್ಕೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ನುಸುಳಿಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಶಕ್ತಿಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯು ಕಂಡುಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕಂಠದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾರಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಶರೀರವು, ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವದು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾವಿಗೆ ಸಾಲಾಬ್ ಬಿಸ್ಕಿಯಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆಯೂ ಸಹ ಯಕೃತ್ತಿಗೆ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯ

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಪೊಂಗರ್
ಇವರ
ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿ ರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೪ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಪೊಂಗರ್ & ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:
ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ಕಾವ್ ಇದುವರಿಗೆ ನಾವ್ಯವಾದ ಬಗೆ ತನ್ನ ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂತರ ಎಚ್ಚುರಿಕ್ಯಕ್ಕಾಯಿದಾದರೂ ತಿಳಿಸಿಸದೇ ಇರುವುದು ಅತ ಅಪಾಯಕರವು. ಆದುದಂದ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವರವು ನಮಗೆ ಬರಿಯುವಲ್ಲಿ ನಾವ ಗೊತ್ತಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವೆ.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಾಕಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ದಯವಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ಪುಸ್ತಕವು ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಮಾಫ್.

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಕಂಷಸಿಗ್ರಾಹಕ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಿ. ಅದು ಅಮೃತ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,
ಆಕಂಷಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ, 167, ಪ್ರಾಸ್ಸ್, ಮದರಾಸು.
ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: Raphael & Co.,
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಜಾನಾಧಾನವ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧವನ್ನಾ ಉತ್ಪಾದಿಸುವನ್ನು, ತಗ್ಗಿಸಿ ವರ ಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ದೇಹದಲ್ಲಿನ ಮಾಂಸವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಿಗಳನ್ನು ದಿವಸ್ಕರಿಸುವ ತಾಯಿಯಾಗುವಂತೆ ತಾಯಿ ಧಾತುವನ್ನು, ಮೂಳೆಯ ಉಬ್ಬು, ಬಹುಮೂತ್ರ, ಮೂಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಮಷವಿರುವಿಕೆ, ಶ್ವಿತ್ಯಕುಷ್ಠ, ನಡುನೋವು, ಕೈಕಾಲುಉರಿತ್ತು ಜ್ವರ, ಕಣ್ಣುಬೆಂಕಿ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಸಾಧಿತ್ವ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ಅತ್ಯವಸರವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅತ್ಯಕತೆ. ಒಂದು ತೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟಿಬೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದಲೇ ತಾಜೀಕ್ಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಸ್ಮೃತಿ, ಸತ್ಪಾಪಶಕ್ತಿ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯ ದೃಢ ಜ್ಞರಗಳನ್ನೂ ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿಯೂ, ಅತಿಶಯವಾಗಿಯೂ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವಾದ ತಾಕತ್ತನ್ನೂ, ಆಜೀರ್ಣ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಗುಣಪಡಿಸಿ ಶೀತಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಮ್ಮು, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟ್ಲುನೋವು ನೆತ್ತಿನೋವುಗಳನ್ನು, ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಭಾಗಂಡಿಯರ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಖಾರಕ್ಷಯವಾಗಿ ಬಾಹುಮಿತಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಾದಿ, ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಹವಗಲಂ ಮುಂತಾದ ಬಲಹಾನಿಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವ ಶಕ್ತಿಕ್ಷಯವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂದಿವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಔಷಧಿಗಳು ಪಡೆದಿವೆ!!!

ಪ್ರತಿ ಔಷಧಿಯಲ್ಲೂ ಕಸ್ತೂರಿ ಇದೆಯೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಇದು ಇಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಬೆಲೆ ತೀಸೆ ರೂ. 1 ಮಾತ್ರವೇ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಾಲಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯು ಸಮಪಾಕವಾಗದೆ ರೋಗ ಬಿದ್ದಿಂತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಮಕ್ಕ ಭೇದಿಯೂ ಕೆಲವು ಸಲ ಸಿಂಬಿ ದಪ್ಪ ಪಾಂಡರೂ ಆಸುವಾಗಿ ಅಂಗಾಂಗ ಅಸುವಾಗಿ ಅಂಗಾಂಗಳಲ್ಲಿ ತಳ್ಳಿ ಕಂಠಮಾಲ, ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಹೊಟ್ಟೆಹುಳ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಮೂತ್ರಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಿಯು. ಬೆಲೆ ತೀಸೆ ರೂ. 1—0—0.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ, ಬಾಲಸುಧಾ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೋಗಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಥ್ಯ ಪರೇ ಹಿಂಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು.

ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಫ್ರೀ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ:

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,
ಮೈಸೂರು.

ಕರ್ಣಾಟಕ
Karnataka Ashta Mixtures.

ಚಳಿಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಆಂತರಿಕ (ದಿನಪಿಟ್ಟು ದನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮಂಥ ಔಷಧವಾದ ಮದ್ದು! ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪಾತ್ರಿಪಡಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಪೆನೊ-ವಿನ್:—ಕೊಬರಿಎಣ್ಣೆ, ಹೊಟ್ಟಿನೋವು, ಒಳರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ೧೫ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಪುಲಾಮು:—ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು, ಡಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಪುಕ್ಕಟೆ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
5ಕ ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agent:—The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು
ಕಲಿಯುವ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳು.

ಅಜ್ಜಿಕಥೆಗಳು:
ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು.
ಹೇನು ಸತ್ತು ಹಾಗೆ ಬಡವಾಯಿತು.
ಮೆಣಸಿನ ತಾಳವ್ಪ.

ಅಕ್ಷರಮಾಹಿತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಶಬ್ದಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ವಾಕ್ಯ ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಇವು ಗಳನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಳ ವಾಚಕ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಬಾಲ್ಯ ಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದವ

ವಾಚನಪ್ರೀತಿಯು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದುವದರಿಂದ ಹುಟ್ಟುವದು.

ಕ್ರಯ ಸುಲಭ!

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಭಾಷಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಕನ್ನಡ
ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಸ್ವರ್ಣಲತಾ	ರೂ 1—8—0	ಪೂರ್ಣಕಲಾ	ರೂ. 1—4—0
ಕೋಟಿನ	,, 0—12—0	ಹರಿದಾಸ	,, 0—4—0
ಮನೋರಮ	,, 1—0—0	ಕಾಮ್ಯಮಲಾಂಗಿ	,, 0—6—0
ಜಾಲಿ	,, 0—6—0	ಗಜೇಂದ್ರಸಿಂಹ	,, 0—12—0
ಉನ್ಮಾದಿನಿ	,, 0—6—0	ಪದ್ಮಿನಿ (ಚಕ್ತೂರಿನ ಮೊದಲನೇ	
ಪ್ರಿಯಂವದಾ	,, 0—4—0.	ದೋಕರ್	ರೂ. 1—8—0

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಪಟ್ಟಿಗಾಗಿ ½ ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿ.

ಯಂ. ಎಸ್. ರಾವ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಪುಸ್ತಕವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಉರ್ವಶಫಾ ಆಷಧಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಇದು ತನ್ನ ತೆರನಿಂಕಿಯೇ ಅದ್ಭುತವಾದ ಗುಣ ವಳ್ಳ ವಿಷಧವೆಂದು ತಿಳಿದವರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ರುವಂಥ ಚಿಕ್ಕ ಬಿಳಿ ಬಿಳ್ಳೆ ನಾವು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಧೂಳು ಔಷಧವನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಿಂದ ರೋಗವೇ ಗುಣವಾಗುವಂತ ಮಾದಕವಸ್ತುವ ಬಳಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ತಕ್ಷಣವೇ ಮತ್ತು ಬಹುಬೇಗನೆ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ವಂತ ವೈದ್ಯರಂಥಾ ಕ್ರಯವನ್ನ ಔಷಧವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯಕ್ಕಂತೆ ನಮಗೆ ಕೂಡಾ ಮನ ವರಿಯಾದಷ್ಟಂತಕರ ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಪುಸ್ತಿಗೆ ಕಂಡವು. ರೋಗಗಳೆ ಏನರು—

ಕೈಯಿಡೋಗ, ಹಡದರೋಗ, ಸಾಂಡುರೋಗ, ಸುಬ್ಬುರೋಗ, ಮಲಬೆರೋಗ, ವಜಾಸಾರಿ (ಕಾಲರಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಕಿವಿಯಲೆ, ಮೂಗಿನಲೆಯಿಗಿನ ವಿಸಿ, ಹೊಡೆಯಾದ ರೋಗ, ಕೆಳ ಹೊಳ್ಳೆ ಹೊರ ಬೀಳೋದು ಮತ್ತು ಕಳ್ಳುಸೋವು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಹ್ಯಾಸ, ಆಡಗ್ಸು ಇದ್ದೆಲಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟಕೂಲಿ, ಮೈಕೂಡಿ, ಆರದಲೆಕೂಲಿ, ವಾತಕೂಲಿ, ವಾತಕೂಲಿ, ರೆಟ್ಟಿಹುಣ್ಣು, ಗುಪ್ತಮ್ಮನ ಕೆಡೆ, ಹುರಾಪಿ ಕಜ್ಜಿ, ಗಜಗರ್ಜ, ತಿದ್ದು, ಇಸಬು, ಧಾಯವ್ರಣ, ನಾರುಹುಣ್ಣು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಟ್ಟಿನೊಲಿ, ಹಡದ ನಂತರ ಸನ್ನ ಕೂಸುಗಳ ಬಾಲಗ್ರಹ, ತೋಗಡೆಮ್ಮು, ಅರಲು, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗೋದು, ವೆಟ್ಟ ಹೊರಬೀಳೋದು, ರುಜ್ಜು ಆಗಾಲವ್ಯವ್ಯಗಳ ವೈಫಲ್ಯಗಳ ಸಹ ತಿಂಯಿದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು, ಭೇಗಿ ಕುಷ್ಠು ಸರ್ವದಂಶ ಇದರ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಪಾತ್ರಿಯಾಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಮ್ಮಾ ವಾವ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ. ರೋಗರಹಿತರಾಗುವಿರಿಂದು ನಂಬಿ ಬರವನಗಳ ಧನವಂತಿಗೆಗೂ ನರಮಾಣ ಬಹಳ ಕಡಿದು ಕ್ರಯ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲುಬಟ್ಟಲ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 2 ರೂಪಾಯಿ ನಮೂನೆ ಉದ್ದಿಕ್ಕೆ 4 ತೊಕದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಬೆಲೆ ಗಿಂದ ಗಿಂ ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ. ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ತೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು 5 ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಮಾನಾದ ಪತ್ರಗಳು ಕೆಳಿ ಮರಾಠಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುತ್ತವೆ. ದರಂತೆ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿ ಸಂಗಡ ಸಿಗುವದು. ಪ್ರತಿ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದುಕಾಲುಬಟ್ಲಿ 3 ಬಾಟಲಿಗಳು ಇಂದ ಸಾರಿ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಕಮಿಷನ ಸಿಗುತ್ತೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು 6 ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಸ್. ಕೆ. ತೀಂಗಡಿಯವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ (ಕಾಮ ಸಂಜೀವಿನಿ ಲೇಹ) ಅ ಕೂಲ ರತ್ನ ಇಳ್ಳೆ ರೂ 3—0—0 ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಅಮಾನಾದಪತ್ರಕ್ಕೆ ರತ್ನವೊಂದಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಉರ್ವಶಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್ ಶಹಾಪೂರ, (ಬೆಳಗಾವ).

ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೆ
ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧಿ

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ
ಹಲ್ಲು ಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವದಿಲ್ಲ
ಡೊಕ್ಕರಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಕೂರ್ಣಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
ದಂತವೈದ್ಯರಿಂದ ಹಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತೆಗೆಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ
ಖಲಧವಾದ ಔಷಧಿ
ಬಾಯಿ ಜೊಕ್ಕಗೆ ವ ಹಲ್ಲುನೋಗೆ ತಕ್ಷಣದ ಔಷಧವಲ್ಲ
ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ 2-3 ದಿವಸಗಳು ಹಾಕಿದಾಂದಲೆ ಗುಣಹೊಂದುವದು.

ಒಂದು ತೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಗೊಳಿಸಿ.

ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ 1—4—0.

ಔಷಧಾಲಯ ಹ್ಯಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ವರ

ಕೆಂಡಲ್ ಸಿಂದರ್ ಮತ್ತು ಹಂಡರ್‌ಕಳ್ಳಿ ತೋಥುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಕುವದು.

STANY BROTHERS
Sole Agents
M. C. C's, Toothache Specific, Mangalore.

ಸರ್ವಾಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿ:—ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ 1-2 ನೇ ಮಾತ್ರೆಯಿಂದಿ ಮಾಡಿಸಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ರುವ ಶ್ಲೇಷ್ಮವನ್ನು, ಶೀತವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿಂಬಿರುವ ಅಮಾವನ್ನೂ ತಕ್ಷಣ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಬ್ಬರ, ಪಕ್ಕೆಗಳ ಶೆಳೆತ, ವಿಧವಿಧವಾಯು, ಸೂಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಶುಣಪಡಿಸುವುದು. ಬೆಲೆ: 50 ಮಾತ್ರೆ, 4 ಆಣೆ.

ಯೆಳವಿನ ಎಣ್ಣೆ:—ಇದನ್ನು ಉಜ್ಜಿದ 2-3 ಘಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಅನಾಧ್ಯವಾದ ಪಕ್ಕೆಶೆಳೆತ, ಕೈಕಾಲುಶೆಳೆತ, ಕತ್ತಿನಸಿರುನಿಕೆ, ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇವುಗಳು ಯಶ್ಚಿತ್ತೆಯಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು. ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯೋಪಚಾರಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗುಣವನ್ನು ನಾವು ಹೊಗಳಕ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ: ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ:—ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಪ್ರಕಟಿಸುವರು. ವಿಧವಿಧಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು.

ಒನಿಂತರ್ನ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇದರ ಅಮೋಘವಾದ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಆದ್ಭುತ ಗುಣವನ್ನೂ ತಿಳಿದು. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಅಗತ್ಯ ಇರಲೇಬೇಕಾದುದು. ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ಯಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿ ಫ್ರೀ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ಲ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸುಮಾರು 300 ಮಾತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 1 ಆಣೆ; 5ಕ್ಕೆ 1 ಇನಾಮು, 25 ಸೀಸೆ ಟಿ. ಖ. ಸೇರಿ 5ರೂ.

ಕರ್ಪೂರಾದಿಪಟ್ಟು:—ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡವರು ಅಜೀರ್ಣದಿಂದ ಆವಮಂಕೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹಾಗೂತೆಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪವು ಅರಿವನು ಸುಖ್ಯ. ಕಾಲರಾದಲ್ಲಿ ತೂಕ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ. ಬೆಲೆ: 50 ಮಾತ್ರೆ 4 ಆ.

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂಗುಬಲ ಕರಳಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಔಷಧಗಳೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೆರಯಾದರೂ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಸಂಗಡಲೂ ವಿಧಿ ಅನುಭವ ಪತ್ರವಿರುವುದು. ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸುವಿಶಾಲ ಕಮಿಷನ್. ಏಜೆಂಟರುಬೇಕು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಬಿ. ಪಂಡಿತರ ಔಷಧಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ. (ಕಿಶಿಗೆರೆ ಬಾಕಿ ಗುಬ್ಬಿ) 4 ಆ. ಸುಳ್ಯದ ಮಾತ್ರೆ 60ಕ್ಕೆ 4 ಆ. ಪಂಚಪಾಲ (ಗುಜರಾತ್ಯಾ, ಅನೇಕ ಮಂತ್ರ, ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳಂತ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ) 1 ತೀಸೆಗೆ ಇಗುವ ಪೂಜೆ 1 ಆಣೆ. ಅಮೃತಾಂಜನ್ (ಸರ್ವರೋಗ ನಿವಾರಿಣಿ) ಕ್ರಿ. 1 ಆ. ನಾರಿಕೇಳಾಂಜನ (ಕೇಶವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹುಬ್ಬುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಕಾಮಾಲೆಯನ್ನು ಬರಿಸಿ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು) ಶೆಳೆತವನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು. ಕ್ರಿ. 1 ಆ. ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳಗಳು:—ಬಿ. ಪಂಡಿತರ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು. ಸರ್ವಾಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

Registered No. M. 995

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಕಂಡಾನಿರ್ಣಯಃ — ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಾಭವು ಸೇರಲಿ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವು. — ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳ ಹಾಗು ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿತಿ ತಾರ್ಥಾದ್ಗಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊಡೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ-। ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣನ ಸುಧುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೨೯ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಚಿಕೆ ೧೬.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಕ್ಕಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ-ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಎಣ್ಣಿನ ಹೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾಶ ಬಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ದೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ್ಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಕ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧಾನಿಗಳೂ ಬಡವರೂ ಆಕ್ಕಳ್ಳತಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬೆಲೆಗೆಟ್ಟು ವಸ್ತುಗಳು। ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಿಂದ ಕಮ್ಮಾರು ಮಾಡಲ್ಪಡುವಂಥವುಗಳು

ಬಣಾರೆ, ಕೂತಾ ಮತ್ತೆಕ್ಕರಿ, ಬತ್ತೇದಾ, ಇಕಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಯಮುತ್ತೂರು, ತುಮಕೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಆರಳೆಪೇಟೆ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ ಅನುದಾಸಾವ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಸೇಮಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಸರಕುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮುದ್ರಿತ, ಉಪಪಯೋಗಗಳ, ಹುಬ್ಬು, ಉತ್ತಮಗಳ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಸ್ಟೇಷನರಿಗಳು, ರಬ್ಬರಿಕಾಗಳು, ದೊಡ್ಡಕ್ಷರಗಳು, ಅಂಗೀ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು

ಸಿ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,

ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ರಫಂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸುಲಭ ದರಗಳು.

ಹಳ್ಳಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣಗಳಿಗೆ ಹೆಸ್ಕೊಂಡು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಬೆಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಸಿಹಿಕೆ:—ಸಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗ ಬಂಡಿಯ ಪೇಪರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದು.

WANTED.

Applications are invited for vacancies in the Board High School, Coondapoor from graduates trained and untrained. Salaries from Rupees 40 upwards according to qualifications. Apply by the 30th April 1918.

Union, 1—3—1918. (Sd.) H. Abdulla H. Kasim, President.

ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಎಲ್ಲಾ ಬೇನೆಗಳನ್ನು ತಲೆಸಿಡಿತ, ಸೊಂಟದ ನೋವು, ಶೀತ,
ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆನೋವು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ವಿಧಾನಗಳ
ನೋವುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಣವಡಿಸುವ

ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು

ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಣಿ ಎಂಟಕ್ಕೆ ಅಮೃ ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಉರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್. 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಉರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬಳ್ಳೀ ಚೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಪುಂಬಯಿ.

ಉಡುಪಿ—ಕೋಟ್ಟಿಕ್ಕಾರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು

ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ; ಹ್ಯಾತಕಕ್ರಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅರಸ್ಯ, ಯೌವನಕಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ನಿಶೇತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವದಾದರೆ ಅನೇಕರಾಯ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ನಿಮ್ಮ ಹಣವು, ಹೊಸ ಮತ್ತು ಜೀವವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವನಿರ್ಮಿತವಾದ **ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು** ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಪೆಟ್ಟಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ: ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿದವರು!

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಪುರುಷರಿಗೂ ಸಮಾನರಾಗಿ, ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಯೂ ಅಂತರಂಗವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಲಾಗದ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಬಹಳ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಔಷಧದಿಂದ ಗುಣಹೊಂದುವವೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಉಚಿತ! ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಉಳ್ಳವರೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರಾಜಾಸ್ಥಾನ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಾಲಯ

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಪೋ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ & ಕಂಪೆನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:

ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ನಾವು ಇದುವರೆಗೆ ಸನ್ನಾಹ ಆ ಕಬ್ಬಿಣದಂತಹ ವಿಜಯಂತಿಯ ಎಲ್ಲರಕ್ಕೂ ಕಾದುಬಾದರೂ ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವು ಆತ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಆದುದರಿಂದ ತಕ್ಕ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವರೂಪ ನಾವಿಗೆ ಬರಿಯುವಲ್ಲ ನಾವು ಗೊತ್ತಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವೆ

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮುಕಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ಈತ್ಕೃಷ್ಟ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ದಯ ಮಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ಪುಸ್ತಕವು ಉಚಿತವು ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಮಾಫ್.

ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಆತಂಕನಿಗ್ರಾಹಕ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಆದ ಅಮೂಲ್ಯ ಗುಣವನ್ನಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,

ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಬ್ರಾಡ್‌ವೇ, ಮದರಾಸ.

ಮೆತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: Raphaël & Co.,
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಚೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಜೀವಾಧಾರವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು, ಶರೀರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಿ ಪೂರ್ಣವನ್ನು ಗಟ್ಟುವಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ತಿಯಾದರೆ ನೂರಾರು ಧಾತುಗಳಂತೆ ತಲೆ ಧಾತುನಶ್ಯ, ರಕ್ತಕ್ಷಯ ಉ, ಬಹಮೂತ್ರ, ಮೂಳಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲುತಯಿಲೆ, ಕ್ಷಯಕ್ಷೀಣ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೈಕಾಲುಳ್ಳು ಉ, ಕೆಟ್ಟವಿ ಇಚ್ಛ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಲಿಗೆಹುಣ್ಣು, ಇತ್ಯಾದಿ ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮಾತ್ಮನ ಕೃಪೆಗೆ ತ್ರಿಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಮಹಾ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯರಿಂದ ತನ್ನಷ್ಟಿಗೆಂದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೃತ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ ರೂ 1—1—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಬಿಳಿಯ ಕಪ್ಪುಬಿಂದುಗಳಂತೆ ಬಾಹ್ಯಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಪ್ಪುಬಿಳಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ, ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಮೆರೆದಾದ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನೂ ಪಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಅಮೃತಾಮೃತವೇ ಮೆರೆದಾದ ಕಪ್ಪುಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವಾತಗಳನ್ನೂ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಗುಣಪಡಿಸಿ ಶೀತಕಂಬಂಧವಾದ ಕೆಮ್ಮು, ಸೀನು, ಗಂಟು ನೋವು ಮೆರೆದಾಗ್ಯದ್ದನ್ನು, ಮಳ್ಳಕ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಚಾಲಾಂತಿಮಟ್ಟ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಸರ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಸಮಾಡಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟಜ್ವರ ಹಠಗಳಂತಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯುತ್ಶಕ್ತಿಯಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದಾನಮಾಡುವಾಗ ಸಾವಿರಾರುಳ್ಳರು ನಮ್ಮ ಭಾತಿಷವೇ!!!

ಕ್ರಯ ಮಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಯಂ. ಇದೆಂಬುದನ್ನು ಅಂತರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಡುದಂತೆಯೇ ಇದು ಇಷ್ಟೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರವೇ

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ತ ರೋಗ ಪೀಡೆಗಳ ಪಾಪ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಬಾಲಸುಧಾ ೧-೨ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಸಿಸೆ ತೀಷ್ಣವಾಗಿ ೧-೨ ತಿಂಗಳ ಮಾತ್ರ ಧೀರ್ಘಿಯ ಕೆಲಸ, ಬೇಗೆ ಒಂದು ಧಕ್ಷ ಪಾಂತಿಯೂ ಆಗುವುದು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಕ ಪಂಡಿತರು, ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ಸೆಳೆತ, ಮುಖಾಂಧವ, ಹೊಟ್ಟೆಹೋಗಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಘಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಮಾಡುವುದು.

ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1—0—0.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ, ಬಾಲಸುಧಾ ಇವೆರಡಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೋಗಕ್ಕೂ ತುತ್ತೆದೆಯುವ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ್,

ಮೈಸೂರು.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಗ್ಯೂಮಿಕ್ಸ್ಚರ

Karnik's Ague Mixture.

ಜಳ್ಳಿಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಆಂತರಿಕ್ಕ (ದಿನವಿಟ್ಟ ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇವ್ಯಾವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಖಚಿತವಾದ ಮದ್ದು! ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಾತ್ಯಪಡಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಜೆನೊ-ವಿನ್ಸ್:— ಕೊಲೆರಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಒಕರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ೧೮ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು:— ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ಡಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,

56 ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agents:— The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳು.

ಅಜ್ಜಿಕಥೆಗಳು:

ಮೂರು ಚರಡಿಗಳು.

ಹೇನು ಸತ್ತು ಕಾಗೆ ಬಡವಾಯಿತು.

ಮೊಣಸಿನ ಪಾಳ್ಳಪ್ಪ.

ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಶಬ್ದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೆ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಬಾಲ್ಯ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯದಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡವಾಗಿ ಬೇರು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿರುವ

ವಾಚನ ಪ್ರೀತಿಯು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದುವದರಿಂದ ಹುಟ್ಟುವದು.

ಕ್ರಯವು ಸುಲಭ!

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಭಾಷಪುಸ್ತಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು.

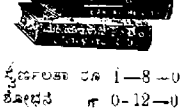

ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಸ್ವರ್ಣಲತಾ	ರೂ. 1—8—0	ಪೂರ್ಣಾಕಲಾ	ರೂ. 1—4—0
ಶೋಭನ	,, 0—12—0	ಹರಿದಾಸಿ	,, 0—4—0
ಮನೋರಮ	,, 1—0—0	ಕ್ಷಾಮಲಾಂಗಿ	,, 0—6—0
ಜಮಲಿ	,, 0—6—0	ಗಜೇಂದ್ರಮೋಕ್ಷ	,, 0—12—0
ಉನ್ಮಾದಿನಿ	,, 0—6—0	ಪದ್ಮಿನಿ (ಚತುರಿನ ಮೊದಲನೇ	
ಪ್ರಿಯಂವದಾ	,, 0—4—0	ಪೋಷ್	ರೂ. 1—8—0

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಪಟ್ಟಿಗಾಗಿ ೨ ಆಣೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿ

ಯಂ. ಎಸ್. ರಾವ್ ಕಂಪೆನಿ,

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ನಿರ್ಮಲಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

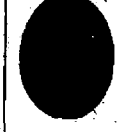

ಇದು ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಅದ್ಭುತವಾದ ಗುಣವುಳ್ಳ ಔಷಧವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ವಿದಿತವಾಗಿರುವುದಾದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಡಿದಂತೆ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಡಿದಂತೆ ದೇಹದ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧವು ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಗುಣಾಧಿಕ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಕಠಿಣ ರೋಗಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದ ಅನೇಕ ಜನರ ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಕಿಂಗಳಿಗಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಂತ ಮೈಮೇಲಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದಲೂ ಅನುಭವ ತಕ್ಕೆಯಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಇದೊಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತುವೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದೆವು. ರೋಗಗಳ ವಿವರ:—

ಕೃಮಿರೋಗ, ಹರಡರೋಗ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮಲರೋಗ, ವಾಯುವಾರಿ (ಕಾಲರಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಚಳ್ಳಾಲ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಕಿವಿರೋಗ, ಮೂಗಿನಿಂಳಿಗಿನ ಸಿಸಿನ, ಮೊದಲಾದ ರೋಗ, ಕಣ್ಣಿನ ಸೊಳಗೆ ಹೂವು ಬೀಳುವಿಕ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪುನೋವು, ದಡ್ಡು, ಕೆಮ್ಮು, ಕ್ಷಾಸ, ಅಡಸ್ಮ, ಭಗಂದರ, ಅರ್ಶಸ್, ಹೊಟ್ಟೆಹೂರು, ಮೈಕೈಯು ಉರಿದಲೆಯುವಿಕ, ನಪುಂಸಕ, ವಾತಕೂರು, ರಕ್ತಿಹಸ್ತು, ಗುದ್ದುವ್ಯನ ದೆಸೆ, ಹುರಕು, ಕಜ್ಜಿ, ಗಜಕರ್ಣ, ತಡ್ಡು, ಇಸಲು, ಫೈಯುನ್ಗಾ, ಸಾರುಹುಣ್ಣು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಟ್ಟುಕೂರು, ಹಡರ ನಂಟು, ಸಣ್ಣ ಕೂಸುಗರ ಬಾಳ್ಗನ್ನಡ, ತೋಡಗೆನ್ನು, ಅರಿ, ಮುಟ್ಟುಡೋಸ, ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗೋದು, ವೈ ಹೊರಬೀಳೆಕಾಯಿ, ಮತ್ತು ಆಯಾಲವ್ಯವೈಗಳಿಗೂ ಸೈವಂಗಿಂಗ ಸಹ ತೀಳಿದ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು, ಬೇಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವಾಂಗ ಇದರ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಖಾತ್ರಿಯಾಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವಾಲ್ಯ ಬಾವ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರೋಗರಹಿತರಾಗುವಿರೆಂದು ನಂಬಿ ಬಡವರಿಗೂ ಧನವಂತರಿಗೂ ಸಾಧಾರಣ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 2 ರೂಪಾಯಿ ನಮೂನೆ ಉಚಿತ. ಕೂಡಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಗಿಂತ ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ಕೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ತಕ್ಕೆಯಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಆಣೆ ಬೀಳುವುದು ಅಮಾನತ ತಕ್ಕೆಗಳು ಕೆಲವು ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಬರೆಯಿರಿ. ಮೋಸವಿಲ್ಲ. ಅನುಮಾನವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿರಿ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

ಅರ್ಜಿಷಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್, ಶಹಾಪೂರ, (ದೇಕ್ಕಾವ).

ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧಿ

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ
ಹಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವದಿಲ್ಲ
ಹೊಳ್ಳಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಚೂರ್ಣಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
ಕಂತಪೈಡ್ಯರಿಂದ ಹಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತೆಗಿಸುವಮು ಅನಾವಶ್ಯಕ
ಶುಲಭವಾದ ಔಷಧಿ

ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಬಾಗಿದ ಔಷಧವಲ್ಲ
ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ 2, 3 ದಿವಸಗಳು ಹಾಕಿದರಿಂದಲೇ ಗುಣಹೊಂದುವಮು.

ಒಂದು ತೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ 1—4—0.

ಅಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಈ ಕೆಳಗಿನವರ

ಕೆಂಡಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ STANY BROTHERS
ಮುಖ್ಯ Sole Agents
ಹಂದಿನಕಟ್ಟೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ M. C. C's. Toothache
ದೊರಕುವಮು. Specifico, Mangalore.

ಸದ್ವಿಜಂಟರು ದೇರಾಗಿವೆ.

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿ:— ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ 1-2 ವೇಳೆ ಮಾತ್ರಧೇಧಿ ಮಾಡಿಸಿ ವಿದೇಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಬರ ಶೀತ್ಕರಣ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಕೆಂರಾಗ ಅವನ್ನೂ ತತ್ಕಣ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಪಕ್ಕೆಗಳ ಶೆಳೆತ, ವಿವಿಧವಾಯು, ಸ್ಪಂದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಬೆಲೆ 50 ಮಾತ್ರೆ, 4 ಆಣೆ.

ಯೆಳವಿನ ಎಣ್ಣೆ:— ಇದನ್ನು ಉಜ್ಜಿದ 2-3 ಘಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಅನಾಧ್ಯವಾದ ವಕ್ಕೆಶೆಳತ, ಕೈಕಾಲುಶೆಳತ, ಕತ್ತುಗುರಿಕೆ, ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇವುಗಳ ಯಕ್ಷಿಣಿಯಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು. ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೂ, ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯೋಪಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗುಣವನ್ನು ನಾವು ಹೊಗಳಿವ್ಯಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ: ಸೀಸೆಗೆ 6 ಆಣೆ.

ತ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ:— ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ವಿಧವಿಧಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು. ಬಾವನತೆ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇದರ ಅಮೋಘವಾದ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದರೆಷ್ಟಿಯೊಂದು ಧೀಕದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಅಗತ್ಯ ಇರಬೇಕಾದುದು. ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬಿಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಫ್ರೀ ಸ್ಯಾಂಪಲ್‌ಗಳ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸಮಾನುಗೆ 100 ಮಾತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 4 ಆಣೆ; 5ಕ್ಕೆ 1 ಇನಾಮು, 25 ಸೀಸೆ ವಿ. ಪಿ. ಸೇರಿ 5ರೂ.

ಕರ್ಪೂರಾದಿವಟಿ:—ಮಕ್ಕಳ ವಮ್ಮು, ದೊಡ್ಡವರ ಅಜೀರ್ಣಧೇಧಿ, ಅವಮಂಳೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಆಗ್ಗಾತೆಗುಣವಡಿಸುವುದು. ಶೈಲ್ಪವೂ ಅಪೀಮು ಸೇರಿಲ್ಲ. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ. ಬೆಲೆ 50 ಮಾತ್ರೆ 4 ಆ.

ಮಕ್ಕಳರಾಣಿ ವಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಪಟ್ಟಗಳೆಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಔಷಧಗಳೆಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳಪ್ಪೆಗಳೆ. ವೆರೆಯಾಗುವರೆ ಬಹಳ ಸೀಲಭ್ಧ. ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಸಂಗಡವೂ ಮಕ್ಕಳ ಆಸಮಾಣ ಕ್ರಮವಿರುವುದು. ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಮಿಷನ್. ಟಪ್ಪಾಲ್‌ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ವಿ. ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ 100ಕ್ಕೆ 8 ಆ. 2ನೇ ಗಜಕರ್ಣ ಮತ್ತೆ ಹುಳುಕ್ಕಡ್ಡಿಪೆಸರ (ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಪವಿ ಗುಣ) 4 ಆ. ಮುಖವೇದಿ ಮಾತ್ರೆ 50ಕ್ಕೆ 4 ಆ. ಸಂಗಡಿಸಿರ್ (ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿ, ಅವೋಳಿಗುಣ, ಮಧುರವಾಸನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು) 1 ತೀಸೆಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು 1 ಆಣೆ. ಅವೊಂದಿಕೆ (ಸುಖದ ಮಾತ್ರೆ) ಬೆಲೆ 4 ಆ. ನಾರಿಳೆಲಾಂಚಿಕೆ (ಕೆಲವು ತಪ್ಪಸ್ಸಾದ ಮುಂಚಾಗ್ರಹಿಂದ ಪಡಾರಾಗಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಯೋಜವಿಲ್ಲ.) ತಲೆಕೂದಲ, ಕಣ್ಣುಮುಂ, ಮುಂಚಾಗ್ರಹಿಯ ಸಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆ 4 ಆ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:— ವಿ. ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು. ಸದ್ವಿಜಂಟರಾಲ್ಲಾ, ನೇರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Printed & published by T. Subbaraya Nayak, Karkala, at the Karkala Printing Association, Karkala.

Registered No. M. 105

ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ:— ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾ ಕಾಸರು ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 2—ಕ್ಕೆ—0.

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿಶಿತಾರ್ಥಾದ್ಧಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ-। ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲಕವರಂಬಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೨೯ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಚಿಕೆ ೧೪.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ನೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವರ್ಧಕವಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಸ್ಥಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಮೈನು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಒಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ದೊಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಶೇಷಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪ್ಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧಾತುಗಳು ಬತ್ತಿಹೋಗದೆ ಅಕ್ಷಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳು। ಸ್ವದೇಶದವನ್ನೆಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಾಂದ ತಮ್ಮಾರ. ವಾಡಲ್ಪಡುವಂಥವುಗಳು.

ಬಣಾರಸ, ಪೂನಾ ಮತ್ತೆಶ್ಮೀರ, ಬಡೋದಾ, ಇರಕಲ್, ಗೆದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಯಮತ್ತೂರು, ತಂಜಾವೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಆರಣಿಕೆಟ್ಟೆ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಕೆಲಂ, ಅನಂತಾಬಾದ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತ್ರತಯಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಎಂಥ ಉತ್ತಮಗಳ ಸೀರೆಗಳಿಂದ ನೆಯ್ದ ಸಂಗ್ರಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಸುರಿತ, ಉಡಪುಸೀರೆಗಳು, ಹುಬ್ಬು ಉತ್ತರಗಳ ಕಾಲುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಉಡಪೆಂಗಳ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಸೀರೆಗಳು. ರವಕೆಕಣಗಳು, ದೊಪ್ಪಕ್ಕಗಳು, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಸಿ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,

ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ರಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡಿಸಲಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.

ಟೆಲ್ಲರ ನಗರಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:— ಕಮ್ಮಿಲ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಂಡಿಯಿದ ತೀರಿಗಳ ರಷ್ಟನ್ನು ಅಂದು ನೋಡಿರಿ.

WANTED.

Applications are invited for vacancies in the Board High School, Coondapoor from graduates trained and untrained. Salaries from Rupees 40 upwards according to qualifications. Apply by the 30th April 1918.

Udipi, 7—3—1918. (Sd.) H. Abdullah & Kasim, Proprietors.

ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಎಲ್ಲಾ ಬೇನೆಗಳನ್ನು ತಲೆಸಿಡಿತ, ಸೊಂಟದ ನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು ತಿ ಎದೆನೋವು, ಗಂಟ್ಲು ನೋವು ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ವಿಧಾನಗಳ ನೋವುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸುವ

ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು

ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಣಿ ಎಬ್ಬಿಸಿಕ್ಕೆ ಆದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 1—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ನಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನವೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬೇರೆ ಜೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪ್ಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ಲೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಉಡುಪಿ—ಕೊಚ್ಚಿಕಾರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಜುಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು

ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅರಿಷ್ಟ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ, ಏಜೀತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುವಾದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಾಧಿಸುವದಿದ್ದರೆ ಅನೆಲೆಕಾಯಿ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡಿಸಿ ನಿನ್ನ ಆಯುಷ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವನಿದ್ದತವಾದ **ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು** ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! **ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಯೂ ಇರುತ್ತೇವೆ!**

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ನಿತಾಕರರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಂಬೆಸಾಯಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಶ್ರೀರಾಜೇಂದ್ರಮುದ್ರಿ ಬಹಳ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಸನೋದ್ರೇಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಗಮನಿಸಿ: ಬೇಕಾದಲ್ಲಿಗೆ ಇದನ್ನು ವಿ.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು,

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.
ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು;

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised and issued Capital Rs.	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಚಂದಾ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ	300,000—0—0
Subscribed Capital	ಆಪ್ತಿಸಿದ ಮೂಲ ಧನವು ರೂಪಾಯಿ	230,700—0—0
Paid up Capital	ಚಂದಾಹಾಕಿ ಯತ್ತಿದ ಮೂಲ ಧನವು ,,	232,575—0—0
Deposits	ಮೌಲ್ಯ ತೆತ್ತ ಮೂಲ ಧನವು ,,	306,840—13—1
Reserve and other Funds ...	ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾಕಿ ಸೊಲಉಗಳು.	98,418—11—0

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 50/ received for 3, 6, 12 and 24 months @ 5, 5½, 6, and 6½% respectively at the discretion of the managing committee.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee

Current Deposit Account opened free of charge

Savings Bank Account opened for any sum not less than Rs. 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4%.

Loans granted on proper securities and pledges

Canara Bank Ltd.,
Mangalore, 1st March 1918.

P. Gopal Naik,
Secretary

ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು ... 98,418—11—0

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 5, 5½, 6; ಮತ್ತು 6½ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ ಮೊಬಲಗುಗಳಿಗೆ. ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೆಳ್ಳದೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಂಕ್ಕೆ ಮೊದಕೆವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಸೇಕಡಾ 2½ ದರಕೆಲಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಜಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿದಾರರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಬೇಂಕಿನ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಕಡೋಣಾಗುವವು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾಕಿತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ ದರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

ಮೈಸೂರು ಊದುಬತ್ತಿಗಳು.

ಪ್ರಸಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯಜನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಗಂಧ ಪ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ವೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಿರಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಕೊಡುಬತ್ತಿಗಳು. 24 ರೂಪಾಯಿ ಮೂಕನ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 12, 5, 3, 2-8-0, 1-0-0

ಅರಗಜ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವಗಳು. ತೊಲ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1

ಬಾಲುಗಾಹ ಧೂಪ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಗಾಳಿಚೇಷ್ಟೆಗೆ ಸಂಜೀವನವಾದ ಮದ್ದು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಟಿನ್ 1ಕ್ಕೆ 1 ಆಣೆ.

ಜರದ. ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನುತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವಂಥದ್ದು. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ರಾಯಲ್ ಸುಗಂಧಿ. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ಇದು ಗಂಧದ ಬಿಲ್ವಯನ್ನು ತೇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಡದಂತೆ ಬಹಳ ಸುವಾರನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು. 1 ಶೀಸೆ ಸುವಾಸನೆ 100 ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ.

ವರ್ತನೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ನಾಮಾಂಕಿತವನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಂದಾವರ್ತ ಬಯಮೂನ ಕಂಚ್ಚಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ನನ್ನ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಂತೆ ಹೊಲ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ಸಕ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕ್ಲೈರ್ಸ್ ಡ್ರಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬಿ ಉಲನ್ ವಾರ್ಟ್ಸ್ ವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಕ ದೊರೆಯುವುದು.

ಬಿ. ಉಲನ್ ವಾರ್ಟ್ಸ್,
ಕೋಲ್ ವಜಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಬಿ. ಎಲ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸುಗಂಧಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ. ದ. ಕನ್ನಡ.

ಪಂಚಸಾರ ಲೇಹ.

ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಬರುವಂಥ ರೋಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ತರದ ಇಂದ್ರಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಶೀರಿಗೆ ರೂ 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪಿಡುಮುಖಿಕೆಗೆಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂಥಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ನಿರ್ಗುಂಡಿ ತೈಲ.

ಈ ತೈಲವನ್ನು ನೈಗೆ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಕ್ಷವಾತ, ಅರ್ಧಾಂಗ, ಕಟಿಶೂಲೆ, ಜಾನುವಾತ, ಗುಲ್ಮವಾತ, ಅಂಡವಾತ ಮುಂತಾದ ನಾನಾತರದ ವಾತರೋಗಗಳು ಸಮನವಹುವು. 84 ಬಗೆಯ ವಾತರೋಗವು ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನು ಕಳೆಯುವಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ವಾತವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಿತ್ತೊಗೆಯುವುದು.

ಕ್ರಯ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಗೋರೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಅಪಸ್ಮಾರ, ಕೃಮಿ, ಕುನ್ಮಾಷ ಪ್ರಮಕ್ಷಾಸೆ, ಯಕ್ಕುತಕ್ಷಯ, ಭೂತಗ್ರಹ ಉಪದ್ರವಗಳು, ಸ್ಮೃತಿ ಪರಿಭ್ರಂಶವಾದಾಗ ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೂತಿಕ ಉಪದ್ರವಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದು. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಕ್ರಯ 25 ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂಜ್ಯವಾದ ಗುರುಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಯಾರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಪಾದರ್ಮುಲ್ಲರ ಮತ ಸೈಪಿಕ್, ಡೊಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಕೊಡ್ಲರ್ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತರದ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಎವರವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯಶಾಲಾ,
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ. ದ. ಕನ್ನಡ.

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ! ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ!!

ಮಂಗಳೂರು ಪಂಡಿತ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಗುಣಾಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಲಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು.

ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿಯ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು.

ವಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಕಾಮಾ ಪ್ರಾಪ್ತಾಸ್, ಮಂಗಳೂರು.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ **"ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್"** ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುದಿನವೂ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ,ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯು ರುಚಿಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕಟ್ಟು ವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವಲೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಉಪದ್ರವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವಲೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅವ್ಸರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದ ಮುಖ
ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!
ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರವೂರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಂಟರಾಗಲುಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆ ಕಳಿಸುವುದು.

ಸೋಲ್ ವಜಂಟ್ಸ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಲಪ್ತಾ ಎ ಬೈಟ್

ಇದರ ವಾಸನೆಯು, (ಪರಿಮಳವು) ಬಹಳ ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಇರುವಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಕಣ್ಣುಗಳು ತಂಪಾಗಿಯೂ, ಶುಭ್ರವಾಗಿಯೂ, ಆಗುವದಲ್ಲದೆ, ನೆಗಡಿ ಬೇನಾ ಬೇಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ಯ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೇನುಗಳು ಮುಂತಾದುವು ನಾಶವಾಗಿ ತಲೆಬುರುಡೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಗಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮೀಸೆಗಳು ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಜನರು ಇದಕ್ಕೆಂತ ಉತ್ತಮ ವಾದ ಎಣ್ಣೆಯು ಬೆರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೧—೪—೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಕೆಮ್ಮಿನ ಔಷಧ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಔಷಧ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳು, ಗೊರಲು, ಶ್ವಾಸ, ಪೀಸ, ನೆಗಡಿ ಗಂಟಲುಬೇನಾ, ಎದೆಸೋವುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಈ ರೋಗಗಳಿಂದಾಪತ್ಪೊಂದು ಇನ್ನು ನರಳುತ್ತಿರಬೇಕು.? ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ಕರಿಸಿ ಸೇವನೆಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅನಂತರ ಯಾವ ಬೇರೆ ಔಷಧಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳಾ ರಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಎದೆಗೆ ಬಲಕೊಟ್ಟು ತ್ರಾಣವಂತ ರೋಗಗಳ ತಲೆಯಿಕ್ಕದಂತೆ ನಾಶ ಪ್ರತಿ ಒಂ ಮಾತ್ರೆಗಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ ೧—೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಗ್ಲಿಟೋಡಾಯಿನ್.

ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಮೇಹರೋಗಗಳಿಗೆ ಎಂಥ ಸೀಸೆಗಳ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಹಳೇ ರೋಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಅಥವಾ ಹೊಸತಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಬೆಳುವು ಹೋಗುವುದು. ಉರಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷಗೊಂಡುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸೇವಿಸಿದ ಮಾತ್ರೆಗೇ ಉರಿಮೂತ್ರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮೂತ್ರವು ಬೆಳುವಾಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ರೋಗದ ಪಟ್ಟನ್ನೇ ಅಡಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿಯು ಕಾಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೆ. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೦—೦.

ವಿಳಾಸ:— ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ಕೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಪೋಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸ್ಯಾಕಲುಗಳ ದುರುಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಸ್ಯಾಕಲುಗಳ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸುಲಭಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ

ಮಂಗಳೂರು ಸ್ಯಾಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್

(1917ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನೂತನವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಕಲೋಪಕರಣಗಳ ಸಗಟು ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿ.)

ಇವರಿಂದ

ಬರೇ ವೆನಪ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಕ್ಲೋ ಡೆಂಟಲೀನ ಕ್ಲೋ

ಈ ದಂತಾಮೃತವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೂ ಒನ್ನಡಿಗೂ ಕೈಕಂಡ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ.

ಹಲ್ಲುನೋವು ಕುರುವಾದಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ 2 ಯಾ 3 ಹನಿಕುಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗುಣಕರ. ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಒಂದು ವಾರದ ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ದಂತಪೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅವಶ್ಯವಿರದು. ಬಾಟ್ಲಿ 1 ಕ್ಕೆ ಆಣೆ ಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುವದು.

ಶೀಸೆ ಗರ ಕ್ರಯ ರೂಪಾ. 1—0—0. ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಬಾಟ್ಲಿ 1 ಕ್ಕೆ ತರಿಸುವವರಿಗೆ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ:— ಮಂಗಳೂರು ಸ್ಯಾಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:— ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತಾದಂಥ ಬೇರೆ ಜಾಹಿರಾತುಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಿ. ಕೇವಲ 10ರ ವರೆಗೆ (ಪರಿಮಾಣ 40ರ ವರೆಗೆ ಸಹ) ಪದಗಳುಳ್ಳ ಜಾಹಿರಾತುಗಳಿಗೆ ಅಣ್ಣಾಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಯೂರೋಪದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಹಡಗುಗಳ ನಾಶ—ಜೆರ್ಮಂ ಟ್ಯೂಗೆ ಏಳಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೧೧ ಹಡಗುಗಳು, ೧೫೦೦ ಟ್ಯೂಗೆ ಏಳಾದ ಇಟಲಿಯ ೧ ಹಡಗು, ೧೫೦೦೯ ವಿುಕ್ಕಿದ ಫ್ರೆಂಚ ೩ ಹಡಗುಗಳೂ ಈ ಪರಿಮಾಣಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೬, ಇಟಲಿಯ ೨, ಫ್ರೆಂಚ ೩ ಹಡಗುಗಳು ಟೊರ್ಪಿಡೊ ಹೊಡೆ ಮುಳುಗಿಹೋದವು.

ಶತ್ರುಗಳ ಯುದ್ಧಹಡಗುಗಳು ದಂಡಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ೩ ಬ್ರಿಟಿಷ ಮತ್ತು ೩ ಫ್ರೆಂಚ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳ ಆಳಿಗೆ ಬಂದು ೩ ಟೊರ್ಪಿಡೊ ಬೋಟುಗಳನ್ನೂ ೩ ಡಿಸ್ಟ್ರೊಯರ್ ನಾವೆಗಳನ್ನೂ ತಮಗೆ ಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಒಂದು ಹಡಗಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಖಂ ಆದರೂ ಅದು ಬೇಗನೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ರೇವಿಗೆ ತಲ್ಪುವು

ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಇಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಯಾ ವುುದ ಜರ್ಮನರು ವಿನಃ ಧಯಂಕರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಭೀಗಯುವು ಹೊಡದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡಕ್ಕಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ವಿಶ್ರಮಿಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಮಂಳಿಮಾಡಿ ಪೆರ್ಸ್ ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ ಮಲ್ಲಗೆ ಒಯಿಸ್ ನದಿಯ ನಿವ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ವರ್ಗಾವಾಗಿ ಮುಂದೊತ್ತಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಯತ್ನಿಸಿ ಒಂದೇ ಸಲ ೫೦ ಸೈಲು ಉದ್ದದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹು ರಭಸದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಕ್ಷಿಬಿದ್ದ ಅವರ ಪಾಳ್ಯದ ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈವಶವಾಡಿ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೊತ್ತಿದರು. ಇದ್ದ ಒಂದು ಸೈನ್ಯವ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ಯುದ್ಧದ ಮಾಣಾಮಟ್ಟಸಾಧನೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜರ್ಮನರು ಈಸು ಬಹಳ ಸಾಹಸವಂತರೆಂಬ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಫ್ರೆಂಚರ ಸೈನ್ಯದಿದ್ದ ರೀಮ್ಸ್ ನಗರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜರ್ಮನರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಂದ ಕಾಲು ಹಿಂತೆಗೆಯಬೇಕಾಯಿತು.

ಬೆಲ್ಜಿಯನ್ ಸೈನ್ಯವು ಕಾಡಾಡುವಲ್ಲಿಯೂ ಫಿರಂಗಿಗಳ ನಾವವು ಬಹಳ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಈ ಸಲ ಕೆಂಟೆಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಾಹಸದಿಂದ ಕಾದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಎರಡುಕಡೆಯವರ ಸೈನ್ಯ ಬಹಳ ಇತ್ತಾವಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಒಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪುನಃ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು. ಶತ್ರುಗಳ ೩೭ ವಿಮಾನಗಳು ಬಿದ್ದುಬಿದ್ದವು; ೨೦ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದವು. ಬ್ರಿಟಿಷ ವಿಮಾನಗಳು ಶತ್ರುಗಳ ಸರಂಜಾಮು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಸ್ಥಳ ಗಳಮೇಲೂ ರೈಲ್ವೆ ಸೇತುವೆಗಳಮೇಲೂ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಮಳೆಗರೆಯುತ್ತಲೆ ಇದ್ದವು. ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದವರು—ಬ್ರಿಟಿಷರು ಶತ್ರುನೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಪಾಳ್ಯದ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ೨೮ ಮೈಲು ದೂರದವರೆಗೆ ಶತ್ರುಫಿರಂಗಿ ಗಳ ಗುಂಡಿನ ಪಡಿಮೆಯು ತುರಿಯುತ್ತಲಿತ್ತು. ದುರ್ವಾಯುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು ದುಂಬಾದ ಭಯಂಕರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಶತ್ರುಗಳು ಬೀಳದೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವ ಈ ದುರ್ವಾಯುವಿನ ಪ್ರಹಾರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಮುಸಕ್ಕಗಳನ್ನು ಹಾತಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನ ಸಾಕವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಟೆಂಪೆನದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚರಿಂಗೆ ಜರ್ಮನರು ಬಹಳ ರಭಸದಿಂದ ಬಿದ್ದರೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಪೆರ್ಸ್ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಶತ್ರುಗಳ ಸೈನ್ಯವ ಕಡಿಮೆಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ೬೦ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗದಿಂದಲೂ ಕೆಲವ ದೊಡ್ಡ ಫಿರಂಗಿಗಳ ಗುಂಡಿನ ಪಡಿಮೆಯ ಮೇಲೆ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕಾಲುತಾಸಿಗೆ ಒಂದುಸಲ ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾವೆ. ಇದರಿಂದ ೧೫ ಮುಂದಿನ ಸತ್ತರು, ೧೫ ಮುಂದಿನ ಗಾಯ ವಾಯಿತು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಇಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧದ ರಭಸವ ಅಸ್ತಮಿಸುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಸಲ ಈ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಯಾವುದೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶತ್ರುವಕ್ಕತರವರು. ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುವುದಿಂದ. ಜರ್ಮನ್ ಕೈಸರನು ಸ್ವತಃ ದಳವಾಯಿತನವನ್ನು ನಡಿಸುವುದ ಳ್ಳದೆ ಯುವರಾಜನೂ ಒಂದು ದಳವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವನೆಂತೆ. ನ್ಯಕ್ಷ ಸೂಚಕ ವಾದ ಭಯಂಕರ ಆಲೆಗಳು ಒಂದಮ್ಮೊಂದು ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಹತಾಶವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶತ್ರು ಸೈನ್ಯವ ಕಂಡಕಂಡವಾಗಿ ಬಂದು ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು, ಬೊಂಬು, ಸಿಡಿಮದ್ದು, ಸಲಿಲು, ಮಿನೆಗ್ಸ್, ಸ್ಟ್ಗಾ ದೊಡ್ಡ ಫಿರಂಗಿ ಗುಂಡು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಬಳಕ್ಕಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರಹಾರಮಾಡಿ ಮಿತ್ರಸೈಂಯಿಯ ಪಾಳ್ಯದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗುವುದು, ಆವರು ವ್ಯತಿಹಾರ ವಂತಿದ್ದೊಡನೆ ಸಹಸೀರಾರು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವುದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಗುಂಪು ಸೇರಿ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಬೀಳುವುದು ಇವ್ಯವಸಿಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭವಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರಸೈಂಯಿಯ ಶಿಸ್ತು ಕಾಳ್ಳೆಯೂ ಸಹಜಾತ್ಕೃಯೂ ವ್ಯತೀಕಾರವೂ ಸೋಟಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನು ಕುಂದಿಸುವಂತಿದ್ದುವೆ. ವಾಯುವಿಮಾನಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ ಎಡೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯವ ಗುಂಪು ಕಡಿತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೊಂಚುಹಾಕಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ವಂದಿಯನ್ನು ಪಾಳ್ಯದ ನಾಯಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣ್ಣ ಪಾಳ್ಯದ ಮೇಲೂ, ರೈಲ್ವೆ ಸೇತುವೆಗಳ ಮೇಲೂ, ಶತ್ರುಸೈನ್ಯದ ಸರಂಜಾ ಮಂಗಳಿಸಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲೂ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸುವುದೂ ಇವೇ ಮೊದಾಗಿ ನಡಿಯುತ್ತಿವೆ. ಫ್ರೆಂಚರು ಇದ್ದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯದ ೫೦ ವಿಮಾನಗಳು ಭೂಪ್ರಾಂತ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು; ಆನಂ ಪಂಚಾ ಹಮ ಹೊಂದಿದವು; ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚರ ೨೦ ವಿಮಾನಗಳು ಸಾಹಸವಾದವು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಭಯಂಕರ ಗಾಳಿ ಹಾಗೂ ಗಾಳಿ ಹಾಗೂ ಗಾಳಿಸಹಿತ ಮಳೆಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸ ಸಮೂಹಾರ.

ರುಷ್ಯನ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಕೈಬಿಟ್ಟರಂದಿಂದ ಈ ಪರಿಣಾಮವು ಬಂದಿತು ಎಂಬ ಸಜೀವಹವಿದ್ದೆ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯು ನಾಚುಕರು ವಿಶ್ವ ರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಜರ್ಮನ ಅಮುಕಾಟ ಕೋರಾದ್ದಲ್ಲ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆತರಿಗೆ ಏಟ್ಟುಕೆಟ್ಟು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವಾದರೆ ಅನಕ್ಷಬೀಳುವು ದಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಜರ್ಮನರು ಒತ್ತಿದಷ್ಟಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಶತ್ರುಫಿರಂಗಿಗಳಿಗೆ ಏಲಿ ಇಡದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವ ನೆಂದಂಥಲ್ಲಿ ಸರಿಯುತ್ತು. ಹೀಗೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿದುದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸೋತುಹೋದರೆಂದು ಹೇಳಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯೂಕ್ಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯವ ಅಡಿಲ ಸೈನ್ಯ ವನ್ನು ಇಗಡಿಸಿಕೊಡಿದೆಯೋ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ ಅಡಿಲಿಗೆ ಬ್ಯಾ ಅಪಾಯವು ದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವುದು. ಅದೇ ಇಂದಲ್ಲಿ ಫಳ್ಳಕೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಡ್ಡಿದ್ದ ಎರುರಿಸುವ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯದ ಸಂಪೈಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಮೇಲಿ ಸಲ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಇತ್ತಿತ್ತಲಿನ ಕಿಷಿಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಈ ಯುದ್ಧವಾಕ್ಕೆಯು ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಅವರು ಧಿಗಿಲುಪಟ್ಟುಂಡೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ.

ನೆರೊನಿಕಾ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಇಲ್ಲಿಯೂ ಜರ್ಮನರೂ ಬಲ್ಗೇರಿಯನ್ನರೂ ಮುಂತೊಕ್ಕಿರುವುದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮೆಸೆಡೊನಿಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಸೈನ್ಯವ ೪ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ಇದೆ.

ವೆಲೆಸ್ತೈನ್ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೊರ್ದನ್ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಂತರ ಕಟ್ಟು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಅಟಿಗೆ ಪಾರುಮಾಡಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೂ ಈಗ ತುಗೆರು ಎದುರಾಡುವ ಹೆಚ್ಚಿದಂತಿದೆ.

ಸಮುದ್ರವೀಳಿಗಿನ ಸಿಡಿಮದ್ದು ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಬಿಡುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಡಗುಗಳಂದು ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಗುಂಡು ತಗಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ೨ ಅಧಿಕಾರಿ ಗರೂ ೬೮ ಅಕಾಸಿಗರೂ ಮಡಿದರು.

ಬಾಲ್ಟಿನ್ ತಾರೀಕಿಗೆ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರೊಯರ್ ನಾವೆಯು ಬೇರೊಂದಕ್ಕೆ ರಭಸ ದಿಂದ ತಗಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಕಲಾಸಿಯೂ ಮಾತ್ರವೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಕ್ಷರು.

ತಿಂಗಳಿಯಂದ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕು ವರೆಗೆ ಶತ್ರುಗಳ ೧೧ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ೬ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಜಖಂ ಮಾಡಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ವಿಮಾನಗಳು ಬ್ರುಸ್ಸ್ ಎಂಬ ಲ್ಲಿನ ಜರ್ಮನ ದೇವಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತಡಗೆ. ತಂಗುವ ಡೊಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಬಹಳ ಸಿಡಿಮದ್ದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದವು.

ಅಗೆಸ್ಟಿನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಜರ್ಮನ್ ಯುದ್ಧಹಡಗು, ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸರಕನ್ನು ಹಿಡಿಯುಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಬಳಕ ಕಾವಳಿಮಡಿ, ತ್ತಿದ್ದವು ಈಗ ಅವಸರಿದ ಒಂದ. ಯುದ್ಧಹಡಗಿಂದ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಸೋತ್ಸವಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ತಮ್ಮ ಫಿರಂಗಿಗಳ ಸಮೂಹ ಹಿಂದಕ್ಕರಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕರಿದರು. ಜರ್ಮನರು ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಫಿರಂಗಿಗಳನ್ನೂ ಕಾಲುಬಲದ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದಲೇ ಕಾವು ಮುಂದಿಸಿದ ಕಾಗೆ ಎಳಕೊಂಡುಬರುವುದು ಅತ್ಯಾ ಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸೋಟವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಯುದ್ಧಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವವರು ಒಪ್ಪಿಕ್ಕಾರೆ. ಈ ಸಲವೆ ಬೆಲ್ಜಿಯ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಯಾಮಕ ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆತುರ ಜರ್ಮನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಇದೆ ಎಂದು ಇವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟ ದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತದೆ.

ಫ್ರೆಂಚರ ಸೈನ್ಯವ ಇಂದ ಭಾಗವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯದಿಂದ ಬಿಂಗಡಿಸಿ ಇಬ್ಬಗೂಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಜರ್ಮನ ಪ್ರಯತ್ನವ ಇನ್ನೂ ಸಫಲ ವಾದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಫ್ರೆಂಚಭಾಗದಿಂದ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯ ಬೆಳಕಾದಾಗ ಫ್ರೆಂಚಸೈನ್ಯವ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಕೂಡಿತ. ಅದರ ಫ್ರೆಂಚರು ಸಕಾ ಹಮ್ಮಿಟ್ಟಿಬೇಕಾಯಿತು.

ಜರ್ಮನ್ ಸೈನ್ಯವ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೊತ್ತಿಬಂದಿದೆ. ಸೊಮ್ಮೆ ನದಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಬಿಬಳಿಯ. ಪೆರಿಸಿಗೆ ಕೊಂಬಿಮಿನ್ ರಕ್ಷಿಯ ಮುಂಭಾ ಗದಲ್ಲಿ ಸೊಯಿಸ್ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಿರುಕು ಅದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಪೆರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಸೈನ್ಯವ ಅಮಭವಕಾಲ ಯಾದ ನಾಯಕನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪೆರಿಸ್ ತಪ್ಪಾಸಾಧನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಜರ್ಮನ ಪ್ರಯತ್ನವ ವಿಫಲವಾಯಿಸಿ ಸಫಲವಾದೀತು. ಎಂದು ಸೋದಕಿಕ್ಕೆ ಇದೆ.

ಜರ್ಮನರೊಡ್ಡಿ ಫಿರಂಗಿಯು ಪ್ಯಾರಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ೬೫ ಮೈಲಿಂದಿರ ಕಳಿಂದ ವರೆಗೆ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಪೆರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಹಾರಿಸಿ ಸುಮ್ಮಗಾಯಿತು. ಆದರೆ ಪೆರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಗಾಬರಿಯಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ

ಇಟಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಟ್ರೆಂಟಿನೊಭಾಗದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ವಾರ ಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಯನ್ ಸೈನ್ಯವ ಇಟಲಿಯ ಕಡಗೆ ಇಳಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವ ನಡೆಯು ತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಬೆಲೆಸ್ತೈನ್ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಕೊರ್ದನ್ ನದಿಯನ್ನೂ ದಾಟಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವ ಮುಂದಿರಿಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಾಜದ ಸುಲ್ತಾನನ ಸುದಿನಕ್ಕೆ ೭೫ ಮೈಲು ದಾಯ ನ್ಯದಲ್ಲಿ ತುರ್ಕಿಯ ಒಂದು ಒಂಟೆಸವಾರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿತು.

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಜರ್ಮನಿ—ಜರ್ಮನಿಗೆ ಈಗ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೪ ಯುದ್ಧನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಸರಾಸರಿ ೧೪೬೫೦೦೦೦ ಪೌಂ ಅಥವಾ ೧ ಶಿಕಂಡಿಗೆ ರೂ. ೧೦೯೭೫೦೦೦೦ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಜರ್ಮನ್ ವಾರ್ಮಮಿನಿಸ್ಟರ್ ತಿಂಗಳಿಯು ಹೇಳಿರುವನು.

ಬೆಲೆಸ್ತೈನ್—ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬೆಲೆಸ್ತೈನನ್ನು ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿಂದ ಅಲ್ಲಯ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಡಳಿತಾಕ್ಕಯು ಹೊಂಬಿಸಿಯಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಜದ ಮತ್ತೆಯ ಸಾಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆಗಳ ಕಡಗೆ ಇವರ ಗಾರವ ಇವುಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂ ಅವಿಂದಿಯಿಂದಿದೆ ಎಂದು ತಂತಿವರ್ತಮಾನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ.

ನ್ಯೂಯೆರ್ಕ್— (ಅಧಿಕೃತ) ಕೆಲವು ಜರ್ಮನ ಮಕ್ಕಿ ಹಿಂದಿ ಜನರೂ ಡನೆ ಒಳಸಂಚು ನಡಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಲಿಂದ್ರ ನಾಥ ಘೋಸ್ ಎಂಬವನನ್ನು ಸಾನ್ ಫ್ರಾಂಸಿಸ್ಕೊದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೊರ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹಂಗಾಮಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವರು.

ಅಮೇರಿಕ—ಬ್ರಿಟಿಷರಡ ಅಮೆರಿಕದವರೂ ಹೊಲ್ಲಂಡ್ ದೇಶದೊಡನೆ ನಡೆದ ಹಡಗು ಚಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಸಫಲಕ್ಕಾರವಿದ್ದರಿಂದ, ಅಮೆರಿಕದ ಅಧಿಕಾರದೊಳಗಿನ ಸದುದ್ರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಓಡ್ಡಾಡುವ ಶತ್ರು ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಅವು ಬೆಲಕಾಯಿ ಕೆಡಂಡಾಯವೆಂದು ಅಮೆರಿಕರ ಯುಸ್ಟಿಟೆಡ್‌ಸ್ಟೆಟ್ಸ್‌ನ ಪ್ರೆಸಿ ಡೆಂಟರು ಸ್ವಕಟಿಸಿರುವರು. ಜರ್ಮನರ ಭೀತಿಗೊಳಗಾಗಿ ಡಚ್ಚರು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಂದರೆ ಹೊಂದಿಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೂ ಈ ಹಡಗುಗಳು ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಮುಳು ಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಯು.ಸ್ ಸರಕಾರ್ಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ತಾ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಹಡಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಯಾದ ಭಾಡಿಗೆಯನ್ನೂ ತೆಯು ದೆವಾಗಿಯೂ ಅಮೇರಿಕದ ಸರಕಾರವವರು ಭಾಷೆಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ಹಡಗು ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವ ಯುನೈಟೆಡ್‌ಸ್ಟೆಟ್ಸ್‌ನವರ ಯುದ್ಧ ಸಾಮಾಗ್ರಿ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ, ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾ ಗುವುದು.

ಸ್ವೀಡನ್— ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವೀಡನ್ ಮತ್ತು ನೊರ್ವೆಯ ರಾಜ್ಯ ಗಳಿಂದಿಗೆ ಅವರ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕದವರು ಏರ್ಪಾ ಟುಮಾಡಿರುವರು. ಆದಾನ್ ಸರಕಾರದ ಹಡಗುಗಳನ್ನೂ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯಲ್ಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ನಡೆದಿವೆ.

ಹಳೆದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

ಮದ್ರಾಸು—ಇಲ್ಲಿ ತೀ ಸ್ಪೆಶಿಯಲ್ಲು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಪೆಶಿಯಲ್ಲು ಪಂಡಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಫ್ರೆಂಚಿನ ಸ್ಪೆಶಿಯಲ್ಲು ಪಂಡಿತರು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಫ್ರೆಂಚ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಇದ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ:— ಪುಟ.

೧. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ. ೪

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:—

೧. ಮುಂಬಯಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷ್ಯನ್ ಯೋಗ . . . . . "

೨. ರೋಡ್ ಚೆಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಸಮಾತೋಷ . . . . . "

೩. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಮನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ೬-೫

೪. ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಚಳುವಳಿಕಾರರು . . . . . "

ಸ್ಫೀಕರ್—ಮಂಗಳೂರು . . . . . "

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಯುರೋಪಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧ ೫

೨. ಭಾರತ ವೃತ್ತಾಂತ . . . . . "

೩. ಒಳಚೀಟಿ ವರ್ತಮಾನ . . . . . "

೪. ಮಳ್ಳೆಕೆರೆಲ್ಲಿ ಕೆರ್ಲೂ ಮಠಾಸು ೬-೮

೫. ಉತ್ಪನ್ನಗಳ . . . . . "

೬. ಶ್ರೀ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭವನದ ನವಾನಿಕರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥ . . . . . "

೭. ದೇವಾಡಿಕ್ಷಿತರ ಸವ್ಯಾಪ ೪

೮. ಸ್ವೀಕಾರ ೬

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೮೯ ಫಾಲ್ಗುಣ ಬ. ೨ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ.

(ಲೇಖಾಂಕ ೫.)

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಾನಾಕ್ಕಿಂದ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೆ ಬ್ರಿಟನ ಒಂದು ವಿವಸದ ಹುಟ್ಟು ೭೮ ರೂಪಾಯಿ ಮುಕ್ಕಲು, ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಒಂದು ಅಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಕಂದಾಯವು ಇಲ್ಲಿಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಸರಾಸರಿ ಧನ ಇವೆರಡರ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ, ಇಂಗ್ಲಂಡ ಹಾಗು ಪಸಾಹತುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇಮ್ಮಡಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೆ ಮತ್ತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ನಿಂರ್ಕ್ಷಣದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸರಕಾರವು ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇವೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಂದ ೧೯೦೧-೧೯೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಡತನವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ತನ್ನ ಕಾಯಂಠಾಣ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇಪ್ಪರ ವರೆಗೆ ನೋಡಿದೆವು ಕೈಗಾರಿಕ್ಕೆ ಕಾಲಿವೆ ಮುಂತಾದ ಜನಗಳ ಉಪಯೋಗದ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವು ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆಯೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ವಾಚಕರಿಗೆ ಆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಂಬಿಕೆಯು ಹುಟ್ಟೀತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಾಯನಿ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಹಿಂದೀಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಗ್ರೇಟ್-ಬ್ರಿಟನ್, ಜಪಾನ, ಬಿಸ್ಮೇರಿಯಾ ಮುಂತಾದ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳು ಸೈನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತವೆ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನೊಡನೆ ಹೊಂದಿಸಿ ನೋಡುವಂತಹ ಅವಗಳ ವಿವರಣವನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ದೇಶ.	ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ಸೈನ್ಯ	ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚು ರೂ.	ಕಂದಾಯ ರೂ.	ಸೈನ್ಯ ಖರ್ಚಿನ ಸೇಕಡಾ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ.	೨೧ ಕೋಟಿ.	೨೬೬೦೦೦.	೨೮ ಕೋಟಿ.	೨೩ ಕೋಟಿ.	೨೩
ಗ್ರೇಟ್‌ಬ್ರಿಟನ.	೪೫ ಕೋಟಿ.	೪೫೦೦೦೦.	೧೮೦ ಕೋಟಿ.	೨೬ ಕೋಟಿ.	೧೫.
ಜಪಾನ.	೪ ಕೋಟಿ.	೨೬೦೦೦೦.	೧೮೦ ಕೋಟಿ.	೧೦ ಕೋಟಿ.	೧೦೫.
ಫ್ರಾನ್ಸ್.	೪ ಕೋಟಿ.	೬೩೦೦೦೦	೧೫೦೦೦೦೦.	೨೯ ಕೋಟಿ.	೧೦೫.
ಬಿಸ್ಮೇರಿಯಾ.	೨೦ ಲಕ್ಷ.	೬೦೦೦೦೦.	೨೬೦೦೦೦೦.	೨೦ ಕೋಟಿ.	೧೫೫.
ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಅಲ್ಬೇನಿಯಾ.	೭೦ ಲಕ್ಷ.	೫೦೦೦೦.	೨೬೦೦೦೦೦.	೩೫೫ ಕೋಟಿ.	೧೫೫.

ಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೆ ಕೂಡಿ ೬ ದೇಶಗಳ ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗುವಷ್ಟು ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚು ಮೇಲಿನ ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಕಂದಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಸೇಕಡಾ ೩೦ರಂತೆ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಸ್ವತಃ ಗ್ರೇಟ್-ಬ್ರಿಟನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣವು ೧೫ ಇದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಜಪಾನ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಇದೆ. ವಸ್ತುತಃ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶಗಳ ಸರಕಾರವು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮುಗಳ ಭೀತಿಯಿಂದ ಸೈನ್ಯದ ಪೋಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮೈಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಸೇಕಡಾ ೨೦ರ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂಥ ಪರಾಧೀನ ರಾಷ್ಟ್ರವೆ ತನ್ನ ಕಂದಾಯದ ಸೇಕಡಾ ೩೦ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವದು ಅಸಹ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸೈನ್ಯವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದು ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಂತ ಸಂರಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಸೈನ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡುವದು ಅತಿಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅದೆ ಪಟ್ಟಿಯೊಳಗಿನ ಬಿಸ್ಮೇರಿಯಾ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಈ ವಸಾಹತುಗಳ ಅಂಕಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿಬಹುದು. ಈ ವಸಾಹತುಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತೆಯೆಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಸೇರಿರುವ ದೇಶಗಳು. ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಿರತೆ ಈ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತೆಯೆ ಅವು ಕೂಡಾ ಸೈನ್ಯದ ಸರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಆದರೆ ಬಿಸ್ಮೇರಿಯವರು ಸೇಕಡಾ ೧೫ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕವರು ೩ ಅಂತೆ ನನ್ನ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತವೆ! ಎಂದ ಮೇಲೆ ಪಾಪವಲಂಬಿ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಹೊರತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡುವ ಕಂದಾಯದೊಳಗಿನ ನೂರಕ್ಕೆ ಐತಂತೆ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವದರಿಂದ ಎಂದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆಯೆ, ಅತ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾಲವೆಯಂಬ ಲೋಕೋಪಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟ ಸೈನ್ಯದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಂಡಾಪಟ್ಟೆ ಬೆಳಸಿದರಿಂದಲಾದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೈನ್ಯವಿದೆಯೆ? ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ವೆಚ್ಚಮಾಡದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ಸೈನ್ಯವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಂರಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಾ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎದೆ ಮುಟ್ಟಿ ಹೇಳಬಹುದೆ? ಯಾಕೆ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಂರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಜನಸಿನೊತನ ನನ್ನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸೈನ್ಯವು ಅಪೂರ್ಣವಿದೆಂದು ಹೆಚ್ಚಬೇಕೆ? ಈಗ ಯುದ್ಧದ ಸಮಯವಾರ್ತೆಯಿಂದ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತು ಒಂದು ಬೇಳೆ ಕ್ಷಮ್ಯವಾದೀತು. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ರಕ್ಷಣ ದಾಳಿಯ ಅಥವಾ ದೌನಿ ಭೂತಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವು ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ವೃಥಾ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆ? ರಷೊ-ಜಪಾನಿ ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿದ ನಂತರ ರಶ್ಯನ ಭೂತವು ನಲವತ್ತು ಹೂತಹೋದಂತೆಯೆ ಆಗಿದೆ. ಈಗಲಂತೂ ಅದು ಪೂರ್ಣ ಹೂತಿಹೋಯಿತು. ಪರಂತು ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ವಿವರೀತವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಸರಕಾರದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲುವಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಲೋಕನೀಯವು. ಆದರೆ ಈ ಹೊರೆಯು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹುಪಾ ಅಪಕ್ಷ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಹೊರೆಯು ಯಾಕೆ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಗೆ ಅನಪೇಕ್ಷವಾಗುವದೆಂದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಾರಭಾರವು ನಾಶಿಗೆಮೇಟಿನ ಕೈಗೆ, ಒಂದಿನಂತರ ಇಷ್ಟಕವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಯುದ್ಧವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಸಂಭವ ವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯೊ ಸರಹದ್ದಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಂಚ ದಂಗೆಯಾಗಿ ತ್ತಿರೋಣ, ಅಥವಾ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕರುಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಯುದ್ಧವಾಗೋಣ ಇಂಥ ಅವಕಾಶದ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಾಗು ಆಪ್ಪೆಂದು. ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗಾಗಿ ಹಿಂದಿ ಖಜಾನೆಯ ಮೇಲೆ ಸೈನ್ಯದ ಕಾಯಂ ವಾರ್ಷಿಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಹಾಕುವದೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೊ ಫಲ್ಗುಣಿ ದಾರಿಕ್ಕು ಒಬ್ಬ ಬಗನುಗ್ಗದ ತೋವನ್ನು ಕಂಡು ಪಟ್ಟಣಿಗರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಬೀಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುವಂತೆಯೆ ಮೂರ್ಖತನದ ಅಥವಾ ಅವಿವೇಕದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಜಿ ದೇಶದ ಸಮೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಪಟ್ಟು ಸೈನ್ಯದ ಆತಂಬರವನ್ನು ಬೆಳಸಿದರೆಲ್ಲ ಈ ದರಿದ್ರದೇಶವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಒಬ್ಬನತ್ತೊಟಕ್ಕೂ ಅಪ್ಪದವಿಲ್ಲದವನು ವಿಲಾಸಾಳಿಗೆಯ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದಂತೆಯೆ ರೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಸಾರಾಂಶ—ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಬಡವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಮಾತು ಒಂದುನೇಳೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೆ ಆಗಲಿ, ಅಂತು ನರಿದ್ರವಾದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯದ ಈ ವಿಪರೀತ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಪ್ರಾಣವು ಇಲ್ಲ ಸಮ ನಿಶ್ಚಿತ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುವಾಗ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಬಂದ ಸೈನ್ಯದ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮುಗಿಸುವದಾದರೆ, ಹಿಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಾಚಕರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಡುವದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಯನರು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಗಳು ಸೈನಿಕರಾಗಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ. ಇಹರ ಖರ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೋರಿಸುವದಾದರೆಹೀಗೆ ಹೇಳಬಹುದು:—೭ ಹಿಂದಿ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ೩ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸೋಲ್ಜರರಿಗೆ ತಗಲುತ್ತದೆ. ಗಲಾಟಿನ ಇನವಿಯ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ದಂಗೆ ಯಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಕಂಪೆನಿಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸೋಲ್ಜರನ ಖರ್ಚು ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ೭೭೫ ರೂಪಾಯಿ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಈಗ ಏರುತ್ತೇರುತ್ತ ಗಾರಂಠಿಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪಿದೆ. ಈಗ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಇತ್ತು ಸಂಬಳವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಆ ತರದ್ದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸೋಲ್ಜರರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳದ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಹಿಂದಿ ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅವರ ಸಂಬಳವು ಹೆಚ್ಚಿರುವದೆ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದಿ ಸೈನ್ಯದ ಸಂಬಳವು ಹೆಚ್ಚಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ದೀಳುತ್ತಿತ್ತೇ? ದೇಶದ ಕಂದಾಯದ ಧಾರಣವಾದ ಅಂಕನನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸರಕಾರವು ಉಸಪ್ತರೋಪಿಸುವಾಗ ಜಾಗಾಗಿ ದೇಕೆತ್ತು, ಹೀಗಾಗಬೇಕೆತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾರು ಯಾರ ಹತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದು? ಅಂತು ಈ ಸೈನ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪುಷ್ಟಿವಾದ್ಯಾಗಿಯೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯ ಮಾತಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು.

೧. ಈಗ ಇರುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಕ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ರಚನೆಯು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಲೋಕಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಜಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ವರ್ತಮಾನ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಪಕ್ಷದ ಮತಾಧಿಕ್ಯವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಪಕ್ಷದ ಮತಾಧಿಕ್ಯವು ಇದೆ. ತಥಾಪಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಪಕ್ಷವು ಜಯಿಸೀತೆಂದು ಹೇಳಲು ಮಾತ್ರ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಬರುವ ಕಪಿಲಾವಷ್ಠಿಯ ಯೋಗವೆ ಸರಿ. ಅಂಥದ್ದೊಂದು ಅಪೂರ್ವ ಯೋಗವನ್ನು ತೊನ್ನೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾಯಿದೆಳ್ಳಿನ್ಸಿಲು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ಮಾತು. ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಲೋಕಲುಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಗ್ಯಾಸ್ಲುಲ್ಲಿ ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇಂತಿಷ್ಟು ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮಿಸಲು ಮತ್ತು ಆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ದೇಕಬದೇಕಾದ ಈ ಧಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ನಾಮದಾರ ಪಟೇಲರು ತಂದರು. ಈ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ತುಂಬಾ ವಿರೋಧವು ಬಂತು. "ಜನರ ಪಾನಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾತುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಅಥವಾ ಗಲಭೆಯು ಉಂಟಾದೀತು" ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಹಲೆ ಕೋಟಿಕ್ರಮ ಳಗನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರು ಆಡಿತೋರಿಸಿದರು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನಪ್ರಿಯರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕ್ರಾಂತಿಕರವಾದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಚಳವಳವಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿ ಅಥವಾ ಲೋಕಲುಬೋರ್ಡುಗಳ ಗದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಯಿಯ ಅಂಗಡಿಗಳ ಇರಕೂಡದೆಂದು ಠರಾವಿನ ಶರತ್ತುಗಳು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಈ ಠರಾವಿನಿಂದ ಕೇಳೋಣಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಲೋಕಪಕ್ಷದ ಸಭಾಸದರು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಕೊನೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಲೋರ್ಡ ವಿಲಿಂಗ್ಡನರು ಕೂಡ ಟಾಯಿಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ನಾಮದಾರ ಪಟೇಲರು ಮತವನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಮತಗಳು ೧೬, ಆದರೆ ಅನುಕೂಲ ೧೭ ಮತಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಆ ಠರಾವು ವಾಸಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಈ ಕಪಿಲಾವಷ್ಠಿಯ ಯೋಗವು ಅಭಿನಂದನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

೨ ಲೋರ್ಡ ಚೆಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ ದೊರೆಗಳು ವರ್ತಮಾನ್ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಮುಗಿಸುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರು ಪುತ್ಥಳಿಗಳಂತೆ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವುಂಟು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸಭಾಸದನವಿಂದ ಅವರು ಹೊರಗೂ ಹೋಗ ಬಹುದಿತ್ತು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನೊಳಗಿನ ಚರ್ಚೆಯು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನೀರಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ವಾಡವಿವಾದ ಮುಂತಾದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕೈಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭವು ಈ ವರ್ಷ ಲಭಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಲೋರ್ಡ ಚೆಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡರು ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದರಿಸುವ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದರು. ಇಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕ್ರಮವು ಒಳ್ಳೆದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ.

೩. ಲೋರ್ಡ ಚೆಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡರು ಮೇಲಿನಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಚೆಚ್ಚೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರೂ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಯಿಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ ಕಳಾತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮತವು ಹ್ಯಾಗೆ ಇರೆಯೊ ಅದನ್ನು ಸ್ವತ್ಯವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸುವದೂ, ಚರ್ಚಿಸುವದೂ ಅತಿಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಕ್ರುದ್ಧುಗಳು ವಿನು ಅಭಿನ್ಯಾಯಪಟ್ಟಿರೊ ಅದರ ಕಾರಣವ

ಉಕ್ಕನ್ನದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಸಲು ಅಶ್ಶಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇನ್ ಕಮಟೆಕ್ಸ್ ಬೀಲಿನ ಭಿನೆಯ ಕೆಲಮಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು, ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೆ ಕರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳೋಣ ಮತ್ತು ಅದೆ ದೀಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅಧಾರದಿಂದ ಕರವನ್ನು ವಿಧಿಸೋಣ ಈ ಮಾತು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಕಕ್ಕೂ, ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಭಿನೆಸ ಕೆಲಮನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವುದಾರ ರಾಯ ಸೀತಾನಾಥರು ಒಂದು ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದರು. "ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ಹೆಚ್ಚಿರುವವರು ಈ ಭಿನೆ ಕಲಮಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನಾಗಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರತಿಬಂಧವು ಬರೆ ಯುದ್ಧಕಾಲದ್ದಲ್ಲ, ಯಾವಾಗಲೂ ನಡಿಯ ತಕ್ಕದ್ದು, ಏಂದಮೇಲೆ ಈ ಒಂಟಿಯ ಮರಿಯನ್ನು ಓಡಿಸುವದೆ ಹಿತಾವಹನಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದ ಸೀತಾನಾಥರಾಯರು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಈ ಉಪಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಲೌಂಡಿಸ್ ದೊರೆಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಉಪಸೂಚನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ಸಭಾಸದರು) ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದಲೆ ಮತಕೊಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಸದ್‌ವಿವೇಕ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋಚಿದ್ದಂತೆ ತಂತಮ್ಮ ಮತಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಲೌಂಡಿಸರ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಹೊರಗೆ ಬಿದ್ದಕೂಡಲೆ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ ಸರ್ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಮುನ್ರೊ, ಮೆಜರ್ ಜನರಲ್ ಬೆಂಗಲೆ, ಮಿ. ಕಾರ್ಪೆಂಟರ್ ಮೊದಲಾದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರು ನಾವುದಾರ ಸೀತಾನಾಥರಾಯರ ಕಡೆಗೆ ಅನುಕೂಲಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇವರಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿನಸಭಾಸದರ ಅನುಕೂಲಮತಗಳು ಕೂಡಿ ಅವು ೬೦ ಆಗಿದ್ದವು. ಮತ್ತು ಅಜ್ಞ ಪ್ರತಿಕೂಲವಿದ್ದವು. ಅಂತು ಸೀತಾನಾಥರ ಉಪಸೂಚನೆಯು ಬಹುಮತದಿಂದ ಸಾಸಾಯಿತು. ಈ ಸಂಧರ್ಭವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಂಡು ಲೋರ್ಡ್ ಚೆಮ್ಸ್‌ಫೊರ್ಡರು ಪೇಲಿನಂತೆ ಸಂಕಾರಿ ಸಭಾಸದರು ಸಹ ಸ್ವಮತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರಿಯಬಾರದು, ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಆರ್ಡರ್‌ಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪವಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಲೋಕಮತದ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದ ಕಂಠವಿನ ಮೇಲೆ ಮೊನ್ನೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗೆ "ಕಪಿಲಾಷಷ್ಠಿ"ಯ ಯೋಗ ವೆಂದು ನಾನೇನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವೆವೊ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಶೇಷ್ಯೋಪಲಿನ ಕಪಿಲಾಷಷ್ಠಿಯ ಯೋಗವು ಪೂರ್ಣ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿದೆ.

೪. ಲೋಕ ಮಾನ್ಯತಿಲಕ ಮುಂತಾದವರ "ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟೇಶನ್" ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯಾಣಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿದೆ ಲೋಕಮಾನ್ಯರು ಮೊನ್ನೆ ತಾ. ೩೭ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಹೊರಟರು; ಅವರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೆರೆಡು ದಿವಸ ನಿಂತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಲಂಬೊಗೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ವಿಲಾಯತಿಗಾಗಿ ಹೆಡಗನ್ನೇರುವರು. ತಿಲಕರು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆಂದ್ರಿಂದ ಅವರ ಸನ್ಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೂನೆ ನಗರವಾಸಿಯವರ ಮಹಾ ಸಭೆಯು ಸೇರಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾನಪ್ರತಿಕೆಯು ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಂತು ಗಿರಣಿಕೂಲಿಗಳ ೧೦೦೦೦ ಜನರ ಪ್ರಜಂಡೆ ಸಭೆಯು ಸೇರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋ. ತಿಲಕರು ಹೋಗ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಸ್ವಾರ್ಥಿನಿ ಅವರ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗಿರಣಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. "ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ ಮಿಷನಿನ್" ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾದ ಮಿ. ಸಿಂಧೆ ಇವರಂತು ತಿಲಕರ ಲೋಕಾಸ್ಪಣೆ ತ್ವವನ್ನು ದೇಶ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ಹೊಗಳಿ ಅವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಬರಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಈ ಮಾತು ಎಲ್ಲರು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡುವ ಹಾಗಿದೆ. ಇರಲಿ, ಈ ಹೋಮ್‌ರೂಲ ಡೆಪ್ಯುಟೇಶನಿಗೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹೋಮ್ ರೂಲ್ ಲೀಗಿನ ಕಾಮಯೆವರು ತಂತಿಮೂಲಕದಿಂದ ಸದರಿ ಡಿಪ್ಯುಟೇಷನಿಗೆ ಅಭಿನಂದನಪರವಾದ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಳಿಕ ಮಂಗಳೂರು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಪ್ತಾಹವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹೋಮ್‌ರೂಲಿನ ಲೀಗಿನವರೂ ಇತರ ಪಟ್ಟಣಿಗರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹಲವು ವಿಚಾರಿಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಕೊಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರಿಡುಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಡಲು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಾಗಿ ಸೇರಿರುವರು. ಲಕ್ಕುಬೇಗ್, ಸಂತೆ ಮೊದಲಾದ ವುಗಳ ಟಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾರಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಲೂ ಮನೆಮನೆ ಬರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಮಹಾ ಜನರು ತುಂಬ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಅವೇ ಪ್ರಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹದ ಆಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನ್ಯಾಶನಲ್ ಪ್ರಥಮಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಕಮ್ಮಿಟಿಯ ಧೀರರು ಮೆಂಬರರಾದ ಬಹುಮಾನಸಚ್ಚು ಸೇ. ಸಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯರವರು ಇದೇ ಅಧಿಕ ಎಲ್ಲರ ತಿಂಗಳ ೩೦ ರಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸ್ಟೇಶನರಿಗೆ ಬರ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟುವಾಗಿ ಕಾಗದವೇ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಪ್ತಾಹವು ಸಮ್ಮೊಪಿಸಿತು!

೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಾದರೂ ಆಚರಿಸತಕ್ಕದ್ದು!!

-(ಲೇ.—ಆಖ್ಯಾನಮಾಷ್ಟ್ರಿ ವಿಷ್ಣುಸುತ.)

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಈ ಧರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಳೆಯುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಷಯವು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬರುವಂತೆ ಮಿ. ಆರುಂಡೇಲರು ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ ೮ರಿಂದ ೧೫ ವರೆಗಿನ ೭-೮ ದಿವಸಗಳ "ಸಪ್ತಾಹ"ವೆಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಹಿಂದು, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಕ್ರಿಸ್ತ, ಪಾರ್ಸಿ, ಯಹೂದಿ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಹಿಂದಿಗಳು ಈ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಹು ಆದರದಿಂದ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಹುಮಾನಿಸಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೆ ಮುಂಬಯಿ, ಬಂಗಾಲ ಮುಂತಾದ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ಆಯಾ ಮುಖಂಡರು, ದೇಶವತ್ಸಲರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಪ್ರಿಯರು ಈ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಅತಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದಲೂ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಲೂ ಹಾಗೂ ಸಜವಾದ ವಿದ್ಯೆಯು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದಲೂ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಪ್ತಾಹವು ಹ್ಯಾಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಹತ್ತರ ಬರಹತ್ತಿದೆಯೊ ಹಾಗೆ ಹಾಗೆ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಜನರ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಅತಿಶಯವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹತ್ತಿದೆ. ಇದೊಂದು ಶುಭ ಶಕುನವೆ ಸರಿ. ಆಯಾ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಪ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಬೀರೇಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿ. ಆರುಂಡೇಲರಿಗೆ ಈ ಮಹಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಒಂದು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದ್ದೊಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಘವು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಿ. ಆರುಂಡೇಲರಂಥ ದೇವ ಭಕ್ತರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಎಲ್ಲೋ ಜನರು ತಮ್ಮಿಂದಾಗುವ ಹಣಸಾಹಾಯ್ಯವನ್ನು ಮಾಡತಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂತಮ್ಮ ಆಭರಣದ ಮೊಟಲಗುಗಳನ್ನು ಸಹ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಎಷ್ಟೊ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ವಿಧದಿಂದ ಸಾಹಾಯ್ಯವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಆರುಂಡೇಲರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಉತ್ತೇಜನವು ಒಂದಿದೆ. ಬಿಪುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಈ ವಿಷಯವು ಪ್ರತಿದಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಗ್ಲಿಷ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಲೆ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗದೆ ಇರದು.

ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾರಂಭಿಸಿದಂತೆ ಮಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯೆ ಸರಿ. ಈ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ, ಪುತ್ತೂರು, ಕಾರ್ಕಳ ಈ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಉತ್ಸವದ ಕಮಿಟಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದಾವೆ ಎಂದು ವರ್ತಮಾನವು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸೀರುವಾಗಿರೋಣ ಮತ್ತು ಬೇರೆಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ—ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಮುಂತಾದ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಮಂಜೆಶ್ವರ ಬಂಟ್ವಾಳ ಕುಂಬಳೆ ಮುಂತಾದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ವಿನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರೋಣ ಇದು ಚಂದವಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಪ್ತಾಹವು ಜಿಲ್ಲೆ ಕುಂಟಾ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು. ಇದನ್ನು ಹಿಂದುಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವದೆಂಬುದಲ್ಲ, ಮುಸಲಮಾನರೂ, ಕ್ರಿಶ್ಚನರೂ, ಪಾರ್ಸಿಗಳೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು. ಸ್ವತಃ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಸಲಮಾನ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗು ಅವರೆಲ್ಲರು ಐಮತ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಬಹು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ದೇಶಕೈಲ್ಯೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಇಡಿ ದೆಲ್ಲಯು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆಯಾ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಥಳಿಕ ಮುಖಂಡರು ತಾವಾಗಿಯೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಈ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಅಮೂಲಕವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಬ್ದವು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಈ ಉತ್ಸವದಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಮಿ. ಆರುಂಡೇಲರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಶಿಕ್ಷಣಸಪ್ತಾಹದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಮಿಟ್ಟಿಯು ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಲ್ಲಿ ಕೊದಲೆ ಕೆಲವಂಶದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕಮಿಟಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ಪ್ರಕಟನ ಪತ್ರಕದಿಂದಲೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಉಪನ್ಯಾಸ್ಸ ಹರಿಕತೆ, ನಾಟಕ, ಸಂಗೀತ, ಲಕೆಬೆಗ್ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಹಾಗು ರುಸಿಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹೋಗಿ ಹಣವನ್ನೆತ್ತುವದೂ ಇವೆಲ್ಲ ಆಗಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾನು ಕಳದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲೂ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕುರ್ತಾಗಿ ವಿವರಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಜನರು ಈ ಕಾರ್ಯದ ಪ್ರಸಾರಣವನ್ನು ಇನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಹೊತ್ತು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯು (ಗಿಗಗಿನೆಯ ಇ. ಮಾನಸುಮಾರಿಯ ಪ್ರಕಾರ) ೧೧ ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಲಿ ಇದೆ. ಈ ೧೧ ಲಕ್ಷ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಪ್ತಾಹ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವಾಚಕನು ತನ್ನ ೧೦೦ ಜನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಡನೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನ್ನು ಎತ್ತಿಹೇಳಬಹುದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂದೇಶವನ್ನು (message) ೧೦೦ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಸಬಹುದು. ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯನ್ನು ಓದುವ ಒಬ್ಬ ವಾಚಕನಿಗೆ ನೂರು ಜನರ ಗುರುತರಿಕೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಂದೂ ನೆನಸಲಾಗದು. ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಈ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವಾಗಲಾರದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು, ಕೂಸಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾದರೂ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ನೆಂಟರಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಪರಿಚಿತರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋಗುವದು ಪ್ರತಿಒಬ್ಬನ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ದೀಳಿಗೆ ಗುರಿತಿಲ್ಲವಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಜನರ ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಪವಿತ್ರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾಂಬೇಕು. "ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ನೀತ್ಯೆ ಪಿವಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಶುದ್ಧಬಿವಸಗಳು ಮೂಡಿದವು" ಲೋವರ ಲೈಂಗಿಯೆಂದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮಹಾತ್ಮರ ಅನುಗ್ರಹದ ಕೋರಿಕೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯೆಯು—ತೇಜೋಮಯವಾದ ದಿಂಬವು ಉದಯಿಸಿದೆ. ಅವನ್ನು ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸೋಣ. ಉದಯಿಸಿದ ಆ ದಿಂಬದ ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕೋಣ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತೋರಿಸೋಣ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಈ ಹೊನ್ನ ಗಳಿಯನ್ನಿದೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಕೂಡಿದ ದುಡ್ಡುಯಿಗಾಣಿಯನ್ನು ಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡೋಣ. ಏನ್ನಿರಿ. ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ತ್ವರಮಾಡಿರಿ." ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾದರೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾರಿವರು ವಾಚಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರರಾಗಿ ಸೇರುವದೂ ಮೊದಲನೆ ಕರ್ತವ್ಯ. ಶಿಕ್ಷಣಸಪ್ತಾಹದಲ್ಲಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದುಡ್ಡು ಕಾಸುಗಳಿಂದ ಮದತು ಮಾಡುವದು ಎರಡನೆಯದಾದರೂ ಅಷ್ಟೆ ಮಹತ್ವದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕೊನೆಗೆ ಮೇಲಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾದರೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ಊರಲ್ಲಿ ಸಾರಿಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬರೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಾರುವದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ದುಡ್ಡಿನತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ವಾಚಕರೆ, ಕೊನೆಗೆ ಈ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿರಿ.

ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ಪೇಜಾವರ ಭೋಜರಾಯರವರು ಮೃತಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಖಾಲಿಬಿದ್ದ ಕೊಡಿಯಾಳ್‌ಬೈಲ್ ಪಶ್ಚಿಮ ವಾರ್ಡಿಗೆ ಬೆಂಚ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಷಹಮ್ಮದ್ ಪುತ್ತೂರು ಸಾಹೇಲ ಬಹದ್ದೂರರವರೂ ವಕೀಲರಾದ ಮಿ! ರಾ! ನಾರಾಣಪ್ಪ ಸ್ವರ್ಣರವರೂ ಉಮೇದ್ವಾರರಾಗಿರುವರು. ಚುನಾವಣೆಯು ಇದೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೯ರಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವದು.

ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ರಾಮಟಬಹದ್ದೂರ್ ನಯಂಪಳ್ಳಿ ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದ್ದಾರೆಂಬು ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಪತ್ರದ ಫೋರ್ಟ್ ಸೆಂಟ್‌ಜೋರ್ಜ್ ಗೆಜೇಟಿನ ಉತಾರಾನಲ್ಲಿರುವ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಸ್ಕೌಟ್ ಮಾಸ್ತರರ ಕರವೇತಿಯನ್ನು ಮಧ್ಯಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾದ ಶೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೆಲೆಯವರು ಬಂದಿರುವರು. ಇವರು ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರ ಸ್ಕಾವ್‌ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಡ್ಡಿ ಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸುವರು.

ಶ್ರೀ ಕಾಮಮಹ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಶ್ರೀ ಪಾಂಗಾಳ ಮಠ ಪೊಳಲಿ ಸ್ಥಿತ ಬಹಳೆಯಾದ ಹಿಂದಿಯ ಜಾತ್ರೆಯು ಮಾ. ೨೦ನೇ ದಿನ ನಡೆಯಿತು ಸಾಯಂಕಾಲ ತೇರು

ಟ್ರಾನ್ಸ್ಪಿಟುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹೋಗುವ ಸಮಾಚಾರಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಕಳದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವಂತಾ ಟ್ರಾನ್ಸ

ಈ ರೀತಿಯು ತುರುಕುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರು ಅವಲಂಬಿಸುವ ಕಾರಣವು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪದೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವ ವರ್ಗಾರು ಇದ್ದರಿ ಸ್ಥಾಗ, ಕೆಲಸವಾಡದೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿಯಿಂದ ಸಂಸಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಂ ಮುಕ್ತ ಉದರನರ್ವಾಹವಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಾಗ, ಉಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಹೋಗಿಕ್ಕಾಗಿದಲ್ಲಿ, ಈ ಇವರು ಕಳ್ಳಸಾಳಿಗೊಂದಿಗೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕಿಂತಾ ಮೊದಲ ಸಜ್ಜಾಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಧಂಡಿಗಳ ಅಕ್ಕಯನ್ನು ಸೇರಿ ಅಪ್ಪುಗಿ ಹೋಗಲಂತಾಯಿತು ಎಷ್ಟೋ ದಾಸಿಯಲ್ಲವೇ

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಿರುಳುಳಯಾಗುವುದಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಸರ್ಪಂಧಿಸಿ ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲಿರ ಮುಂದೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಈ ಹೊಸ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಗಂಡಸಿಗಿಂತ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಯರು ಕಳ್ಳರ ಸಂಘದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿಗಳ್ಳು, ಅವರು ಪುನರ್ವಸತಿಯ ದಾರಿಗೆ ಇಂದಿರ್ತ್ತರೆ ಅವರು ಇಂಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಸರ್ಪಂಧರಿಸುವುದರಿಂದ ತುಂಬ ಅಕ್ಕಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಎಡೆಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಪೋಲಿಸವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಪೀಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇವೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಜ್ಜತೆಯ ವಿಚಾರವು ಅವರ ಕೈಗೆ ಬರುವುದು ಬೇಗ ಯಜಮಾನಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾ ದೀತು.

ನೆಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಕ್ಷಿದಾರಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೋಷಗಳೇನಿಲ್ಲವೆ, ಕೊಡಿಪಾತಕ, ದರೋಡೆ ಮುಂತಾದ ಭಯಂಕರ ಕಕ್ಷಿದಾರಿಗಳಲ್ಲ ಇಂಥ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಜನರನ್ನ ಸೆಪ್ಪಕೊಸಿಗೆ ತರುವ ಕೆಲಸವು ಅಯಾಯ ಮತದ ಗುರುಗಳ ಅಥವಾ ಆತಾಯ ಮುಖಂಡರ ಕೆಲಸದಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಪೋಲಿಸ್ ಮಿಕ್ಕಿಸ್ಟೇಟ್ ಮುಂತಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ—ಅಂದರೆ ಇತರರು ಮತದ ಅಂಕುಶಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಕ್ಕೆ ಇರಗೊಡಿಸುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ನಾವು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಬರೆಯರ ಗಿಲ್ಲ್ಮೆಸರ ಭಾಷಣವೇ ಸಾಕು. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿರಿ—"ಸ್ಟ್ರೀ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೈಲ್ಸಜ್ಜೆ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟುಗಳಿಗೆ ಆಗಾಗ ಕೊಟ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾದವು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಹೆಚ್ಚಿನ ದೋಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ" ಅವರು ಹೀಗಂದಮೇಲೆ ಪೋಲಿಸ್ ಮತ್ತು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟು ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಈ ಕಾನೂನಿನ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಬಹುದು?

ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಅವಾಂತರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಕೋರ್ಟಿಗಳೇ ಬೇಡೆಯಾಗಬೇಕು. ಆ ಕೋರ್ಟಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಬೇರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೋರ್ಟಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ಸಂಸ್ಕಾರದೂಸ ಸಹಾ ತಪ್ಪಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬೇಳೆಯ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ I ಕ್ಲಾಸು II ಕ್ಲಾಸು ಬೆಂಚುಕೋರ್ಟುಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಅಥವಾ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸುಗಳು ಮುಂತಾದವರು ಸೇರಿದ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಈ ವಿಚಾರನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯರ್ಥನೆಯಾಗಿದೆ. ನಾವ್ಯವಿದ್ಯಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಅಯಾಯ ಜಾತಿಯ ಮುಖಂಡರೂ ಅಯಾ ಜಾತಿಯ ಅರೋಪಿಗಳ ವಿಚಾರ ನಡಿಸುವ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರಲಾರದು.

ಈ ಅರೋಪಗಳ ಪ್ರಥಮ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇಂಥ ಕಕ್ಷಿದಾರಿ ನಡೆಯದಹಾಗೆ ಸರ್ಪಂಧ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಯಾ ಜಾತಿಯ ಅಥವಾ ಮತದವರನ್ನೆ ನೇಮಕಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಂಜೂರಾದ ಜಾತಿಗಳು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲದ ಇದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಊರಿಡಲು ಅಲೆಯುವ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡ್ಕ ಈಗಿನ ಕೋರ್ಟು ಮತ್ತು ಪೋಲಿಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಸಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದು.

ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳಗೋಸ್ಕರ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಇರಾದೆಯು ಒಳ್ಳೇದೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೈಗೂಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾದೀತು. ಹೊಡೆ ಹುಟ್ಟಿದೇ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ದೈವಿಕ ಕಣ್ಮುಂಬುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಿಪಿಸಿ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಕಕ್ಷಿದಾರಿಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. "ಈ ಕಾನೂನಿನ ಅರ್ಥಕಾಕ್ಕೆ ಹೊರ ಪಟ್ಟ ಕಕ್ಷಿದಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ಕಕ್ಷಿಯಸ್ಸಾದರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ "ಅಂಥ ಹುಡುಗನನ್ನು ಅರೋಪಿಸಿ ಸಭೆಯೊಳಗಡೆ ಗವರ್ನರರಾ ಅಪ್ಪಣೆ ದೊರೆಯುವ ವರೆಗೆ ಸರ್ಪಂಧದಲ್ಲಿಟ್ಟು" ಎಂದು. ಬರೆಯುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೋ ಏನೋ ಸಂಶಯಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಯೊಂದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಕ್ಷಿದಾರುಗಳು ಈ ಕಾನೂನಿನ ಗಡಿಯೊಳಗೆ ಸೇರಬಹುದು. ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸೇರದ ಆತಿಂಗಿಂತಿಯ ಯಾವ ಕಕ್ಷಿದಾರುಗಳನ್ನು ಗಿಣ ವರ್ಷಗಳತನಗಿನ ಹುಡುಗರು ಮಾಡಿಯಾರು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಕಕ್ಕಿಗೆ ಬೇಧೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೂ ಇರಲಿ. ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಳಪಡದ ಕಕ್ಷಿದಾರುಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ವೆಂಬರರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ಆವಿ ಅಗತ್ಯ.

ಮುಂಬಯಿ—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಎಸೊಸಿಯೇಕನ್ನಿನವರು ತಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಕೋಳ್ಳಮಸ್ಯಕರ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಹಸ್ತವನ್ನು ಚಾಚಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗಾ.೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಹಂದಾ ಎತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಅದೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಗಿರಗಾಂವ ಚೌಪಾಟಿಯ ಸಭೆ ಸೇರಿ ತಿಲಕರನ್ನು ಅಮಂತ್ರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಧಾತಿಮಾಡಿಸಿದರು. ೧೦,೦೦೦ ಮಂದಿ ಕಾಮಗಾರಿಯವರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಹೋಮ್‌ರೂಲಿನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪನವನ್ನು ತಿಲಕರು ವಿವರಿಸಿ ಅದೇ ದಿನ ಮತ್ತು ಮರುದಿನ ಬಿಸ್ಸೆಸ್ಟ್ ಕಾಲು ಬ್ಯಟ್ಟಣ ಹಂದು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಯಿತು. ಬಡೌದೆಯ ರಾಜರಾದ ಗಾಯಕ್‌ವಾಡರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಸರ್. ನಾರಾಯಣ ಗಣೇಶ ಚಂದಾವರಕರರು ಸ್ವಾಗತದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶೀಯ ಸ್ವರೂಪ ಕಾರ್ಯಾರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅಂಶು ಅದ್ಭುತ್ವರು. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಅಮೃತಸರ್—ಇಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಥಾಲೇಖ ಆಹಾರ ಸೇರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಹೊಸಟ್ಟುವಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೆಯು ಅಮೃತಸರ ಹಿಟ್ಟು ೧೦ ಮಂಡಿ ಸಕ್ಕರೆ ೧೦೦ ಮಂಡಿಗೆ ಗಾಯ ಕೊಡಿಸಿದ.

ಮದ್ರಾಸ್—ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪೋರ್ಟಾಸಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಿಟ್ಟಾಲಿಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಿಡಗಳ ವರ್ಷಾರಿಂದ ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರದವರು ತೋಳ್ಳ ಪೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿಂಥವರಿಗೆ ಸಾಲಿಯಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾಗಿ ಒಳಗಾಗಿ ರೂಪಾಯಿ ತೆತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ತಮ್ಮ ಖರ್ಚಿಗೆ ಈ ಮಂದಿ ಸಾಲವು ಮರಳಿಲ್ಲ.

ಭೋಪಾಲ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಸ್ತುಗಳು, ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು, ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಪಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಮಾತಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶೀ ತಿಕ್ಷಣದ ಸಪ್ತಾಹ.

(ಎಸ್ಟೇ ಶಾ. ಆಸೆ ಸೋಮಾಪಾರದ ಭಾಗಾಯ್ತು ಶಾ. ಗಣಪತಿ ಸೋಮಾಪಾರದ ಪರಿಣಿ)

ಸ್ಥಳೀಯ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು, ವಿನೋದಗಳು ವ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಕುರಿತು ವರ್ಷಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀದೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷಾಡುಗಳು ಕೈಗೂಡುವದಾಗಿ ಕೋರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳ ಕುಲಾಂಕುಶ ಪಟ್ಟಿ (Programme) ಸ್ಥಳ, ದಿನ ವ ಘಂಟೆ ಕಾಣಿಸಿ ಹಿಂದಿಸಿದ ಪ್ರಕಟಿಸೋಹಾದೀತು. ನಾಟಕ ವಿನಹ ಉತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿನೋದಗಳಿಗೆ ೩ ಆಣೆ ವ ೨ ಆಣೆ ಟಿಕೇಟುಗಳು. ನಾಟಕಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ, ೩ ಆಣೆ ವ ೨ ಆಣೆ ಟೀಕೇಟುಗಳು. ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಟೆಕೇಟು ಇಲ್ಲ.

(1) ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರೂದ ಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಪರಮೇಶ್ವರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಇವರ ಶಿಕ್ಷಣಮಂಡಳಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯೆಯ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ವಗೈರೆ ಕೊಡುವರು.

(2) ಜಬರಾಕ್ ಅಬ್ದುಲರಹಿಮಾನ್ ಅಫಾನಿ ಸಾಹೇಬರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ನಾಟಕ ದೇಖಾವೆಗಳು.

(3) ಗೊಂಬೆಯಾಟ.

(4) ನಾಟಕಗಳು (ಹಿಂದೀ ಪೊರ್ವಜರ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು)

(5) ದೇಶೀಯ ಕುಸ್ತಾಟ್ಟಿ ವಗೈರೆ.

(6) ಗಾಯನ, ಹಾಡು ವಗೈರೆ

(7) ಕಾಳನ್ನಡ್ಡಳೆ. ಹೆಸರುಗೊಂಡ ಅರ್ಥ ಹೇಳುವ ಗೃಹಸ್ಥರ ಸಹಾಯವಿರುವದು.

(8) ಕುರ್ಯ ವ ಘಾರ್ಶಿ ಉಪನ್ಯಾಸ.

(9) ಮಹಮ್ಮದಿ ಶರಾ ವ ಮತ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಓದೋಣ ವ ಸುಲಭ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿಯಿಂದ ಅರ್ಥ ಹೇಳೋಣ.

(10) ಹರಿಕಥಾ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಗಳು.

(11) ನವೀನ ದೇಶೀಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಡೋಣ.

(12) ಊರಿನ ಅನೇಕ ಗೃಹಸ್ಥರು ವ ಕುಲಸ್ತ್ರೀಯರು ದಾನ ವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ವಿಧವಿಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.—ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಹಾಯ ಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರೋಣ ವ ಸೋಡ್ತಿ ಹಾಕೋಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸರ್ವರ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಸಹಾಯದ ಕೂಡಿತ. ಕಮಿಟಿಯವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭವನದ ನಿವಾಸಿಳರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಿಕ್ಷಣ ವ್ರತ—

ಈ ಭವನದ ನಿವಾಸಿಳರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ್ತು ಈ ಮೊದಲೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಕ್ಷಣದ ಸಂಘಗಳ ಉದ್ಘಾಟಿಗಾ ಗಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಘಟ್ಟಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಮ್ಮಟಿಗೆ ಉಚಿತಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ (Volunteers) ಸೇರಿಯಿರಲ್ಲದೆ, ಕಮ್ಮಟಿಯು ವರ್ಷಾಡಿಸಿದಂತೆ ಸಂಘಟಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಕೇಕ್ಷೆ ಮೇರೆಗೆ ಭವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಆಣಿಕ್ಕೆ ಖಾಸಗಿ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುಸೇರಿನಂತೆ ಮುಷ್ಟಿಕಂಡಿತ ಲಿಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ಕಿಸಿಕಡುವ ವಿಚಿತಾರಿ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕ್ಷಣದ ಸಪ್ತಾಹದ ಕುರುಹು ನಿಲ್ಲೇ ದಿನ ಸೇರಿದ ನೆಮ್ಮ ವಿಚಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಷಣವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿರುವೆವು. ಈ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ವಿಕ್ಷಣದ ಸಪ್ತಾಹದ ಮೊದಲನೇ ಗುರುವಾರ ಪೂರ್ತಿ ಉಪವಾಸ (ಅಕ್ಕಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಎಣ್ಣೆ, ಉಪ್ಪು ಇಷ್ಟಾದಿ) ಮೂರನೇ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆಯ ಕಾಫಿಯ ಖರ್ಚನ್ನೂ ಕಮ್ಮಟಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ವಿಕ್ಷಣದ ಸಪ್ತಾಹ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ಸಡಿಯುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿರುವೆವು.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಹೋಟ್ಸೆಲುಗಳಿರುವವು ಅವುಗಳನ್ನು ರಜಾ ಸಮಯದ ವಿಕ್ಷಣದ ಸಪ್ತಾಹದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಲು ಸಂಘವಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ತಮಗನುಕೂಲವಿರುವ ಒಂದು ದಿನವನ್ನಾಂತಿಸಿ ಯಾವ ವಿದ್ಯಲಯಾವರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಕ್ಷಣವ್ರತವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಭಾರತಮಾತೆಯು ಅಸೀಮಾ ದಿವಸ್ ಪ್ರಸನ್ನವಿನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಅಯಾಯ ಭವನದ ನಿವಾಸಿಳಲ್ಲಿರುವ ಇವಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ರೆಂದೂ ಅವುಗಳ ಮೇಲುಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭವನನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹುಂಬಾ ಸಹಾಯಕಾರಾರಾಂಗಿಂತ ಸಂಬಂಧನೆ.

ಮಂಗಳೂರು.
27—3—18.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭವನದ ನಿವಾಸಿಳರು.

ಸ್ವೀಕಾರ.

೧ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಭಕ್ತಿಸಾರ—ಬೆಲೆ ೩ ಆಣೆ ಇದು ಬಂಟಿವಾಳ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪುನಃಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಭಕ್ತಿರಸಪ್ರಧಾನವಾದ ಕಾವ್ಯವು ಮ. ರಾ. ಬಿ. ಅಚ್ಚುತಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಬಾಳಿ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಬಿ. ಇವರು ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು. ಕಾವ್ಯವು ಅಚ್ಚುತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ದೇವಭಕ್ತಿಯು ಈ ಜೀವನದ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂಬುವಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಕ್ಕಕಾಲವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯು ವಿಸ್ತಾರವಾ ಆಗುವದು. ಆಕ್ಕಂಕ ಅವಕ್ಕಿಕ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದ ಸಂಗತಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಅಧುನಿಕ ಮಹಾಪಂಡಿತರಾದ ರಣಂಜ್ಯ ನಾಕರು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಮಯಿಕ್ಕುಮುಂದರೆ ತೋರಿಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮ. ರಾ. ಬಾಳಿಗರಂತಹ ಪ್ರತಿಭಾಸಂಪನ್ನ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನೆಸ್ಸು ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ರಸಾದಿಗಳ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಸಾಧಿ ಪ್ರೌಢಕಾವ್ಯ ಸೃಜನಾ ಸಂಭವಿಸುವೆ. ಇದರಿ, ಈ ಪುಸ್ತಕದಂತಹ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

೨ ಮಂಗಳೂರಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಮಹಾಮಂಡಲದವರ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸ್ವೀಕಾರ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೊಸಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಎಂದು ನಿ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಂದು ನಿಂತು ಮೋಸಹೋಗಿ ಮತ್ತು ಮೋಸಮಾಡಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಹಣ ಕೊಡದೆ ಮೋಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೋಸಹೋದ ಕಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಿತ್ರರು ಮುಂದಾ ಇಷ್ಟವಾದ ಧಾತಾಸರಗಳು ತಂದಿರಿ. ವಿಚಾರಗಳು ಸ್ಪಾಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

ನೋಟೀಸು.

ಮಂಗಳೂರು J. S. Noronhaರ ಬಾಬು ಕಾಸರಗೋಡ ತಾಲೂಕು ಮಂಜೇಶ್ವರ ಮಾಗಣೆ ಹೊಸಬೆಟ್ಟುಗ್ರಾಮದ ಬೈಲ ಎಕ್ರೆ 1-19, ವ.ಬಲ ಎಕ್ರೆ 0-19. ದೆಟ್ಟು ಎಕ್ರೆ 0-46. ಭಾಗಾಯಿತು 0-52 ಮತ್ತು ಸದರಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೇನಂಬ್ರ 61-2 ಖುಷ್ಕೆ 1-20 ಸುತ್ತಲು ದರೆಯಿರುವ ಭಾಗಾಯಿತು ಹತ್ತಲು, ಹೆಂಚು, ಭಾವಣೆಮನೆ, ಧಾವಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಸಹಾ ಬರುವ ಎಸ್ಟಿಲ್ ತಿಂಗಳ ತಾ. 4ನೇ ಹಗಲು 9 ಘಂಟೆಗೆ ಮಂಜೇಶ್ವರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಆಫೀಸ ಬಳಿಯ ವಿಲಂ ಮಾಡಲಾದೀತು. ವಿಲಂ ಆದ ಕೂಡಲೆ ಆಸ್ತಿಪಡದವರು ಪೂರ್ತಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಯಚೀಟು ಪಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕ್ರಯದ ಪೈಕಿ ೪ ಅಂಶವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟುತೀರಿಸಿ ಕ್ರಯಚೀಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಆಸ್ತಿಗಳು ಮಂಜೇಶ್ವರ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ 11ನೆ ಮೈಲಿನ ಸಮೀಪ ರಾಜರಸ್ತೆಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದವರಿಗೆ ಬರಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

J. H. Noronha.
ಸ್ಟೋರ್ ರೋಡು ಪಳ್ಳೀರ್.
ಮಂಗಳೂರು.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಚೈತನ್ಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ"ಯ ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ:—ಮಾಹಾತ್ಮಾ ಶ್ರೀಮಹಾತ್ಮಾ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿಯವರ ಚರಿತ್ರೆಯ. ಬರುವ ಚೈತ್ರ ಶು ೧ನೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಬೆಲೆ ೧೫ ಆಣೆ. ಮಾಲೆಯ ವರ್ಗದೆದಾರರಿಗೆ ೯ ಆಣೆ. ವಿಶೇಷಮಾಹಿತಿ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತಿಳುವರು.

ವಿಳಾಸ—

ಕೃ. ನಿ. ಕರಗುಪ್ಪಿ ವಕೀಲ, ಬೆಳಗಾಂ.

ಕೊಕೊಟೆನ್ ಎಂಬುವ ತೆಂಗಿನ ಬೆಣ್ಣೆ.

ತುಪ್ಪ ಬೆಣ್ಣೆಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂಥಾದ್ದು. ಹುಳ್ಳಿ ವಾಸ್ಸರಿಂದ ದೋಷಕರವಲ್ಲ.

ಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಎಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ
ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

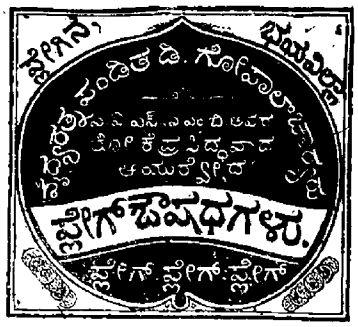

ಕಂತಿ ನಿಕಾಸ:—"ಪಂಡಿತ" ಮದರಾಸ್.

ಹೈಮಾವತಿ ಪಾನಕ. ಹೈಮಾವತಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಕ್ರಮವಿಟ್ಟಿಯೂ ಹೇಗಾದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತಿರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಪಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದೆಲೆ 6 ಔನ್ಸ್‌ಗೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳೆಂಬ ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್‌ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹಳೇ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ದೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ಐ. ಎಸ್. ಎ. ಎಸ್. ಜಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.

ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
೮೯ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ರೋಗಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ, ಫ್ಲೇಟ್, ಗೋವಾ, ಪೀಜಾಲಂಡ್, ತಾನ್ಸಾಪ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ದೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಿನಾದು ಮಾತಿಗೂ ವೈದ್ಯರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕಾದು ದೊರೆಯುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟವಿದು.

ಶೀತ, ಶೀತವಾಯು, ಅಜೀರ್ಣ, ವಾಕ್ಯುವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ರುಚಿವಿದ್ಯ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಟ್ಟಿಗೆ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕಟ್ಟು ಹಪ ಮುಂತಾದ ಕೆಡುಕಾರ ಸಂಗಿನಿಂದುಂಟಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ನಾಯು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅತ್ಯರ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯು ನೋಲ್ಡಾ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ

ಅನುಪಾನ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 260 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಉಬ್ಬಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ನಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಾನ್ಯರಾ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಕ್ರೆಡಿಟ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಸ್. ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಪಿ. ಎಸ್, ಆಫ್ ಪಿ ಸ್ಕಾಟರ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಲಂಡನ್ ಕಾನ್ಸಲ್ಟಿಂಗ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್, ಎಗಿಯಿನೀರ್ ನಂ. 2, ಕೆಂಪೆ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಸ್ತೂರಿರೋಗಾಮಯಹರ ಕಷಾಯ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಪಕ್ಕೆಯಸೋವು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ವಿನಲ್ಲಿಕೆಯ ಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು ವಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಮಾ ಪಿ. ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತರಾವ್ ಸೀಸಿಯರ್ ಸರ್ಜನ್, ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟಿನ ಕಮಿಷನರ್, ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು. ಕೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತರವಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಸ್ಟ್ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗ್ಯತೀಸಲು ನಾನು ಮುಂದಾಗಿ ಹರ್ಷವಿಕ್ಷುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕರ್ತ ಉಪಯೋಕ್ತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಖಲೆಕಗಳಂದಲೇ ಔಷಧವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋ ರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಗುಣನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು. ಉರಿಮೂತ್ರ, ಶೀತವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಡಿತವಾಗಿ ಗುಣಮಾಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರಸಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಪಿತ್ತಕೆಯ ಮೂಲ ಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತಳಿಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಪೃಥ್ವಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉನ್ಮಾದತೆ, ಬುದ್ಧಿವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಶಾಶ್ವತವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೧ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನದಷ್ಟೇ ಸೊಗ ನಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು. ೧೧ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿರೇಚಕಗಳಲ್ಲಿ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಪಕ್ಷಜ್ವರ, ವಿಷಮಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಕಡ್ಡಿ ತೊಲೆಗೆ ೩ ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ—ಬಿ. ಎಸ್. ಕಾಕ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಮೈಸೂರು ಪೋಸ್ಟು ಮುಂಬಾಯಿ.

B. M. KAKE & CO. Mysore Bombay.
Trade Mark MARUTI

ಛಳಿಗಾಲ!

ಮಕ್ಕಳ ಕವಿ, ಮೂಗು ಸೋರುತ್ತಿದೆ. ಕೆಮ್ಮಪದಮ್ಮುಗಳಿಂದ ನಿದ್ದೆಯೇ ಹತ್ತದು. ನೀರಿನಂತಿರುವ ಔಷಧಿಯ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಜ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ!

ಯುಕಲಿಪ್ಟಸ್ ತೈಲ.

ಇವೀಗ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದು. ಒಳಗಡೆ ಯಾವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸದಿದ್ದರೂ, ಎದೆ ಪೆನ್ನುಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕಜ್ಜುವದರ ಮೂಲಕ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು ಇನ್ನೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗುವದು.

ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಪ್ರಯತ್ನವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಗುಣಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಒಂದು ಡ್ರಾಮಿನ ಕುಪ್ಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾರದಾ ಭೂಸುಮಾನೆಯ ಔಷಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಟಿಕ್ಕೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿ ಬಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೫.

ರಮಿಂ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಯ ದರಗಳಿವೆ.

ಮಕ್ಕಳ ತುಂಗಜ್ವರಿ ಬಹಳ-ಶುಕಪ್ರದವಾದ ಮುಲಾಮು. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೬.

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ

ಅಜ್ಜಿಕಥೆಗಳು:

ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು.

ಹೇನು ಸೆತ್ತು ಕಾಗೆ ಬಡವಾಯಿತು.

ಮೀನಿನ ಕಾಳಗ.

ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯರಚನೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಳ ಹೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸಿದಲ್ಲಿ

ಮಾಲಿಕರು
ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ.

ಬೆಲೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೪.

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ—ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಜನಪ್ರಿಯಗ್ರಂಥಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅಲೆಸ್ಸಿ ಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೊಳಲಿ, ದ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಸೂತ್ರ ಘಾತಾಶ್ಮರಿ ಕುರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯೊಳ್ಳಗೇ ನಿವೃತ್ತಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವವು. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಪಥ್ಯಾಪಥ್ಯಗಳು ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. ,, 13—12—0.

ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ಬೇರೆ

ಇನ್ನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಅಶಕ್ತಕರು ಅರ್ಧಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗ್. ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಕಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಮಂದಿರ, ಉಡುಪಿ.

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ಈ "ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವಿನ ಸೇವನೆ ಯಿಂದ – ವೀರ್ಯವನ್ನು ನಿರಂತರ ಇಪ್ಪರೂ, ಸ್ವಸ್ಥೆಂಪ್ರಿಯವಾದರೂ, ಮುಖ ಕ್ರದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಮುಖಪ್ರದೊಂ ದಿಗೆ ವಿಶ್ವವು ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ಬಾಳು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಹಸಿವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲಬದ್ಧತೆಯು ಸದಾ ಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕರೀರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಬ್‌ಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕರೀರವನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಈ ಮುರಬ್ಬಾವ ಸಾರಾದ ಮಿಶ್ರಿಯಿಂದ ಅಯಿರಾಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವರಿಗೆ—

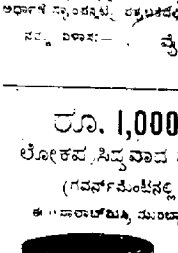

1,000

ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುವು. ಹಾಗೆ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಧಾನದ ಹಾನಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಡದೆ ಕಿರಾಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಮುಖಾಳೆ ನಿಸಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—0—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ೧ ಡಬ್ಬಾರಿಂದ ೫ ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ 0—6—0. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧ ಡಬ್ಬಿಯ ಹೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ದಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
೫ ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಧನಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಂಟರು ದೇಕ! ಧರಪುರ ಕಮಿಷನ್!!

ಶತಪ್ರಾಬಲ್ಯಕಾ ಅಮೃತ ಸಂಜೀವನಿ ಮೊಕ್ಕ, ಪ್ರಾಣಸಂಜೀವನಿ ಮಾತ್ರೆಗಳು, ವಕಂತ ಕುಸುಮಾಕರ ಕೃಷ್ಣ, ಸುದರ್ಶನ ವಟಿಕಾ, ಗೃಹಚಿ ಕೃತ, ಅನಿಂದನ ವಿರೇಚಕ, ಕಾಟುಂಬ ಜೀವನ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಂ ಸಲು ವರೆಯಿಟ್ಟಿರಿ.

೧. ಕಂಠೀರವ. ಈ ಸಿದ್ಧಲೇಹವು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಇರುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳು, ವಾತರೋಗಗಳು ಸಹ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ 16 ಮಾತ್ರೆ ರೂ. 1.

೨. ಸೌರ್ಯಪ್ರದಾ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ, ಸೌಖ್ಯಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಷ್ಟುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಕೆಜಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೩. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಶಕ್ತಿಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೊಗಳಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—4—0.

೪. ಗರ್ಭ ಪೋಷಕರಣ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎಂಥ ಕೆಟ್ಟ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಸುಖಪ್ರಸವವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಕಾಮಾಲೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಔಷಧಿಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೫. ವಧುವಿನಾಧವಿ ಲೇಪ್ಯ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಕಪ್ಪುಕಲೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2.

೬. ಮಾಲತೀಯಾಂಗಿ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಕಪ್ಪುಕಲೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0

೭. ದಾಳಿಂಬರಿ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಕಪ್ಪುಕಲೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0

೮. ದಶಾಂಗ ಲೇಪ್ಯ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಕಪ್ಪುಕಲೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0

೯. ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಕಪ್ಪುಕಲೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0

೧೦. ಕಾಂಚನಾರ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಕಪ್ಪುಕಲೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಟಲಾಗ್ ಉಚಿತ.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲೆ ೧ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:

ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮೂಧವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ತಾವು ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಮಾನಾದ ಬಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂತ ಎಷ್ಟುರಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಿಳಿದಿರಲಿ! ಇರುವುದು ಅತಿ ಅವಾಯಕರವು ಆದುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವರವು ನಮಗೆ ಬರಿಯುವಲ್ಲ ನಾವು ಸೂಚ್ಯವಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ಉತ್ತಮ ತತ್ಸಿಕ್ಕವನ್ನು ಯಮಮಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ವಿಕ್ರಯವು ಉಚಿತವು. ಆಂಜೆ ಹಾಸಲು ಮಾಫ್.

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆತಂಕಹಾರ್ಯಾಷ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅದು ಅಮೃತ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯತಾಸ್ತ್ರಿ ಮಂಜೇಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,

ಆತಂಕಹಾರ್ಯಕ ಔಷಧಾಲಯ, 167, ಡ್ರಾಪ್ಟರಿ, ಮದರಾಸು.

ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದರಾಸು.

Local Agents: **Raphael & Co.,**
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಜೀವಾಧಾರವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಿರ್ಮಲತೆಯನ್ನೂ ಹೊಗರಾತಿಶಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಕಳೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಿನಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ವಮನ ವಿರೇಚನಾದಿಗಳಿಂದ ತೊಡೆ ಧಾತುಗಳನ್ನು, ಮಾಂಸರಸ ಅಸೃಗ್ದೋಷ, ಮೇದೋದೋಷ, ಮಜ್ಜಾದೋಷ, ಶುಕ್ರದೋಷ ಕೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿವಾರಣೆ, ಸ್ವಸ್ಥಸ್ಥಲ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೈಕಾಲುಳೆತ್ತು ಉಬ್ಬು, ಕಣ್ಣುವೆಂಜರು, ಬಾಯಿಯಿಂಕೆ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಭಿವ್ರಣ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ತೀರ್ಥವಿಧಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರಯೋಜನಕಂಡಿರುವ ಮೇಲೆ, ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮೃತವು. ಒಂದು ಶೀಷೆ ಬೆಲೆ: ರೂ. 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಬಿಳಿಸೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಿಯಂತೆಲೆ ಶಾಶ್ವತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನವ್ಯ ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣವು ಕೈಗೆ, ಸ್ಪರ್ಶಶಕ್ತಿ ದೊಡರಾದ ಸ್ಪರುಳ ಶುಕ್ರಗಳನ್ನೂ ವೀರ್ಯಾಪಾಯ, ಅವಸರವಾಯುವೇ ಮೊದಲಾದ ಕಸ್ತಸ್ಥವಾದ ವಾತಗಳನ್ನೂ, ಆತಿಸಾರ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಗುಣಪಡಿಸಿ ಶರೀರಬಂಧವಾದ ಕೆನ್ನು, ಸೆಗಡಿ, ಗಂಟ್ಟುನೋವು ತೊಡೆಗಾದ್ವಯ, ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಜೀರಾಂತಿಯ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಬೇರುಕ್ಕಿತ್ತಾಗಿ ತಾನಿಮಾಡಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟಪಿಶಾಚಿ ಹವಗಳಿಂದುಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಬರಿಮಕ್ಕಿಸಿದಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮುಳ್ಳಂತೆಯೇ ಭೂಷಣವೇ!!!

ಪ್ರತಿ ಮಾತ್ರೆಯಲ್ಲೂ ಕಸ್ತೂರಿ ಇರುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬೇಕುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇದು ಇಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯವಾಯಿ. ಬೆಲೆ ಶೀಸೆ ರೂ. ೧ ಮಾತ್ರವೇ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲಾಕ್ರಮೇಣ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರುವ ರೋಗ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಔಷಧವು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ೧-೨ ಮಾತ್ರೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ ಸುಖವಾಗಿ ೧-೨ ವೇಳೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಒಂದು ದಿನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಳುವುದು ಉಂಟು. ಸಮಸ್ತ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರೋಗಗಳಾದಂತೆ, ಕಫ್ಫ, ತಲೆಯಿಂ, ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ಸೆಳೆ, ಹೊಲುಂಜಿಸ, ಹೊಟ್ಟೆಹೋಗಿರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳಿಗೆ ಶಾಮಮಾಡುವುದು.

ಬೆಲೆ ಶೀಸೆಗೆ ರೂ. 1—0—0.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ, ಬಾಲಸುಧಾ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಪಥ್ಯ ಹಿಂಸಾದೇಹ ಇರುವುದು.

ಶಾಶ್ವತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಾನಿಂಗ್ ಏಜೆಂಟ್ ಕೃಷ್ಣ.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ.

ಕರ್ಣಿಕ

ಬಗ್ಯುಮಿಕ್ಸ್ಚರ

Karnik's Ague Mixture.

ಜಳಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಆಂತರಿಕ (ವಿನದಿಟ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣಾದ ಮುಲಾಮು:—ಬಾಟ್ಲೆ ಗಿಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ಡಜನ್ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೩—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ದೀರೆ. ನವ್ಯ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಫುಕ್ಕಟೆ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
56 ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agent:—**The Woollen Mart, Mangalore.**

ಪಂಡಿತ ಜೆಪ್ಪು ಅಂತೋನ ಫೆರ್ನಾಂದಿಸರವರ ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಗಳು.

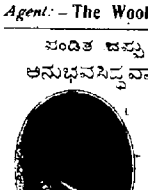

ಗೃಹಬೈರವಿ ತೈಲ್ಯ.

ಈ ತೈಲ್ಯವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಸಂದಿಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ನವಾಂದ ಬಾಲಗ್ರಹ, ಅಪಸ್ಮಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಸುಖವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ೀಸೆಗೆ ೧೨—೦—೦

ಕೊಡಾಳಾದಿ ಮಾತ್ರೆ.

ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಲಾಧಿಸ್ಯಾರ, ಬಾಲಗ್ರಹ, ಕಫ, ಕೆಮ್ಮ, ಜ್ವರ, ಅತಿಸಾರ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಖಂಡಿತ ಗುಣವಾಗುವದು. ಡಜನ್ ೧ ಕ್ರಯ ೦—೮—೦

ವಜ್ರಕಂಠ ಧಾತುವೃದ್ಧಿ ಲೇಹ್ಯವು.

ಈ ಔಷಧಿಯನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಕ್ರಮವಟ್ಟು ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಹಕರು ಒಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾನೇ ತೀರಿ. ರಂ. ೧ ಕೆಜಿ ಲೇಹ್ಯವನ್ನು ತಿನ್ನುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಯಾಕ್ರಮವಿ ಶಿವಿಸ್ಕೃತಿ. ಧಾತುಸ್ಯವ, ಪ್ರಮೇಹ, ಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರಿಯ, ಉರುದಂಡಿಕ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿಯೂ ರಕ್ತವೃದ್ಧಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಸೇರು ೧ ಕ್ರಯ. ೧೦—೦—೦.

ಪಂಡಿತ್ ಜೆಪ್ಪು ಅಂತೋನ್ ಫೆರ್ನಾಂದಿಸ್;
ನೇಟಿವ್ ವೈದ್ಯ, ಕಂಕನಾಡಿ ಪೋಸ್ಟ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

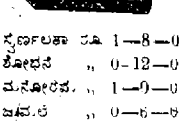

ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಸ್ವರ್ಣಲತಾ	ರೂ. 1—8—0	ಪೂರ್ಣಲತಾ	ರೂ. 1—4—0
ಶೋಧನೆ	,, 0—12—0	ಹರಿದಾಸ	,, 0—4—0
ಮನೋರಮೆ	,, 1—0—0	ಶ್ಯಾಮಲಾಂಗಿ	,, 0—6—0
ಜಾಮಲ	,, 0—6—0	ಗಜೇಂದ್ರಸಿಂಹ	,, 0—12—0
ಉನ್ಮಾದಿನಿ	,, 0—6—0	ಪದ್ಮಿನಿ (ಚಿತ್ತೂರಿನ ಮೊದಲನೇ	
ಸ್ತ್ರೀಯಂದದ	,, 0—4—0	ಜೋಕರ್	ರೂ. 1—8—0

ನವ್ಯವಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಪಟ್ಟಿಗಾಗಿ ½ ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿ

ಯಂ. ಎಸ್. ರಾವ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಅರ್ಕುಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

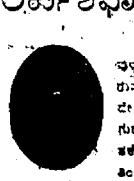

ಇದು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಂತೆಯೇ ಅದ್ಭುತವಾದ ಗುಣ ಕೊಡುವ ಔಷಧವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ವಿದಿತವಾಗಿರುವದೆಂದು ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಃಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟನೆಮಾಡುವ ದೇನು? ಔಷಧವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಅದರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿದೇನು. ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ವಂತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ನಂತರವೂ ಅನುಭವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು. ನಿನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಂತೆ ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮನ ವರಿಕೆಯಾದನಂತರ ನಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದಿವೆ. ರೋಗಗಳ ವಿವರ:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, ಹಡಧರೋಗ, ವಾಂಡುರೋಗ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮಲರೋಗ, ಮೂಹಮಾರಿ (ಕಾಲರ), ಪ್ಲೇಗ, ಚಳ್ಳಾರ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಆನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗಂಂಡಮಲೆ, ಕಿವಿಕಲೆ, ಮೂಗಿನಿಳಿಯಿಂದ ವಿಸರ, ತೊಡರಾದ ರೋಗ, ಕಣ್ಣ ಸೊಳಗೆ ಹೂವು ಬೀಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುನೋವು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಕ್ಷಾಸ, ಅಡಸೈ, ಇಪ್ಪರಿಸಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆಕಲಿ, ಮೈಕಲು, ಆರಡರಿಕೊಲಿ, ನಡಕಲಿ, ವಾತಕೂಲಿ, ರೇಕ್ಷಿಪಿಡ್ಡು, ಗುಪ್ತನ ಪೈಸೆ, ಹುರಕು, ಕಜ್ಜಿ, ಗಡಗಡ್ಡಿ, ಕಜ್ಜು, ಇಸಬು, ಭಾಯಪ್ರಸ್ತಿ, ನಾಯಕುಣ್ಣು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಟ್ಟುಕಲಿ, ಹಡದ ನಂತರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕೂಸುಗಳ ಬಾಲಗ್ರಹ, ಕೋಡಗೆಮ್ಮು, ಅರಿವಿ, ಮಟ್ಟುದೋಸ, ಹೊಟ್ಟ ದೊಡ್ಡದಾಗೋಣ, ಪಿತ್ತ ಹೊರಬೀಳೋಣ, ಮತ್ತು ಆಪಾಲಾವ್ಯದ್ರಗಳು ವೈದ್ಯರಿಗೂ ಸಹ ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದ ಆನೇಕ ರೋಗಗಳು, ಬೇಸು ಮತ್ತು ಸರ್ವದಂಶ ಇದರ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಆನೇಕ ರೋಗಗಳು ಪಾತ್ರಿಯಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಮ್ಮೊಳ್ಳವರ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರೋಗರಹಿತರಾಗುವರೆಂದು ನಂಬಿ ಬಡವರಿಗೂ ಧನವಂತರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವ ಕ್ರಯ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲುಕೆಜಿಗೆ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೪ ರೂಪಾಯಿ. ನವಜಾತ ಉಬ್ಬು ತೊಳದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿ ಬೇರೆ ಬೀಳುವುದು. ಇದರಿಂದ ಗಾ ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ಕೆಮದಿಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ಸಾಲ್ವು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿ ೮ ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಪತಂಜಿ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಸಿಗುವವು. ನಿನ್ನ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಒಂದುಕಾಲುಕೆಜಿ ೭ ಬಾಟಲಿಗಳು ಒಂದೆ ಸಾರಿ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿ ೮ ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಸ್. ಕೆ. ತಿಂಗಡಯ್ಯನವರ ವ್ಯಸಿದ್ಧ ಧಾತುವರ್ಧಿನಿ (ಕಾಮ ಸಂಜೀವನಿ ಲೇಹ್ಯ) ೪ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ಗಕ್ಕೆ ರೂ. 3—0—0 ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿ ಬೇರೆ. ಅನುಪಾನಪತ್ರಿಕೆ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಅರ್ಕುಶಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್ ಶಕಾಪೂರ, (ಬೆಳಗಾವ).

ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೆ

ಮಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧಿ.

ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿರಿ
ಹಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವದಿಲ್ಲ
ಡೊಳ್ಳುರಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ ದಂತಹುಣ್ಣುಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
ದಂತವೈದ್ಯರಿಂದ ಹಲ್ಲು ದವಡೆಗಳು ತೆಗಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ
ಶೀಘ್ರಫಲವಾದ ಔಷಧಿ
ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸಿನ ಔಷಧವಲ್ಲ
ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ಕೆವಿಗಳಲ್ಲಿ 2, 3 ಬಿಂದುಗಳು ಹಾಕಿದರಿಂದಲೇ ಗುಣಹೊಂದುವರು.
ಒಂದು ಶೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತಗೊಳಿಸಿ.

ಶೀಸೆ ೧ಕ ಕ್ರಯ ರೂಪ್ಯಾ 1—4—0.
ಔಷಧಾಲು ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ಕ

ಈ ಕೆಳಗಿನವರ

ಕೆಂಡಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ತಂಪಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವದು.

STANY BROTHERS
Sole Agents
M. C. C's. Toothache Specific, Mangalore.

ಪಬ್ಲಿಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆ:—ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಸನಿಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ! ಶಾಂಪಾಲುಗಳೊಡನೆ ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಬಾಯಿ ಎಷ್ಟೋ ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಘಮಘಮಿಸುತ್ತಿರುವದು. ಆಹಾರವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಿಸಿ ನಾರಗಳಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗುವುದು. ಮಕ್ಕಳ ಶೀಷವಾತ ಮತ್ತು ಅಜೀರ್ಣಗಳಿಗೂ, ಘಂಡಿ ಹುಣ್ಣು, ಪ್ಲೇಗ್, ಕಾಲಾರಾ ಮೊದಲಾದ ಸೋಂಕು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ, ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲೂ, ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಂಜೀವನವೆಂಬುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿರಿ! ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಯಿಂದ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ವಿಷವಿಭ್ರಮೆಗಳು, ತಲೆಭಾರ, ಮೈಕೈಭಾರ, ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದಿರೋಣ, ಮಲಬದ್ಧ, ಉಬ್ಬಸ, ತಿಲಿಸೊಪ್ಪು, ಗಂಟ್ಟು ನೋವು, ನಡುನೋವು, ತಲೆದಲಾದವೆಲ್ಲವೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಹೆಚ್ಚುಮಾತೇನು! ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ, ಈ ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳಿದ್ದರೆ ನಿಃಸಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ರೋಗವು ಬಾರದಂತೆಯೂ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಆಹಾರವಿಹಾರ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೋಗವನ್ನು ಕಕ್ಷಣ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಎಷ್ಟು ವ್ಯಯಿಸಿದರೂ ಯೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿವಿಷಾತ್ರೆಗಳನ್ನೆ ತರಿಯಿರಿ. ನೋಸ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುವಾರು 300 ಮಾತ್ರೆಗಳ ಸೀಸೆಗೆ 4 ಆಣೆ. 6 ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 1-4-0. 12ಕ್ಕೆ ರೂ. 2-8-0. 25ಕ್ಕೆ ರೂ. 4-11-0. 50ಕ್ಕೆ ರೂ. 9-0-0. 100ಕ್ಕೆ ರೂ 17-0-0. ಟಪಾಲು ಖರ್ಚಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಜೀಂಗೆರಸಾಯನ:—ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಶುದ್ಧದಶಮಿಯ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಸುವಾಗಿ ಕಾಲಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವದು. ಬೆಲೆ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ 112 ಗ್ರಾ ೨೮ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ. 1-4-0. ಟಪಾಲು ಖರ್ಚಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಮಿಡಾಮಲಕರಸಾಯನ:—ಪಾಂಡು, ಜಾಂಡಿಸ್, ಕಲಿಪಿತ್ತ, ಅಸ್ಥಿಪ್ರದ, ಮೂತ್ರಕೃಚ್ಛ, ವಿಕ್ಷಸಂಕಟ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ, ಮೂಲಬಂಧ, ಆಕಾರವಿ ಪರಿಣಾಮವಿಲ್ಲದೆ, ಕೆಲ್ಲ ಪಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಇವೆಲ್ಲವು ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಬೆಲೆ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ 12 ಆಣೆ. ಟಪಾಲು ಖರ್ಚಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಶೀತಾವರಿರಸಾಯನ:—ಈ ರಸಾಯನವು ಶೀತಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟು ಇರದೆ ಇರುವದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಬೆನ್ನುಗಳಿ ಬಿಳ್ಳೆಸುವಿಕೆ, ಕಂಗಾಲಿ ಮೈಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವಿಕೆ, ಸಿಡ್ಡಾಟ, ಇವೆಲ್ಲವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗಿ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಹರಿಯಲು ಅರ್ಹರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಹೆಂಗಸರು ಇದನ್ನು ಪಡೆದು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿರುವರು. ಬೆಲೆ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ. 2 ಟಪಾಲು ಖರ್ಚಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜೆಂಟರು:— **ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.** ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾರರು, ನಂಜನಗೂಡು.

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ನಂ. M. 488

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾದರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. ೩-೪-೦

ಚಿಲ್ಲರೆ ಪ್ರತಿಯ ಬೆಲೆ ೨ ಪೈಸೆ

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ।
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ ನ ನಿಶಿ ತಾರ್ಥಾದ್ಧಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ।
ಗರಲುಳವರಂಜಿದರೆ? ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ? । ತಿರಳಬಲ್ಲರೆ? ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೨೦ನೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೫. ಸಂಚಿಕೆ ೧೫.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅನಹ್ಯವಲ್ಲ; ಏನನು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಒಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಬೆಂಡು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಾರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ವರಸ್ವರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳ ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧನ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರಾಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಪ್ರಾಕಾರಗಳ ಬಹುವರ್ಣದ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಮೇಕಾಪಿಂಪ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತ್ರಗಳು। ಸ್ವದೇಶವಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಗೆ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದು।

ಬನಾರಸ್, ಪೂನಾ ಮುಂತಾದ ಬನಾರಸಿ, ಇಳಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಚ್ಚಿನ ಮೈಸೂರು, ತಂಜಾವೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಆರಣಿಕೆಟ್ಟಿ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಕೆಲವು. ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ನವೀನವಾದ ವಸ್ತ್ರಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಗೂಡಂಗಡಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ತಂಡಕ್ಕು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮಾವಿನ, ಉರುಮಾಲುಗಳ, ಹಲ್ಲು, ಉತ್ತರಗಳ ಕಾಲಾವಲ್ಲಿ ವಸ್ತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ಉರುಮೋಗಳ್ಳೆ ಬೇಕಾದಂತಾ ಕಾರ್ಡ್, ಪತಕೆಕಗಳು, ಪೇಪರ್‌ಗಳು, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಪೇಪರ್‌ಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರ ಏ ಉರುಪುಕೆಮಾರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಸ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜವ್ಹಭಂಡಾರಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.
ರಖಂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.
ಚಿಲ್ಲರೆ ನಗದು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಡಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:— ಸಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಂತಿರುವ ಕೆಲವು ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿರಿ.

ಪ್ರಕಟಣೆ

ಆರ್ಯಮತಾಶಯರೇ?

"ನೈಜಯಸ್ತೇ" ಎಂಬ ಕಾಲಯುಕ್ತ ಸಂವತ್ಸರದ ನೂತನ ದೈವಜ್ಞ ದ್ಯಾಂತ ಪಂಚಾಂಗವು ಚಕ್ರದ ವರ್ಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ನೇ!! ಯಪ್ರಾಂತ ಹಳೆಯ ದೋಯಿನೊಂದಿಗೆ ಗುಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ನಿಮಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದೇಶಕರು ಕೂಡಲೆ ಪತ್ರದ್ವಾರಾ ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಕ್ರಯ ೦—೬—೦ ಟಪ್ಪೆ

ಪಂಚಾಂಗ ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:—

ಜೋಯಿಸರು, ಉಪೇಂದ್ರ ಪೈಯ.
ನೈಜಯಸ್ತೇ ಪ್ರಾಣಾ.
ಪೋಸ್ಟ್ ಪೆರ್ಲ. ಸ. ಜ.

ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಎಲ್ಲಾ ಬೇನೆಗಳನ್ನು ತಲೆಸಿಡಿತ, ಸೊಂಟದ ನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆನೋವು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ವಿಧಾನಗಳ ನೋವುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಣವಡಿಸುವ

ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು

ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಣಿ ಎಂಟಕ್ಕೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವೂ ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 3—8—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬರೀ ಜೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಉಡುಪಿ—ಕೊಚ್ಚಿಕಾರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು

ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಫಲ, ಅರುಚಿ, ಯೌವನದಲ್ಲಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ನಿಶ್ಚೇತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವದಿದ್ದರೆ ಆಲಿಲಕಾಯಿ ಕೈಕಂಠ ತಕ್ಕಿತ್ತಿ ನಶಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ, ತಣ ದುಬ್ಬು ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಸಿನ್ಹವಾದ ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯವಿಷ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಸ್ತ್ರೀಯರುಚರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಮುಪ್ಪಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೂ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕ್ಷೀರದೇಹಿಯಾದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖೇನ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಆಣಿಕ! ಬಿಚ್ಚಾಲುಚಾಕು ಇಲ್ಲದೇನೇ ದೊರಕುವದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಶೆಣೈ,
ಆಯುರ್ವೇದಾಚಾರ್ಯ ಪದವಾಂಕಿತ,
ಪೋಸ್ಟ್ ಪೆರ್ಲ, ಸ. ಜ.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು;

ESTABLISHED JULY 1906.

1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised and issued Capital Rs.		300,000—0—0
Subscribed Capital	... ...	243,200—0—0
Paid up Capital	... ...	239,200—0—0
Deposits	... ...	316,267—1—1
Reserve and other Funds	...	98,857—7—0

ಅಧಿಕಾರಿಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಚಂದಾ ಹಾಳಲಿಕ್ಕೆ

ಆಫೀಸಿದ ಮೂಲ ಧನವು	ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
ಚಂದಾಹಾಕಿ ಯತ್ತಿದ ಮೂಲ ಧನವು	,,	243,200—0—0
ಮೌಲ್ಯ ತೆತ್ತ ಮೂಲ ಧನವು	,,	239,200—0—0
ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ಮೊಬಲಗುಗಳು		316,267—1—1
ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು		98,857—7—0

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 5, 5½, 6, and 6½% respectively at the discretion of the managing committee. In the case of deposits for 12 months and 24 months interest will be paid half yearly.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

Current Deposit Account opened free of charge.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

Loans granted on proper securities and pledges.

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 5, 5½, 6; ಮತ್ತು 6½ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಮೊಬಲಗುಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು. 12ತಿಂಗಳ ವ 24 ತಿಂಗಳ ಠೇವಣಾತಿಗಳ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪರತೆರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಸೇಕಡಾ 2½ ದರದಲಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಜಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ದಾರರ ಅಹುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಬೇಕಿನ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವವು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾವೀತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ರ ದರೆ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಯೋಗ್ಯ ಜಾಮೀನ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

Canara Bank Ltd.,

P. Gopal Naik,
Secretary

Mangalore, 1st April 1918.

ಮೈಸೂರು ಊದುಬತ್ತಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯಜನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಿರಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಊದುಬತ್ತಿಗಳು. 24 ರೂಪಾಯಿ ತೂಕದ ಸೇರಿಗೆ ರೂ. 12, 5, 3, 2-8-0, 1-0-0

ಅರಗಜ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲೆಗಳು. ತೋಲ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1.

ಬಾಲಗ್ರಹಧೂಪ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಗಾಳಿಚೇಷ್ಟೆಗೆ ಸಂದೇಹಿಸಿನವಾದ ಧೂಪ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಇಲ್ಲ. ಟಿನ್ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ.

ಜರದ. ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅತಿ ರುಚಿಕರವಾದದ್ದು. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ರಾಯಲ್ ಸುಗಂಧಿ. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ಇದು ಗಂಧದ ಬಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಡದಂತೆ ಬಹಳ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತೆ. 1 ಶೀಸೆ ಸುಮಾರು 100 ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ.

ವರ್ತನೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕರಿನಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬಹುಮಾನ ಹಂಚಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ನಮ್ಮ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಹೋಲ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ಸಕ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್‌ರವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್,
ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಟಿ. ಎಲ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸುಗಂಧಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಪಂಚಸಾರ ಲೇಹ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೋಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತೆ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ತರದ ಉಪ್ಪಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಶೇರಿಗೆ ರೂ. 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ.

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣಮಾಡಬಹುದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ನಿಗುಂಡಿ ತೈಲ.

ಈ ತೈಲವನ್ನು ಮೈಗೆ ಕಂಡಿಸಿದ ಕೆಳಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳಲು ವಕ್ಕ ವಾತ, ಅಮುಸ್ಕಟ್ಟ, ಕಟಿಕ್ಕೆಟ್ಟ, ಉಂಟಾವಾತ, ಗುಲ್ಮವಾತ, ಇಂಥವಾತ ಮುಂತಾದ ನಾನಾತರದ ವಾತರೋಗಗಳು ಸಮಸ್ತವಾಯು. 84 ಬಗೆಯ ವಾತರೋಗವು ಕೃತ್ತೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನು ಕಳೆಯುವಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ರುವ ವಾತರೋಗವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ಕ್ರಯ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಗೋರೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಾಲಗ್ರ ಮತ್ತು ಅಪಸ್ಮಾರ, ಕ್ಷಯ, ಉನ್ಮಾದ, ಜ್ವರಕ್ಕಾಸ, ಯಕೃತ್ಪ್ಲೀಹ, ಭೂತಗ್ರಹ ಉಪದ್ರವಗಳು ಸಹಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಹೊಗಸರಿಗೆ ಸೂತಿಕ ಉಪದ್ರವಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದು. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಕ್ರಯ 25 ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂಜ್ಯಪಾದ ಗುರುಗಳಿಂದ ನೇರ ವಿಸಿದ ಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದುತ್ತೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ಪಾದರಸ್ಮುಲ್ಲೂರ್ ರವರ ಸೈಫಿಕ್, ಪೊಸಿಲ್‌ಗಳು, ಕೊಡ್‌ಲಿವರ್ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತರದ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳನ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್
ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ,
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಮೂರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ! ಮೂರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ!!

ಮಂಗಳೂರು ಪೆಂಡಿತ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಗುಣಾಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಲಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಮತ್ತು [illegible]

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಆದ್ಭುತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ **"ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್"** ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭದ್ರಿಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಧಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯ ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣು ಕಟ್ಟುವದೂ, ವಸಡು ದೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಅತಂಕವಾಗಿ ಉಪದ್ರವಾಗುವದೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಾಡಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವವೇ ಮುಖ್ಯ

ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರವೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರಾಗಬೇಕೆಬ್ಬಯಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಕೊಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ

ಸಾರಸಾಪರಿಲ್ಲಾ

ಈ ಸಾರ್ವಪರೀಲಾ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿವಸ ನಿರಂತರವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ವೈಮಲಿಕನಿಸ ರಕ್ತವನ್ನು ಬೇಗ್ಗಾಗಿ ಕುಸ್ಪಿವಡಿಸುವದು. ಸಂಬಂಧೋಗಿ, ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಿಂದುಂಟಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕಾಹಿಲೆ, ಉಬ್ಬುವಿದ್ದು. ನರಗಳ ಳಿರುವ ನೋವು, ಪಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಯಕೃತ್ಸಾರ, ಕೆಮ್ಮು, ಶ್ವಾಸಕೋಶ, ಕಕ್ಕ, ನಷ್ಟು ಚರ್ಮದ ರೋಗಗಳು, ವಿಷಕಡಿತದಿಂದುಂಟಾದ ವ್ಯಾಧಿ, ಪೆರಾಲಿಸಿಸ್, ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷವಸ್ತುವನ್ನು ಎಂದರೆ ಪಾದರಸ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ಆದನ್ನುಪೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾತಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನ, ಬೇಗ್ಗಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿಟ್ಟು ದೇಹವನ್ನು ಯೂವಾಗಲೂ ಆರೋಗ್ಯದಿಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಶುದ್ಧವಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೧೨-೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಷಚರ್

ಇದು ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಬಾಸಿಪ್ಪರ, ಸನ್ನಿಪಾತ, ಕೆಟ್ಟ ವಾಯು ವಿನಿಂದುಂಟಾದ ರೋಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ಸಕ ನಾಶಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇದು ಹಿಂಯಾಗರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಟ್ಟಿಗರು ಸಕ ಉಡಿಮಲಿಕ್ಕೆ ಇತ್ತ ಪಡುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಇನ ವಿಜ್ಞಾಂಗ ನೈಪುಣ್ಯದಿಂದ ಗುಣಮಾಡುವದಕ್ಕಾದ ಜ್ವರವನ್ನು ಈ ಎರಡೇ ಭರಿಯ ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹುಪಾರಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. ೦—೧೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮುಲಾಮು

ಮನುಷ್ಯಗೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಆದಾಗ, ಬತಳ ಸಾ ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯುವಕ್ಕೆ ಮರ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯುವುದು, ಉಂಟಾದ್ದತ ಇದೇ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಔಷಧದ ಒಂಧೆ ಒಂದು ಟ್ಟಾಟ್ಲಿಯ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಕಂಠುಳಲ್ಲಿ ನೋಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತು ಎಂತ ತರಹದ ಅತಿಸಾರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಇದು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಿಸಿಂದೂ ನೋವನ್ನು ಕೊಡದೆ ತಂಪಾಗಿ ವಿಂಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦.

ವಿಳಾಸ:— ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ನಂಬ್ರ ೫. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ಫೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸ್ಯಾಕಲುಗಳ ದುರುಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಸ್ಯಾಕಲುಗಳ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸುಲಭಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ

ಕರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ

ಮಂಗಳೂರು ಸ್ಯಾಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್

(1917ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲು ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಶ್ಚುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.)

ಇವರಿಂದ

ಶುದ್ಧ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಡೆಂಟಲೀನ

ಈ ದಂತಾಮೃತವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೂ ಒನಡಿಗೂ ಕೈಕಂಡ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ.

ಹಲ್ಲು ಕೊರೆ ಬರುವಾಗಲಷ್ಟಲೇ 2ಯಾ 3 ಟಬಿಯಗಳಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿ ಕೃಳ್ಳಿ ಗಾರ್ಗರ. ನಿಶ್ಚರಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಒಂದು ಹಾರದ ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹಳವ್ಯರ ಹಿತ್ತಿಲ್ಲ ಉಳ್ಳವರಾಗುವಿರಿ. ಬೆಲ್ಲಿ 1 ತೀಸೆಯು ಕನಿಷ್ಠ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಕ್ಷಯವಾಗುವದು.

ತೀಸೆಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಮತ್ತು ೪ ತೀಸೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ೨. ೩. ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಖಾನಾಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ:— ಮಂಗಳೂರು ಸ್ಯಾಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಸೂಚನೆ ಸೂಚನೆ. ಈ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಪ್ರಕಟವಾದ ಬಳಿಕ ಇದರ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವು ಬರೆದ ಮೇಲೆ 10ನೇ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಬರುವದು.

ಯೂರೋಪದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಜರ್ಮನಿ ಹಾಗೂ ಬೆಲ್ಜಿಯಂ—೧೬೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ ೧೬ ಹಡಗು, ೨೨೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ೪ ಹಡಗು, ೧೬೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾದ ೧೫ ಬ್ರಿಟಿಷ, ೫ ಫ್ರೆಂಚ ಹಡಗುಗಳ ಇತಿಹಾಸ ೬ ಹಾಯಿಹಡಗುಗಳ ನಾಶವಾದವು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಹಡಗು ಮತ್ತು ೪ ಹಾಯಿ ಹಡಗುಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಫ್ರೆಂಚರೂ ಬ್ರಿಟಿಷರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಹಾಯವಾಗಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಬೇಕಾಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಒಳಸಿಸಿಕೊಡಕ ಶ್ರಮ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಸೆಪ್ಟೆಂ ೨ನೇದಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂ ೧ನೇದಿಯ ದಾಳಿ ಚಿಪೆರ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದ ಬಳಿಯ ರಿ ಜರ್ಮನರು ದೊಂಬರಿಸಿದರಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವು ಹುರಟ್ಟಿಕೊಂಡಾಗಿ ಹೆರಲ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಿತು. ಫ್ರೆಂಚರೂ ಸಹಾ ರೊಯೆಪ್ರೆಲರ್ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಬೇಕಾಯಿತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನರು ವೇಲಿಬ್ರಬೆಲ್ಜಿಯಂಗಳಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಳಕಿಂದರ. ಓಯಸ್ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಫ್ರೆಂಚರನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿ ಈಗ ಮೊಂಟ್‌ಡಿಮಿಯರ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಅವರು ಕೆಡಸಿ ತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪೆಲೆಸ್ತೈನ್ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಜೊಡಗಾಸ್ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಛಾರ್ಜಾಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾತ್ತಾ ಬರ್ತಿದೆ. ಇದುರಿಸಿ ಕರ್ಕ ಸೈನ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎದುರಿಸಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಜರ್ಮನ್ ಸೈನ್ಯವು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹಾಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ.

ಪೆಲೆಸ್ತೈನ್ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಇಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್‌ರಿಯರು ಬಂದಿಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಫ್ರೆಂಚ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯದ ಬಾಕ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಕತ್ತಿಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಾರದಂತೆ /

ಪೆಲೆಸ್ತೈನ್ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯವು ಇಲ್ಲಿ ಎಡೆಲ್ಸ್ ಎಂಬ ಊರನ್ನು ಹಿಡಿದ ಮಾಡಿದೆಯಿಷ್ಟೆ. ಇದು ಜೆರುಜಲೆಮ್‌ಗೆ ಹೋಗುವ ಸೈಡಾಕ್ಟೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಅನ್ಸೂಸ್ ಎಂಬ ಊರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಮಂದಿ ಟರ್ಕಿಯರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರಂ ಆಳ್ವಕ್ಕೊಳಾದ ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಕೆನಿಸ್ಟಿಟನು ಈ ಯುದ್ಧರಂಗನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಲುಟ್ಟ ಬಹುಮಾನದ ಪದಕಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದರು.

ಇಟಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವು ಮೊಂಟೆಲಿಂ ಎಂಬ ಪ್ರಾಕಾರವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಎಸಿಯಾಗೆ ಪೀಠಭೂಮಿಯ ಆಡಳಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಪಿಯಾನ್‌ನದಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ೩ ವಿಮಾನಗಳು ಶತ್ರುಗಳ ೧೯ ವಿಮಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಒಂದನ್ನು ಕೆಡವಿಬಿಟ್ಟವು. ೩ ಪ್ರಾಣಿಕರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ವಿಮಾನಗಳು ಬಂದಂರಿಂದ ಶತ್ರುಗಳ ೬೩ ವಿಮಾನಗಳು ನಾಶಮಾಡಿದವು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಹತ್ತು ವಿಮಾನಗಳು ಮಾಯವಾಗಿರುವು.

ಮೆಸೊಪೊಟೆಮಿಯಾ ಯುದ್ಧರಂಗ:—ಹಿಟ್ ಎಂಬ ಊರಿನ ವಾಯುವ್ಯದಲ್ಲಿ ತುರ್ಕಿಯರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪೀಠ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಜನ್ ಬ್ರಾಡ್ಡಾಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯವು ಸೆಪ್ಟೆಂ ೨ನೇದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿ, ಕೈರಂ ತುರ್ಕಿಯರನ್ನು ೨೯೦ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು; ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಜರ್ಮನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಿತು. ಇವಲ್ಲದೆ ೧೧ ಫಿರಂಗಿಗಳು, ೨೦೦೦ ಕೈತುಪಾಕಿಗಳು, ಅನೇಕ ಮಿಶನ್ ಗನ್ನ್‌ಗಳು (ಯಂತ್ರಚಾಲಿತ ಫಿರಂಗಿ) ೬೦೦ ಹಸುಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೈವಶವಾಡಿಕೊಂಡು, ಹಿಟ್ ಊರಿಗೆ ೪೫ ಮೈಲು ದಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಎಂಬಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ.

ಹಡಗುಗಳ ನಾಶ—೨೬ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ ಯುದ್ಧನೌಕೆಯು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಿದ್ದ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ತೊಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಮುಳುಗಿತು; ಆಗ ಮಂದಿ ಸತ್ತರು.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾಧಿರವೆರ ವರ್ಯ್ಯಟನ—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರು ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ವೈಟ್ಲು ಯುದ್ಧರಂಗವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪಿದರು.

ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕಿಗೆ ಗ್ರೇಟ್‌ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಿ ಲೊಯ್ಡ್ ಜಾರ್ಜರ್. ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಯಭಾರಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಯುಕೈಡೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನ ಸ್ಥಾಪಕರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದರು: ಯುದ್ಧದ ಸ್ಥಿತಿ. ಕಳಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದೆ. ಜರ್ಮನಿಯ ತಂದೆತಂಡವಾಗಿ ಬಂದ ಮೇರ್ಲಿದ್ದ ದೇಶಯಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವ ಸ್ಥಲ ಹಿಂಡಾಯಿ.ಬೇಕಾಯ ತು. ಆದರೆ ಕಂಡಾಬಟ್ಟಯಾಗಿ ಬೆದರದ ಬಹಳ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲ ಜರ್ಮನ್ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸದ ಬಡಿಯುತ್ತಾ, ಬಹಳ ಹಾದೀಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದ. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವಾಗಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೈನ್ಯವಾಗಲೀ ಧೈರ್ಯಗುಂದಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಳಗವು ಈ ವರೆಗೆ ಆದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕರಡ್ಡಾಗಿತ್ತು, ಇನ್ನೂ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ಸೈನ್ಯಸಾಯತ ಬೇಗನೆ ಬಂದೊದಗುವುದೆಂಬ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವು"

ಇವಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಅಮೆರಿಕದವರು ಬೇಗನೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಗಮನಿಯ ಸೈನ್ಯವು ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ಫ್ರೆನ್ಸು ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೈನ್ಯವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾವ್ಯ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುವಂತಾಗಿ ಜರ್ಮನರ ಮಂತ್ರಿಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಂತ್ರಿಶಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಬೆಲ್ಜಿಯ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಫ್ರೆಂಚ್ ಜನರಲ್ ಜೋಫ್ರೆ ಎಂಬವರನ್ನು ಅಧಿ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವರು.

ಜರ್ಮನ್ ದೊಡ್ಡ ಫಿರಂಗಿಗಳಿಂದ ೧೫ ಇಂಚು ದಪ್ಪದ ಗುಂಡುಗಳು ದಂಡಕಾದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿ ೫ ಜನರಿಗೆಜಾಜ ಆಯಿತು.

ಜಾಗೆಯೇ ಪೆರಿಸಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಗುಂಡುಗಳಿಂದ ೭೫ ಮಂದಿ ಸತ್ತರು; ೯೦ ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಸ್ಥ ದೇವಾಲಯವು ಬಹಳ ಹಾನಿ ಹೊಂದಿತು.

ಯುದ್ಧವಿಚಾರ:—ಜರ್ಮನ್ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧಶಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ತೆಯೊ ಅಫರ್ನಾ ಯುದ್ಧಾರಂಭದಿಂದಲೂ ವಿಶ್ವಮಂದಿರನಿಸಿದ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಂತೆ ದುಷ್ಟ ಯುದ್ಧ ಶಂಕ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ದೇವರಿಗೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಜರ್ಮನಿಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ, ಅಥವಾ ಜರ್ಮನ್ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜರ್ಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರು. ಜರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಎಂದು, ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಜರ್ಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವತಂತ್ರರು. ಜರ್ಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅಗ್ರಲೇಖ—	ಪುಟ.
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ	೧
ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:—	
೧. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರು	೪-೫
೨. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ	,,
ಸ್ಮರಿಕ — ಮಂಗಳೂರು	,,
ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—	
೧. ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧ — ಯುದ್ಧವಿಚಾರ	೬
೨. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ	,,
೩. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ. ಕುಂಬಳೆ	,,
೪. ವಿವಿಧ ಇತಾಬೆ ದಾಖಿಕ ವಂದಿ	೬-೬
೫. ಸುಬುದ್ಧಿನವ	,,
೬. ಶ್ರೀ ಆತ್ಮೋದಯ ಸಮಾಜ, ಮಂಗಳೂರು	

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೩೯ ಫಾಲ್ಗುಣ ಬ. ೯ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ.

(ಲೇಖಾಂಕ ೬.)

ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಳಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅನ್ನುವ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ 'ದೇಶ ಸಂರಕ್ಷಣದಯೋಜನೆಯು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಕುಂಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಅತಿವ್ಯಯದಿಂದ ಲೋಕೋಪಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬದಿಗೆ ಬೀಳುವ ಬಡತನವು ಮಾತ್ರ ಹ್ಯಾಗೆ ದೇಶ ತುಂಬಾ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದೆ ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ನಾವೇನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆಂಬ ಅವು ನಾಕಜರಲ್ಲಿ ಮಂದಬ್ಯಾಗಿರಬಹುದು. ಹಿಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಣವು ಖರ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಣವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೆ ಇದೆ ಎಂದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ತೊಡಕು ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೆರೆಯಿಂದ ಎತ್ತು ನೀರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವದೊ ಅದಕ್ಕೆಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಅಷ್ಟೆಯಾದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಒಳಗೆಬರುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆರೆಯ ನೀರು ಆರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜಲಚರಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಬರಗಾಲವು ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದು ಹ್ಯಾಗೂ ಹಾಗೆಯೆ ಕಂದಾಯದ ಅಂಶವು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದಂಥ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚಾಗುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಂಥ ಧನೋತ್ಪಾದಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸತೊಡಗಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪರಂತು ಇಲ್ಲಿಯ ಕ್ರಮವು ಮಾತ್ರ ಹೀಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಯು ಮುಂದಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದು.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳಿಕೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ದೇಶೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ದಿನೆ ದಿನೆ ತಗ್ಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲಿಮನರ ನವವಿಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದಂಥ ವಿ. ರೋಮೇಶ ಚಂದ್ರದತ್ತರಂಥಾ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರುಷರು "India Under Early British Rule." ಎಂಬದೊಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳಿಕೆಯ ಅವಿ ಧಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹು ವಿಶದವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ಧಾಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಥಾಪಿ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಅದರ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ವಾಚಕರ ಮುಂದಿಡಬೇಕು. ಈಸ್ಟ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಧೋರಣವು ಹಿಂದೆ ಕೈಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುವದಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಚೀನಮಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೈಗಾರಿಸಿದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಆಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ದೇಶೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವದಿತ್ತು. ಕಂಪನಿ ಸರಕಾರದ ಈ ಧೋರಣವು ಅದರ ಆಳಿಕೆಯ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ನಡಕೊಂಡ ಇತ್ತು. ಕಂಪನಿಯ ಬದಲಿಗೆ ಸಾರ್ವಭೌಮನ ಅಧಿಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಲ್ಲೂ ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದೆ ಆದರೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೆಂಡಲದ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಇಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ಸೂತ್ರಗಳು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಸಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವು ಏನಾಯಿತೆಂದರೆ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲೂ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ವ್ಯಾಪಾರದ್ಯರಿಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಬಂಗಾಲದ ರೇತಿಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಂಪನಿ ಸರಕಾರವು "ಧಿವಾಜಿ" ಕಾಯಿದೆಯ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಕಂಪನಿಯ ಕೈಳಿಗೆ ನೂಲು ರೇತಿಮೆ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ [illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ರೇತಿಮೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಕಂಪನಿಯ ಈ ಹಾವಳಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷಗಳಿಳಗೆನೆ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹತ್ತಿತು. ಮತ್ತು ಈ ರೇತಿಮೆಯ ಮಗ್ಗದ ಜಾಡರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವೃತ್ತಿಹೀನರಾದರು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ರೇತಿಮೆಯ ನಾಜೂಕಿನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಯುರೋಪಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಈ ಜನರೆ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಅವು ಗಳನ್ನೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ರೇತಿಮೆಯ ಅವ ಸ್ಥೆಯು ಹ್ಯಾಗಾಯಿತೊ ಹಾಗೆಯೆ ಹತ್ತಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು; ಪರಂತು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಎಂದರೆ ಬಹು ವೇಗದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಸ್ತ್ರದ ಆಮದು ಎಷ್ಟೊ ಅಧಿಕವಾಯಿತು. ಕಂಪನಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗಲ್ಲಾಗಾರ್ಲ್ ಹೊಸ ಚಾರ್ಟರು ಸಿಗುವ ಮುಂಚೆ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಹಿಂದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಜಾಗೆಯನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ತುಂಬಿಸಬೇಹುದು ಮತ್ತು ವಿಲಾಯತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯಾಯಿತು! ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕಂಪನಿಯ ಗವರ್ನರ ಜನರಲ್ಲನು ಮತ್ತು ಅದೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕವರ್ಶಲ್ ರೆಸಿಡೆಂಟನು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಸಂಕಟವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವು ಕರಗಿಯೆ ಹೋದವು. ಇದರಲ್ಲೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಕಂಪನಿ ಸರಕಾರವು ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಕೈಕಾಲು ಹಪ್ಪಲು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಇಂಥ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೊಂಚ ತಲೆ ಯೆತ್ತಲು ಬಿಡ್ಡಾತಿರ ಕೂತರೆ ಅವುಗಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾರವಾದ ಸಂಕಟ ಗಡಿಯು ಬೀಳುವದು ಎಂದುಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ ಜೀವಿಸಬೇಕಾಯಿತು? ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಹೇಳುವದಾದರೆ ಕಂಪನಿಯ ಆಳಿಕೆಯು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತರದ "ಫ್ರೆಕ್ಚೊಲೊ" ಆಗಿತ್ತು! ಇಲ್ಲಿಯ ಮನ್ಸಗಳ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದರಿಂದ ಹಾಗು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಲಾಯತಿ ಪೊದಲಾದ ಹೊರಗಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿವರಿತ ಕರಧಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯವು ನಾಮಶೇಷವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯವು ಭೂರ್ದಿತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸ ಕರ್ತಾರಾದ ಎಚ್. ಎಚ್. ವಿಲ್ಸನರು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಸಂರಕ್ಷಕ ಕರಧಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಅಂಕೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೇಳ್ತಾರೆ:"ಆ ಸಂರಕ್ಷಕ ಕರಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸೈಪಲ್ ಮತ್ತು ಮೊಜಸ್ಸರದ ಗಿರಣಿಗಳು ನಿಂತುಹೋಗಬೇಕೆತ್ತ ಹಾಗು ಉಗಿಯು ಬಲದ ಮೇಲೆಯಾದರೂ ಅವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿಯೆ ಅವು ನಡೆಯಹತ್ತಿದವು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿದ್ದಾದರೆ ಅದು ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಕೊಡುತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಈ ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಕ ವ್ಯಯತ್ವವು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮಾನುಗಳು ಯಾವ ಕರವಿಲ್ಲದೆ ಒಕ್ಕಾಯದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಚಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವು." ಇತ್ಯಾದಿ (=They were maintained by the sacrifice of Indian manufactures. Had India been independent she would have retaliated, but this act of self-defence was not available to her. British goods were forced upon India without paying any duty ...") ಈಸ್ಟ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯು ಜನರ ಕಡೆಯಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಅದನ್ನು ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಂಪನಿಯು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರ ವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಎಂದರೆ ಸರಾಸರಿ ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ೧೩ ಲಕ್ಷ ಪವನುಗಳ ಮೂಲು ಗಳನ್ನು ಯುರೋಪಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಗೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿಂದ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಪೌತ್ಯವೆನೂ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಂಪನಿ ಸರಕಾರದ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಂಥ ನೇಯಿಗೆಯವರು ಕಂಪನಿಯ ಆಳುಗಳಂತೆ ಎಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಂದುವೇಳೆ ದೇರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಮಾರಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ "ದಿವಾಣೆ ಆದಾಲತ್"ನ ಪ್ರಕಾರ ಮೊಕದಮ್ಮೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಂಪನಿಯ ನಜಂಟರಿಗೂ ಈ ನೇಯಿಗೆಯವರಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ವಿವಾದವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ತೀರಿಸಲು ಯಾರಾದರೂ ಬಯಿಸಿದರೆ ದಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಕ್ಕಲುಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಲು ಛಡಿಯಿತ್ತೆ? ಅದು ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದೆ ವಿಚಾರ, ಹೇಳಿದ್ದೆ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟದ್ದೆ ಶಿಕ್ಷೆ! ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕಂಪನಿಯ ಆಳಿಕೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಸೆಗತಃ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವದಿದ್ದರೆ ನೀಲಿ ಮಲೆಗಾರನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಗೃಹಸ್ಥರು ನಡೆಸಿದ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಕೀರ್ತಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ.

ಕಂಪನಿ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತೆಯ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾಗು ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರಿ ತತ್ವಗಳ್ಳನುಸಾರವಾದ ಸ್ವಹಿತ ಸಾಧನದ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳ್ಕೆ ಒಂದು ತರದ ಜಾಡ್ಯವು ಬಂಧಿಸಿಹೋಯಿತು ಮೇಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುವದು. ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ ಕಂಪನಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಜಾಲಗಳು ತಗ್ಗಿಹೋಯಾಯವಾಗಿ ದ್ದಾವೆ. ಅಂಥ ಕೆಲ ತೊಡಕುಗಳು ನಿಲುವಿಂದ ಆಗದು ಹೋಗು ಅವು ಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೊಸಬಗೆಯ ಅಡಚಣೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅಡಚಣೆಯು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಬಂದಿರುವದು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಕಾರಣ ವಿಮಾನಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಕಂಪನಿಯ ಕಾರಧಾರವು ಇದರ ಅಡಿಗಟ್ಟಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ಬರೆಯ ಬೇಕಾಗಿಬಂತು. ಕಂಪನಿಯ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯು—ವಿಶೇಷತಃ ಸ್ವಾರ್ಥ ಪರತೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯುವವರ ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಂತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇರರು, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೂ ಬಂದು ಅದು ಕಂಪನಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಹಾಗು ತುರುಸ್ಕಾರವಾದ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯ ಕಾರಧಾರವನ್ನು ತಾನು ಕೈಕೊಂಡಿತು. ಕಟ್ಟಗೆಯ ಕೊರಡು ಸುಟ್ಟುಹೋದರೂ ಅದರ ಧಮ್ಮವು ಹ್ಯಾಗೆ ಅವ ಶೇಷವುಳಿಯುವದೊ ಹಾಗೆ ಕಂಪನಿಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೂ ಅದು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳು, ಹೆಜ್ಜಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ತತ್ವದ ಧೋರಣ ಮುಂತಾದವು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇವೆ. ಭೂಧಾಗರ ಬಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಖಂಡ ಪ್ರಾಯವಾದ ಮತ್ತು ಲೋಕದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಂಶವಾದ ಈ ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಂಥ ಬಹು ದೂರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಕಾರಧಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವದು ಸುಲಭವಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊ ತಪ್ಪುಗಳ ಬರುವದು ಅತಿ ಸಹಜವೆಂದೇ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರಾಕರಿಸಕಷದರ್ದು. ಅದರ ಮೇಲಿನ ಕಾರಣ ಗಳಿಂದ ಆಡಳತೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳು ಬರುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯಯಂತ್ರದ ಮೂಲ ತತ್ವವು ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಆ ಮೂಲ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಕಾರರು ಹಾಗು ರಾಜ್ಯಕಾರಣ ಪುರುಷರು—ಬರೆ ಹಿಂದಿ ಗಳೆ ಅಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೃಹಸ್ಥರು ಕೂಡ ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ, ಆ ಯಂತ್ರವಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೋಷವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ತುಂಬಿಕೊಂಡುಹೋಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಇವರ ವರೆಗೆ ಹಿಂದಿ, ಎಂಗ್ಲಿಷ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೃಹಸ್ಥರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದ ವಾಚಕರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು.

೧. ಈ ವಾರ ನಮ್ಮ ಮದ್ರಾಸ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡಿದ ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವದಾದರೆ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರ ಆಗಮನ ಸವಾರಂಭವು ಅತಿಮಿಮ್ಮುಖವಾಗಿದೆ. ಲೋ. ತಿಲಕರು, ನಾಮ. ಖಾಪರ್ಡೆ, ವಿ. ಏಪಿನ ಜಂದ್ರಪಾಲ, ಶ್ರೀ. ಕೇಳಕರ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀ. ಕರಂದೀಕರ ಇವರದೊಂದು ಹೋಮರೂಲ ದಿಮ್ಮೆಟೇಷನ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಹೋಗಲು ಹೊರಟಿದೆ ಎಂದು ಈಗಲೆ ಸಂಪ್ರತಿಕಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಕೊಲಂದೊಂ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟ ಈ ದಿಮ್ಮೆಟೇಷನು ಈಗೆ ಶನಿವಾರ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ತಲ್ಪಿತು. ಮದ್ರಾಸಿನ ಮಹಾಜನರು ತಿಲಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಎಸ್ಪು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಲೂ, ಅದರದಿಂದಲೂ, ಅಂತಃಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸಿದರೆಂದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ದೈನಿಕಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ರಸಭರಿತ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಓದಲಾಗಿ ಯಾರಾ ಮನಸ್ಸೂ ತಲ್ಲೀನವಾಗದೆ ಇರದು. ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಷ್ಟೊ ಮಹಾಜನ ಸಭೆಗಳು, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ, ಹೋಮರೂಲ್‌ಲೀಗ ಕಮಿಟಿ, ಆಂಧ್ರಲೋಕಸಭಾ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಲೋ. ತಿಲಕರಿಗೆ ಮಾನಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಉಂಟಾಗಲಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಹೈತ್ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮದ್ರಾಸಿನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರು ಹಾಗು ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜದವರು ಕೂಡ ತಿಲಕರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾನಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಗೌರಿ ವಿಳಾಸದ ಪಟ್ಟಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ೩೦ ಸಾವಿರ ಜನಸಮಾಜವು ನೆರೆದಿತ್ತೆಂಬುದಾಗಿ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ ನಮ್ಮೊಬ್ಬ ಬಾತಮಿದಾರರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಲೋಕಮ್ಯ ಮಾನ್ಯರಂಥ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗಿಗಳಾದ ದೇಶಭಕ್ತರಿಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದ್ದು ಏನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ತಿಲಕರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೋಗುವರೊ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜನಸಮೂ ಅವರನ್ನು ಇದೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸುವರು. ಕಾರಣ, ಆ ಮಹಾತ್ಮರು ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಕಾದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ತರದ ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿದರೊ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ದೇಶನಿಷ್ಠೆಯ ವ್ರತವನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡರು. ಇದೆ ಈಗ "ದಗ್ಧಂ ದಗ್ಧಂ ಪುನರಪಿ ಪುನಃ ಕಾಂಚನಂ ಕಾಂತವರ್ಣಮ್" ಎಂದರೆ ಬಂಗಾರವು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾಂತಿಯನ್ನೆ ಧರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಿಲಕರ ಜೀವನಚರಿತ್ರವು ವಿವಕ್ಷುಗಳಿಂದ ಅತ

ಮುನ್ನು ಸರಕಾರವು ಯಾಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ತಿಲಕರು ಎಂದರು:"ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ದೃಢತೆಗಾಗಿಯೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಸ್ವರಾಜ್ಯದಾನವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಷ್ಟು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ನಂದರ್ಥಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅನುಕೂಲತೆಯು ಇರುವಾಗ ಅದು ಜಪಾನ ಮುಂತಾದ ದೇರೆ ದೇಶಗಳ ಸಾಹ್ಯಾಯದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಹೋಮ್‌ರೂಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುವೆವೆಂದೆವು. ಈ ಮಾತು ವಿಲಾಯತಿಯ ಎಲ್ಲ ತರಗತಿಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕಡೆಗೆ ನೇಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವದೆ ಈ ಪ್ರಕೃತ ಡೆಪ್ಯುಟೇಷನಿನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ." ಲೋ. ತಿಲಕರ ಡೆಪ್ಯುಟೇಷನು ಕೊಲಂಬೊಗೆ ಹೋಗಲು ಕಳದ ಆದಿತ್ಯವಾರದ ಸಮಾರಂಭವಾದೆ ಕೂಡಲೆ ನುಂದಿನಿತು ಇರಲಿ. ಅವರ ಡೆಪ್ಯುಟೇಷನಿನ ಉದ್ದೇಶವು ಸಫಲವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಸತ್ತಾಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಹಾರೈಸುವೆವು.

೨. ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಿಂಧ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹೈದಾ ಎಂಬ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಬೆಳೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಜವೀನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ತಿರ್ವಣಿಯನ್ನು ವಸೂಲ ಕೊಡುವದು ಸಹ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಯ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಜನರ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಮುಂದೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇದುಕೊರಗಿನ ಜನಗಳಿಗೊಸ್ಕರ ತ್ಯಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ! ಅವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿದರು. ಅನಂತರ ಮಾಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ, ಸರ್ವಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಯ ಮೂವರು ವ್ಯಕ್ತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಮುಂಬಯಿ ಕಾ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೆಂಬರು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಬೆಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕ್ಷಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆ ಸಹ ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವೆ ಬರಲಿಲ್ಲೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಕೂಡ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯವಾದ್ದು ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥಾತ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಾದ ಗಾಂಧಿಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನವು ಎಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೊ ಅವರು ಸರಕಾರಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ತತ್ವವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಮೊನ್ನೆಯ ಬಂದೂ ನಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಮಾಮಲೇದಾರರು ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನ ಮೇಲೆ ವಾರಾಂಟುಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನು ಇದೆ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿರಾಕರಿಸಿದನು. ಹಾಗು ಬಂದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ತಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಅನಂತರ ಆ ಗೃಹಸ್ಥನನ್ನು ಮಾಮಲೆದಾರರು ಹಾಗೆಯೆ. ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ೪೦೦ ಜನರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ಥಳಿಕ ಮಂಗಳೂರು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡಿಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಮಯ ಸೂಚಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಇದೇ ತಾ. ೭ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಂಟೆ ೬-೩೦ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರು ನಿವಾಸಿಗಳ ದೊಡ್ಡ ನೆರವಣಿಗೆಯು ಇಲ್ಲಿಯ ವೈದಿಕಾನಿಂದ ಹೊರಡುವದು. ಇದೇ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬-೩೦ಿಂದ ೮೮ ವರೆಗೆ ಮಹೇಶಾಧ್ಯಾಯ ಪರಮೇಶ್ವರ ಕಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿಷಯ ಉಪನ್ಯಾಸವಿರುವದು. ಹೋಮರೂಲ್ ಲೀಗಿನ ಆಫೀಸು ವಿಟಾರದಲ್ಲಿ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಂತೆಯು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವದು. ಸಾಯಂಕಾಲ ೬-೩೦ಿಂದ ಗಣಪತಿ ಕಾಲೇಯ ಹೊಸ ಕಟ್ಟೋಣದಲ್ಲಿ ಗೊಂದೆಯಾಟವು ಇದೆ. ತಾ. ೯ನೆ ಮಂಗಳವಾರ ೬ರಿಂದ ೭-೩೦ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿಷಯ ವೇದಮೂರ್ತಿ ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ಟರ ಉಪನ್ಯಾಸ. ರಾತ್ರೆ ೪-೩೦ರಿಂದ ಗಣಪತಿ ಶಾಲೆಯ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟೋಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ದೀಕ್ಷಾವಣೆಗಳು. ಬುಧವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಹರಿಕಥೆ, ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಿಜಿಕ್ ಲೆಂಟರ್ನ್ ದೀಪಾವಳಿ, ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕಕ್ಕೆಪ್ರದರ್ಶಕ ಅಧ್ಯಾಯನಗಳು, ಶನಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಉರ್ದುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ, ರಾತ್ರೆ ಕಾಳಮದ್ದಳೆ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಹರಿಕಥೆ, ಸೋಮವಾರ ತಾ. ೧೫, ವಿವಿಧ ತಮಾಷೆಗಳು, ತಾ. ೧೬ ಮಂಗಳವಾರ ಮಲೆಯಾಳದವರ ದತ್ತಾವತಾರ ಆಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇರುವವು. ಇವು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪ್ರವೇಶವು, ಟಿಕೇಟು ಮೂಲಕ ದೊರಕುವದು.

ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟು ಸರ್ ಸಿ. ಶಂಕರನಾಯರರವರು ಕಳದ ಸಂಜೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮರುದಿನ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ನಿರಾಶ್ರಿತ ಜನಸಹಾಯಕಸಂಘದವರ ಶಾಲೆ, ಬಂಟರ ಶ್ರೀ ರಾಮಮಂದಿರ, ನಿರ್ಗತಿಕಭವನ, ಘಾದರ್ ಮುಲ್ಲರವರ ಕಂಸಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಲೆಜು, ಕೊಸ್ಮೊಪೊಲಿಟನ್ ಕ್ಲಬ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿರುವರು. ಮೈ. ರಾ. ರಾ. ರಾಮ ಬಹದ್ದೂರ್ ಎನ್. ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಟಿಪಾರ್ಟಿ ಇತ್ತು.

ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಮಿ. ಬರ್ಕೆತ್ ದೊರೆಗಳವರಿಂದ ಎ. ಆರ್ಡೆರ್. ವ್ಯಾಲ್ಸ್ ದೊರೆಗಳವರು ಚಾರ್ಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈವ ವಾರ ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ಬಾಧೆಯು ಇರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಕಾಲರಾ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಂತೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕಾಲರಾ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು. ಈ ಡಾಕ್ಟರರು ಮಂಗಳೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿರುವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜನರು ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರುವರು. ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಕಾಲರಾ ಬಾಧೆಯು ಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯು ಜನರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ

ಬಹು ದೊಡ್ಡವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಂಚಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿಚಿತ್ರವಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಂಥವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಸುಪರ್‌ವೈಸರು ನರ್ಸಾವಧಿಯ ಪೆಂಡಿಗೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರ್ಕ್ಕಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಕರಡಿಯ ಆಫೀಸರುಗಳು ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯ ಇವೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮೂಡುವುದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿರಿಯ್ಯಂದರು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಿ ಭರ್ತಿಮಾಡುವರು. ೯ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ೩೬೦ ಸಕೆಂಡರಿ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ೫೪ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸಾಲೆಗಳನ್ನೂ ನರ್ಸಾಕೈಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ. ಹಲವು ಇಂಥ ಸಾಲೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ವಹಿಸುತ್ತಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಸರಾಸರಿ ೪೬ ಶಾಲೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಬಹುದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ೪೦ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂದರ್ಶಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದೆ ೧೪೫ ದಿವಸಗಳಿವೆ ಅಷ್ಟಾಯ್ತು. ಸರಾಸರಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾಲೆಗೆ ೩ ದಿವಸ ವೇಕಾದ್ದರೂ ೧೯೦ ದಿನಗಳು ಈ ವರ್ಷಾವಧಿ ಪಂಚಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಉಳಿದ ತೆಳ್ಳಕ ದಿನಗಳು ಪ್ರಯಾಣ ವಗೈರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಕೆಲ್ಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಕಡಿಮೆ ದಿನಗಳು ಅಂದರೆ ೨ ಯಾ ೩ ತಿಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸ ಹಾಗುತ್ತಿರುವಿಲ್ಲ. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ದಿನಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ ಎಂದು ಡಿರೆಕ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬರು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂಶದಿಂದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟಿಂಗ್ ಸಬಂಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ಗಣ್ಯರಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯರಾದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಮುದ್ದಕ್ಕಿರಿಸಲಾಗಿ ಜಾರಿ ಬರಲಾರದೆ ಹೋದವು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವು ಏನಾಗಿದ್ದಿತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿ ಹಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕಂಡಾ ಹಾಗೆಯೆಂಥಿಸಿ ಎಂಬುದು ಸವಿಗಾಲ. ಅಷ್ಟು ಹತ್ತ ಸೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಆಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳವಿಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಾಗುವುದು.

ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಹೊಸಬರಿಗೆ ಅಜಾಗ್ರಾಧಾರಣಿಗೆ ಬಹಳ ಸಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚಟುವಟಿಕೆಯೂ ಪ್ರೌಢಾಕ್ಷತ್ಯವೂ ಇರಲಾರದೆಂಬುದು ನಿಂದೆಯೇ ಎನಿಸಿ ಆ ಇಸಿಸ್ಟಾಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಾಕಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದ್ದಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೊದಿದಿರಿ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಈ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಇಲಾಖೆಯ ಸರಪಣಿಯ ಗೊಡಾಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ದುರ್ಬಲವಾದ ಗೊಡಾಲ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕಾಣಿಸ್ಪಿದೆ. (The assistant Inspector is probably the weakest link in the chain) ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸಾಲೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಕಂಡಕೆಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಡಿದಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಹವರು. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸುಮಾರಿಂದು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸಾಲೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದೂ ಕೆಲವು ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುವುದೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಆ ಸ್ಥಾನಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಎಂದೆಂದು ಸಾಲೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲಾಗಿ ತೆಕ್ಕಿಸಿವರು ಎಂದು. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೌಂಡ್ ಹೇಳುವುದೂ ಅವರ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಆಗ್ಗಾಗ್ಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕಾರಣ ಇವರು ತಾವಾ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟರ ಮೇಲೆಯೇ ಈ ವಿಷಯದಾಗಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ತಾಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರ ಇವರ, ನೋಡಬೇಕೆ ಎಂಬ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಲವು ಸಲ ಕಷ್ಟಾಟಗಳು ಉಂಟುಕೂಡ ಇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೊರ ಗೊಯಿವ ಅಧಿಕಾರವು ಶಿಕ್ಷಕರ್ಕೆಯ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇದಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ ಇವರ ವೇತನಾಧಿಕಾರದಾರ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸರಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಕೆಲವರು ವಿಲ್ಲವೆಲ್ಲಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಟ್ಟಿಲನ್ನು ಬಯಸಿದ.

ಹೀಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾಳಿಬಿಟ್ಟಿರೆಂದರೆ ಬಡಿಸಿ ಇಲ್ಲದೆ, ತಿಂಗಳ ಆಖೈರಿಗೆ ಆ ತಿಂಗಳ ದಾಖಿಕ ಎಂದು ಎನಿಸುವುದು. ಕೆಲವು ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವುದು, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಪ್ರಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಕೆಂಡರಿ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಸಾಲೆಗಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು. ವಿನಾ ಬೇರೆ ಡುಗಳಿಂದ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟುಗಳಿಗಿಂದ ಮೇಲಿನವರಿಗೂ ಹೋಗಿಬರುವ ಕಾಗದಪತ್ರ ಸಾಗಿಸುವ ಫೂಸ್ಟ್‌ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈ ಇವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಒಡಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಿನ ಸಬ್ ಕಸಿಸ್ಟೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಬರೆದರೆ ಅಯಿತು. ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ ನೋಡಿದ ಅನಿಭವ ಕಡಿಮೆ. ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಕೇಲಾಗುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾವಧ್ಯವೂ ಇಂದಿಕ್ಕೆಯೂ ಓದುಗಾರರಿಕೆಯೂ ಸಾಲದು. ಈ ರೀತಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವನ್ನು ಬಾಕ್ಷರಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷ ಬೆಸಿಸ್ ಕಟ್ಟಿಲಾಗಿಟ್ಟಿರೆಂದ. ನಾವು ಕೆಲಾಗುವೆ.

ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸೋಪನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಆಡುವಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ವಿಲೆಯಾಗಿರಲೂ ದೊಷವೇ ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂದಿಸ್ಪಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇರಬೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಇಷ್ಟುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಾಧಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ಪ್ರತಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳೂ ೨ ದಾಖಲೆ ಮಜ್ಜಿಗೆಯಿಂದ ವೆಣ್ಣೆ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬಿಟ್ಟು ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಆಯಾಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವು ಸಕೆಂಡರ ಶಾಲೆಗಳ ಅಧಿಷ್ಠಿತಿಗೆ ಈ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನೆ ಕಾರ್ಯಾಧಾರಣಾ ಮಾಡಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಒಂದುಸಲ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಡಬಹುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಆರ್ಫನ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಇವರು ಸಂದರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿಧಿಸಿಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾ ಅವರ ಕೆಲಸವು ಸಮಾಧಾಕಕರವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಆಫೀಸು ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆ ಏನಾ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಅನುಭವಗಾರರಾಗಿ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾಗಿ ಸೇವಾ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲೆಗಳಮಧ್ಯೆಗೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ಭೂದಾರ ಅಧಿಕಾರ ಆದರೆ ಸರಿಸುವಂತೆ ಆದರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲವರಿಗೆ ಆಮ್ಲ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಪರ್ಕವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಪಿಲಾಮಿಸುಮಂತ್ರಿಪ್ರೌಢಸ್ಥಿತಿಯವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಇಬಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಿಸ್ಸಿಸ್ ಕಳ್ಳವಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಬಳಿಯಾಗಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯಾಧಾರಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಎಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ
ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

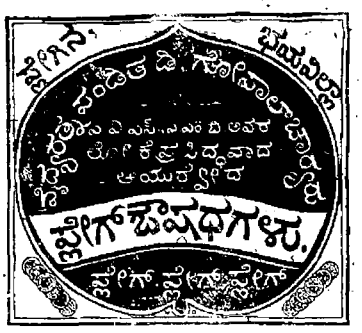

ಹೈಮಾದಿವಾನಕ. ಹೈಮಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪರಿ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 6 ಔನ್ಸ್‌ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಜಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳೆಂಬ ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯಾಡೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹಳೇ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಕೂಗಲಾತಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿ1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 12. ಜಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಡಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
೨೮ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ತಂತೀ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ವಾಳ್ಚದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಈಸ್ಸೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ, ಸ್ಟೇಟ್ಸ್, ಗೋವಾ, ಪೀಜಿಐಲೆಂಡ್, ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಈಸ್ಸೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಸೀಸೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ವಡಕೂ ವೈದ್ಯರ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು ವೇಸ್ತುಮಾಡುವುದು ನಿಷ್ಪಾಪ್ರಯೋಜಕವಲ್ಲವೆ?

ಶೀತ, ಶೀತವಾಯು, ಅರ್ಜೀರ್ಣ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಘೃತ, ಮಂದ, ಮಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸಬೆನೆ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಸಂರಿಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಲವಿ, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇನ್ನು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾನ ಪಕ್ಕವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 200 ಮುಕ್ತಿಗಳುಳ್ಳ ಕಾಪ್ಪಿಗೆ ೧ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

→ ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಿ॥ ರಾ॥ ಹಾಕ್ಸರ್ ಕೃಷ್ಣಾಕರ್ ಫೆಲೊ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎನ್ ಸೈ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್ಡಮ್ ಆಫ್ ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರಿಟನ್ ಇರ್ಲೆಂಡ್, ಲಂಡನ್ ಕನ್ಸಲ್ಟಿಂಗ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್, ಎಗಿಯಿವೇಸ್ ನಂ. ೩, ಪೆರಂಬ್ಯ ಬತಿರಿಯುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಾಕಾಮುಖರ ಈಸ್ಸೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಅರ್ಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಪಕ್ಕೆಯ ನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ವಿಪ್ಪಳಿಕೆಯು ಜ್ವರ, ಶಿಕ್ಷಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ಎಲವಿ ವಾಯುಗಳಲ್ಲವೂ ಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಬರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಈ ಈಸ್ಸೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೇ, ಸ್ವದೇಶಿ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಸ್ವದೇಶಿ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಿ॥ ರಾ॥ ಪಿ. ಎಸ್. ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣ ಸಾಸಿಯರ್ ಸರ್ಜನ್, ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಮಿಷನರ್, ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು. ಲೋಕಾಮಯಹರ ಈಸ್ಸೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಚಿತರವಂದ ಪಡ್ಕಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಪಡಿಸುವಂತೆ ಅನೇಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ನಾನು ಬಹಾ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯ ಕರವಾ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಪ ಕರ್ತವ್ಯವಾ ಮೂಲಕಿಗೊಂದಲೇ ವಿಷಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗುಣಕಾಣುವ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ:— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯತಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಕರವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

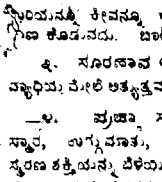

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು. ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಶ್ಚಾಲ್ಬಲವನ್ನು ಬಿಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ನೊಳಕೆಯ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪ್ರಾಪ್ತಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ವ್ರಜಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ರವಾತ, ಬುದ್ಧಿವಾಂಯ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಕ್ಕೆ ವಿಶಾಯುಕ್ತ ಮಂಜನದಮ್ಮೇ ಸೊಗಸಾದ ಹೆಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡದೆ ಸುಖ ವಿರೇಚನವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಪಕ್ಕೆಶೂಲ, ವಿಷಮ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಖಂಡಿತ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ—ಡಿ. ಎಮ್. ಶಾಹ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ದೇವರ ಪೋಸ್ಟು ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO.

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ

ಲೈಫ್ ಇನ್ಸುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ,

(ಲಿಮಿಟೆಡ್).

(1874ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.)

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್: ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್: ಆರ್ ಪೆಟರ್‌ಸನ್ ಬ್ರೌನ್.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಬಾಂಬೆ ಮೊದಲಾದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಬರ್ಮಾ ಮತ್ತು ಸಿಲೋನ್‌ನ ಈ ದೇಶಗಳ ಎಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಯಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸೊಮ್ಮಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ರೂ. (5,00,00,000)ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿರುವದು. ಇನ್ನೂರಾ ಒಂದು ಈಗ ಇರುವ ಫಂಡುಗಳು: ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂ. (5,50,00,000.)

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯಮ್ಮು ಭಕ್ತವಾತಂಕಾರ್ತ್ತು ಸತ್ಯವೃವಾದ್ದು ಪೂರ್ತಿಪತನಾದಮ್ಮೇ ಸತ್ಯಸಂಧಾ ಕ್ಷುದ್ರಂ ಏರ್ಪ ಕಂಪೆನಿಯು ನಡಕ್ಕುವಿರದು

ಸತ್ಯ ಕಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆಥವಾ ನಮ್ಮ ಮುಂದೀ ಪ್ರಾಯಿಪ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಗತ್ತ ಹತಪ್ಪ ನೈಪತ್ತಿಕತೆಯನ್ನುವರಿಗೆ ಅನಿಂಕಿಪಲ್ಪತ್ತ ಭಕ್ತವು ಮೇಕ್ಷ ಅಕ್ಕಪ್ಕೆಪ್ಪತ್ತ ಅದ ಅಥವಾ ತ ಒರಿಯಂಟಲ್‌ವಲ್ಲ ಏರ್ಪ ಉತ್ಪಾಯಿಸಿದರೆ ಆಗದೆ.

ಏರ್ಪ ಉತ್ಪಾಯಿಸದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ಫೋರ್ಮ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರದು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗ, — ಡಿ. ವಾಸ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು ಪ.ಕ.

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು ಕಲಿಯುವ
ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ
ಅಚ್ಚಕತೆಗಳು:

ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯನ್ನುಮಾಯವಾಗಿರಲ್ಲಿ ಸಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕಳ್ಳನಗರಿ ಕಾಡಹೋಗಿ, ಅವಗೆ ಆಗಿ ಮತ್ತು ನಾಳ್ಕರಿಕಕ್ಕೆ ಇವು ಗಳನ್ನು ಈ ಕಛೇರಿಗೆ ಮೂಲಲು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವು ಕ್ರಾಯಿಂದಲೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾರುವರಲ್ಲಾಗಿಯವ

ಮೈಸೂರು ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ ಕಛೇರಿಯು

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕನೆಂಬ ಬಿನಧಿಷಗ್ರಂಥಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಅಳೇಕ ರಾಜವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅವೇಕ್ಷಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೋಳಲಿ, ದ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ಘಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಘಾತಕ್ಕಳಿ ಈರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸೆಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ರ ಕ್ರಯ. . . ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. ,, 13—12—0.

ವಿ. ಪಿ. ಪಾರ್ಸಲ್ ಚಾರ್ಜ್

ಇವ್ಯೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಆಶೇಕ್ಷಕರು ಅರ್ಧಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನಿಟ್ಟು ಕಕ್ಷಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿರುವು.

ನನ್ನ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯರುಂದಿರ, ಉಜಿರೆ.

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕವಿಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ನಮ್ಮಿಂದ ಕಳಿಸಿದ ಮಾಲಿಗೆ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಮುರಬ್ಬಾ ಕೆಲವರು ಕಳಿಸಿದರೆ ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ಡಿಲ್ಲಿ ಸೈಜರು ಎಂದು ತಪ್ಪಿಸದಿರಿ ಲೇಬಲು ಇರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಈ "ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ದಿಂದ ಸೇವನೆ ಯಿಂದ — ಬಲವೃದ್ಧಿ ಆರೋಗ್ಯ

ಇದ್ದರೂ ಸ್ವಶೇಂದ್ರಿಯಶಾಮರತನಿ, ಮುಖ ಕ್ರಮೊಂಡಿಗೆ ವಿಲ್ಲದ ಕೋಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ವೃಷ್ಣ ಸೊಂಟಕ್ಕಲ್ಲ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲಬದ್ಧತೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುದಿದ್ದರೂ, ಕರುಳದಲ್ಲಿ ನಶ್ಚಾವ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾರಾ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲೇ ಸ್ಫುಟವಲ್ಲಿ ಹುತ್ತದು. ಮೆದುಳಿಗೆ ಬಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು, ಹಳೇ ತಲೆನೋವಿಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾತಿಸುವದು, ಧಾತುವನ್ನು ಕೆಟ್ಟುಗುಳುವುದು, ಸೊಂಟದೋವ ಸ್ನಾಯುಗಳನ್ನು ಇರಲಾರದು. ಈ ಸಾರಾಮ್ಯಾ ಎಂಬುದು ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂದಕ್ಕಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಲೆ ಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಮಸ್ತವನ್ನು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣಹೊಂದಿದ ಅನೇಕ ರೋಷ್ಟ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ರಂಗೂನ್, ಸಿಪಾಂಗ್, ಅಕ್ಯಾಬ್, ಕೆಳ್ಳಕ್ಕ, ಚೀನಾದಾಯ, ಮಾಲ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಪೆತ್ತಗ್ಯಕಾಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಟೀಕಾದವರು ಅರ್ಧಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕಳ್ಳು ಎಂದು ಸಧರದಸಿಸಿದರೆ ಬೇಕೆ ಕಂಡ ಬಕಿನವನಿಗೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತೆ. ನಾವೆ ಹಾಗೆ ಕೊಡದೆ ಕಿರಾಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ಮುಖಾಂತರ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಒಂದೆ ಡಬ್ಬಿ ಮಾಲ್ಯಾನ್ನೆ ಗಿಂತ ಬೇಗಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಫೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತೆ. ೨-೩ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಜನ್ಮಾಂತರ ವವರೆಗೂ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತೆ. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನ ವಿಷ್ಟಯ ಬಕೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ. ಪ್ರತಿ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ 2. ಟಪಾಲು ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ 1 ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ ಆ. 6.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ಡಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬ ಡಿಪೊ, ಕೆರಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ವಿಜಯದಶಮಿ ದಿವಸ ಧರ್ಮಪುರ ಕವಿಕಾಸ!!

ಕಪಿವಾಕಾ ಅಮರ ಸಂಜೀವನಿ ರೋಂಕ್, ದಾಲಸಂಜೀವನಿ ಟೋಕ್, ತರಂಗ ಕುಸುಮಾಕರ ಕೈಲ್ಯ, ಮಹರಂಗ ಮಹಿರಂಗ, ಗರುಡ ಧೃತ, ಆನಂದವನ ವಿಲಾಸ, ಕಮಲಿಂಬ ಜಾನಕಿ ತೈಲವೆಂಬವುಗಳನ್ನು ಕಂಸು ಮಾರುವುದಿದೆ.

೧. ಕಂಠೀರವ. ಈ ಸಸ್ಯಕಂಠಯುಕ್ತಂಂಂ, ಶಕ್ಯತ್ವ ಬಸ್ಯಯುಕ್ತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ಯಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮಾತಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಯುಕ್ತವಾಗಿ ಗುಣಕಾರಿಯುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ 16 ಮಾತ್ರೆ ರೂ. 1.

೨. ಸೌಭಾಗ್ಯವರ್ಧಿನಿ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಕಾಯಿಲೆಗಳು, ಸ್ತ್ರೀಯರ್ತುಸ್ರಾವದಲ್ಲಿ ಬಿಳ್ಳುಗಳ ಕಮಿಯಲ್ಲಿ. ಕೊಲೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೩. ಅರಿಷ್ಟಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಅಸ್ಥಿಕಾಲಿಕ ಸ್ಪಿಕಾರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪಾಕಪೂರ್ತಿ ಕಸಿಯಿಸುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1-4-0.

೪. ಗರ್ಭ ಪುತ್ರಕರ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗರ್ಭ ಕೋಶ ಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸುಖಪ್ರಸವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೊಲೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೫. ಮಧುಮೇಹಾರಿ ಸಿಲ್ಲು. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಾಲಾಲ್ ಸಂಬಂಧ ಹುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕೊಲೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೬. ವಿಷಮಜ್ವರಾಂತಕ ಮಾತ್ರೆ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಾಲಾಲ್ ಸಂಬಂಧ ಹುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕೊಲೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೭. ಪಂಚಾಸ್ಯ ಪಿಲ್ಲೆ ಸಿಲ್ಲೆ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಾಲಾಲ್ ಸಂಬಂಧ ಹುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕೊಲೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೮. ಅಮೃತಾಸವ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಾಲಾಲ್ ಸಂಬಂಧ ಹುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕೊಲೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೯. ಕಾಂತಿಸಾರ. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಾಲಾಲ್ ಸಂಬಂಧ ಹುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕೊಲೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

ಭಿಮ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಅಳ್ಳಯ ಪಂಗ್ಲ್ ಕೆಲಸವು ವಿಚಿತ್ರವಿರ್ಪ್ಪಾಗ. ಅಂತವರ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಕಾರು ವರ್ಷಾವಧಿಯ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ತರಗತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ತುಡಿತಾನುವುದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಕಾಮಗಿಯೋ ಚರ್ಚಿಸಿರುವರು. ೯ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ೩೦೦ ಸೆಕೆಂಡಿ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ೪೪ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದ ಇಂಥ ಸಾಲೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ವರ್ಷಮಧ್ಯಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಸರಾಸರಿ ೫೦ ಶಾಲೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಬೇಕಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಬರೆ ೩೦ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂದರ್ಶಿಸಲ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ವಿಶೇಷವಿಲ್ಲ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರಾಸರಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾಲೆಗೆ ೩ ದಿವಸ ಬೇಕಾಗುವುದು ಇದು ವಿಷಾದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ರಜಾ ದಿವಸಗಳು ಅಂದರೆ ೨ ಮಾಘ ೨೫ ಶಿವರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಕೆಲಸ ಸಾಗುವುವು. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಿಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಮಾನಸ್ಸಿದ್ದರೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಿಸ್ಟರ್ ಸಾಣೆಬುರು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಸಹಿಂಪಿಯನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹಾಗು, ಗಾಡಿಕಾರ್ಲ್ಲಿ ಸಹಿತ ಸಿದ ವಿಲೇವಾರಿಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಯಾವ್ದೂ ವಿಷಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿ ಬರಲಾರದೆ ಹೋದವು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಲೇವಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿರುವುದಾಗಿ ಅವು ವಿಷಾದಿಸಿದ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವಾಯಿ. ಆದರೆ ಆ ವಿಲೇವಾರಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ತಡವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಅತ್ಯ ಹಣ ಸೆಲ್ಲನ್ ಆಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಈಗಿನ ಇತಿಮಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಿಮಾಡಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ವಾರಿಷಿಕ ತೆತ್ಸಾಗಾರರೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು ತೀಗ್ಗು

ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಂಟರಾಗಿ ಅಥವಾ ಕೆಲಸಿಷ್ಟರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಬಹಳ ಸಮಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕತ್ವವು ಇರುವುದರಿಂದ

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಎಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ
ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

ಹೈಮಾದಿವಾನಕ. ಹೈಮಾದಿ ಪ್ರಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಳಿಕ್ಕುವುದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪುವ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.
ಬೆಲೆ 6 ಡ್ರಾಮ್ಸ್‌ಗೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಚು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳಂಬ ಈ ಔಷಧವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಣ್ಣು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹಳೇ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಡ್ರಾಮ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಚು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ಎ. ಎಸ್. ಎ. ಎಸ್. ಡಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
೫೬ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಕಂಪೌಂಡರ್:—"ಪಂಡಿಟ್" ಮದರಾಸ್.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಾಕರಕವೆಂಬ ದಿವ್ಯಔಷಧಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಶಮನಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ವಾದು ಕೆಟಲಾಗುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್, ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಾಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೊಳಲಿ, ಮ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಶೀತಾಶ್ಮರಿ ಕಾರಿ-ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.
12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕ ಕ್ಕ. ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. „ 13—12—0.
ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ಇನ್ನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಆಕೆಯ್ಕೆಯರು ಅರ್ಜಾಗೆ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನಿಟ್ಟು ಪತ್ರಬರೆದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ನನ್ನ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಮಂದಿರ, ಕಾಡುಪಿ.

ವಾಳ್ಕದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲೆಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಪೀಜಿವಲೆಂಡ್, ಆಸಾ-ಪ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರಾಗಲೂ ಸೈನ್ಯದ ಸಮುಯವನ್ನು ಕಾರು ಹೊರೆಯಾಗುವುದು ಸಹಜವಾಯಿತ ಕಪ್ಪುವನು.

ಶೀತ, ಶೀತವಾಯು, ಅರ್ಜಾರ್ಣ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ಮಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸಬೇಸರ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಸೀರಾಂಬುಂಬಾಗುವ ವಿಕಾರ, ವಾಕ್ಸ್ಖಲನ, ಎಳವಿ, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇವಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾನ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 26ರ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ, ಅಷ್ಟಿಗೆ ೧ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮೈ ರಾ ಶ್ರೀ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಪೈಕಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎಸ್. ಪೈ. ಇವನ್ಸಿಬ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ಸೈನ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಪಿ. ಎಸ್. ಆಫ್ ದಿ ಸೈಕಲಾಜಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಲಂಡನ್ ಕಸಸ್ಪಂಡಿಂಗ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್, ಎಗಿಯಂಡೇನ್ ನಂ. ೭, ಬೆಂಗಳೆ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಅರ್ಜಾರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಪಕ್ಷವಾಯು ಸೊನ್ನೆ, ಹುಚ್ಚಿಗೊಣ್ಣ, ದಿವಸಟ್ಟಿಲೆಯು ಜ್ವರ, ಶಿಕ್ಷಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವಿ ಪಾಮುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಬರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೇ, ಸ್ವದೇಶಿ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈ ರಾ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅಚ್ಚುತರಾವ್ ಸೀತಿಯರ್ ಸರ್ಜನ್, ಮತ್ತು ಸ್ಟಾವಿಲಿ ಕಮಿಷನರ್, ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು. ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅನೇಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಔಷಧಿಗಳು ತೋರಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ತುಂಬಾ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸೈನ್ಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಠಿಣ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಶಕ್ತಾಘಾತ ಮೂಲಕಗಳಂದಲೇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಪಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಶುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋ ರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಲವೂ ಆಗಿರುವ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿರಿದಿನ ಪಿಲ್ಲ ಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

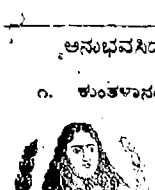

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು. ಪ್ರಮೇಹವನ್ನೂ ಕೀವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಶ್ಚಮೆಲ್ಲದೆ ಬಿಂದುತೆವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರನಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಪೊಳೆಕೆಯ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ವೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಜ್ಞಾಪಕ, ಆಪ ಸ್ಮಾರ, ಉನ್ಮಾದ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಗಂ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕಳ್ಳ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನದಲ್ಲೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಟುದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದೆ ಸುಖ ವಿರೇಚನವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂತಕ ಮಾತ್ರೆ. ಚಳ್ಳಿಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿಡೆ ಗ್ಗುಲವದು. ಕಡ್ಡಾ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

ನನ್ನ ವಿಳಾಸ—ಡಿ. ಎಮ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ದೇವಾ ಪೋಸ್ಟು ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO. Ayurvedic Chemists

ಬರಿಯಂಟಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ

ಲೈಫ್ ಇನ್ಸುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ,

(ಲಿಮಿಟೆಡ್).

(1874ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.)

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್: ಬರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಮುಂಬಯಿ.
ಮ್ಯಾನೇಜರ್: ಆರ್ ಪೆಟರ್‌ಸನ ಬ್ರೌನ್.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಫೀಸುಗಳು: ದಕ್ಷ ವಿಚಕ್ಷಣರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಬರ್ಮಾ ಮತ್ತು ಸಿಲೋನ್ ಈ ದೇಶಗಳ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ.

ಈವರೆಗೆ ಎಮರಾಲ್ಡರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಮೆಯ ಮೊಬಲಗು ಎರಡುಕೋಟಿ ರೂ. (೨,೦೦,೦೦,೦೦೦)ಕ್ಕೆ ಏಕ್ಸ್‌ಟರವು: ಆದರೂ ಬಂಡು ಈ ಕಂಪನಿಯ ಫಂಡುಗಳು: ಏಮರಾಲ್ಡರಿಗೆ ಎರಡುಕೋಟಿ ರೂ. (೨,೦೦,೦೦,೦೦೦)

ಬರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯಮ್ಮು ಭದ್ರವಂತಂಥಾದ್ದು ಸದ್ಭರವಾದದ್ದು ಪೂರ್ಣವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಸ್ಥಳಿಕ ಬಂಡಿಕಾರರು ಇತ್ಯಾದಿಯಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಈ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಸಿ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ತಂಗಿ ತವನ್ನು ಪೂತಿಲೆಕ್ಕವಾಗಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಭದ್ರತೆ ಪೆಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಆದ ಅಪಾಯ ತಿ ಒಬಾಂಬಿಯವಲ್ಲಿ ವಿಮೆ ಅಕ್ಕರಾಸಕರವೇ ಆಗಿದೆ.

ವಿಮೆ ಅಕ್ಕರಾಯಕರವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೂರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಯಬ್ಯಾಂಕು, ಡಿ. ವಾಸ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕ.

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು ಕಲಿಯುವ
ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ
ಅಜ್ಜಿಕಥೆಗಳು:

ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯನ್ನುಯಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಸಚಿತ್ರವಾಗಿರುವುದು. ಶಬ್ದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೆ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಇವು ಗಳನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಾಯತ್ತವಿಂದಲೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಓದುಬರೆಯುವಂತಾಗುವ.

ಪ್ರಾಪ್ತಿಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ:

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಅಜ್ಜಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಿಸಿರುವ

ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಯದಶಮಿ ದಿವಸ. ಫಿಜಿಷಿಯನ್ ಕ್ಲಿಷನ್!!

ಸರ್ವಜನರಿಗೂ ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಮೊಸಳೆ, ಮಾಲಕಂಜಿನ ಮೊಸಳೆ, ಚರ್ಮದ ಕಾಯಿಲೆಯಾದ ಸೊಳ್ಳು, ಕುಷ್ಠರೋಗ ಮೊದಲಾದ ಧೃಡ, ಅನಂತವಾದ ವಿಕಾರ, ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಗುಣ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

೧. ಕೆಂಡ್ರಾವಲಿ, ಈ ಸಿದ್ಧರಸಾಯನವು ಕಂಡ್ಲ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಕ್ಷಯ 16 ಮಾತ್ರೆ ರೂ. 1.

೨. ಕೊಯಿರಿಕ್ಸಾದಿ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ಕೀಳುವುದು. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1-4-0.

೩. ಗರ್ಭ ಪ್ರತಿಕರಣ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ಕೀಳುವುದು. ಡಬ್ಬಿ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೪. ಮಧುನಾಶಿನಿ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸರ್ವ ಪ್ರಕಾರದ ಮೇಹಗಳನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ಕೀಳುವುದು. ಡಬ್ಬಿ 60ಕ್ಕೆ ರೂ. 2.

೫. ಬಾಲಾಮೃತ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸರ್ವ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಲರೋಗಗಳನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ಕೀಳುವುದು. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

೬. ದರ್ದುರ ಮಲ್ಲಿಕ ಮಿಶ್ರಣ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸರ್ವ ಪ್ರಕಾರದ ಮುಖ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ಕೀಳುವುದು. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

೭. ಅಶ್ವಗಂಧಾದಿ ಲೇಹ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸರ್ವ ಪ್ರಕಾರದ ಧಾತು ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ಕೀಳುವುದು. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

ಗಮನಿಸಿ.—ಮೇಲ್ಕಂಡ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಔಷಧವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಔಷಧವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:

ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಲ್ಲಿಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ನಾವು ಇದುವರೆಗಿಗೆ ಸಾಮ್ಯವಾದ ಬಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿಷಯೋಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದುದಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದೇ ಇರುವುದು, ಆತಿ ಆವಾಗ. ಕರುವು ಆದುದರಿಂದ ತಕ್ಕ ಇದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂಯ ನವಗೆ ಬಂಯಾದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೊತ್ತಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವೆವು

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರತಂಬ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಓಮನವು ಉಚಿತವು.

ವಿಳಾಸ ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಖಾಸಲು ಮಾಫ್

ಸ್ವಸ್ಥವಾದ ಆತಂಕನಿಗ್ರಾಹ ಗುಳಿಗಳು, ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅವು ಆಮೃತ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,

ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಬ್ರಾಡ್ವೇ, ಮದರಾಸು

ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: Raphael & Co.,
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ!

ಜಗತ್ಪಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಜಾತಿಭಾವವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಉತ್ಸಾಹಿಕವನ್ನು ತಗಿಸಿ ನರ ನರಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಪೌರುಷವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಪಡಿಸಿ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಕಳೆ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಪಡಿಸಿ ಸಮಸ್ತ ಧಾತುಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿಟ್ಟು ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಚಂದ್ರಿಕಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗ

Registered No. M. 688

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಚಿಕೆಯು :— ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧ ರೂ. ೮ ಆಣೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ-ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾಯವು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ೦-೮-೦

ರಕ್ಷ್ಯೇರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಮರ್ನ ದೇವಾ । ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ! ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ॥
ಗರಲಕನರಂಚಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರೆದಿ ಕುಳಿತರೆ! । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೧೫ನೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ಶನಿವಾರ ೧೯೧೫. ಸಂಚಿಕೆ ೧೫.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ನೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವರ್ಧಕವಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹೆಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಮೊನು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾಶ ಬಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾರ್ಥಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಜೊಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸೆಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧನಿಕರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು। ಸ್ವದೇಶದವರಿಂದ। ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಯ್ಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳು.

ಬಾವರಿಸ, ಪೂತಾ ಮುಹೇಕ್ಸರಿ, ಬರೋದಾ, ಇಳಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಯಮುತ್ತೂರು, ನಂಧಾರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಆರಣಿಕೆಟ್ಟೆ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ" ಅನಂತಪುರ ಮೊದಲಾದ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತ್ರಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈಖ್ಯಾತವಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಸಮಗ್ರಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮುತ್ತಿನ, ಉಡಪುಮಣಿಗಳ, ಹುಬ್ಬು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮ್ಮದಲ್ಲಿ ಉಡುಪೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಹಿರಿಗಳು, ರತಕೆಕುಗಳು, ದೊಡ್ಡತ್ತಗಳು, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರಾದಿ ಉಡುಪುಕೊಡುಪುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,

ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.

ರಫಂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.

ಬಲ್ಲರ ನಗದಿ-ಸರಂಚಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ :— ಸಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಬಾಂಬಾಯಿ ಕಿರಿಗಳ ರವಾನು ಮಾಡಿ ಸಿಗುವು.

ಪ್ರಕಟಣೆ

ಅಧ್ಯಮಪಾಠಕರೇ!

"ವೈಜಯನ್ತೀ" ಎಂಬ ಕಾಲಯುಕ್ತ ಸುವರ್ಣದ ನಾತನ ಪ್ರತಿ ದ್ವಿತೀಯ ಪ್ರಪಾಂಗವು ಶಕ್ತದ ಮಾರ್ಚಿಂದ ಈ ವರ್ಷವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ತಂಕ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿಂದ ಗುಣಕೆಟ್ಟಿನ ನಿಕಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಭಿಲಾಷಿಗಳು ತಮಿಳಿ ಪತ್ರದ್ವಾರಾ ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಕ್ರಯ ೦—೫—೦

ಪಂಚಾಂಗ ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಕ್ಲರ್ಕ್,
ಬೋಳಾರು, ಉಪೇಂದ್ರ ಪ್ರಭು.
ಪೈಯಾಡಿ ಪೋಸ್ಟ್.

ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಎಲ್ಲಾ ಬೇನೆಗಳನ್ನು ತಲೆಸಿಡಿತ, ಸೊಂಟದ ನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆನೋವು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ವಿಧಾನಗಳ ನೋವುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸುವ

ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು

ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹತ್ತಿರನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಣಿ ಎಂಟಕ್ಕೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 5—0—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೈಯೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 1—0—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬರೀ ಚೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 1—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ್ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ಲೇಯರ್ ರೋಡ್, ಪುಂಬಯಿ.

ಉಡುಪಿ—ಕೊಚ್ಚಿಕ್ಕಾರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹೊವನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು

ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಚೈತನ್ಯಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯೌವನದ ಅಶಕ್ತಾವಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸ, ಅತಿಸಾರ, ಯೌವನಾವಸ್ಥೆಯ ನೈಷ್ಫಲ್ಯ, ನಿಷೇತನ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಜೀರ್ಣಕಾರಿ ಸೈಕ್ಲರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು ದೇವನನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಸಿದ್ಧವಾದ ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. ೨—೦—೦.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ಪೈದ್ಯವಿಷಯವನ್ನು ಓದಲೇಬೇಕು!!

ಸೈಕ್ಲರ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಪುಂಬಯಿ.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised and Issued Capital Rs.			300,000—0—0
Subscribed Capital	...	...	243,200—0—0
Paid up Capital	...	...	239,200—0—0
Deposits	...	...	316,267—1—1
Reserve and other Funds	...		98,857—7—0

ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಚಂದಾ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ

ಆರ್ಪಿಸಿದ ಮೂಲ ಧನವು	ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
ಚಂದಾಹಾಕಿ ಯಿತ್ತಿರ ಮೂಲ ಧನವು	,,	243,200—0—0
ಮೌಲ್ಯ ತೆತ್ತ ಮೂಲ ಧನವು	,,	239,200—0—0
ಶೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾದ ಮೊಬಲಗುಗಳು		316,267—1—1
ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು	...	98,857—7—0

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/ received for 3, 6, 12 and 24 months @ 5, 5½, 6, and 6½% respectively at the discretion of the managing committee. In the case of deposits for 12 months and 24 months interest will be paid half yearly.

ಕಾಯಂ ಶೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 5, 5½, 6; ಮತ್ತು 6½ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿರ ಮೊಬಲಗುಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು. 12 ತಿಂಗಳ ವ 24 ತಿಂಗಳ ಶೇವಣಾತಿಗಳ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ನೋಟಿಸ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 2½ ದರುದಲಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

Current Deposit Account opened free of charge.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಚಾಲ್ತಿಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ದಾರರು ಆವಶ್ಯಕವಾತಿಗಾಗಿ ದೇಂಕಿನ ಪರವಾಗಿ ವಿನಾ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವವು.

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As. and multiples thereof and interest paid @ 4½%.

ಸೇವಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾವೇತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 4½ ದರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು.

Loans granted on proper securities and pledges

ಯೋಗ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ತಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

Canara Bank Ltd.,

P. Gopal Naik,

Mangalore, 1st April 1918. *Secretary*

ಮೈಸೂರು ಊದುಬತ್ತಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯಜನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವರಿಗಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಊದುಬತ್ತಿಗಳು. 24 ರೂಪಾಯಿ ತೂಕದ ಸೇರಿಗೆ ರೂ. 12, 5, 3, 2-8-0, 1-0-0.

ಅರಗಜ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವೆಗಳು. ತೋಲ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1.

ಬಾಲಗ್ರಹಧೂಪ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಗಾಳಿಬೇನ್ಗೆಗೆ ಸಂಜೀವನವಾದ ಧೂಪ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಇಲ್ಲ. ಟಿನ್ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ.

ಜರದ. ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ತಿನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅತಿ ರುಚಕರವಾದದ್ದು. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ರಾಯಲ್ ಸುಗಂಧಿ. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ಇದು ಗಂಧದ ಬಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಡದಂತೆ ಒಹಳ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತೆ. 1 ಶೀಸೆ ಸುವಾರು 100 ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ.

ಲವೆಂಡರ್. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 1—4—0.

ವರ್ತನೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬಹುಮಾನ ಹಂಚಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕುಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋಲ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ಬೆಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಟಿ. ಎಲ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,

ಸುಗಂಧಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಪಂಚಸಾರ ಲೇಹ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೋಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಉನ್ನಾದು ವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯ, ಮೂತ್ರಾಕೃಚ್ಛ, ಧೂತಕಗಳ ಉಪದ್ರವಗಳು ಸಹಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೂತಿಕ ಕ್ಲೇಶಪ್ರದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದು. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಒಂದು ಶೀಶಿಗೆ ರೂ. 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ.

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣಮಾಡಬಹುದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ನಿಗುಂಡಿ ತೈಲ.

ಈ ತೈಲವನ್ನು ಮೈಗೆ ಉಜ್ಜಿದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಕ್ಷವಾತ, ಅರುತ್ತಿಂಧ, ಉಟ್ಟಿಕ್ಕಂಧ, ಜಂಘವಾತ, ಗುಲ್ಮವಾತ, ಅಂಡವಾತ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನ್ಯರದ ವಾತರೋಗಗಳು ಸಮನವಪಡುವು. 84 ಬಗೆಯ ವಾತರೋಗಗಳ ಕಷ್ಟಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಯಾಸು ಳಳೆಯುವಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ವಾತರೋಗವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ಕ್ರಯ ಸೀಸಾ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಗೋದೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ

ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅಪಸ್ಮಾರ, ಕ್ಷಯ, ಉನ್ಮಾದ ಜ್ವರಶ್ವಿತ್ತ, ಮೂತ್ರಾಕೃಚ್ಛ, ಧೂತಕಗಳ ಉಪದ್ರವಗಳು ಸಹಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೂತಿಕ ಕ್ಲೇಶಪ್ರದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದು. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಕ್ರಯ 25 ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂಜ್ಯಶಾದ ಗುರುಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಿಟ್ಯಾ, ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ಪಾರದಾಮ್ಲುರ್ ರವರ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್, ಟಿಕ್ಷಿಂಕ್ಚರ್ಗಳು; ಕೊಡಲಿವರ್ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತರದ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ! ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ!!

ಮಂಗಳೂರು ಪಂಡಿತ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಗುಣಾಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಲಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿಯ ದರಗಳನ್ನು ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

ವಿಳಾಸ:—

ಪೆಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ಭುತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ಪೆಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುನಿತ್ಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ್ಯ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯು ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣಗೆ ಕಟ್ಟುವದೂ, ಮಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಉಪದ್ರವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಕಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದಿಂದ ಮುಖ್ಯ

ಗುಣ ವಿಶೇಷತೆ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರವೂರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಂಟರಾಗಲಬೇಕ್ಕುಳ್ಳವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಕಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್ ಏಜಂಟ್ಸ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,

ಹಂಪನಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಲಫ್ತಾ ಎಣ್ಣೆ.

ಇದರ ವಾಸನೆಯು, (ಪರಿಮಳವು) ಬಹಳ ಆಂದವಾಗಿಯೂ ಇರುವದಲ್ಲದೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಂಪಾಗಿಯೂ, ಕಿಬ್ಬೆಯಾಗಿಯೂ, ಆಗುವದಲ್ಲದೆ, ಫುಟಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೆನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲರುವ ಹೇಪುಗಳು ಮುಂತಾದುವು ನಾಶವಾಗಿ ತಲೆಬುರುಡೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಗಡ್ಡ ಮತ್ತು ಏಷಿಗಳು ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಇನ್ನರು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಎಣ್ಣೆಯು ಬೆರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೧—೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಕೆಮ್ಮಿನ ಔಷಧ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಔಷಧ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳು ಗೂರಲು, ಕ್ಷಾಸ, ಸೀತ, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟಲುಸೊಕವು, ಎದೆನೋವುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಈ ರೋಗಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನರು ನರಳುತ್ತಬೇಕ್ಕಾ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಸೇವನೆಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿನೋಡಬಹುದು. ಆದಂತರ ಯಾವ ಬೇರೆ ಔಷಧಕ್ಕೂ ಮನವ ಕೊಡದಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳಿಗೂ ರಾಮಬಾಣವಾಗಿಯೂ, ಎದೆಗೆ ಬಲಕೊಟ್ಟು ಮೇಲ್ಕುಂಡ ರೋಗಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೬೦ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ಸರ ಗ್ಲಿಟೋಡಾಯಿನ್.

ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಮೇಹರೋಗಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸೀಸೆಗಳ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತೆ. ಎಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ಹಳೆ ರೋಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಅಥವಾ ಹೊಸತಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಬಿಳುವು ಹೋಗುವುದು, ಉರಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಂತುಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸೇವಿಸಿದ ಮಾತ್ರೆಗೇ ಉರಿಮೂತ್ರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮೂತ್ರವು ಬಿಳಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ರೋಗದ ಪಸ್ಸನ್ನೇ ಅಡಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿಯು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೆ. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೦—೦.

ವಿಳಾಸ:— ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,

ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,

ಫೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.

No. D. Frere Road,

Near Wright & Co. Fort Bombay.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸೈಕಲುಗಳ ದುರುಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಸ್ಪೇರ್‌ಪಾರ್ಟುಗಳ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸುಲಭಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ

ಮಂಗಳೂರು ಸೈಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್

(1917ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಶ್ಚಿಮಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಪದಕವನ್ನು ಪಡೆದಿರೆ.)

ಇವರಿಂದ

ಬರೇ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಡೆಂಟಿವೀನ.

ಈ ದಂತಾಮೃತವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೂ ಒಸಡಿಗೂ ಕೈಕಂಡ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ.

ಹಲ್ಲುಹೋಗಿ ಹುಳುಹಾದಳವಾದರೆ 2 ಯಾ 3 ತಿಂಗಳುಗಳು ತಿರಿಗಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕ್ಷಣ ಗುಣವಾಗಿ. ದಿಢೀರನಾಗಿ ನೋವಾಗಿಗೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಒಂದು ಚಾರದ ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹಾಗುತ್ತೆಯೆಂದು. ಒಮ್ಮೆ 1 ಶೀಸೆ ಯಷ್ಟು ತರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುವದು.

ಶೀಸೆಗೆ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0. ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಬಾಟ್ಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ತರಬಾವಣೆಗಳಿದ್ದು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ:— ಮಂಗಳೂರು ಸ್ಟೋರ್ಸ್,

ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:— ಈ ಜಾಹೀರಾತು ಕುರಿತಂತೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿ ಕೊಡಲಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಸಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ಯುರೋಪಿನ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಬೆರ್ಲಿನ್—ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಪಡೆಗಳು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಲು ಬ್ರಿಟಿಷರ ೧೫೦ ಟನ್ನಿಗೆ ವಿಸ್ಥೆದ ೬ ಪಡಗುಗಳೂ, ಇಟಲಿಯ ೩ ಪಡಗುಗಳೂ, ೧೫೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ೭ ಬ್ರಿಟಿಷ ಪಡಗುಗಳೂ, ಇಟಲಿಯ ೯ ಪಡಗುಗಳೂ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿಹೋದವು.

ಗನೆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ನಾಸೆಯು ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ಇನರನ್ನು ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಆರ್ಮನರ ದೊಡ್ಡ ಫಿರಂಗಿಯು ಬ್ರಿಟಿಷ ಕಡೆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಪೆಸ್ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾಯಿಸಿತು.

ಪೆಲೆಸ್ತೈನ್ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಹೆಜ್ಜಾಜ ರೈಲ್ವೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವು ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶಮಾಡಿ, ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದು, ಎಸ್ಸಾಲ್ಟ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿತು. ಮಾರ್ಚ ತಾರೀ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೫ ತಾರೀಕು ವರೆಗೆ ೭೦೦ ಮಂದಿಯನ್ನೂ ೪ ಫಿರಂಗಿಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಟಿಥೊಮಸ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಡಗನ್ನು ಜರ್ಮನ್ ಜಲಂತರ್ಗಾಮಿಯು ತಾರೀಕಿಗೆ ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಒಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರನಾಶಕ್ಕೆ ಕಲಾಸಿಗಳೂ ತಾಕ್ಷತೇ ಮುಳುಗಿಸಿತ್ತರು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಇಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವು ಒಂದರಿಂದ ದಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಂತವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಸೊಮ್ಮೆ ನದಿಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ವಿಲ್ಲರ್ಸ್ ಬ್ರೆಟೊನ್ಸ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ; ಇತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ.

ಎಮೆಯೆನ್ಸಿಂದ ಕ್ಲೆರ್ಮಂಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ರೈಲುರಸ್ತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಿದ್ಧಿಸಿಲ್ಲ. ಎಮಿಯನ್ಸ್ ಎಂಬದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಟೇಷನ್. ಇದು ಜರ್ಮನರ ಕೈವಶವಾದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ಫ್ರೆಂಚರಿಗೂ ಫ್ರೆಂಚರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಸಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯವು ಓಡಾಡುವ ರೈಲುರಸ್ತೆಯೇ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲವಾದಂತಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಶಕ್ಯವಿರಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸೈನ್ಯದಿಂದ ಪರಗಿದ ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸಪ್ಪಲಾಯಿತು.

ಕೆಸ್ಟಲ್ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನರಿಗೆ ಟೆಸ್ಸಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರೂ ಫ್ರೆಂಚರೂ ಸದಬದರಿರುವರು. ಪೊಂಟಿಮೊಸ್ ಮತ್ತು ಸೊಯಿಸ್ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಫಿರಂಗಿಯ ಸಾರವಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವೆ.

ಇಟಲಿಯ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಎಸಿಯಾಗೊ ಪೀಠಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಶತ್ರು ಫಿರಂಗಿಗಳು ಗುಂಡಿನ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಪಿಯಾವ ನದಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಯ ಇದೆ.

ಶತ್ರುವಿನ ದೊಡ್ಡ ಫಿರಂಗಿ—೩೬೯ ತಾರೀಕಿಗೆ ಈ ಫಿರಂಗಿ ಮತ್ತೆ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಪೆಸ್ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಹಾರಿಸಿತು. ಆದರೆ ಹಾನಿ ಹೆಚ್ಚೇನು ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಒಬ್ಬನೆ ಸತ್ತುಹೋದನೆ.

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ರಷ್ಯಾ—ಬಿಟೊಮ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಕಾಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಮೆನಿಯರು ಟರ್ಕಿಯವರು ಹತ್ಯೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಎದಿರಿಸಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಟೋಜಿಯರು ಬಿಟೊಮಿನಲ್ಲಿರುವ ರಷ್ಯನ್ ಯುದ್ಧಪಡಗುಗಳನ್ನು ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಟೋಜಿಯ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಣಿಮಾಡಿ ಕ್ಷಲಿದ್ದಾರೆ.

ನ್ಯೂಯೊರ್ಕ (ಅಮೇರಿಕ)—ಅಮೇರಿಕದವರು ಈಚೆಗೆ ಜಪಾನದಿಂದ ಆಮದಿ ಮಾಡಿದ ವಿಲೆಯಾಯಿ ಪೀಗೆಗೆ ಒಂಬಾಲಂ ೫೦೦ ಟನ್ನು ಪರಿಮಾಣವಿರುವ ೪೦ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಜಪಾನಿನಿಂದ ಪಡಕೊಳ್ಳುವರು.

ಬ್ರೈಟೆಲ್—ಬ್ರೈಟೆಲ್‌ದಲ್ಲಿ ಪೈಸಿಷಿಟರು ತಮ್ಮ ಯುದ್ಧಪಡಗುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ರಮಿಂದಲಿಯು ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಯೂರೋಪಿನ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಕ್ಕಿರುವ ರೀತಿ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಆಸರು ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿಮಾನಚಾರಿಗಳು ಈ ಮೊದಲೇ ಬಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ ವಿಮಾನಚಾರಿಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿರುವರು.

ಸೈಬಿರಿಯ—೧೫೦೦ ಒಸ್ಟಿಯನ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನ ಕೈದಿಗಳು ಏಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ೧೪ ಮೆಷಿನ್ ಗನ್‌ಗಳ ಸಮೇತ ಇರ್ಕುಸ್ಕ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ರೈಲಿನಿಂದ ಇಳಿದಿರುವರು. ಇವರ ಉದ್ದೇಶವು ಬೈಡಿಮಿಸ್ಟ್ಯಕಳ್ಳಿ ಹೋಗುವದೆಂತೆ. ಈಗ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೬೦೦೦ ಕೈದಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರ್ಕುಸ್ಕದಲ್ಲಿ ಜಮಯಿಸಿರುವರು.

ಫಿನ್ಲೆಂಡ್—ಫಿನ್ಲೆಂಡ್ ಅಹ್ಮರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಜರ್ಮನಿಯಿಂದ ಶೀಲ್ಡ್‌ಕ್ಕೆ ಬರೆ ೧೫೦ ಟನ್ನು ಗೋದಿಹಿಟ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವರಂತೆ. ಜರ್ಮನ ಮತ್ತು ಒಸ್ಟಿಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ತುಟ್ಟಿ ಇರುವುದೆಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಕೆನಡಾ—ಕಡ್ಡಾಯದಿಂದ ಬಚ್ಚಿಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಸಿ ಕಾನೂನಿನ ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಆಯಿತು.

ಹೊಲ್ಲೆಂಡ್—ಇಲ್ಲಿ ರೊಟ್ಟಿಯ ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದವರು ಮಿತಿ ಇಟ್ಟುದ್ದರಿಂದ ಅಮೃಗಾರು ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ರೊಟ್ಟಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಫೂಲಿಸರನ್ನು ಬಂಧ ಅವರನ್ನು ಚದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್—ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿಯನ್ನು ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಈಗ ಇರುವ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ೪೦ ವರ್ಷ ವಯ್ಯದವರೆಗೆಸಿನವರನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಬಿಲ್ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಯರ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯದಿಂದ ಬಚ್ಚಿಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಂಗಿ ಬರಬಹುದು.

ಮೇ ತಾರೀ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಆಹಾರ ಕೊಡುವ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ರಷ್ಯಾ—ರಷ್ಯನ್ ಬಂಕ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಳಿಯುವ ಚಿನ್ನ ಮಾಲಿಟಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಆರಂಭಗಳ ನಂತರ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಜರ್ಮನ್ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜರ್ಮನರನ್ನು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಜರ್ಮನ ಬೇಂಕುಗಳು ರುಷ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಧಾನದಮತ್ತು ಸೈಬೀರಿಯದ ರೈಲು ರಸ್ತೆಗಳ ಆದಾಯಾದೇಯ ಮೇಲೆ ೧೫೦೦ ಮಿಲ್ಲಿಯ ಡಾಲರ್ (ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ೧೦ ಅ.) ಸಾಲವನ್ನು ರುಷ್ಯಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಪ್ಪಿರುವರಂತೆ.

ಜರ್ಮನ ಸೈನ್ಯವು ಫಿನ್ಲೆಂಡಿನವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಫಿನ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಹೆಂಗೆ ಎಂಬಲ್ಲಿರುವ ರುಷ್ಯದ ೨ ಯುದ್ಧಪಡಗುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಈ ಬಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇರಾದೆಯಲ್ಲಿದೆ ಇವರ ಕೈವಶಾಗಿ ಬೇಕು ಮನುಷ್ಯರಿದೆ ಕೆಲವು ಶಪ್ತಾನರು ತಮ್ಮ ಪಡಗುಗಳನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.

ಆಪಾನದ ನೌಕಾಶ್ರಯದವರು ನೆದಿರಿಸ್ಪೊಸ್ಟಕ್ಕೆ ಇಂದಿರುವರೆ. ಆಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರುಷ್ಯನ್ ಸೈನ್ಯವು ಬಿದ್ದರು; ಸ್ಪರ್ಧಾಹವನೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನೌಕಾಸೈನ್ಯದ ಅಧಿಕಾಯಕವಾದ ಕೆಟೊ ಎಂಬವರು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂತಕ ಇಗೊಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಪಿ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಇಸ್ಪಿಹಾರು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಒಳದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

ನೈಸೂರು—ನೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರ, ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶ್ರಿತ ಜನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಧಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಏಂಗಡಿಸಿಟ್ಟಿರುವರು.

ಅಲ್ವಾಹೊಬಾದು—ಭಾಗ್ಯಗೆಯು ಚುಟುಕಾಲಂಬಿಗಾರರು ತಮಗೆ ಆಲ್ಲಿಯ ಕಾಯದೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅತಃಸೆಗಳನ್ನು ದಿರುಸ್ಕರಿಸುವ ನೆವದಿಂದ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲವಿಟ್ಟಿರುವರು.

ಮುಂಬಯಿ—ಶಾಕಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯಾರಂಭವು ಇಂದಿ ಯ ಗವರ್ನರ್‌ಮಂಟಿನ ಕೊಷಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರ ಏಲ್ಲಯಮ್ಮೆ ಮೇಯರರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಸಮಾರಂಭದಿಂದ ಆಗಿ ತಾರೀಕಿಗೆ ಜರಿಗಿತು.

ಕಲ್ಕತ್ತೆ—ಇಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯವಿಧಿಯ ೪ ಸಭೆಯ ಆಗಿ ತಾರೀಕಿನ ಆಧಿವೇ ಶನದಲ್ಲಿ ಶ್ರ ಎಸ್. ಪಿ. ಸಿಂಹರು ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ಕಾನೂನಿನ ನಿಸಾಡಿಯನ್ನು ಬರ್ತಿಗೆ ಕಂದೆರಿಬಿದ್ದರು. ಇದರ ವೇಗಿಗೆ ಒಂದಿ ೯೦ ವರೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮದ ದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇರುವುದು. ಇದರ ಸೈಕ ಸೇನೆ ೨ ಅಂಶ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂಬಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಕಾಪ್ಯಿಟಿ ಯನಿಂದಲೇ ಆರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂಬಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಾ ಇದೆ. ಹಲವು ಆಕ್ಷೇಪಗಳೆದ್ದಿವೆ. ಸಿಪಾಯಿ, ರತ್ನ, ಸಂಗ, ಸಾಲೆ ದುಂಡಾವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಪಟಾರ ಈ ಪಂಚಾಯತ್ತಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಈ ವೆಲಾಸಿಟಿಯನ್ನು ನಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡ ಕಂಡಾಯ. ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವು ಈ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಚಿಲ್ಲರೆ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವ್ಯಾಕರ್ತವೆಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಡವರಾದ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಇವರಿಗೆ ವಾರ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲುಮಾಡದೆಯೂ ಅಳ್ಳಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಈ ಪಂಚಾಯತರ ತೀರ್ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿರುದ್ಧವಾದವುಗಳೆಂದು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟು ಅಥವಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಣಸಹಾಯ. ಮತ್ತು ಇವರು ಕಾವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದ ಅಂದಾಯದಿಂದ ಗ್ರಾಮಪೂರ್ಣಗಳ, ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು ಇವರೇ ಎತ್ತುವ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪುನರ್ಬಾರದ ಹಕ್ಕು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಇರುವುದು.

ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಕೂಡಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್, ಇದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್ ಬೋರ್ಡು ಇರುವುದು: ಈ ಬೋರ್ಡು ಈ ಹಳ್ಳಿ ಪಂಚಾಯತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ನಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಆ ಪಿಕ್ಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ತುಗಳು, ಬೋರ್ಡುಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಸ್ಪೆಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಅಂಥಾ ಪಂಚಾಯತ ಅಥವಾ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆಯವನ್ನು ಊರ್ಜಿತಕ್ಕೆ ತರುವ ಅಥವಾ ಅಳಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನಿರಿಕ್ಷಿಸಿ ಯೂ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಸೆಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಇದೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಕ್ಯಾಥಡ್ರಲ್‌ಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಾನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಅರ್ಧಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಸೊತ್ತು ನಾಶವಾಯಿತು.

ಇಂದೊರು—ಇಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಗಂಧಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ಹಿಂದೀ ಸಮ್ಮೇಲನದಲ್ಲಿ ಯತಿಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಯವರು ಹಿಂದೀಭಾಷೆಯನ್ನೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಬಹುದೆಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ದಿಲ್ಲಿ—ಹೊಸಕಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿರುವ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ ರೋಷದ ಚಟಲಿಂದ ಆಕಾರವು ಚಿಟ್ಟೆಕಟ್ಟಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿರುಚಗ್ಗಾಗಿ ಇಟ್ಟದಂತೆ ಮಾಡಿ ರುವರು. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿಷ್ಠಾದ ಮೇಲೆ ಚಳ್ಳತಕಿಯವರ ಪ್ರತಿಮೆಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ, ಉರ್ದು, ನಾಗರಿ, ಬಂಗಾಳಿ, ಮತ್ತು ತಮಿಳಿಗೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬರೆಯಿಸಿರುವುದು.

ಬೊಂಬೈ—ಲೇಡಾ ಜಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟದಿಂದ ಆದ ಜಾವಳವಾಯಿತು. ಕುರಿತು ಬೊಂಬೈ ಸರಕಾರದವರೂ, ಒನರೆಬಲ್ ಪಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಪರೇಖರು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಡಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಪರೇಖರು ಇವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೪ ಆಣೆಯ ಕ್ಷಯ ಸಹಾ ದೊರೆತಿಲ್ಲಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ರಂತೆಯೂ, ಸರಕಾರದವರ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಮಿ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಕ್ಕಿಯದೆ ಎಂಬಂತೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರಲ್ಕೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೈರ್ ಮಹಿಪತಿಯವರೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನಿಂದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಟ್ಟಿರಲ್ಲಿ. ಈ ಸಂಧಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಪಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್ಯಸಂಘಿಯರು ಸೈಮನ್ ಮಾಸ್ಟರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೋಗ್ಯರನ್ನು ಸಂಘಿಸಿ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿದರಂತೆ. ಮೊದಲು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಈ ವರ್ಷ ಕೇವಲ ಮಾತ್ರವಾಗಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟಿಲು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಗುಜರಾತ್ಯಸಂಘಿಯರು ಮಾತು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋದರಂತೆ. ಈ ವರ್ಷ ಬೊಂಬೈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಭೂಮಿಯ ಕ್ಷಯ ೨೦೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಅಂದಾಜು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದವರು ಯಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣಕಾರಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಮೈಸೂರು—ಇಲ್ಲಿಯ ಪೂರ್ವದ ಹಿಂದು ರಾಜರ ವಂಶಸ್ಥರು ಆ ಕಾಲದ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಹಕ್ಕುದಾರರೆಂದು ಇತ್ಯರ್ಥ ಹೊಂದಿ ಬೀಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಚಾವರು ಸಬ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವರೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲಿಗೆ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ಷ ಫಂಡಾರವನ್ನು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸ್ವರೂಪಾಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದೆಂಬಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಈ ವಿಕ್ಷಪ್ತ ಫಂಡಾರದ ಖರ್ಚನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಕರಾರುದರು ಆಗಲಿ ಸ್ಪೋಟ್ಟಾರಕ್ಕಾಗಿ ೫ ಮಂದಿಯರುಗಳ ಒಂದೂ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್, ಮತ್ತು ಜಡ್ಜಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರು, ಈ ಮ್ಯಾಸ್ಟರಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವ ತಂದರ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಗೆಲ್ಲುವ ತಂಡದ ಯಜಮಾನ, ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ಈ ಕಮಿಟಿಗೆ ಮೆಂಬರರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಕರಾರಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಕ್ಷಪ್ತಫಂಡಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಾ ಸಪ್ಪೋಜಿ ವಿಕ್ಷಪ್ತ ಫಂಡಾರವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:— ಪುಟ.
೧. ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಲನ . . . ೧
೨. ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರ ತಿಕ್ಕಲು ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾಶ . . . ,,
೩. ಲೋಕಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ದಿಮ್ಮಿಟೇಷನ್ . . . ,,
೪. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹ . . . ,,
೫. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಬಲ . . . ೨-೩
೬. ಪ್ಲೇಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ತಂತ್ರವೇನ — ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಗೆ ಉತ್ತರ ,,
೭. ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀ. ಮದ್ರಾಸು ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ . . . ,,
ಸ್ಥಳ — ಮಂಗಳೂರು
ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—
೧. ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಯುದ್ಧ — ಯುದ್ಧವಿಚಾರ . . . ೪
೨. ನಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ . . . ,,
೩. ಒಳದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ . . . ,,
೪. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ವಾರ್ತಾಕ್ಷರ ವರದಿ . . . ,,
೫. ಸುಬೋಧನ . . . ,,
೬. ಕಕ್ಷ್ಯವಿಚಾರ . . . ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೮೦ ಚೈತ್ರ ಶು. ೨ ಶನಿವಾರ.

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು.

೧. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೆ ಭಾಷೆಯು ಇರುವದು ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲ ಇರುವ ಬಹುವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಭಾಷೆಯೆ ವ್ಯಾವಕವಾದ್ದಿಂದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗುವದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯ ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು 'ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಮುಂಜೆ ನಾವು ಒಂದು ಅಗ್ರಲೇಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೆವು. ಈ ಹಿಂದಿಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಇಂತೊಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತ ಗಾಂಧಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೇರೆತ್ತು. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಕುರಿತು ಗಾಂಧಿಗಳು ಉಪನ್ಯಾಸಿಸುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರತ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಹಿಂದುಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ; ಹಾಗು ಮುಸಲಮಾನರು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಅರಬಿ ಮತ್ತು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಶಬ್ದಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇವರಿಬ್ಬರು ಆಯಾ ಶಬ್ದಗಳ ಅಧಿಕ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದುಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಸಲಮಾನರು ಅರಬಿ ಪರ್ಶಿಯನ್ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹಿಂದಿಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಸರಣವು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಸಾಂಟಾದೀತು. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಹಿಂದುಗಳು ನಾಗರಲಿಪಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮುಸಲಮಾನರು ಊರ್ದುಲಿಪಿಯಿಂದ ಬರೆಯುವರು. ಆದರೆ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷೆಗೆ ಒಂದ ವೃಥಾಮಹತ್ವವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅದರ ಬದಲು ಹಿಂದಿಭಾಷೆಯನ್ನೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದು ಮುಸಲಮಾನವರ್ಗದವರು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಂತೆ ವಿಕ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ದೇಶಭಕ್ತ ಗಾಂಧಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಡಕೂ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇದೆ ಅಧಿವೇಶನದ ವಾರಾನೆ ದಿವಸ ಆದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬರೆ ನಾಮಧಾರಿಯಾದ ಪರಿಷತ್ತಲ್ಲ, ಆದರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಹೊಂದುವಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಸಂಕೋಚವೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ, ಭೂಗೋಲ, ಗಣಿತ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಭಾಷೆಯಿಂದಲೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಎಡೆಯನ್ನಿಡಬೇಕೆಂದು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ, ನಾಣ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ನಾಗರಿಲಿಪಿಯನ್ನುಪಯೋಗಿಸಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆ, ಮುಂಬಯಿ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಭಾಷೆಯ ಪ್ರವೇಶ ಮುಂತಾದ ಎಷ್ಟೊ ವಿಷಕ್ಷದ ಠರಾವುಗಳು ಪಾಸಾದವು. ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಲನವು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಈ ವರ್ಷದ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಯು ಯಾವದೆಂದರೆ, ಈ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಾಯ್ಯದ್ರವ್ಯದ ಪ್ರೋಬಲಗುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಹೋಳಕರ ಮಹಾರಾಜರು ಕೊಟ್ಟ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೂ ಸ್ತುತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯದ ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿದಾರ್ಯವೆನ್ನು ವೃತ್ತ ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಯಾರೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲೋಚಿಸಿ ಮಾತ್ರ ವೈಸನವಾಗದೆ ಇರದು.

೨. ಸೆಳೆಕಾಲವು ಬಂದಕೂಡಲೆ ವೈಸರಾಯ, ಗವರ್ನರ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜಧಾನಿಯ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ದಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನ ಸನೇತ ತೀರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವೈಸರಾಯರು ಸಿಮ್ಲದಲ್ಲಿ, ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನರರು ನೀಲಗಿರಿಯ ಉಟಕಮಂಡಿನಲ್ಲಿ, ಮುಂಬಯಿ ಗವರ್ನರರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇದೆ ರೀತಿಯಿಂದ ದೇರೆ ಪ್ರಾಂತಸ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಂತಾಗಿರುವ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕಾರಧಾರವನ್ನು ಕೆಲ ಸುಮಾರುದಿವಸಗಳ ತನಕ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೆಳೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಉಷ್ಣಹವೆಯು ಸಹನವಾಗದೆ ಇರುವದು ಸಹಜವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೆಳೆಯು ತೀವ್ರವಾಗಿರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ತಂಪು ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ 'ವನವಾಸ'ದ ನಿರರ್ಥಕವಾದ ಖರ್ಚು ದೇಶದ ಆದಳಿತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಯತನದಿಂದ ಹೊರಿಸಲು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅದನ್ನು ನಿವೇದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಗವರ್ನರ ಮುಂತಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ ವಿಲಾಯತಿಯಂಥ ಶೀತಲಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಒಂದವರೂ ಹಾಗೆಯೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಬಿರಿಸ್ಟರರು, ಲೈಲಕಂದನಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನು ದೇರೆ ಪಾಸಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೃಹಸ್ಥರು ಅದೆ ಶೀತಲಹವೆಯಿಂದ ಬಂದವರು. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಸೆಕಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಂತೆಮ್ಮ ಠಾಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ನಡಿಸುವಾಗ ಈ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಗತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲತೆಯು ಯಾವದು? ಅಮ್ಮಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿಯಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲ ೬ ೬ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ನಿಂತು ಬಾದಕ್ಕೆ ಒಂದುವರೆ ಖರ್ಚಿನ ಮಾಡಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಖರ್ಚಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕವಾದ ಖರ್ಚು ಗವರ್ನರರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜೇಬಿನೊಳಗಿಂದ ಕೊಡುವರೆ? ಮೆಡಿಲ್ ನಿವಿಲಿಯನರ ಸಂಬಳವು ಹೆಚ್ಚು, ಅದರಲ್ಲಿ ಈ 'ವನವಾಸ'ದ ಕೀಲಿ! ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯರ್ಥಪಯೋಗಿಸಬಾರದೆಂದು ಈಗ ೨೦-೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಲೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಪರಂತು ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಯಾರು ಕಿವಿಗೊಡುವರು? ಮತ್ತು ಕಿವಿಗೊಡುವದಿರಲಿಕ್ಕೂ ಕಾರಣ? ರಾಮನ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಭೀಮನಿಗೆ ಸುಖಲಾಭವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ದೆಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಜನರು ಬಿಟ್ಟಾರೆ? ಇರಲಿ. ಗವರ್ನರರು ಇಂಥ ಶೀತಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಧಾರವಾಡ ಖರ್ಚನ್ನು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಜನರು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ ಮತ್ತು ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ದೊಡ್ಡ ಭಾಗವನ್ನು ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕಳೆಯುವದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಕಳೆದವಾರ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯು ಸೇರಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅರ್ಥದ ಠರಾವಾಯಿತು. 'ಮದ್ರಾಸ ಪೈವ್' ಎಂಬ ಎಂಗ್ಲೊ ಇಂಡಿಯನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕೂಡ ಸರಕಾರದ ಈ ವ್ಯರ್ಥಾರ್ಜನೆಯ ಬಹು ಚಂದವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದೆ. ಇದು ಲಕ್ಷ್ಯವಲ್ಲಿಡುವ ಹಾಗಿದೆ ಇರಲಿ. ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುವದೇನಂದರೆ, ಮದ್ರಾಸ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೊನ್ನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಉಟಕಮಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಗವರ್ನರ ದೊರೆಗಳು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

೩. ಲೋಕಮಾನ್ಯತಿಲಕರ ದಿಮ್ಮಿಟೇಶನು ಮದ್ರಾಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲೆಂದೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪಿತು. ಅಲ್ಲಾ ತಿಲಕಪ್ರಭೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂತೊಷವಾಸಿಗಳ ಮಾಡುವರು ಅತಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅದರ ಸಜ್ಜರಿಸಿದರು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮದ್ರಾಸ ಪಟ್ಟಣ ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ನಂತರ ಎಷ್ಟೋ ಮುಖ್ಯವಮುಖ್ಯ ಸ್ಟೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪಟ್ಟಣದವರು ಈ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ವಂಡಲವ ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದಲವ ನಿರ್ಬಂಧನೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ನಂತರ ಮುಂದೆ ಇಲ ಪ್ರಯಾಣವನು ಬೆಳಸಿಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು; ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಟೋಪಿನ ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳು ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಇನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆ ಯಾದ ನಂತರ ಕೊನೆಗೆ ಟೋಟು ಹೊರಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಿಮ್ಮಿಟೇಷನನ ವಾಸುಪೋರ್ಟು ರದ್ದುವಾದಿಂದೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿಲೋನಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೋಕಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು! ದಿಮ್ಮಿಟೇಷನ್. ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಹೋಗುವದಿದೆ ಎಂದು ಈಗ ೬-೭ ತಿಂಗಳಿಂದ ಇದಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು-ಹೋಗಿದೆ; ವೈಸರಾಯರು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರು; ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯರು ನಿವೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರೆಂತ ಹೇಳಬಹುದು. ಇತ್ತ ದಿಮ್ಮಟೇಷನನ ಪ್ರಯಾಣನಿರ್ವೃತಿಯು ಅದಮ್ಯ ವೇಗದಿಂದ ನಡೆಯಿತ್ತಿತು. ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ ಮತ್ತು ವರಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಲೊ. ತಿಲಕರು ಪರಿಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಲಕ್ಷಾನುವಧಿ ದ್ರವ್ಯಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ದಿಮ್ಮಟೇಷನು ಪುಣೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಸಿಲೋನಿನ ವರೆಗೆ ಅತಿ ಬಹುರಂಗವಾಗಿ-ಸ್ವೇಚ್ಛಾದ್ಯದ (ಹೋಮ್‌ರೂಲಿನ) ವಿಜಯ. ನಗಾರೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪಿತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಹಡ್ಡೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿತು. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಿಡುವದೆಂದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಇವರೇನು ಮೂಲಿಗಿದ್ದರೆ? ಆದರೆ ಈ ಕೃತ್ಯವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಲೋನಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುಕುಮು-ಕೈಗೆ ದಿದ್ದಿ ಕೂಡಲೆ ಟೋ. ತಿಲಕರು ವೈಸರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ದಿಮ್ಮಟೇಷನಿನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೆಳಸುವದಕ್ಕೆ ತಂತಿಮೂಲಕವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ವೈಸರಾಯರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ, 'ಆ ದಿಮ್ಮಟೇಷನು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಗುಡ್ ಹೋಪದ ವರೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು; ಅಲ್ಲಿಂದ ವಿಲಾಯತಿ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ದಿಮ್ಮಟೇಷನಿನ ಅಂಬೋಣಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ತಿಳಿಸುವದಾಗಿ ಖಬರಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿಲಾಯತಿಯ ಮೇಲ್ಪು ಮುಂದರಿಸಿತು. ಆರ್ಥರ್ ದಿಮ್ಮಟೇಷನಿಗೆ ಇಸವಿಯಂದು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ತಾಯುತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನಾಲೋಚಿಸುವಾಗ ಈ ವಿಶ್ವವೃತ್ತಿಯು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದನ ಹೆಮ್ಮರ ಶತ್ರುವಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ, ಹಿಂದಿ ಹೋಮ್‌ರೂಲಿನ ಕಡುದ್ವೇಷ್ಟರಾದ ಲೋರ್ಡ್ ಸಿದನ ಹೆಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕರ್ಜನ್‌ರಿಗೆ ಶತಪ್ರಯತ್ನವು ಸರ್ವಶ್ರುತವಾಗಿಯೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಘ್ನವನ್ನು ಯಾತಕೆ ತಂದೊಡ್ಡಿದ್ದಿರಲಿ; ವರಂತು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಕೇವಲ ಅವಿವೇಕದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿ ದೇವ್ಯಬೇಷನಿಗೆ ಅವರ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ಮುಂದರಿಸಲು ಸಾಸಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಲಾಯತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಟೇಟ್‌ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಕಮೆಂಡರ ವೆಜ್‌ವುಡ್, ಮಿ. ಜೊರ್ಜಲೆನ್ಸ್‌ಬರಿ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಮದ್ರಾಸ, ಮುಂಬಯಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಸಭೆಗಳು ಜರಗಿದವು. ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಠರಾವುಗಳು ತಂತಿಮೂಲಕದಿಂದ ಪ್ರಧಾನರ ಕಡೆಗೆ ಹೋದವು. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗದಿನೆ ಹಿಂಮಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಲೀಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಸಿಗುವ ಯೋಗವು ಸಿದನ್‌ಹೆಮರು ತಂದುಕೊಡುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಈ ಮಹಾ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರ್ದೀತು! ಅದರೆ ಆ ಮಹಾಯೋಗವು ಅಮ್ಮ ಅಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಬರುವ ಸಂಭವ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಹೋಮ್ ರೂಲಿನ ತಿಲಕ ದಿಮ್ಮಟೇಷನಿಗೆ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಮುಂದರಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಬೊರಕೆತೆಂದು ವರ್ತಮಾನವು ಈಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸಮಾಧಾನಕರವು.

೪. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಇವ್ವರ ವರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳು ಒಂದು ಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹದ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಇವು ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಇರವು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹದ ಮಹೋತ್ಸವವು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಮದ್ರಾಸ ಪಟ್ಟಣದ ಕೇರ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೆ ಸಾಗಿಂಪ್ಟಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ಮಾತು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಚಳವಳದ ಪುರಸ್ಕರ್ತೃಗಳಾದ ಮಿ. ಅಂಡಿಲರು ಸ್ವತಃ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಶಿಕ್ಷಣಸಪ್ತಾಹವು ಯಶಸ್ವಿಯಾದೀತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಶಿಕ್ಷಣಸಪ್ತಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂತೆಯು ದಿ. ಜ. ಜಸ್ಟಿಸ್ ಸದಾಶಿವ ಐಯ್ಯರರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯೋಣಾಯಿತು. ಸದಾಶಿವ ಐಯ್ಯರರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಈಗಿನ ಜಡ್ಜರು ಅವರು ಈ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವರ್ಧಕ ಸಂಘದ ಸೈಸ ಪ್ರಸಿಡಿಂಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದ ಮೇಲ ಇಲ್ಲಿ — ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಈ ಚಳವಳದ ಮೇಲೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ರಾಜವಿರೋಧಿಯತ್ವದ ಆರೋಪಣ ಮಾಡುವದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಜಂತುವರ ಅಪ್ರಬುದ್ಧತನಕ್ಕೆ ಕರುಣೆಪದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಗಳು ಎಷ್ಟು ಜಂಬಾವಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆಂದರೆ, ಬರೆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಕಮತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಪರಿಶ್ರಮದ ಭಾಗವಿಲ್ಲಾದರೂ ಕೇರ್ತಿಯ ಬಲೆಯಿಂದ ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವಕೀಯರು, ಈ ಭೇದವು ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ತಾಗಿ- ಇರೋಣ, ನ್ಯೆ ನುರಿದು, ದಡ್ಡತನ ಜಾಡಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿಯು ಹಾಗು ಅಭ್ಯಾಸವು ಇಲ್ಲದೆ ಇರೋಣ, ಎಂದ ಮೇಲೆ ಅಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರು ಹ್ಯಾಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಬಹುದು? ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರಿನ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಭಾವವು ಹೀಗಿರುತ್ತ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವದು ಯಾರಿಗೆ ಅದರೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುವದೇ ನೆಂದೆ, ಶಿಕ್ಷಣಸಪ್ತಾಹದ ಉತ್ಸವವು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಹು ಚಂದವಾಗಿ ನಡಕೊಂಡಿದೆ. ಕಳೆದ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮ

ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಆನುಕೂಲತೆಗಳು ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಇವೆ. ಆದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಇವು ಅಧೀನವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿನಿರ್ಬಂಧಿಸಿರುವುದು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ನೀರಿನ ಪೂರವಣಿ, ಔಷಧಾಲಯ ಮುಂತಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣದ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಇವುಗಳಿಗಿಲ್ಲ ವಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಈ ವಿಲೇನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವೈಗುಣ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲ ಸ್ಥಾನಿಕ್ಯವು ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಇದು ಸಂತೋಷದ ಮಾತು.

೭. ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೫ ಈ ತಾರೀಕಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ವೈಸರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ತಂತಿ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿರುವದು. "ಜರ್ಮನಿಯ ಅರಸನು ಯುರೋಪ, ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಆಸ್ಯ ಖಂಡದ ಮೇಲೆಯೂ ತನ್ನ ಸತ್ತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾದಾಗ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರೂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ತಮ್ಮ ಈ ವರೆಗಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೈನ್ಯವು ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸವು ಶತ್ರುಪಕ್ಷವು ಮುಂದೊತ್ತುವಿಕೆಯನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ತಡೆದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒತ್ತಾಟವು ಪೂರ್ವ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಲೋಕವನ್ನು ತ್ಯಾಗಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪ್ರಿಯವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಈ ವರೆಗೆ ಗಳಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ವರ್ಧಿಸಿ ಆಸ್ಟಬಂಡವನ್ನು ಅನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಜಾಲದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲುವೆವೆಂದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಭರವಸೆ ಇದೆ" ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ವೈಸರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಂತಿಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿರುವರು. "ಭೂಲೋಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜಗ್ಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಜನಾಂಗವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಹಸ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂದೀ ಜನರ ಹೃದಯವು ಸಹಕರಿಸಿದೆ. ಈ ಯುದ್ಧವಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕಾದ ಮೂಲತತ್ವಗಳೇನು ಎಂದು ಹಿಂದೀ ಜನರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದೇ ಇರುವರು; ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಕುಂಟಾರು ರಣಕಹಳೆಯ ಶಬ್ದದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಜನರು ಏದೆಯು ಉಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ತಡಿಗಟ್ಟಿದರೂ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಪೂರ್ವಖಂಡದ ಕಡಗೆ ಜಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಆಸಾಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಂತರಾಜರೂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಎಚ್ಚತ್ತಿರುವರೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಠ್ಯರ ಮತ್ತು ನೀತಿರಹಿತನಾದ ಶತ್ರುವಿನಿಂದ ಕುತ್ತಾಗದಂತೆ, ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯೊಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯನೀತಿಯು ಕಡೆಗೆ ಜಯವು ಹೊಂದುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರೆಂದೂ ಕುಂಟಾ ಭರವಸೆ ಇದೆ".

೭. ಈ ಸರ್ತಿ ನನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಬಂದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಲವು ವಿಚಾರಮಾಡತಕ್ಕಂಥವುಗಳಿವೆ—ಸಬ್ ಜೀಜ್ಜೇಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಕೀಲ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇತರ ಯೋಗ್ಯರನ್ನು ಜನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ತೊಗಿನ ಮೇಜಿಸ್ಟೇಟರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೈಗಳಹೃದಯ ಮೆಟ್ಟಲನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬಂದಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬುದ್ಧಿವಿಕಾಸವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಅನುಭವ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ತಂದ ಶರಾವು ಬಹುಮತದಿಂದ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. ಸರಕಾರ ಕಡೆಯಿಂದ ಜನರೆಬಲ್ ಸರ್. ಕಾರ್ಡ್ಯೂ ಸಾಹೇಬರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಪ್ರೊಬೆಶನರಿ ರಿವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು ಬಿ. ಎ. ಪಾಸಾಗಿದವರಲ್ಲದಿರಲೂ, ಇವರ ಕೆಲಸ ತಕ್ಕದಾಗಿಯೆ ನಮಾಧಾನಕರವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರಿಂದಲೂ, ಈಗ ಇರುವ ರಿವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರುಗಳ ಪೈಕಿ ೯೫೦ ಮಂದಿ ಬಿ. ಎ. ಪಾಸಾಗದವರಿದ್ದು ಅಂಥವರ ಬಡ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ ತರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದೂ ವಾದಿಸಿದರು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರರನ್ನು ಆರಿಸಿದಂತೆ ವಕೀಲರುಗಳಿಗಿಂದ ನೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನೂ ಆರಿಸಿ ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಖಾರಿ ಬಿದ್ದ ಇಸಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಾಂಶ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಕೀಲರುಗಳಿಗಿಂದ ಆರಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಜನರೆಬಲ್ ರಾಮಯ್ಯಂಗಾರರು ತನ್ನ ಶರಾವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಶರಾವು ಮಂಜೂರಾಗಲಿಲ್ಲ.

೮. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಕೈಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೈದೊಳಗೆ ಸರಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಪಡೆದ ಕೆಲವು ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಆಯಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಅಥವಾ ಅವರಿಂದಲೇ ನೇಮಕವಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅದೇ ಮೆಂಬರರು ಠರಾವನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸಿದರು. ಹೊಸ ಏರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರೂ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯ ವರ್ಷಾವಧಿ ಖರ್ಚಿನ ೪೫ ಅಂಶವನ್ನು ತೆರಬೇಕೆಂತ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಕೈಯಿಂದ ಈ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಆ. ರೆಂಬರರ ಅಧಿಸ್ಯಾಯ.—ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಎಂಬರೆಬಲ್ ಕಾರ್ಡ್ಯು ಸಾಹೇಬರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಹಿಂದೆಯೂ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಕಡದಿಂದ ನಿಭಾವಣೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಆಗಲೂ ನೆರವು ತಂದ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ವಿನಾ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಸಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ನಿಂದಲೇ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೆಂತಲೂ ತಿ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುವ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ತಡಕೈಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುವರಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರಕಾರವೇ. ಈಗ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿಬಿಡುವುದು ಸರಕಾರವೇ. ಆದರೆ ಲೋಕಲ್ 'ಡೋರ್ಡುಗಳ ಪ್ರೆಸಿಡೆಟರಾಗಲಿ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಚೆಯರ್‌ಮೆನ್‌ರಾಗಲಿ ಈ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ನವಕರರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವು ತಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಂಬರರೂ ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ; 'ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಸೆಂಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಬೆಂಬಲವು ತಮಗಿರುವುದೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಈ ನವಕರರು ಪ್ರೆಸಿಡಂಟರುಗಳ ಮಾತನ್ನೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿಲೂ ಬಹುದು; ಈ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಅಳುಕಿ ಕೆಲವೇಳೆ ಪ್ರೆಸಿಡಂಟರುಗಳು ಸಹಾ ಈ ಒಳ ನವಕರರ ಮೇಲಣ ದೂರುಗಳನ್ನು ತನಖಿಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಿರಲೂ ಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರುಗಳ ಮೇಲೆ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಈಗ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಾದರೂ ಇವ್ವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಳಚಿಬಿಟ್ಟು ಈ ಅಧೀನರುಗಳ ಮೇಲೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ಸರ್ಜನ್ ಜನರಲರ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವುದಾದರೆ, ಮತ್ತೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ತೀರಿಯು. ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಸರಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಮುಖಂಡರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಬದಲಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ನೆವದಿಂದ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಸೆಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ನೋಚನೀಯ. ಇಂಥ ಆಲೋಚನೆಯು ತಮಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ ಕಾರ್ಡ್ಯು ಸಾಹೇಬರು ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಕಮಿಟಿಗೆ—ಅಂದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ ಎಂಜಿನಿಯರ್, ಬಿಲ್ಡಾಕಲ್ಕ್ಟರ್, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಚೆಯರ್‌ಮೆನ್—ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ವ್ಯಸನಿಸಿಸಾರ್ಟಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಜನರೆಬಲ್ ಅಹಮ್ಮದ್ ತಂಬಿಸಾಹೇಬರಾಯರ್ ಸಾಹೇಬ ನಿಹಾಯಿಸಿದಾಗ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಈಗ ಆಳಿಯ ಸಂತಾನ ಅಥವಾ ಮರುಮಕ್ಕತ್ತಾಯಂ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಅಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯವರಲ್ಲಿಯೂ ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಗೆ ವಾಸಿಸಿ ವಂಶವರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಿಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಗೆ ಅಸ್ತಿಪ್ರಾಪ್ತರಾದವರ ಅಂಥಾ ಆಸ್ತಿಗಳು ಸ್ವಾರ್ಜಿತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ತರವಾಡಿನ ಒಟ್ಟಿ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿರಿ ದಿನ್ನರೆ ಅವನ್ನೆ ಮಹಮ್ಮದ್ ಶರೀ' (ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ) ಸೇರಿಗೆ ಕಂಚಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಮುಖ್ಯ ವಿಶೇಷವು. ಇದು ಪ್ರಾಕ್ತನದಿಂದ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಫಿಂಎ ತರವಾಡ್ ಆಸ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಗು ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಿವೆನ್ಶನ್ ಆಫ್ ಎವಿಲ್ಸೇಶನ್ ಎಲ್ಲ ಅಂಥ ಹಳ್ಳ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದೂ, ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಕಾನೂನಿನ ಮಸೂದೆಯೂ ಸಹ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಜರ್ಗೋ ಬಂದು ಅದರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕರ್ಕಸಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಲಾಡು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಡೊಂಬಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಬಂದಿತ್ತು. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಸೋಕ್ತವೆಗಳು ಈ ಡೊಂಬಿಯ ಸಂಬಂಧ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೇನೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮತ್ತು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್‌ಗಳ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಲ್ಲಾಡು ಕಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದೆಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವದು. ಅಂಥಾ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮಿ ವ್ಯಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಯುನಾನಿ ಔಷಧಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಯೋಗ್ಯ ಆಫೀಸರರು ಸಿಕ್ಕಲಿ ಇರುವದರಿಂದ ಈ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಕುಶಕ್ರಮಿಸಲು ಅಗತ್ಯವೆನಿಂತ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವರು.

ಸ್ಥಳಿಕ ಮಂಗಳೂರು.

ಮಿ. ಜಿ. ಎಸ್. ಅಡಿಂತೇಲರವರು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೩೦ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೈಲ್‌ಧ್ಯಂತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪುವರು. ೪೪ ಮತ್ತು ೩೫ನೇ ಕಾರ್ತೀಕಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಲ್ಲಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಹೊಮ್ಮರ್ ರೂಲ್-೬೧ನಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹೋತ್ಸವವು ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯ ಇವರು ದೊಡ್ಡ ಧಾರಣ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಬ್ರದರಹುಡಿನವರ ಪರವಾಗಿ ಬಂದು ಧಾರಣ, ಈ ರೀತಿ ಇವರ ಎರಡು ಧಾರಣಗಳಿರುವವು.

"ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣಸ್ಥಾಪನೆ" ಇವರ ಕೆಳದ ಸಂಜೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಪಟ್ಟಿನಂತೆ ಜಜಿಲ್ ಸಂಧ್ಯವೆಯಿಂದ ನೆರವೇರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನಸಂತೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಲಿಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರರಾಗಿ ಸೇರಿದವರ ಚಂದಾಹಣಗಳ ಹೊಸಕಾಸು ಸುಮಾರು ರೂ. ೭೦೦ಕ್ಕೆ ತ್ತುಕ್ಕಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸೈಯಂ ಸೇವಕರ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುತ್ತಿರುವದು. ಒಟ್ಟೇ ತಾರೀಕ್ಕು ಅಧಿಕೃತವಾದ ಮುಂಜಾನೆಯು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿತ್ತು. ರಿಟಾಯರ್ಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರಾಗಿದ್ದ ಮಾ| ರಾ| ರಾ| ದಿವಾಕರ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಮಯ್ಯನ್ ಪೌಂಡರು, ಮಾ| ರಾ| ರಾ| ದೇವಯ್ಯ ಪೌಂಡರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದಂಥಾ ಮಾ| ರಾ| ರಾ| ಮಲ್ಲೇರ ರಘುನಾಥಯ್ಯನವರು, ಹಳ್ಳಿಕೋಟ್ಟು ವಕೀಲ್ ಅಮ್ಮಂಬಳ ತ್ರೀನಿವಾಸ ಪೈಗಳವರು, ಮಾ| ರಾ| ರಾ| ಬೆಂಜ್ ಮಂಕಸ್ತೆಲ್ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರರಾದ ನಲ್ಕೆಕಾಯಿ ಸಂಜೀವಯ್ಯ, ಹ್ಯಾಕೋಟ್ ವಕೀಲರಾದ ಯು. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಪ್ಪಯ್ಯ, ಬಂಟ್ ವಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಾದ ಪಳ್ಳೂರು ಮಹಮ್ಮದ್ ಸಾಹೇಬರು, ರಾಯರಿಡಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಾದ ಮಾ| ಮುಕುಂದರಾಯರು, ಹ್ಯಾಕೋಟ್ ವಕೀಲರು ಶ್ರೀಮಲ್ಲೇರಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯ—ಇವರೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಈ ದೇಶದ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ವಾಣ್ಯಗಳ ಗರ್ಭಲ, ಶೀತಮಾತೆಯ ಧಜನ್, ಕೇಕ್‌ನೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ್ದಜಗಳ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಪ್ರಜಾನರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮಸೀದಿ, ಹಿಂದುಗಳ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವಾಲಯ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟ ಮೆರವಣಿಗೆ ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಗೊಂಬೆ ಆಟ, ಬಾಯಸ್ಕೋಪಿನ ದೇಖಾವೆ, ಧಾಷಲಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸಮಯಸೂಚಿ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆದೇರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಪರಿಕಥೆ, ನಾಟಕ, ತಾಳಮದ್ದಳೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನೆರವೇರಲಿಕ್ಕಿರುವವು. ಇಸ್ಪರಿತನಕ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಹಾಜನರು ಕೊಡುವೆಂಬುದಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಊಲನ್ ವಾರ್ಪಿನವರು "ಸಪ್ತಾಹದ ಕರೆ" ಎಂಬ ಪದ್ಯಗಳ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ವಹಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಪಾವಾಸೆಗೊಂದರಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಮಾ-ನಾಭೆಯ ಹೆಜ್ಜವು ಇಲ್ಲಿಯ ದೇಶೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

ಪುತ್ತೂರು ಕಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರಿನ ಮೊಬರು ತನಕ್ಕು ಕುವೇಲ್ದಾರರಾಗಿ ಮಾ| ರಾ| ರಾ| ಸೊಲಜಕ್ಕೆ ಶಿವರಾವ್‌ರವರು ಪೋಟುದಾರರಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಜೈನ ಮತಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರ ಸೈಕೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ಅರಮನೆ ಜೌರಿ ಕುಂಞಮ ಸೆಟ್ಟಿ ಮೃತಪಟ್ಟ ಕಾರಣ ಈ ಮೆಂಬರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಪೇಲ್ದಾರರಾಗಿ ನಿಂತ ಅರಜನ ಕುವೇಲ್ದಾರರು ಸೈಕೆ ಸಕ್ರಿ ಕುಂಞಮ ಸೆಟ್ಟಿ ಮಗ ಧರ್ಮಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಜಯರು. ಪೋಟುದಾರರು ಕೊಟ್ಟ ಪೋಟುಗಳ ಆಧಿಕ್ಯಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಜಯಾಪಜಯಗಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟವರಿಂದ ಬಾಕಿ ಮೊಬರು ಇವರನ್ನು ಮೆಂಬರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರು ತಾ. ೧೫ನೇ—೧೯ನೇ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಸರ್ಗಾದಿಂದ ಕಾಸರಗೋಡಿಗೆ ಒಂದು ಜಾ ಜಗದಲ್ಲಿ ಕಾಸರಗೋಡಿನಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಜರುವರು.

"ಕಳು ಒಂದೆಡೆ, ಬಿಸಿಗಳಿಂದ ಬೆಸ್ಟ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಏಜಂಟರಾದ ಮೆ| ರಾ| ಕೊಂಚಾಡಿ ಕಪ್ಪಯ್ಯ ಕ್ಯಾನ್‌ಭಾಗ್ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೂಡಿನ ನೂಕೇಟಿ ಒಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಧಾಮಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆನಿನ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ (ನೂರ್ಮೆ ಮಾರ್ಕ್) ಆಣೆ ೬ ಮತ್ತೆ (ಗೂಬೆ ಮಾರ್ಕ್) ಆಣೆ ೫—೬ರಂತೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿಕ್ರೆತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಡನ್ಮರ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ವಿಕ್ರೆತವು ರೂಢಿಯಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಈ ಕಂಪೆನಿಯ

ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಂಗಡಿಸುವರೆ, ಮೋರ್ಲ ಸಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಿಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಿಹಾಕಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಮೋರ್ಲ ಸಾಲಿಗಳಿಗೆ ವಿಚಾರಕರ್ತರು ಕೈಬಿಟ್ಟಂತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಜಮಾನರೂ ಇಳಕ್ಕಿಸ್ಥಯಿಂದಲೇ ನೋಡುವ ದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸವಾಡಿಸುವವರು ಒಬ್ಬರು; ಸಂಬಳಕೊಡುವವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು; ಒಳಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವರೇ ಬೇರೆ; ವಿಚಾರವು ತರುವವರು ಸಾಲುವೆಯವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಮೋರ್ಲ ಸಾಲಿಗಳ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿರಿಕ್ಕರ್ ಸಾಹೇಬರು ಕೆಟ್ಟು ವಿಚಾರವು ಪಕ್ಷದವನ್ನು ಸಾತು ಒಳ್ಳರಾವೆ. ಸಾಹೆಬ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯ, ಕರ್ಮಿಗಳ ಇತ್ಯೆಲ್ಲ ಸರಕಾರದ ಮೋರ್ಲ ಸಾಲಿಗಳಿಗೆ ಒಡಗಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ಸಾಲಿಗಳಿಗೆ ದೊಳ್ಳಿನ ಸಹಾಯವನ್ನೂದೆ ಸಾಲವಾದ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲ. ಇವರ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯು ಮಂತ್ರಿಮಾಡಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಅರ್ಥ ಖಾಸಿನ ಮೊಲ ಳುಗು ಕೈಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಕಾಲು ಹಿಡಿಯಬೇಕು, ಎನ್ನು ವೇಜಾಟ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಪಮಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇವೆ.

ಮೋರ್ಲ ಸಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಾಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊಂದಿರುವಾಗಿ, ತನ್ನ ಕೈಯಳಗಿನ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಅಸಮಾಧಾನಕರವೆಂದು ಅವರು ಭಕ್ಷವೆ ಹೇಳುವಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ಸಾಲಿಗಳನ್ನು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರರು ಸವತಿಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅಣುಚಾರ್ಕಣದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಬೇರೆ ಬೇಡ. ೧೯೧೦-೧೪ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಯ್ಯರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೇರದಾ ಗ್ರೇಂಟು ಬಾಕಿ ಸಾಲಿಗಳಿಗೆ ದೊರಕಿತು; ೧೯೧೫-೧೬ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೨೪೦೫೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ದೊರಕಿತು. ಆದೀ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ೧೯೧೦-೧೪ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸಾಲಿಗಳಿಗೆ ಸೇರದಾ ಗ್ರೇಂಟು ಕೊಡಿಮಾಡಿದಾಗ ೧೯೧೫-೧೬ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸಾಲಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರೇಂಟು ತಗ್ಗಿತು. ಉಪದಾಸಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಸರಿಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಟ್ಟಿ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೈಯಂದ ಕಿತ್ತುಹಾಯುವು ಯಾವ ಧರುಮಕರ? ಅವರು ದೇಶೋಧ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಅನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೂ ವಿದಾ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿನ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ವುದಿಲ್ಲವಾದರೆ ಅವ ಗಳಿಗೆ ಗ್ರೇಂಟು ಕಡಿಮಿಯಾದರೂ ಕೆಟ್ಟಿ ಫಲವೇನು? ಒಳ್ಳೆ ತಿಂಗಿನಕಾಯಿಗೆ ೨ ಆಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೊರೆತ ತಿಂಗಿನ ಕಾಯಿಗೆ ಅಧಾಣೆ ಕೊಟ್ಟೆಂದರೆ ಅದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನೀತವನ್ನು ಕೊರ್ಪಡಿಸುಲ್ಲದೊ ವಿನಿಲ್ಲ ವಾಣಿಕರೆ! ಉಸು ಸಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಕ್ಷಣ, ಅಪ್ಪೀಲೆ — ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವಿಕ್ಷಣ ವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯುವಿದಾದರೆ ಅಂಥ ವಿಕ್ಷಣ ಇದ ಸುದ್ದಾನಗೆಗೆ ಬೇಗನೆ ಕೈಹಾಕಿ, ಈ ತೊರೆಕ ತಿಂಗಿನಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಡುವುದೇ ಲೇಸು. ಅಂಥಾ ವಿಚಾರವಾದ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಹಿಂಗಾ ಹಣವು ದುರ್ವ್ಯಯವೆಂದು ಎಣಿಸುವಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಅವರಿಂದ ಬೇರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರಿಯುವ ಸಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆತೋರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಗಾಬರಿ ಇಂಟಕ್ಕಾದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೨ ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸವಾಡದೆ ಇರುವ ಸಾಲೆಗೆ ಕಡಿಮಿಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ೩೬ ರೂಪಾಯಿಯಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಇರದು. ಇಂಥ ೪ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ರುಗಿದು ಒಂದೇ ಮೋಗ್ಯವಾದ ಸಾಲೆ ಯನ್ನು ಬಲಗಿಸಿಕಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಇಂಥ ಸಾಲೆ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಾನದಿಂದ ವಿದ್ಯೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಬೋರ್ಡು ಸಾಲೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿರಿಕ್ಕರರು ವಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯುಬ್ಬಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಹೇಳಲುಬೇಕು. ಪ್ರೈಮರಿ ಡೆಂಟರಿಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಇರುವ ಕಕ್ಷ್ಯ ಈ ಮಧ್ಯ ಗುಮಾಸ್ತೆಯರ ಕೈಬಾಕಿಕ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕಂಡಾಬಟ್ಟೆ ವಿಚಾರಗಿರ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಂಡತಂಡವಾಗಿ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುವಿಕೆ, — ಆಗಿದಾಗಿಗೆ ಕೇಳಬಹುತಕ್ಕ ಈ ಅನಿಕ್ಕೆಯು ಸಾಲೆಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸೂಚಕ.ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲಿ.]

ಮಿಷನ್ ಸಾಲೆಗಳಂತೆ ಈ ಬೋರ್ಡು ಸಾಲೆಗಳ ತೀರಾ ಇವಾಚ್ಯಾರಿಯನ್ನು ಬೋರ್ಡಾವವರಿಗೆಯೇ ವಹಿಸಿಕೆಟ್ಟಿ, ರಿಪ್ಪೆರಕ್ಷಣ. ಅಧಿಕಾರ ತೀರಾ ಬೋರ್ಡಿನ ವರ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿ, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರುಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದೇ ಏರ್ಪಾಡು ಬೇಗನೇ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಪರಸ್ಪರ ಕಕ್ಕಯಿಂದ ಸರಕಾರಿ ಹಾಗು ಮುನ್ಸರ್ಮಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಸಾಂಟ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಆಯಾಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಸೆಕಂಡರಿ ಸಾಲೆಗಳ ಸಂದರ್ಶಗಳಿಯಲ್ಲಿ ಇವ್ವೊ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದಿದ್ದರೆ, ಈಗಿನಂತೆ ಆ ಇವಂ ಇಟ್ಟು ಬರೆ 'ಮುಂದಿನಸಲಾಯಿತು' ಅಥವಾ 'ಬೇಲಕ್ಕೆ ಕೆಲಬಿಸಲಾಯಿತು' ಎಂದು ಫೋಸ್ಟಾಫಿಸ ವ್ಯತ್ಯಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಟಬ್‌ಸ್ಟಿಕ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಅವರ ಆಫಿಸುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಲೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅವರು ಸಬ್ ಆಸಿಸ್ಟಾಂಟರ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿರಬಾರದು. ಇಂತಿಷ್ಟೆ ತ್ಲಾಲದೊಳಗೆ ಅವರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಕೈರಿಪೋರ್ಟು ಎಂದು ನಿಯಮವಿರಬೇಕು. ಪಾಠದ ಪಟ್ಟಿಗಳು, ಅಲಬುದಿಕೆಯ ವಿಧಾನ, ಮೆಜಿಸ್ಟೀರಿಯಲ್ ದೇಖಾವೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಹಿಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಫೀಸ ಅಧಿಕಾರಿ ಇವುಗಳೋಸ್ಕರ ಅವರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರಿರಬೇಕು. ಸುಧಾರ್ಮಕರ ಸಾಲಾಸಂದರ್ಶನ, ಅವರು ಕಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಸಜಿವಾದ್ದಿರಬೇಕು. ಸರ್ಜಾವೆಧಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಡಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರವರಂಬಿಗೆ ಸಂಕೇತಲಿಂಗ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳದ ಇಸಂ ಕೆಗಡುಹಾಕಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆದು.

ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್	ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್
೯೮೦/೦೦೪	೧,೨೪೧/೧೯೯
೧೧೫೬/೧೯	೧೬೬೬/೬೮
ಹೆಚ್ಚಾಹುದಾಗಿ	ಹೆಚ್ಚಾಹುದಾಗಿ
ಯಿರು ಕಡಿಮಿ	ಯಿರು ಕಡಿಮಿ

ಅಂದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ (೧೯೧೧ನೆ ಇಸವಿ ಜನಸೆಸುಮಾರಿ)ಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೪೦೦೬ ಇದ್ದ ಹಿಂದ್ಯಾರ್ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸೇಕಡಾ ೩.೭೬ ಏರಿತು. ಈ ಸಲ ಒಂದು ನೆಮಸಿ ಕೃಯವಿಲ್ಲ ವರ್ಜಿಸಿಯಿದರು. ಈ ಮಿಸಲು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೧೫ ಕಂಠ ಸಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಮತಾಷಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಲೆಗೆ ಸೇರಿರುವರೆಂದು ಎಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಎಣಿಸಿದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೧೦೦೦೨ ಮಿಕ್ಕಿ ಅಥವಾ ಬಹಳ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ರಾಮತಾಷಯವು ಕಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಈ ಸೇಕಡಾ ೧೫ರ ಎಣಿಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪಟ್ಟು ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನೂಲೆಯೇ ಎಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೇಳಲ ಇರಲಿ. ಈಗಿನ ರಾಮತಾಷಯದಿಂದ ವಿದ್ಯಾವೃದ್ಧಿಯು ಕಡಿತ ಪಟ್ಟಿಯು ಪ್ರಗತಿ ಸೂಚಕ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸ್ಥಳಸೀರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ೩೦೦ ವರ್ಷ ಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಸಾಲೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ರಾಮತಾಷಯದಲ್ಲಾದೆ ಅವರ ವಿನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಿತ ಮಮಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಿಟ್ಟಿ ಸ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ೬ ಯಾ ೭ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಿಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನವು ಮಾತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾನದಿಂದ ವಿದ್ಯೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಲುಷ್ಕಾರ. ಈಗಿಗೆ ಇಂಥ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ೪ ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಲೇಬೇಕೆಂಬ ಖರ್ತವ್ಯವು ಕರಕ ಸರಕಾರದಿಂದ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದ್ದಿ ನಮ್ಮ ಗಣಿಯೋಗು ನೋಡೋಣ.

ಕ್ಲಾಸುಗಳ ನಂಬ್ಯೆ.	೧೯೧೧-೧೫		೧೯೧೫-೧೬
VIII	೫೬೧	...	೧೦೦೬
VII	೧೦೬೨	...	೧೯೪೧
VI	೨೫೫೮	...	೪೪೫೧
V	೩೬,೮೮೫	...	೪೧,೬೯೦
IV	೧೩೬,೨೬೩	...	೧೫೪,೪೬೩
III	೧೫೫,೬೨೧	...	೧೯೩,೪೬೩
II	೨೦೯,೪೦೪	...	೩೭೨,೧೧೩
I	೪೦೫,೯೦೪	...	೪೭೧,೪೫೪
	೯೯೦,೦೬೪		೧,೨೪೧,೧೯೯

ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಾಲೆಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮಿ. ಹೀಗಾಗುವುದಂದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದಲೂ [೪ನೆ ವರ್ಷದಿಂದಲೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಕ್ಲಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮಿ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ನಾಮಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ [೩ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸೇಕಡಾ ಅಂಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿಗಿಂತಲೂ ೧೯೧೫-೧೬ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದು ಇತರ ಕ್ಲಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮಿಯಾದದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಬಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂಗಿಂತ ಸಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ವಿಧಾನ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬ ಆರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗಿನ ಗ್ರೇಂಟಿನ ಕ್ರಮವೇ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬೋರ್ಡು ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಖಾಸಗಿ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲುಮಾಡಿಕಳ್ಳಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಉಕ್ಕೇಜನ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆರೆಗೆಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಪುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನೆ ಇದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ನಾವಾಗಾಡುಗಳೆನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ನಿರ್ಣಯಂಶವು ಇನ್ನು ಸರಕಾರದ ಹುಬ್ಬು ಮೂಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಬಳಗಳ.—ತಿರ್ಸ್ಸಂವರ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖಂಥ ಸಂಬಳಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಉಕ್ಕಾಹವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಯೆಂದು ಉಲಾ ಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಯೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಭಗಳ ಎಲ್ಲರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಉತ್ತೀರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿವೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು, ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು, ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಸರ್ಕೈದಿದಾರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಭಿನ್ನಮಾನ್ಯರು ಕೆಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ವೃಕ್ತವಾಗಬೇಕಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದೆ. ಕಾರಣ ಹೊಂದಿಬಹುದು. ಎಂದಂದಿಗೂ ಮಾಡಿಯಾಗಿರದ ಮಾದರಿಗಳ ಒಂದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಣಕಾಟಿ ಚರ್ಚೆಗಳು, ಇವೆಲ್ಲ ಬಂದು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಆ ದಿನ ಸಿಕ್ಕಬಹುದಾದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ ನೂಕ್ಕ ಅತ್ತಿಬರುವುದೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಂದಲೂ ಆಗುವ ಪುರುಷಾರ್ಥವೇನು? ಸಂಕಲಾತ್ಮರು ಹೇಳಿ ಖುಷಿಗಿಸಲ್ಲಿ ಅಸಿ ಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ಆಭಿಗೆ ಬಂದಿಸಿದ ಮಿಡಿಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿರಬಹುದಾದ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಶೂನ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ಮೇಲೆ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಡಗಿಸಿಕೆಟ್ಟಿ ಸ್ಪಿರಿಯೆಸ್ಟೆಂಡ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು ಸೋದಿದರಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರಿಣೆಕ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಬಿತ್ತಿ ಹೆಂಬರು ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಂತಿಷ್ಟಾಯಿತು ಎಂದು ವರ್ಷಾವಧಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿಲ್ಲ. [ಪಿರೆ ಕೈರು ಕಮ್ಮಿಮಿತಿಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟರಿಗೆ ೧೦೦ ಸಾಲೆ, ಉಳಿದ ಸಾಲೆಗಳ ಬಾಕಿ ವಿಚಾರವು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟಿಕರವೂ ಅನಿಸ್ಸು ಆಗಾಗ ಸಂದ ರ್ಶಿಸಿ ವರ್ಷಾವಧಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವುದೂ ಸಾಕು. ಇಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡಿಷನ್ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರೇಂಟು ಕಡಿಮಿಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂದರ್ಶಗೆ ಮಾಡಿ ಬರೆಯುವ ನಿಮಿತ್ತಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಧಾರ್ಥವೇನೂ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಬರೆವ ಸಹಿತವೆಗಳು, ಕೆಟ್ಟಿವಸಿದರು ಪಾರೆಗಳು ಎಷ್ಟರವರಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದವೆಂದು ಎಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಭಕ್ಷ್ಯವೆ ಬಂದು ನೋಡಿಕ್ಕಾ ಇದ್ದರೆನೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕೆರೆಬಳಿಯಂದ ಶುದ್ಧಾಭಿಪ್ರೇಳಿದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಕೊಡಿದಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಒಂದು ಕೆಡಪಾನ ನೀರನ್ನು ಲಂಗದ ಮೇಲೆ ಸುರಿದು ಮನೆಗೆ ಓಡಿಹೋಗುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಈ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೇದವಿರಲಾರದು.

ಸುಬೇವನ.

ಕೃಷಿತೋ ನಾಸ್ತಿ ದರ್ಭಿಕ್ಷಂ.

ಎಲುಬನ್ನು ಮುಡಿಮಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅವಂಠ ಸುಪ್ರಭಾತ್ಪಟ್ಟಿ ರಾತ್ರಿ ನದಕ್ಕಾಗಲೇ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಎಲುಬುಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ತಂಡುಗಳಾಗಿ ಒಡದು ಒಂದು ಪದರ ಬಾಯಿ ಮಕ್ಕೊಂದು ಪದರ ಎಲುಬು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಪಾಕಿ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಸ್ಸಯಜಿನಿಯಂತಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಎಲು ಳಿನ ಕಂಡುಗಳನ್ನು ಗೊಬ್ಬರದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವೃಚ್ಚಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದ ನೀಲಿಬಾಗೆಗಳು ಬೇಗನೆ ಸಮಿಪಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅದಕಾರಣ ಗದ್ದಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಕ್ಕ ದಾದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಎಳೆಯುವಂಥಾ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರವಿಲ್ಲದ ಕಬ್ಬಿಣದ ನೇಗಿಲುಗಳು ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದೊಂದು ನಾನು ಕಟ್ಟಾರಿಯ ಇವನು ನನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ೪ ಸಾಲು (೨೮೮ ಚಾಲು) ಒಂದು ಗದ್ದೆಯುಮ್ಮ ಉಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾಡಿಕೆಯು ೧೦ಸಾಲು ಉಳಿದಿದರಕ್ಕಿಂತ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮರದ ನೇಗಿಲಿಂದ ಒಂದು ಬೆಟ್ಟಿಗದ್ದೆಯನ್ನು ಹತ್ತುಸಾಲುಮಾಡಿ ಉಳಿ ದಾಕಂತು ಅದರ ಬೆಲೆಯು ಒಳ್ಳೇದಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಪೈರಿನ ಕಮ್ಮಿ ಸಿಕ್ಕು ಪ್ರದೆಂಬ ಗೊಣಗುವಿಕೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಬೆಟ್ಟಿಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಗಮಾಡದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಗದ್ದೆಗಳನ್ನೇ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡ್ಕಾ ಅವು ಎಲ್ಲಾ ತೀರಾ ಸಂತರ ಬೆಟ್ಟಿಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಬೇಸಾಯಗಾರರು ಕುರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೆಟ್ಟಿಗದ್ದೆಯ ಸಾಗುವಳಿಯಮ್ಮೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಬಂದರೆ ಬೆಟ್ಟಿಗದ್ದೆಗಳಂತೂ ಈ ಬೆಟ್ಟಿಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆ. ಗಳಿಲ್ಲ ವಾಡಿ ಸ

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ಕಟೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಏಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದೆ

ಹೈಮಾದಿಪಾನಕ. ಹೈಮಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರತ್ತರ ಬರುವಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ೪

ದೆಲೆ 6 ಔನ್ಸ್‌ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಜಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 10. ಸ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳೆಂಬ ಈ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯಾಡೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಕುಚೋನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹೋಗ ವೃಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ದೆಲೆ 1-ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 12. ಜಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಸ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಬಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
೨೯ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಪಾರ್ಕ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಕಂತೀ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಪಾಳ್ಳದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲಯ, ಸ್ಟೇಟ್ಸ್, ಗೋವಾ, ಪೀಜಿದಲೆಂಡ್, ಆಸ್ಟ್ರಾಪ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಗಂಡು ಮಗುವಿನ ಪ್ರಾಣವು ಉಳಿಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು ಮೊರೆಯಿಡುವದು ನಿಷವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪುವದು.

ಶೀತ, ಶೀತವಾಯು, ಆರ್ಜಾ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ಮಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ಸೆಟೆತ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಕನಸು, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ವಿಠಾರಿಂದುಂಟಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮುಕ್ಕಳ ನೀರವಿ, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ನಾಯಿ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯು ಅತ್ಯರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ೆ ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೊ 1—8—೦
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೊ 2—12—೦
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೊ 5—೦—೦

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಮಪಾನ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. ೪೦೦ ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಕುಟ್ಟಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ರಾಹ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಿ ರಾ ತಾಶ್ಕರ್ ಪ್ರಥಾಶರ್ ಫೀಲ್ಡ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮೆಡಿಸಿನ್‌ಸ್ಟೋರ್ಸ್, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಡಿ. ಎಸ್., ಸ್ಟಾ ಪಿ ಸ್ಯಾಕರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಲಂಡನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್, ಎಗಿಯರಿಂಗ್ ಸಂ. ೭, ಪೊಂಪ್ಕೆ ಇವರು ಬರೆದಿರುವರು. ತಮ್ಮ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅವುಗಳ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಜಾ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಪಕ್ಕೆಯ ನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ವಿಷಶೂಚಿಕೆ, ಜ್ವರ, ವಿಕ್ಷಿಪ್ತಮಂಥವಾದ ರೋಗ, ಮುಕ್ಕಳ ಎಲ್ಲ ನಾಯಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಕಮ್ಮಿಲರಿಗೆ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಬರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಈ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೇ, ಸ್ವದೇಶಿ ವೈದ್ಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಿ ರಾ ವಿ ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತಕಾವ್ ಸೀನಿಯರ್ ಸರ್ಜನ್, ಮೈಸೂರು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಮಿಷನರ್, ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಕಾ ಮಲಬದ್ಧ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಪತ್ರಸ್ಥ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಅನೇಕ ಉತ್ಸಾಹವಾದ ಗುಣಗಳು ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ತುಂಬಾ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವೈದ್ಯತಾಲಿಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೇ ವಿಷಧವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಪಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿತವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ವಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

೨. ಪುಮೇಹರಿವು ಬೆಂದು. ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೀವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಶ್ಚಿಮಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರನಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಆಥವಾ ವೀರ್ಯಕೆಯ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತವವು. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತ್ರಿಯೆಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ರವಾತ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಪರಿಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತವವು. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ನೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಶಾಯತೀ ಮಂಜನದ್ದೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದ ಸುಖ ವಿರೇಚನವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಚಳ್ಳಿಜ್ವರ, ವಾಯುಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪುದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಔಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

ನನ್ನ ವಿಳಾಸ—ಪಿ. ಎಮ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ವೆಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO. Ayurvedic Chemists
Western Post MADRAS.

ಒರಿಯಂಟಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ

ಲೈಫ್ ಇನ್ಸುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ,

(ಲಿಮಿಟೆಡ್).

(1874ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.)

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್: ಒರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಮುಂಬಯಿ.
ಸೆಕ್ರೆಟೇರ್ಸ್: ಆರ್ ಪೆಟರ್‌ಸನ್ ಬ್ರೌನ್.

ಡ್ಯಾಂಚ್ ಆಫೀಸುಗಳು ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.
ಏಜೆನ್ಸಿ: ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ.

ಈತನಕ ಏಶಿಯಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿರುವ ವಿಮೆ ಮೊಬಲಗು ಎಷ್ಟುಕೋಟಿ ರೂ. (5,50,00,000)ಕ್ಕೆ ಏರಿರುವುದು. ಇನ್ನೂ ಇಂದು ಈಗ ಇರುವ ಕಂಪನಿಗಳು ಎಷ್ಟುಕೋಟಿ ವಿಮೆಕ್ಕಲಕ್ಕೆ ರೂ. (5,50,00,000.)

ಒರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು ಭಕ್ತರಂತಂಥಾದ್ದು ಕಟ್ಟುನಿರ್ದಾವದ್ದು ಶ್ರೀಮಾನವಂತಿಕೆ ನಿರ್ವಹನವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ವಿಠಾರ ಕಂಪೆನಿಯು ಭಾಸ್ಕರಂತಿರುವು.

ನಿನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆಥವಾ ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಗ್ರ ತನ್ನನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿನಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಿರುವ ಧನವು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯುದಯವು ಆವ ಉಳಾಯಿತ್ತಿ ಒರಿಯಂಟಿಲರಲ್ಲಿ ವಿಠಾರ ಕುಟ್ಟಾಯಿಸುವದೇ ಆಗಿದೆ.

ನಿನ್ನ ಕುಟುಂಬವು ಬಳ್ಳಿ ಬೇಕಾದ ಪೋರ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು, ಡಿ. ಮೊಸ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕ.

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು ಕಲಿಯುವ
ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ
ಅಚ್ಚಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು:

ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯನ್ನುಮೊದಮೊದಲಿದರಲ್ಲಿ ಸಚಿತ್ರಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ತಿಳ್ಳಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣಗಳ ಅವಗಳನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮುಖಾಳ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬಾಲ್ಯ ಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಲಿದುಬರಬೇಕಾಗಿರುವ

ವಾಚನೆ ಪುಸ್ತಕವು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಲಿಂದೇ ಮಿಸುವದು.

ಬೆಲೆ—

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಜಿನಧಿಪಸ್ತೋಧಾರಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಚೋದಿಸಿ ಶಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅವೇಕ್ಷಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
FOLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಫೋಳಲಿ, ದ. ಕ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಶಾಕಾಶ್ಮರಿ ಕುರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಿತ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. „ 13-12—0.

ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಅವೇಕ್ಷಕರು ಅಧಾಗಿ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ಲನ್ನು ಪತ್ರಬರೆದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಮಂದಿರ, ಕುಡುಪಿ.

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕವ ಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ನಮ್ಮಿಂದ ಕಳಹಿಸಿದ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ದಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು, ಎಂದು ದೃಢಪಡಿಸುವಂತೆ ಲೇಬಲುಗಳಿರುವವೆಂದು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಈ "ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಆಗುವ ಲಾಭಗಳು

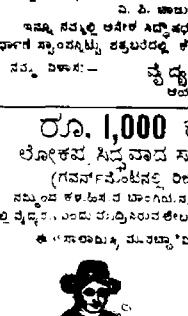

ಇದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪೇಂದ್ರಿಯವಾದರೂ, ಮತ್ತು ಇದೂವರೆಗೆ ವಿಶ್ವವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ನಡುಕ ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಹಸಿವು ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೂ, ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸುಖಾನಿ ಶರೀರವನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವುದು. ಪ್ರಯೋಗ ಬಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು, ಹಸಿವು ಚೆಲಿಸೋದಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು, ಧಾತುವನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದು, ಸೊಂಟದ ನೋವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ಈ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಎಲ್ಲರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಂದಿಷಾರ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಲೆ ಯುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ರಂಗೂನ್, ಪಿನಾಂಗ್, ಆಫ್ರಿಕ, ಕೆಲ್ಕತ್ತ, ಜೋಧಾಬಾದ್, ಮದ್ರಾಸ್ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಪತ್ರಗಳಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಬೇಕಾದವರು ಆಧಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ಲು ಕಳಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಮನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅವನ್ನು ಹಾಕಾದರೂ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಅರ್ಧ ರಕ್ತವಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಲುಸಿದ್ಧ. ನಾವು ಹಾಗೆ ಕೊಡದೆ ನಿಕಾಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮುಖಲೆ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಒಂದು ಔಷಧ ಮುರಬ್ಬಾವನ್ನು ೧೫ ದಿನಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಪೂರಾ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತೆ. ೩-೪ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಜನ್ಮಾಂತರ ದವರೆಗೂ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತೆ. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಆಯೆಲ್ಲರಿಯುವುದು. ಕ್ಷಯ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೨ ರೂ ೨: ಬಿಡಿಗಳು ಖರ್ಚು ಗಂದಿಂದ ೪ ಡಬ್ಬಿಗಳ ತನಕ ಇ. ೫.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ದಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬ ಡಿಪ್ಪೊ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಬ್ಯಾಹಟ್ಟಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಂಟರು ಬೇಕು। ಧರಪುರ ಕವಿಪತ್ತನ II

ಶತಮಾನಿಕಾ ಅಮರ ಸಂಜೀವನಿ ಟೂಥ್, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣಾ ರೋಗಕ್ಕೆ, ನಸೂರ ಕಾಯುವಾಕ ಕೈಪ್ಪು, ಸುದರ್ಶನ ಚೂರ್ಣ, ಗರುಡ ಪ್ಲುಷ್ಟಿ ಅನಂಥಾನ ವಿಜಯ, ಕುಟುಂಬಿಗಳಿಗೆ ತಮಿಳರಾದವುಗಳನ್ನು ಕರಿಸಲು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ.

೧. ಕೊಂಡ್ರೀರವೆ. ಈ ಪಲ್ಲರಸಾಯನಸಂಯೋಗ, ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಪ್ಪುಮಾಂಸ ಬಾತಕೋಗಗಳು ಪ್ರಕೃಪಂಯಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ಷಯ. 16 ಡಬ್ಬಿ ರೂ. ೨.

೨. ಸೌರ್ಯವೃದ್ಧಿಕ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಪುಂಸಿಯರು, ಸಕ್ಕರೆಯಂಥಾಯಿಲ್ಲ ಕಫ್ಪದ ಕಾಯಿಲೆಯವರು. ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨.

೩. ಆರೋಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಆಸ್ಟ್ರಾಕಥಿಗಳು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗ ಗಳನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪೃತ್ತಿಪಡಿಸುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೨-೪-೦.

೪. ಗರ್ಭ ಪುಷ್ಟಿಕರಸ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎಲ್ಲಾ ಇಂಥ ರೋಗ ಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಸುಖಪ್ರಸವವನ್ನು ಉಪ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು. ಬೆಲೆ ೬ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨.

೫. ಮಧುಮಾಲಿನಿ ವೆಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕ್ಷಯ ಇಂಥಾ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು. ಬೆಲೆ ೬ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨.

೬. ಬಾಲಭಾಸ್ಕರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಮದ್ದು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨.

೭. ಪ್ರಸೂತಿ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ಬೆಲೆ ೬ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨-೮-೦.

೮. ಪ್ರಸವಾಮೃತ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸುಖಪ್ರಸವವನ್ನು ಉಪ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು. ಬೆಲೆ ೬ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨-೮-೦.

೯. ಅಶ್ವಗಂಧಾರಿ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸುಖಪ್ರಸವವನ್ನು ಉಪ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು. ಬೆಲೆ ೬ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨-೮-೦.

೧೦. ಅಶ್ವಗಂಧಾರಿ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸುಖಪ್ರಸವವನ್ನು ಉಪ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು. ಬೆಲೆ ೬ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨-೮-೦.

೧೧. ಅಶ್ವಗಂಧಾರಿ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸುಖಪ್ರಸವವನ್ನು ಉ

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ
ಇವರ
ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾರಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಪಿ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುರಬಖಿ.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:
ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ಸ್, ಮಾಧವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ನಾವು ಇದುವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂತರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಾದಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದೇ ಇರುವದು ಆತ ಅಪಾಯಕರವು: ಆದುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವರೂಪ ನಮಗೆ ಬರಿಯುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೊತ್ತಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವೆವು.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ಉತ್ತಮ ವಿಶ್ಯವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ಪುಸ್ತಕವು ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಮಾತ್ರ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಅತಂಕಸಗ್ರಾಹ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅದು ಅಮೃತ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಡಿತಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,
ಆತಂಕಸಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಬ್ರಾಡ್ವೇ, ಮದರಾಸು.

ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: **Raphael & Co.,**
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ತಾಂಬೂಲಾರ್ಹವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಕುಡ್ಡಿದಾಗ ಉತ್ಪಾದಿಕ್ಕನು, ತಗ್ಗಿದ ನರಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ವೀರ್ಯವೃದ್ಧಿ ಸ್ಖಲ್ಪವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ, ಮತ್ತಿನ ಜಾಡ್ಯ, ಬಹುಮೂತ್ರ, ದುಃಕ್ಕರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಹರಿಯುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನಸ್ಖಲನ, ನಪುಂಸಕತೆ, ಕೈಕಾಲುಉರಿ, ಉಬ್ಬು ಕಡ್ಡಿವಂಡು, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಳಿವ್ರಣ, ಇತಿಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ನರಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಪಂಕ್ತಿ. ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ: ರೂ 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಇದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಕಫವಾತಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಕಫವಾತಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಕಫವಾತಕ್ಕೆಯ

Registered No. M. 609

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ-ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯಃ--ವರ್ಷ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1-8-0

ಜಾಹೀರಾತು ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 2-6-0

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ । ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಷ್ಟಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ! ಮತ್ತೆ ನಿಶ್ಚಿವ ಸುಧೆತ ಬರುತಿರುವ ॥
ಗರಲಕಳವರಿಂದಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ! । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಷ್ಟಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೧೯ನೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೪. ಸಂಚಿಕೆ ೧೬

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಮೈನು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಒಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರಿಡುಗಳನ್ನು ಮಾತ ಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧಾರಣಾ ಬಡವರಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬೆಲೆಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು. ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಸ್ಥರಿಂದ ತಯಾರಾದ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಸ್ತುಗಳು.

ಬಟಾಣಿ, ಹೂವು ಮಿಳ್ಳಿನ, ಬಡಿಯಾ, ಇಳಕಲ್, ಗೆದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಯಮತ್ತೂರು, ತಂಜಾವೂರು, ಆಲಿಪೆಟ್ಟೆ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದಿರೆ, ಪೆಲಾ, ಅವರಾಂಪಾಳ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಕಪಡಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ವದೇಶೀಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮುತ್ತಿನ, ಉಡತಿಯ ನಗಳು, ಹುಬ್ಬು ಉಳ್ಳಗಳ ಕಾಲುಂಗುರ, ಬಿಳ್ಳು, ಕಿಸ್ಸರಿ, ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕಾಪರ್, ರಬ್ಬರ್‌ಕಾಗಳು, ದೊಡ್ಡಸಗಳ, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಯುಕ್ತವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.
ರಫಾ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು
ಚಿಲ್ಲರೆ ನಗದಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಮಿಸ್ಸಾಂಯಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಟೀಕೆ:-ಹೊಸ ಸೀ:—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಾಂಬೆಯಿಂದ ತರಿಸಲಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಂದಿವೆ.

ನೋಟೀಸು.

ಶ್ರೀಮದ್ಧರಿಗುರುಭಕ್ತರಾದ ಪಂಡಿತ—ಕುಮುತಾ ತಾಯರ್ ರಿಂದ ಬಹಳಕಮತ್ಕಾರದ ಕನ್ನಡ ವೇದಾಂತವಿವೇದವು ಛಾಪಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು! ಪುಸ್ತಕಗಳಕ್ಕೆ ಗರೂಪಾಯಿ! ವಿಷಿಂಚಿತಾಸಲು ೨ಅಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ! ಆದರೂ, ನೂತನಸ್ವೆಂಥರಚನೆಯ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಜೈತ್ರಮಾಸದೊಳಗೆ ಗ್ರಾಹಕರಾಗುವವರಿಗೆ ೨ಅಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರಕುವುದು! ಇನ್ನು ಮಾರ್ಚ್—ವೈಶ್ಯನವರು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕು!

ವಿಳಾಸ— ನರಸಿಂಹ ಪಾಸುದೇವ ಭಟ್ಟ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಎಲ್ಲಾ ಬೇನೆಗಳನ್ನು ತಲೆಸಿಡಿತ, ಸೊಂಟಿದ ನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆನೋವು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ವಿಧಾನಗಳ ನೋವುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸುವ

ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು

ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಣಿ ಎಟಿಕ್ಕೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 5—0—0 ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ವಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 1—0—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.
(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲು ನೋವು, ಹಲ್ಲು ಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ವಿಷಧಗಳಿವೆ. ಬರೀ ಚೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—3—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 1—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚಿಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ಲೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಉಡುಪಿ—ಕೊಚ್ಚಿಕಾರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ವ್ಯಾರ್ಕ್, ಹೂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದನ್ನಾವರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೊದಲು

ಎಚ್ಚರ!! ಎಚ್ಚರ!!

ನೀವು ಯಾವದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ?

ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯ ಮಂದತೆ, ಯಾತನೆಯ ಅತ್ಯಜಾಠರದ ಶೂಲ, ಅಜೀರ್ಣ, ಯಾವನದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ನಿಶ್ಚೇತನ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವದಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವವಾದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಸಿದ್ಧವಾದ ಮೆದನಮುಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ!

ಡಬ್ಬಿ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ವೈದ್ಯರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಉಚಿತ! ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಸ್ತ್ರೀಯರುಪರು ಪ್ರತ್ಯೇಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ವಿವಾಹಿತರು ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕಳ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಹೇಗೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ.ನೋರುಂಜಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಆಣಿಕ! ಟಿಕ್ಕಾಲುಚಾಸಲು ಇಲ್ಲದೇವೇ ದೊರಕುವದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜೀ ಕೇತಮಜೀ,
ಮುದನಮುಂಬಯೀ ಚಿಕಾಸಾಕೆ,
೨೦೦ ಜೀಜಾಬಾಯಿ, ಪಿ. ಬ್ಲಾಕ್.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised and issued Capital Rs.		300,000—0—0
Subscribed Capital	... ...	243,200—0—0
Paid up Capital	... ...	239,200—0—0
Deposits	... ...	316,267—1—1
Reserve and other Funds	...	98,857—7—0

Fixed Deposits of Rs 50/- and above in multiples of Rs. 5/ received for 3, 6, 12 and 24 months @ 5, 5½, 6, and 6½% respectively at the discretion of the managing committee. In the case of deposits for 12 months and 24 months interest will be paid half yearly.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee

Current Deposit Account opened free of charge

Savings Bank Account opened for any sum not less than 4 As and multiples thereof and interest paid @ 4½%

Loans granted on proper securities and pledges

Canara Bank Ltd.,

Mangalore, 1st April 1918.

ಅಧಿಕಾರಪೂರ್ವಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಚಂದಾ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ

ಆಪಸಿದ ಮೂಲ ಧನವು ರೂಪಾಯಿ ೩೦೦,೦೦೦—೦—೦

ಚಂದಾಹಾಕಿ ಯತ್ತಿದ ಮಖಿಲ ಧನವು ,, ೨೪೩,೨೦೦—೦—೦

ಮೌಲ್ಯೆತ್ತ ಮೂಲ ಧನವು ,, ೨೩೯,೨೦೦—೦—೦

ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿರುವ ಸೊಲಗ. ರೂ. ೩೧೬,೨೬೭—೧—೧

ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡಗಳು ,, ೯೮,೮೫೭—೭—೦

ಠಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು ೩, ೬, ೧೨, ಮತ್ತು ೨೪ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೫, ೫½, ೬, ಮತ್ತು ೬½ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. ೫೦ ಯಾ ೫೦ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯ ಮೊಲಗುಣ್ಣ ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದೀತು. ೧೨ತಿಂಗಳ ೨೪ ತಿಂಗಳ ಠೇವಣಾತಿಗಳ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳ ಸೂಚನೆ ಹಿಂಪಡೆಯಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚನೆಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ದೊಳಗೆ ಸೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ದೇಶಾಡಿ ೨½ ವರ್ಷದ ಮೇಸ್ತೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದೀತು.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಜಾತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ದಾರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಲ್ಪಡುವವು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡಬಹುದು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಕಡ 4½ ದರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾ ಆಗುವದು. ಹೊಸ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ದರದ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡಿಸಲಾಗುತ್ತವೆ.

P. Gopal Naik,
Secretary

ಮೈಸೂರು ಊದುಬತ್ತಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯಜನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವರಿಗಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಊದುಬತ್ತಿಗಳು. 24 ರೂಪಾಯಿ ತೂಕದ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ 12, 5, 3, 2 8 0, 1 0-0.

ಅಗರಜ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲೆಗಳು. ತೋಲ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1.

ಬಾಲಗ್ರಹಧೂಪ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಗಾಳಿತೀಡ್ಡೆಗೆ ಸಂಜೀವಿನಿಯಾಗಿ ಧೂಪ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಏಧವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಟಿನ್ 1ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ

ಜರದ. ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಕಿತ್ತಕಡ್ಡಿಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾದದ್ದು. ಪೆಸೆ 1ಕ್ಕೆ ೧ ಆಣೆ

ರಾಯಲ್ ಸುಗಂಧಿ. ಪೆಸೆ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ಇದು ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯ ಪರಿಮಳ ತೈಲ. ಯಾವತ್ತಿನಲ್ಲೂ ಕೆಡದಂತೆ ಬಹಳ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತೆ. 1 ಪೆಸೆ ಪರಿಮಾಣ 1 ರೂ ಜಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ

ಲವೆಂಡರ್. ಪೆಸೆ 1ಕ್ಕೆ 1—4—0.

ವರ್ಷನೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಹಂಚಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಲ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ದೊರೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಟಿ. ಎಲ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸುಗಂಧಕಾರರು, ಮೈಸೂರು.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥ್ಯೆದ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಪಂಚಸಾರ ಲೇಹ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೋಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ತರದ ಇಂದ್ರಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಶೇರಿಗೆ ರೂ. 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣಮಾಡಬಹುದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ. ಬಾಟ್ಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕಳಿಸಿದೆ.

25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ. ರೂ. 1—0—0

ನಿರ್ಗುಂಡಿ ತೈಲ.

ಈ ತೈಲವನ್ನು ನೈಗೆ ಕಂಪಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಕ್ಷವಾತ, ಆಸ್ತಂಭ, ಕಟಿಸ್ತಂಭ, ಜಂಘಾವಾತ, ಗುಲ್ಮವಾತ, ಅಂಥವಾತ ಮುಂತಾದ ನಾನಾತರದ ವಾತರೋಗಗಳು ಸಮನವಹುವು. 84 ಬಗೆಯ ವಾತರೋಗವು ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನು ಕಳೆಯುವಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ವಾತರೋಗವನ್ನು ನಿಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ಕ್ರಯ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಗೋದೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ

ಜಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅಪಸ್ಮಾರ, ಕ್ಷಯ, ಉನ್ಮಾದ ಜ್ವರಶ್ವಾಸ, ಮೂತ್ರಾಶ್ಮರಿ, ಭಗಂದರ ಉದರವ್ರಣ ಸಹಿತ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಹಿತಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪ್ರಧಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಕ್ರಯ. 25 ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂರ್ಣವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟಕ್ಕು, ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ಪಟೆಂಟ್‌ಮೂಲ್ಸ್ ರವರ ಸೈಪಿಕ್, ಬೆನಿಕಗಳು, ಕೊಡಾಶವ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತರದ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಹುದು.

ವಿಳಾಸ—

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್
ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ,
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ.

ನವೀನ ಪುಸ್ತಕ! ನವೀನ ಪುಸ್ತಕ!!

ಹಿಂದೂ ವ್ರತವಿವೇಕ

ಲೇಖಕರು: ಓಡ್ಡಮನೆ ಆತ್ಮಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿ.

ಕ್ರಯ—ಪ್ರತಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10.

ವಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಕಾರಾಜಾಲಾಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶುಭ್ರಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯಾಸ್ಪತ್ರೆಕಾಲದ ನೆರೆಗೆ ಭಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ನಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಕಿಡ್ಡಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯ ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗಿಸಿದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ಕುಬದ್ರು ವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವವೇ ಮುಖ್ಯ

ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರಾಗಲಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆ ಕೊಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ ಏಜಂಟ್ಸ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ

ಸಾರಸಾಪರಿಲ್ಲಾ

ಈ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸರಿಕರವೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದರಿಂದ ನೈಜಿಕಗಿನ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೊಕ್ಕಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸುಖಭೋಗ, ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಿಂದುಂಟಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಕ್ಷಾಮಿಲೆ, ಉಲ್ಬಣವಿದೆ. ನರಗಳ ಕ್ಷೀಣತೆ ನೋವು, ಚಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಮತ್ತೆಸಾ, ಕೆನ್ನೆ ಭರಂಗಿಹುಣ್ಣು, ಕೆಟ್ಟ ವಕ್ಕುಚರ್ಮದ ರೋಗಗಳು, ವಿಕೃತತಿರಿದುಂಟಾದ ವ್ಯಾಧಿ, ಸೆಪಾಲಿಸ್, ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಇದಾಮಾಡಿ, ರಕ್ತವರ್ಧನ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಎಂದರೆ ಪಾದರಸ ನುಂಗಾದ್ದರಿಂದ ಆದುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಶೊನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆರೋಗ್ಯವಂತನಾಗಿ ಇಡುತ್ತದೆ. ಇದು ತದ್ಧವಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುವದು. ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೧೪-೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಸ್‌ಚರ್

ಇದು ಜ್ವರ, ಶೀತಕ್ಷಯ, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ಬಾಂಧ್ಯರ, ಸನ್ನಿಪಾತ, ಕೆಟ್ಟ ಬಾಯಿ ವಿನ್ಯಾಸಂಬಂಧದ ರೋಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಕ್ಷಾಮಿಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ಸಹ ನಾಶಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಸಿಂಚಾಗಿರ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಸಹ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇತ್ತು ಪಸಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ವಿದ್ಯಾಂದ ಸ್ಥೈರ್ಯದಿಂದ ಗುಣಮಾಡುವದಕ್ಕಾದ ಇದರಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಔಷಧಿ ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹುಷಾರಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೦—೧೩—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮುಲಾಮು

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಆದಾಗ ಬಹಳ ಸಲ ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯುವಕ್ಕೆ, ಮರ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವುದು, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಥೆಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈ ಔಷಧದ ಒಂದೆ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಕಾರಿಕಾಲಲ್ಲಿ ನೋಯುವಿಕೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ವಿಷ್ಟು ಎಂಥ ಕಠಿಣ ಹಳೆ ಕಠಿಣವಾದ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ ಈ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಡದಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦.

ವಿಳಾಸ:— ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ೫. ಪ್ರಯರ್ ರೋಡ್,
ಫೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co
No. 5. Frere Road,
Near Wright's Co Fort Bombay

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸ್ಯಾಕಲುಗಳ ದುರುಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಸ್ಯಾಕಲುಗಳ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸುಲಭಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ

ಕರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ

ಮಂಗಳೂರು ಸ್ಯಾಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್

(ಇದರ ಕವಲನ್ನು ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಸಹ ಪಸ್ಮಾಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಪಡೆದನ್ನ ಪಡೆದಿದೆ.)

ಇವರಿಂದ

ಬರೇ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಡೆಂಟಲೀನ

ಈ ದಂತಾಮೃತವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೂ ಒಸಡುಗೂ ಕೈಕಂಡ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ.

ಹಲ್ಲುನೋವು ತಲೆಬಾದೆಪಡದವರೇ 2 ಆಣೆ ಕಾಲಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಒಂದು ವಾರದ ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ದಂತವೈದ್ಯರ ಭಕ್ಷಿತ್ವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರದು. ಒಮ್ಮೆ 1 ಶೀಸೆ ಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗುವದು.

ಶೀಸೆಗೆ ೧೧೦ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0. ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಒಮ್ಮೆ ೬ ಶೀಸೆ ತರಿಸುವವರಿಗೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚಿನ ಇಲ್ಲದೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಿಳ್ಳನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ:— ಮಂಗಳೂರು ಸ್ಯಾಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ಈ ಔಷಧಿಯನ್ನು ತುರುಕಿಸಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಹಿರಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡಂತೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಬೇಸ್ಟ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ಔಷಧಿಯ ೨೦೦೦ ದರೆಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೪೦೦೦ ರೆ-ದರೆಗೂ ಹಲ್ಲುತೊಳೆಯಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಚಾರಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡಸಲಾಗುವದು.

ಅಧ್ಯರ ನೆತ್ತು ಗುರ್ತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಲ್ಲಿ ಕಾಣಲುಮಂಡಾಗಿತ್ತು. ಇವರ ನಂತರ ಹೊಸಾರು ಆಗುಹಿಸಿದರು. ಅವರಾದರೂ ಒಂದು ಜಾತಿಮುದೆಂದೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಸಂಜಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ಹೊಡ ಅಥವಾ ಹುಡ ಎಂಬ ಗೌಸ್ವಪದವಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾದ ಮೊದಲನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಳ್ಳ ನಿವಾಸಿಗಳಿಲ್ಲರೂ ತೋಟಗಳ ವೃವಸಾಯವನ್ನು ವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಾಲವು ಬದಲಾದಂತೆ ಇವರಲ್ಲರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾದರು. ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಸಂಪ್ರದಾಯಭೇದಗಳಂಥೂ ಎಷ್ಟೋ ಜಾತಿಗಳುಟ್ಟಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಾತಿಗಳು ವ್ಯಾಪ್ತವನಲ್ಲಿ ಉಂಟುದು ಧ್ರಷ್ಟಕರ್ಮದಿಂದ ಬ್ಯುತರಾದ ಇಲ್ಲವೆ ವ್ಯಾಪ್ತಸಂಸ್ಕಾರಹೀನರಾದ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯಾಕ್ಯರೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯು. ಇಂತ ಹರನ್ನ ಜಾತಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿಬಿಡ್ಡರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜಾತಿ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಈಗ ಸುಮಾರು ೪೦೦೦ ಜಾತಿಗಳುಂಟಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಿಷ್ಟಸಿಡತಿಗಳು ಪ್ರಾಯಶಃ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನರಾಗಿಯೇ ಇವೆ!

ಆರ್ಯ ಹಾಗು ದಸ್ಯುಗಳೆಂಬ ಭೇದದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಕಟ್ಟಕಡೆಪ್ಪ ತಾಗ. ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಕಾಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಾತಿಗಳು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾದವೆಂಬ ಮಾತು ಮೇಲಣ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವದು.

ನಾಗಪ್ಪಯ್ಯಣ.

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿನ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಂಗಡಿಸಿಟ್ಟ ಹಣದಿಂದಲೂ ಹೊಸಕಾಗಿ ಎಳ್ಳಿಲ್ಲ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರಿಯ ಬೇಕಾ. ಆ ಹಣವನ್ನ ಹೇಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಳು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇ ದೊಂಬರರು. ತಂದ ರೊವು ಕಾಲಾ ಬಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳು. ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಬೋರ್ಡುಗಳವರಿಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಆವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಣ ಸಹಾಯ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಣವು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹೋಯ್ತು ಸಿಕ್ಕುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಇದು ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿರುಮ ವಿಕಾರ್ಪಮೆಂಟ್ ವಾಖಲಕವಾಗಿಯೇ ಆಯಾಯ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥಾ ಹಣ ಹಂಚಿಹಾಕುವ ವಿಧಾನವೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಆಯಾಯ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥಾ ಹಣ ಹಂಚಿಹಾಕುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆಯಾಯ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಂದಾಜು ದಿವಾಸಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಆಯಾಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನು ಬಿಡಗಿಸಿಕೊಡುವ ಕ್ರಮವೇ ಒಳ್ಳೆದೆಂದೂ ಈ ಕೆಲಸದ ಭಾರವನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗಮಿಸುವ ಕಮಿಟ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರದೆಂದೂ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿರೆಕ್ಟರರು ವಾದಿಸಿದರು. ನಾವು ಹೇಳುವಷ್ಟಾದರೆ ಸರಕಾರ ದವರು ಕೆಟ್ಟ ಹಣವನ್ನ ಆಯಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಹಿಸದೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಮಿಟಿಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡಲಿ ವಿಲ್ಲಾದರು.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯಾವಾರಿ ಮಿತಿಮೀರಿ ವಿದ್ಯಾದಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಆ ಧಾರಣೆಗೆ ವಿಷ ಇರುವಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಒನರೆಬಲ್ ಸಿವರಾಯರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಚೆರ್ಚೆಗೆ ತಂದರು. ಈ ಧಾರಣೆ ವಿಷ ಏನಿಂತೆ ವಿಧ ಕಾರ್ಯ ಲಭಿಸಿ, ಧಾಂಧಲ್ಲಿ ಎವಾಗಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿಸು ಎಂಬ ಈ ವಿಲಾಬರಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಒನರೆಬಲ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಸರಳ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಅನೇಕ ನರ್ಬಂಧಗಳು ಇರುವುದೆ ಈ ಧಾರಣೆಯು ವಿರುದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂತಲೂ ಕೆರಿಸಿನ್ ಎಣ್ಣೆ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಜಯಪಟ್ಟಗಳು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಧಾನ್ಯ ವಿನಿಯೋಗವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದೆಂದೂ ಯುಷ್ಟಸಿಮಿತ್ತ ಹಡಗು ಮತ್ತು ರೈಲು ಚಲಾವಣೆ ತೊದಲಿನಂತೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊದಕಗಳಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಅನಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಮ್ಮಿ ಸರಕಾರವು ನೆನವಿಲ್ಲ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಂದರೆ/ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಏರಿದ ವೃವಹಾರವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಿಕೆಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಈ ಧಾರಣೆ ವಿರುದ್ಧಿಯು ಸರಕಾರದ ಸಿ.ವಲಿಕೆಯೆಲ್ಲರುವುದರಿಂದ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೂ ಎಂದು ನೋಡಿ, ಅದಂತೆ ತಾವೂ ನಡಾಯಿಸಿಂದು ಸರ್ ಕಾರ್ಡ್ನೂ ಸಾಹೇಬರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಠರಾವನ್ನು ಒತ್ತರಿಬಲ್ ಸಿವರಾಯರು ಹಿಂದೆಗೆದರು.

ನರ್ಪಾಯವು ಬಡಾ ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜೆ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು, ಕನ್ಸರ್ವರ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷೆಕ್ಕೆಯ. ಸಂಘಾಧ ಅಧಿಕಾರ, ಕಾಯಿದೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಕಂದಾಯ ವಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಕಗ್ಗಿಸುವುದು, ತಮ್ಮ ಸಂಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಅಗತ್ಯಕಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ದ್ರವ್ಯ ನಾಶಾಲಿಗೆ ಸಂಯಾಜಿ ಮಾತಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒನರೆಬಲ್ ಶಿವರಾಯರು ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆ, ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪವಷ್ಟಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ ಈ ಬೋರ್ಡುಗಳು ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಇರುವ ಶಾಸನು ತಮ್ಮು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ರಿಪನ್ನು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರರ ಅಥವಾ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದವರೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ ಒನರೆಬಲ್ ಶಿವರಾಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಚಿವನೇ ಅನಿಸಬಾರದು ಎಂದಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವತಂತ್ರವು ಸಿಕ್ಕಕಕ್ಕೆಯ್ದ ವಾತ್ತವವಾಗಿದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಅಕ್ಕುಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬಿಕ್ಕಿಯವದೆಂದು ಸರಕಾರ ಕಡೆಯ ಮಂಬರರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವು ತಿರಸ್ಕಾರವಾಂದೆ ಹಿಂತೆಗೆದು ಬ್ಯುತು.

ಕಟ್ಟುಗೆಯ ಧಾರಣೆ ಬಹಳ ವಿರುವೆ ಅನಂತಪುರ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮಧುರೆ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಭೂಮಿಪ್ಪ ಇಡಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ರಿಪ್ಪಗಳನ್ನು ಕೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಒನರೆಬಲ್ ನಂಕಂಯರು ತಂದ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ. ರೈಲ್ವೆ ಮೂಲಕ ಇಡಿಸಿ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡಿಗಳು ಸಿಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ಕೆಂಪರೆ ಇದೆ ಎಂಬಲ್ಲ ಹೋಗಿ ವೆಚ್ಚಕರೆಡಿಸಿ ಅಥವಾ ಕಂಪ್ಲಾಸ್ಟ್ ರೊಡನೆ ಸರಕಾರದವರು ಮೇಲೊಪ್ಪಿಬಹುದಾದ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಕಡೆಯಿಂದ ಒನರೆಬಲ್ ಳಿಯಿಸರು ಆಡಿದ ಮಾತಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರಿಲ್ಲ ಬಡಜನರಿಗಾದ ಅಡುಗಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಳಕ್ಕಿಂತಂಕೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸರಕಾರಿ ಸರಕಾರದವರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯ ಒಂದು ವಿಷಾದು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರು ಬಡಜನರಿಗೆ ಸರಕಾರ ದವರಿಗೆ ಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒನರೆಬಲ್ ಸಿವರಾಯರು ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದರು. ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಒನರೆಬಲ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಸರಳ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಅನೇಕ ನರ್ಬಂಧಗಳು ಇರುವುದೆ ಈ ಧಾರಣೆಯು ವಿರುದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂತಲೂ ಕೆರಿಸಿನ್ ಎಣ್ಣೆ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಜಯಪಟ್ಟಗಳು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಧಾನ್ಯ ವಿನಿಯೋಗವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದೆಂದೂ ಯುಷ್ಟಸಿಮಿತ್ತ ಹಡಗು ಮತ್ತು ರೈಲು ಚಲಾವಣೆ ತೊದಲಿನಂತೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊದಕಗಳಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಅನಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಮ್ಮಿ ಸರಕಾರವು ನೆನವಿಲ್ಲ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಂದರೆ/ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಏರಿದ ವೃವಹಾರವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಿಕೆಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಈ ಧಾರಣೆ ವಿರುದ್ಧಿಯು ಸರಕಾರದವರು ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅಗ್ರಲೇಖಗಳು:— ಪುಟ.

೧. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ. ೧-೪

೨. ಟೋಳಪಾಪ್ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್-ರೂಲ್ ಮಂದಲ ೪

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮಂಗಲ. ,,

೩. ಕೋಳಿ ಮಂಗಳೂರು ,,

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಮೂರೋಪದ ಮಹಾಯುದ್ಧ ೪

೨. ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಾಂತ ,,

೩. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಸುದ್ದಿ ,,

೪. ವೆಲ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪಡಿದ ಒಂದು ಸನ್ಮಾನ ಸಭೆ ,,

೫. ಜಾತಿಭೇದದ ಇತಿಹಾಸ ೪-೬

೬. ಸುಪ್ರಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿನ ವೃತ್ತಾಂತ ,,

೭. ಕೂರ್ಗಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ,,

೮. ಬಂಟರ ಯಾನೆ ನಾಡವರ ಸಂಘ ,,

೯. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ, ಮಿಸ್ಸಿಲ್ ಟೆನಿಯಸ್ ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೮೦ ಚೈತ್ರ ಶು. ೯ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ.

ಲೇಖಾಂಕ ೬

ನಾವು ಹಿಂದಿನ ೬ ಲೇಖಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯು ಹಿಂದೆ; ಲೇಖಗಳು ೬ ಅಥವಾ ಕೆಲವುಮಂಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಗಿತ್ತು ಆದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸವಾಸಿಸಿದ ಮಾತ್ರ ಬಂದೆ. ವ್ಯಾಸಮಹರ್ಷಿಗಳು ರಚಿಸಿಲಕ್ಕೆ ಗಲ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಆ ಎಲ್ಲ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ "ಪರೋಪಕಾರೋ ಹಿ ಪುಣ್ಯಾಯ ಪಾಪಾಯ ಪರ ಪೀಡನಮ್" ಈ ಒಂದೆ ತತ್ವವನ್ನು ಪೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವಾಡಿಕೆಯಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಲೇಖಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಕೆಯಕ್ಕೆ ೬ ಅದೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಬಂದೆ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಡತನವು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಬಂದೆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಆ ಮಾತು ವೇದವಾಕ್ಯವಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ, ಯುಕ್ತಿ, ಅನುಭವ, ದೃಷ್ಟಾಂತ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಈಗಿನ ಕಾಯದೆಯಾಗಲಿ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಯುಕ್ತಿ, ಸಾಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನಗಳು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಬಂದೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪಲವು ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉದ್ದವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪಿತಾಮಹರಾದ ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ ರಾಜಕಾರಣ ಪುರುಷರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ! ಆದರೆ ಆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವಯವಶಃ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಪಸಂಹಾರರೂಪವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮುಗಿಸುವದು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೇಳಿದೊಡನೆಯೆ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಸರಕಾರದ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವನಿದೂಷಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ತಿಳಿಯುವದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪೆ ಸರಿ. ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ದೂಷಿಸುವದು ಬೇರೆ, ಮತ್ತು ಟೀಕಿಸುವದು ಬೇರೆ. ದೂಷಣ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಗುಣವಿವರ್ಜನೆಯು ಇರುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ, ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿಜ್ಞೋಪಗಣಂತೆ ಗುಣಗಳ ವಿಚಾರವೂ ಬರುವದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಟೀಕಿಸುವವನಿಗೆ ಆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದೆ ತಾತ್ಪರ್ಯವಿರುವದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮನೋವೃತ್ತಿಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಭೇದಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಂಥ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಮ ವುಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ. ಇರಲಿ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಜನ್ಮಾಂಗಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವೆಂಟಾಗಿ ಆದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಹೋದರೆ ಅದು ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲ ವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಆಳಿಕೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಆ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಈ ಮೂಲೆಯ ತನಕ ನಿರಾಬಾಧವಾದ ಶಾಂತತೆಯು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇವರ ರಾಜ್ಯವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪರದೇಶೀಯರು ದಾಳಿಗಳೆಯ್ದು ಮತ್ತು ಸೌಧಗಳೆಯ್ದು? ದೇಶದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧಗಳೂ ದಂಗೆಗಳೂ ಆಗುತ್ತಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ! ಆದರೆ ಈಗ ಗಂಂ—ಗಾಂ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಶಾಂತೆಯಿಯ ಎಷ್ಟರವಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥೈರ್ಯವಿಸ್ತರಿಸಿದೆಂದರೆ, ಕರದೃತುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸೆನ್ನ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಲವಾದ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಒಂದು ಚೂರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಅಡಿಗೆ ಹೋದರೂ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾಣುವದೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಮೆಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಣ್ಣಿ ಶಬ್ದವು ಕೂಡ ಹ್ಯಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಿಸುವದೊ ಹಾಗೆ ಈಗಿನ ಶಾಂತತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿಕ್ ಸಂಧಿವಿಸಿದ ಒಂದು ಅಲ್ಪವಾದ ಗಲಭೆಯೂ ಕೂಡ ಕಟ್ಟನೆ ಎಲ್ಲ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಇಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಆಳಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉನ್ನತಿಯು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಆಗಹತ್ತಿದೆ. ಧರ್ಮಾಂತರದ ಬಿತ್ತರವಂಥ ಅನಿಷ್ಟ ಸಂತತಿಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ಇಲ್ಲ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿಲೆ ಇದೆ. ಪ್ರಯಾಣದ ಸಾಧನಗಳು, ಟಪ್ಪಾಲು, ತಂತಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕಾಲಿವೆ ಮೊದಲಾದ ಇತ್ತಲಾಗಿನ ನಾಕ್ಕಾತ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ದೃಢಮೂಲವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳಿಕೆಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ. ಶೇಂಷಹುನಕ್ಕೆ ಗುಣಗಳು ಒರೆ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದವುಗಳ ಅಲ್ಲ, ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ಗುಣವು ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿದ್ದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಜಗತ್ತಿನೋಗಿನ ಎಲ್ಲ ತರದ ಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವಿದ್ಯೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಮಂತ್ರ ದವುಗಳನ್ನು ಒಳಕೊಂಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಇಡಿ ಲೋಕದ ರಾಜಕೀಯಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯೆಯು ಪ್ರಸೇಶವಟ್ಟಿರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಸಂಕುಚಿತವೃತ್ತಿ, ಮೂಢಕಲ್ಪನೆ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ, ಸಕಾಂಕ್ಷೆ, ದುರಾಗ್ರಹ, ಇಕ್ಕಟ್ಟು ದೋಷಗಳು ಅನುಸ್ಯೂತವಿಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರವೇಶವಾಯಿತ್ತಾದರಿಂದ ಕೆಲವಮಟ್ಟಿಗೆ ದೋಷಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಲೋಕ ಸತ್ತಾವಾದ ಸಜೀವ ವಾಕ್ಯಾಯದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯವೇಳಿಸುಂಟಾಗಿದೆಯೊ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆನೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು ನ್ಯಾಯ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳಿಕೆಯ ಬದಲು ಹೊದಲಿನ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಅಥವಾ ಹಿಂದು ರಾಜರು ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಇರುತ್ತಿದ್ದದ್ದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಿಯವಾದ ಸ್ಕೆಟ್ಲಿಪ್ರಿಟಿನ ಬಲು ಉರ್ಮನಿಯಾಥೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅಮಲು ಹಬ್ಬುವಾದರೆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಹಿಂದಿ ದೇಶದ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡೆ ಎತ್ತಲೂ ಸಾವ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಿದ ಹೋದಲೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಪಾತಿತ್ವದ ದೋಷವು ಬಾರದೆ ಇರದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಸಾಂವತ್ತ ಕಾಲದ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರ ಕೆಲವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳ ಔದಾರ್ಯದ ಮತ್ತು ಲೋಕಹಿತ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಹಿಂದಿ ವಕ್ತೃಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿಕರಿಗೂ, ಲೇಕಕಾರರಿಗೂ ಬರುವ ಸೆಳಕಾ ಟವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಾಂಕ್ಷೆಯ ವಿನಃ ಒಳ್ಳಸ್ವಲ್ಪ ಹಕ್ಕು ಇರುವದೂ ಅದು ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರಾಜ್ಯದ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಸಾರಾಂಶ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಅನೇಕ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರಲಾರವು. ಬಂಗಾಲಿಯವಾಸಿಗಳಾದ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆಯವರು ಇದೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು: "The blessings of peace, the establishment of law and order, the introduction of western education, the freedom of speech, and the appreciation of liberal institutions that have followed in its wake—all these things stand to the credit of British Rule." ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳಿಕೆಯಿಂದ ಶಾಂತತೆ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶ, ಭಾಷಣಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಈ ಆಳಿಕೆಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಒದ ಉದಾರ ಮತ್ತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಗುಣಗ್ರಹಣ ಇವೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಲಾಭಗಳು. ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಗೋಖಲೆಯವರು ಮಾತಿದ ಗುಣಜ್ಞೋತ್ಕರ್ಷ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಂಗತಿಯೆ, ಸರಿ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ನಲಿಗೊಳ್ಳೋಣದಿಂದ ಸೀಳವಂಥ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳು ಕ್ಯಾಗೆ ಬಂದಿವೆಯೊ ಹಾಗೆಯೆ ದೋಷಗಳು ಸಹ ಅನೇಕ ಬಂದಿವೆ. ಗುಣಗಳಿಗೂ ದೋಷಗಳಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವಾಗ ದೋಷಗಳ ತಪ್ಪೆಯು ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕವ್ವದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾವ್ಯಾದರ್ಶದಲ್ಲಿಂಬ ಅಲಂಕಾರಶಾಸ್ತ್ರದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ "ನ್ಯಾದೌವಪು ಸುಂದರಮಪಿ—ಶ್ವಿತ್ರೇಣೈಕೇನ—ದುರ್ಭಗೆಮಿ" ಶರೀರವು ಅತಿ ಸುಂದರವಾದರೂ ಕುಷ್ಠವು ಇದ್ದದಾದರೆ ಆ ಶರೀರವು ಅಮಂಗಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಂಥ ಮಹಾದೋಷವು ಈ ರಾಜ್ಯದಾಡಳಿತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅನೇಕ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಮುಳ್ಳಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಈ ಮಹಾದೋಷವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಿಸ್ಸ್ಕೈ ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಪೈರೊಳ್ಳೆಸಿಯು ತಾಸಸ ಶ್ರಮಪಟ್ಟ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮೂಲಾಶ್ರಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದಿನ ೬ ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯು ಬೇಕಷ್ಟು ಧನಧಾನ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾಮಧೇನುವು. ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಪತ್ತು ಬಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯದೇಶಗಳ ಮಕ್ಕತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಾದ ಅನೇಕ ರಾಜರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎಳೆದು ತರುತ್ತಿತ್ತು. ಶಂಥ ಬೋಜರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೊ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋದರೂ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಕೊರತೆಯು ಇರುತ್ತಿರಲೆ ಇಲ್ಲ. 'ಅದರೆ ಇತ್ತಲಾಗಿನ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಾಗು ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಆ ಪೂರ್ವ ವೈಭವವೆಲ್ಲ ಪುರಾಣ ಕಥೆಯ ಹಿಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದ ಆ ವೈಭವವೂ ಹೋಯಿತು ಮತ್ತು 'ಸುವರ್ಣ ಭೂಮಿ' ಎಂಬ ಅನ್ವರ್ಥವಾದ ಆ ಹೆಸರೂ ಹೋಯಿತು! ದಿವಸದ ಬಿಸ್ಸನ ಉಪ್ಪನ್ನವು ಬರೆ ಮೂರು ಮುಕ್ಕಾಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ! ಈ ದೋಷವನ್ನು ಯಾರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡುವದು? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕರ್ತರು ಸ್ವದೇಶೀಯರಲ್ಲಾದರೂ ಅವಿವೇಕಿಗಳಲ್ಲ. ವಿದುಸಾರಿ ಮೈಲು ದೂರ ದಲ್ಲಿರುವವರಾದರೂ ಕಠೂರರಲ್ಲ. ಮೈಗೆ ಮಣ್ಣುಸಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಧುಮಿಸುತ್ತಿರುವವರ ಸಂತತಿಯವರಾದರೂ ಸುಧಾರಣಾಹೀನರಲ್ಲ. ತಾತ್ಪರ್ಯ ವೆನೀಕೆ, ದಯಾಶಾಲಿ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದವರಾದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕರ್ತರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನವು ದರಿದ್ರವಾಗುವದೆಂದರೆ ತುಂಬಾ ಲಾಂಛನಾಸ್ಪದವೆ ಸರಿ. ಅನ್ಯದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ರಾಜ್ಯಕಾರಧಾರವನ್ನು ನಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನೈವೆದಶಾಲಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದಾತ್ತೈಯೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಗಂಂ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕರ್ತರು ರಾಜ್ಯ ಕಾರಧಾರದ ಯಾವ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸ್ವಾರಂಭಿಸಿದರೂ ಅದರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ. ತೇಗದ ಹೊಂದಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಒಂದೆ ದೃಷ್ಟಾಂತದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಯಂತ್ರದ ಮುಖ್ಯ ದೋಷಗಳು ಯಾವವು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಹ್ಯಾಗೆ ಬೆಳೆಯುಹತ್ತಿದೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಲೇಖಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿ ಪುನರುಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ರಾಜನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪಾಲನ, ಸಂರಕ್ಷಣ, ವಿದ್ಯಾದಾನ ಇವೆ ಅಗಿನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗಬಾರದಂತೆ ತಾನನ ಮಾಡುವದೆ ಪ್ರಧಾನಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಅದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಆಳಿಕೆಯು ನಾವು ಹಿಂದೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಂತೆ ದೇಶದ ಒಡತನಕ್ಕೆನೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದೇವಾದರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಳಿಕೆಯ ಗುಣಾನುವಿದವನ್ನು ಯಾವ ಮಹನೀಯ ಗೋಖಲೇಯರು ಮೀಲಿನಂತೆ ಮಾತಿರುವರೊ ಅದೇ ಗೋಖಲೆಯವರು ಆದರ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಸಹ ನಮ್ಮ ವಾಚಕರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಂಂಯಿನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಕೂಟ್ಟಿ ಒಂದು ಉಸನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಗೋಖಲೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "Let us turn to the material results; and here I am sorry to say the verdict is even more emphatic against your rule. I firmly believe and I say this after a careful study of about 20 years of the question, that the economic results of British Rule in India have been *absolutely disastrous*. That the mass of the people in India are at present sunk in frightful poverty is now admitted by all including the most inveterate official optimist." ಇದರ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳಿಕೆಯು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿನ್ನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಹು ಕವ್ವದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆವನ್ನು ೫೦ ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಂಟಾದ ದ್ದೇನೆಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಪರಿಣಾಮವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಿಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಪ್ರಮಾಣವು ಈಗ ಭಯಂಕರವಾದ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿದೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ದೇರೆಯವರೆ ಅಲ್ಲ, ಆಕಾಶದೆಗಳಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.' ಗೋಖಲೆಯವರ ಭವಿಷ್ಯವಾಯದೆ ಈ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಡಿ ಲೇಖಮಾಲಿಕೆಯ ಸಾರಾಂಶವು ಅಡಗಿಹೋಗಿದೆ. ಗೋಖಲೆಯವರ ಸತ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳಸುವದೆಂದರೆ ರವಿವರ್ಮನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಿದ್ದುವಂತೆಯೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದಿಕಾಗಿದೆ.

ಇರಲಿ; ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ದಿನೆ ದಿನೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಹಬ್ಬು ಕೊಳ್ಳಹತ್ತಿದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಸನ್ಯಾಸಗಳ ಮುಖಲಕ ಇಲ್ಲವೆ ಲೇಖಗಳ ಮುಖಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬಿಲ್ಲ. ಕೈಬಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಯಾಕೆ? ಜನರಿಗೆ ತಾವು ಅನುಭವಿಸುವ ದಾರಿದ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೆಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆ? ಅದ್ದರಿಂದಲೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಯಾವ ಚಳವಳಿ ವಗೈದ್ದರಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್

ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನವೆ ಉಂಟು. ಮತ್ತು ಅದು ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ವಿಹಕವೇತನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ್ದೆ ಹಣ. ಅದರ ಕೊರತೆಯೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಮಸ್ತ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ್ಯವಲ್ಲವೆ? ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಸರಕಾರರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಅದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಕೈಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ತಮ್ಮ ಈ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವರ್ತನವನ್ನು ನಿಂದಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳತೆಯು ಜನತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಸಂಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಇದೆ ಈ ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ತತ್ವವನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು, ಇದೆ ಟೀಕಾಕಾರ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಇಪ್ಪು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಬ್ಯೂರೊಕ್ರಸಿಯು ತಿಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರಮವು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತೆಂದು ನಾವು ಎಣಿಸುವೆವು. ಇರಲಿ. ಈ ಪೊತ್ತಿನ ಉಪಸಂಹಾರವು ಬರೆಯುತ್ತ ಬರೆಯುತ್ತ ಉದ್ದವಾದ್ದರಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸವ್ಯದ್ದಿಯ ದಿವಸಗಳು ಬರಲಿ ಎಂದು ಸ್ವಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ಸಪ್ತಪ್ರಕರಣಾತ್ಮಕ ಲೇಖನವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರ ಹೋಮ್-ರೂಲ್ ಮಂಡಲ.

ಹೋಮ್-ರೂಲಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕ ಮೊದಲಾದವರು ಸಿಂಹಲ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ತಲಪಿದ ನಂತರ ಅವರ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಪ್ರಾಸಪೋರ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ಹಿಂದೆ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳೋಕಾಯಿತೆಂದೂ, ಪುನಃ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮುಂದರಿಸಲು ಕೊಡೋಣಾಯಿತೆಂದೂ, ತಿರಿಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪಗಳು ಬಂದವೆಂದೂ ಧಿಧವಿಧವಾಗಿ ವರ್ತಮಾನಗಳು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೆಡಿನೆಗೆ ಈ ಮಂಡಲವು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಬರಕೂಡದೆಂದು ವಿಲಾಯತಿಯ ಯುದ್ಧಮಂಡಲದಿಂದ ಆಜ್ಞೆಯು ಬಂದು ಅವರ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ನಿಂತುಹೋದ ಸಂಗತಿಯು ಈಗ ಎಲ್ಲರ ತಿಳಿವಿಗೆ ಬಂದಿಹೋಗಿದೆ. ಯುದ್ಧಮಂಡಲದವರು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿದ ಹೇತುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಚರ್ಚಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಊಹನೆಯನ್ನು ವಾಚ್ಯತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಡನ್ ಹೇವ್ಸಂ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ವಿಲಾಯತಿಯೊಳಗಿನ ಹಿಂದಿನ್ಯರಾಜ್ಯದ ವಿರೋಧಿಕಂಪನಿಯ ಕಾರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಈ ಪ್ರತಿಬಂಧವು ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಲವರು ತರ್ಕಿಸುವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಭಾರತಾಯುದ್ಧದ ಜಗಳವು ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು ಎಂದದ್ದರಿಂದ ಯುದ್ಧಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಈ ದೆಪ್ಪುಬೇಕಾಗಿ ಆಗಪೇನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಈ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಾದವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೂರನೆ ಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ತಿಲಕರಂಥ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಒತ್ತಟ್ಟು ವಯಸ್ಸಿನ ಈ ವಾರ್ಧಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವೊದಲೆಂದೂ ಮಾಡದಂಥ ವಿಲಾಯತಿಯ ದೂರ ದೇಶದ ಪ್ರವಾಸದ ಸ್ರಯಾನವನ್ನು ಯಾಕೆ ಕೊಡುವದು, ಇಲ್ಲಿಂದಲೆ ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಬಿಡಬಹುದಲ್ಲ ಎಂದು ನೆನೆಸಿ ವಿಲಾಯತಿಯ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ, ವೆಲ್ಬಿ ಸಾಹೇಬರಂಥ ವರ ಸಾಹಾಯ್ಯದಿಂದ ಈ ಪ್ರತಿಬಂಧವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿದ್ದಿರಿಕೆ. ಹೀಗೆ ಹಲವು ಪಕ್ಷಗಳು ಮಂಡಲದ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಕುರಿತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಭಾಷಣಗಳಲ್ಲೂ ನ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ನಿಜವಾದ್ದಿರಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಸಮಸ್ಟಿಕಾರಣದ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳು ಕಾರಣಗಳಾಗಿರಲಿ, ಪರಂತು ಉದ್ದೆ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಸಂಗತಿಯು ಇಂಥ ನಾಜೂಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಅನುಚಿತವಾದ್ದೆಂದು ಯಾವನೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಧರ್ತನು ತಿಳಿಯದೆ ಇರನು.

ಹೋಮ್-ರೂಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟೇಶನಿನ ಈ ಸಂಧಾನವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದು ಆವ ಮುತ್ಸದ್ದಿತನಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನಾವೇನು ಬಿಳಿ ಸ್ಯಾಯಪಡುವೆವೊ ಅದು ನಿರಾಧಾರವಾದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಹಿತ ವಿದ್ದಂತೆಯೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವೂ ಇದೆ. ಈ ಮಹಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತ್ಯವಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರಕಕ್ಕ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಬಲವಿರುವಷ್ಟು ಸಾಮಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಜನಸಮಾಜವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವದಾದರೂ, ನಮ್ಮುದ್ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರಿದ್ದರೂ ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಬಾಯ್ತಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗ್ತಲಾಡಿಸಲಾರದೊ ಹಾಗೆ ಆದ್ದರಿಂದಲೆ ನಿರರ್ಥವೂ ಹೋಗಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಗಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಸಮಾಜವು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿದೆ! ಸೈನ್ಯಭರತಿಗೆ ೧೦೦೦ ಜನರನ್ನು ಕೊಡಿಸುವದೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಾಯಿತು! ಆದರೆ ಈ ದೋಷವು ಜನರದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಬ್ಯುರೊಕ್ರಸಿಯ ತಪ್ಪಿದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾಹಾಯ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣವಾಗದು ಈ ಮಾತು ಮುಖ್ಯ ಸ್ಪಧಾನಿಗಳಾದ ಲಿಯ್ಡ ಜಾರ್ಜರ ಮೊನ್ನೆಯ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಿಂದಲೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಾಗ ಇನ್ನು ಜೋಶದ್ದರ ಮುಂದೆ ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಕೆಕಾರವನ್ನು ನೆಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲವಾದರೆ ಉಧಯಥಾಪಿ ದುರ್ದೈವವೆಂದೆ ಹೇಳಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾಹಾಯ್ಯವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಿರುವಾಗ ಹಿಂದಿನವರು ಅನಧಿಪತಿಕ್ಕರಾಜರಾದ ತಿಲಕರಂಥ ಮುಖಂಡರನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಗ್ಯ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಮುತ್ಸದ್ದಿಯ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗ್ಯ ತುಂಬಾ ನ್ಯೂನವೆನಪಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೂ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಮಂಡಲದ ನಿರಾಕರಣವು ಅನುಚಿತವೆಂದೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೊನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನಲ್ ಎಜಿಟೇಶನ್' ಎಂದರೆ ಸನದುಪೀರ ಚಳವಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀವು—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಿಕಪ್ರಕಾಂ ನಾಗಿ ಜಪಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದರಂತೆಯೆ ಹೋಮ್‌ರೂಲಿನ ಡೀಪ್ಯುಟೇಶನು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋಗುವಾಗ ನೀವು ತಡೆಗಟ್ಟುವಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಚಳವಳನ್ನು ಮಾಡಕತ್ತಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷದಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಎಂತ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗೋಣವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಒರಲೆಕ್ಕೆ ಬಿಡುವರಿಲ್ಲ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ತಂದೆಯು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕವದಿಲ್ಲ, ತಾಯಿಯು ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡಲು ಸಿಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಾಂವ್ರತಕಾಲದ ರಾಜಕಾರಣವು ದೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪಿದೆ! ಆಪರೂ ಆಕಾವಾದಿಕ್ಕದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಾರ್ಥಿಸುವದೇನೆಂದರೆ, ಇನ್ನಮುಂದೆಯಾದರೂ ದೇವರು ಜನಪೆನಡನೆ ಸಹಕಾರಿತ್ವದಿಂದ ನಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಪ್ರೇರಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೈಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಲಿ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹದ ಮಂಗಲ!

(ಲೇ — ಆಕ್ಕಾವಾಚಾಸ್ತ್ರಿ ಓಕ್ಕುಂದ.)

ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ. ೮ರಿಂದ ೧೫ರ ವರೆಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹದ ಮಹೋತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮುಗಿದು 'ಓಕಳಿ' ಎಂಬಂತೆ ಈ ಸಪ್ತಾಹದ ಮಂಗಲವು ಮೊನ್ನೆ ಮಂಗಳವಾರ ದಿವಸ ಆಯಿತು. ಮಂಗಳೂರ ಕಮಿಟಿಯು ಕೆಲಸವು ಹ್ಯಾಗೆ ನಡಿದಿತ್ತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರೆದು ತೋರಿಸುವದು ಅನುಚಿತವೆ. ಆದರೆ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಇದರ ಮಾಹಿತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪವಷ್ಟಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುವದು ಒಳ್ಳೇದು. ಆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸತ್ತು ಇದ್ದವಾದರೆ, ಕಮಿಟಿಯು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸುವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲು ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಸಪ್ತಾಹದಲ್ಲಿ, ಹರಿಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಬಾಯಸ್‌ಕೌಟ್ಸ್, ಸೋಡ್ತಿ, ಸಂತಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಿದೆಂದು ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರ ಪಟ್ಟಣದ—ನಾನು ಏದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವವನಾದರೂ—ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಮೇಕೆಂದಲೆ ಈ ಪಟ್ಟಣವು ಬಹುದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಇಪ್ಪು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೬-೮ ದಿವಸಗಳ ವಿವಿಧ ವಿನೋದಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಸಿದ ಹಣವು ಬರೆ ೧೦೦೦ ಎಂದಾದರೆ ಅದು ಪಟ್ಟಣದ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಗೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಭಕ್ಷನೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ತೋಧುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವಿದೆ. ಅದು ಯಾವದೆಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಈ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಅಶ್ರಯವಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮದತಿಲ್ಲ, ರಾಜಮಾನ್ಯರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯೂ ಕಡಿಮೆ. ಮುಂದಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ದೊರಕಬೇಕೆಂಬ ಒಂದೆ ಆಶಯುಳ್ಳ ಕೆಲವು ಶ್ರದ್ಧಾವಂತರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಮೇಲಿನ ಹಣವು ಕೂಡಿದ್ದು ಎಂದಮೇಲೆ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಿದ್ದೆ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದು ಕೂಡ ಈ ಪಂಗಳೂರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ. ಕಾರಣ, ಇಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಸಮತಟ್ಟಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ಅದೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಅನೇಕ ತಡಗಳಿವೆ. ಪುನಃ ಇಂಥ ಶಿಂದರ್ಧದಲ್ಲೂ ಮೇಲಿನಂತೆ ಹಣವು ಕೂಡಿದ್ದು ಅಧಿಕವೆಂದೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ನನಗೆ ಬಂದ ಮಾಹಿತಿಯಂತೆ, ಉಡುಪಿ, ಪುತ್ತಿರು ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿಯರು ಸಪ್ತಾಹದ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಬಿತ್ತ ಇಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಚ್ಛಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷಂತ ಭೂಷಣವೆ ಸರಿ. ಇರಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷೆಯ ಸರಕಾರದ ಅಥವಾ ಅದರ ಕಡೆಯವರು ಯಾವ ಬೆಂಬಲವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ವಿವಿಧ ತಂಡದಲು ಅಂತರಂಗ ದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಅಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕು ಬೇರೆ ಹೆಚ್ಚಿನವರ ಧಾವಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಮೇಲೂ ಯಾರ ಚಿತ್ತಾಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಷಯಂತೋಷದಿಂದೆ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದೆ, ಧೃಢ್ಯಕಾಲದ ಕುಧನೀಕ್ಷಣದಿಂದ ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಹಾಯ್ಯವಿದು. ಒತ್ತಾಯದ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳನ್ನು ನಿಃಖವಿಗಿಂತ ಇದು ಹತ್ತುಪಾಲು ಮೇಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೆ ಒಂದು ಮಹಾಕ್ಷರುತಾರ್ಥವೆಂಬಲ್ಲ. ಇದು ಸುರುವಿನ ವರ್ಷ. ಅನುಭವ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಮೇರಿನ ಅಡಚಣಿಗಳು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗುವೇಕೆಂದು ಧೈರ್ಯ ಬರುವ ವರ್ಷದ ಸಪ್ತಾಹದಲ್ಲಾದರೂ ಆದೀತೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೋರುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ಥಳಿಕ ಮಂಗಳೂರು.

ದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರ ಸರ್ಕೀಟು ಕ್ರಮವಷ್ಟೆಯು ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೬ರಲ್ಲಿ ಕಾಸರಗೋಡ್ಡಿನಿಂದ ಆಡೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗಿಣಸೇ ತಾರೀಕಿನ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದು ತಾ. ೨೦ನೇಗೆ ವೆಂಬೆಗೆ ಬರುವರು. ತಾ. ೨೧ರಲ್ಲಿ ವೆಂಬೆಯಿಂದ ವೆರ್ದಾಲಿಗೆ ಹೋಗುವರು. ತಾ. ೨೨ರಲ್ಲಿ ವೆರ್ದಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು ೨೩ರಲ್ಲಿ ಕುಂಬಳೆಯಿಂದ ವಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವರು.

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೭ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಘಂಟೆ ೪-೩೦ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಟೌನ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರೇಟಿವ್ ಬೇಂಕಿನ ಮೆಂಬರರ ಮಹಾಸಭೆಯು ಶಾರದಾ ಖಾಪಖಾನೆಯ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಜರಗುವದು. ಬೇಂಕಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಬರಬಹುದು.

ಇದೇ ಕಳದ ಬುಧವಾರ ತಾ. ೧೭ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೊಪ್ಪೊರೆಟಿವ್ ಕ್ಷಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಪ್ಪಿನ ಮೆಂಬರರು ಇತ್ತಲಾಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾವ್. ಬಹದ್ದೂರ್ ನಯಂಪಳ್ಳಿ ಸುಬ್ಬರಾಯರವರ ಬಹುಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು "ಟೀಪಾರ್ಟಿ"ಯನ್ನು ನಿಸರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಕ್ಷಪ್ಪಿನ ಮೆಂಬರರ ಪೈಕಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಮಿ. ಎಲ್. ಜಿ. ಮೂರ್. ಸರ್ ಜಡ್ಜರಾದ ಮಾ ರಾ ರಾ ಟಿ. ಶಿವಜೀರಾವ್, ಪಿಟಾಯರ್ಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರಾದ ಮಾ ರಾ ರಾ ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಆ. ರಾಮಯ್ಯ ಪೂಜು, ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಎ. ವರ್ಗಿಸ್, ಮದ್ರಾಸು ಬೇಂಕಿನ ವಿಜಂಟರಾದ ಸಿ. ಡೇವಿಸ್, ಜೆಜಂಯಿಟರ ರೆವರೆಂಡ್ ಫಾದರ್ ಜುನೊಸಿಯವರು, ಮಾ ರಾ ರಾ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟ್ ವಕೀಲ ಆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೈಗಳವರು, ಮಾ ರಾ ರಾ ದ್ಯಾರಿಷ್ಟರ್ ಆರ್. ಎನ್. ರೊಮಿಯವರು. ಮಹಮ್ಮದ್ ಪುತ್ತೂರು ಸಾಹೇಬರವರು, ಮಾ ರಾ ರಾ ನಾನ್‌ಜಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಶೆಟ್ಟರವರು, ಮಿ. ಸ್ಟಾವನ್ ಅಲ್ಬರಿರವರು, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಲೇಜಿನ ಪ್ರೊಫೆಸರಾದ ಮಿ. ಕೃಷ್ಣಮ್ಮಾರವರು, ಮೊದಲಾದ ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಹಲವು ಗ್ರಸ್ಥರೂ ವಕೀಲರೂ ಸಾವ್ತಕಾರರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಒಂದು ಗ್ರಹಸ್ಥರಿಗೆ ಕ್ಷಪ್ಪಿನ ಪರವಾಗಿ ಅವರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾದಂಥ ಮಾ ರಾ ರಾ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್‌ರವರು ಕ್ಷಪ್ಪಿನ ಇತರ ಮೆಂಬರರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾಫಿ, ಚಾ ತಿಂದಿ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಮಾ ರಾ ರಾ ಕೆ. ವೆಂಕಟರಾವ್, ಎಮ್. ಎ ಎಲ್. ಟಿ. ಯವರ ಹರಿಕಥೆಯು ಇತ್ತು. ನಂತರ ಡ್ಯಾರಿಷ್ಟರ್ ರೊಮಿಯವರು ಕ್ಷಪ್ಪಿನ ಪರವಾಗಿ, ಅವರ ಮೆಂಬರರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರಾದ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಎನ್. ಸುಬ್ಬರಾಯರವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಂಬರರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ರಾ ಸುಬ್ಬರಾಯರವರು ಉಪಯುಕ್ತ ವಚನಗಳಿಂದ ಕ್ಷಪ್ಪಿನ ಮೆಂಬರರನ್ನು ವಂದಿಸಿದರು. ನಂತರ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಜಪ್ಪುವಾರ್ಡಿಗೆ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೆಂಬರ್‌ತನಕ್ಕೆ ಈಮೇ ದ್ವಾರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ವಿ. ಮಿ. ಎ. ಬಿ. ಪಿಂಟೋ ಮಿ. ಅಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಮ. ರಾ. ರಾ. ಬಿ. ವಿಟ್ಟಲ ರಾವ್ ಇವರ ಜುನಾವಣೆಯು ನಡದು ಮಿ. ಅಲ್ಬುಕರ್ಕರವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ವೋಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಧಿಕವಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಬುಕರ್ಕರವರು ಮೆಂಬರರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಕೊಡಿಯಾಳ ಬೈಲ್ ಪಶ್ಚಿಮವಾರ್ಡಿನ ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ಈಮೇದ್ವಾರರಾದ ಮ. ರಾ. ರಾ. ಎನ್. ಎನ್. ಸುವರ್ಣ ಮತ್ತು ಮೆಹಮ್ಮದ್ ಪುತ್ತೂರು ಸಾಹೇಬ ಬಹದ

ಯೂರೋಪದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ.

ಮೆಸಿಡೊನಿಯಾ ರಣರಂಗ—ಆಸ್ಟ್ರಿಯ ಪಡಿಯ ಪದವಲ್ಲಿ ಅತಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ವರೆಗೆ ಹೋಗಿಯು ಸೈನ್ಯದಾಗಿ, ಪದಂಕೆಯಿಂದ ನಿಶಾಯರಾಗಿರಿ ಫಿಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಗುಪಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಡಗುಗಳ ನಾಶ—ಈ ಸಲ ಆಮ್ಸ್ ಇಲಂತರ್ಗಾಮಿಗಳ ಹಾವಳಿ ಬಹಳ. ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಅಂತಾಕ್ಕದೆ. ೧೩,೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಇಟಲಿಯ ಒಂದೇ ಹಡಗು, ೪ ಸಾಯಿಹಡಗುಗಳು (ಈ ಪೈಕಿ ೧ ಮಾತ್ರ ೧೯೦ ಟನ್ನಿನ) ನಾಶಗೊಂಡಿವೆ. ೧೩,೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ೪ ಹಡಗುಗಳು ಫ್ರೆಂಚ್ ೨ ಹಡಗುಗಳೂ ೧೩,೦೦ ಟನ್ನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ೨ ಹಡಗುಗಳೂ ೧ ಫ್ರೆಂಚ್ ಹಡಗೂ ಮಾತ್ರ ಮುಳುಗಿವೆ.

ಜರ್ಮನ್ ಯುದ್ಧನಾವೆ ರೈನ್‌ಲೆಂಡ್ ಎಂಬುದು ಆಲೆಂಡ್ ದ್ವೀಪಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೂಗಿಸಿಟ್ಟಿರುವ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಗುಂಡಿಗೆ ತಗಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ಇದೇ ಕಾರಿಕೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ನಾವೆಯೊಂದು ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರು ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ಪಿಮ್ಮಮ್ಮನರದ ಪ್ಲಿಮತಿರಾಜಕಾಲಿಯ ಸಮಿಪಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜರ್ಮನ್ ಇಲಂತರ್ಗಾಮಿಯು ಎಸ್ಸಿಲ್ ಇಸ್ಲೆ ಕಾರಿಕೆಗೆ ಬರೆದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಡಗನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದರ ಕ್ಷಲಾಸಿಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಮೆಸಿಪ್ರಿಯದ ಬಂಡಯಿಲ್ಲಾದ ಫ್ರೆಂಚ್ ವಾಯುಗಾಮಿ ಕಂ (೪೦೩ ಇಲ್ಲದೆ) ಟೆರಿಗ್ನಾಸ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಕಾರದವರು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದಪಕ್ಷ ಈ ಇಲಂತರ್ಗಾಮಿಯು ಕರಾವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಹಾವಳಿ ಮಾಡಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾದುಹೋಗುವ ಬೇಡೊಂದು ಹಡಗು ಈ ಇಲಂತರ್ಗಾಮಿಯನ್ನು ಕಡಿಸಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು.

ಬಿಳಿಕವಂಡಿಯ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಾವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಿಮಾನಗಳ ಈ ಜಗಳ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ಬೆಲ್ಜಿಯಂ (ಜರ್ಮನಿಯ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ) ಸರಕಾರದವರು ಜರ್ಮನ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಕೊಂಡಿರುವರಂತೆ.

ಪೆಲೆಸ್ತೀನ್ ಯುದ್ಧರಂಗ—ತುರ್ಕರಾಸ್ ರಾವ್ಲ ಪ್ಲೈಯ ಪ್ಲಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಲು ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ೧೫ ಮೈಲು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯವು ಮುಂದರಿಸಿ ಎಲ್ಸಿಫರ್ ಮತ್ತು ರಾಫಾತ ಎಂಬ ಊರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜರ್ಮನ್ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ತುರ್ಕಿಯ ಸೈನ್ಯವು ಬೇರೆಕಡೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಸಿಫ್ ಎಂಬ ಕಡೆಗೆ ಒತ್ತಿ ಕೊಂಡುಬಂದರೂ ನಿಶ್ಚಯೋಜಕವಾಯಿತು. ಬೆರ್ಷೆಬ್‌ನಿಂದ ಪೂರ್ವ ದಡದ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನರೂ ತುರ್ಕಿಯರೂ ಎಲ್ಕೊರಸಿಫ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕಿಟ್ಟಿರುವಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವು ನಿಷ್ಫಲವಾಯಿತು.

ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳ ಹಾವಳಿ— ಗಿನೀ ಕಾರಿಕೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನ್ ೪ ವಿಮಾನಗಳು ಸಂಚರಿಸಿ ಸಿಡಿದ್ದನ್ನು ಬೆಲ್ಜಿವು. ೫ ಮಂದಿ ಮಡಿದರು; ೧೫ ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು.

ಅದೇ ಕಾರಿಕೆಗೆ ಪೆಂಸಿಸ ಮೇಲೆ ಸಂಚರಿಸಿದ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳ ಸಿಡಿದ್ದು ಪ್ಲಿಗೆ ೩೬ ಮಂದಿ ಸತ್ತರು; ೬೭ ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿತ್ತು.

ಜರ್ಮನರ ದೊಡ್ಡ ಫಿರಂಗಿಯ ಬೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಪೆರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೨ ವಲಂಟಿ ಸತ್ತರು; ೧೫ ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು.

ಪಶ್ಚಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗ—ಈಗ ಯುದ್ಧವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ಲಿಮಯುದ್ಧ ರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ನಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧತಿರಾಮಿ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಿಂದ ಅರಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದುದರಿಂದ ಅಮ ಪೂರ್ಣಭರವಸೆಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ ಶತ್ರುಪಕ್ಕದವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಸಿಪ್ಪೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಈಗಲೇ ಈ ಯುದ್ಧವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ಆಶ್ರತಿಮ ಪ್ರಯತ್ನ ವತ್ತು ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತಲಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲಿಮ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಈಗ ಯುದ್ಧವ ಆರಂಭಿಂದಲೂ ಫಿರಂಗಿಯ ಕೋಲಾಹಲವು ಕೇಳುಪಟ್ಟಿರುವ ಇತರ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯಂತೆ ಬೇಸರ ಕೊಡಿಗಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಯುದ್ಧರಂಗವು ಪ್ಲಿಮವಲ್ಲಿ ಡಂಕರ್ಕಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕರಾವಳಿಯಂದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಜರ್‌ಲೆಂಡಿನ ಬೇರೆಯ ವರೆಗೂ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನ ಆಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಪೆರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುವರು ೫೫ ಮೈಲು ದೂರದ ವರೆಗೆ ಚಾಚಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಹೊಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್ಸು ದಾಟಿ ಲಿಜ್, ನಾಮರ್ ಈ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ, ಬೆಲ್ಜಿಯಮಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನುಚ್ಚಿಗೊತ್ತಿ, ಮುಂದಂಡಿದ ಜರ್ಮನ್ ಸೈನ್ಯದ ರಭಸವನ್ನು ಮೂರ್ ಬಲಯ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೈನ್ಯಗಳು ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಶತ್ರುಗಳ ಸೈನ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವು ಪೂರ. ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್ಮಿಗೆ ಎಂಟಿವರ್ಪ ಪೊಲಾಂಡ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ದೇಶದ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಸಿ, ಜರ್ಮನ್ಸ್ ಧ್ಯೇಯಾದ ರೇಗಣಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದು ಧ್ವಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಾಕಾರದ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಆಯಿಯ ಅಂಕನನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಕಮ್ಮ ಪಾಳ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸುರಂಗಗಳನ್ನು ಅಗಿದು ಅದರೊಳಗಿಂದ ಯುದ್ಧಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಬೆಲ್ಜಿಯನ್, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮತ್ತು ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಸೈನ್ಯವು ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ಎಮಿಯನ್ಸ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೂ, ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೈನ್ಯವು ಅಲ್ಲಿಂದ ಐಲ್ಲಿ ವದಿಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಲೆಂಗಿಂತ ಗಡಿವರೆಗೂ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಿತ್ತು. ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯವು ಪಶ್ಚಿಮ

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಏಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ
ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

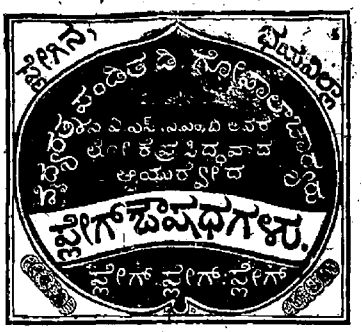

ಹೈಮಾವಿಪ್ರಾಣಕ. ಹೈಮಾದಿ ಪ್ರಾಣಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೈಸುವುದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಪತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 6 ಡೋಸ್ಗಳಿಗೆ 1 ಕ್ಕೆ ರೂ. 1/ ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳೆಂಬ ತೀ ಘೃತವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯಾಧಿಯ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಣ್ಣಾನು ಕಡತಿಗಳನ್ನೂ ಹರೀ ವ್ಯಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಡೋಸ್ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 12. ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜು ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು
ಎ. ವಿ. ಎಸ್., ಎ. ಎಮ್. ಪಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
55 ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಪಾಳ್ದಬ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಭೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲಯ ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಫ್ರೀಜಾಲೆಂಡ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಪ್ರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮನಷ್ಯಾಣಾ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಿಸಾಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಸೀಸೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾನು ವಾಸಿಸುವ ವೈದ್ಯರ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು ತೊರೆಯಿಡುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪುವುದು.

ತೀತ, ಶೀತವಾಯು, ಅರ್ಜೀರ್ಣ, ಪಾಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ಮಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಸಿಬೆನೆ, ಉಲ್ಬಣಾಜೆ, ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಮ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಸೀಸಿಂಬಂಧಗಳಿಂದಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅತ್ಯರ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 2—12—0.
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸೇರಿ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯು ನೋಟೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಷ್ಠಾನ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. 200 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠಿಗೆ ಔ ಅತ್ಯ ಮಾತ್ರ.

ಭೋಗೃತ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಾ ರಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎನ್. ಸೈ. ಇನ್‌ಸ್ಟಿಕ್ಟಿಂಗ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ. ಪಿ. ಎಸ್. ಶ್ರೀ ಪಿ ಸ್ವಾಮಿ ಇಂಡಿಯಾ. ಲಂಡನ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಿಂಗ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್, ಎಗಿಯಿನೆರ್ಸ್ ನಂ. 2, ಬೆಂಬೆಟ್ಟ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಸ್ತೂರಿ ಕೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವಗಳ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಅಜ್ಞಾಪನೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಪಕ್ಕೆಯ ನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ವಿನಕಲ್ಪಿಕೆಯು ಜ್ವರ, ವಿಷ್ಕಸಂಬಂಧವಾದ ನೋವುಗಳು ಮುಕ್ತ ಎಲ್ಲ ಮಯಸಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತತ್ಪುಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಭೂಮಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಸ್ತೂರಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ, ಸ್ವದೇಶ ಸೈನ್ಯದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಡತಿಯೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ.

ಮಾ ರಾ ಪಿ ಎಸ್. ಅತ್ಯತ್ತಾವರ್ ಸೀನಿಯರ್ ಸರ್ಜನ್, ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಮಿಷನರ್, ಸೈಪ್ರೆಸ್ ನರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದಂತೆ ಅನೇಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಮೂಂದಿವೆ ಎಲ್ಲುವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ಹಿಂತಾ ಆನಂದಪಡುತ್ತಾನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರದ ಉದರಬೈತ್ತಾದ ರೋಗಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿ ಮೂಲಕಗಳಿಂದಲೇ ರೋಪಧರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಲ್ಲೂ ಪಮ್ಮಿಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ನಿಳಾಸ:— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋ ರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿವೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು. ಉಯಿನ್ನೂ ಕೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವಜ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಂತಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ನೆಸರೆಕೆಯ ಮೂಲ ವೈಭವಗಳಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉನ್ಮಾದನಾಶಕ್ಕೆ, ಬುದ್ಧಿವಿಕಾರಗಳನ್ನು ವರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕೊಂಚ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಶಾಯತೀ ಮಂಜನದಷ್ಟೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಅಜಿರ್ಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದ ಸರಳ ವಿರೇಚಕವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಜೀರ್ಣಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯು ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ದಿ ಎಸ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.
ಪೆಪರಿ ಪೋಸ್ಟು ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO
Vapory Post MADRAS.

ಸಿವಿಲ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ವ್ಯವಹಾರ ಲೇಖ್ಯಭೋಧಿನಿ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ಬಾಬುಗಳ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆ, ಕೈಯ್ ಭೋಗ್ಯವಲ್ ಮುಂತಾದ ಪತ್ರಗಳ ನಮೂನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಲಾ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಮುದ್ರಿ ಸಲ್ಲುತ್ತಿರುವದು. ಅತ್ಯತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದ ಪುಸ್ತಕ. ಬೇಗ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಕೈಯ ಪ್ರತಿ ೪೦ ಪುಟದ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರವರು ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಾರಾಂಶವನ್ನಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರಚಿಸಿದ ಈ ಗ್ರಂಥರತ್ನವು ಈಗತನಕ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಸಾಧನಕ್ರಮ, ಆತ್ಮಾನಾತ್ಮ ವಿವೇಕ, ಕೋಶಪಂಚಕರೂಪ, ಗುಣತ್ರಯ, ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಸಂವಾದ, ಬ್ರಹ್ಮೋಪದೇಶ ಮುಂತಾದ್ಯನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಕರಣಪಾಠವರಿಗೆ ವೇದಾಂತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನಗಂಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವಿ ಹಿರಿಯರೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಟ್ಟು ಭಾಷಾಂತ್ಯೆಗಳು ೪೮೪. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಸ್ತಿಕನೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪುಸ್ತಕ.

ಬೆಲೆ ಒಕ್ಕೆ ರೂ. 2—4—0. ಪೋಸ್ಟು 6 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—
ಎಚ್. ಎನ್. ರಾವ್, ಪ್ರಭುದ್ಸ್,
ಬೆಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು

ಕಲಿಯುವ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳ.

ಆಜ್ಜಿಕಥೆಗಳು:

ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು.

ಹೇನುಸತ್ತು ಕಾಗೆಬಡವಾಯಿತು.

ಅಕ್ಷರಮಾಹಿತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಶಿಶುಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಾಲ್ಯ ಸಾಮಯದಿಂದಲೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದೇ ಕಾಗಿರವ

ವಾಚನಪ್ರೀತಿಯು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ತಿಕ್ಕೆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ನಂತರದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವದು.

ನಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಭೂಷಣಾನೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಜಿನಧಿಷಗ್ಯಂಥಾಧಾರದಿಂದಲೂ ಜಹೀಲ ರಾಜ್ಯ ವೈದ್ಯರು ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಆರೋಗ್ಯ ಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೋಳಲಿ, ಪಿ. ಶ.

"ವಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಶೀತಾಕ್ಷರಿ ಇರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಆಕ್ಷರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ ಕ್ರಯ . . . ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. „ 13—12—0.

ವಿ. ಪಿ. ಪಾರ್ಸಲ್ ಬೇರೆ.

ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಆಕ್ಷೇಪಕರು ತಪ್ಪದೇ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ಲನ್ನು ಪತ್ರಬರೆದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,,
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಮಂದಿರ, ಉಡುಪಿ.

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕವ್ಯಾಪಿಸಿದ ವಾದ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ನಮ್ಮಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದ ಬಾಂಗಿನ್ನು ಕೆಲವು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿ. ಮುನ್ನಾಲಾಲ್, ಡಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ಎಂದು ಮುದ್ರಿಸಿರುವ ಲೇಬಲು ಇರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಈ "ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವು ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯ – ಬೀಳ್ಕತ್ತ ಪಾರ್ಸಿಯ ಇದ್ದರೂ ಸ್ವಕೀರ್ತಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಿಂದಲಿ ಬೀಳ್ಕತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ಮತ್ತು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಹಸಿವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲಬದ್ಧತೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕಂಗಾಲಿದ್ದರೂ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರೀ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಕೋರವನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು, ಹಳೇ ತಲೆನೋವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು, ಧಾತುವನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದು, ಸೊಂಟಕೆನೋವು ಸ್ವಲ್ಪುಮಾತ್ರವೂ ಇರಲಾರದು. ಈ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರೀ ಎಂಬುದು ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂದಾಹಾರ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಆನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಪ್ರಂಶಿತ, ಸಿಪಾಯಿ, ಆಫೀಸರ್, ಕಲ್ಲುಕ್ಕ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮೊದಲಾದ ಆಫೀಸ್ ವ್ಯಾಪಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಬೇಗನೆ ಕಾಗದಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಅರ್ಧಾಣಿ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಬರೆಗಳ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅವನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕೆಂಡ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ಹಾಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಸಾಕಾಗಿರುವಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮುರಬ್ಬಾನ್ನು ೧೫ ದಿನಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಪೂರಾ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತೆ. ೩-೪ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಆತ್ಯಾಂತಿಕ ದವರೆಗೂ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತೆ. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನ ಡಬ್ಬಿಯ ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದು.

ಕ್ರಯ: ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧೫ ಔನ್ಸಿಗೆ ೧ ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ ಅ. ೬.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ಡಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬ ದಿಪೊ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕ್ರಯ ಶುಲಭ!

ಕ್ರಯ ಶುಲಭ!!

ಕಾಶೀಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಪೀತಾಂಬರ, ಮುಗುಟಿ ಪೇಟು, ರವಕೆ ಕಣಗಳು, ಕಸ್ತೂರಿ ದೆಗ್ಗರಿ ಇವೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಕೋರುವವರಿಗೆ ಪಿ. ಪಿ ಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು. ೧೬ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೨ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೨೫೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೩೦೦ ವರೆಗೆ. ೧೪ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೨ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೪೫೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೨೦೦ ವರೆಗೆ. ೧೨ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೨ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೪೦೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೧೫೦ ವರೆಗೆ. ೧೦ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೨ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೩೫೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೧೦೦ ವರೆಗೆ. ೮ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೨ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೩೦೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೭೫ ವರೆಗೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ರವಕ್ಕೆ ಪೇಟು ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೨೫೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೫೦ ವರೆಗೆ. ಈ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೨ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೨೦೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೪೦ ವರೆಗೆ. ೬ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೨ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೫೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೩೦ ವರೆಗೆ. ೫ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೨ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೨೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೨೫ ವರೆಗೆ. ೪ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೨ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೦೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೨೦ ವರೆಗೆ. ಸಾಧಾರಣ ರವಕ್ಕೆ ಪೇಟು ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೫೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೩೦ ವರೆಗೆ. ಆರಿ ಪೇಟು ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೩೫೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೧೦೦ ವರೆಗೆ. ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕ ೧ ಗಜ್ಜಕ್ಕೆ ರೂ. ೬೫೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೩೦ ವರೆಗೆ. ಬೇರೆ ಸಾಮಾನುಗಳ ವಿವರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಿದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ADDRESS:— Siromani Narayanacharya,
Chaukamba, BENARES CITY.

ನಿಳಾಸ— ಶಿರೋಮಣಿ ಉಡುಪಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ;
ಚೌಕಂಭಾ, ಕಾಶಿ.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ
ಇವರ
ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕೃಯ ಡಾಟ್ಟ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಪಿ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:
ಉಲನ್ ಮೂರ್ಟ್ಸ್, ಮಾಧವ ಬಲ್ಡೆಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ನಾವು ಇದುವರಿಗೆ ಸಾಮ್ಯವಾದ ಬಗೆ ತನ್ನ ದೇಹದ ವಿಷಯಾಂತರ ಎಮ್ಮಕಸಕ್ಕವಾದುದಾದರೂ ತಿಳಿಸದೇ ಇರುವದು ಆತ ಅಪಾಯಕರವು. ಆದುದರಿಂದ ಕಕ್ಕ ಇದಲ್ಲಿ ಸ್ವಕ್ಷವು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವೆವು.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾರುಕಾಶ್ಯೆಂಬ ಶಾಶ್ವತ ವಿಶ್ವಕವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ಪುಸ್ತಕವು ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಮಾಖ.

ಪೂರ್ತಿವಾದ ಆತಂಕನಿಗ್ರಾಹ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕೃಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಡಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,
ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಜಾಕ್ಸನ್, ಮದರಾಸು.
ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: **Raphael & Co.,**
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!

ಜಗತ್ಪಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಕಸಾಧಾರಣವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ತನ್ನನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಡುವ ಔಷಧಿಯು ಇದೊಂದೇ. ಇದರಿಂದ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಚರ್ಮರೋಗಗಳೂ, ಕಜ್ಜಿ, ಗಜಕರ್ಣ, ಸೊರಿಯಾಸಿಸ್, ಕಪ್ಪು ಮಚ್ಚು, ಬಿಳಿಮಚ್ಚು, ಮೊಡವೆಗಳು ಕಲ್ಲುಸ್ಫೋಟಗಳು, ನಸುಗೆಂಪು, ಕೈಕಾಲುಚಳ್ಳು ಉರಿ, ಕಜ್ಜಿ ತಂದಾ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ನಾಳಿವ್ರಣ, ಇವುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾಂತಿರುವುದು. ಅನೇಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಕಟುವಾಕ್ಯಗಳು ಅನ್ಯಕೃತ. ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ ರೂ 1—0—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟಿಬೆಟ್ ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಇದು ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಸಂಪಾದಕರ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ಔಷಧವು. ಇದರಿಂದ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಸ್ತ್ರೀರೋಗಗಳೂ, ಅತಿಸಾರ, ಭೇದಿ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಮೂತ್ರಕೃಚ್ಛ್ರ, ಮೂತ್ರಾಶಯದ ಕಲ್ಲು, ಮೂತ್ರಾಶಯದ ಉರಿ, ಮೂತ್ರಾಶಯದ ಸೋಂಕು ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳೂ, ಮೂತ್ರಾಶಯದ ಕಲ್ಲುಸ್ಫೋಟ

Registered No. A 123

ಕಂಡಾನಿರ್ಣಯಃ—ವರ್ಷ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ-ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಟ್ರಾಲ್ ಕಾಸಲು ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 2—8—0

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ । ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪನುರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ! ಮತ್ತೆ ವಿಷವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ॥
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು । ಮರಿತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ! । ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೧೬ನೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಚಿಕೆ ೧೪.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಬತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ವಿಷನು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಬಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಶಾರಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪ್ಯಗಾಂಡಾ,
1 ರೋಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತ.

The Chilean Nitrate Propaganda.
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧನಿಕರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಅಕ್ಕರೆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು। ಸ್ವದೇಶದವರಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆಯಿಂದ ತರುತ್ತಿರು ಮಾತಿನ್ನುಮಿಂಥವುಗಳು

ಬಣಾವಸ, ಛೂತಾ ಮತ್ತೆಸ್ಸು, ಬತ್ತೋದಾ, ಇಳಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಯಮತ್ತೂರು, ಮಧುರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಆರ್ಕಾಟ್, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ, ಅತ್ತಾರಾಯಿಪ ನೊವಸಂಥ ವಸ್ತ್ರಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಶ್ಯಾಕಪಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಪರಿಚಯಕ್ಕಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಮುತ್ತಿ, ಉಡಸಮಾನಗಳ, ಹಚ್ಚಿ, ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಕಾಲುಚಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಸಿಪ್ಪೆಗಳು, ರವಕೆಕಣಗಳು, ದೊಪ್ಪಕ್ಕಗಳು, ಅಂಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಯುಕ್ತವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.
ರಖಂ ವ್ಯಾಪಾರದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.
ಬೆಲ್ಲರಿ ನಗರಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ದಿನ್ನೆಂಟು ತೊಡೋಡಾಗುತ್ತವೆ.
ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ಪತ್ರವು ಇತ್ತವರಿಗೆ ಬಂತಿರುವ ತೀರಿಗಳ ರಚಿಯನ್ನು ತಂದು ನೋಡಿರಿ.

ನೋಟೀಸು.

ಅರಳ ಗ್ರಾಮದ ಮೂಲರಪಟ್ನೆ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗೆ ನೆಕೆಂದರಿ ಗ್ರೇಡಿನ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. ತಿಂಗಳಿಗಲ್ಲಿ ತಲುಪಿನ ದರವು ಳೆಗೆ ಹೆಸರು ಕಾಣಿಸಿದವರಿಂದ ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದು. ಬ್ಯಾಸುವೆಳ್ಳವರು ಈ ತಿಂಗಳ ಅಖೈರವಳಗೆ ಪತ್ರ ಮುಖಾಂತರ ಯಾ ಖುದ್ದು ಮಾಜನಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು.

ಮೂಲರಪಟ್ನೆ.
ತಾ. 17—4—'18

ಅರಳ ಶಾಂತಿರಾಜಯ್ಯ.
ಮೂಲರಪಟ್ನೆ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಸ್ಕೂಲ್
ಅರಳ ಗ್ರಾಮ, ಪೋಸ್ಟು ಬುಂಟ್ವಾಳ.

ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಎಲ್ಲಾ ಬೇನೆಗಳನ್ನು ತಲೆಸಿಡಿತ, ಸೊಂಟದ ನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆನೋವು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ವಿಧಾನಗಳ ನೋವುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸುವ

ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು

ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಣಿ ಎಟಕ್ಕೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 5—0—0 ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಬಿಡದು ಹಿಡಿದ ಹುಣ್ಣುಗಳು ಮಾಯವಾಗಿವೆ. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 4—0—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.
(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬರೀ ಚೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 1—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಉಡುಪಿ—ಕೊಚ್ಚಿಕಾರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹೊಪನಕೆಟ್ಟಿ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕನ್ನಡ

ಪಂಚಸಾರ ಲೇಹ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಪಿತ್ತ, ವಾತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೋಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ತರದ ಇಂದ್ರಿಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕೇರಿಗೆ ರೂ. 1—4—0.

ಜ್ವರಸಂಹಾರಿ ಮಾತ್ರೆ

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ಜ್ವರವಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗುಣಮಾಡಬಹುದು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಗಡ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

25 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ನಿರ್ಗುಂಡಿ ತೈಲ.

ಈ ತೈಲವನ್ನು ವೈಗೆ ಕಂಡದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಕ್ಕ, ವಾತ, ಅನುಸ್ತಂಭ, ಕಟ್ಟುಸ್ತಂಭ, ಜಂಘವಾತ, ಗುಲ್ಮವಾತ, ಅಂಡವಾತ ಮುಂತಾದ ನಾನಾತರದ ವಾತರೋಗಗಳು ಸಮೂಲವಾಗಿ 84 ಬಗೆಯ ವಾತರೋಗಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಳಳೆಯುವಂತೆ ವೇಷದಲ್ಲಿ ರುವ ವಾತರೋಗವನ್ನು ಒ ಬಿಡದೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ಕ್ರಯ ಸೀಸಾ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಗೋದೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ

ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಅಪಸ್ಮಾರ, ಕ್ಷಯ ಕಾಸ್ಮಿದ ಜ್ವರತ್ವಾಸ, ಯಕ್ಷ್ಮರೋಗ, ಭೂತಗಳ ಉಪದ್ರವಗಳು ಸಹ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೂತಿಕ ಉಪದ್ರವ ಬಹಳ ಬಳ್ಳೇದು. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಕ್ರಯ 25 ಮಾತ್ರೆಗೆ 1—0—0.

ಈ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಔಷಧಗಳು ಪೂಜ್ಯಪಾದ ಗುರುಗಳೆಂಟ ನಿಲಾ ಪಿಸಿದ ಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಿತ್ಯ, ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ಪಾರ್ಸಿಮಾ ರವರ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ಸ್, ಟಿಂಕ್ಚರ್‌ಗಳು, ಕೆಮಿಕಲ್‌ಸರ್ ಎಸ್ಸೆ ಮತ್ತು ಇ ತರದ ಪೆಟೆಂಟ್ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಕಳವರು ಕಾಗದಲಿ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ಳುಹಿಸಿದರೆ ಅ ಗಳನ್ನು ಳುಹಿಸಿಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮತ್ತು ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿಕ್
ಧರ್ಮವೈದ್ಯಶಾಲಾ

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906.

1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised and issued Capital Rs.		300,000—0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಹಂದಾ ಹಾಳಲಿಕ್ಕೆ
Subscribed Capital	... ...	243,200—0—0	ಆಪಿಸಿದ ಮೂಲ ಧನವು ರೂಪಾಯಿ	300,000—0—0
Paid up Capital	... ...	239,200—0—0	ಜಂದಾಹಾಕಿ ಯತ್ತಿದ ಮೂಲ ಧನವು ,,	243,200—0—0
Deposits	... ...	316,267—1—1	ಮೌಲ್ಯ ತೆತ್ತ ಮೂಲ ಧನವು ,,	239,200—0—0
Reserve and other Funds	...	98,857—7—0	ಠೇವಣಿಯಾಗಿ ಕೊಡೋಷಾದ ಮೂಲಗಳಗಳಲ್ಲಿ	316,267—1—1
			ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತ ಇತರ ಫಂಡುಗಳು ...	98,857—7—0

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 5, 5½, 6, and 6½% respectively at the discretion of the managing committee. In the case of deposits for 12 months and 24 months interest will be paid half yearly.

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವರಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 5, 5½, 6, ಮತ್ತು 6½ ಬಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊಬಲಗುಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರಿದಾವೇಲೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾವುವು. 12ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು 24 ತಿಂಗಳ ಠೇವಣಾತಿಗಳ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡೋಷಾಗುವದು.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee

ಸೂಚನೆ ತೆಗವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆನ್ನೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಠೇವಣಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಸೂಚನೆಯಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಠೇವಣಿಗಳಿಗೆ ಮೇಷಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಯುಕ್ತತೋರಿದ ಮೇರೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2½ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

Current Deposit Account opened free of charge.

"ಕರೆಂಟ್ ಠೇವಣಿ" ಎಂಬ ಜಾರಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ದಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

Savings Bank Account opened for any sum not less than Rs. 4 As. and multiples thereof and @ 4% interest paid.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯು ಕನಿಷ್ಠ ೪ ಆಣೆ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಮೊತ್ತಕ್ಕಾದರೂ ಇರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ೪ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

Loans granted on proper securities and pledges

ಸಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಷಾಗುವವು.

P. Gopal Naik,
Secretary

Mangalore, 1st April 1918

ಮೈಸೂರು ಊದುಬತ್ತಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯಜನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ದೇಲಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವರೆಂಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಊದುಬತ್ತಿಗಳು. 24 ರೂಪಾಯಿ ತೂಕದ ಸೇರ್. 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 12, 5, 3, 2-8-0, 1-0-0.

ಅರಗಜ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲೆಗಳು. ತೋಲ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1

ಬಾಲಗ್ರಹಧೂಪ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಗಾಳಿಪೀಡೆಗೆ ಸಂಜೀವನವಾದ ಧೂಪ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಇಲ್ಲ. ಟಿನ್ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ.

ಜರದ. ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನುತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅತಿ ರುಚಿಕರವಾದದ್ದು. ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ರಾಯಲ್ ಸುಗಂಧಿ. ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ಇದು ಗಂಧದ ಬಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಈದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಡದಂತೆ ಬಹಳ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತೆ. 1 ತೀಸೆ ನೆಮಾದು 100 ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ.

ಲೆವೆಂಡರ್. ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 1—4—0.

ವರ್ತನೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಂಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬಹುಮಾನ ಹಂಚಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋಲ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ವಿಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಟಿ. ಎಲ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸುಗಂಧಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಂಟರು ಧ್ಯೇಯ:! ಧರಪುರ ಕವಿಸನ್!!

ಶತಮಾನಿಕಾ ಅಮರ ಸಂಜೀವನಿ ಟೋನಿಕ್, ಬಾಲಸಂಜೀವನಿ ಟೋನಿಕ್, ವಜ್ರದಂತ ಶತಮಾನಕರ ಕೈಪ್ಪು, ಸುಧರ್ಶನ ಮಾತ್ರೆ, ಗರ್ಭಪೋಷಕ ಆನಂದವನ ವಿಲಾಸ, ಕಾಮಿಂಲ ಆಂಡು ಸೊಪರಾಷ್ಟಗಳನ್ನು ತರಿಸಲು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

೧. ಕಂಠೀರವ. ಈ ಸಿದ್ಧರಸಯಯಸೇವನದಿಂದ ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಶುಷ್ಕರೋಗ, ವಾತರೋಗಗಳು ಬಿಟ್ಟಂತಾಗುವುದು. ಶೀಷೆ 1ಕ್ಕೆ 16 ಮಾತ್ರೆ ರೂ. 1.

೨. ಸೌಮ್ಯಪ್ರದಾ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಾಯ, ಪಕ್ಷವಾತ್ರಿಯಂಬುವನ್ನು ಕಳ್ಳಿನಿ ಕಮಿಸುತ್ತದೆ. ಶೀಷೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 1.

೩. ಆರೋಗ್ಯವರ್ಧಿನಿ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪುರುಷರಿಗೂ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿ 1ಕ್ಕೆ 1-4-0.

೪. ಗರ್ಭ ಪುಷ್ಟಿಕರಣ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ಆಂ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣವಾಗಿ ಸುಖಪ್ರಸವವನ್ನೂ ಸುತಕ್ಷೀರವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಶೀಷೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೫. ವೆ.ನ.ಸಂಜೀವಿನಿ ಪಿಲ್ಸ್. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1.

೬. ಬಾಲಶಂಕರಿ. ಕಾಲರಾ ಕಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಕಂಠಮಾಲಾ, ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ, ಗುಲ್ಮ ಕಾಲ್ಕು ರೋಗಗಳ ಮೇಲೆ ಅಮೋಘವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 4ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0

೭. ದರ್ಬಾರ್ ಬಚ್ಚಿಟಿ ಪೌಡರ್. ಇದರ ಮುಖಲೇಪನದಿಂದ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಸರ್ವ ಕಲೆಗಳೂ ಬಹಿರಾಗಿ ಮುಖವು ಪೂರ್ಣಕಾಂತಿಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0

೮. ಅಮೃತಸಾರ. ಇದು ಕಾಮುಲ ಮುಮ್ಮಾಶ ಎಂಬ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 1 ಕೆಜಿ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಪೋ. ಚಾ.—0—0

N. B.—ನನ್ನ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಸಾರಿದಂತೆ ಔಷಧಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ರೋಗವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಬರೆಯಿರಿ.

ಎಸ್. ವಿ. ಶಂಕರ್, ಆಯುರ್ವೇದಾಚಾರ್, ಮೆನೇಜರ್.

ಬರಿಯಂಟಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ
ಲೈಫ್ ಇನ್ಸುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ,
(ಲಿಮಿಟೆಡ್).

(1874ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.)

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು: ಬರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಮುಂಬಯಿ.
ಮ್ಯಾನೇಜರ್: ಆರ್ ಪೆಟಿಟ್‌ಸನ್ ಬ್ರೌನ್.

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸುಗಳು: ಮತ್ತು ಏಜೆಂಸಿಗಳು: ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಬರ್ಮಾ ಮತ್ತು ಸಿಲೋನು ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ.

ಈಸಕ ವರ್ಷದಾರಂಭಕ್ಕೆ ಕೊಡೋಷಾದ ಏಜೀಸ್ ಪಾಲಿಸಿಗಳ ಮೊತ್ತ: ಕೋಟಿ ರೂ. (5,00,00,000)ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿರುವದು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಇದು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫಂಡಗಳು: ಮಿಂಚೆಕೋಟಿ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತಲೂ ರೂ. (5,50,00,000.)

ಏಜೆಂಟರುಗಳ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸರ್ವ ಪ್ರಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಕಂಪೆನಿಯ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡವು. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದೆ.

ಏಜೆಂಟರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಳಾಸ: ಡಿ. ವಾಸ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕ.

ನವೀನ ಪುಸ್ತಕ! ನವೀನ ಪುಸ್ತಕ!!

ಹಿಂದೂ ವ್ರತವಿವೇಕ

ಲೇಖಕ: ಓಡ್ಡಮನೆ ಆತ್ಮಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿ.

ಕ್ರಯ—ಪ್ರತಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10.

ವಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಸಾಧನಾ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ,
೦—೦—೧—೧ ಮಂಗಳೂರು.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಆನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮಹಲ್ಲು ಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯಾಸ್ಪತ್ರೆಕಾಲವರೆಗೆ ಫಿಟ್ಟಿಯಾಗಿಯಿಳಿಸುವಂತೋವದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಲಸುನಿತ್ಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯ ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ನಾಲಿಗೆ ಸಪ್ಪಗಾಗುವದೂ, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದೂ, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣಗೆ ಕಟ್ಟು ವದೂ, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವರೆ ಆತಂಕವಾಗಿ ರುಚಿರ್ಯ ವಾಗುವದೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದ ಮುಖ

ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಂಟರುಗಳುಳ್ಳವರು: ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆ ಕೊಳ್ಳುವದು.

ಮೂಲ ವಿಜಂಟ್ರು:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ತಂಪಿಪಳ್ಳಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಲಪ್ಪಾ ಎಣ್ಣೆ.

ಇದರ ವಾಸನೆಯು, (ಪರಿಮಳವು) ಬಹಳ ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಇರುವದಲ್ಲದೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಕಣ್ಣುಗಳು ತಂಪಾಗಿಯೂ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಯೂ, ಆಗುವದಲ್ಲದೆ, ತೆಲೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚೇರಿಯಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಕೂದಲು ಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೇನುಗಳು ಮುಂತಾದುವು ನಾಶವಾಗಿ ತಲೆಬುರುಡೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮೀಸೆಗಳು ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಜನರು ಇದಕ್ಕೆಂಥ ಉತ್ತಮವಾದ ಎಣ್ಣೆಯು ಬೆರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಯ: ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೦—೪—೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಕೆಮ್ಮಿನ ಔಷಧ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆ ಔಷಧ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳು: ಗೂರಲು, ಕ್ಷಾಸ, ಸೀಳು, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟಲುಸೊಪ್ಪು, ಎದೆನೋವುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಈ ರೋಗಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನರು ನರಳುತ್ತಿರುವೀರಿ? ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಸೇವನೆಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಆನಂತರ ಯಾವ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮುಗಳಿಗೂ ರಾಮಬಾಣ ವಾಗಿಯೂ, ಎದೆಗೆ ಬಲಕೊಟ್ಟು ಮೈಬೆಚ್ಚಗೆ ರೋಗಗಳು ಕಲಿಯುಕ್ಕವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

೬೦ ಮಾತ್ರೆಗಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಗ್ಲಿಟೋಡಾಯಿನ್.

ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೀಸೆಗಳ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಹಳೇ ರೋಗವಾದಾಗ್ಯೂ ಸರಿ ಅಥವಾ ಹೊಸತಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಬೆಳುವ ಹೋಗುವುದು, ಉರಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸಂಶುಪ್ತಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸೇವಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಉರಿಮೂತ್ರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮೂತ್ರವು ಬೆಳುವಾಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ರೋಗದ ಪಟ್ಟನ್ನೇ ಅಡಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿಯು ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವಸಾಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೆ. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೦—೦.

ವಿಳಾಸ:— ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫ್ರೆಯರ್ ರೋಡ್,
ರೈಟ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸ್ಯಾಕಲುಗಳ ದುರುಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಸ್ಯಾಕಲುಗಳ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸುಲಭಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಆಗುವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ

ಮಂಗಳೂರಿ ಸ್ಯಾಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್.

(1917ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಸ್ಟ್‌ಪ್ರದರ್ಶನವಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.)

ಇವರಿಂದ

ಬರೇ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಡೆಂಟಲೀನ

ಈ ದಂತಾಮೃತವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೂ ಒಸಡಿಗೂ ಕೈಕಂಡ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ.

ಹಲ್ಲುಸೋವು ರುಬಾದಾಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ 2 ಯಾ 3 ತಲೆಗಳನ್ನಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗುಣಾಳ. ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಒಂದು ವಾರದ ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಂಕ್ತಿಪ್ಪರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಗತ್ಯವೇಷಡಾ. ಒಮ್ಮೆ 1 ತೀಸೆ ಯಷ್ಟು ತರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುವದು.

ತೀಸೆಗೆ ರೂ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0. ಪಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಒನ್ನೆ ೪ ತೀಸೆ ತರಿಸುವವರಿಗೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಕ್ಕಷ್ಟು ವಿವರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ:— ಮಂಗಳೂರಿ ಸ್ಯಾಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯೆ ಜಾಲು ಇಲ್ಲದ ಪರಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅಂಚೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಾಣಾಮುಕಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅಂಚೆಗೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಏಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ
ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿದ

ಹೈಮಾವಿವಾನಕ. ಹೈಮಾದಿ ಸಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 6 ಟಿನ್ಸ್‌ಗೆ 1 ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಜಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜ್ ಆಡೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಧೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳೆಂಬ ಈ ಔಷಧವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಣ್ಣು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹಳೇ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರಿವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಬಾಟ್ಲ್ ಡಬ್ಬಿ 1 ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 12. ಜಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಜ. ಆಣೆ 8. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು.
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಬಿ.
ಪಿನ್ನಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
೨೮ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಸ್ವೀಕರಿಂಚ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಪಾಳ್ಳದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ರೋಗಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲಯ, ಸ್ಟೇಟ್, ಗೋವಾ, ಪೀಜಿಐಲೆಂಡ್, ಈಸಾಪ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾನ ಯಿಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಯಾವಾಗ ವೈದ್ಯರ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು ತೊರೆಯಿಡುವುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪುವುದು.

ಶೀತ, ಪೀತವಾಯು, ಆಜೀರ್ಣ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ ಮುಂದ, ನೆಲಬದ್ಧ, ಕೆಮ್ಮು, ಸಪರಿಸೆ, ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ/ಗೊರಕಿಂಬುಂಬಾಗುವ ವಿಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವ, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ನಾಯು, ಇನ್ನು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ೬ ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ನಂ 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ನಂ 2—12—0.
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ನಂ 5—0—0.

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾನ ಪತ್ರವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 280 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮಾ ರಾ ಶ್ರೀ ಹಾಳ್ಳೆರ್ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಫೆಲೊ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎಸ್. ವೈ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಬಿ. ಎಸ್, ಶಕ್ತಿ ವಿ ಸ್ಕಾಲರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಲಂಡನ್ ಶಕ್ತಿಸ್ಟ್ರಿಂಗ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ, ಎಗಿಯರಿಂಗ್ ಸಂ. ೩ ಪೆಂಬಿ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಕೋಕಾಯಿಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ನೋಡಿದ್ದೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತಾಜ್ಞಾಪಕಗಳ ಸೌಷ್ಠವ, ಆಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಪಕ್ಷೆಯ ಸೋಲು, ಪ್ರತಿಷ್ಠೇನೀರು, ದಿನಪ್ರತಿದಿನ ಜ್ವರ, ವಿಷ್ಟಂಬಂಧವಾದ ರೋಗ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವಿ ಬಾಯಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತದ್ವಂಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಬಹುವ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೇ, ಸ್ವದೇಶಿ ಪೈಸರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವೇಕೆಂದು ವಿಧಾನ ತೋರುತ್ತೇನೆ.

ಮಾ ರಾ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತರಾವ್ ಸಾಹುಕಾರ್ ಸೌದಾಗರ್, ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಪತಿ ಕವಿಸಾಲರ್, ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಕಾ ಯಿಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತರಿಂದ ಪತ್ರಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ಹಿಂದಾ ಅವಂದಪ್ಪುತ್ತೇನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕವರ ಉದಯಿಸ್ಕೆವಾದ ಶಕ್ತಾಬಲ ಮೂಲಿಕೆಗಳಂದಕೇ ವಿಷಧವನ್ನು ಕಯಾರು ತೋರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಪಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಕವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿವೆ.

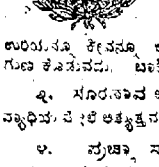

ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು. ಉರಿಯುವ ಕೇನನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಶ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಆಫನ ನೊಳಿಯು ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯ ವೇಳೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವೈ. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ. ೦ಾತಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಘೃರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉನ್ಮಿವತೆ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಪ್ಪುತ್ತನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ವಧಿಸಾಗಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತವ. ೧೧ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಶಾಯತೀ ಮಂಜನದಜ್ಜೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೧೦ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದ ಸೌಖ ವಿರೇಚಕವು. ತೊಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಶುಮಾತ್ರೆ. ಕಳಜ್ವರ, ನರಿಯೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಶರ್ತ ತೊಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ—ಬಿ. ಎಮ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ದೇವರ ಪೋಸ್ಟು ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO. Ayurvedic Chemists

ಸಿವಿಲ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ವ್ಯವಹಾರ ಲೇಖ್ಯಬೋಧಿನಿ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾಲಿಸಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆ, ಕೈಫಿ ಪೋಗ್ಯವರ್ ಮುಂತಾದ ಪತ್ರಗಳ ನಮೂನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಅತ್ಯಾವಶ್ಯವಾದ ಪುಸ್ತಕ. ಬೆಲೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಕ್ರಯ ೩೧೦ ಪುಟದ ಈ ಪುಸ್ತಕ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರವರು ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸಾರವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮೋಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರಚಿಸಿದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಈಗಾಗಲೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಸಾಧನಕ್ರಮ, ಆತ್ಮಾನಾತ್ಮ ವಿವೇಕ, ಕಾರಕ್ಷರವರ, ಗ್ರಂಥಕ್ರಮ, ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಸಂವಾದ, ಬ್ರಹ್ಮೈಕ್ಯದೇಕ ಮಂಬಾದ ೪೨ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೌತಿಸಂಗಮಾಡಿದವರಿಗೆ ವೇದಾಂತ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮತ್ತು ಗಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಟ್ಟು ಭಕಸಂಖ್ಯೆಗಳು ೫೦೮. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಸ್ತಿಕನಿಗೂ ಆತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪುಸ್ತಕ.

ಬೆಲೆ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—4—0. ಪೋಸ್ಟು 6 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—

ಎಚ್. ಎಸ್. ರಾವ್, ಬುದರ್ಸ್,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನು
ಕಲಿಯುವ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳ.

ಅಜಿಕಥೆಗಳು:

ಜ

ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು.

ಹೇನುಸತ್ತು ಕಾಗೆಬಡವಾಯಿತು.

ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯನ್ನುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಅಪ್ಪಗಳ ಉಪ್ಪು ವಾಕ್ಯರಚನೆ. ಇವು ಗಳನ್ನು ತಿ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಇವೆ.

ವಾಚನಪ್ರೀತಿಯು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವದು.

ಬೆಲೆ:— ಮೈಸೂರು.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಬಿರುದುಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರಾಜ ವೈದ್ಯರು ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ತಿಂಗಳಿಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅರೋಗ್ಯ ಕರು. ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೋಳಿ, ದ. ಕ.

"ನಸ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ವೈಕರಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಘಾತಾಶ್ಮರಿ ಕುರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ವೈಪರಿಗಳು/ಕೊಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವವು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲೇ ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ. . . ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ,, 13—12—0.

ಒ ವಿ ಪಿ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ನಮ್ಮ ನಂಬಲೆ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಅರೋಗ್ಯಕರು ಅರ್ಧಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಕಳಿಸಲಾಗುವದು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—
ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯವಿಂದಿರ, ಕುಡುಪಿ.

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ನಮ್ಮಂಥ ಕಳಿಸುವ ಮಾಂಗಲ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆಯಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ದಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ಎಂದು ಮುದ್ರಿಸಿರುವ ಲೇಬಲು ಇರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಈ "ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವನ್ನು ತೆಗೆದ ಯಿಂದ — ಬೇರೆವ ಸಿರಿಂಜಿಗಳ ಇರ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಂದ್ರಿಯ ವಾರದೆಯೆ, ಮಾಂಸ ಕ್ರಮೇಣವೆ ವೃದ್ಧಿಯಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ಮತ್ತು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ ರೂ. ಹಸಿವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲಬದ್ಧತೆಯು ಸದಯವಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಕಾರವನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಹುಟ್ಟುವುದು. ದಿನಬಿಳಿಗೆ ಬಲವನ್ನೊಂಟುಮಾಡುವುದು, ಹಳೇ ತಲೆನೋವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು, ಧಾತುವನ್ನು ಕೆಲುಬಿಸುವುದು, ಸೊಂಟದ ನೋವನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿಸುವುದು. ಈ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಎಂಬುದು ಆ ಬಿಲ್ ಕಾಂಪಿನಿಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಳೆಯುತ್ತದೆ.

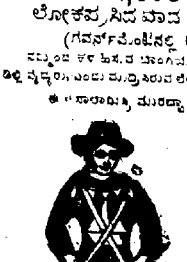

ಈ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣಹೊಂದಿದ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ರಂಗೂನ್, ಏಸಾಂಗ್, ಅಕ್ಯಾಬ್, ಕಲ್ಕತ್ತ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಅರ್ಜಾಗಿ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅಪ್ಪಗಳ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಳಳ್ಳು ಎಂದು ಸಿದ್ಧರಪಡಿಸಿದರೆ ದೀಳಿ ಕಂಡ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ನಾವು ಹಾಗೆ ಕೊಡದೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ದೀಳಿ ಕಂಡ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮುರಬ್ಬಾವನ್ನು ಗಾ ವಿನಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಧಾತುಗಣ ಕೊಡುತ್ತೆ. ೨-೧ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಆಸ್ಮಾಂತರ ವರಿಗೂ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತೆ. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನ ಡಬ್ಬಿಯ ಆಚೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ: ಡಬ್ಬಿ ಗಕ್ಕೆ ರೂ 2; ಟಪ್ಪೆಲು ಖರ್ಚು ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೪ ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ ಆ. 6.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ದಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬ ಡಿಪೊ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕ್ರಯ ಶುಲಭ!

ಕ್ರಯ ಶುಲಭ!!

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ವೀಣಾಂಬರ, ಮುಗುಟಿ ಮೇಲೆ; ರವಳೆ ಕಾಳು, ಳ ಸ್ಟೂರಿ ದಗ್ಗರೆ ಇಷ್ಟೂ ಅನೇಕ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಕೆಲವರುವರಿಗೆ ಏ. ಪಿ. ಯಂತೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು. ೧೫ ರೊಳ ಳಾಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ಆ ರೊಳಗೆ ಆಗು ಗಳಿಗೆ ರೂ. ವಾಗಿಂದ ರೂ. ೨೦೦ ವರೆಗೆ. ೧೫ ರೊಳಗೆ ಉದ್ದ ೩೫ ರೊಳಗೆ ಆಗು ಗಳಿಗೆ ರೂ. ೨೫ರಿಂದ ರೂ. ೨೫೦ ವರೆಗೆ. ೧೫ ರೊಳಗೆ ಉದ್ದ ೩೫ ರೊಳಗೆ ಆಗು ಗಳಿಗೆ ರೂ. ೪೦ರಿಂದ ರೂ. ೩೦೦ ವರೆಗೆ. ೧೫ ರೊಳಗೆ ಉದ್ದ ೩೫ ರೊಳಗೆ ಆಗು ಗಳಿಗೆ ರೂ. ೫೦ರಿಂದ ರೂ. ೪೦೦ ವರೆಗೆ. ೧೫ ರೊಳಗೆ ಉದ್ದ ೩೫ ರೊಳಗೆ ಆಗು ಗಳಿಗೆ ರೂ. ೬೦ರಿಂದ ರೂ. ೫೦೦ ವರೆಗೆ. ೧೫ ರೊಳಗೆ ಉದ್ದ ೩೫ ರೊಳಗೆ ಆಗು ಗಳಿಗೆ ರೂ. ೭೦ರಿಂದ ರೂ. ೬೦೦ ವರೆಗೆ. ೧೫ ರೊಳಗೆ ಉದ್ದ ೩೫ ರೊಳಗೆ ಆಗು ಗಳಿಗೆ ರೂ. ೮೦ರಿಂದ ರೂ. ೭೦೦ ವರೆಗೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಾತ್ರದವು ಸಹ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಸಲಿ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಮಾಲುಗಳು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ADDRESS— Sivaram Ramaswamy

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲೆ ೧ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಟಿ. ಖ.-4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ವಿಜಂಟರು:

ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಾಧವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

ಅಯ್ಯಾ!

ನಾವು ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಬಗೆ ಕಮ್ಮಿದೆಸರ ವಿಷಜ್ವಾಲಾಂಕುರವಾದದ್ದೂ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಉಪ್ಪುರಹಸ್ಯವಾದದ್ದೂ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಅತಿ ಆಪಾಯಕರವಾದ ಅಪಾದಿಂದ ಕಶ್ಮಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ನಮಗೆ ಬರಿಯುವಲ್ಲ ನಾವು ಗೊತ್ತಾದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನ ಸಂಗತಿಸಿ ಕಾಪಾದುವೆವು.

ಪುಸ್ತಕವು.

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪಠಿಯುಮೂ ಓದುವರು.

ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಮಾಫ್.

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಅತಂಕಸಿಗ್ರಾಹ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ನಿಳಾಸು:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮಹೇಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,

—ಆಯಂಕಸಿಗ್ರಹ ವಿಷಧಾಲಯ, 167, ಹ್ಯಾರಿಸ್, ಮದರಾಸು

ಮತ್ತು 96 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸು.

Local Agents: **Raphael & Co.,**
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಬೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ್ಯ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಚಂದ್ರಾಯಣವು ರಕ್ತವನ್ನು ಕಲ್ಮಷವಾದ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ಕಳ್ಳಿಸಿ ನವೀನ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೊಸಗಾಗಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಿಕೃತವಾದ ಮಲಗಳನ್ನು ಬೆವರಿನಲ್ಲಿ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ, ಮಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಮಷವಾಗಿರಿಸಿ, ಶರೀರವನ್ನು ಕೃಶವಾಗಿಯೂ, ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಂತೆಯೂ ಮಾಡಿ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಹಾಲಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಸಾಧಿಸ್ಪಾ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗುಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅತ ಪ್ರಯತ್ನವಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಾಲ ಸಾರಿಬಿಟ್ ರೂ. 1—0—0 ನೂಕ್ಕ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಟಿಪ್ಪೂ ಕಳ್ಳಿಯಾಂಪೆಲ್ ಬಾಲ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನವ್ಯ ಕಳ್ಳಿಯಾಧಿಪತಿಯ ಸ್ವೀಕೃತ ಕಳ್ಳಿಯಾಕ್ಷ ನವರಾತ್ರಿ ಮಹೋದಯ ಕೃಪಾ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆಯುರ್ವೇದಾನುಸಾರ ನವರಾತ್ರಿ ಕೇಶವರ್ಧಕ ತೈಲಗಳನ್ನು, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಗುಣವಾಗಿ ಶೀತಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಮ್ಮು, ನೆಗಡಿ, ಗಂಟಲು ನೋವು ನವರಾತ್ರಿಯನ್ನು, ಮಕ್ಕಳ ಕಡಿಮೆ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಬಾಣಂತಿಯರ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸರ್ವಾಕ್ಷಣವಾಗಿ ಮಾನವಿಕ ಶಾಂತಿಯಾಗಿ ರೋಗಗಳಿಗೆ, ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಹಲಗೆಂದು ಮಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಾಗಿರಿ, ದಿವ್ಯಚಿಕಿತ್ಸೆಯಂತೆ ಗುಣವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದಕರವಾಗಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಭೂಷಣವೇ!!!

ಸ್ವತಃ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಳ್ಳಿಯಾಕ್ಷ ಇದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇದು ಇತ್ತ ಅದ್ಭುತವಾದುದು. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ನೂಕ್ಕ.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲಕ್ರಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಹಲ್ಲುಹುಟ್ಟುವಾಗ ರೋಗ ವಿಲ್ಲದಂತೆ ಇದು ಅಂದಾಜಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದು ಬಾಲಸುಧಾ ೧-೨ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಮಗುವಿಗೆ ೩ ವರ್ಷ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳ ಧೃಡವಾದ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಮಮಸ್ತ ಖಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉಪಯೋಗಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆ ರೂ. ೧ ನೂಕ್ಕ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಔಷಧಗಳು ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ:

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,

ಮೈಸೂರು.

ಕರ್ಣಾರ್ಕ

Karnik's Ague Mixture.

ಏಗ್ಯೂಮಿಕ್ಸ್ಚರ್

ಚಳಿಜ್ವರ, ಮಲೆರಿಯಾ, ಅಂತರಿಕ (ದಿನಬಿಟ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಾಲ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಅದ್ಭುತವಾದ ಮದ್ದು! ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಖಾತ್ರಿಪಡಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೦೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲೆಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಪೆನೊಂಪಿನ್:— ಕೊಲೆರಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಒಕರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ ೧೫ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು:— ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ಡಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ ನನ್ನ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಪುಕ್ಕಟೆ.

ಕರ್ಣಾರ್ಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,

56 ಗಿರಗಾಂವ್, ಮುಂಬಯಿ.

Agents:— The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಪಂಡಿತ ಜಪ್ಪು ಅಂತೋನ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸರವರ ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಗಳು.

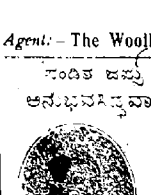

ಗೃಹಪ್ಪೆರವಿ ಪೌಲ್ಪು.

ಈ ಕೈಯ್ಯನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಣಾಮ ಬಾಲಗೆಡಸು, ಭಯಾಕ್ರಾಂತರಾಗುವ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಲ್ಲದಂತಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಶೀಸೆ ೧೦—೪—೦

ಕೊಡಾಶಾದಿ ಮಾತ್ರೆ.

ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಯಾಹುಣ್ಣು, ಬಾಲಗೃಹ, ಅತಿಸಾರ, ಜ್ವರ, ಅತಿಸಾರ, ಇವೆಲ್ಲವು ಖಂಡಿತ ಗುಣವಾಗುವು. ಡಜನ್ ೧೦ ಕ್ರಯ ೦—೬—೦

ವಜ್ರಕಂಠ ಧಾತುವೃದ್ಧಿ ಲೇಹ್ಯವು.

ಈ ಔಷಧಿಯನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವ್ರತವಟ್ಟು ಕಯಾರಿಸುತ್ತೇನೆ ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಗೃಹಸ್ಥರು ಒಂದಾವರ್ತ ತಿನಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾನೇ ತಿಳಿಯುವರು. 1 ಕೆಜಿ ಲೇಹ್ಯವನ್ನ ತಿನ್ನುವವರಿಗಾಗಿ ಪಥಂಸಕ್ಷವು ವಿದ್ಯುಕ್ಷಲನ, ಧೂಪ ಸ್ನಾನ, ಸ್ತ್ರೀಸಂಭೋಗ, ಸ್ಖಲ್ಪೇಂದ್ರಿಯ, ಉಬರಂಕ, ಇವೆಲ್ಲವು ನಾಶವಾಗಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿಯು ರಕ್ಷವೃದ್ಧಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಸೇರು ೧ಕ ಕ್ರಯ ೧೦—೦—೦.

ಪಂಡಿತ್ ಜೆಪ್ಪು ಅಂತೋನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್,

ಸಬ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಎದುರು, ಕಂಕನಾಡಿ ಪೋಸ್ಟ್,

ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಎ. ಎಸ್. ಡಿ'ಸೋಜ,

ಏಜಂಟ್, ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ರೋಡು, ಮಂಗಳೂರು.

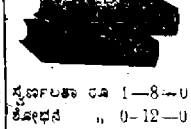

ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಸ್ವರ್ಣಲತಾ	ರೂ. 1—8—0	ಪೂರ್ಣಕಲಾ	ರೂ. 1—4—0
ಕೋದಂಡ	,, 0—12—0	ಹರಿದಾಸಿ	,, 0—4—0
ಮನೋರಮ	,, 1—0—0	ಕ್ಷಾಯನಲಾಂಗಿ	,, 0—6—0
ಜಾಮಲಿ	,, 0—6—0	ಗಜೇಂದ್ರಸಿಂಹ	,, 0—12—0
ಉನ್ಮಾದಿನಿ	,, 0—6—0	ಪದ್ಮಿನಿ (ಚಿತ್ರಾದಿನ ಮೊದಲನೇ	
ಪ್ರಿಯಂವದಾ	,, 0—4—0	ಜೋಕುಮಾರ	ರೂ. 1—8—0

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿ ½ ಆಣೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿ.

ಯಂ. ಎಸ್. ರಾವ್ ಕಂಪೆನಿ,

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಅರ್ಕುಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

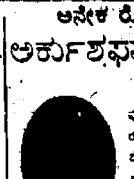

ಇದು ಕೆಮ್ಮ ಹೊಸಿರಿಂಸೆಯೇ ಅಧ್ಯಕವಾದ ಗೂಢವಳ್ಳ ಔಷಧವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ತಿಳವಟಿಕೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಪ್ರಸಂಶೆಮಾಡಿದವೇನು? ಔಷಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂದಿನಿಂದ ರೋಗಿಯೇ ಗುಣವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಬಳಿಕ ಸಚಿತ್ರಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಿಯಾಯ ಮಾಡುವದೇನು? ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ಥಂಭ ವೈದ್ಯರಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಿಂದಲೂ ಅನುಭವ ತಕ್ಕೊಂಡಿವೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಂತೆ ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣ ವರಿಯಾದನಂತರ ನಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದಿವೆ. ರೋಗಗಳ ವಿವರ:—

ಕೃಯರೋಗ, ಹುಚ್ಚರೋಗ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮಲರೋಗ, ಮೂಜವಾಸಿ (ಕಾಲಾ), ಕೈಗ, ಚಳ್ಳಿಯರ, ವಿಷಮಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರಕ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಕಿವಿಸೆಲ್, ಮೂಗಿನಿಂಳಗಿನ ವಿಸಪ, ವೆಂದರಾದ ರೋಗ, ಕಣ್ಣಿ ನೋಗಳ ಹುಟ್ಟು ಬೀರೋಡ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟುಸೋವು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಕ್ಷಾಸ, ಅಡಸ್ಥೆ, ಇದ್ದರಿಸಿ, ಅತಿಸಾರ, ಹೊಟ್ಟೆಹೊಸಿ, ನೈತಿಕಾಲಿ, ಅರಡಲೆಹೊಸಿ, ನರಹೊಸಿ, ವಾತಹೊಸಿ, ರೇಸ್ಟಿಡ್ಡು, ಗುದ್ದುವ್ಯನ ದೇನಿ, ಹುರಕ, ಕಜ್ಜಿ, ಗಜಗರ್ಣ, ಕಜ್ಜಿ, ಇಸುಬು, ಧಾಯುವ್ಯಣ, ನಾರುಹುಣ್ಣು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಟ್ಟಿನಹೊಸಿ, ಹಡದ ನಂತರ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಪಸುಗರ ಬಾಲಗ್ರಹ, ಕೋಡಗನೆಸ್ಸು, ಅರಿವಿ, ನಟ್ಟುಬೆಡಿಸ, ಹೆಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡಧಾಗೋಡಿ, ವೈ ಹೊರಬೀಳೋದು, ಮತ್ತು ಆಪಾಲವ್ಯದ್ಧಗಳು ಮೈಧುಗೂಡ ಸಹ ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು; ಚೀಲ ಮತ್ತು ಸರ್ವದಂಶ ಇದು ಸೊಪ್ಪಸು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಯಾತ್ರಯಾಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಮೌಲ್ಯ ವಾದ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರೋಗರಹಿತರಾಗಿ ಎಂದು ಬಡವರಿಗೂ ಧನವಂತರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಲೆ ಇಡಿಸಿ ಕ್ರಯ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲಿಗೆ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 2 ರೂಪಾಯಿ. ನನಗೂ ಉದ್ಧಿಕ್ಕೆ 5 ಆಣೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಬೀಳುವುದು. ಇದರಿಂದ ಗಂ ಬಾಟಿಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಇರುವ ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಕ್ಕೆಂಡರೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು 5 ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಪಾಪನ ಪತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಪಸಂಕ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಸಿಗುವವು. ನಿಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದುಕಾಲಿಗಾಗಿ 3 ಬಾಟಿಲಿಗಳು ಒಂದೆ ಸಾರಿ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು 5 ಆಣೆ ಬೀಳುತ್ತೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಸ್. ಕೆ. ತಿಂಗಡಿಯವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾಮಿಪಾಸ್ಥಿಕ (ಕಾಮ ಸಂಜೀವನಿ ಲೇಸ್ಯ) ೪೨ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. 3—0—0 ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಆಯುರ್ವೇದಪಥ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗದೆ ನಿಗುತ್ತೆ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

ಅರ್ಕುಶಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್ ಶಕಾಪುರ, (ಬೆಳಗಾವ).

The Indian Tooth-ache Specific.

ಹಲ್ಲುನೋವಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧ.

ಇದನ್ನು ಒಂದು ದಾರ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ್ಲೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಹಲ್ಲು ನೋವುಗಳು, ದವಡೆಯ ರೋಗಗಳು ಅಂದರೆ ದವಡೆಯ ತಿಥಿಲಕೆ, ಬಾವು, ಪ್ರಣ, ಬೀಗು ಇತ್ಯಾದಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊರೆದುಹೋದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಠಿಣ ನೋವು ಬಾಧಿಸುವವರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿದೆ. ಇದು ನೋವನ್ನು ತಾಂಕಷಣ ಹಲ್ಲುಗಳ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ತೆಗಿಸುವ ಅವಶ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಔಷಧದ ಗುಣವನ್ನು ನೀವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಶೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—4—0; ಪೋಪಾಲ ಖರ್ಚು 4 ಆಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ವರ್ತಕರಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಗೇ ೧೨ ಶೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ರೂ. 12 ಮಾತ್ರ. ಈ ಳೆಕಸದ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

STANY BROTHERS, MANGALORE.

ಸೊಗಸಾದ ಕಾಫಿಹುಡಿ.

I	ಕ್ವಾಸ್	0—10—0
II	ಕ್ವಾಸ್	0—8—0
III	ಕ್ವಾಸ್	0—6—0

ಹೊಡೆಲುಗಳಿಗೂ ಫ್ಲವ್‌ಗಳಿಗೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮೈಲಾರ್ಸಲು ರವಾನಿಸಲಾಗುವದು. ಈ ಳೆಕಸದ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

STANY BROTHERS, MANGALORE.

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆ—ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಸ್ವಾದ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನ ಈಗಾಗಲೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರುವವರಿಗೆ ಬಾಯಿ ಎಷ್ಟೋ ಭಾಗಿಗೆ ಕಾಲ ಭಯಾಪಯಾಸುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲ ಅಕಾರವು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ಸವಾಸಿಸಿದ ಸುಖವಾಗಿ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗುವುದು. ಮಕ್ಕಳ ಕೀಟವಾಕ ಮತ್ತು ಅಜೀರ್ಣಗಳಿಗೂ, ಥಂಡಿ ಹವಾಕ್ಕೂ, ಪ್ಲೆಗ್, ಕಾಲಾರಾ ವಿಷಕಾರಿವ್ಯವಹಾರಿಂಳ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಂಜೀವನವೆಂಬುದನ್ನು ಆ್ಯಪಕರಲ್ಲಿ ಇದರ ಶಕ್ತಿಯಂದ ಕೆಲವು ಕೆಮ್ಮು, ಏಕೆಂದ್ರರಗಳು, ಕಲೆಧಾರ, ಮೈಕ್ಕೆಧಾರ, ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದಿರೋದು, ಮಲಬದ್ಧ, ಉಬ್ಬಸ, ತಲೆನೋವು, ಗಂಟು ನೋವು, ನವ ನೋವು, ಕೊಸಲಾದವೆಲ್ಲವು ಅಮೂಲಾಸಿಲ್ಲದೆ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಳ್ಳು ದೀಪ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಎಳ್ಳು ಮತ್ತಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳಷ್ಟರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ರೋಗವು ಬಾರದಂತೆ ಅಥವಾ ಬಂದರೂ ಅತಿಸಾರವಾಗದಂತೆ ಅಂಟಾದ ರೋಗವನ್ನು ಕ್ಷಣಾ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಪ್ರಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ. ಹುಷಾರು 30] ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೩ ವರ್ಷ ೦ ತಿಂಗಳಿಂದ ರೂ. 1-4-0 12ಕ್ಕೆ ರೂ. 2-8-0. 25ಕ್ಕೆ ರೂ. 4-11-0. 50ಕ್ಕೆ ರೂ. 9-0-0. 100ಕ್ಕೆ ರೂ 17-0-0. ಪೋಪಾಲ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಚೀಂಗಿರೆಸಾಯನ:—ಕುಲ್ಲಾಕಲ್ಲವಾದ ಪಿತ್ತವನ್ನು ಕಸ್ತೂರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಲಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಮಡಿಸುವುದು. ಶೀಸೆಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 12 ಆಣೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 1-4-0. ಪೋಪಾಲ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಖುಡಾಮಲಕರಸಾಯನ:—ಕಾಂತಿ, ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ, ಕಣ್ಣಿನಬಲ, ಅಕ್ಷಿಪ್ರಭೆ; ಮುಖಸೌಂದರ್ಯ, ಪಿತ್ತಶಾಂತಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯಬ್ಬುರ, ಮಲ ಬಂಧ, ಅಜೀರ್ಣ ಪ್ರಾಣಿಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಫ್ಫ ಕಳವುಲ್ಲಾ, ಇವೆಲ್ಲವು ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಶೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 12 ಆಣೆ. ಪೋಪಾಲ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಶತಾವರ್ಯರಸಾಯನ:—ಈ ರಸಾಯನವನ್ನ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಹೊಸಸ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲವಂತ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಕಫಗಳು ಬಹುಬೇಗ ಗುಣವಾಗುವುದು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇವೆಲ್ಲವು ಮಂಡಿಯಾಗಿ ಗುಣವಾಗಿ ಸ್ಥಳಕೊಂಡಿರುವ ಬಿದ್ದವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಹುಡುಗರು ಅಪಕ್ಷಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲೇ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಬೇಗನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಅಪಕ್ಷರೂಪ ಬೇಸರಪ್ಪು ಕಮ್ಮಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ಔಷಧವೆಂದು ಕಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣವಾಯಿತೆಂದು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಶೀಸೆಗೆ ೧ಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 12 ಆಣೆ. ಪೋಪಾಲ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— **ದಿ. ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.** ನವ್ಯವೈದ್ಯಶಾಲೆ, ನಂಜನಗೂಡು.

Printed & published by V. B. Kakkilaya at the Mangalore Trading Association's Steam Press, Mangalore.

Registered No. ೧೫ ೧೮೮೬.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ:—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧ ರೂ. ೧—೮—೦.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ-ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಟಪ್ಪಾಲ ಖಾಸಲು ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ ೨—೮—೦

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ ! ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ನಿರಾಮಂ ! ನ ನಿಷ್ಠಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- ! ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ ! ಹರುಷವಾಯತೆ! ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವ ಸುಧುತ ಬರುತಿರುವ ॥
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು ! ಮರಿತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ! ! ತೆರಳಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಷ್ಠಿತಾರ್ಥವನು. ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ಕಾರೀಕು ೩ನೇ ಮೇ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೦. ಸಂಚಿಕೆ ೧೮.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅತಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಒತ್ತು, ಕಂಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು. ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ; ಎಲೆಯು ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಬಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸಾಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮುಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

'ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ' ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ಮಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
—— 1 ರಾಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಧಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳು! ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶ್ಯರಿಂದ ತಯಾರಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥವು.

ಬಾಸಾಣಿ, ಧೂಪ ಮುಕ್ಕುರ, ಬತ್ತಾಸು, ಇಳಕಲ್, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಪ್ಪಳಮಕ್ಕರಿ, ವಿಧವಿಧ ಬಿಂಗಿರಾಯಿ, ಅರಳೆಕೆಟ್ಟಿ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ, ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಕೆಲವರ್ತನೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಸಕಲಸಾಮಾನುಗಳ ನಿತ್ಯ ಕಾಸ್ತ್ರಿಕವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.

ಮದುವೆ, ಉಪನಯನಗಳು, ಹಬ್ಬ, ಉತ್ಸವಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿ, ರವಕೆಕಣಗಲು, ದೊಡ್ಡಕಣಗಲು, ಅಂಗೀ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಬೊಂಬೆಗಳು, ಚಿತ್ರಾದಿ ಚಿತ್ರಾದಿ ಉಪಯುಕ್ತವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು

ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,

ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಠಾಣಂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಿಂತ ಚಿಕೀಸವಾದ ಸೊಲಭ ದರಗಳು.

ಚಿಲ್ಲರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳವರಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ಹತ್ತಾರಾಣಿ ಬಾಹಿರವಾದ ತೀರಗಳ ರವಾನೆಯು ಬಂದು ಸೇರುತ್ತದೆ.

ನೋಟೀಸು.

ಆರಳ ಗ್ರಾಮದ ಮಲಿಲರಪಟ್ಣ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗೆ ನೆಕೆಂಡರಿ ಗ್ರೇಡಿನ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನು ದೇಕಾಗಿರುವನು. ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿದನ ದರವು ಕೆಳಗೆ ಹೆಸರು ಕಾಣಿಸಿದವರಿಂದ ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದು. ಬ್ಯಸುವುಳ್ಳವರು ಈ ತಿಂಗಳ ಆಖೈರವಕ್ಕೆ ಸಕ್ಷ ಮಜಾಂತರ ಯಾಚಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು.

ಮಲಿಲರಪಟ್ಣ, ಆರಳ ಶಾಂತಿರಾಜಪೈಲ್ಲೆ.
ತಾ. 17—4—18 ಆರಳ ಗ್ರಾಮ ಪೋಸ್ಟು ಬಂದ್ಯೋ.

ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಎಲ್ಲಾ ಬೇನೆಗಳನ್ನು ತಲೆಸಿಡಿತ, ಸೊಂಟದ ನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆನೋವು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ವಿಧಾನಗಳ ನೋವುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸುವ

ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು

ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಣಿ ಎಂಟಕ್ಕೆ ಆದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 5—4—0 ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕೆಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 1—0—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಬರೀ ಚೋಕಿನ ಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 1—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ,

6, 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಉಡುಪಿ—ಕೊಚ್ಚಿಕಾರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ನುಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ವಿಲಾಸಿನೀವಟಿಕಾ

ಈ ಔಷಧಿಯು ಹೆಸರು ಯಾವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದೋ ಆ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ತಿಂದ ಕಾಲು ಗಳಿಗೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಔಷಧಿಯು ಗುಣವು ಕೈಕ್ಯವಾಗಿವದು.

ಕ್ರಯ 16 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಡಬ್ಬಿಗೆ-ರೂ. 1

ಮೇಹ ಮರ್ದನ ಚೂರ್ಣ.

ಮೇಹಕಾರಕದಿಂದ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಪಿಡಕ ದೋಷಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೂ ಈ ಚೂರ್ಣವು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಾಡುವದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0

ವಿಳಾಸ:—
ರಾಜಶ್ರೀ ನಿರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
27, ಪೈನಾಬುಡಾರು ರೋಡ್, ಮದರಾಸು.

ಒಂದೇ ಮಾತು ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಲು ಆಗದು.
ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಘಂಟೆ ಳೊಳಗೆ ಗುಣಮಾಡುವ

ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳು

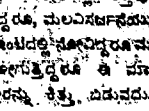

ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಹಸಿವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ ಮತ್ತಿತರದಲ್ಲಿಯಾ ಇದ್ದಿಲ್ಲಿಯಾ ಧಾತುಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ರೋಗವು ದೇಹವನ್ನು ಕೆತ್ತು ಬಿಡುವುದು. ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ದೆಬ್ಬಿ, ದಂಗಾಣಿ, ತಾಮ್ರ, ಭಸ್ಮಗಳು ಎತ್ತು ಮಾತ್ರವೂ ಸಮಾನವಾಗಿರುವವು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಿ ಡಿಬ್ಬಿಯ ಹೊದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿ ಡಬ್ಬಿಗೆ 1—0—0.

ವಿಳಾಸ:— ಮದನಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸ್ಸಿ
37, ಪೈನಾ ಬಡಾರು ರೋಡ್,
ಮದರಾಸು.

THE CANARA BANK, LIMITED., MANGALORE.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906.

1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Authorised and issued Capital Rs.	300,000 — 0 — 0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಚಂದಾ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ
Subscribed Capital	246,500 — 0 — 0	ಆಫೀಸಿದ ಮೂಲ ಧನವು ರೂಪಾಯಿ 300,000—0—0
Paid up Capital	243,050 — 0 — 0	ಚಂದಾಹಾಕಿ ಯತ್ತಿರ ಮೂಲ ಧನವು ,, 246,500—0—0.
Deposits	321,822 — 11 — 6	ಮೌಲ್ಯ ತೆತ್ತ ಮೂಲ ಧನವು ,, 243,050—0—0
Reserve and other Funds ...	99,097 — 7 — 0	ಠೇವಣಾತಿಯಾಗಿ ಕೊಡೂಪಾಡ ಮೊಲಲಗುಗಳು 321,822—11—6
		ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಥಂಡುಗಳು ... 99,097—7—0

Fixed Deposits of Rs. 50/- and above in multiples of Rs. 5/- received for 3, 6, 12 and 24 months @ 5, 5½, 6, and 6½% respectively at the discretion of the managing committee. In the case of deposits for 12 months and 24 months interest will be paid half yearly.

ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತಿಂಗಳು 3, 6, 12, ಮತ್ತು 24ರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 5, 5½, 6, ಮತ್ತು 6½ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ರೂ. 50 ಯಾ 50ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಮೊಬಲಗುಗಳು ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರಿನ ಮೇರಿಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು. 12ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು 24 ತಿಂಗಳ ಠೇವಣಾತಿಗಳ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು.

Short-notice Deposits requiring one week's notice of withdrawal after one month received @ 2½% per annum at the discretion of the managing committee.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರಿಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಕಾಲ ಸೂಚನೀಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಸೇಕಡಾ 2½ ದ್ರವದಲ್ಲಿ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟು ಯವರಿಗೆ ಯುಕ್ತತೋರಿನ ಮೇರಿಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾದಾವು.

Current Deposit Account opened free of charge.

"ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್" ಎಂಬ ಹಾಳ್ಗಲಿಕಾತಿಗಳು ಠೇವಣಿ ಮೊತ್ತರ ಅಮೂಲಾಲತೆಗಾಗಿ ದೀಂಕಿನ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಮರ್ಜಿಲ್ಲದೆ ಇಡೋಣಾಗುವವು.

Savings Bank Account opened for any sum not less than Re. 1 As. and multiples thereof and interest paid @ 2½%.

ಸೇವಿಂಗ್ ಬೇಂಕಗಳಲ್ಲಿ 1 ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಾತಿ ಇಡೋಣಾಯಿತ್ತು. ಈ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 2½ರ ದರ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು.

Loans granted on proper securities and pledges of Canara Bank Ltd.,

ಸೂಕ್ತ ಜಾಮಾದ್ಗಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕೆನರ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲಗಳು ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತವೆ.

P. Gopal Naik,
Secretary

Mangalore, 1st. May 1918.

ಮೈಸೂರು ಊದುಬತ್ತಿಗಳು

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯಜನಕವಾದ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಿರಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಊದುಬತ್ತಿಗಳು. 24 ರೂಪಾಯಿ ತೂಕದ ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 12, 5, 3, 2-8-0, 1-0-0

ಅರಗಜ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವೆಗಳು. ತೋಲ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3, 2, 1.

ಬಾಲಗ್ರಹಧೂಪ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಗಾಳಿಪೀಡೆಗೆ ಸಂಜೀವನವಾದ ಧೂಪ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಲ್ಲ. ಟಿನ್ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ.

ಜರದ. ಜೊಗಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅತಿ ರುಚಿಕರವಾದದ್ದು. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ.

ರಾಯಲ್ ಸುಗಂಧಿ. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ಇದು ಗಂಧದ ಬಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಡದಂತೆ ಬಹಳ ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರತ್ತೆ. 1 ಶೀಸೆ ಸುಮಾರು 100 ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ.

ಲವೆಂಡರ್. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 1—4—0.

ವರ್ತನೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ಎರಡಾರ್ಪಿಸಿ ಬಹುಮಾನ ಹಂಚಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋಲ್ ಸೇಲಾಗಿಯೂ ರಿಟೇಲಾಗಿಯೂ ವಿಕ್ರಯಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಟಿ. ಎಲ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸುಗಂಧಕಾರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಶ್ರೀ. ಭವಾನಿಶಂಕರ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಜಂಟರ್ಸ್ ಬೇಕ್! ಥರ ಪ್ರೈಸ್ ಕರೆಕ್ಷನ್!!

ಶತಮಾನೀಯ ಆಯುರ್ ಸಂಜೀವನಿ ಬಿಸ್ಕತ್, ಬಾಲಸಂಜೀವನಿ ಬಿಸ್ಕತ್, ನವಂಬರ್ ೯ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆಯು ಸೇರಿ, ಆನಂದವನ ವಿಲಾಸ, ಕುಟುಂಬ ಜೀವನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಸೇರಲು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ.

೧ನೆಯ. ಕಂಠೀರವ. ಈ ಸಿದ್ಧರಸಾಯನವಿಷದಿಂದ, ರಕ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಶುಕ್ಲಗಳಿಂದ, ಚಾಕಚಿಕ್ಯಗಳು ನಿತ್ಯಂತೆಯಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮ 16 ಔನ್ಸಿಗೆ ರೂ. 1.

೨ನೆ. ಸೂರ್ಯಪ್ರಭಾ. ಇದು ಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರಿಯ, ಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರಿಯಪಕ್ಷವನ್ನು ಕ್ಷಯಿಸಿ ಕುಮಸುತ್ತದೆ. ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೩ನೆ. ಆಶೋಕಾರಿಷ್ಟ. ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಬಾಹುಬಲದಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ೧-೪-೦

೪. ಗರ್ಭ ಪುಷ್ಟಿಕರಣ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಮಾಡಿ ಸುಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿಸಲು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಶೀಸೆ 6ಕ್ಕೆ ರೂ. 1.

೫. ವಿಧುಮಾಧನಿ ಪಿಲ್ಸ್. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರಸವ ಅಂತರಿಲ್ಲಿ ತೊಡಕಿಲ್ಲ ಸಿದ್ಧೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 60ಕ್ಕೆ ರೂ 2.

೬. ಬಾಲಸಂಕರಿ. ಹಾಲಿಲ್ಲದ ಹೊಸ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೀರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಪಾಲ್ಪ ಕೊಡಲಾಗಿ ಮೇರೆ ಅಮೃತಾಹಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 4ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0

೭. ದರ್ದೂರ್ ಬ್ಯೂಟಿ ಪೌಡರ್. ಇದರ ಮುಖಪೂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಸರ್ವ ಕಪ್ಪಿಕಾ ಕಾಲಿಕಾಗಿ ಮುಖವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0

೮. ಅಮೃತಸಾರ. ಇದು ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆ ಶೂಲಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 1 ಶೀಸೆ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 1—0—0

N. B.—ನಮ್ಮ ಔಸ್ಧೀಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಸಹ ಸಾರಿಯರು ಔಷಧಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಕೆಲಿಸಾಸ್ಗೆ ತರುಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಎಮ್. ವಿ. ಶಂಕರ್, ಆಗ್ರಾಣಾಕಾರ್, ಮೆನೇಜರ್.

ಕನ್ನಡ ಪಾಠವನ್ನು
ಕಲಿಯುವ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳು.

ಅಜ್ಜಿಕಥೆಗಳು:

ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು.
ಹೇನು ಸತ್ತು ಕಾಗೆ ಬದವಾಯಿತು.

ಮೆಣಸಿನ ಕಾಳಪ್ಪ.

ತರ್ಗಣಿ ಮುದ್ದೆ.

ಅಕ್ಷರಮಾಹಿತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಶಬ್ದಗಳ ಕುಣಿತೋಗೆ, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬಾಲ್ಯ ಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ದೆಳದುಬರಬೇಕಾಗಿರುವ

ವಾಚನಪ್ರೀತಿಯು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದುವದರಿಂದ ಹುಟ್ಟುವದು.

ವಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಭಾಷಾಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ನವೀನ ಪುಸ್ತಕ! ನವೀನ ಪುಸ್ತಕ!!

ಹಿಂದೂ ವ್ರತವಿವೇಕ

ಲೇಖಕ: ಒಡ್ಡಮನೆ ಆತ್ಮಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿ.
ಕ್ರಯ—ಪ್ರತಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10.

ವಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಶಾರದಾ ಭಾಷಾಖಾನೆ,
ಮಂಗಳೂರು.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧ.

ಆನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ವನಸ್ಪತಿ ಔಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ "ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ಸ್ ಡೆಂಟೋನ್" ಎಂಬ ಈ ದಂತ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಖಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಭಕ್ಷ್ಯಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುದಿನಿಕ್ಕ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಾಯಿಯ ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲಿಗೆಸುಪ್ತಗಾಗುವದು, ವಸಡಿನಿಂದ ಕೀವು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊರಡುವದು, ಹಲ್ಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣಗೆ ಕಟ್ಟುವದು, ವಸಡು ಬೀಗಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವಲ್ಲಿ ಆತಂಕವಾಗಿ ಉಪದ್ರವಾಗುವದು, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಆಲಗಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಲುವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ತಿನ್ನುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಗುಣ ವಿಶೇಷ! ಅನುಭವವೇ ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಯ ಕಮ್ಮಿ!! ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು!!!

ಕ್ರಯ ಆಣೆ 5 ಮೆತ್ತು ಆಣೆ 9.

ಪರವೂರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಂಟರುಗಳಬೇಕೆಯಲ್ಲಿರುವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಕೊಳ್ಳುವದು.

ಸೋಲ್ ವಿಜಂಟ್:— ಜೆ. ಎಸ್. ಸೋಜ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ

ಸಾರ ಸಾಪರಿಲ್ಲಾ

ಈ ಸಾರ್ವಜನರಿಲಾ ಔಷಧವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸೇವಿಸಿಕರ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಧಂದಲ ತೆಳೆಯಲಿನ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಖಭೋಗ, ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಿಂದುಂಟಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕಾಹಿಲೆ, ಉಬ್ಬುತ್ತಿದ. ನರಗಳ ಥಿರುವ ನೋವು, ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಯಕ್ಕೃತ್ತಾರ, ಕೆದುಬು ಕರಂಗಿಹುಣ್ಣು, ಕಳ್ಳ, ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ರೋಗಗಳು, ವಿಷಕಡಿತದಿಂದುಂಟಾದ ವ್ಯಾಧಿ, ಪೆರಾಲಿಸಿಸ್, ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ರಕ್ತದಲಿಯ ವಿಷವಸ್ತುವನ್ನು ಎಂದರೆ ಪಾದರಸ ವ ಧಂಕಾದ್ದಾಂದ ಆದುತ್ಪತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆರೋಗ್ಯವಲ್ಲಿಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಶ.ದ್ಧವಾದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಳ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೦-೦

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಚರ್

ಇದು ಭ್ಯರ್ರ-ಶೀತಕ್ಷರ, ವಲೇಯಾ, ಜಾಂಡ್ಸರ, ಸನ್ನಿವಾತ, ಕೆಟ್ಟ ಬಾಯು ವಿಕಾರಂಬೂದ ರೋಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾಬಗೆಲ್ಲ ಹರಡಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ಸಹ ನಾಶಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇದು ಸಿಡುಬಾಗದಂತೆಯೂ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸತ್ಯ ಕೊಡುಗುಲು ಸಹ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಡಾಕ್ಟರ ವಿದ್ಯಾಂಸ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಸುಮಾಡುವದಕ್ಕಾದ ಜ್ವರವನ್ನು ಈ ಎರಡೇ ಎರಡು ಬಾಟ್ಲಿಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹುಷಾರಾಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. ೦—೧೩—೦.

ಆರ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ನರ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮುಲಾಮು

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಬಿದ್ದಾಗ, ಬಹಳ ಸಲ ಉಬ್ಬಿ ಹೊಯ್ಯುವಿಕೆ, ಮರ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವದು, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಇದೇ ಮೊದಲಾದ ಧಂಕಾದ್ದಾರಿಂದ ವ್ಯಥೆಪಡುವುದಾಗಿ ಕಾಣಿ. ಈ ವಿಷಧದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಸೋಯುವ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತು ಎಂತ ತರಹದ ಹಳ ಕಡಿಣವಾದ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಗುಣಾಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೇ ವಿಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಏನೊಂದೂ ನೋವನ್ನು ಕೊಡುವೆ ತಂಪಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಗಳ್ಕೆ ರೂ. ೧—೮—೦.

ವಿಳಾಸ:— ಆರ್. ಡಿ. ಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ;
ನಂಬ್ರ ಡಿ. ಫೈಯರ್ ರೋಡ್,
ಫೈಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಹತ್ತರ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

R. D. Kately & Co.
No. D. Frere Road,
Near Wright & Co. Fort Bombay

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸ್ಯಾಕಲುಗಳ ದುರುಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಸ್ಯಾಕಲುಗಳ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸೆಲಭಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ

ಮಂಗಳೂರು ಸ್ಯಾಕ್‌ಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್

(1917ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ವಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಪಡಕೊಂಡಿದೆ.)

ಇವರಿಂದ

ಬಲ್ಲೇ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಸ್ಟೆ ಡೆಂಟಲೀನ್ ಸ್ಟೆ

ಈ ದಂತಾಮೃತವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಿಗೂ ಒನಪಡಿಗೂ ಕೈಕಂಡ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ.

ಹಲ್ಲುನೋವು ಕಾಯಿವಾದಲೂಡನೇ 2 ಯಾ 3 ತಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಿವಿಗಳಿಗೆ ಜಾಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗುಣಕರ. ವಿಳಾಸವಾದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಒಂದು ವಾರದ ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ದಂತವ್ಯಾಧಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಷ್ಟಬೇಕಾಗದು. ಒಮ್ಮೆ 1 ಶೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗುಣವು.

ಶೀಸೆ ಗರ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0. ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಒಮ್ಮೆ 6 ಶೀಸೆ ತರಿಸುವವರಿಗೆ ಏ ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ಇಲ್ಲದೆ ಕಳುಹಿಸಲಾದೀತು.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಟ್ಟುನ ವವರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ:— ಮಂಗಳೂರು ಸ್ಯಾಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ಈ ವಿಷಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಜಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಂಶಕ್ಕೆ. ನಿರೆಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳ್ಗೆ ಘಂಟೆ ೮ರಿಂದ 10ರ ವರೆಗೂ ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ರಿಂದ ೮ರ ವರೆಗೂ ಹಲ್ಲುನೋವಿನ ಬಾಧೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡಸಲಾಗುವುದು.

ಯುದ್ಧ ವಿಚಾರ.

ಬ್ರಿಟಿಷ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ನಾಯಕರೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಿ ಬೆಲಿಯಟ್ ಹೋವರ ಕಂಪನಿಯ ಆಡಳಿತ ಸೆನೆಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಯ, ಪ್ರಭುಗಳವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರು, ಆದರ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಇವೆಲ್ಲ ವಿಶೇಷ ರಾಜಕಾರ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ನಮಗಿಗಿ ಬಂದೊದಗಿದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳೇ ಎಂದೆನ್ನಿಸಿ ನಾವು ಅಲೋಚಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳುಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಚರ್ಚಿಸಿದ ಯುದ್ಧವಿಚಾರವನ್ನು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಿ ಕಲಬೇಕಾಗಿ ಬಹುದು.

ಸರ್ಬಿಯದ ಕೊರಳನ್ನು ಒತ್ತಿಯುವ ಹಿಸ್ಸಲಿಕ್ಕಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಬಿಯದ ಪರವಾಗಿ ರುಷ್ಯ ಒತ್ತಿಯದ ಪರವಾಗಿ ಜರ್ಮನಿ ಎದುರು ತಂಡಗಳಾಗಿ ಹೇಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧವಾದವು, ಮತ್ತು ರುಷ್ಯದ ರಿಪ್ಪಕಾಗಿರುವ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ರುಷ್ಯದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಬರುವುದೆಂದು. ತಂದು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಮಾಡಿದ ತರಳ ಹಿಂದ ಜರ್ಮನಿಯು ಅಬಲೆಯಾದ ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್‌ನ ದಾಸಾಕಾರ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿ ತಂದು ಹಿಂದೆ ತಾನೆ ವರ್ಣಿಸಿದೆವು. ಈ ಮೂವರಿಂಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತಂಬಡಿಸಿ ಹಿಂದೆ ತಾನು. ಕೂಡ ಯುರೋಪಿನ ಬಿಮ ಮುಖ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೆಟ್ಟಿ ರುಷನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ.ವಿಷಕ್ಕೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನಾಹವಿಲ್ಲವಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟನ್ನ್ ಹೇಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಸಿ ಬರಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರ ವೆವು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧವು ಸರ್ಬಿಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದರೂ ಈ ಯುದ್ಧದ ನಿಜವಾದ ಸತ್ವವು ಜರ್ಮನಿಯ ಕೈಲಿರುವುದು ಎಂಬಲು ಜರ್ಮನ್ ಕೈಸರನಿಗೆ ಅಲಿಕ್ಸಾಂಡರ್, ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್, ನೆಪೊಲಿಯನ್ ಎಂಬ ೩ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಅಪ್ರತಿಮ ವೀರಪುರುಷರಿಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಸಾಯಿಕ್ ರತ್ನಾಸಾರಬೇಕೆಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು ತುಂಬಿದ್ದು, ಈ ಕಾಂಕ್ಷೆಯ ನೆರವೇರುವಿಕೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಅಳ್ಳಂತರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ತಿಳುವು ಸಮಯು ನೋಡಿ ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಲಿಯ ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದು ಅತನು ಹಾತ್ಕಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು ಎಂಬಲೂ ಹಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಕೊಳ್ಳಿಕ ವೀರನಾಗಿ, ಧೂರಿಯೋಧನವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಳಿದು ಬೀಳಿಂದಿರುವಂತೆ ನನ್ನ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಿತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬು ಹಿಂದಿನ ಆ ಬೀಜಾ ವೀರರಂತೆ ಸಾಹಸಪಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ, ಕಲುಷೆಯಾ ವೇಲೆ ಕೈಗತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವಳ್ಳೆ ಕಾರಣಗಳಿವೆವು, ಅದರ ತಡಕಿತ್ಕಗಳನ್ನ ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಬೇಕೆಂಬುದೇ ಕೈಸರ ತಂಡಕೆಯಾಗಿದ್ದು

ಈ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ದೃಷ್ಟಿಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಖಾಲಿಲು ಕಾರಣ ವೇನು? ಹಿಂದಿನ ಆ ಮಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಛಿನ್ನಿದ ಗರಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನ ಇತಿಹಾಸಕಾರರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಾ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈಗ ತರ್ಕಾ ನಮಯವಾಗಿಲ್ಲದೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜರಿಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಚಕ್ರವರ್ತಿತ್ವ ಮಂಜಾರಂಭಿಸಿ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಪೂರ್ವಾರ್ಧಗೋಳದ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಿಂತಕಾಗಿದರೂ ಕೈಬಾಚಿ.ವಿಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಬೀಚಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿಂದ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿನ ವಿಂದಾ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಾಯವ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಒಳಗೆನ್ನಿದರಲ್ಲದೆ ಅನಂತರದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳಂತೆ ಕಡಲುದಾರಿಯಿಂದ ಯತ್ನಿಸಲಲ್ಲ ಆದರೆ ಈಗ ಕಡಲುದಾರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ನೌಕಾಸೈನ್ಯವು ಕಟ್ಟಿಕಥಾಯಾಮವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಬರಿಗಸಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಗತಿಗಾ ಬರಿಗ ತಾವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಬರಿಗಸಿಂದ ಬರುವ ದಾಳಿಯನ್ನು ಒತ್ತಿರು, ಸರ್ಬಿಯ, ಬಲ್ಗೇರಿಯ, ತುರ್ಕಿ, ಅಫ್ಘಸ್ಥಾನ ತುರ್ಕಿಯ ವಸಾಹತುಗಳು, ಫಾರ್ಸಿಸ್ಥಾನ, ಅಫ್ಘನಿಸ್ತಾನ ಅಥವಾ ಬಲುಚಿಸ್ತಾನ ಇತ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕಡಿಪ ಕೊಂಡಿಗಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವಿಗಳನ್ನು ಚತುರೋಪಾಯ.ಗಳಿಂದ ತನ್ನವಂಶಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿ ಚತುರೋಪಾಯ.ಗಳಿಂದ ತನ್ನವಂಶಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಜರ್ಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಜರ್ಮನಿಯು ಒತ್ತಿಯವನ್ನು ತನ್ನ ಆಧಿಪತ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸರ್ಬಿಯದ ಕೊರಳನ್ನು ಒತ್ತಿಯುವ ಹಿಸ್ಸಲಿಕ್ಕಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಬಿಯದ ಪರವಾಗಿ ರುಷ್ಯ ಒತ್ತಿಯದ ಪರವಾಗಿ ಜರ್ಮನಿ ಎದುರು ತಂಡಗಳಾಗಿ ಹೇಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧವಾದವು, ಮತ್ತು ರುಷ್ಯದ ರಿಪ್ಪಕಾಗಿರುವ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ರುಷ್ಯದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಬರುವುದೆಂದು. ತಂದು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಮಾಡಿದ ತರಳ ಹಿಂದ ಜರ್ಮನಿಯು ಅಬಲೆಯಾದ ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್‌ನ ದಾಸಾಕಾರ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿ ತಂದು ಹಿಂದೆ ತಾನೆ ವರ್ಣಿಸಿದೆವು. ಈ ಮೂವರಿಂಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತಂಬಡಿಸಿ ಹಿಂದ ತಾನು. ಕೂಡ ಯುರೋಪಿನ ಬಿಮ ಮುಖ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೆಟ್ಟಿ ರುಷನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ.ವಿಷಕ್ಕೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನಾಹವಿಲ್ಲವಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟನ್ನ್ ಹೇಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಸಿ ಬರಬೇಕಾಯಿತು ಎಂಬಲು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರ ವೆವು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧವು ಸರ್ಬಿಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದರೂ ಈ ಯುದ್ಧದ ನಿಜವಾದ ಸತ್ವವು ಜರ್ಮನಿಯ ಕೈಲಿರುವುದು ಎಂಬಲು ಜರ್ಮನ್ ಕೈಸರನಿಗೆ ಅಲಿಕ್ಸಾಂಡರ್, ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್, ನೆಪೊಲಿಯನ್ ಎಂಬ ೩ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಅಪ್ರತಿಮ ವೀರಪುರುಷರಿಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಸಾಯಿಕ್ ರತ್ನಾಸಾರಬೇಕೆಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು ತುಂಬಿದ್ದು, ಈ ಕಾಂಕ್ಷೆಯ ನೆರವೇರುವಿಕೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಅಳ್ಳಂತರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ತಿಳುವು ಸಮಯು ನೋಡಿ ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಲಿಯ ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದು ಅತನು ಹಾತ್ಕಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು ಎಂಬಲೂ ಹಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಕೊಳ್ಳಿಕ ವೀರನಾಗಿ, ಧೂರಿಯೋಧನವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಳಿದು ಬೀಳಿಂದಿರುವಂತೆ ನನ್ನ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಿತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬು ಹಿಂದಿನ ಆ ಬೀಜಾ ವೀರರಂತೆ ಸಾಹಸಪಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ, ಕಲುಷೆಯಾ ವೇಲೆ ಕೈಗತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವಳ್ಳೆ ಕಾರಣಗಳಿವೆವು, ಅದರ ತಡಕಿತ್ಕಗಳನ್ನ ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಬೇಕೆಂಬುದೇ ಕೈಸರ ತಂಡಕೆಯಾಗಿದ್ದು

ಈ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ದೃಷ್ಟಿಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಖಾಲಿಲು ಕಾರಣ ವೇನು? ಹಿಂದಿನ ಆ ಮಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಛಿನ್ನಿದ ಗರಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನ ಇತಿಹಾಸಕಾರರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಾ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈಗ ತರ್ಕಾ ನಮಯವಾಗಿಲ್ಲದೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜರಿಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಚಕ್ರವರ್ತಿತ್ವ ಮಂಜಾರಂಭಿಸಿ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಪೂರ್ವಾರ್ಧಗೋಳದ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಿಂತಕಾಗಿದರೂ ಕೈಬಾಚಿ.ವಿಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಬೀಚಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿಂದ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿನ ವಿಂದಾ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಾಯವ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಒಳಗೆನ್ನಿದರಲ್ಲದೆ ಅನಂತರದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳಂತೆ ಕಡಲುದಾರಿಯಿಂದ ಯತ್ನಿಸಲಲ್ಲ ಆದರೆ ಈಗ ಕಡಲುದಾರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ನೌಕಾಸೈನ್ಯವು ಕಟ್ಟಿಕಥಾಯಾಮವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಬರಿಗಸಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಗತಿಗಾ ಬರಿಗ ತಾವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಬರಿಗಸಿಂದ ಬರುವ ದಾಳಿಯನ್ನು ಒತ್ತಿರು, ಸರ್ಬಿಯ, ಬಲ್ಗೇರಿಯ, ತುರ್ಕಿ, ಅಫ್ಘನಿಸ್ತಾನ ತುರ್ಕಿಯ ವಸಾಹತುಗಳು, ಫಾರ್ಸಿಸ್ಥಾನ, ಅಫ್ಘನಿಸ್ತಾನ ಅಥವಾ ಬಲುಚಿಸ್ತಾನ ಇತ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕಡಿಪ ಕೊಂಡಿಗಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವಿಗಳನ್ನು ಚತುರೋಪಾಯ.ಗಳಿಂದ ತನ್ನವಂಶಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಜರ್ಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಜರ್ಮನಿಯು ಒತ್ತಿಯವನ್ನು ತನ್ನ ಆಧಿಪತ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸರ್ಬಿಯದ ಕೊರಳನ್ನು ಒತ್ತಿಯುವ ಹಿಸ್ಸಲಿಕ್ಕಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಬಿಯದ ಪರವಾಗಿ ರುಷ್ಯ ಒತ್ತಿಯದ ಪರವಾಗಿ ಜರ್ಮನಿ ಎದುರು ತಂಡಗಳಾಗಿ ಹೇಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧವಾದವು, ಮತ್ತು ರುಷ್ಯದ ರಿಪ್ಪಕಾಗಿರುವ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ರುಷ್ಯದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಬರುವುದೆಂದು. ತಂದು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಮಾಡಿದ ತರಳ ಹಿಂದ ಜರ್ಮನಿಯು ಅಬಲೆಯಾದ ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್‌ನ ದಾಸಾಕಾರ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿ ತಂದು ಹಿಂದೆ ತಾನೆ ವರ್ಣಿಸಿದೆವು. ಈ ಮೂವರಿಂಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತಂಬಡಿಸಿ ಹಿಂದ ತಾನು. ಕೂಡ ಯುರೋಪಿನ ಬಿಮ ಮುಖ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೆಟ್ಟಿ ರುಷನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ.ವಿಷಕ್ಕೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನಾಹವಿಲ್ಲವಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟನ್ನ್ ಹೇಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಸಿ ಬರಬೇಕಾಯಿತು ಎಂಬಲು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರ ವೆವು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧವು ಸರ್ಬಿಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದರೂ ಈ ಯುದ್ಧದ ನಿಜವಾದ ಸತ್ವವು ಜರ್ಮನಿಯ ಕೈಲಿರುವುದು ಎಂಬಲು ಜರ್ಮನ್ ಕೈಸರನಿಗೆ ಅಲಿಕ್ಸಾಂಡರ್, ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್, ನೆಪೊಲಿಯನ್ ಎಂಬ ೩ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಅಪ್ರತಿಮ ವೀರಪುರುಷರಿಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಸಾಯಿಕ್ ರತ್ನಾಸಾರಬೇಕೆಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು ತುಂಬಿದ್ದು, ಈ ಕಾಂಕ್ಷೆಯ ನೆರವೇರುವಿಕೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಅಳ್ಳಂತರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ತಿಳುವು ಸಮಯು ನೋಡಿ ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಲಿಯ ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದು ಅತನು ಹಾತ್ಕಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು ಎಂಬಲೂ ಹಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಕೊಳ್ಳಿಕ ವೀರನಾಗಿ, ಧೂರಿಯೋಧನವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಳಿದು ಬೀಳಿಂದಿರುವಂತೆ ನನ್ನ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಿತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬು ಹಿಂದಿನ ಆ ಬೀಜಾ ವೀರರಂತೆ ಸಾಹಸಪಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ, ಕಲುಷೆಯಾ ವೇಲೆ ಕೈಗತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವಳ್ಳೆ ಕಾರಣಗಳಿವೆವು, ಅದರ ತಡಕಿತ್ಕಗಳನ್ನ ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಬೇಕೆಂಬುದೇ ಕೈಸರ ತಂಡಕೆಯಾಗಿದ್ದು

ಈ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ದೃಷ್ಟಿಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಖಾಲಿಲು ಕಾರಣ ವೇನು? ಹಿಂದಿನ ಆ ಮಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಛಿನ್ನಿದ ಗರಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನ ಇತಿಹಾಸಕಾರರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಾ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈಗ ತರ್ಕಾ ನಮಯವಾಗಿಲ್ಲದೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜರಿಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಚಕ್ರವರ್ತಿತ್ವ ಮಂಜಾರಂಭಿಸಿ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಪೂರ್ವಾರ್ಧಗೋಳದ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಿಂತಕಾಗಿದರೂ ಕೈಬಾಚಿ.ವಿಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಬೀಚಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿಂದ ಮೇಲೆ ಜರ್ಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿನ ವಿಂದಾ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಾಯವ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಒಳಗೆನ್ನಿದರಲ್ಲದೆ ಅನಂತರದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳಂತೆ ಕಡಲುದಾರಿಯಿಂದ ಯತ್ನಿಸಲಲ್ಲ ಆದರೆ ಈಗ ಕಡಲುದಾರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ನೌಕಾಸೈನ್ಯವು ಕಟ್ಟಿಕಥಾಯಾಮವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಬರಿಗಸಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಗತಿಗಾ ಬರಿಗ ತಾವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಬರಿಗಸಿಂದ ಬರುವ ದಾಳಿಯನ್ನು ಒತ್ತಿರು, ಸರ್ಬಿಯ, ಬಲ್ಗೇರಿಯ, ತುರ್ಕಿ, ಅಫ್ಘನಿಸ್ತಾನ ತುರ್ಕಿಯ ವಸಾಹತುಗಳು, ಫಾರ್ಸಿಸ್ಥಾನ, ಅಫ್ಘನಿಸ್ತಾನ ಅಥವಾ ಬಲುಚಿಸ್ತಾನ ಇತ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕಡಿಪ ಕೊಂಡಿಗಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವಿಗಳನ್ನು ಚತುರೋಪಾಯ.ಗಳಿಂದ ತನ್ನವಂಶಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಜರ್ಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಜರ್ಮನಿಯು ಒತ್ತಿಯವನ್ನು ತನ್ನ ಆಧಿಪತ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸರ್ಬಿಯದ ಕೊರಳನ್ನು ಒತ್ತಿಯುವ ಹಿಸ್ಸಲಿಕ್ಕಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಬಿಯದ ಪರವಾಗಿ ರುಷ್ಯ ಒತ್ತಿಯದ ಪರವಾಗಿ ಜರ್ಮನಿ ಎದುರು ತಂಡಗಳಾಗಿ ಹೇಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧವಾದವು, ಮತ್ತು ರುಷ್ಯದ ರಿಪ್ಪಕಾಗಿರುವ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ರುಷ್ಯದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಬರುವುದೆಂದು. ತಂದು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಮಾಡಿದ ತರಳ ಹಿಂದ ಜರ್ಮನಿಯು ಅಬಲೆಯಾದ ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್‌ನ ದಾಸಾಕಾರ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿ ತಂದು ಹಿಂದೆ ತಾನೆ ವರ್ಣಿಸಿದೆವು. ಈ ಮೂವರಿಂಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತಂಬಡಿಸಿ ಹಿಂದ ತಾನು. ಕೂಡ ಯುರೋಪಿನ ಬಿಮ ಮುಖ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೆಟ್ಟಿ ರುಷನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ.ವಿಷಕ್ಕೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನಾಹವಿಲ್ಲವಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟನ್ನ್ ಹೇಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಸಿ ಬರಬೇಕಾಯಿತು ಎಂಬಲು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರ ವೆವು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧವು ಸರ್ಬಿಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದರೂ ಈ ಯುದ್ಧದ ನಿಜವಾದ ಸತ್ವವು ಜರ್ಮನಿಯ ಕೈಲಿರುವುದು ಎಂಬಲು ಜರ್ಮನ್ ಕೈಸರನಿಗೆ ಅಲಿಕ್ಸಾಂಡರ್, ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್, ನೆಪೊಲಿಯನ್ ಎಂಬ ೩ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಅಪ್ರತಿಮ ವೀರಪುರುಷರಿಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಸಾಯಿಕ್ ರತ್ನಾಸಾರಬೇಕೆಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು ತುಂಬಿದ್ದು, ಈ ಕಾಂಕ್ಷೆಯ ನೆರವೇರುವಿಕೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಅಳ್ಳಂತರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ತಿಳುವು ಸಮಯು ನೋಡಿ ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಲಿಯ ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದು ಅತನು ಹಾತ್ಕಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು ಎಂಬಲೂ ಹಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಕೊಳ್ಳಿಕ ವೀರನಾಗಿ, ಧೂರಿಯೋಧನವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಳಿದು ಬೀಳಿಂದಿರುವಂತೆ ನನ್ನ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಿತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬು ಹಿಂದಿನ ಆ ಬೀಜಾ ವೀರರಂತೆ ಸಾಹಸಪಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ, ಕಲುಷೆಯಾ ವೇಲೆ ಕೈಗತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವಳ್ಳೆ ಕಾರಣಗಳಿವೆವು, ಅದರ ತಡಕಿತ್ಕಗಳನ್ನ ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಬೇಕೆಂಬುದೇ ಕೈಸರ ತಂಡಕೆಯಾಗಿದ್ದು

ಈ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ದೃಷ್ಟಿಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಖಾಲಿಲು ಕಾರಣ ವೇನು? ಹಿಂದಿನ ಆ ಮಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಛಿನ್ನಿದ ಗರಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನ ಇತಿಹಾಸಕಾರರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಾ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈಗ ತರ್ಕಾ ನಮಯವಾಗಿಲ್ಲದೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜರಿಗೆ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅಗ್ರಲೇಖ್ಯ— ಪಾಮ-

ದಿಲ್ಲಿಯ ಯುದ್ಧಪರಿಷತ್ತು ೪

ಸ್ಫುಟವಿಚಾರಗಳು:—

೧. ಸರ್. ಡಿ. ಇ. ವಾಚ್ಛಾರವರ ವಿಸ್ಮೃತಿ . . . ೫

೨. ದಿಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ—ತಿಲಕ ಪ್ರಭೃತಿಗಳ ತಂತ್ರ ಸಂಪದ್ದು . . .

೩. ಬೇಡಾದಲ್ಲಿಯ ಚಳವಳ . . . . . ,,

೪. ಸರ್. ಮಾಧೈರ್ ಬಿಚ್ಛಾರವರು—ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ! . . . . . ,,

ಸ್ಫಟಕ—ಮಂಗಳೂರು . . . . . ,,

ಮರ್ಮಾನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು:—

೧. ಯುದ್ಧವಿಚಾರ ೩

೨. ಯೂರೋಪದ ಮಾಹಾಯುದ್ಧ . . . . . ,,

೩. ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ . . . . . ,,

೪. ಒಳದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ . . . . . ,,

೫. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವಿಂದ ಯುದ್ಧಶಕಾಯ ೬

೬. ಬೇಡಾರಲ್ಲಿಯ ಚಳವಳ . . . . . ,,

೭. ಸ್ವ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರವರ ಭಾಷಣ . . . . . ,,

೮. ೨೨ನೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಧಾರವಾಡ . . . . . ,,

೯. ಎಳ್ಳಿಯ ಸಾರು . . . . . ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶಕ ೧೮೪೦ ಚೈತ್ರ ಬ. ೭ ಶುಕ್ರವಾರ.

ದಿಲ್ಲಿಯ ಯುದ್ಧಪರಿಷತ್ತು

ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ಅಗ್ರಲೇಖದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಂತೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಾ. ೨೮ನೆ ಶನಿವಾರ ದಿಲ್ಲಿಯ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿ ಎರಡು ದಿವಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ನಡೆದು ಸೋಮವಾರ ತಾ. ೩೦ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಗಾಯಕವಾಡ ಮಹಾರಾಜರಂಥ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು, ವೈಸರಾಯರ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾಯಕ ಹಾಗು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಅಲ್ಲದೆ ಸೇನಾದಿಪತಿಗಳು, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ, ಮುಂಬಯಿ, ಬಂಗಾಲ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ ಮುಂತಾದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸರಕಾರಗಳಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಜಾ ಸ್ವಾಂತಸ್ಥ ಗೃಹಸ್ಥರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂಗತಿಯ ವಿಮರ್ಶವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ವಾಚಕರಿಗೆ ಮೊದಲಾಗಿ ತಿಳಿಸುವದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ,

ಸರಮಪೂಜ್ಯ ಬಾದಶಹರ ಸಂದೇಶವು

ಅತಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಒಕ್ಕಣೆಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿತ್ತು: ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ವೈಸರಾಯಿಗಳ ಆಮಂತ್ರಣೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಹಲವು ಮಹಾ ರಾಜರುಗಳೂ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಜನರ ಬೇರೆಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನರಿಗೆ ಇದ್ದ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳು ಇಡೀ ಭೂಲೋಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹಾಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಷ್ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ನಿಷ್ಕರುಣೆಯಿಂದಲೂ ಭಯಂಕರ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಇತರ ಪಜಾಹಿತಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ತನುಮನಧನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವದನ್ನು ಸೈನ್ಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಭೆ ಗೂಡುವದೆಂದು ಕೇಳಿ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಸಮಾಧಾನವಾದೆ.

ವಿತ್ರವಂಡಲಿಯವರ ಪರವಾಗಿ ಈವರೆಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯವು ಚಿನ್ನಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿತ್ತು ಅನುಕೂಲತೆಯ ಪೂರ್ಣಮಿತಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಏರಿಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಸಾವಧ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದೇ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಕೇಳಿ ನಾವು ಅನಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಿಕ್ಷಣೆಯ ಸಂಬಂಧವೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಧಾರಣೆಯ ಕನವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಮಯವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ವೈನಯಿಯಗಳ ಸೂಚನೆಗಳ ಬೇರೆಗೆ ಸಾಹಸ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೇ ಜನರು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆ ಇದೆ.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾದಾಟವು ಬಲು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿಯೂ ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳ ಬಳಸಂಚಿನಿಂದ ಆಸ್ಯ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಚಳವಳ ಎದ್ದಿತೆಂಬ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿದೆ. ಸದಿಸ್ಸು, ಪೆಲೆಸ್ತೈನ್ ಮತ್ತು ಮೆಸೊಪೊಟೆಮಿಯ ಯುದ್ಧರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯುದ್ಧಕಾರವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಘಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೇ ಪಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯ, ವಿಶ್ವಮೈತ್ರಿ, ಪ. ತ್ತು ನಿಷ್ಪಲಂಕವಾದ ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲದೆ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಧ್ಯೇಯವು ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರವಾದ ಯಶಸ್ಸೂ ಜಯವೂ ಕೈ ಸೇರದು ಎಂಬದರಿಂದ ಅಂಥ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಶೇಖರಿಸುವುದು ಎಂಬದನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ತುಂಬಾ ಆತುರವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಬಾದಶಹರ ಉತ್ತೇಜಕವಾದ ಈ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಶ್ರುತಪಡಿಸುವ ಮೊದಲು ವೈಸರಾಯರು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ವೈಸರಾಯರ ಭಾಷಣವು

ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಒಳಕೊಂಡಿದೆ. ವಿಸ್ತಾರಂಶದವಂ ಪಕ್ಷವೂ ಪಕ್ಷಪೂರ್ಣವಾದ್ದರಿಂದ ಸಕ್ಕಸೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡಿ ವೈಸರಾಯರು ಯುದ್ಧದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಜರ್ಮನಿಯು ತನ್ನ ಕುಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಟರ್ಕಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು, ಧರ್ಮಯುದ್ಧವೆಂಬ ನೆವವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕಲಕಿಸಲು ಬಯಸಿತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯದ ನೇಳಿನ ವಿಕ್ರಾಸವನ್ನು ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಕೆಡಿಸಿಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಜರ್ಮನಿಯ ಕುಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿತರು. ಅರ್ಥಾತ್ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಆ ವಿಷಯದಿಂದ ಯತ್ಕಿಸಲು ತಾಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ಮತ್ತು ಮೆಸೆಪೊಟೆಮಿಯಾ ಕಡೆಯಿಂದ ಅದರ ದಾಳಿಸಧಯವು ಇಲ್ಲವಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ರಕ್ಷಣೆಯಿಗಿನ ದುರವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಿಂದುನೇಳ ಜರ್ಮನಿಯೂ ಮತ್ತು ಆಸಿಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸುಗ್ಗಿ ಅನುಗ್ರಹಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು ಎಂಬ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರ ದಾಳಿಯನ್ನು ಅಫಾಗನವ ಅಮೀರರು, ಈ ಯುದ್ಧದ ಸ್ವಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತಟಸ್ಥತನದ ಬಗ್ಗೆ ಘನವಾದ ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ತಡೆಯಹಿಡಿದಿರುವದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ತಡೆಗಟ್ಟಿಯಾರು ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಮೀರ ತಟಸ್ಥತ್ವವು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಲಿ ಎಂಬ ನಾವು ಆಶಿಸಿ ಹಾರೈಸೋಣ. ಅನ್ಯಸಾಹಾಯ್ಯವು ದೇಶಕಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆನಿಂದರ್-ಇನ್-ಚೀಫ್‌ರ ಅಲೋಚನೆಯಿಂದ ಸೈನ್ಯಭರತಿಯ ಮತ್ತು ಸರ್. ಕ್ಲೆಮಿಟ್ಸ್‌ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ದ್ರವ್ಯಸಾಹಾಯ್ಯದ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಸೇನೆಗೆ ಎಷ್ಟೂ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾತುವದು ವಿಹಿತವು. ಯುದ್ಧಸಾಲದ ಹೊಸ ಕೆಲವು ಶ್ರೀಯು ಹಣ್ಣಿಗೆ ಅಕ್ಕಸೆಯೊ ಹಾಗೆಯೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯು ಸಹ ಕೆಲವು ವಿಷ್ಟಿಗೆ ಅಗತ್ಯವು. ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅಲೋಚನೆ ಮುಂದೆ ಯೋಗ್ಯ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಯುಕ್ತವು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವೂ ಜನತೆಯೂ ತಮ್ಮ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅತ್ಯಂತ ಹಿತಾವಹವು. "ಮಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯುಗಳಿಂದ

ಹಿಂಪುಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯು

ಸಹಾನುಭೂತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ವಿ. ಮೊಂಟೆಗ್ಯರು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನತೆಯ ಅಭೋಗವನ್ನೂ ಹಾಗು ಬಾದಶಹರು ಕಳೆದ ಅಗೋಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಜಾಹೀರನಾಮೆಗನ್ವಯ ಸಾರಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಸುಧಾರಣಾತ್ಮಕಗಳನ್ನೂ ತಕ್ಕೊಂಡು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೊಂದಿದ್ದ ಈ ಮಹಾಸಂಕಟದ ಮುಂದೆ ಹಿಲ್ಲರೆ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಗಿನ್ನು ವಿಚ್ಛಿನ್ನದಂ ಸೊಮಲು ಲೋಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆ ದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಮತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವ ಈ ಅಪಾಯವನ್ನು ಭಿರ್ಮೂಲಿಸುವದು ಮೊದಲನೆ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಶಂಕಪಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರೊಫೆ. ಎಂದರೆ ಅಗೋಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಾದಶಹರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅಂತಿಮಧ್ಯೇಯದ ವಿವರವನ್ನು ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಧೋರಣವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದ ಹಟವನ್ನು ಹಿಡಿಯದಾಗಿ, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕತ್ವದಿಂದ 'ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಹುದು' ಎಂಬಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸತನವಿದ್ದು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಬೆಂಕಿ ಪಡ್ಡಿದಾಗಿ ಅಲ್ಲದ ಜೇಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆಯೆ ಸರಿ. ಎಲ್ಲರೂ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಏಂಪ ಸಂಕಟವನ್ನೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವುದು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆ' ಈ ಆಶಯದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ವೈಸರಾಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಂತೆ ಎರಡು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಪರಿಸಿದರು. ಆ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಶನಿವಾರ ಮತ್ತು ಆದಿತ್ಯವಾರ ಈ ಎರಡು ದಿವಸ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಸೋಮವಾರ ತಿರುಗಿ ಸೇರಿದ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಂತ ಸಯಾಜೀರಾವ್ ಗಾಯಕವಾಡ ಇವರು ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯರು ಠರಾವನ್ನು ಕಂದರು. ಕಾಶ್ಮೀರದ ಮಹಾರಾಜರು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮತಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದರು. ಇವೆರಡು ಠರಾವುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವತ್ತುಗಳ ಪುಷ್ಟೀಕರಣದಿಂದ ಶೋಭಾಯಿತು. ತಿರಠಾವುಗಳ ವಿವರಣವನ್ನು ಸ್ಥೆಲಸಂಕೋಚದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಿಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವನ್ನು ವಾಚಕರ ಮುಂದೆ ಇಡುವದು ಅವರಿಹಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಯಸ್ಸು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಧಾಪದಂದಾದ ನಾಮದಾರ ಗಣ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣ ಖಾಪರ್ಡೆ ಇವರು

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮುಂದೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ವೈಸರಾಯರು ಖಾಪರ್ಡೆಯವರ ಠರಾವನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಓದಿಹೇಳ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ವೈಸರಾಯರ ಮುಖ್ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಠರಾವಿನ ಗುಣಾವಗುಣಗಳ ಕುರಿತು ಅವರು ಸ್ವತಃ ಯಾವ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡರು. ಆದರೆ ಅವಂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಂತೆ ಇದು ಯುದ್ಧ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅಸಂಬದ್ಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರುವದು ಅಪ್ರಕೃತ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಠರಾವನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಠರಾವುಗಳು ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮತ ಭೇದಗಳೂ, ಅಸಾಸ್ಥೈವೂ ಉಂಟಾಗಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆನೆ ಭಂಗ ಬಂದೀತೆಂದು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಂತು ಇವೆ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಠರಾವು ಬಿದಿಗೆ ಒತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಠರಾವಿಗೆ ೧೦-೧೫ಜನರು (ಹರಿ ಇಮಾಮ, ನಾಮ, ಶುಕ್ಲ, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಪರಾಂಜಪೆ, ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗ ಅಯ್ಯಂಗಾರ, ನಾಮ. ಶರ್ಮಾ, ನಾಮ. ದೇವಾ, ವಜೀರ್ ಹುಸೇನ್, ಸೇಕ್, ಪಟೇಲ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ರಾಮಸ್ವಾಮಿ, ಡೊ. ಮುಂಜೆ, ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಮುಂತಾದವರು) ತಮ್ಮ ದಸ್ಖತಗಳನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೂ ಅದರೆ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಜಂತಾಮಣಿ ಈ ಮೂವರು ಅದರ ನೇಲೆ ದಸ್ಖತನ್ನು ಹಾಕಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವಂತೆ! ಪರಂ. ವೈಸರಾಯರು ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಅಂತ್ಯಪಡಿಸುವಾಗ ಅಡಿತೋರಿಸಿದ ವಿಚಾರಸರಣಿಯು ಮೊದಲಿನ ದಂತೆಯೆ ಇತ್ತು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸೊದಲು. ಅನಂತರ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದ ಗೃಹಕೃತ್ಯದ ವಿಚಾರವು. ಇದೆ ವೈಸರಾಯರ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಧಾನಸೂತ್ರವೆ. ದಿಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬಂದೆರಡು

ಅವಾಂತರ ವಿಷಯಗಳು

ನಡೆದವು. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣವಿಲ್ಲಾದ್ದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಗಳು ಪರಿಷತ್ತಿನ ನೊದಲನೆ ದಿವಸ ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ವೈಸರಾಯರ ಖಾನಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಒಕಳ ಸಮಯತನಕ ಉಭಯತರಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣವಾಯಿತಂದ ಮೇಲೆ ಸೋಮವಾರ ದಿವಸ ಗಾಂಧಿಗಳು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಸ್ವತಃ ಹಾನು ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರ ಕಡೆಯಿಂದ ತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಮಂತ್ರಣ ಬಂತೆಂತಲೂ, ಆದರೆ ತಿಲಕರು ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆಂತಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಂತು ಯುದ್ಧದ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರ ಆಮಂತ್ರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೆರೆದ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಎರಡುಮತರು ದಿವಸಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಸೋಮವಾರ ಅಂತ್ಯವಾಯಿತು.

ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಓದುವಾಗ ಹಿಂದಿ ದೇಶಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾವನೆಗಳು ಮೂಡುವವು.

ಸಭೆಯೊಳಗಿನ ರಾಜನಿಷ್ಠಪ್ರದರ್ಶನ, ಮನುಷ್ಯಬಲ, ದ್ರವ್ಯಬಲ ಇವುಗಳ ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡ ಯೋಗ್ಯ ಜಾಗ್ರತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹಗಳು ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವಾತ್ಮವಾದ ಜನಾಬಿದಾರ ರಾಜ್ಯಬದ್ಧತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೂಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ 'ಈ ಧ್ಯಾನಗಳು ಸಂಪೂರ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವ್ಯದ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ನಾಮದಾರ ಖಾಪರ್ಡೆಯವರು ತರಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ ಠರಾವು ಯುದ್ಧಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಯೋಗ್ಯವಾದ್ದು, ಇದೊಂದಕ್ಕೆ ಎಡಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ನಿರ್ವಾಳ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗುವದು, ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಜರು ಮಹಾರಾಜರು ಹಾಜರಿರುವದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಈ ಠರಾವಿನ ಬೇಳ ಅವರ ಮತವನ್ನು ಕೇಳುವದೆ ಮೊದಲು ತಪ್ಪು, ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಶೋಚನೀಯವಾಗುವದು. ಈ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವೈಸರಾಯರು ತೋರಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಇವು ಅಮೋಘವೆಂದು ತಾನು ವದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಖಾಪರ್ಡೆಯವರ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ದ್ದೊಂದು ತಲೆಹೋಗುವ ಸಂಗತಿಯು ಯಾವದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಸಮಯದೊಳಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ತೀರಾನು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇಷ್ಟೆ ಸಂಗತಿ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಯುದ್ಧಪರಿಷತ್ತಿನ ದೃಢಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಬಾಧಕ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಠರಾವುಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮತಭೇದದ ತೀವ್ರತೆಯು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವ ಸಂಧವೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ.

ಸ್ಫುಟ ವಿಚಾರಗಳು.

೧. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ. ೨೬ರಲ್ಲಿ ಗಿರಣಿ ಮಾಲಕರ ಸಂಘದ ಒಂದು ಸಭೆಯು ನೇಧಿತು. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವಾಗ ಸರ್. ಡಿ. ಇ. ವಾಚ್ಚಾ ಇವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, "ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಂದರಿಸುವಂತೆ ದಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ದೊಡ್ಡ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಲಿಕ್ಕಿರುವದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರಕ್ಷಣದ ನೆಲುವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ ತನ್ನ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಗ್ರೇಟ್‌ಬ್ರಿಟನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ಎಂದೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಲ್ಲ. ತಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗರು ಮತ್ತು ಜನರು ಸಾರ್ವಭೌಮವು ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗದಿಂದ ಈ ಮಕಾ ಯುದ್ಧದ ಸಂಕಟವನ್ನು ದಾಟಬೇಕು." ಈ ಅರ್ಥದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೇಲ್ಯಂದ ವಾಚ್ಚರು "ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಒತ್ತಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಈ ಜರ್ಮನ್ ಸಂಕಟವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವು ಬೇಕಾದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಅವುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮ್ಮತಿ ಇದೆ." ಎಂದು ಒಂದು ತಂತಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ನಾಮ, ನಾಚ್ಚರು ಮುದಿಮುಖಂದರು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವುಳ್ಳವರು, ರಾಜಕಾರಣಧುರಂಧರರು, ಅತಿದೂರದರ್ಶಿಗಳು ಇನ್ನೆ ಅಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಮ್ಮೊ ಒಳ್ಳೆ ವಾಕ್ಯುಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಬಹುದು. ಇದೆಲ್ಲ ನಿಜ. ಇದರ ಸಂಗತಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅತಿ ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿ ಯಾವದೆಂದರೆ, ಈ ಯುದ್ಧದ ಮಹಾ ಸಂಕಟವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ನೋಕರಶಾಹಿಯವರು ಎಂದರೆ ಬಿರೊಕ್ರಸಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು, ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು, ವರ್ಗದಾರರು, ಜಮೀನದಾರರು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಧೈರ್ಯಜನರು ಅಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ವಿಕಮನಸ್ಕತೆಯಾಗಿ ದೃಢಶ್ರಯುತ್ಕತೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮೂಲಿಸದೇಕಾದ್ದು. ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರಾಕರಿಸರು. ಆದರೆ ಸರ್. ವಾಚ್ಚರು ಈ ಸಂಕಟದ ನಿವಾರಣದಗೋಸ್ಕರ ಯಾವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಚಂದಿಮಿಲ್ಲ." ಎಂಬ ಅಗತ್ಯದ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಹಿಂದಿ ಮಾತೆಯ 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ'ದ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಮರೆತಿಬಿಟ್ಟರು! ಇದು ಅತಿ ಖೇದದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಬಂದುವೇಳೆ ವಾಚ್ಚರಿಗೆ ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಅವಸರದಲ್ಲಿ, ತ್ಯಾದ್ಯವಸಮಯವು ವಿಸ್ಮರಣದಿಂದ ಬರುವಾಗ ನುಹಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕುತ್ತಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಜನಿವಾರವು ಮರೆತು ಹೋಗಿ ಹಾಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಕಾಂಕ್ಷೆಯ ವಿಸ್ಮೃತಿ ಆಯಿತೊ ಏನೊ! ಆದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ವಾಚ್ಚರು ಹೇಳಿದ ತತ್ವವನ್ನೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಹುದು:—ಜರ್ಮನಿಯ ಅವಿತ್ಯ ಭೀತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ತನ್ನ ಆಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲಿ.

೨. ದಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಸಾರ್ವ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ 'ಯುದ್ಧ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಯುದ್ಧ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವವರಾದ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ. ೩೦ ನೆಯ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ಈ ವರ್ಷದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾದ ವಿಸಿಸ್. ಎನಿಬೆಸೆಂಟ್, ಹೋಮ್-ರೂಲ್ ಲೀಗಿನ ವೈಸಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಲೋಕಮಾನ್ಯತಿಲಕ ಮತ್ತು ಹೋಮ್-ರೂಲ್ ಲೀಗಿನ ಜನರಲ್ ಲೈಫ್‌ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಸರ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ ಈ ಮೂವರು ಹಿಂದೂ ತಂತಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ಅದರ ಆಶಯವೇನೆಂದರೆ, "ಕಳೆದ ಕ್ರೈಸ್ತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಮತ್ತು ಮೊಸ್ಲೆಮ್ ಲೀಗ್ ಇವು ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು—ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಜನಾಬದಾರ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿ ಅಥವಾ ಹೋಮ್-ರೂಲ್ ಎಂಬ ಬೇಕಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಅಂಥ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು—ಕೇಳಿದ್ದವೊ ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಸದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ದೇಶವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರು. ಇದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆಯು. ಅಲ್ಲದೆ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುವ ಯಾವ ವಿಧದ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ದೇಶದ ಸ್ವಾತ್ಯೈಕ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಂದಿತು; ಜನರ ಸನದುಶೀರ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದರಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆಬಂದೀತು." ಯುದ್ಧ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖಂಡರ ಸಂದೇಶದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ.

೩. ಗುಜರಾಥ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ನಡಿಯಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ಕೂಡಿದ ಬೆಳೆಯು ಬರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ವರ್ಗದಾರರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಹತ್ತಿದರು. ಆಗ ದೇಶ ಭಕ್ತ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ನಾಮ. ಪಟೇಲ, ಶಾರು ಮುಂತಾದವರು ಸ್ವತ: ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬರಕೊಂಡರು, ಪರಂತು ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರು ಅದನ್ನು ಮನ್ನಿಸದೆ ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಿನ ಕುರಿತು ಬತ್ತಾಯವನ್ನೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದರು; ಆರ್ಚಾರ್ ಗಾಂಧಿಗಳಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ತತ್ವವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಈ ಉಪದೇಶವನ್ನು ನಡಿಯಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಸಾಹುಕಾರರು ಮತ್ತು ಇನರು ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಇವೆ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಬರೆದ್ದಿದೇವೆ. ಇಮ್ಮು ಸಂಗತಿಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ ನಂತರ ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಕಮಿಶನರು ಗಳಾದ ಮಿ. ಪ್ರೈಟರು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಗಾಂಧಿಗಳ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ತತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಆದರಲ್ಲಿ ಕಮಿಶನರ ದೊರೆಗಳು ನೋಕರಶಾಹಿಯ ಎಂದರೆ ಬಿರೊಕ್ರಸಿಯ ಶಕ್ತವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಗಾಂಧಿಗಳ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸಾರವಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಜವಿಸಾನುಗಳನ್ನು ನೀವು ವೃಥಾ ಕಳಕೊಳ್ಳುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು! ಜನರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಇಮ್ಮು ಹಂದನಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಜನರ ಜವಿಸಾನುಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವದು ಇದು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಟವನ್ನು ಬಿಡುವದರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಇದೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವು. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕೇವಲ ಶೋಚನೀಯವು. ಸಮಿಪನರ ದೊರೆಗಳ ಈ ಹಿತೋಪದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಗಳು ಸರ್ವಥಾ ಸಮರ್ಥರಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕಳೆದವಾರ ಮುಂಬಯಿ ಶಹರಿನಲ್ಲಿ ನಾವಿದಾರ ಪಟೇಲರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಂತ ಸಭೆಯು ಸೇರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಈ ಕೃತ್ಯದ ತೀವ್ರ ನಿಷೇಧವು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮೇಲ್ಕಾಂತ ಪ್ರೈಟ ದೊರೆಗಳು ಮೇಲಿನಂತೆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 'ವಿ. ಮೋಹನಲಾಲರು ಮುಂದಿನ ೩ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತೀರ್ವುಯನ್ನು ವರ್ಗದಾರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಗೊಡಿರಿ ಅದರ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಹ ಕೂಡಿಸಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಭರಾಯಿ ಸುತ್ತೇದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಎನ್ನು ವಿಧದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಪ್ರೈಟರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಗಳೆದರು. ಆಗ ಮೋಹನಲಾಲರು ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ "ಇನು ಸತ್ಯಾಸತ್ಯವು ಜಗಳವಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಒಬ್ಬ ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಅಲ್ಲ. ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಧಾರವನ್ನಿಟ್ಟು ಅದೆ ಸತ್ಯವೆಂದು ದುರಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬೇರೆ ಸರ್‌ಗೃಹಸ್ಥರ ಅಂಬೋಣವನ್ನು ಸೈಲ್ಯೆಂದು ಹೇಳುವದು ಬಹು ಅನಹ್ಯ ವಾಗಿದೆ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ರಾಜನು ಸತ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಇಡಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ದಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಜವಿಸಾನುಗಳನ್ನು ಬಿಡುವದು ಅಸಾಧ್ಯವೆ? ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮೂಡುವ ಸೂರ್ಯನು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಉದಯಿಸಲಿ; ಆದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಭಂಗ ಪಡಿಸಲಾರವು. ಈ ಅಪರಾಧದ ನಲುವಾಗಿ 'ಮಾಬಾಪ ಸರಕಾರವು, ನಮ್ಮನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆಹೊಯ್ದವದಾದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ!" ಮೋಹನಲಾಲರ ಈ ಧೀರೋದಾತ್ತ ವಾಕುಗಳಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದ ಪ್ರೀತಿಯು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಇವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಹಾಗು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಕ್ಷುಬ್ಧವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಶಾಂತಪಡಿಸ ಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

೪. ಪಂಜಾಬದ ಲೆಫ್ಟನೆಂಟ್ ಗವರ್ನರರಾದ ಸರ್. ಮಾಯೆಲ್ ಒಡ್ಡ್ಯಾರರ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೆ ಮರೆತುಹೋಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಈ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತನ್ನ ಹೆಸರು ಜನರಿಗೆ ಮರೆತು ಹೋಗದಂತೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಸಂಸ್ಥಾನೀಯ ಭಾಷಣಗಳನ್ನೂ ಒತ್ತಾಟಿದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಲೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಲೋ. ತಿಲಕ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಯುತ ಬಿಪಿನಚಂದ್ರ ಪಾಲ ಇವರನ್ನು ಪಂಜಾಬ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡದಂತೆ ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಇವರು ಹಿಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ. ಪಂಜಾಬು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ನೊನ್ನೆಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಪಡಿಸುವಾಗ ಸರ್. ಒಡ್ಡ್ಯಾರ ದೊರೆಗಳು ತಿಳಿಕ ಮತ್ತು ಪಾಲರ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಸಮರ್ಥನವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಚಲ್ಲಿದ ಮುತ್ತುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, ತಿಳಕ ಮತ್ತು ಪಾಲರನ್ನು ಪಂಜಾಬು ಸರಕಾರವ್ವ ಮಾತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದೆ ಎಂದಲ್ಲ, ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಹೋಮ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಕೂಡ' ಇವರ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿತು. ರಾಜಧಕ್ತಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥವರಂ ಉಪಟಗವು ಯಾಕೆ? ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಹುಕುಮನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಪಂಜಾಬು ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಹ್ಯಾಗೆ ಇತ್ತೊ ಹಾಗಲೂ ಹಾಗೆಯೆ ಇದೆ." ಒಡ್ಡ್ಯಾರ ರಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಲೊರ್ಡ್‌ಕರ್ಜನ್, ಸಿವಿನ ಹೊಮ್ ಮಂತಾದವರ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಥಿಸುವದು ಒಂದು ತೋಳವು ಇನ್ನೊಂದು ತೋಳದ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಯಾಗಿದೆ! ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರ್. ಮಾಯೆಲ್ ಒಡ್ಡ್ಯಾರರೆ ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲ. ಇವರಂತೆಯೆ ತೀಂಜಹುನಾ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಕೊಂಚ ಮೇಲಿನವರಾದ ಮದ್ರಾಸ, ಬಂಗಾಲ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಇಂಥ ಪ್ರತಿಬಂದದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತೋರಿಲ್ಲ, ತೋರುವದೂ ಇಲ್ಲ. ಪರಂತು ಮಾಯೆಲ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಇವಶ್ಯವೆಂದು ತೋರಿತು, ಮತ್ತು ತೀರಲೂ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮಾತ್ರ ವಿಚಿತ್ರವು.

-ಸ್ವಲೀಕ — ಮೆಂಗಳೂರು.

ಯುದ್ಧಸಾಲದ ಸಂಗ್ರಹನನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೦ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಕೂಡುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ದಿಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಾದ ಮಿ! ಹರ್ಸ್ ಮಲ್ ಪಾಲೇಚರು ಮೀಟಿರು ತರಬೇತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬವರಿಗೆ ಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಬದಲಿಗೆ ಮಿ! ರಾ! ಟಿ. ವೆಂಕೋಬರಾವ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಮೆಕಾಲದ ರಜೆಯ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ಕಬಾಡಿ ಅಸ್ಸಾಜಿರಾವ್‌ರವರು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಕುಂದಾಪುರ ಡಿವಿಜನಿನ ಅಧೀನರರಾದ ಮೆ! ಗಪ್ತಿಯವರೂ ಕೈಬ್ಯಾಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಅವರ ಬದಲಿಗೆ ಕುಂದಾಪುರ ಡಿವಿಜನಿನ ಅಧೀನರರಾಗಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಾಗಿರುವ ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ಅನಂತನಾಯರರವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೧೩ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಯ, ಇಸ್ಕಾಮಿಯ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಕೂಡಿಯಾಳಲ್ಪಟ್ಟಲು ವಾರ್ತಿನ ಕೌನ್ಸಿಲರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಮ್ಮದ್ ಪುತ್ತೂರು ಸಾಹೇಬ ಇಹದ್ದೂರರವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿನೋದ ಸಭೆಯು ವರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಮತಗಳ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಲಿಯ ಆಮಂತ್ರಣ ವಿತ್ತು. ಹಿಂದೀ ಮುನಲ್ಮಾನ ವ ಕ್ರೈಸ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಸಾವ್ಕಾರರೂ ವಕೀಲರು ಸೇರಿದಾಗಿದರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಸಭಾ ಸ್ಥಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವರನ್ನು ಕಾಫಿ, ಚಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಬ್ಯಾಂಡಿಸ್ಟರ್ ರೋಯಿಯವರು 'ನಂತರ ಕ್ವಿನ್ಸಿಸರ ವಂದನಾ ಪುತ್ತೂರು ಸಾಹೇಬರವರನ್ನು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ಕುಂಟಾನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಪುತ್ತೂರು ಸಾಹೇಬರವರಿಗೆ ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ಸೂಚನೆ ಪುತ್ತೂರು ಸಾಹೇಬರವರ ಗುಣ ಕಥನ ಸಾಹೇಬರವರನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೀ ಧಾರ್ಮ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕವನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸುರಸವಾದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಮೌಲಾನಾ ಧಾರ್ಮ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಸುರಸವಾದ ಇಸ್ಲಾಮಿಯಾ ಕ್ವಿನ್ಸಿನ ಮೆಂಬರರಿಗೂ ಪುತ್ತೂರು ಸಾಹೇಬರವರಿಗೂ ವಂದನೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ನೆ! ಅರುಂಡೇಲ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಬಾಲಿಕಾ ಸಾಠಶಾಲೆಯ ಮತ್ತು ವ್ಯಾವಸಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಬಗ್ಗೆ ವಾಗ್ದಾನವಾದ ಪೊಲಿಲಗುಗಳು:—ಮಿ.ಸಿಸ್. ದೇವಯ್ಯ ಪೂಜಾರ ವರು ರೂ. ೧೦೦೦; ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಿದೆ ಇದ್ದ ಗೃಹಸ್ಥರು ರೂ. ೧೦೦೦; ಮಿಸಿಸ್. ಎಮ್. ಶಿವಭಾಷ್ಯರವರು ರೂ. ೫೦೦; ಮಿಸಿಸ್. ತಲಚೇರಿ ಧವಾನಿರಾಯರು (ಪ್ರಥಮ ಕಂತು) ರೂ. ೫೦೦; ರಾ. ಎಮ್ ಮುಳುಂದ ರಾಯರು ರೂ. ೫೦೦; ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ಗೋಪಾಲಗೌಡ್ರ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ರೂ. ೫೦೦; ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಿದೆ ಇದ್ದ ಗೃಹಸ್ಥರು ರೂ. ೪೦೦; ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ಕುಳ್ಳಾಲ ರಘುನಾಥಯ್ಯನವರು ರೂ. ೧೧೮; ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ನಿಲ್ಲೆಕಾಯಿ ವೆಂಕಟರಾವ್‌ರವರು ಬಾಲಿಕಾ ಸಾಠಶಾಲೆಗೆ ರೂ. ೧೫೫, ವ್ಯಾವಸಾಯಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗೆ ರೂ. ೧೫೫; ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ತ್ರಾಸಿ ಅನಂತಯ್ಯನವರು (ತ್ರಾಸಿ ರುಬ್ಬೆರಾವ್‌ರವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ) ಬಾಲಿಕಾ ಸಾಠಶಾಲೆಗೆ ರೂ. ೧೫೫; ವ್ಯಾವಸಾಯಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗೆ ರೂ. ೧೫೫; ಶ್ರೀಮತಿ ಕುಂದಾಪುರ ರಘಾಬಾಯಿಯವರು ರೂ. ೧೦೦; ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾಲ್ತೂರು ಲಲಿತಬಾಯಿಯವರು ರೂ. ೧೦೦; ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಂಡ್ಕೂರು ಸುಂದರಿಬಾಯಿಯವರು ರೂ. ೧೦೦; ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ಪುರುಷೋತ್ತಮ ನಾನಜಿ ಸೇಟ್‌ರವರು ವ್ಯಾವಸಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗೆ ರೂ. ೧೦೦; ಬಾಲಿಕಾ ಸಾಠಶಾಲೆಗೆ ರೂ. ೫೦; ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ನರಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಧಂಡಾರಿ ವ್ಯಾವಸಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗೆ ರೂ. ೧೦೦; ಮಿ! ರಾ! ರಾ! ಮಣೆಲ ಕೃಷ್ಣನಾಯಕ್ ಮತ್ತು ಸನ್ಸ್ ಬಾಲಿಕಾ ಸಾಠಶಾಲೆಗೆ ರೂ.

ಕೊಡುಸ್ಥನ್ನದಿಂದ ಯುದ್ಧ ಸಹಾಯ.

ಜಂದದ ಮಹಾರಾಜರು ತಾವು ಈ ಮೊದಲು ತಮ್ಮಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಇಂಪಿರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ರೆಜಿಮೆಂಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನಿ ಇನ್ನುಮಿ ಮಾರುಮೆಂಕಂಡೂ, ಅವರ್ಚಾಲರು ಮಹಾರಾಜರು ಕನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಕರಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಅವರು ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧವಿರು ವೆಂಬಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಗಲಭ್ಯ ರೂಪಾಯಿ ಖರೆದಿಸಿದ ಮಹಾರಾಜರು ತಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂಬುದಾ ರಾತ್ಪತ್ರಮಾಡಿರುವರು

ಮಲೆಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದ ನಡಾಬು ಸೆಕ್ರೆಮೆಂಟರ್ ಎರಡು ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನು (ಪಟ್ಟಲ್) ತಮ್ಮಾರಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವಿಮಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿರುವರು.

ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ಯುದ್ಧನಿಧಿಗೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧಸಾಲಕ್ಕೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವಂತೆ ರಾಗ್ಪತ್ರ ಮಾಡಿರುವರು.

ಖೇಡಾದಲ್ಲಿಯ ಜಳವಳ.

ಈ ಜಳವಳವನ್ನು ಕುರಿತು ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಟನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡ್ನಾ ಜನರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಪ್ರಚ್ಛಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ ರುವರು. ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಮೇರೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಫಸಲಿನ ಅಡಮಾಯಿ ಮಾಡುವ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಇನ್ನೂ ಇತ್ತೆಂಬಲೂ, ತುಹಾತ್ಮಾ ಗಂಧಿ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿಯ ಇತರ ಮುಖ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರು ಸ್ಥಳ ಕನಸಿ ನಡಿಸುವಾಗ ಕೆಲವು ಫಸಲನ್ನು ರೈತರು ಕೊಯ್ಯುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಇವರಲ್ಲರ ಅಡಮಾಯಿ ಪಟ್ಟಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿಗೆ ಅಮ್ಮೂರಿಯಾಗಲಾರದೆಂಬಲೂ, ತಂಗೆ ತರಲು ನಮ್ಮಿಕ ವಿದ್ದವರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿಷ್ಠೆಕ್ಕಲ್ಲಿಕೊಂಡರೂ ಬ್ರಷ್ಟಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೆತ್ತು, ತೆರಲು/ ಶಕ್ತಿಯಾನಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಂಯುಕ್ತವೆಂಬಲೂ, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಂಧಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಪಕ್ಷ ವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಈ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಫಸಲಿಗಾಲಾ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವೆಂತಾಲೂ ಸರಕಾರದವರ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾಫಿ ಅಥವಾ ಸೋಡಿಯಿರುವರು ಸರಕಾರವಿಂದ ಪ್ರಜಾಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ರಿಯಾಯಿತಿಯಲ್ಲದೆ ಮಂದ. ಹಕ್ಕಲ್ಲವೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪ್ರಜಾಜನರ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಈ ರೈತರಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರಾದ ಹೇಳುವಾಗ ಸಯಿಭಂಗಿಸಿನ್ನು ಕೊಂಡಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಂಧಿಯವರನ್ನು ಹೊಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಿರಿನ್ನಿ ಕಾಮೂಸುಗಳ ರಸಿಭಂಗವಿಲ್ಲವೆಂಬಲೂ ಇತರ ಅಧಿಸಾರದಿಂದ ನಡೆದರೆ ರೈತರು ಕಪ್ಪ ಅಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳಕೊಂದು ವಿಳ್ಳಳುವರಿಗೆ ಅವರಾಶ ಕಾಳಾಂಬಲೂ ದೀಪ ಎಂಬ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಧಾಯವನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯ ಗವರ್ನರ್ ಸಾಹೇಬರು ಎಲಿಗಿಸಿ ತಪ್ಪಿಲ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬಲೂ ತನಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುವರೆಂದೂ ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಸಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ ತೋಸಿದರು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ — ಬೇಡ್ನಾ ಜನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರು ಕಪಿಲಿಂಳಿಸಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿರುವರು. ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲ್ಕು ಆಗಿರಿಕ ಕಡಿಮೆ ಫಸಲು ಬಂದ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಸಿಸ್ಕಿತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಕರಿಸಿ ಬಿಕ್ಕೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಗರೂ ತಾನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ತಾನು ಹಿಡಿದ ಕೋಗಲ್ ಮೂರೇ ಕಾಲು ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದರೆ ವಾಗ ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೂ ಮುಂದೆ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ದೂಸಿಸಲಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ. ಸಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೇಡಾಖ್ಯಾಂಶ್ಯದವರು ಬಹಳ ಬಡವರು. ಈ ಸಾಕಸ್ಯ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಂಟುಮಾಡುವ ಏ ವಾಗ್ಯಹದಿಂದ ಈ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯ ಫಲಸಂತೆ ಶ್ರೀಯುತ ಸಭೆ ದೀಕ್ಷಾ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವಿರಿಂದ ಇದ. ಸಾಮಾನ್ಯನ್ಯಾಯವೆಂದು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮುಂಬಯಿ. ಸಾಮಾ.ಕಾರಿಯ ಈ ಕಂದಾಯದ ಕುರ ಪಾವ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಈ ಜನರು ಇವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೆಂದೆ.

ಸರ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಆಯ್ಯರರವರ ಭಾಷಣ.

ವ್ಯಾಪ್ತಾಗಳು—ತುಮ್ಮಾರು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಚಾರಿಣಿಯ ಮಹಾ ಸಭೆಯಿಂದು ಸರ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಆಯ್ಯರರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕರಾವಳಿಗಳ. ಮಂಜಿಷಾವಿ. ಸರ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಆಯ್ಯರ ಭಾಷಣ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಿ. ನಾವು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಧನಸಾಯ, ಜನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಹೊಣ್ಣರಿಸಲು ಕೊಡು ವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದತ್ತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಈಗ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸ ವುದು ಗರಾತಿಗೆಡಿಸಿದ ವಾಹಾತ್ಮರು ಆಡುವ ಮಾತಿನ ಭಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವು ಅಕ್ಷೇಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾರಾಮಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಆಯ್ಯರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳಾ ನಮ್ಮ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಗಟ್ಟಿ ಇವೆ ಎಂಕೂಲ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಹಾಯದ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಸಾದಾದ ಹೋಮರೂಲು ಕೊಡುವ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಕೈ ಹಿಂತೆಗೆದುವು ಸರಿಯಲ್ಲ ವೆಂದು ಸರ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಆಯ್ಯರು ವಾದಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಪೆಳ್ಗೋ ಮನ್ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಜಾಗಂಗೆರಂಕು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗ ಸ್ಮರಿಸಿ ಪ್ರಯ ತ್ನಮಾಡಿ ಬಲಿಷ್ಠ ಗೆಗಳಿಂದ ಬಲವಿಸಿಕ್ಕಾರಿಂದು ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರಣ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಸ್ಯಾಮಿರಿಯು ಕಾನೂ ಗಿರಾತಿಗಳ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದ ಸಂಕೆತ ಕಿಬಿಷ್ಟಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಗುಣಗಳನ್ನೆ ಎಂದು ಗಿರಾತಿಗಳಿಗೆ ಮಂಕುಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಕಾರ್ಖಾಮೆಯಿನ ಮಂತ್ರಿ ವರ್ಯರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಒಳಕೊಂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಾತ್ಪರ್ಯಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆತ್ತುಕ್ಕೊಂಡರು ಬಹಿರಂಗ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಅವಲ್ಲಾಗಿಯೆ ಇಂಡಿಯದ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಕಳಹಿಸಿ ವಿಚಾರ ನಡಿಸಿದರೆ ದುಡಿ, ಜನರಲ್ಲಿ ಅತೀಕ ರೀತಿಯ ಅಸಿಗಳ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಟ್ಟು, ಕಟ್ಟುಕಡೆಗೆ ಈಗ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಸಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ವಿಧದ ಸಲಹೆಗಳೂ ದೊರೆಯಲಾವವೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೋರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ವಿಶಾಯಿಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯದ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಡಿದ ಅವರನ್ನು ಅರ್ಧ ದಾರಿಯಿಂದಲೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಆಟ್ಟುವುದೂ ಇದಲ್ಲ ಸವಿನಾಸುಗಳಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳೂಳಿಸುವ ವರ್ಗಕ ಜನರ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣಚಕ್ಕಡಿಂದು ಸರ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಆಯ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನೀವು ಈಗ ಯಾವ ನಮಿಷಿಯ ಸಲಹೆಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಲುತ್ತದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಬಹಿರಂಗ ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಕೊಂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ೪ ಆಣೆಯಷ್ಟು ಇರಬಹುದೆಂದೂ ಹಲವು ಮಂದಿ ಬಲ್ಲವರು ಊಹೆ ಕಟ್ಟುವುದಾಗಿ ಸರ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಆಯ್ಯರರು ಮಾತನ ದುಷ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರಯ್ಯ. ಈಗಿನ ಸೋಶರ್‌ಕಾಲಿ ದರ್ಬಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕವಾಗಿ ಸಿತ್ಯೆಯಾಕವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮಸಕ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೋರಿಸಿ ಹೆಬ್ಬಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗಳಿಂದ ಈ ಅಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಂದಲೆ ನಾವು ಕೃಷ್ಟಿಹೊಂದುವಂತೆ ಅವರು ಬೃಹ್ಮ ಸುವಾಸ್ಥ್ಯದಿಂದ ಅವರು ನನ್ನ ಕೆಸ್ಪಬಿಯು ಕೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ಸರವರು ಕಡಿದು ಮೂರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಇಸಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವಗಳನ್ನು ತೀರಾ ದುಷ್ಟಿ ಕಾಶ್ಯರ್ಯ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಭಾಷಾಪ್ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರ್ಚಿಸಿ ಕ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಿದೆ.

ಸ್ಥಂಥಕರ್ತರು ಒಂದು ಮಂಡಲವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಗಳು. ಅವರು ಬೇರೆಬೇರೆ ಪುಸ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

ವೆ. ಭಿ. ಅಲಿಪಿರ
ವೆ. ನ. ಮಗದೂಮ್. } ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.

ಎಕ್ಕೆಯ ನಾರು.

ಆಗ್ಗಾಗಿ ಕಿಸ್ಸಿಲ-ಮಿಸ್ಸಿಲ ಮುಗ್ಗಿದುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರ ಸ್ವಭಾವ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಗೊಂಡಿರುವ ಮೌಢ್ಯವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೈರೆಯುವ ಒಂದೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಆರಂ ಭಿಸಿ ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯ ಸೃಷ್ಟವಾಧುದೆಂದು ತಿಳಿವವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಸ್ತುತಃ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಇತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಿದೆಂಬ, ಹೇಳಿಕಾಗಿ ಸೊರೆಯುವ. ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದ ಹೇರಳವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವೇ ಆಗ ಬೇಕೆಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಬಹುದು. ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕ್ರಮವಂತು ಲಾಭಕರವಾಗುವಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಯಾ ಜನಾಂಗದವರ ವಿದ್ಯೆ, ಕೌಶಲ, ಶೋಧಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಲೋಕಾನುಭವಗಳಿಗೆ ಕಳ್ಳಬಾಗಿರುವುದು.

ಭೂಕ್ಕಡಲ್ಲಿ, ಎಕ್ಕೆಯಗಿಡವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕುಬಿನಲ್ಲಿ 'ಆಲ್ಲೇಗಿ ಚಟ್ಟು' ಎಂದೂ ಕರಿ.ಭಿನಲ್ಲಿ 'ಎರುಕ್ಕೆ' ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆ ಬಸರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಕೊಂಚವೆನ್ನದೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೆಲವನ್ನು ಉಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವಾಗಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಬಿತ್ತನೆಯ ಪ್ರಯಾಸವಾಗಲೀ ನೀರು ಹಾಕುವ ತೊಂದರೆಯೂಗಲೀ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ/ಗಿಡದ ಹಾಲನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೇಶೀಯ ವೈದ್ಯರು ಬಳಸುವರು ಹಸುವಿನ ಹಾಲನ್ನೂ, ಎಳ್ಳೆಯ ಹೂವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪನ್ನೂ ಬೆರಸಿ ಉಪ ಯೋಗಿಸಿ ಹಲ್ಲುನೋವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡ ಕಂಡಿದ್ದುಂಟು. ಇಷ್ಟೂ ವಿನಾ ಈ ಗಿಡ ದಿಂದ ನನ್ನ ದನಾ ಉತ್ಪಾದಕಾರಕವಾದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನವೂನೂ ಹೊಂದಿರುವುದು ಬಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಗಿಡದ ತೊಗಟೆಯಿಂದ ನಾರನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದು ಈ ಗಿಡದ ನಾರು ತೆಂಗಿನ ಮತ್ತು ಕಕ್ಕಾಳೆ ನಾರುಗಳಿಂತ ಬಲವಾದದ್ದು. ಈ ನಾರಿನಿಂದ ಉತ್ತಮತರ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಾರು ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸವಿದೂ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯಾಸವೆನಿಸದು ಕಾಡಿದು. ಇದು ಬಹು ಸುಲಭವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂದಿದೆ. ಈ ಗಿಡದ ತೊಗಟೆ ಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿಸುವುದೇ ಇದಂಲ್ಲ ಮಹತ್ವಾದ ಕೆಲಸ. ಈ ತೊಗಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾರ್ ಗಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೀಳಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಾರು ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಇದು ಯಂಗೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಿಯಾಗಿರುವುದೆಂದೂ, ಕೆಲ್ಕಾನಾರು ಅಗುವು ಇವು ಉಂಡಾಕಾರಗಳಂತೆಯೇ ಇವನ್ನು ಆಕರಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂದೂ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಫ್ಲಿಂಟರ್ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂಪಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬಂಜರು ಜಮೀನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಇಡಿಸಿ ಜನರು ತ್ತ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ವಾದುದೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತರ ನಾರುಗಳು ತಯಾರಾಗುವ ಸಲ್ಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಮಹೋಗುತ್ತದೆಯೂ, ಆದರೆ ಎಕ್ಕೆಯ ನಾರು ಹೀಗೆ ತೆಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಬಹಳಕಾಲ ಬಾಳುವಂತಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನಾರನ್ನು ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಜನರು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಎಕ್ಕೆಯ ನಾರಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ತಂಗಿನನಾರು, ಕಕ್ಕಾಳೆನಾರು—ಇತ್ಯಗಳಂತೆಯೇ ಎಕ್ಕೆ ಯನಾರನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಆರ್ಯಸಾಧಕ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಜೀನಸು ಧಾರಣೆ.

(ರೂಪಾಯಿ)

ಹೊಸ ಮುಸ್ಸಂಜಿಕ್ಕಿ		6 — 4 — 0	ರಿಂದ	7 — 0 — 0	
ಹುಣ್ಣಿ		5 — 14 — 0	,,	6 — 8 — 0	
ಹೊಸ ಕಾಶಿ		5 — 12 — 0	,,	6 — 6 — 0	
ಗುಡ್ಡು ಅಕ್ಕಿ		6 — 0 — 0	,,	6 — 8 — 0	
ಹೊಸ ಅವ್ವಲ್ ಬೆಲ್ಲಗಿ		6 — 0 — 0	,,	6 — 10 — 0	
ರಂಗೂರು ಬೆಲ್ಲಗಿ ಗೋಡಂಗರ		11 — 8 — 0	,,	12 — 0 — 0	
ಗೋದಿ ಗೋಡಂಗರ		18 — 0 — 0	,,	18 — 8 — 0	
ತುಯಿ ಗೋಡಂಗರ		8 — 0 — 0	,,	8 — 12 — 0	
ಕಡಲೆ ಗೋಡಂಗರ ಪೊಂಟ್ಟೆ		12 — 8 — 0	,,	13 — 0 — 0	
ಹೊಗರ ಗೋಡಂಗರ			,,	13 — 0 — 0	
ತೊಗರಬೇಳೆ ಗೋಡಂಗರ	13 — 8 — 0	14 — 8 — 0	,,	16 — 8 — 0	
ಉದ್ದು ಗೋಡಂಗರ		12 — 8 — 0	,,	13 — 0 — 0	
ಹಾರುಬ್ಬಲ್ಲ ಖಂಡಿಗರ		32 — 8 — 0	,,	35 — 0 — 0	
ಉಪ್ಪು ಗೋಡಂಗರ		0 — 4 — 0	,,	0 — 6 — 0	
ಪೊಟ್ಟೆ ಖಂಡಿಗರ		60 — 0 — 0	,,	68 — 0 — 0	
ಪೆಕ್ಕುಖಂಡಿ ಖಂಡಿಗರ		17 — 8 — 0	,,	18 — 0 — 0	
ಎಳ್ಳಂಡಿ ಖಂಡಿಗರ ಪೊಂಟ್ಟೆ		35 — 0 — 0	,,	50 — 0 — 0	
ಹೊಟ್ಟು ಎಳ್ಳ ಗಿಂಡಿ ಗರ			,,	4 — 14 — 0	
ಎಳ್ಳಕ್ಕೆ ಮಡ ಗರ(ಕಾರಾಪಲ್)			,,	5 — 2 — 0	
ಹಿಮಡಿ ಎಳ್ಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಗರ		7 — 2 — 0	,,	9 — 0 — 0	
ಮೋಸ್ಟ್ ಸಕ್ಕರೆ ಮಡಗರ			,,	5 — 4 — 0	
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿಗರ		165 — 0 — 0	,,	200 — 0 — 0	
ಹಿಂಗೂಟು ಖಂಡಿಗರ		110 — 0 — 0	,,	127 — 0 — 0	
ಗೆರುಟಿಮುಡಿ ಗರ			,,	1 — 0 — 0	
ಕಬ್ಬಿಣಮಡಿ ಗರ		105 — 0 — 0	,,	115 — 0 — 0	
ಕಾಂಬ್ರ ತಗಡು ಮಣ ಗರ		38 — 4 — 0	,,	41 — 0 — 0	
ಕಾಬ್ರ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಮೊಣ ಗರ		40 — 0 — 0	,,		
ಜೀಣ ಬೆಲ್ಲ ಕೆಂಪುಗರ		33 — 8 — 0	,,	26 — 4 — 0	
ಬೆಲ್ಲ ಕೆಸರು ಮುಡಿ ಗರ			,,	5 — 13 — 0	
ಕಾಳ್ಳುಮೆಣಸು ಖಂಡಿಗಕ್ಕೆ		170 — 0 — 0	,,	180 — 0 — 0	

ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ

ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯಾ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಎಡನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ

ಹೈಮಾದಿಪಾನಕ. ಹೈಮಾದಿ ಪಾನಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಜ್ವರವು ಹತ್ತರ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗುಣವಾಹುದು.

ಬೆಲೆ 6 ಔನ್ಸ್‌ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1. ಡಿಕ್ಕಿ ಸ್ಯಾಮ್ಪು ಆಣೆ 10. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ಶತಧೌತ ಘೃತಗಳೆಂಬ ಈ ಔಷಧವು ಪ್ಲೇಗ್ ಬ್ಯೂಬೊ ಎಂಬ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿ ಕಡತಗಳನ್ನೂ ಹೇಳೆ ವ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾರುವ ಹುಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಔನ್ಸ್ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 12. ಡಿಕ್ಕಿ ಸ್ಯಾಮ್ಪು ಆಣೆ 5. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಅಲಾಯಿದ.

ವೈದ್ಯರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಡಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಲು.
ಎ. ವಿ. ಎಸ್. ಎ. ಎಮ್. ಬಿ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ಮದರಾಸ್.
ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮ,
೬೮ ಆಚಾರಪ್ಪನ ಬೀದಿ,
ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್, ಮದರಾಸ್.

ಕಂಠೀ ವಿಳಾಸ:—"ಪಂಡಿತ್" ಮದರಾಸ್.

ಪಾಳ್ಬದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೀಸೆಗಳು ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬರ್ಮಾ, ಸಿಲೋನ್, ಮಲಯ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್, ಗೋವಾ, ಪೀಜಿಯಲೆಂಡ್, ಈಸ್ಟ್ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಭಾಗ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯ ಕೀರ್ತಿಯು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಸುಖವನ್ನು ಕಾಪು ಮೊರೆಯುಹುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಸ್ತುರಿ:

ಶೀತ, ಶೀತವಾಯು, ಆರ್ಜಾರ್, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಜ್ವರ, ಮಂದ, ಮೂರ್ಛಬತ್ತ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಳಿಬೆನೆ, ಉಲಹಿನಕೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾ, ಮತ್ತು ಕೆಡುಕಾದ ಪೀಠಿಕಾಮಂತ್ರಾಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಎಳವು, ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ವಾಯು, ಇನ್ನು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಿದ್ಧಾಮೃತ ಅಶ್ವಯಾಸುವಂತೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ನಂ. 1—8—0.
ಪ್ರತಿ 12 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ನಂ. 2—12—0.
ಪ್ರತಿ 25 ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ನಂ. 5—0—0

ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುರ್ತು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾನ ಪಕ್ಕವು ಪ್ರತಿ ಸೀಸೆಯೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದು. 250 ವಾಕ್ಯಗಳುಳ್ಳ ಕುಪ್ಪಿಗಳ ಆಣೆ ನೂಕ್ಕು.

ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಗಳು.

ಮೈ ರಾಜ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಫೀಲ್ಡ ಆಫೀಸರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಎನ್. ಸಿ. ಇನ್‌ಫ್ಯಾಂಟ್ರಿ ಆಫ್ ದಿ ಸೈನ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೇರಿಕಾ, ಐ. ಎಸ್, ಶಿಪ್ ದಿ ಸ್ಯಾಟರ್ ಇನ್‌ಫ್ಯಾಟ್ರಿ, ಅಂಡರ್ ಕಮಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ ಎಗಿಮಿಂಟೆಲ್ ನಂ. 2, ಸೀಲ್ಡ್ ಇವು ಬರೆದಿರುತ್ತವೆ. ಕಸ್ತೂರೀರಾಮಯಿಶ್ರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್‌ಮೊದಲಗಳ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ, ಆರ್ಡರ್, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ವಕ್ಕೆಯ ನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ವಿಷಕ್ಕೆಡೆಮು ಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಶಂಖಿಂಧವಾದ ರೋಗ, ಮುಳ್ಳಿ ಎಳವು ತಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಾಗುಕ್ಕನ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಈ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೆ, ಸ್ವತಃ ಸೈನ್ಯರು ಸುಖವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಾಸ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಮೈ ರಾ ಪಿ ಎಸ್, ಅಸ್ಟಿಸ್ಟಂಟ್ ಸರ್ಜನ್, ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಮಿಷನರ್, ನೈಸೂರು ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಇವರು ಬರೆದಿರುತ್ತವೆ. ಲೋಕಾಮಯಹರ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಂಠಶಕರವಾಂದ ಪಕ್ಷಾತವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಸ್ಥ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗುಣಗಳಮ್ಮ ಈ ಗುರಿಗಳು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ತುಂಬಾ ಆನಂದಪಡುತ್ತಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಉಪಯೋಗವಾದ ಕರ್ತಾಬಲೆ ಮೂಲಕೆಗಳಂದಲೆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ತ ರೋಗಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತ.

ವಿಳಾಸ:— ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು.

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸನೆಯವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬೆಂ.ದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೫ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ

೨. ಪುಮೋಹರಿವು ಬಿಂದು. ಉಬ್ಬಿಸುಸ್ನೂ ಕೇಶವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಂಡತಿವಾಗಿಗಳ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೩. ಸೂರಣಾನ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಥವಾ ವೀರ್ಯಕೆಯ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯು ಪೀಳೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪಾಶ್ಚಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತಲಿಗೆ ೨ ರೂ.

೪. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾಧಸ್ತಿತ ಚೂರ್ಣ. ಕುನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉನ್ಮಾದ, ಬುದ್ಧಿವಾಂಯ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಶಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೧ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೫. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ. ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ನೆವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣತಕ್ಕ ನಿವಾರಿಸುತೀ ಮಂಜನದಿಪ್ಪೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುತಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೧ ತೊಲೆಗೆ ೧೧ ಆಣೆ.

೬. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದ ಸುಖ ವಿರೇಚಕವು. ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

೭. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಚಳಿಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ಬಿ. ಎಮ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,
ವೆಪರಿ ಪೋಸ್ಟು ಮದರಾಸು.

B. M. NATH & CO. *Ayurvedic Chemists*
Vepery Post MADRAS.

ಸಿವಿಲ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ವ್ಯವಹಾರ ಲೇಖ್ಯಭೋಧಿನಿ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಾಲಗಳ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆ, ಕ್ರಯ ಛೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ ಮುಂತಾದ ಪತ್ರಗಳ ನಮೂನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಲಾ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವು ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದ ಪುಸ್ತಕ. ಬೆಗ ಕರೀದಿಸಿಕ್ಕಿರಿ. ಕ್ರಯ ೩೪೦ ಪುಟದ ಈ ಪುಸ್ತಕ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—೪—೦.

ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರವರು ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸಾರವನ್ನು ಸಾರಬಸ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರಚಿಸಿದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಈಗಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಸಾಧನಪ್ರೇರಣೆ, ಆತ್ಮಾನಾತ್ಮ ವಿವೇಕ, ಶಂಕರಸ್ವರೂಪ, ಗುರುಕೃಪೆ, ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಸಂವಾದ, ಬ್ರಹ್ಮೋಪದೇಶ ಮುಂತಾದ ೬೩ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿದವರಿಗೆ ವೇದಾಂತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮನಗಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾವು ಪರಿಹಾರವಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಟ್ಟು ಪುಟಸಂಖ್ಯೆಗಳು ೪೦೮. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಸ್ತಿಕನಿಗೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪುಸ್ತಕ.

ಬೆಲೆ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩—೪—೦. ಹಾಸಲು 6 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—

ಎಚ್. ಎನ್. ರಾವ್, ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಬೆಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ನ್ಯಾಯದರ್ಪಣ.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ.

ಬೆಲೆ ರೂ. 1—8—0. ವಿ. ಪಿ. 1—12—0.

ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳೂ, ಅನೇಕ ತರದ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ನಮೂನೆಗಳೂ ಇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕವಿದು. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದು.

ಎಮ್. ಎಸ್. ನಂಜಪ್ಪನವರು,
ಪ್ಲೀಡರ್, ಶಾನ್ಸ್‌ಡೌನ್ ಬಜಾರ್,
ಮೈಸೂರು.

ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಂಧುಗಳೇ!

ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿರಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂಬ ಔಷಧಾಲಯವಾದರೂ ಅನೇಕ ರೀತಿ ಸೈಕ್ಷರು ಗೌಂದಲೂ ಪರೋಪಕಾರ ಪಯಸಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ಅವಶ್ಯಕ್ಕೆ ಕರು ಕೆಟಲಾಗನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದು.

S. P. RAJA & Co.,
Kalyanakaraka Bishagmandir.
POLALY, POST S. C.

ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕ ಭಿಷಗ್ಮಂದಿರ, ಪೋಸ್ಟು ಪೊಳಲಿ, ಪ. ಕ.

"ವಸ್ತ್ಯಾಮಯಾಂತಕ ವಟಿಕಾ."

ಮೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂತ್ರ ಘಾತಾಕ್ಷರಿ ಕುರಿ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ 20 ತರದ ಮೇಹಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲುವದು. ಅಶ್ಮರಿಯೆಂಬ ಕಲ್ಲು ಸಹಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ-ಮೂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಳುವದು.

12 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ . . ರೂ. 1—4—0.
12 ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದೇ ಸಲ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ. ,, 13—12—0.
ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ಇನ್ನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಅವಶ್ಯಕ್ಕೆ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ಲಿನ ಪಕ್ಕವಿಟ್ಟು ಕೆಟಲಾಗ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ನನ್ನ ವಿಳಾಸ:— ವೈದ್ಯ ಬಿ. ವಿಠಲ ಭಟ್ಟ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಶ್ರೀಮಂದಿರ, ಕುಡುಪಿ.

ರೂ. 1,000 ಬಹುಮಾನ.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ ವಾದ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ.

(ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ).

ನಮ್ಮಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಡಾಂಗಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ಡಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು, ಎಂದು ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಲೇಬಲು ಇರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಈ "ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ"ವಿನ ಸೇವನೆ ಯಿಂದ — ವೀರ್ಯವು ಸೀರಿಯಂತೆ ಇದ್ದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಯವಾದರೂ, ಮುಖ ಕ್ರಮೇಣಿಂದಿಗೆ ವೀರ್ಯವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ಮತ್ತು ಸೊಂಟವಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಹಸಿವಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಲಬದ್ಧತೆಯು ಬಹಳವಾಗಿ ಆಗುತಿದ್ದರೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂಠಿತಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗಿ ಶರೀರವು ಬಲಿಷ್ಠ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಮೆದುಳಿಗೆ ಬಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು, ಜಳ ತಲೆನೋವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು, ಧಾತುವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಯುವದು, ಸೊಂಟದ ನೋವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಎಂಬುದು ಕಾಬೂಲ್ ಕಾಂದಹಾರ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

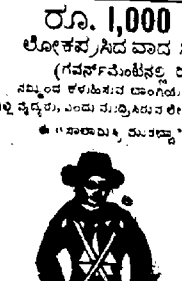

ಈ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣಹೊಂದಿದವರೂ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ರಂಗೂನ್, ಪೆಷಾಂಗ್, ಆಕ್ಯಾಬ್, ಕಲ್ಕತ್ತ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಹೊಗಳಿಕಾಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಅಧಾನಿ ಸ್ವಾಂದಿಸಿ ಕಳಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಿರ್ದರಿಸಿದರೆ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ನಾವು ಹಾಗೆ ಕೊಡದೆ ಸಾಕಾರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮೊಕಳೆ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮುರಬ್ಬಾವನ್ನು ೧೫ ದಿನಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಂದ ಪೂರಾ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತೆ. ೨೦೪ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಂದ ಆಕ್ಷಾಂಕರ ದವರೆಗೂ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತೆ. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನ ಡಬ್ಬಿಯ ಮುಚ್ಚಳದಲ್ಲಿರುವುದು.

ಕ್ರಯ: ಡಬ್ಬಿ ಒಕ್ಕೆ ರೂ. ೩; ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಇಂದ ೪ ಡಬ್ಬಿಗಳ ವರೆಗೆ ಆ. ೬.

ಡಿ. ಮನ್ನಾಲಾಲ್, ಡಿಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು,
ಸಾಲಾಮಿಸ್ರಿ ಮುರಬ್ಬ ದಿಪ್ಪೊ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕ್ರಯ ಶುಲಭ!

ಕ್ರಯ ಶುಲಭ!!

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ವೀಣಾಂಬರ, ಮುಗುಟ ಪೇಟ, ರವಕೆ ಕಚಾಗಳು, ಕಸ್ತೂರಿ ವಗೈರೆ ಇವ್ಯೂ ಅನೇಕ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಕೆಲಾರುವವರಿಗೆ ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು. ೧೬ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ ಒಕ್ಕೆ ರೂ. ೩ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ೨೦೦ ವರೆಗೆ. ೧೮ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩ರಿಂದ ೨೦೦ ವರೆಗೆ. ೧೬ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ಬುಟ್ಟಿ ಜರಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩ರಿಂದ ೨೦೦ ವರೆಗೆ. ೧೮ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೪ರಿಂದ ೨೦೦ ವರೆಗೆ. ಕೆಗಪಾಗಾ ಆರಿಂದ ೨೫ರವರೆಗೆ ರೂ. ೪ ವರೆಗೆ. ಬುಟ್ಟಾದಾರಿ ೪೫ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೪ರಿಂದ ೧೫ ವರೆಗೆ. ಇದಾ ೨ ಗಜ ೧೮ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೪ರಿಂದ ೧೫ ವರೆಗೆ. ೧೮ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೪ರಿಂದ ೨೦ ವರೆಗೆ. ೧೮ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೫ರಿಂದ ೨೦ ವರೆಗೆ. ೧೮ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೫ರಿಂದ ೨೫ ವರೆಗೆ. ೨೦ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೫ರಿಂದ ೨೫ ವರೆಗೆ. ೨೦ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೬ರಿಂದ ೨೫ ವರೆಗೆ. ೨೦ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೩೫ ಮೊಳ ಅಗಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೬ರಿಂದ ೩೦ ವರೆಗೆ. ಜಾಮಾ ರೇಷ್ಮೆ ಕೆಲಸ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೫ರಿಂದ ೨೦ ವರೆಗೆ. ಜಾರಿ ಕೆಲಸ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨೫ರಿಂದ ೩೦ ವರೆಗೆ. ಪೈಠಣಿ ಸಾಡಿಯವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಬೆಲೆ ರೂ. ೨೫ರಿಂದ ೨೦೦ ವರೆಗೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ತರದವರಿಗೆ ಕೆಲಸಾಗು ಇವಾಗು.

ADDRESS— **Sirumani Narayanacharya,**
Chauramba, BENARES CITY.

ವಿಳಾಸ— ಶಿರೋಮಣಿ ಉಡುಪಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ,
ಕಾಶಿಪುರ, ಕಾಶಿ.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ.

ಡೊಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಈ ಬಾಲಾಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತೂಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಮತ್ತು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೀತಿಯುಂದ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಪ್ಟ. ಖ. 4 ಆಣೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,

ಸಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಮಂಗಳೂರು ನಿಜಂಟರು:

ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮೂಢಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್.

ಜ್ವರಾಂತಕ ಗುಳಿಗೆಗಳು.

ಇದು ದ್ವಾಸಕ ಶ್ರೇಷ್ಠಕ ಚಾಕಿರಿಕ ಸಕ್ಕಮುಂಕಾರ ಕ್ರಯರಿಕೆಗೆ ಮಹೌಷಧ. ಇವನ್ನು ಕ್ರಯರಿಯಾಗಲಿ ಬಟ್ಟಿಸುವಾಗಲಿ ಸೇವಿಸಿ ಬಹುದು. 40 ಗುಳಿಗೆಯ ಬಬ್ಬಿಗೆ ರೂ. 1—0—0.

ಕಾಸಾಂತಕ ಗುಳಿಗೆಗಳು.

ಇವು ಸ್ವಲ್ಪ, ಉಬ್ಬಸ ಮುಂತಾದ ಕ್ಯಾಸಕಾಳದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತೆ. ಗಂಟ್ಲುಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುತ್ತೆ. ಸಂಗೀತಾಸಕರಿಗೆ ಇದು ಮಿತ್ರವಾದದ್ದು.

50 ಗುಳಿಗೆಗಳ ಬಬ್ಬಿಗೆ ರೂ. 1—0—0.

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ಉಬ್ಬಮ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಓದುವದು ಉಚಿತವು.

ಪ್ರೊಕ್ಟವು ಉಚಿತವು. ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ವಿಶಾ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಂಕಳಾಗ್ರಪ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಇದರ ಅನ್ಯಕ ಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ವಿಳಾಸ:—

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ,

ಆಷಂಕಾಗ್ರಕ ಔಷಧಾಲಯ, 157, ಜಾತ್ರೆ, ಮದರಾಸು.

ಮತ್ತು 316 ಮೌಂಟ್ ರೋಡ್, ಮದರಾಸು.

Local Agents: **Raphael & Co.,**
Brito Buildings,
Hampankatta, MANGALORE.

ಚೆಲೆ ಸುಲಭ! ಗುಣಾಧಿಕ!

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಗಳು.

ಚಂದ್ರಿಕಾ.

ಜೀವಧಾರಣೆಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಂದಿಸುವ ಉಷ್ಣಾಧಿಕ್ಯವನ್ನು ಕ್ಷಣಿಕ ನರಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಯೌವನವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಪಡಿಸಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಿಡದೆ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ವಾಯುಸಂಬಂಧದ ನೋವು ಧಾತುವು, ಬಿಳಿಸೋರುವಿಕೆ, ಕ್ಷಯರೋಗ, ನರಮೂರ್ಛೆ, ಬಿಳಿಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ನಾಭಿತ್ಯಾಗ, ಕೈಕಾಲುಉರಿ, ಉರಿ, ಕಣ್ಣಿನಂಬು, ಬಾಯಿತಿರಿತ, ಬಾಯಿ ಹುಣ್ಣು, ನಾಭಿತ್ಯಾಗ, ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲವಲ್ಲಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಕಾಪಾಡಿ, ಕಾಂತಿಯುಕ್ತಂಬು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಂದ ಮತ್ತು ಅನಿಯಮಿತವಾದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಒಂದು ಸೀಸೆ ಬೆಲೆ ರೂ. 1—1—0 ಮಾತ್ರ.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ.

ಬ್ರೌಢಿಗೆ ಕಕ್ಕಸಂಬಂಧವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕುಡಾಸಕಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಕ್ಕಸಾಧಿಷತ್ಯದ ಬೆಲೆ, ಕಸ್ತೂರಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮವು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು ಎಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅತಿಶಯವಾಗಿರುವ ವೀರ್ಯವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಗುಣಪಡಿಸಿ ಬಿಸಿಯಾಬಂಧವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಕೆಲಸ, ಗಂಟ್ಲುನೋವಿನ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕಫದ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಬಾಣಂತಿಯರ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಸರ್ವಕ್ಕೂ ಸಾಕಾಗುವ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ, ಕೆಟ್ಟಪಾಸ್ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಮುಂಜಾವ ಬರಿಯಾತಕ್ಕೆ ಕಸ್ತೂರಿ ಸಾಕಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಸಾವಿರಾರು ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಭೂಷಣವೇ!!!

ಕ್ರಯ ಮಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಕ್ಕಂ ಇರುವುದೆಷ್ಟು ಅಂತರಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದಲೇ ಇದು ಇಷ್ಟು ಅಮಂಲ್ಯವಾದುದು. ಬೆಲೆ ಕಸ್ತೂರಿ ಗುಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 1-0-0.

ಬಾಲಸುಧಾ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಂದ ಹಾಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಸಣ್ಣ ಮಾಲುಳ್ಳಾ ೧-೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ೧-೨ ವೇಳೆ ವಿಷಕ್ಕೆ ಧೀರ್ಘವಿಷಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಏಂಬಿ ದಪ್ಪ ಹಾಂತಿಯೂ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಉಂಟು. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬಾಲಸುಧಾ ಸೇವಿಸಿರಿ. ಹಸಿವು, ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬುವಿಕೆ, ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಮಳ, ಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬುವಿಕೆ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ಸೆಳೆತ, ಮಲಬಂಧಕ, ಹೊಟ್ಟೆಕೋವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1—0—0.

ಕಸ್ತೂರಿಭೂಷಣ, ಬಾಲಸುಧಾ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಲಾರವು ಧೈರ್ಯ ಬರಿಸಿ ಹಿಂಸಿಸಲಾರವು ಇರುವುದು ಶೂರ್ಣಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಬಾಬ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಧನ್ವಂತರಿ ಭವನ,
ಮೈಸೂರು.

ಚಳಿಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಆಂತರಿಕ (ದಿನನಿಟ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಬರವಂಥ) ಜ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಗುಣಕಾರಿಯಾದ ಮದ್ದು! ಲಕ್ಷಾವಧಿಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧.

ಹೆನ್ರೊ-ವಿನ್ಸ್:— ಕೊಲೆರಾ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವ್ರ, ಒಳರಿಕೆ ಸೊಗರಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಕೊಡುವಂಥ ಮದ್ದು. ಕ್ರಯ-೧೫ ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು:— ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆಗಳು. ಡಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೫—೪—೦. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ ನನ್ನ ಇತರ ಮದ್ದುಗಳಿಗೆ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಪ್ರಕ್ರಿ.

ಕರ್ಣಾರ್ಕ ಬ್ರದರ್ಸ್,
56 ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

Agents:- The Woollen Mart, *Mangalore.*

ಪಂಡಿತ ಜಪ್ಪು ಅಂತೋನ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸರವರ ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಗಳು.

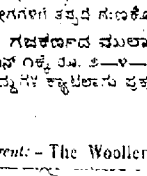

ಗೃಹಪೈರಿಯ ಕೈಲ್ಯ.

ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಸಣ್ಣವರಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಸೋಂಕು ನಾಡಿ ವಿಷಮಜ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಕ್ರಯ ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 0—6—0

ಕೊಸಾಕಾದಿ ಮಾತ್ರೆ.

ಈ ಔಷಧವು ಸೊಣಬುಂಟಾಗುವ ಗಳ್ಳಿಂಬ ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು, ಜಾಲಗಡಿಕ, ಕಫಪಿತ್ತ, ಕಫ, ಆತಸಾರ, ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಮಲಬದ್ಧತೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಬೆಲೆ 12 ಕ್ರಯ 0—6—0

ವಜ್ರಕಂಠ ಧಾತುವೃದ್ಧಿ ಲೇಹ್ಯವು.

ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಬಳಸಿದವರು ಬಹಳ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಅನ್ಯರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾನುಭವಿಗಳಿಂದಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಶಂಸೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವು ಲೇಖನವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಶಿರಸ್ಸಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ನೋವು, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ನೋವು, ಉಪಯೋಗ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಬೆಲೆ ರೂ. 1 ಕ್ರಯ 0—6—0.

ಪಂಡಿತ್ ಜೆಪ್ಪು ಅಂತೋನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್,
ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧ ಕಂಪನಿಯ ಮಾಲಿಕರು,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಎ. ಎಸ್. ಡಿಸೋಜ,
ಮೆನೇಜರ್, ಕರ್ಣಾರ್ಕ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು.

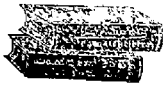

ಕನ್ನಡ
ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಸ್ವರ್ಣಲತಾ ರೂ. 1—8—0 ಪೂರ್ಣಕಲಾ ರೂ. 1—4—0
ಕೋಪಿನೆ ,, 0—12—0 ಹರಿದಾಸಿ ,, 0—4—0
ಮಂಡೋದರಿ ,, 1—0—0 ಶ್ಯಾಮಲಾಂಗಿ ,, 0—6—0
ಜಾಜಿಲತೆ ,, 0—6—0 ಗಜೇಂದ್ರಸಿಂಹ ,, 0—12—0
ಉನ್ಮಾದಿನಿ ,, 0—6—0 ಪದ್ಮಿನಿ (ಚಿತ್ತೂರಿನ ಮೊದಲನೇ ಪ್ರೇಮಂಜಲಿ ,, 0—4—0 ಜೋಹರ್ ರೂ. 1—8—0

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಪಟ್ಟಿಗಾಗಿ ೨½ ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿ.

ಯು. ಎಸ್. ರಾವ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧವು.

ಅರ್ಜುನಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

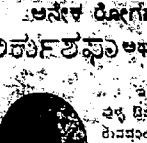

ಇದು ಕನ್ನಡ ಹೊರನಾಂಟ್ರೋ ಆಯುರ್ವೇದ ಗ್ರಂಥ ವಿಶೇಷವೆಂದು. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಲ್ಲಾದಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಔಷಧವನ್ನು ಕೆಳಿದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರಿಗೆ ಗುಣವಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಂಡವರಿಗೆ ಇದರ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇರಲಾರದು. ಆದರೂ ಸಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅರ್ಜುನಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಔಷಧವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಇದು ಒಂದೇ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಹ ರೋಗಗಳ ವಿವರ:—

ಕೃಮಿರೋಗ, ಪಡಪಡಿಕೆ, ಹಾಯಿಬೇನೆ, ಸುಳ್ಳುಬೇನೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಮೂಲವಾಯು (ಶಾಲಾ), ಪ್ಲೇಗ್, ಚಳ್ಳಕ್ಕರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ಲೀಹ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಕೆಲಿಮೂಲೆ, ಮೂಗಿನಸೆಳೆಗಿನ ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಮೆದುಳಾದ ರೋಗ, ಕಣ್ಣಿನ ಸೊಳಗೆ ಹುಳು ಬೀಳುವುದು ಮೊದ್ಲು ಕಜ್ಜುನೋವು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಖಾಸ್ಕ, ಅಡಚಿಣಿ, ಇದ್ದಲಿಸಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆಕೂಲಿ, ಮೈತಿಳಿ, ಆರದಲೆಮೂಲಿ, ಪಡಕೂಲಿ, ವಾತಕೂಲಿ, ರೇಸ್ತಿದ್ದು, ಗುಜ್ಜುಪ್ಪಳ ಬೇನೆ, ಹುರಳು, ಕಜ್ಜಿ, ಗಜಗರ್ಜ, ತುಪ್ಪ, ಇತರು, ಫಾಯುನ್ಯತ್ಯ, ನಾಯಿಹುಚ್ಚು, ಕ್ಷೀಯರೆ ಬಾಟ್ಲಿಕೂಲಿ, ಹಡಪ ಸಂಬ್ರ, ಸ್ಪಾ ಕೂಪಸುಗಳ ಬಾಲ್ಯಗ್ರಹ, ತೊಡಗೆನಾಯು, ಅರಿ, ಮುಟ್ಟಿದೋಷ, ಹೊಟ್ಟೆ ನೆಪ್ಪಿದಗೊಂಡ್ಯ-ಮೈ ಹೊರಬರಿಯೋಷ, ಮತ್ತು ಅದಾಲವ್ಯದೆಂಗಳ ನೈವೈಗಳ ಸಹ ತೀರ್ಯಬೆ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು, ಬೇರು ಮತ್ತು ಸರ್ವದಂಶ ಇದರ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಪಾತ್ರಯುಂದ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಮೌಲ್ಯವಾದ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಕಂಬಿ ರೋಗಂಯಿಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ನಂಬಿ ಬಡವರಿಗೂ ಧನವಂತರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಯ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲುಬಾಟಲಿಗೆ ಬಾಟಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 2 ರೂಪಾಯಿ. ಸಮಿಷನ್ ಸುಮಾರು 5 ಆಣೆ. ಕಾಲದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಬೀಳುವದು. ಗಂಡಂದ ಗಂ. ಬಾಟಲಿಗಳ ವರೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠದುಕೊಂಡರೆ ಕವಿಷನ್ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಡಜನ್ ಬಾಟ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಅಂದಕ್ಕೆ ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಬೀಳುವದು. ಅನುಪಾನ ವಕ್ಕಗಳು ಕೈಪಿಡಿ. ತುರಿಕೆ, ವಿಸರ್ಪಾದಿ ಭಾವೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಮೇಂಟ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿಯ ಸಂಗಡ ಸಿಗುವು. ಇನ್ನು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಬೇಡಿರಿ.

ಒಂದಕಾಲುಬಾಟಲಿ 3 ಬಾಟಲಿಗಳ ಒಂದೆ ಸಾರಿ ತೆಕ್ಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತೆ. ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಸ್. ಕೆ. ತಿಂಗಳಯವರ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿಕ (ಕಾಮ ಸಂಜೀವನಿ ಲೇಹ) ಅ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. 3—0—0 ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಅನುಪಾನವಿಲ್ಲದೆ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಅರ್ಜುನಶಫಾ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್ ಶಹಾಪೂರ್, (ಬೆಳಗಾವ).

The Indian Tooth-ache Specific.

ಹಲ್ಲುನೋವಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಔಷಧ.

ಇದನ್ನ ಒಂದು ವಾರ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಹಲ್ಲು ನೋವುಗಳು, ವಸಡಿನ ರೋಗಗಳು ಅರಿವೆ ದಸಡಿನ ತಿರಿಕೆ, ಬಾವು, ವ್ರಣ, ದಿಗ್ಗು ಇತ್ಯಾದಿ ಬಾಯಿತಕಾರಿ ಗುಣಾಗುತ್ತವೆ. ಕೊರೆದುಹೋದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾಡುವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಡಿಮೆ ನೋವು ಬಾಧಿಸುವವರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಔಷಧವಾಗಿದೆ. ಇದು ನೋವನ್ನು ಕಾಂತಪಡಿಸಿ ಹಲ್ಲುಗಳ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕೀಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಔಷಧದ ಗುಣವನ್ನು ನೀವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಎಲ್ಲರಂತೆ ತಿಳಿರಿ.

ಶೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—4—0; ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು 4 ಆಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ವರ್ತಕರಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಯೇ ೧೨ ಶೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ರೂ. 12 ಮಾತ್ರ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

STANY BROTHERS, MANGALORE.

ಸೊಗಸಾದ ಕಾಫಿಹುಡಿ.

I	ಕ್ವಾಲ್	0—10—0	ಪ್ರತಿ ಪೌಂಡಿಗೆ
II	ಕ್ವಾಲ್	0—8—0	
III	ಕ್ವಾಲ್	0—6—0	

ಹೊಟೇಲುಗಳಿಗೂ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಿಗೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮೈಲುಬಾಸೆಲ ಮೇಲೆ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

STANY BROTHERS, MANGALORE.

ತ್ರಿಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ಪಂಡಿತರ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು.

ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆ:— ವಂಶವಾಹಂಪಾಯ್ಯಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸುತ್ತಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಕ್ಕಸಾಧಿಷತ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗಲಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಕಾರಣವೆಲ್ಲವೆಂದರೆ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ಎಷ್ಟೇ ಔಷಧಿಗಳ ಕಾಲ ಸಮಯಸಮಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯು ಸುಖವಾಗಿ ನಿಲುಗಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಆಗುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಮುಖ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರಗಳಿಗೂ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೈಗೂ, ಕಾಲಿಗೂ ಮೆದುಳಿಗೂ ಸೇರಿ ಅಳಿವು ಸೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಂಜೀವನವೆಂಬುವದನ್ನು ಬೈಲಿಕರಿಲ್ಲಿವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಶ ಕೆಲವು, ಕೆಲವು, ವಿರುದ್ಧಗುಣಗಳು, ಕಲೆಬೆರಕೆ, ಮೈಕ್ಕೆಳಗಾದ, ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಯಲ್ಲದಿರೋಣ, ವಲಬಂಧ, ಉಬ್ಬಸ ತಲೆನೋವು, ಗಂಟ್ಲು ನೋವು, ಜ್ವರ ಬೀಳುವ, ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ, ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ. ಈ ಶ್ರೀಕರಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ರೋಗವೂ ಬಾಧಿಸುವಂತೆ ಆಹಾರ ವಿಹಾರ ಆಚಾರವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಕ್ಕಸಾಧಿಷತ್ಯಕಾರರು ಎನ್ನು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಯೋಜನ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು. ಮೊದಲ ಹೊಟ್ಟೆಯವರು. ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷಗಳ ಸುಮಗೆ 6 ಆಣೆ. 6 ಸುಮಗೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 1-4-0. 12ಕ್ಕೆ ರೂ. 2-8-0. ೫೦ಕ್ಕೆ ರೂ. 4-11-0. ೧೦೦ಕ್ಕೆ ರೂ. 9-0-0. ೨೦೦ಕ್ಕೆ ರೂ. 17-0-0. ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಜೀರಿಗೆತಯಾಯನಃ— ಸ್ಥೂಲತ್ವ ಉಸ್ತುತನಿಸ್ತೆ ಸಮಾನಾಗಿ ಕಾಲಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿತಾನವು. ಬೆಲೆ ೧೦ ತೊಲೆಗೆ 12 ಆಣೆ ೨೦ ತೊಲೆಗೆ ರೂ. 1-4-0. ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಮುಡಿತುಮುಲಕರಸಾಯನಃ— ಮಾಂಸ, ಮಾಗಿತ್ತೆ, ಕಬ್ಬಿಣಗು, ಅಸ್ಥಿದೌರ್ಬ, ಹುಣಿಣಗು, ವಿಶ್ವಜಿಜ್ಞಾಸು, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬುರ, ನೂಲು ಬಂಧ, ಅಜಾಗರೂಕ ಜಾಗೆಸೆಯುವುದು, ಕೆಲ್ಲು ಪಳಪಳಕ್ಕು, ತಲೆಯೂಡ ಗುಡಾಯಿಸುವುದು, ಕೆಲ್ಲು ಗುಳಿಗಳು ಬೀಳುವುದು, ಕೆಲ್ಲು ಕಪ್ಪಾಗ

Registered No. M. 444

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ:—ವರ್ಷ 1 ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0

ಪ್ರತಿ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬೆಲೆ—0—0

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುರ್ನ ದೇವಾ । ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥
ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ- । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ; । ಹರುಷವಾಮಿತೆ! ಮತ್ತೆ ನಿಶ್ಚಿವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ॥
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತರದಿ ಕುಳಿತರೆ! । ತೊರಳಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೧೦ ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೧೦ನೇ ಮೇ ಶುಕ್ರವಾರ ೧೯೧೮. ಸಂಚಿಕೆ ೧೦.

'ನೈಟ್ರೇಟ್ ಒಫ್ ಸೋಡಾ'

ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಭತ್ತ, ತರಕಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಾರಾಂಶವುಕ್ತವಾದ ಗೊಬ್ಬರ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಬೂಮಿ ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರವು ಹಟ್ಟಿಯ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಲ್ಲ. ಮೂಳೆ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ ನಾತ ಬಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಬೂಮ್ಮಿಯ ಸಾಕಾರ್ದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಬೂಮಿ ಮಾಡಿ ಬೇಕು. ಊರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಗುಣಕಾರಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು ಇದನ್ನು ಹೆಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಸ್ತಾರಿಯಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬಹುದು.

"ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ" ಎಂಬ ಸಚಿತ್ರ ವಹಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ,
1 ರೊಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಪ್ಲೇಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.
The Chilean Nitrate Propaganda,
1, Royal Exchange Place, Calcutta.

ಮೇಲಾದ ಸಂಗ್ರಹ.

ಪ್ರತಿಕರಿಗೂ ಬತ್ತಲಾಗಲೂ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳು! ಸ್ವದೇಶದವಳಿಯೇ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಕಮ್ಮಿಲ್ಲ. ಮತ್ತಲ್ಲದೆ ನಂಬಿಗೆಯೂ.

ಬತ್ತಾಸು, ಪೂರಿ ಮುಂತಾದ ಇಳಿಕೆಲ್, ಗವನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೊಮಟಿಪಟ್ಟಿಸೀರೆ, ಧೋತರ, ಚಂಗಲಾಸಿ, ಆರಿವೆನೆಟ್ಟಿ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಸೇಲಂ, ಅತಿಉತ್ತಮ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತ್ರತಯಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಕರಕುಶಲದ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಂಗ್ರಹವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಮನೆತನ, ಉದಯಪಟ್ಟಗಳು, ಹಬ್ಬ, ಉತ್ಸವಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸೀರೆಗಳ, ರವಕೆಕೊಡಿಗಳು, ದೊಡ್ಡಸಿಗಳು, ಅಂಗಿ-ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಟೋಪಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರ ಉಡುಪಿಕೆಪಡುಪುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತ್ರಗಳು

ಪ. ನಾರಾಯಣ ವೈಜಪ್ಪಭಂಡಾರಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುತ್ತವೆ.
ರಫಂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸುಲಭ ದರಗಳು.
ಚಿಲ್ಲರೆ ನಗದಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ತೀರಿಗಳ ರಕಮುಗಳನ್ನು ಅಂದು ನೋಡಿರಿ.

In the Court of the DISTRICT JUDGE OF SOUTH KANARA

O. P. No 43 1918.

In the matter of the will of Yeldad Lucas Joshua, deceased.

1. Unika Joshua. 2. Lucas Joshua, 3. Thomas Joshua. (4) Ezra Joshua. (5) Benjamin Joshua. } *Petitioners.*

Notice is hereby given that application has been made to the Court of the District Judge of South Kanara for a grant of Letters of Administration with the will annexed, of the property and credits of Yeldad Lucas Joshua, late of Balmatta, Mangalore, to the first Petitioner and that the 30th day of July 1918 has been appointed for the hearing of the said application.

Mangalore, 6-5-1918. M. N. BANGARA, *Vakil for Petitioner.*

ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಎಲ್ಲಾ ಬೇನೆಗಳನ್ನು ತಲೆಸಿಡಿತ, ಸೊಂಟವ ನೋವು, ಪೀತ, ಕಮ್ಮ್ಯ, ಎದೆನೋವು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ವಿಧಾನಗಳ ನೋವುಗಳನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣದಲ್ಲಿ ಗುಣವಡಿಸುವ

ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನ

ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಣಿ ಎಂಟಕ್ಕೆ ಆದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 5—4—0 ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಮೂರು ಸರ್ತಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ನಿಲಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ 0—6—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 4—0—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ದಂತಮಂಜನ.

(ರಾಜಾರಾಣಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್).

ಈ ಮಂಜನದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದಿನಾಲೂ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುನೋವು, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ, ಹಲ್ಲುಗಳ ವಾಸನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಶ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ಭರೀ ಚೋಕಿನ ಹುಡಿ ಅಲ್ಲ. ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 0—2—0. 12 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ 1—4—0. ವಿ. ಪಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪ್ಪೊ,

6, 7, ತೆಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಜೋರ್ಜ ಟೌನ್, ಮದ್ರಾಸು.

109 ಫ್ರೇಯರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಉಡುಪಿ—ಕೊಚ್ಚಿಕಾರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ—ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದು.

ವಿಲಾಸಿನೀವಟಿಕಾ

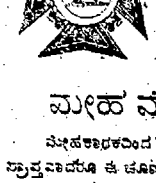

ಈ ಔಷಧಿಯ ಹಿಸರು ಯಾವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದೋ ಆ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಿಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ತಿಂದ ಕಾಲು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಔಷಧಿಯ ಗುಣವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ 16 ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ. 1

ಮೋಹ ಮರ್ದನ ಚೂರ್ಣ.

ಮೋಹಕಾರಕದಿಂದ ನಾನಾ ಜಗಯ ಮಕ್ರದ ಧೋನಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೂ ಈ ಚೂರ್ಣವು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮುಖವಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0

ವಿಳಾಸ:—
ರಾಜವೈದ್ಯ ಸಿ. ರಾಮುಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
27, ಪೈನಾಪುರಿ ರೋಡ್, ಮದರಾಸು.

ಒಂದೇ ಮಾತ್ರೆ

ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಮುಕ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಘಂಟೆ ಘಂಟೆಗೂ ಗುಣಪಡಿಸುವ

ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳು

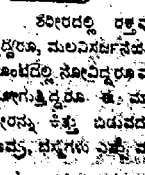

ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಕಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಪಿತ್ತ ಬಾ ವಿದ್ದರೂ, ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯು ನಿಯಮಗೆ ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕೈಕಾಲು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದರೂ ಮಕ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ನಿದ್ದೆ ಹುಟ್ಟಿಯೂ ಧಾತುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ. ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಮೋಹ ರೋಗವನ್ನು ಕೆತ್ತು ಬಿಡುವದು. ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ದಿನ, ಧೋನ, ತಾಮ್ರ, ಧಾತುಗಳು ಎಷ್ಟೆ ಮಾತ್ರವು ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಿ ರೋಗಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0.

ವಿಳಾಸ:—
ಮದನಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
97, ಪೈನಾಪುರಿ ರೋಡ್,
ಮದರಾಸು.

ROLL NO. 5

CONTD

1916

TO 1918

CONTD IN NEXT
REEL NO. 6

P.K.G
18.8.80

SWADESHABHIMANI

KANNADA WEEKLY

PUBLISHED FROM

MANGALORE

MICROFILMED BY
NEHRU MEMORIAL MUSEUM
AND LIBRARY
TEEN MURTI HOUSE
NEW DELHI